

کتابخانه
مرکز تحقیقات کامپیوتری، علوم اسلامی
شماره ثبت: ۰۱۴۶۳۴
تاریخ ثبت:

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی

از این کتاب یک هزار نسخه در چاپخانه رنگین بطبع رسید

حق چاپ محفوظ و مخصوص مؤلف است
قیمت: بیست و پنج تومان

خ

دکتر خاتمی (رجوع شود به) مهدی .
 خاتون آبادی (رجوع شود به) احمد ابن مهدی .
 خاتون آبادی (رجوع شود به) سید محمد
 باقر بن اسمعیل .
 خاتون آبادی (رجوع شود به) محمد رضا
 ابن مؤمن .
 خادم الفقراء (رجوع شود به) یحیی .

مركز تحقيق و توثيق علوم اسلامي

دکتر محمد علی ظاهر سندیلوی :

( )

۱- تلخیص القوائد :

اکبر آباد ، ۱۸۴۶ م ، سنگی ، وزیري ،
 ۲۱۰ ص .

خادمی (رجوع شود به) حسین .
 خادمی (رجوع شود به) محمد علی
 خادمی (رجوع شود به) نصرت .
 خازن پختیاری (رجوع شود به) جعفر .
 خازنی (رجوع شود به) عبدالرحمن .
 خاضع (رجوع شود به) اردشیر .
 خاطر حیدر آبادی (رجوع شود به) محیی الدین

خاقان حسین عارف دهلوی :

( )

از پانزده سالگی کتب درسیه فارسی را

خ

(- معاصر)

۱- جزا در شوروی :

گریلنکو ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۵ ش ،
 سربی ، ۳۲ ص .

خ. موحد دیلمقانی :

(- معاصر)

۱- رنگهای درهم ریخته :

طهران ، سربی .

۲- گلهای درهم ریخته :

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سربی ، رقمی ، ۱۴۲ ص .

خ. وکیلی :

(- معاصر)

۱- آرسن لوپن در نقش کارآگاه :

موريس لبلان ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۳ ش ،
 سربی ، رقمی ، ۱۱۶ ص .

۲- آرسن لوپن و خانه مرموز :

موريس لبلان ، ترجمه مهذب و کیلی ،
 طهران ، سربی ، رقمی ، ۱۹۰ ص .

خائف شیرازی (رجوع شود به) اسمعیل

خائف (رجوع شود به) شیخ عبدالرزاق

خائفی گیلانی (رجوع شود به) عبدالله ابن علی .

خاتمی ساروی (رجوع شود به) صادق .

- خاقانی (رجوع شود به) شیخ حسن .
 خاقانی (رجوع شود به) شیخ عبدالحسن .
 خاقانی (رجوع شود به) علی .
 خاقانی (رجوع شود به) محسن .
 خاك (رجوع شود به) صدر الاسلام .
 خاكپور (رجوع شود به) اسدالله .
 خاكپور (رجوع شود به) کریم .

خاکسار ابهری :

( )

۱- خاك بر سر عشق :

طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سری ، رقمی ، ۱۶۲ ص .

۲- شوره زار :

طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سری ، رقمی ، ۹۶ ص

خاکی خراسانی (رجوع شود به) امامقلی .

خاکی شیرازی (رجوع شود به) محمد .

ابوالولید زین الدین شیخ خالد بن عبدالله

هرجای ازهری شافعی :

(- ۹۰۵ ق)

از اکابر متأخرین ادباء و بنوشتة بعضی
 از افاضل در طبقة جلال الدین سیوطی و عبد-
 الرحمن جامی بوده بلکه در پاره جهات
 بدیشان برتری داشته است . در ۹۰۵ ق وفات
 یافت .

(ریحانة الادب ج ۱ ص ۶۵)

سایر مأخذ . اكتفاء القنوع ۲۸۰ و ۳۰۳ ص .

۱- ترکیب خالد (عربی) :

ایران ، ۱۲۶۸ ق ، سنگی ، خشتی ، ۲۴۲ ص

طهران ، ۱۲۶۸ ق ، سنگی ، خشتی ، خط

میرزا محمد بن ملا حسین خوانساری بی شماره

صفحه .

۲- التصريح بضمون التوضيح (عربی) :

نزد میرزا احمد حامد مراغه میخواندم .
 در نشر جهانکشی نادری و دره نادری و
 منشآت قائم مقام را درس گرفتم و در نظم
 مدتی کلیات نظم اساتذہ ایران را میخواندم .
 مرا نشان میداد که این محاوره ایرانیان
 است و هندیان فارسی چنین میگویند .
 از زبان و محاوره های ایشان اجتناب
 واجبست چیزی که میگفتم میدید و اصلاحش
 میفرمود و وجه اصلاح را نیز خاطر نشان
 من میکرد .

(مجله ارمنان سال ۱۲ شماره ۳ ص ۱۷۲) .

۱- دیوان :

دهلی .

خاقان مغفور (رجوع شود به) فتحعلی -

شاه .

خاقانی شروانی (رجوع شود به) ابراهیم .

(شرح بر اوضح المسالك الى الفقه ابن مالك،
ابن هشام انصاری)

طهران ، ۱۲۷۲ ق ، سنگی ، رحلی ، بی
شماره صفحه .

طهران ، ۱۲۸۶ ق ، سنگی ، رحلی ، ۳۶۲ ص
طهران ، ۱۲۶۷ ق ، سنگی ، رحلی ، خط
علی بن محمد خوانساری ، بی شماره صفحه
طهران ، ۱۳۱۰ ق ، سنگی ، رحلی ، بی
شماره صفحه .

طهران ، ۱۲۷۹ ق ، و ۱۲۸۴ ق .

ایران ، سنگی ، رحلی ، چاپ قبل از سال
۱۲۷۶ ق .

خالصی (رجوع شوده) مهدی بن حین .

خالصی زاده (رجوع شوده) محمد بن مهدی

خالقی (رجوع شوده) روح الله .

خالقی (رجوع شوده) کریم .

خامنه (رجوع شوده) انور .

خامنه (رجوع شوده) سید محمد بن حسین .

خان احمد گیلانی :

(- ۹۲۰ ق)

از فضلا و حکام گیلان و از عظماء سادات
طبقه امیر کیای ملاطی حسنی بوده برادر -
زاده میرزا علی کیا که در عهد سلاطین ترکمانیه
حکمران گیلان و مازندران و طبرستان
بوده . در عهد دولت شاه طهماسب صفوی
استقلالش از تمامت سلاطین گیلان در گذشت
و بخلاف آباء و اجداد با صفویه تفاق گزید .
عاقبت دستگیر شده و در قلعه قهقهه محبوس شد .
بعد از فوت شاه طهماسب اسمعیل میرزا او را
بیرون آورده حکومت گیلان داد و در عهد شاه
عباس خائف شده از گیلان بمراقع عرب فرار
کرد و در سنه ۹۲۰ وفات یافت .

(مجمع الفصحاء ج ۱ ص ۸)

۱- مکاتیب خان احمد گیلانی :

رشت ، ۱۳۳۰ ش ، سری ، وزیر ، باهتمام
ه . ل . رابینو ، ۲۱ ص ، ضمن تاریخ گیلان
و دیلمستان .

دکتر خانبابا بیانی :

(۱۳۲۷ ق - معاصر)

در همدان متولد شده پس از تحصیلات
مقدمه‌ای و اخذ دیپلم متوسطه بدارالمعلمین
وارد و در رشته تاریخ و جغرافیا باخذ لیسانس
موفق شده پس از آن بفراغه مسافرت کرده
دوره دکتری خود را در آنجا گذرانیده
و نیز دیپلمه آموزشگاه عالی السنه قدیمه از
دانشگاه پاریس میباشد .

در معاودت بایران داخل وزارت معارف
شده و عهده دار مشاغل ذیل گردیده است :
معلم دبیرستان نظام ، استاد دانشکده
ادبیات طهران ، معاون دانشکده ادبیات
طهران و دانشسرای عالی ، رئیس دبیرخانه
دانشگاه طهران ، رئیس اداره نگارش
وزارت فرهنگ ، معلم دانشکده حقوق ،
معلم کلاس روزنامه نگاری ، معلم دبیرستان
دارائی ، عضو شعبه یونسکو طهران ، رئیس
دانشکده ادبیات تبریز ، کفیل و رئیس

دانشگاه تبریز ، مدیر کل دانشگاه تهران
(سالنامه دانشکده ادبیات تبریز تحصیلی
۲۶ - ۱۳۳۰) در سال ۱۳۳۳ نماینده مجلس
سنا بود .

سایر مآخذ ، کتاب نشر فارسی معاصر ص -
۲۲۷ ، سالنامه دانشگاه تحصیلی ۳۴ - ۱۳۳۵

۱- تاریخ اسلام :

طهران ۱۳۱۷ ش ، سری ، وزیر ، نشریه
مؤسسه وعظ و خطابه ، ۶۴ + ۴۰ ص .

۲- تاریخ ایران :

طهران ، ۱۳۱۸ ش ، سری ، رقهی :
۲۶۲ ص .

۳- تاریخ ایران از آغاز اسلام تا رضا شاه پهلوی و اروپا
از بطراول تا بسمارك :

طهران ، ۱۳۱۸ ش ، سری ، وزیر -
۲۸۳ ص .

۴- تاریخ دیپلوماسی ایران سیاست ناپلئون در ایران
زمان فتحعلی شاه :

طهران ، ۱۳۱۸ ش ، سری ، رقهی ، ۱۵۰ ص
۵- تقو و برتری اسپانیا :

۲ جلد ، طهران ، ۲۹ - ۱۳۲۳ ش ، سری ،
وزیر ، نشریه ۱۰۰ و ۲۵۴ دانشگاه ۷۴۹
+ ۴۸۱ ص .

۶- توسعه کتابخانه های عمومی !

ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سری ، رقهی ،
نشریه انجمن یونسکو ، ۱۵۷ ص .

۷- شرح حال کاردینال ژول مازارن صدراعظم فرانسه :
اگوست پای بی ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۰
ش ، سری ، رقهی ، ۲۷۲ ص .

۸- مجمع التواریخ سلطانی :

(ذیل جامع التواریخ رشیدی)

طهران ، ۱۳۱۷ ش ، سری ، رقهی ، بتصحیح
دکتر بیانی ، ۲۹۰ ص .

۹- موسیقی در زمان ساسانیان :

طهران ، سری .

۱۰- نهضت های ایران بعد از اسلام :

طهران ، سری ،

خانبا با بن مرتضی قلی طباطبائی نائینی :

(- معاصر)

از صاحب منصبان اداره کل گمرکات
بود ، بعداً بکتابخانه مجلس انتقال یافته
است . فرزند مرحوم مرتضی قلیخان تولیت
سابق آستان قدس رضوی میباشد .

۱- جیرچیرک :

فلاماریون ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۲ ش ،
سری ، جیبی ، ۳۲ ص .

۲- گامی نوزادان رو بجهان شناخته نشده قرآن :

جلد اول ، طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، رقهی ،
۲۳۸ ص .

۳- لومن :

کامیل فلاماریون ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۱
ش ، سری ، رقهی ، ۷۱ ص .

خانبا با بن مصطفی پروانی :

(۱۲۸۷ - معاصر)

در طهران متولد شده از یکسالگی در
اصفهان بوده و تا سال چهارم متوسطه در

سازمان برنامه، ۲۱۶ ص.

۳- نقشه پرداری هوایی :

طهران، ۱۳۳۲ ش، سری، رقی، ۱۹۷ ص.

خانباها بن مصطفی بن رضا بن آصف الدوله
اللهیار بن محمد دولو قاجار مشار:

(۱۲۷۹ ش - معاصر)

در طهران تولد یافت. پس از اتمام تحصیلات
مقدماتی و متوسطه به خدمت وزارت دارائی
در آمد و در ضمن نزد استادان وقت به تحصیل
علوم قدیمه پرداخت ، در وزارت دارائی در
ادارات تحدید کل و کارگزینی و مالیات
بر در آمد و کلاس مالی عهده دار خدمت بود
پس از بیست و یک سال کارمندی دولت به میل
خود باز نشسته شد و بامور کشاورزی پرداخت .

۱- فهرست کتابهای چاپی فارسی :

طهران ، ۱۳۳۷ ش، سری، وزیر ، نشریه
شماره ۵۶ ، نگاه ترجمه و نشر کتاب ،
۱۷۱۰ ص.

۲- مؤلفین کتب چاپی فارسی و عربی :

جلد اول (الف) طهران ، ۱۳۴۰ ش، سری،
وزیری ، ۹۳۸ ص.

جلد دوم (ب - ج) ۱۳۴۰ ش، سری،
وزیری ، ۹۹۲ ص.

اصفهان به تحصیل پرداخته و کلاس ۶ و ۵
متوسطه را در دارالمعلمین عالی طهران
پایان رسانیده . پس از آن در مسابقه وزارت
فوائد عامه شرکت جسته و در همان سال
عازم اروپا گشته و از مدرسه عالی پاریس
موفق باخذ دیپلم شده . پس از آن مدت
دو سال در کارخانجات مختلفه فرانسه در
شقوق ذوب آهن و شیشه و راه آهن و استخراج
فلزات کار آمیزی نموده . سال ۱۳۱۵
بایران بازگشته و در اداره کل معادن به خدمت
اشتغال یافته و عهده دار مشاغل مختلفه
گردیده است .

مأمور معادن انارک یزد، رئیس اداره فنی
کل معادن ، سرپرست هیئت عامله معادن،
معاون سازمان برنامه ، فعلاً نیز مدیریت
صنایع مصالح ساختمانی سازمان برنامه را
عهده دار است .

(نقل از خط مؤلف)

۱- دفترچه مشخصات مواد اولیه ، مواد غیر فلزی :

جلد اول ، طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سری ،
وزیری ، ۳۹ ص.

۲- دفترچه مشخصات مواد فلزی :

جلد دوم ، طهران ، ۱۳۳۱ ش ، سری ، رقی ،

۳- مجالس، فصول المختارة من العيون والنجاسات معروف به مجالس؛

شیخ مفید، تلخیص سید مرتضی علم الهدی، ترجمه آقا جمال محمد بن آقا حسین خوانساری، طهران، ۱۳۳۹ ش، سری، وزیر، باهتمام مشار، ۱۷ + ۵۱۷ ص.

خانجی (رجوع شود به) عبدالعزیز.

خانجی (رجوع شود به) محمد.

خانجی (رجوع شود به) محبی الدین.

خانچویانی (رجوع شود به) سید ابوالقاسم.

خان خانان (رجوع شود به) عبدالرحیم.

خان زمانخان (رجوع شود به) غلامحسین.

خانلری (رجوع شود به) پروین.

خانلری (رجوع شود به) زهراء.

خان ملك - اسانی (رجوع شود به) حسین.

خان ملك یزدی (رجوع شود به) محمد.

خانی خان (رجوع شود به) محمد هاشم.

خاور (رجوع شود به) محمد سرشتی - کاپویر - اسیر قزاق:

خاوری (رجوع شود به) سید احمد.

خاوری (رجوع شود به) عبدالحمید.

خاوری (رجوع شود به) عبدالرسول.

خاوری (رجوع شود به) فتح الله.

خبره زاده (رجوع شود به) علی اصغر.

خبیری (رجوع شود به) ح. سیروس.

خبیری (رجوع شود به) عزت الله [دکتر].

خشمی (رجوع شود به) عبدالملك.

خجندی (رجوع شود به) کمال الدین.

مسعود.

خدا بخش (رجوع شود به) اردشیر.

مولوی خدا بخش:

( )

۱- خطه انبال:

میرته، ۱۸۸۹ م، سنگی، وزیر، ۱۱۲ ص.
۲- محبوب الالباب فی تعریف الکتب والکتاب:
حیدرآباد دکن، ۱۳۱۲ ق.

خدا بخش بن بهرام خداداد رئیس نرسو آبادی

یزدی:

( )

۱- گلدسته چمن آیین زردشت:

امیرید شهریار جی دادا بهائی بهروچارا،

ترجمه، بمبئی، ۱۲۶۷ یزدگردی، سنگی،

رقعی، ۲۹۶ ص.

بمبئی، چاپ دوم، ۱۲۹۱ یزدگردی، سنگی،

رقعی ۳۹۱ ص.

۱. خدا بنده:

(- معاصر)

۱- حق و آو:

طهران، سری، جیبی، ۳۶ ص.

بانو خدا بنده:

(- معاصر)

تولستوی، ترجمه، طهران، سری، رقی،

۳۸ ص.

خدا بنده (رجوع شود به) احمد بن مهدی.

خدا بنده (رجوع شود به) علی اکبر ابن مهدی.

یاور خداداد:

(- معاصر)

۱- تاریخ نظامی عهد قدیم:

ترجمه از فرانسه، طهران، ۱۳۰۸ ش،

سری، خشتی، نشریه مدارس نظام، ۹۸ ص.

۲- جنگ فرانسه و آلمان:

ترجمه از فرانسه، طهران، ۱۳۱۰ ش،

سری، خشتی، نشریه مدارس نظام،

۱۸۸ ص.

خدا داد آذربایجانی (رجوع شود به)
حسن .

خدادادگر تیموری (رجوع شود به) احمد .

خدایار داود عباسی:

( )

۱- بازنامه، صید المراد :

کلکته ، ۱۹۰۸ م.

۲- قوانین الصیاد :

کلکته ، ۱۹۰۸ م ، سربی ، وزیری ، ۶ +

۴۳۳ ص .

سرهنک خدایار :

۱- پرورش زنبور عمل :

هند

۲- مبارزات :

پل ماریون ، ترجمه ، هند ، سربی ، جیبی

۸۴ ص .

خدایار شهریار ایرانی

( )

۱- اندرزنامه پهلوی :

دستور آذربید ، بهزاد فرخ فیروزه ، ترجمه ،

همبئی ، ۱۳۱۶ ش ، سنگی ، وزیری ، ۵۶ ص .

خدایار (رجوع شود به) مسعود .

خدایار (رجوع شود به) منوچهر محبی .

خدایار (رجوع شود به) ناصر .

خدایار محسنی (رجوع شود به) علی اکبر .

خراسانی (رجوع شود به) شیخ ابوالفضل

ابن محمد حسن .

خراسانی (رجوع شود به) سید ابوالقاسم قاری .

خراسانی (رجوع شود به) شیخ جواد ابن

محسن .

خراسانی (رجوع شود به) حاج میرزا -

حبیب الله .

خراسانی (رجوع شود به) حاج سید حسن

حسینی .

حسینی (رجوع شود به) شیخ حسین ابن

حیدر .

خراسانی (رجوع شود به) سید محمد -

حسین بن عقیل .

خراسانی (رجوع شود به) شیخ محمد حسین

ابن مهدی .

خراسانی کوفی (رجوع شود به) سلام ابن

ابی عمرة .

خراسانی (رجوع شود به) شرف الدین .

خراسانی (رجوع شود به) علی بن حسن .

خراسانی (رجوع شود به) علی شیخ رئیس .

خراسانی (رجوع شود به) محمد علی ابن

محمد حسین حائری .

خراسانی (رجوع شود به) محمد علی ابن

حسین قاجاری کاظمی .

خراسانی (رجوع شود به) محمد علی ابن

محمد حسین طبسی عارفچه .

خراسانی (رجوع شود به) علی اکبر .

خراسانی (رجوع شود به) ملا محمد کاظم

ابن حسین .

خراسانی (رجوع شود به) مولوی محمد -

کریم .

خراسانی (رجوع شود به) محمد ابن حسن

حسینی .

خراسانی (رجوع شود به) ملا محمد ابن

علی اکبر ترشیزی .

خراسانی (رجوع شود به) ملا محمد مؤمن .

خراسانی (رجوع شود به) سید میرزا هادی

پجستانی حائری .

خراسانی (رجوع شود به) هادی [دکتر].
 خراسانی (رجوع شود به) حاج ملا محمد-
 هاشم بن محمد علی
 خرد پیر (رجوع شود به) علیه محمد.
 خردمند (رجوع شود به) عزت الله.
 خرمند (رجوع شود به) مجید [دکتر].
 خرقانی (رجوع شود به) سید اسد الله.
 خرم آبادی (رجوع شود به) صالح
 [مهندس].
 خرم اصفهانی (رجوع شود به) عباس علی.
 خرم اصفهانی (رجوع شود به) ناد علی.
 خرم شیرازی (رجوع شود به) ابوالحسن.

میرزا خرم گردش:

(۱۲۴۱ق -)

از شمرای معروف قراچه داغ آذربایجان
 است. در زمان فترت بین سلسله صفویه و
 نادرشاه افشار در کردت ساکن و جزو غلام
 زادگان کاظمخان قره چاداغی بودم و در فتنه
 طبابت مهارت تمام داشته. وقتی یکی از
 دشمنان مخدوم او مریض شد و میرزا خرم را
 برای معالجه خواست کاظمخان میرزا خرم
 را برای ساختن کار مریض روانه نمود.
 وای او بمقتضای وظیفه و طبابت بمعالجه
 مریض پرداخت و بعد از بهبودی وی برگشت.
 بالنتیجه میرزا خرم بقصبة اهر تبعید و در
 آنجا در موطن خود درگذشت.
 (دانشمندان آذربایجان ص ۱۳۵).

۱ - دیوان شعر:

تبریز، ۱۳۰۷ ق. سنکی، رقمی، ۱۱۳ ص.
 یا دیوان مظهر خوئی در یک جلد.

خروس (رجوع شود به) احمد

خزائل (رجوع شود به) رضا

خزائلی (رجوع شود به) محمد
 خزایی (رجوع شود به) منوچهر
 خرازازی قمی (رجوع شود به) علی بن محمد
 خزاعی (رجوع شود به) علی محمد
 خزان (رجوع شود به) خلیل
 خزرچی (رجوع شود به) ابن وهاب
 خزرچی (رجوع شود به) احسان بن ثابت
 خزرچی (رجوع شود به) احمد بن عبدالله
 خزرچی (رجوع شود به) علی غالب
 خسرو دهلوی (رجوع شود به) امیر خسرو
 خسرو (رجوع شود به) بهرام

خسرو پزشکیان:

(- معاصر)

۱ - ماه منیر:

طهران، سری، جیبی، ۱۶ ص.

خسرو دهزوی

(- معاصر)

۱ - پادشهر:

طهران، ۱۳۳۶ ش، سری، رقمی، ۱۵۴ ص

۲ - خیزران:

طهران، ۱۳۳۵ ش، بیاضی، جیبی، ۱۰۴ ص.

برهان السلطنه امیر خسرو بن خلیل الله بن عبدالله
 میرزا دارا ابن فتح علی شاه دارائی زنجان متخلص
 به خسرو:

(۱۳۱۰ ق - معاصر)

در سال ۱۳۱۰ ق در قریه بنارود طارم علیا
 متولد شده است.

۱ - برگزیده دیوان خسرو برهان:

طهران، ۱۳۳۰ ش، سری، رقمی، ۹۵ ص.

۲ - غزلیات و ترجیعات و قلهات از دیوان امیر خسرو
 دارائی:

زنجان، ۱۳۲۴ ش، سری، رقمی، ۹۵ ص.

۳- شکرستان یا منظومه انوار سهدلی (شعر) :

طهران، ۱۳۳۶ ش، سری، وزیر، باهتمام
پروین مستوفی، ۱۸۸+۲۸۱ ص.

خسرو رضائی:

(- معاصر)

۱- دميان :

هرمان فسد، ترجمه، طهران، ۱۳۳۳ ش،
سری، رقی، ۱۵۷ ص

خسرو روزبه فرزند حسین:

(- ۱۳۳۷ ش)

از سران حزب توده بود در روز یکشنبه ۲۱
اردیبهشت ۱۳۳۷ شمسی اول سپیده دم در

طهران به حکم دادگاه تیرباران شد.

۱- اطاعت کور کورانه :

طهران، ۱۳۲۴ ش، سری، رقی، ۱۶۲ ص.
طهران، چاپ دوم، سری، رقی، ۸۰ ص.

۲- آویخانه عمومی قنداق :

طهران، ۱۳۳۰ ش، سری، رقی :

۳- خسرو روزبه را بشناسید :

جلال مساح، طهران، سری، رقی، ۶۰ ص.

۴- دوره فتنه :

میل آنکراند، ترجمه، بخش اول مقدمه،

طهران، ۱۳۲۷ ش، سری، رقی، نشریه

آتش، ۴۴ ص.

۵- سوسیالیسم تخیلی و سوسیالیسم علمی :

انگلس، ترجمه ستخر خسرو روزبه، طهران

۱۳۲۶ ش، سری، رقی، نشریه آتش،

۵ ص.

۶- شطرنج :

طهران، سری، رقی، بنگاه پروین، ۱۷۶ ص.

خسرو شاه سماوی:

(- معاصر)

۱- رساکن در علم شعبده :

هند، با حیل و کواکب ابن عرافی در یکجلد.

دکتر خسرو فتحی:

(- معاصر)

۱- اقتصاد :

جزء چهارم، طهران، ۱۳۳۵ ش، سری،

خشتی، ۱۱۸ ص.

خسرو فروزش:

(- معاصر)

۱- تهیه و توزیع منی کار و گوسفند در ایران :

طهران، ۱۳۳۸ ش، سری، رقی، نشریه

دانشکده دامپزشکی، ۳۶ ص.

خسرومهیاری

(- معاصر)

۱- درام زندگی :

طهران، سری، جیبی، ۷۹ ص .

۲- فلسفه خلقت :

طهران، سری، رقمی، ۴۰ ص .

خسرو و ارسته:

(- معاصر)

۱- خدا در طبیعت ،

کامیل فلاماریون، ترجمه الله خالق کل شئی،

با حواشی شیخ محمد خالصی زاده

جلد اول، طهران، ۱۳۰۶ ش، سری، رقمی،

خاور، ۲۸۸ ص .

جلد اول، طهران، ۱۳۲۵ ش، سری، رقمی،

۲۱۲ ص .

طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، رقمی، محمدنگ

۲۱۴ ص .

خسرو والی

(- معاصر)

نایب اول قشون

۱- دوره هواپیمائی:

طهران، ۱۳۱۰ ش، سری.

خسروانی (رجوع شوده) علیرضا میرزا

خسروانی (رجوع شوده) منوچهر

خسروانی (رجوع شوده) هوشنگ

خسروپور (رجوع شوده) علی اکبر

خسروشاهی (رجوع شوده) سید احمد بن محمد

خسروشاهی (رجوع شوده) رضا [دکتر]

خسروشاهی (رجوع شوده) کاظم

خسروشاهی (رجوع شوده) سید محمد بن علی

خسروشاهی (رجوع شوده) سید مرتضی ابن

احمد

خسروشاهی (رجوع شوده) سید هادی

خسروی (رجوع شوده) محمد باقر

خسروی (رجوع شوده) حسین

خسروی (رجوع شوده) صمد

خسروی (رجوع شوده) سید عبدالحسین

خسروی (رجوع شوده) علی محمد

خسروی (رجوع شوده) موسی

خسروی (رجوع شوده) یوسف

خسرویاری (رجوع شوده) هوشنگ [مهندس]

خشتی کازرونی (رجوع شوده) اسمعیل بن علی

خشکجاری (رجوع شوده) محمد علی

خضری (رجوع شوده) عبدالغنی

خضری (رجوع شوده) شیخ محسن

خضری (رجوع شوده) شیخ محمد

خضری (رجوع شوده) شیخ موسی

ملا محمد خطاء شوشتری :

( )

۱- مرثی (شعر) :

لکهنو .

۲- واقعات کربلا (شعر) :

لکهنو .

خطائی (رجوع شوده) شاه اسمعیل صفوی

خطائی (رجوع شوده) سلطانخان

خطابخش (رجوع شوده) عالی اصغر

خطابی (رجوع شوده) احمد بن محمد

الخطی (رجوع شوده) جعفر بن محمد

خطیب بغدادی (رجوع شوده) احمد بن علی

خطیب (رجوع شوده) سید عبدالرحیم

خطیب تبریزی (رجوع شوده) یحیی

خطیب کرمانی (رجوع شوده) سعید

خطیب لو (رجوع شوده) م. خطیب لو

خطیب مازندرانی (رجوع شوده) شیخ مهدی

خطیبی (رجوع شوده) پرویز

خطیبی تبریزی (رجوع شوده) محمد ابن

ابوالفتح

خطیبی شهربانی (رجوع شوده) عبدالقادر
خطیبی نوری (رجوع شوده) حسین [دکتر]
خطیر (رجوع شوده) ناصرالدین

بانو . ف . ك خطیر:

(- معاصر)

۱- باغبان عشق :

راهنموات تاگور، ترجمه، طهران ، ۱۳۲۱
ش، سری، رقمی، ۵۵ ص.

خفاجی حلبی (رجوع شوده) عبدالله بن - عید

خلاد السدی البزاز الکوفی
( )

روی عن ابی عبدالله^۳ و قیل انه خلاد بن خلف
المقدی خال محمد بن علی الصیرفی ابی سیمنه
له کتاب عنه عدة منهم ابن ابی عمر، جش . و
فی ست، خلاد السندی عنه ابن ابی عمر (تلخیص
الاقوال نسخه خطی)

۱- کتاب خلاد السدی (عربی) :

طهران، سری، رقمی، باهتمام حسن مصطفوی،
۱۷۴ ص، ضمن مجموعه اصول الستة عشر

خلاق المعانی (رجوع شوده) اسمعیل کمال-
الدین

خلخالی (رجوع شوده) بسیج
خلخالی (رجوع شوده) محمد باقر قره بولاغی
خلخالی (رجوع شوده) ملا محمد صالح ابن
محمد بن صالح

خلخالی (رجوع شوده) عبد الحمید
خلخالی (رجوع شوده) سید عبد الرحیم
خلخالی (رجوع شوده) سید عبد العظیم
خلعتبری (رجوع شوده) ارسلان.
خلعتبری (رجوع شوده) اسدالله [دکتر].

خلعتبری (رجوع شوده) پرویز
خلعتبری (رجوع شوده) عادل نژاد.
خلعتبری (رجوع شوده) عبدالصمد.

شیخ خلف بن شیخ شوای :

(۱۳۲۲ ق - معاصر)

۱- دیوان العواطف الحسینیه (شعر عربی) :

جلد اول، نجف، ۱۳۷۴ ق، سری، رقمی، ۱۸۷ ص.

خلوتی (رجوع شوده) ابراهیم بن احمد
خلوتی (رجوع شوده) ابراهیم [سرخنگ]
خلوتی (رجوع شوده) عبدالله
خلیفه (رجوع شوده) حسین بن ابوالحسن
حقیر دزفولی.

خلیفه سلطان (رجوع شوده) سید حسین ابن
محمد .

خلیفه سلطانی (رجوع شوده) خلیل سامانی
خلیق رضوی (رجوع شوده) سید محسن.
خایقی (رجوع شوده) غلامرضا.

صلاح الدین ابوالصفا خلیل بن ایبک ابن
عبدالله صفدی شافعی:

۶۹۷

(۶۹۶ - ۷۶۴ ق)

در صف متولد شده از علماء و ادباء بوده
در شوال ۷۶۴ ق بدمشق در گذشت و در صوفیه
مدفون گردید (شذرات الذهب ج ۶ ص ۲۰۱)
۱- الوافی بالوفیات ذیل ابن خلکان (عربی)
لیپزیک ۱۹۳۱ م، سری، استانبول، ۱۹۳۱ م،
سری .

خلیل انوار :

(- معاصر)

۱- کمکهای اولیه قبل از رسیدن پزشک چه باید کرد؟
طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، رقمی، هنگام

خاور نزدیک .

خلیل بن اسدالله تمدن :
(۱۲۸۸ - ۱۳۳۶ ش)

در چهارم فارس متولد شده . تحصیل آن
قدیمه را از منقول و معقول درم وطن خود
شیراز فرا گرفته . پس از آن مدتی قلیل به تجارت
پرداخته بعد بپهران رهسپار و دکتر کلاسی عالی
قضائی داخل و پس از گذراندن دوره کلاس
مربور بوزارت دادگستری داخل و عهد دار
مشاغل مختلفه شده .

باز بر سر ، دادستان ، ریاست دادگاه ،
مستشار استیناف ، آخرین شغل وی در مشهد
سمت دادستانی و در طهران معاونت اول
دادسرای استان بوده .

در خرداد ۱۳۲۷ روزنامه تمدن شرق را
که صاحب امتیاز و مدیر آن خود وی بود
تأسیس و نخستین شماره آنرا نیز انتشار داد
و همچنین از ۱۵ دیماه ۱۳۲۹ تا ۱۵ بهمن ۱۳۳۰
نشریه بنام (اندرزنامه) که جنبه اجتماعی و
سیاسی داشت بقلم او مرتباً انتشار می یافت
در دوم مرداد ۱۳۳۶ بپهران درگذشت و

بر حسب وصیت در حضرت عبدالعظیم مدفون
گردید (نقل از خط بستگان نزدیک مرحوم
تمدن) .
۱- سازمان عارفی ایران :

طهران ، ۱۳۲۴ ش ، سرای ، رفعی ، ۹۴ ص .

اعلم الدوله دکتر خلیل بن اسدالله الاطباء
حاج میرزا عبدالباقی ثقفی :
(۱۲۷۶ - ۱۳۶۴ ق)

از شاعران اطباء معاصر و دوره قاجاریه و از
معلمین طب دارالفنون و اطیبای حضور -
مظفرالدین شاه و مدتی طبیب مخصوص او
بود . وی مردی فاضل و اهل تتبع و نویسنده
با انشائی بسیار روان و سلیس و شیرین و جذاب
و چندین تألیف نفیس در مواضع متنوعه از
خود بیادگار گذارده که بسیاری از آنها بطبع
رسیده است .

آن مرحوم در ده بیست سال اواخر عمر
خود از قرار مذکور پس از انتخاب یکی از
پسرهای رشید جوانتر که بسیار طرف علاقه
او بود جداً معتقد به (اسیرتسم) یعنی تسخیر
ارواح با احشای ارواح یا با اصطلاح خود معتقدین
باین طریقه (معرفه الروح) شده بود و عده

بسیار زیادی از حکایاتیکه آن مرحوم در کتب مختلفه خود جمع کرده است راجع به این موضوع است. در طهران نیز زمندی بود که انجمنی از معتقدین و عاملین باین طریقه موسوم به (انجمن معرفه الروح تجربتی - ایران) تشکیل یافته که آن مرحوم رئیس آن انجمن یا عضو مهم آن بوده است.

چون بواسطه کثرت مشاغل آن مرحوم وعدم فرصت کافی برای مراجعه دقیق يك يك از حکایاتیکه در تألیفات خود جمع کرده بوده و مخصوصه بواسطه اینکه قصد عمده وی تدوین تاریخ نبوده است بلکه جمع آوری حکایات و قصص متفرقه مشهور در افواه بوده بعضی اشتباهات تاریخی در بعضی حکایاتیکه آن مرحوم جمع آوری نمود، گاهگاه روی داده است ...

مرحوم اعلم الدوله که زبان فرانسه را بخوبی میدانست و بسلاست مینوشت و باین زبان نیز مقالات و رسالاتی نوشته که از آن جمله ترجمه ایست به فرانسه از بعضی داستانهای شیرین شعرای فارسی زبان مخصوصاً نظامی و امیر - خسرو دهلوی و جامی که چندین بار در پاریس بطبع رسیده و مورد توجه قرار گرفته است.

باری آن مرحوم در صبح روز دوشنبه ۷ فروردین ۱۳۶۳ ق در هشتاد و هفت سالگی در طهران وفات یافت و وفات ادیبکی از اخیار نوع بشر و یکی از حاذقترین اطباء عصر حاضر و یکی از بهترین نویسندگان و مؤلفین ایران در عصر حاضر از میان رفت که فی الواقع نظیری برای او در جامعیت انواع این فضائل در عمر ما کمتر کسی سراغ دارد.

(مجله یادگار سال ۳ شماره ۵ ص ۴۵ بقلم مرحوم میرزا محمدخان قزوینی).

۱- پرکونت دومنت کریستو:

ژول لریئا، ترجمه، طهران، ۱۳۲۲ ق، سنگی، رحلی، ۶۱۸ ص.

۲- تربیت نامه:

طهران، ۱۳۰۹ ق.

۳- تکثیر عوالم سکونی:

کامیل فلاماریون، ترجمه، طهران، ۱۳۱۳ ش، سری، رقی، ۹۱ ص.

۴- خردنامه:

تألیف شیخ نظرعلی، تحریر ثقفی، طهران، بی تاریخ، سری، جیبی، ۷۹ ص.

۵- خردنامه جاودان حکایات و قصص:

طهران، ۱۳۳۹ ق، سنگی، رقی، ۴۲۲ ص.

۶- رساله در حساب:

طهران، ۱۳۱۶ ق، سنگی، جیبی، ۱۲۴ ص.

۷- رساله در شیمی:

طهران، ۱۳۰۸ ق، سنگی، جیبی، ۳۱۸ ص.

۸- صد حکایت:

طهران، ۱۳۲۸ ق، سنگی، جیبی، ۸۲ ص.

۹- صد پنجاه مقاله یادگار عصر جدید:

(مقالاتی که آن مرحوم در مجله عصر جدید که تحت اداره مرحوم متین السلطنه عبدالحمید ثقفی برادر کوچکترش در طهران منتشر میشد متدرجاً طبع نموده بود و پس از قتل مرحوم متین السلطنه آن مقالات را پیادگار در یکجا و مستقل طبع کرده و در صفحه دوم همین کتاب نسب نامه کامل این خانواده ثقفی ها از مرحوم عبدالحمیدخان تا مختار بن ابیعبید ثقفی معروف قاتل قتله امام حسین ع که لابد باید متکی بمدارک و اسناد صحیحی باشد بطبع رسید.) مجله یادگار سال ۳ شماره ۵ بقلم مرحوم میرزا محمدخان قزوینی.

طهران، ۱۳۱۴، سری، جیبی، ۴۵۹ ص.

۱۰- فرائد اللغة ناصری:

طهران، ۱۳۲۰ ق، سری، جیبی، ۳۳۲ ص.

۱۱- کلید زندگانی یا هزارویک نصیحت:

طهران، ۱۳۳۵ ق، سنگی، جیبی، ۸۸ + ۱۶۴ ص.

طهران، ۱۳۱۳ ش، سری، جیبی، ۱۶۴ ص

۱۲- کلید سعادت در هیئت و حکایات:

کامیل فلاماریون، ترجمه، به مشارکت وحید -

الدوله و اعتصام الدوله، طهران، ۱۳۱۳ ش،

سری، جیبی، ۱۸۳ + ۲۰ ص.

۱۳ کلید شناسائی در عالم غیر مرئی:

به مشارکت دکتر علیرضا مذهب السلطنه -

بهرامی، طهران، ۱۳۱۵ ش، سری، جیبی،

۲۰۲ ص.

۱۴- مقالات گوناگون:

(گویا آخرین مؤلفات آن مرحوم است و آن

عبارت است از مجموع حکایات و حوادث و

وقایع تاریخی که در عهد قاجاریه و مخصوصاً

در دوره سلطنت مظفرالدین شاه در ایران

روی داده و چون آن مرحوم چنانکه گفته

طیب پادشاه مزبور و با اغلب ارکان دول-

وقت و در باریان معاشر بوده، بالطبع از آن

وقایع اطلاع کامل داشته است و بلکه در بسیاری

از آنها خود شاهد عینی و حاضر و ناظر بوده

ولهذا این کتاب از لحاظ تاریخ قاجاریه

فوق العاده مهم است. مجله یادگار سال

۳ شماره ۵ بقلم مرحوم میرزا محمد خان

قزوینی.

طهران، ۱۳۲۲ ش، سری، جیبی، ۲۹۶ ص.

۱۵- هزارویک حکایت:

طهران، ۱۳۰۸ ش، سری، رقمی، ۵۶۸ ص.

طهران، ۱۳۱۸ ش، سری، رقمی، چاپ دوم،

۴۵۰ ص.

۱۶- هفتادویک مقاله معرفه الروح:

طهران، ۱۳۰۸ ش، سری، جیبی، ۳۱۸ ص.

طهران، ۱۳۱۹ ش، سری، جیبی، ۳۱۸ ص.

محمد خلیل جواهری:

(- معاصر)

۱- چرخیل:

طهران، ۲۲-۱۳۲۳ ش، سری، رقمی، ۱۶۴

+ ۲۲۷ ص.

۲- رزوت:

طهران، سری، رقمی، ۷۲ ص.

۳- کشور عراق:

طهران، سری، رقمی، ۴۸ ص.

خلیل خزان:

(- معاصر)

۱- جنایات کارناوال:

آرمان لاهوت، ترجمه، طهران، سری،

جیبی، ۱۹۶ ص.

۲- جنایت در هتل:

ایروخر انگلیسی، ترجمه، طهران، ۱۳۱۸ ش،

سری، رقمی، شرکت طبع کتاب.

خلیل الله خلیلی:

(- معاصر)

۱- احوال و آثار حکیم سنائی:

کابل، ۱۳۱۵ ش، سری.

۲- برگیهای خزانی:

۳- پیوند دلها:

طهران، ۱۳۳۶ ش، سری، رقمی، گردآوری

محمد قاسم امیدوارهرانی، ۱۲۴ ص، در مقدمه

عکس مؤلف.

محمد خلیل بن داود بن سید محمد شاه -

سلیمان ثانی صفوی مرعشی:

(- ۱۲۲۰ ق)

از جوانی برای تحصیلات معتبات رفته و

۲- شب شاعر (شعر) :

طهران، ۱۳۳۶ ش، سری، رقی، با مقدمه
سیمین بهبهانی، ۶۸ ص.

۳- عید (شعر) :

طهران، ۱۳۳۶ ش، سری، رقی، چاپ
دوم، ۷۲ ص.

۴- نخبه اشعار خلیل سامانی :

طهران، سری.

خلیل سهیل :

(- معاصر)

۱- رقبای شاعر :

طهران، ۱۳۳۱، سری، رقی، ۷۹ ص.

خلیل بن اسدالله صبری :

(۱۲۸۷ ش - معاصر)

در سنین متولد شده و از کردشای
غرب ایران بوده و نسیم بخاندان صلاح -
الدین ایوبی منتهی میشود. تحصیلات قدیمه
را تا حدود مدرسی ممتد و منقول و
تحصیلات کلاسیک علاوه بر دیپلم متوسطه
آموزشگاه عالی قضائی ثبت اوقاف بوده.
مراحل خدمت دبیری و ریاست اوقاف
و مشاغل مختلفه قضائی از دادستانی و

بعد به هندوستان مهاجرت کرده و در آنجا مقیم
شد و در حدود ۱۲۲۰ ق در گذشت و در هنگامه
مدفون گردید (مقدمه مجمع العوارض)

۱- مجمع النوارض :

(در انقراض صفویه و وقایع بعد تا سده
۱۲۰۷ ق)

طهران، ۱۳۲۸ ش، سری، وزیر، با اهتمام
عباس اقبال آشتیانی، ۱۶۶ ص.

خلیل راور :

(- معاصر)

۱- خودآموز روسی و فارسی :

طهران، ۱۳۱۰ ش، سری، رقی، ۸۴ ص.

خلیل الرحمن جمالی :

( )

۱- دیوان شعر :

میرتبه، ۱۳۱۷ ق، سنگی، وزیر، ۲۴ +
۱۶۴ ص.

سید خلیل زمان ثانی :

مؤسس بنگاه مطبوعاتی هاشمی شیراز.

۱- پیکار :

شیراز، ۱۳۲۷ ش، سری، رقی، مطبوعاتی -
هاشمی، ۴۰ ص.

خلیل سامانی مصطفی خلیفه سلطانی

متخلص بموج معروف بخلیل سامانی

(- معاصر)

۱- آثار خلیفه سلطانی (شعر) :

(۱- بیژن و منیر ۲- ساقی نامه ۳- یتیم

۴- فریاد زندگی ۵- ملانصرالدین در -

انگلستان ۶- رنگها)

طهران، ۱۳۳۶ ش، سری، رقی، چاپ دوم،

۷۱ + ۶۸ + ۵۶ + ۵۶ + ۴۷ + ۱۶ ص.

ریاست دادگاه و ریاست هیئت بازرسی ،
سرپرستی برنامه عشاير کرد ، عضویت در
شورای عالی عشاير در وزارت دربار شاهنشاهی
و غیره ، در ضمن روزنامه بنام (صاعقه)
تأسیس نموده اخیراً بر حسب تمایل خود از
امور دولتی بشل وکالت دادگستری مشغولم .
(نقل از خط مؤلف)

۱- روش دادرسی :

طهران ، ۱۳۲۴ ش ، سری ، رقمی ، ۱۴۶ ص .

۲- منتخب آثار خلیل صبری (شعر) :

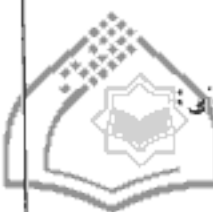
طهران ، ۱۳۲۷ ش ، سری ، وزیري ،
۱۴۵ ص .

حاج خلیل خان قزوینی :

( )

۱- تاریخ سفارت حاج خلیل خان قزوینی :

چاپ سال ۱۸۰۵ م ، ۱۱۲ ص .

ملا خلیل بن غازی قزوینی : کتاب تاریخ علوم

(۱۰۰۱ - ۱۰۸۹ ق)

عالم فاضل علامه حکیم مشکلم محقق .
مدقق فقیه محدث ثقة جامع فضائل معاصر
(ح مل) .

در قزوین متولد شده در اوایل امر خود
بر شیخ بهائی و میرداماد تلمذ نموده و با
خلیفه سلطان شریک درس بوده . و پیش از
آنکه بحد سی سال برسد تولیت حضرت
عبدالمظیم و تدریس آنجا بوی مفوض بود
پس از چندی از آن منصب معزول شده و
همکه مسافرت نمود و در آنجا مجاور شد
آنکام قزوین برگشت و مشغول تصنیف و
تألیف گردید . صاحب سلافة العصر از او ثناء
بلیغ کرده .

بسال ۱۰۸۹ ق در قزوین وفات یافت و در

مدرسه منتسب بخود مدفون گردید .

(فوائد الرضویه ص ۱۷۲)

۱- حاشیه علی العدة فی اصول الفقه (عربی) :

شیخ طوسی ، طهران ، ۱۳ - ۱۳۱۴ ق ،

سنکی ، وزیري ، خط محمد صادق توسرکائی ،

۳۰۶ + ۹۴ + ۱۱۷ ص ، بارسالة اجتهاد و

اخبار وحید بهبهانی وعده شیخ طوسی .

۲- الاصفی فی شرح اصول الکافی :

(تمام دوره اصول و فروع کافی را در مدت

بیست سال بفارسی ترجمه نموده و دوره کامل

خطی این ترجمه نزد نگارنده موجود است)

لکهنو ، (کتاب عقل تاحجه) ۱۳۲۴ ق ،

سنکی ، وزیري ، ۲۸۰ + ۴۷۶ ص .

لکهنو ، (کتاب حجة از باب ۸۱ تا باب

کراهية توقیت) ۱۳۰۸ ق ، سنکی ، وزیري ،

۳۴۲ ص .

۷ جلد ، لکهنو ، (از کتاب عقل تا کتاب

عشرة) ۱۹۰۶ م = ۱۳۲۳ ق ، سنکی ، رحلی ،

۱۵۴ + ۲۸۰ + ۳۷۲ + ۳۵۸ + ۳۶۴

+ ۲۶۴ ص .

حاج میرزا خلیل بن ابی طالب صمیرة کمره :

(۱۳۱۷ ق - مناصر)

مقدمات علوم ادبی را در چاپلق و خوانسار

خوانده در سنه ۱۳۳۷ ق ، عراق سلطان -

آباد رفته و نزد شیخ عبدالکریم حسائی

یزدی و سایر اساتید علم فقه و اصول و علوم

عقلی و ریاضی و اخلاق را آموخته . بعداً

در سنه ۱۳۴۰ ق تا ۱۳۵۴ ق در حوزه علمیه

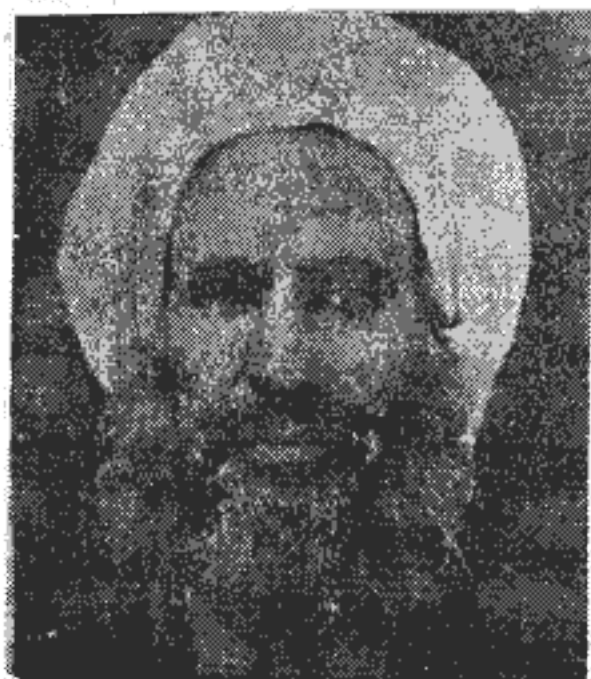
قم بافاده و استفاده مشغول بوده .

بعد از فراغت از تحصیل در سال ۱۳۱۴

شمسی بطهران مهاجرت کرده و اوقاتش

بتألیف و تبلیغ و اقامه نماز جماعت

میگذرد .

(فهرست رضویه ج ۴ ص ۳۷۳)

۱- آثار مقدس ، احادیث و اخبار اسلام علم الحديث

وطبقه الكبرى :

طهران ، ۱۳۲۶ ش ، سری ، وزیري .

۲- اسرار حج :

طهران ، سری .

۳- بیت المقدس وتحول قبله :

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، رقمی ، ۲۲۵ .

۴- تفسیر سورة نور :

۲ جلد ، طهران ، ۱۳۲۵ ش ، سری ، رقمی ،

۳۰۲-۳۲۰ ص .

۵- علی والزهراء سرچشمه آب حیات :

جلد دوم ملکه اسلام ، طهران ، ۱۳۲۷ ق ،

سری ، رقمی ، نائر محمد رضا تناوش ،

۶۸۳ ص .

۶- عنصر شجاعت یا فداکاری ۷۲ تن و يك تن :

۳ جلد ، طهران ، ۲۰-۱۳۲۱ ش ، سری ،

رقمی ، ۳۰۲+۳۲۸+۵۵۵+۹۳ ص .

۷- غروب آفتاب در ندلس :

اصفهان ، ۱۳۲۹ ش ، سری ، رقمی ، مطبوعات

مطهر ، ۱۸ ص .

۸- فتح يکه :

طهران ، ۱۳۲۸ ش ، سری ، جیبی ، ناشر

سید محمد رضا تناوش ، ۷۴ ص .

۹- قبله اسلام کعبه یا مسجد الحرام :

طهران ، ۱۳۲۶ ش ، سری ، وزیري ،

۲۰۹ ص .

۱۰- گلونند عصمت در راه فدك :

سید محمد جلال هاشمی شاعر ، ترجمه ،

طهران ، ۱۳۶۹ ق ، سری ، وزیري ، ناشر

سید مصطفی کاشفی ، ۷ ص .

۱۱- مادر ، وظایف زن در اسلام :

طهران ، بی تاریخ ، سری ، جیبی ، ۳۲ ص .

۱۲- مسلم بن عقیل و اسرار پایتخت طوفانی کوفه :

جلد چهارم عنصر شجاعت ، طهران ، ۱۳۲۸

ش ، سری ، رقمی ، ۷۱۲ ص .

۱۳- ملکه اسلام :

طهران ، سری .

۱۴- مناسک :

طهران ، ۱۳۴۰ ش ، سری ، جیبی ، ۱۳۳ ص

۱۵- ندای آسمان در احادیث ثواب اذان :

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سری ، جیبی ، ناشر

سید محمد رضا تناوش ، ۱۹۰ ص .

۱۶- نماز الصلاة عمود الدین :

طهران ، سری .

۱۷- نوید اسلام فلسفه غیبت امام زمان :

سید مصطفی آل حیدر کاظمی ، ترجمه ، سید

حسن جزایری ، با مقدمه و حواشی کمره ،

طهران ، ۱۳۲۳ ش ، سری ، وزیري ، ۲۹۹ ص

۱۸- نهج البلاغه و جنگ :

جلد اول ، طهران ، بی تاریخ ، سری ، رقمی ،

۱۰۲ ص .

۱۹- نهج البلاغه و خلقت :

طهران ، سری .

۲۰- نهج البلاغه یا دائرة المعارف علوی :

۳ جلد ، طهران ، ۲۵-۱۳۳۱ ش ، سری ،

وزیری ، ۵۷۸ + ...

سید خلیل بن محمد رضوی :

( )

۱- حاشیه علی تحریر القواعد المنطقية فی شرح الشمسية
(عربی) :نجم الدین عمر کاتبی قزوینی ، شرح قطب-
الدین محمد رازی ، حاشیه ، آستانه ،
۱۳۰۹ ق ، سری .

خلیل ملکی :

(- معاصر)

۱- پس از ده سال انشعابون حزب توده سخن بگویند :

بمشارکت انور خامنه ، طهران ، ۱۳۳۶ ش
سری ، رقمی ، ۴۲ ص .

۲- تکامل تاریخی سوسیالیسم ، نیروی سوم :

۲ جلد ، طهران ، بی تاریخ ، سری ، رقمی ،
۳۴ + ۴۰ ص .

۳- جهانی بین ترس و امید :

تیبور ماند ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۸ ش ،
سری ، وزیری ، ۲۲۱ ص .

۴- سوسیالیسم و کاپیتالیسم :

قسمت اول ، طهران ، ۱۳۳۱ ش ، سری ،
چینی ، ۶۴ ص .

۵- نقش شخصیت در تاریخ

گ . و . پلخاف ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۱

ش ، سری ، رقمی ، چاپ دوم ، ۷۴ ص .

۶- نهضت ملی و حزب رحمت کسان ملت ایران افسانه های
حزب توده را نقش بر آب میکند :طهران ، ۱۳۳۱ ش ، سری ، رقمی ، ۱۰۴ ص .
۷- نیروی سوم در مقابل دو پارتا ، اجتماعی امپریالیسم :

طهران ، سری ، رقمی ، ۱۰۳ ص .

خلیل نامی افغانی :

(- معاصر)

۱- آثار هرات :

کابل ، ۱۳۰۹ ش ، سری .

میر خلیل نقوی :

(- معاصر)

۱- تاریخ مختصر اسلام :

۲ جلد ، طهران ، ۲۷ - ۱۳۳۰ ش ، سری ،

رقمی ، دارالکتب الاسلامیه ، ۶۶ + ۷۶ ص

۲- خدا شناسی از نظر علم امروزی یا آیات الهیه در
طبیعت :طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سری ، رقمی ، مصطفوی
۱۰۲ ص .

خلیل وزیر پور بهدین :

(- معاصر)

۱- سرباز پرسی :

بمبئی ، ۱۳۱۱ ش ، سنگی ، رقمی ، ۹۶ ص .

ندیم السلطان محمد خلیل بن محمد هاشم

شیرازی :

( )

پس از فراغت از تحصیل بسال ۱۲۹۲ ق

به بمبئی مسافرت نموده و از آنجا بسایر
پلاهندوستان بسیاحت پرداخته است .

(الذریعه ج ۳ ص ۲۴۸)

۱- تاریخ چین و ماچین :

ترجمه از فرانسه ، جلد اول ، طهران ،
۱۳۲۴ ق . سنگی ، ۳۳۶ ص .

خلیل هاشم زاده فلاح :

(— معاصر)

۱- تشخیص معالجه مرض قرجه گندم :

رضائیه ، ۱۳۰۸ ش ، سری ، رقعی ، ۱۳ ص .

۲- تعریف بعض امراض سریه گوسفند :

رضائیه ، ۱۳۱۰ ش ، سری ، رقعی ، ۳۴ ص .

خلیل پور (رجوع شود به) حسن [سرتیپ]

خلیای (رجوع شود به) جعفر .

خلیلی (رجوع شود به) حاج میرزا حسین

حاج میرزا خلیل .

خلیلی (رجوع شود به) خلیل الله .

خلیای (رجوع شود به) رضا .

خلیلی عراقی (رجوع شود به) محمد رضا

خلیلی (رجوع شود به) عباس بن اسدالله .

خلیای (رجوع شود به) عبدالحسین [مهندس]

خلیلی (رجوع شود به) محمد علی بن حسین .

خلیلی (رجوع شود به) محمد .

خلیلی :

(— معاصر)

۱- شورش حرم یاساست حسینیه :

تبریز ، ۱۳۱۰ ش ، سری ، جیبی ، ۶۴ ص .

خلیلیان (رجوع شود به) علی رجاء اصفهانی

خمسی (رجوع شود به) ابوالفضل .

خمینی (رجوع شود به) باقر بن احمد .

خمینی (رجوع شود به) حاج آقا روح الله .

خنیزی (رجوع شود به) ابوالحسن بن حسن .

خوئی (رجوع شود به) ابراهیم بن حسین

دنبلی .

خوئی (رجوع شود به) ابوالقاسم بن علی -

اصغر .

خوئی (رجوع شود به) ابوالقاسم بن علی -

اکبر .

خوئی (رجوع شود به) حبیب الله موسوی .

خوئی (رجوع شود به) حسین .

خوئی (رجوع شود به) حسینعلی بن محمد -

تقی .

خوئی (رجوع شود به) محمد صادق صادقیه .

خوئی (رجوع شود به) علی . محرر .

خوئی (رجوع شود به) شیخ علی محرر .

خوئی (رجوع شود به) ملاعلی نجفی .

خوئی (رجوع شود به) شیخ محمد کاظم .

خوئی (رجوع شود به) محمد بن عبدالصبور

خوئی (رجوع شود به) محمود بن ابوالقاسم .

خوئی (رجوع شود به) محمود بن محمد .

خوئی (رجوع شود به) مصطفی بن مرتضی .

خوئی (رجوع شود به) محمد هاشم ابن

عبدالله .

خوئی (رجوع شود به) شیخ عبدالکریم .

خواجه کرمانی (رجوع شود به) محمود ابن

علی .

خواجه افضل الدین ترکه (رجوع شود به)

محمد .

خواجه امیر احرار قادری :

( )

۱- معین الجواهر در تصوف :

(تاریخ فراغت از تألیف ۱۲۳۵ ق)

حیدر آباد دکن ، ۱۳۰۱ ق ، سنگی .

وزیری ، ۳۹۶ ص .

خواجه جهان (رجوع شود به) محمود ابن

محمد .

خواجه حافظ شیرازی (رجوع شود به) محمد

ابن کمال الدین .

خواجه خورد خلف خواجه باقی الله :

( )

۱- انفاس نفیسه در تصوف :

هند ، ۱۲۸۸ ق ، سنگی .

خواجه رشید الدین (رجوع شوده) فضل الله

خواجه زاده (رجوع شود به) مصطفی .

خواجه عبدالله انصاری (رجوع شود به) :

عبدالله بن محمد .

خواجه عبدالله مروارید (رجوع شود به) :

عبدالله .

خواجه میردرد میر محمد متخلص به درد :

( )

۱- دیوان شعر :

دهلی ، ۱۳۰۹ ق ، سنگی ، وزیری ، ۱۳۸۱ ص

۲- ناله درد و آه سرد :

۳- درد دل :

۴- شمع محفل :

هند ، ۶۶-۱۲۶۷ ق ، سنگی .

بهوپال ، ۱۳۱۰ ق ، سنگی ، رحلی ،

۳۲۰ ص .

خواجه نصیر الدین طوسی (رجوع شوده)

محمد بن محمد .

خواجه نصیری (رجوع شوده) سادان .

خواجه نظام الملک طوسی (رجوع شود به)

حسن .

خواجه نوری (رجوع شوده) ابراهیم .

خواجه نوری (رجوع شوده) عباسقلی .

خواجه نوری (رجوع شوده) فرح .

خواجه نوری (رجوع شود به) محسن .

خواجه نوریان (رجوع شوده) ابوتراب .

خواجه نوریان (رجوع شود به) فتحعلی .

خواجه همام تبریزی (رجوع شود به) محمد

خوارزمی (رجوع شوده) کمال الدین حسین

ابن حسن .

خوارزمی (رجوع شوده) علیشاه بن محمد .

خوارزمی (رجوع شوده) ابوالفضل قاسم ابن

حسین .

خوارزمی (رجوع شوده) موفق بن احمد

اخطب خوارزم .

خوارزمی (رجوع شوده) محمد بن موسی .

خوارزمی (رجوع شود به) پهلوان محمود

قتالی .

خوافی (رجوع شوده) مجد الدین .

خواندمیر (رجوع شوده) غیاث الدین ابن

محمد .

خوانساری (رجوع شوده) آقا جمال محمد

ابن آقا حسین .

خوانساری (رجوع شود به) ابوالقاسم ابن

ابراهیم صفوی .

خوانساری (رجوع شود به) ابوالقاسم جعفر ابن

محمود ریاضی .

خوانساری (رجوع شود به) احمد ابن

محمد حسین .

خوانساری (رجوع شود به) احمد ابن

محمد رضا .

خوانساری (رجوع شود به) اسد الله ابن

محمد کاظم .

خوانساری (رجوع شود به) محمد باقر ابن

زین العابدین .

خوانساری (رجوع شوده) محمد تقی ابن

اسد الله .

خوانساری (رجوع شود به) جعفر ابن

خوانساری (رجوع شود به) محمد مهدی
 ابن محمد باقر .
 خوانساری (رجوع شود به) محمد مهدی
 ابن محمد .
 خوانساری (رجوع شود به) سید میرزا
 آقا ابن میر محمد علی .
 خوانساری (رجوع شود به) محمد هاشم
 ابن زین العابدین .
 خورجری (رجوع شود به) عبدالعلیم نصر الله
 خورسکائی (رجوع شود به) عبدالله ابن
 محمد حسن .
 خورموجی (رجوع شود به) محمد جعفر
 حقایق نگار .
 خوروش (رجوع شود به) حسین عبداللہی .
 خوروش (رجوع شود به) علی دیلمانی .
 خوسفی (رجوع شود به) محمد بن حسام -
 الدین - ابن حسام .
 خوشسفی (رجوع شود به) ملا محمد ابن
 علی اکبر فرشته .

خوشحالی ولی:

( )

۱- معالم التجارب در کیمیا :

بمبئی .

خوشدل (رجوع شود به) علی اکبر .

خوشکو بندر بن داس :

(- ۱۱۰۷ ق)

در ابتداء نوکر پیشه بود بعد از آن مسلك
 فقرا اختیار کرد و گاهی در بنارس و
 زمانی در الله آباد و گاهی در عظیم آباد
 بسر میبرد . سال ۱۱۰۷ ق در عظیم آباد
 بدرود زندگی گفت .

حسین .
 خوانساری (رجوع شود به) حسین ابن
 جعفر .
 خوانساری (رجوع شود به) آقا حسین ابن
 جمال الدین محمد .
 خوانساری (رجوع شود به) حیدر ابن
 محمد .
 خوانساری (رجوع شود به) زین العابدین .
 خوانساری (رجوع شود به) سید محمد -
 صادق بن ابوالقاسم .
 خوانساری (رجوع شود به) صدر الدین -
 ابن علی .
 خوانساری (رجوع شود به) عبدالله
 پیشخدمت .
 خوانساری (رجوع شود به) غلامرضا ابن
 احمد .
 خوانساری (رجوع شود به) آقا جمال
 محمد بن آقا حسین .
 خوانساری (رجوع شود به) رضی الدین
 محمد بن آقا حسین .
 خوانساری (رجوع شود به) محمد .
 خوانساری (رجوع شود به) محمد ابن
 اسمعیل .
 خوانساری (رجوع شود به) محمد بن زین -
 العابدین فنائی .
 خوانساری (رجوع شود به) محمد علی ابن
 محمد صادق .
 خوانساری (رجوع شود به) محمود .
 خوانساری (رجوع شود به) مرتضی .
 خوانساری (رجوع شود به) موسی ابن
 محمد .
 خوانساری (رجوع شود به) سید مهدی ابن
 حسن بن حسین .

(مقدمه سفینه)

۱- سفینه خوشکو تذکره ذہراء :

دفتر سوم ، پتنہ بہار ، ۱۳۷۸ ق ، سنگی ،
وزیری ، ۴۰۰ ص .خوشنوویس (رجوع شود بہ) احمد بن محمد -
کریم .خوشنوویس (رجوع شود بہ) احمد بن
محسن .خوشنوویس (رجوع شود بہ) عبدالحسین ابن
محمد علی .

خوشنوویس (رجوع شود بہ) محسن

خوشنوویس (رجوع شود بہ) محمد حسین
ابن حسن .

خوشنوویس (رجوع شود بہ) محمد علی

خوشنویسان (رجوع شود بہ) صدر الدین

خوشنویسان (رجوع شود بہ) فخر الدین

[دکتر] .

خوشنویسان (رجوع شود بہ) نصر اللہ

خوقندی (رجوع شود بہ) نیاز محمد .

خویدکی (رجوع شود بہ) شرف الدین

خیابانی (رجوع شود بہ) احمد بن علی -

اصغر .

خیابانی (رجوع شود بہ) علی بن عبدالعظیم

خیابانی (رجوع شود بہ) شیخ محمد .

خیابانی (رجوع شود بہ) محمد علی ابن

محمد طاهر .

خیاط (رجوع شود بہ) عبدالحمید .

خیاط (رجوع شود بہ) عبدالرحیم ابن محمد .

خیاط (رجوع شود بہ) محیی الدین .

خیال (رجوع شود بہ) محمد نقی .

خیالی (رجوع شود بہ) احمد بن موسی .

خیام (رجوع شود بہ) عمر .

خیام پور (رجوع شود بہ) عبد الرسول

[دکتر] .

خیامی (رجوع شود بہ) عبدالحسین ابن

ابراہیم .

خیر آبادی (رجوع شود بہ) فضل حق .

خیر خواہ ، حسین :

(- معاصر)

هنرپیشه ہنگاہ تآثر سعدی

۱- تکتیک :

طهران ، سری ، رقمی ، ۱۳۶ ص .

۲- تکنیک :

طهران ، ۱۳۳۰ ش ، سری ، جیبی ، ۱۳۵ ص .

خیر الدین زرکلی :

( )

۱- الاعلام :

(تراجم رجال و نساء مشہور جاہلیت و

اسلام) .

۳ جلد ، مصر ، ۴۵ - ۱۳۴۶ ق ، سری ،

وزیری ، ۴۰۰ + ۸۰۳ + ۳۸۴ ص .

محمد خیر الدین محمود جنگ :

( )

۱- جنوار ترکی دستور زبان :

ہند ، ۱۲۸۴ ق ، سنگی .

خیری (رجوع شود بہ) محمود .

خیل تاش (رجوع شود بہ) ع . خیل تاش .

دانا گنج بخش (رجوع شود به) علی ابن عثمان .
 داد خواه (رجوع شود به) شیخ محمد - جعفر .
 دادستان (رجوع شود به) فرهاد .
 دادگری شیرازی (رجوع شود به) جلال - الدین .
 دار گستر (رجوع شود به) نیرالدین .
 دارا (رجوع شود به) احمد بن محمد حسین کازرونی .
 دارا (رجوع شود به) محمد باقر رازی .
 دارا (رجوع شود به) علی اکبر .
 دارائی (رجوع شود به) بهمن .
 دارائی (رجوع شود به) امیر خسرو .
 دارائی (رجوع شود به) ~~محمد~~ دخت .
 داراب (رجوع شود به) محمد .
 دارابی (رجوع شود به) ابوالقاسم ابن یوسف .
 دارابی (رجوع شود به) جعفر .
 دارابی (رجوع شود به) محمد جواد ابن محمد رضا .
 دارابی (رجوع شود به) جواد واعظ .

د . ع حکیم معانی (کمال) :

(- معاصر)

۱- لوطی نامه (نعر) :

طهران ، ۱۳۲۵ ش ، سری ، رقمی ، ۶۲ ص ،

در خاتمه عکس شاعر .

د . م . ملک :

(- معاصر)

۱- فاجعه دهلی یاشمه راجع بقتل و غارت شیطانان

بدست سیکها :

طهران ، سری ، رقمی ، ۴۶ ص .

د . مرضیه دانش :

(- معاصر)

۱- مرا فراموش نکنید :

(یا راهنم - ای بهداشت خانواده و پرورش

کودکان) .

طهران ، ۱۳۲۵ ش ، سری ، رقمی ، ۲۶۳ ص .

د . نوالی :

(- معاصر)

۱- آبی :

آنا بول فرانس ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۳

ش ، سری ، رقمی ، ۷۴ ص .

دائی جواد (رجوع شود به) محمد رضا .

دارایی (رجوع شود به) عباس.
دارایی (رجوع شود به) محمد بن محمد.
داراشکوه (رجوع شود به) محمد قادری.
دارمی (رجوع شود به) عبدالله بن عبد -
الرحمن .

داریوش (رجوع شود به) اسدالله .
داریوش (رجوع شود به) پرویز .
داریوش (رجوع شود به) علی اکبر .

داریوش زمانی :

(- معاصر)

۱- داستانهای شیرین کردکان :

طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سری ، رقمی ، مطبوعاتی
شرق ، ۱۱۲ ص .

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سری ، رقمی ، مطبوعاتی
شرق ، ۱۱۲ ص .

داریوش سیاسی :

۱- آنتیگون :

ژان آنوی ، ترجمه ، طهران ، بی تاریخ
سری ، جیبی ، نشریه هنرنو ، ۹۴ ص .

۲- شهر آشوب داستان خواجه نصیر طوسی :

سالویوف ، ترجمه ، طهران ، سری ، رقمی ،
کانون معرفت ، ۲۰۰ ص .

دکتر داریوش بن سرهنگ مرتضی صبوری :

(۱۳۰۵ ش - معاصر)

در سال ۱۳۰۵ متولد شده پس از تحصیلات
مقدمانی و دوره متوسطه وارد دانشگاه شده و
باخذ دانشنامه از دانشکده دامپزشکی
موفق گردیده است . طبع شعر نیز دارد
اشعار بهم سروده است .

(ساعتی باشاعر ص ۵۳۱) .

۱- پنج پر :

طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سری ، رقمی ، ۱۴۷ ص .

۲- ساعتی باشاعر ، تذکره از سخنوران روز :

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، رقمی ، ۵۵۹ ص .

۳- غدد پاراتیروئید :

طهران ، ۱۳۲۹ ش ، سری ، رقمی ، ۲۱۲ ص .

داریوش همایون :

(- معاصر)

۱- جنگهای صلیبی :

آنتونی وست ، طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سری ،
رقمی ، ۱۰۱ ص .

داعی الاسلام (رجوع شود به) شیخ عباسعلی .

داعی الاسلام (رجوع شود به) محمد علی .

کنیاز دالکورسکی روسی :

( )

۱- یادداشتهای کنیاز دالکورسکی یا اسرار پیدایش
مذهب بابویه در ایران :

طهران ، ۱۳۲۰ ش ، سری ، جیبی ، ۵۲ ص .

داماد (رجوع شود به) سید صالح عرب .

دامادی تبریزی (رجوع شود به) سید -

مرتضی.

دامغانی (رجوع شود به) محمد تقی.

دامغانی (رجوع شود به) شیخ محمد رضا

شریعتمدار .

دانا (رجوع شود به) میمنت .

داناسرشت (رجوع شود به) اکبر.

دانش آشتیانی (رجوع شود به) ابوالقاسم

ابن محمد تقی .

دانش رشتی (رجوع شود به) حسن حسام-

الاسلام .

دانش تفرشی (رجوع شود به) تقی ابن

حسین .

دانش اصفهانی (رجوع شود به) حسین ابن

محمد هاشم .

دانش تبریزی (رجوع شود به) ضایر نس

ارفع .

دانش تبریز (رجوع شود به) لطفعلی.

دانش خوئی (رجوع شود به) محمد آقا

دانش (رجوع شود به) مرضیه .

دانش تبریزی (رجوع شود به) نجفقلی .

ب . دانش :

(- معاصر)

۱- مائوته تونك ، استراتژی جنگ انقلابی در چین:

ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۰ ش ، سری ، رقمی ،

۱۰۲ ص .

دانش پژوه (رجوع شود به) محمد تقی.

دانش پور (رجوع شود به) ع . دانشپور.

دانشپور (رجوع شود به) غلامحسین

[سرتیپ] .

دانشجو (رجوع شود به) ك . ا . دانشجو.

دانش فروغی :

(- معاصر)

۱- شن (شعر) :

طهران ، ۱۳۳۷ ش . سری ، رقمی ، ۶۳ ص.

دانشگاه طهران :

( )

۱- راهنمای دانشگاه :

جلد ۲ ، طهران ، نشریه ۷۴ و ۲۳۱ دانشگاه ،

سری ، وزیر ، ۲۳۴ + ۰۰۰ ص

۲- کالبد شناسی توصیفی :

دکتر امیر اعلی ، دکتر منوچهر حکیم ، دکتر

نعمت الله کیهانی ، دکتر ابوالقاسم نجم آبادی ،

دکتر نصرت الله نیک نفس .

جلد اول ، استخوان شناسی ، نشریه ۴۴

دانشگاه ، طهران ، ۱۳۲۷ ش ، ۲۸۳ ص.

جلد دوم ، مفصل شناسی ، نشریه ۶۷ دانشگاه ،

طهران ، ۱۳۲۸ ش ، سری ، وزیر ،

۱۶۶ ص.

جلد سوم ، عضله شناسی ، نشریه ۹۵ دانشگاه ،

طهران ، ۱۳۲۹ ش ، سری ، وزیر ، ۲۵۲ ص.

جلد چهارم ، رگ شناسی ، نشریه ۹۶ دانشگاه

طهران ، ۱۳۲۹ ش ، سری ، وزیر ، ۴۱۲ ص.

جلد پنجم ، قسمت اول ، سلسله اعصاب

محیطی ، قسمت دوم ، سلسله اعصاب مرکزی ،

نشریه ۴۷ و ۱۴۸ دانشگاه ، طهران ، ۱۳۳۱ ش

سری ، وزیر ، ۲۴۴ + ۲۸۶ ص .

جلد ششم ، اعضای حواس پنجگانه ، نشریه

۱۴۹ دانشگاه ، طهران ، ۱۳۳۱ ش ، ۱۲۴ ص.

جلد هفتم ، دستگاه گوارش ، نشریه ۲۲۲

دانشگاه ، طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سری ،

وزیر ، ۲۹۶ ص.

جلد هشتم ، دستگاه ادرار و تناسل ، پرده

صفاق ، نشریه ۲۵۶ دانشگاه ، طهران ،

۱۳۳۴ش، سری، وزیر، ۲۶۲ص.

جلد نهم، دستگاه تولید صوت و تنفس،
نشریه ۲۷۳ دانشگاه، طهران، ۱۳۳۴ش،

سری، وزیر، ۱۰۴ص.

۳- کنجکاوهای علمی و ادبی:

دکتر همتین، دکتر نفیسی، دکتر بهرامی،
دکتر رهنما.

طهران، ۱۳۲۹ش، سری، وزیر، نشریه
۸۳ دانشگاه، ۶۷ + ۶۰ص.

۴- مجموعه اصطلاحات علمی:

قسمت اول (I-A) طهران، ۱۳۳۴ش، سری،
وزیر، نشریه ۲۳۲ دانشگاه، ۲۰۷ص

دانشگر (رجوع شود) منوچهر [دکتر]

دانشمند خان (رجوع شود) محمد همت
عالیخان.

دانش نوبخت حافظ محمد نذیر رامپوری:

۱- دریکتا، شرح کریم، اشعار سری:

لکهنو، ۱۳۲۶ق، سنگی، رقی، ۱۰۶ص.

دانشور (رجوع شود) احمد.

دانشور (رجوع شود به) بهمن.

دانشور (رجوع شود به) عبدالله [دکتر]

دانشور (رجوع شود به) علی [مهندس
سرگرد].

دانشور (رجوع شود به) محمد علی.

دانشور (رجوع شود به) محمود.

دانشور علوی (رجوع شود به) نورالله -
[دکتر].

دانیال (رجوع شود به) محمد تقی.

دانیال:

( )

۱- سرخاب معنوی ارالقاب در علم رمل:

همبشی، ۱۳۶۱ق، سنگی، رقی، ۴۵ص.

داود ارمند:

(- معاصر)

۱- راهنمای زن و مرد در روابط جنسی:

آنتونی هاریل، ب، ا، ترجمه، طهران،
ای تاریخ، سری، رقی، ۱۰۴ + ۱۱ شکل.

سید داود افندی نقشبندی:

( )

۱- صلح الاخلاق:

همبشی، ۱۳۰۶ق، سنگی، رقی، ۸ +
۱۵۲ص.

داود بابکن سوکیاس:

( )

۱- خودآموز فارسی با انگلیسی:

جلد اول، طهران، ۱۳۲۸ش، سری، رقی،
۲۹۲ص.

۲- خودآموز گرامر انگلیسی عند سوکیاس:

کتاب اول، طهران، چاپ سوم، سری،
رقی، امیر کبیر، ۳۶۹ص.

دکتر داود چلبی موصلی:

( )

۱- آثار الآرامية فی لغة الموصل العامية (عربی):

موصل، ۱۳۵۴ق، سری، رقی، ۹۰ص.

۲- مخطوطات الموصل (عربی):

(فهرست کتب مدارس قدیمه موصل)

بغداد، ۱۳۴۶ق، سری، وزیر بزرگ،
۳۸۹ص.

داود داوری:

(- معاصر)

- جنگ مخفی برای نفت:

آنتوان زیشکا، ترجمه، طهران، ۱۳۲۶ش،

سربی، وزیر، ۲۸۷ + ۴۲ ص.

داود دینجو نمین

( )

کفیل قونسولگری چین در مشهد مقدس.

۱- نظری بکشور آسمانی چنین :

مشهد : بی تاریخ ، سربی ، رقمی ، ۱۵۷ +
نقشه .

داود رسائی :

(- معاصر)

۱- زندگی و فلسفه ابونصر فارابی :

بمشارکت مهرداد مهرین ، طهران ، ۱۳۳۸
ش ، سربی ، رقمی ، ۸۰ ص.

۲- قواعد نحو و اصول تجزیه و ترکیب :

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سربی ، رقمی ، ۹۶ ص.

محمد داود ابوالعلائی نقشبندی صحو :

( )

۱- دفتر رحمت دیوان شعر :

آکره ، ۱۳۳۲ ق ، سنگی ، رقمی ، ۲۸ +
۱۲۷ (۱۱۴ ص اردو)

داود طراح :

(- معاصر)

۱- راهنمای کشاورزی و باغداری :

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سربی ، رقمی ، امیر
کبیر ، ۲۶۷ ص .

شیخ داود بن عمر انطاکی :

(- ۱۰۰۸ ق)

ولادت من در انطاکیه شام اتفاق افتاد .

چون سنم بهشت رسید و از ریجی که بخردی
در اعصابم مستحکم شده بود قادر بحرکت
نبودم ازجائی بجائی مرا بدوش میبردند .

در آنحال همه روزه مواظبت پدرم داشتم و

مقدماترا مستحکم مینمودم کلام الله را حفظ
کرده آنی از شنیدن و خواندن غفلت نمی
نمودم و پیوسته در باطن توفیق تحصیل علم و
طاعت میخواستم .

ناگاه شخصی از راه دور بالباس سیاحت
وارد بر ما گردید موسوم به محمد شریف
و از عجم تمام آن جماعت و از علوم با خبر و هر
روزه وقتی معین را تدریس میکرد و من
نیز در مجلس تدریس او بآن حالتی بود که
حاضر گشتم . روز دیگر چون مجلس خلوت
گشت از حالت پر سید گفتم بدین سانم که می
بینی، خود بی استعانت غیر قدرت برخاستن
ندارم ، این کلام گفته بگریستم . بامن از
مقدمات علوم صحبت داشت و خواندن قرآن
و حسن قریحه من پدید گفت این حالت در
نست من علاج میکنم . آنگاه روغنی که
اجزاء زیاد داشت بساخت روزی مراد را آفتاب
گرم نشانده آن روغن را از فرق تا قدم من
بمالید و پسر چرخه سخت بر تن من پیچید
بدانسان که حس حرکت از اعضای من برفت
و این کار بلافاصله بامن چند مرتبه نمود و دستها
و پاهاى مرا محکم ببست حرارتی شدید
در اطراف من پدید گشت مانند محبوم
آنگاه از بازو و ساق من باندازه ایکه باید
خون کم نمود . چون بازو و ساق من ببست
یکدفعه از جای برخاستم بدون معاونت کسی
گفت اکنون تورا آسیب مزاجی دیگر -
نخواهد بود .

پس بمیل او و شوق خود نزد آن بزرگ
کامل تحصیل نمودم و منطق و ریاضی و طبیبی
را تکمیل نمودم طبع من مایل بخواندن
زبان فارسی بود . استاد گفت همتی نموده در
لغت یونانی دستی پیدا نما و اکنون بر آن

لغت قادرتر از من کسی نیست، پس لغت یونانی را تکمیل کردم و همچنین درجات علوم را می‌پیمودم تا مقامات عالیّه از برای من پیدا گردید.

در آن حال آن استاد از آنجا برفت و زمانی نگذشت که پدرم نیز زندگانی را بدرود گفت. پس از آنجا بسوی قاهره شدم طبایع مردمان مصر را از علوم حکمیّه متنفّر و منضج دیدم. (تا اینجا تقریر صاحب ترجمه بقام ابوالمعالی درویش محمد ارتقی دمشقی طالبوی صاحب کتاب سانحات است).

چون آن حکیم قاهره را وطن برای خود قرار داد محل تدریس و موقع منالجات خود را در مدرسه ظاهر به مقرر داشت و همواره گروهی از مردم بجهت اقتناء صناعات طبیعه و دیگر از علوم به نزد او میرفتند و در مجالس تدریس و تحقیق او فائده کلمی میبردند و هم بجهت حفظ صحت و دفع مرض عموم مردم بخدمت او می‌آوردت می‌نمودند.

صاحب خلاصه الاثر آورده است که وی در اواخر ایام زندگانی بخیال مجاورت مکه معظمه افتاد و با آنکه از طفولیت از دو چشم ناپیدا بود و آنجا روی آورده مجاورت آن محل شریف را اختیار نمود، زمانی نگذشت که روی پدائسرای نهاد و سبب موت او را اسهالی سخت و قوی از خوردن انگور نگاشته‌اند. بعضی گفته‌اند او را مسموم نمودند و مقارن بود سال وفات او با عزار و هشت هجری (نامه دانشوران ج ۶)

۱- الايضاح فی اسرار النکاح فی القوة علی الباه :

ترجمه بفارسی، هند، ۱۳۰۳ ق.

۲- تذکرة اولی الالباب فی الطب (عربی) :

۲ جلد، مصر، ۱۳۴۵ ق، سری، وزیري،

۳۲۸ + ۱۹۱ ص، بانزله المبهجة .

۲- تزیین الاسواق بتفصیل اشواق العشاق (عربی) :

(مختصر اشواق العشاق شیخ برهان الدین

ابراهیم بن عمر یقائی .)

مصر، سری.

داود فرهمنندی :

(- معاصر)

۱- خودآموز آلمانی :

طهران، ۱۳۳۸ ش، سری، رقمی، ۲۶۳ ص.

داود مؤید امینی :

(- معاصر)

۱- از سوم تا بیست و پنجم شهریور ۱۳۳۰ :

طهران، ۱۳۱۸ ش، سری، رقمی، ۲۱۴ ص.

طهران، ۱۳۲۱ ش، سری، خشتی، ۱۳۵ ص

۲ ایران بعد از جنگ :

طهران، ۱۳۲۳ ش، سری، رقمی، ۱۵۶ ص.

۳- پلیس در ایران :

طهران، بی تاریخ، سری، رقمی، ۸۳ ص.

۴- پیروزی در باختر یا چیل و دو روز جنگ هلند و

بلژیک و فرانسه :

طهران، ۱۳۲۰ش، سربی، وزیری، چاپ دوم، ۱۹۵ص.

۵- جنگ سوم :

بوشری [سرتیمپ] ترجمه، طهران، ۱۳۲۰ش سربی، جیبی، ۶۲ص.

۶- جنگهای هوایی در سه جبهه لهستان و نروژ و - کشورهای باختر:

ژرف گرابله آلمانی، ترجمه، طهران، ۱۳۲۰ش، سربی، وزیری، ۹۹ص.

۷- دفاع در مقابل تهاجمات جنگی:

دکتر روتریاندا، ترجمه، طهران، سربی، جیبی، شرکت چاپ کتاب، ۹۴ص.

۸- زندگانی سیاسی موسولینی در سوئیس:

ر. مارسل پتراف، ترجمه، طهران، سربی، رقمی، ۱۰۶ص.

۹- فرار محمد علی میرزا:

طهران، سربی.

۱۰- محاصره ورشو:

استانیسلاو رودون لهستانی، طهران، ۱۳۲۰ش، سربی، وزیری، ۱۰۳ص.

۱۱- مدیترانه در آتش، جنگهای بالکان:

طهران، بی تاریخ، سربی، وزیری، ۱۷۰ص.

۱۲- مسافرت شاهانه باذریابجان:

طهران، ۱۳۲۷ش، سربی، رقمی، ۱۱۶ص.

۱۳- نبرد استالین گراد:

طهران، ۱۳۲۳ش، سربی، رقمی، ۱۱۰ص.

سید داود محمدی:

( )

۱- گشت و گله:

طهران، ۱۳۳۶ش، سربی، جیبی، ۱۰۰ص.

شیخ داود بن محمود بن محمد رومی ساوی
قیصری:

(- ۷۵۱ق)

عالم محقق از اکابر عرفا و صوفیه بوده و در مصراقامت داشته است.
(ریحانة الادب ج ۳ ص ۳۲۸)

۱- مطلع خصوص الکلم فی معانی فصوص الحکم (عربی):

محبی الدین عربی، شرح، طهران، ۱۳۰۰ق، سنگی، وزیری، باهتمام عبدالغفار نجم الدوله، باخواشی ملا محمد رضا قمی، ۴۵۹ص.

بمبئی، ۱۳۰۰ق، سنگی، وزیری، باهتمام ملك الكتاب شیرازی، ۳۱۸ص.

داود مکفا:

( )

۱- منتخب میرطالبی:

کلکته، ۱۸۳۶م.

دکتر داود بن ابراهیم منشی زاده:

(۱۲۹۳ش - معاصر)

پدرم ابراهیم منشی زاده از خوانین و بیک زادگان ایروان از احرار صدر مشروطیت که بعدها در شب بمباران مجلس

از آنجا دفاع میکرده و در اواخر جنگ جهانی کمیته مجازات را در طهران رهبری میکرد تا سال ۱۲۹۷ در میان راه سمنان و دامغان تیرباران شد.

مادرم عطیه منشی زاده متولد سرخوش نخستین فرزند میرزا یحیی خان سرخوش تفرشی صاحب دیوان سرخوش.

من خودم در طهران بدینیا آمده ام تحصیلات ابتدائی و متوسطه را در طهران پایان رسانیده در سال ۱۳۱۰ به امحصولین اعزامی رهسپار فرانسه شدم در سال ۱۳۱۶ از دانشگاه دیژن (فرانسه) باخذ درجه لیسانس ادبیات (فلسفه) نائل آمدم و در اواخر همان سال با آلمان رفتم و در سال ۱۳۲۲ دکترای فلسفه

و ادبیات خود را از دانشگاه برلن گرفتم در آلمان نیز متاهل شده و چهار فرزندم اکنون نزد مادر خود در آنجا بسر میبرند.

در موقع سقوط برلن هفت روز به جای ماندم جنگ مانده مجروح شدم و دو سال تمام در بیمارستانهای پتسدام و برلن و مونیخ بسر بردم. در سال ۱۳۲۶ که دانشگاه مونیخ پس

از جنگ افتتاح میشد يك قسمت از تدریس ایرانشناسی بمن واگذار شد. در سال ۱۳۲۸ برای یکسال و چندماه برای تدریس زبان فارسی به مرتبه استاد زائر بدانشگاه اسکندریه مصر رفتم. در سال ۱۳۳۰ بایران مراجعت کردم و بلافاصله جمعیت سیاسی (سومکا) را تشکیل دادم که مختصر شده حزب سوسیالیست ملی کارگران ایران میباشد و هنوز این جمعیت را رهبری میکنم (نقل از خط مؤلف سال ۱۳۳۷).

۱- انشکول و دیگری :

ارتکای گاست، ترجمه، سری دوم دفتر

دوم، طهران، ۱۳۳۲ ش، سری، رقعی، ۱۵+۱۲ ص.

۲- پیرگم شده :

آندره ژید، ترجمه، طهران، دفتر چهارم سری سوم، ۱۳۳۶ ش، سری، جیبی، ۲۹+۱۹ ص.

۳- پیکار با اهرمن :

طهران، سری یکم، دفتر دوم، چاپ اول، ۱۳۳۰ ش، سری، رقعی، ۶۱+۱۰ ص. طهران، چاپ دوم، ۱۳۳۲ ش، سری، رقعی، ۶۱+۱۰ ص.

۴- جهاننداری پارسها :

ترجمه باخواستی، طهران، سری دوم، دفتر چهارم، ۱۳۳۵ ش، سری، جیبی، ۵۰+۲ ص.

۵- خط سومکا :

طهران، دفتر پنجم سری دوم، ۱۳۳۳ ش، سری، رقعی، ۱۵+۱۲ ص. داریوش یکم پادشاه پارسها :

پتریولیوس یونگه، ترجمه، طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، وزیری، نشریه ۲۹۳ دانشگاه، ۲۷۰ ص.

۷- در بدری بهشت :

دفتر یکم، سری دوم، طهران ۱۳۳۲ ش، سری، رقعی، نشریه فرهنگ سومکا، ۱۲۶+۲۹ ص.

۸- دوران دینی در تکنیک :

ارتکای گاست، ترجمه، باخواستی، سری دوم، دفتر یکم، طهران، ۱۳۳۲ ش، سری، رقعی، ۶۷+۱۲ ص.

۹- طغیان توده ها :

حوزه ارتکای گاست، ترجمه و تلخیص، طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، رقعی، ۱۴۲+۱۰ ص.

۱۰ کمونیس و لیبرالیزم :

سری یکم ، دفتر نهم ، طهران ، ۱۳۳۶ ش ،

سربی ، جیبی ، ۷۴ + ۸ ص .

۱۱- گیل گمش کهنه ترین حماسه بشری :

گئورگ پورکهارت ، ترجمه ، سری سوم ،

دفتر دوم ، طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سربی ، رقمی ،

نشریه حزب سومکا ، ۶۵ ص .

داود نوروزی :

(- معاصر)

۱- مارکسیسم وایدآلسم جدید :

جان لوئیس انگلیسی ، ترجمه ، طهران ،

۱۳۲۶ ش ، سربی ، رقمی ، نشریه شماره ۱۷

آتش ، ۵۰ ص .

داودی (رجوع شود به) داود .

داودی (رجوع شود به) مهدی .

داور (رجوع شود به) علی اکبر .

داور (رجوع شود به) شیخ مفید ابن

محمدنبی .

داوری (رجوع شود به) احمد بن علی .

داوری (رجوع شود به) دارد .

داوری (رجوع شود به) محمد شفیع وصال .

داوری (رجوع شود به) منوچهر .

دبیر (رجوع شود به) ابوالقاسم .

دبیر (رجوع شود به) عبدالحسین بنان -

زاده .

دبیر (رجوع شود به) علی اکبر صدر -

الاسلام .

دبیر (رجوع شود به) علی اکبر گلشن .

حاج دبیر (رجوع شود به) عبدالله محمد

ابن عمر .

دبیر اعظم (رجوع شود به) فرج الله بهرامی .

دبیران (رجوع شود به) غلامرضا .

دبیرالایاله (رجوع شود به) عیسی .

دبیر خاقان (رجوع شود به) مهدی

ایزدی نیز .

دبیرالسلطنه (رجوع شود به) اسمعیل مجدد -

الادباء .

دبیرسیاقی (رجوع شود به) محمد .

دبیر قاجار (رجوع شود به) حسن بن باقر .

دبیر مؤبد (رجوع شود به) محسن .

دبیرالملک (رجوع شود به) حسین بدر .

دبیرالملک (رجوع شود به) عبدالرحمن .

دبیرنظام (رجوع شود به) علی اکبر

فردوس .

دبیر برهانپوری لکهنوی لاله :

(- ۱۲۲۵ ق)

از شمرای لکهنو و در برهانپور مقیم

بوده است .

(تذکره شمرای دکن ج ۲ ص ۲۲۴) .

دبیران

لکهنو .

دبیرالملک هوشیار جنگ :

( )

راجه رتن سنگه لکهنوی معروف به

منشی الملوک دبیرالملک وزیر محمد علیشاه

پادشاه لکهنو .

( )

۱- حدایق النجوم :

۲ جلد ، ۱۲۵۶ ق ، سنگی .

دبیری (رجوع شود به) پرویز [دکتر] .

دبیلی شیرازی (رجوع شود به) عبدالوهاب .

دجیلی (رجوع شود به) احمد .

دجیلی (رجوع شود به) حسن .

دجیلی (رجوع شود به) عبدالصاحب .

دجیلی (رجوع شود به) عبدالکریم.
دخانی (رجوع شود به) عبدالحمید.
دخیل سراغه (رجوع شود به) حسین.

مولوی دراست الله :

( )

۱- مثنوی دراست :

هند ، ۱۲۷۷ ق ، سنگی.

درانی (رجوع شود به) سلطان شجاع
درانی (رجوع شود به) سلطان محمد
درباس (رجوع شود به) ابوالقاسم.
درب امامی (رجوع شود به) محمود ابن
عبدالعلی.

دربندی (رجوع شود به) محمد کاظم بیک.
دربندی (رجوع شود به) ملا آقا

سرهنگ درخشان :

(- معاصر)

۱- آموزش امور مالی :

طهران ، ۱۹-۱۳۲۰ ش ، سری ، خشتی ،
۲۹۵ ص .

بانو درخشنده دختر میرسید - رتضی نواب

رضوی ثانی :

(- ۱۳۷۶ ق)

۱- حدائق الرضویه (شعر) :

طهران ، ۱۳۷۶ ق ، سری ، رقی ، ۹۲ ص .

درد (رجوع شود به) خواجه میردرد.

دکتر دروریان :

( )

۱- چرا باید از تریاک پرهیز کرد :

طهران ، ۱۳۱۷ ش ، سری ، جیبی ، ۶۴ ص

۲- چرا باید از دود پرهیز کرد :

طهران ، ۱۳۱۶ ش ، سری ، رقی ، ۹۶ ص .

۳- مضرات دود سیگار :

طهران ، ۱۳۱۷ ش ، سری ، جیبی ، ۳۴ ص .

دردریان . م کارو :

(- معاصر)

۱- طوفان زندگی یا اشکهای عنق :

تبریز ، ۱۳۲۳ ش ، سری ، رقی ، ۵۲ ص .

دردی (رجوع شود به) اسمعیل.

درزگر (رجوع شود به) ا. درزگر.

درست بن ابی منصور :

( )

درست بن ابی منصور . ق . واسطی
واقفی ظم . عن حمدویه عن بعض اشیاخه .
کش . بن ابی منصور محمد روی عن ابی-
عبدالله و ابی الحسن ع . له کتاب . عنه
جماعة . منهم سعد بن محمد ابوالقاسم -
الطاطری و محمد بن ابی عمر جش . علی ابن
الحسن الطاطری و ابن نهیک ست . و فی
صه لیس الا فیها ابن منصور ثم عن کش ابن
ابی منصور .

(تلخیص الاقوال فسخة خطی) .

۱- ما وجد من درست بن ابی منصور (عربی) :

طهران ، سری ، رقی ، مصطفوی ، ۱۷۴ ص ،

ضمن اصول الستة عشر .

دردا پرشاد بن راجه دهنیت رای سندیلی :

( )

۱- گلستان هند :

سندیلہ ضلع هردوی ، ۱۲۹۴ ق ، سنگی ،

وزیری ، ۳۵۸ + ۲۸۱ + ۷۷ ص .

دردگر (رجوع شود به) علی.

دردآبادی عمدانی (رجوع شود به) سید

حسین .

درویش (رجوع شود به) ابراهیم صحاف -
باشی .

درویش (رجوع شود به) جعفر شریعت -
مداری .

درویش (رجوع شود به) محمد [دکتر] .
درویش (رجوع شود به) محمد هاشم ذهبی .

درویش برهان (رجوع شود به) شیخ علی
ابن ابراهیم .

درویش فانی (رجوع شود به) محمد حسین
ابن شمس الدین .

دریا (رجوع شود به) رضا .
دریا بندری (رجوع شود به) نجف .

دریایگی (رجوع شود به) احمد .
دریایگی (رجوع شود به) علی .

دری (رجوع شود به) جلال .
دری (رجوع شود به) حبیب الله .

دری (رجوع شود به) ضیاء الدین .

دری :

(- مناصر)

۱- دستور زبان :

تبریز ، ۱۳۴۸ ق ، سربى ، جیبى ، ۶۵ ص .

دزفولی (رجوع شود به) سید احمد ابن
ابراهیم .

دزفولی (رجوع شود به) سید اسد الله
نبوی .

دزفولی (رجوع شود به) شیخ محمد باقر
شیدا .

دزفولی (رجوع شود به) شیخ محمد تقی
ابن علی .

دزفولی (رجوع شود به) شیخ محمد حسن
طوی .

دزفولی (رجوع شود به) حسین بن ابوالحسن
حقیر .

دزفولی (رجوع شود به) سید حسین فارغ .
دزفولی (رجوع شود به) ملا محمد رشید

ضیائی .
دزفولی (رجوع شود به) شیخ محمد رضا .

دزفولی (رجوع شود به) محمد طاهر ابن
محمد باقر .

دزفولی (رجوع شود به) محمد طاهر ابن
محسن .

دزفولی (رجوع شود به) شیخ عبدالحمین
بهار .

دزفولی (رجوع شود به) سید عبدالکریم
ناطق بهاء .

دزفولی (رجوع شود به) فتح الله وفائی .
دزفولی (رجوع شود به) کاظم صدر -

السادات .
دزفولی (رجوع شود به) محمد علی بهجت .

دزفولی (رجوع شود به) محمد علی ابن
عبدالحسین معزی .

دزفولی (رجوع شود به) محمد علی ابن
نصر الله .

دزکام (رجوع شود به) محمود .
دست غیب (رجوع شود به) سید محمد -

باقر .
دست غیب (رجوع شود به) سید عبدالحمین .

دست غیب (رجوع شود به) سید محسن .
دست غیب (رجوع شود به) عنایت الله

روحی .
دستگردی (رجوع شود به) شیخ عبدالکریم

انواری .
دستگردی (رجوع شود به) محسن [مهندس]

دستگیر (رجوع شود به) غلام بن غلام حسین
دستیار (رجوع شود به) رحیم .

دسفوری (رجوع شود به) سید محمد بن فرج الله

دشت بیاضی (رجوع شوده) محمد بن فصیح

دشتستانی (رجوع شوده) علی

دشتکی (رجوع شوده) عطاءالله

دشتی (رجوع شوده) عبدالله

دشتی (رجوع شوده) شیخ علی بن عبدالحسین

دشتی (رجوع شوده) شیخ علی ساکن بوشهر

دشتی (رجوع شوده) محمد

دعوتی (رجوع شوده) ابوالفتح

دعوتی (رجوع شوده) محمود

دغلات (رجوع شوده) حیدر

الدفتی (رجوع شوده) محمد هادی بن علی

دفتری (رجوع شوده) محمد

دقائقی (رجوع شوده) محمد مروزی

شمس الدین

دقیقی (رجوع شوده) محمد بن احمد بلخی

دکتر (رجوع شوده) محمد علیخان

دکتر (رجوع شوده) محمودخان

دکنی (رجوع شوده) علیرضا

دل آگاه (رجوع شوده) محمد علی

دلآوری (رجوع شوده) کاظم

سید دلدار علی بن محمد معین نقوی نصیر آبادی

لکهنوی

(۱۱۶۶ - ۱۲۳۵ ق)

اول کسیست از اهل شیعه که در هندوستان

دعوی اجتهاد کرده و جمعه و جماعت در آن

مذهب بوجود آورده. در هادی احوال علوم

عقلیه را از فضلاء هند استفاده نموده. بعد

از فراغ از عقلیات در کربلا اکتساب علوم

فقه و حدیث و اصول کرده و در مشهد مقدس

از سید مهدی بن هدایت الله استفاده و اجازت

یافته و بموطن خود بازگشت و بافاده تعلیم و

مطالب دینی میکوشید.

در شب ۱۹ رجب ۱۲۳۵ وفات یافت و در مسجد

حسینییه مدفون شد (تذکره علمای هند ص ۶۰)

سایر مآخذ: کشف الحجب والاسرار ص ۷،

احسن الودیع مج ۱ ص ۵۲ و ۸۴ و ۴۱۵، فوائد

الرضویه ص ۱۷۷

۱- احیاء السنة بامانة البدعة:

هند، ۱۲۸۱ ق، سنگی.

۲- اربعین: در فضیلت علم:

هند.

۳- (الف) اساس الاصول (عربی):

(ردبر فوآئد مدنیة ملا محمد امین استرآبادی)

۴- (ب) رساله در غیبت:

(ردبر تحفه اثنا عشریه عبدالعزیز دهلوی)

لکهنو، ۱۲۶۴ ق، سنگی، وزیری، ۲۴۴ +

۱۱۷ + ۷۲ ص، با جوهره ملا آقا در بندی

در یک جلد.

۵- تاریخ ائمه معصومین:

هند.

۶- حسام الاسلام و تهام التلام:

(ردبر تحفه اثنا عشریه در باب نبوت)

کلکته، ۱۲۱۵ ق.

۷- ذوالنقار:

هند، ۱۲۸۱ ق، سنگی.

۸- صوارم الالهیه:

(ردبر تحفه اثنا عشریه در باب توحید)

کلکته.

۹- عماد الاسلام فی علم الکلام:

لکهنو.

۱۰- منتهی الافکار در اصول فقه:

هند.

دلسوز (رجوع شوده) محمد امین تبریزی

دمشقی (رجوع شوده) جلال الدین محمد

دمنهوری (رجوع شوده) شیخ احمد

دمیری (رجوع شوده) محمد بن موسی

دنبلی (رجوع شوده) ابراهیم بن حسین

دنبلی (رجوع شوده) عبدالحسین

دنبلی (رجوع شوده) عبدالرزاق مفتون

دنبلی (رجوع شوده) محمود ملك الشعراء

دواجی (رجوع شوده) عباس

دواجی (رجوع شوده) فرح

دوامی (رجوع شوده) مجید

دوانی (رجوع شوده) علی

دوانی (رجوع شوده) محمد جلال‌الدین

دوبشان (رجوع شوده) س. دوبشان

دورودآبادی (رجوع شوده) سیدحسین همدانی

دوزدوزانی (رجوع شوده) محسن

دوزدوزانی (رجوع شوده) محمودبن محمد -

حسن

۱. دوستدار

(- معاصر)

۱- مارتین ایدن :

جك لندن، ترجمه، طهران، ۱۳۲۵ ش، سری،

رقعی، ۲۹۲ ص.

دوست محمد معبر الممالك

(- معاصر)

۱- یادداشت‌هایی از زندگانی خصوصی ناصرالدین‌شاه:

طهران، ۱۳۲۵ ش، سری، رقی، ۱۸۸ ص.

طهران، ۱۳۲۷ ش، سری، رقی، ۱۳۴ ص.

دولابی (رجوع شوده) محمدبن احمد ابوبشر

دولت (رجوع شوده) محمد علی میرزا ابن
فتح‌ملی شاه .

دولت (رجوع شوده) موسی

دولت‌آبادی (رجوع شوده) ابوالقاسم بن عباس

دولت‌آبادی (رجوع شوده) اسمعیل بن علی -

اصغر .

دولت‌آبادی (رجوع شوده) شهاب‌الدین

دولت‌آبادی (رجوع شوده) صدیقه

دولت‌آبادی (رجوع شوده) عزیز

دولت‌آبادی (رجوع شوده) مهدی

دولت‌آبادی (رجوع شوده) سیدمیرزا آقا

دولت‌آبادی (رجوع شوده) ناصر

دولت‌آبادی (رجوع شوده) یحیی

امیر دولت‌شاه بن علاءالدوله بختی‌شاه غازی

سمرقندی

(۸۴۲ - ۹۰۰ ق)

پدرش علاءالدوله اسفرائینی و پسر عمش

فیروزیك از امرای معروف دربار تیموری

بوده‌اند و خودوی از نجیب‌زادگان خراسان

واز پیوستگان امیرعلیشیر به‌شمار میرفته‌است

و در ضمن مردزاهدی بوده و مؤلف کتاب بسیار

رایجی است بنام تذکرة الشعراء و در سال ۸۹۲

بپایان رسانیده که در آن زمان نزدیک پنجاه

سال داشته است .

(سالنامه پارس بقلم سعید نفیسی)

سایر مآخذ : از سعدی تا جامی ۴۹۱ ص.

۱- تذکرة الشعراء :

لیدن ، ۱۳۱۸ ق ، = ۱۹۰۱ م ، سری ،

وزیری ، باهتمام پرفسور پرون ، ۱۶ +

۱۱ + ۵۴۰ ص .

بمبئی ، ۱۳۰۵ ق ، = ۱۸۸۷ م ، سنگی ،

وزیری ، باهتمام ملك الكتاب شیرازی ،

۲۳۲ ص .

دهده (رجوع شود به) پیر محمد زین -
الدین .

دهستانی (رجوع شود به) حسین بن احمد .
دهسرخ (رجوع شود به) محمود ابن -
مهدی .

دهقان (رجوع شود به) ابوالفتح سامانی .
دهقان (رجوع شود به) احمد بن محمد -
علی بهمنیار .

دهقان (رجوع شود به) اسمعیل بن ابراهیم
رشتی .

دهقان (رجوع شود به) ایرج جهانشاهی .
دهقان (رجوع شود به) علی .
دهقانی (رجوع شود به) تقی .

دهقانی (رجوع شود به) ح . ب . دهقانی
تفتی .

دهکان (رجوع شود به) ابراهیم .
دهکردی (رجوع شود به) سید ابوالقاسم
دهکردی (رجوع شود به) سید احمد ابن
محمد باقر .

دهکردی (رجوع شود به) محمدخوانساری .
دهکردی (رجوع شود به) امیر خسرو .
دهلوی (رجوع شود به) محمدحسین آزاد .
دهلوی (رجوع شود به) محمد رفیع الدین .
دهلوی (رجوع شود به) ملا عبدالعزیز .

دهلوی (رجوع شود به) موای عبد الله .
دهلوی (رجوع شود به) حکیم غلامحسین
دهلوی (رجوع شود به) غلامعلی .

دهلوی (رجوع شود به) رفیع الدین محمد .
دهلوی (رجوع شود به) محمد بن عنایت احمد .
دهلوی (رجوع شود به) محمود -
حکیم .

دهلوی (رجوع شود به) شاه ولی الله .

دهناد (رجوع شود به) بهرام .

بمبئی ، ۱۹۱۰ م ، سنگی ، وزیری ، ۲۲۵ ص .
بمبئی ، ۱۳۱۸ ق ، سنگی ، وزیری ، ۲۲۱ ص .
لاهور ، ۱۹۲۴ م ، از روی چاپ لیدن ،
سنگی ، وزیری ، باهتمام شیخ محمد اقبال
۳۶۳ ص .

وین ، ۱۸۱۸ م ، ترجمه وان همربانگلیسی .
طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سربی ، وزیری ، بارانی ،
بتصحیح محمد عباسی ، ۳۵ + ۶۵۰ ص .

دولت‌شاهی (رجوع شود به) حشمت الله .
دولت‌شاهی (رجوع شود به) فتح الله .
دولت‌شاهی (رجوع شود به) منوچهر -
[مهندس] .

دولت یار جنگ (رجوع شود به) نصر الله .
دولو (رجوع شود به) امیر .

دها (رجوع شود به) محسن .
دهانی (رجوع شود به) محمد مسعود .

دهاقانی (رجوع شود به) ناصر .
دهخدا (رجوع شود به) علی اکبر .

دهخوارقانی (رجوع شود به) ابوالقاسم ابن
یوسف .

دهخوارقانی (رجوع شود به) علیقلی .
دهخوارقانی (رجوع شود به) محسن ابن
غزار .

دهدار عیانی (رجوع شود به) ابو محمد -
نعم .

دهدار عیانی (رجوع شود به) محمود
اشنوی .

دهدار فانی (رجوع شود به) محمد ابن
محمود .

دهدشتی (رجوع شود به) محمد باقر ابن
عبدالکریم .

دهده (رجوع شود به) شیخ احمد مولوی .

عنوان است نه فقط نسبت بایران. از رؤسای مشهور زرتشتیان بمبئی و از فضلاء و ادبای نامی بسیار باذوق آن طایفه که بار اقم این این سطور آشنائی کامل داشت و مکرر آن مرحوم را در پاریس دیده بودم. دیوان حافظ را تماماً از اول تا آخر بزبان انگلیسی در نهایت خوبی میدانست ترجمه کرده بود و خیال طبع آنرا داشت ولی ندانستم بعدها این کار را انجام داد یا نه. مرحوم دینشاه ایرانی در اوایل سال ۱۳۱۱ ش با مرحوم رابنیدرناث تاگور شاعر معروف هند بدعوت دولت ایران بایران آمدند و در اینجا با بسیاری از ارکان و اعیان و رؤساء فضلاء و ادبای این مملکت آشنائی پیدا کردند. در اواسط آبان ۱۳۱۷ ش مرحوم دینشاه ایرانی در بمبئی وفات یافت و در سن پنجاه و هفت سالگی و در ۱۴ رمضان سنه مذکور در مدرسه (فیروز بهرام) از مدارس زرتشتیان مجلس محترم مجلی برای آن مرحوم گرفتند که عده کثیری از اعیان و معارف و وزراء و فضلاء و ادباء و شعراء در آن مجلس حضور یافتند.

(مجله یادگار سال ۳ شماره ۶ و ۷ ص ۵۸)
بقلم محمد قزوینی.

محمد دیاب اتلیدی :

( )

۱- اعلام الناس فیما وقع للبرامكة مع بني العباس (عربی) :

(تاریخ فراغت از تألیف ۱۱۰۰ ق)

بمبئی، ۱۲۹۱ ق، سنگی، وزیری، ۷۲۹ ص.
مصر، ۱۲۸۰ ق، و ۱۲۹۷ ق، و ۱۲۹۹ ق، و ۱۳۰۰ ق، و ۱۳۰۱ ق، و ۱۳۰۰ ق، و ۱۳۰۷ ق.

دیباایان (رجوع شود به) حسن .

دیباچ (رجوع شود به) اسمعیل .

دیباچ (رجوع شود به) فتحعلی .

دیده بان (رجوع شود به) فتح الله .

دیربی (رجوع شود به) شیخ احمد .

دیزجی (رجوع شود به) سیف الدین .

زنجانی .

دیثهری (رجوع شود به) حسین .

دیکانفر (رجوع شود به) ابوالفضل .

دیلماج (رجوع شود به) محمد .

دیلمقانیان (رجوع شود به) ابراهیم .

دیلمی (رجوع شود به) اسمعیل [سروان]

دیلمی (رجوع شود به) حسن بن محمد .

دیلمی (رجوع شود به) سلاار حمزه .

عبدالمزین .

دیلمی (رجوع شود به) محمد بن حسن .

دیلمی (رجوع شود به) محمد بن علی ابن

عبدالوهاب .

دیلمی (رجوع شود به) مهیار .

دینشاه جی جی باهای ایرانی سلیستر :

(۱۳۰۰ - ۱۳۵۷ ق)

کلمه ایرانی نام خانوادگی صاحب

نه مصلحه و بغرضی از اغراض دنیوی یا سیاسی یا استعماری بنام حاجی ناصرالدین مدتهای مدید بود اسلام اختیار نموده بود و در شمال آفریقا مابین مسلمین بومی زندگی مینمود و کتاب نفیسی بفراشته در شرح احوال حضرت رسول (ص) تألیف نموده بود و کتاب دیگری در انتقاد مستشرقین که اسم آن اکنون در نظر نیست. ابتدای عمر را بتحصیل نقاشی گذرانده و سپس در الجزایر عربی آموخته و در آخر کار اسلام آورده و بهج رفته و حاجی ناصرالدین معروف شده. در بیست و هفتم دسامبر سنه ۱۹۲۹ م = پنجم رجب ۱۳۴۸ ق در پاریس مرحوم شد. (مجله یادگار سال ۳ شماره ۶ و ۷ ص ۵۹ و ۱۴۲ بقلم مرحوم محمد قزوینی).
۱- شرح حال حضرت رسول:

دیو سالار (رجوع شود به) علی.
دیوان بیکی (رجوع شود به) عبدالوهاب شیرازی.
دیوانه اصفهانی (رجوع شود به) علی بن باقر.
دیوانه قمشه (رجوع شود به) اسدالله ابن محمد جعفر.
دیهیم (رجوع شود به) علی اکبر.
دیهیم (رجوع شود به) محمد.
دیهیمی (رجوع شود به) عطاء الله.

۱- اخلاق ایران باستان:

جلد اول، بمبئی، ۱۳۰۹ ش، سری، وزیر، ۱۲۴ ص.

جلد دوم، طهران، ۱۳۱۲ ش، سری، وزیر، ۱۰۴ ص.

۲- برتوی از فلسفه ایران باستان:

بمبئی، ۱۳۱۵ ش، سری، رقی، ۱۲۰ ص.

۳- پیک زوستان:

بمبئی ۱۳۰۶ ش، ۱۹۲۷ م، سنگی، جیبی، ۱۱۰ ص تا پیک هشت.

بمبئی، ۱۹۳۰ م، سنگی، جیبی، ۱۸ + ۲۲ + ۲۸ ص، تا پیک ۱۲.

۴ تعلیمات زرتشت:

تألیف رشید شهردان، ترجمه، بمبئی ۱۳۱۱ ش، سری، جیبی، ۱۶۸ + ۲۸ ص.

۵- سخنوران دوران پهلوی:

کلکته، ۱۳۱۳ ش، سری، رقی، ۶۶ ص + ۱۰۱ ص.

۶- یادنامه:

بمبئی، ۱۹۴۳ م، مقالات فارسی و انگلیسی.

دین محمد بی. ای:

( )

۱- دستور پهلوی، قواعد دستور زبان:

بمبئی، ۱۳۵۳ ق، سری، وزیر، ۲۴۴ ص.

دینه آلفونس ابن حاجی ناصرالدین:

(۱۲۷۱ - ۱۳۴۸ ق)

نقاش معروف فرانسوی که قلبا و حقیقه

ذاکر (رجوع شود به) عباس .
 ذاکر (رجوع شود به) غلامرضا .

ذبیح بن (ابوالفضل طبیب ساوجی) بهروز:
 (۱۲۷۰ ش - معاصر)

در طهران متولد شده تحصیلات مقدماتی
 را در مدرسه ادیب و مدرسه امریکائی فرا
 گرفته و زبان انگلیسی آشنایده . در سنه
 ۱۲۹۰ بقاهره رفته و به تکمیل علوم ادبیه و
 عربیه پرداخته و مدت ده سال در قاهره بسر
 برده و از آنجا به انگلستان رفته و در دانشگاه
 کمبریج به معاونت پرفسور بیرون و دکتر
 فیکلسن بتدریس پرداخته و پس از چندی به
 آلمان رهسپار و از آنجا به ایتالیا مسافرت
 کرده در سنه ۱۳۰۴ پیران بازگشته و چندی
 در دارالترجمه دکتر میلپسور رئیس کل مالیه

ایران اشتغال داشته . پس از آن در مدرسه
 دارالفنون بتدریس پرداخته و اکنون رئیس
 کتابخانه باشگاه افسرانست .
 (سخنوران نامی معاصر ج ۲ ص ۱۱۶) .
 سایر : آخذ : نخستین کنگره نویسندگان
 ایران ، نشر فارسی معاصر ص ۱۲۸ .

۱- آتون بزرگ :

داده به پارسی ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۱۱ ش ،
 سری ، رقی ، ۵۰ ص .

طهران ، ۱۳۲۶ ش ، سری ، رقی ، ابن سینا ،
 ۲۴ ص .

۲- برزوی باز یگوش :

طهران ، سری .

۳- تقویم و تاریخ در ایران :

طهران ، ۱۳۳۱ ش ، سری ، رقی ، نشریه
 ۱۵ ایران کوده ، ۱۳۹ ص .

۴- جیحکلیشاه یا اوضاع سابق دربار ایران :

برلن ، ۱۳۰۲ ش ، سری ، رقی ، ۴۸ ص .
 طهران ، ۱۳۲۰ ش ، سری ، رقی ، ۴۶ ص .

طهران ، ۱۳۳۲ ش ، سری ، رقی ، اقبال
 ۵۰ ص .

۵- خط و فرهنگ :

طهران ، ۱۳۲۵ ش ، سری ، وزیر ، ایران
 کوده شماره ۸ ، ۲۳۵ ص .

ذبیح الله جوادی :

(- معاصر)

۱- چهره امید (شعر) :

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سری ، رقمی ، ابن سینا
۱۰۴ ص .

دکتر ذبیح الله صفا :

(۱۲۹۰ ش - معاصر)

در شهر میرزا دولادت یافت تحصیلات متوسطه
و عالییه را در طهران پایان رسانید . در
سال ۱۳۱۵ شمسی لیسانس ادبیات فارسی را
از دانشسرای عالی گرفت و سپس از دانشگاه
طهران باخذ درجه دکتری در ادبیات فارسی
توفیق یافت . یکچند دبیر ادبیات فارسی در
دبیرستانها و مدتی رئیس ادارات دانشسراها
و تعلیمات متوسطه و تعلیمات عالییه در وزارت
فرهنگ بود . سپس بدانشیاری و استادی
تاریخ ادبیات ایران در دانشکده ادبیات
نائل گردید . و اینک با حفظ آن سمت ریاست
اداره کل انتشارات و تألیفات و روابط
دانشگاهی در دانشگاه طهران و دبیر کلی
کمیسیون ملی یونسکو در ایران را برعهده
دارد .

۱- آئین سخن در معانی بیان :

طهران ، ۱۳۳۰ ش ، سری ، رقمی ، ۳۹ ص

۶- خواندن و نوشتن در ده هفته :

طهران ، ۱۳۶۲ ق ، سری ، جیبی ، ۳۲ ص .

۷- دبیره ۱- الفبا و آموزش اجباری ۲- الفبا در ایران

۳- الفبا در اروپا :

طهران ، ۱۳۱۳ گردیزی ، سنگی ، وزیری

ضمن جزوه شماره ۲ ایران کوده ، ۷۹ ص .

۸- در راه مهر :

طهران ، سری ، رقمی ، چاپ دوم ، ۶۹ ص

+ ۱۶ تصویر .

طهران ، ۱۳۲۳ ش ، ضمن شماره ۲

ایران کوده .

۹- زبان ایران فارسی یا عربی :

طهران ، ۱۳۱۳ ش ، سری ، رقمی ، ۵۴ ص .

طهران ۱۳۱۹ ش ، سری .

۱۰- شاه ایران و بانوی ارمن :

طهران ، ۱۳۰۶ ش ، سری ، خشتی ، ۵۸ ص

طهران ، ۱۳۰۷ ش ، سری ، خشتی ، ۶۸ ص

۱۱- فرهنگ کوچک تازی بفارسی :

طهران ، بی تاریخ ، سری ، جیبی ، ۲۳۹ ص

طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سری ، جیبی ،

۱۸۴ ص .

۱۲- کودک دبیره :

طهران ، ۱۳۲۴ ش ، سری .

۱۳- منتخبات دیوان حافظ :

طهران ، سری .

۱۴- منتخبات رباعیات خیام :

طهران ، باخط اختراعی بهروز .

۱۵- منتخبات کلیات سعدی :

طهران .

۱۶- موش و مرغ :

طهران ، ۱۳۲۴ ش .

۱۷- هوشی و موشی :

طهران .

- ۲- اسرار التوحید :
طهران ، ۱۳۳۲ ش ، سری ، وزیر ، چاپ
سوم ، باهتمام دکتر صفا ، ۴۰۵ ص .
- ۳- پیر چنگی :
تحت نظر دکتر صفا و دکتر پرویز ناتل
خانلری ، طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سری ، امیر کبیر ،
۴۸ ص .
- ۴- تاریخ ادبیات در ایران :
جلد اول ، طهران ، ۱۳۳۲ ش ، سری ،
وزیر ، ابن سینا ، ۵۴۹ .
جلد دوم ، طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سری ،
وزیر ، ابن سینا ، ۱۱۳۲ .
طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، وزیر ، ابن
سینا ، ۱۸ + ۲۰۴ ص .
- ۵- تاریخ علوم عقلی در تمدن اسلامی :
جلد اول طهران ، ۱۳۳۱ ش ، سری ، وزیر ،
نشریه ۱۵۷ دانشگاه ، ۴۵۱ + ۱۹ ص .
جلد اول ، طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سری ،
وزیر ، نشریه ۴۲۷ دانشگاه ، چاپ دوم ،
۴۵۱ ص .
- ۶- تربیت معلمین روستائی :
لورنچو فیلو ، گربیدی ، پیرس ، ایزیدرو
کاستلو ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سری ،
رقعی ، نشریه شماره ۱۱ یونسکو ، ۱۷۹ ص
۷- جشن نامه ابن سینا :
(سرگذشت و تألیفات و اشعار و آراء)
جلد ۲ ، طهران ، ۱۳۳۴-۳۱ ش ، سری ،
وزیر ، ۲۲۸ + ۵۱۸ ص .
- ۸- حماسه سرائی در ایران قدیم :
طهران ، ۱۳۲۵ ش ، سری ، وزیر ، نشریه
شماره ۸ دانشگاه ۵۸۵ ص .
طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سری ، وزیر ، چاپ
دوم ، امیر کبیر ، ۶۷۷ ص .
- ۹- رافائل :
- الفونس دولا مارتین ، ترجمه ، طهران ،
ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۸ ش ، سری ، رقی ،
صفی ملیشاه ، ۲۰۱ ص .
طهران ، ۱۳۱۷ ش ، سری ، رقی ، نگاه
افشاری ، ۲۰۱ ص .
- ۱۰- شاهکارهای ادبیات فارسی :
(شماره ۱ یوسف زلیخا نموده از یک تفسیر
قدیمی)
بمشارکت دکتر پرویز ناتل خانلری ،
طهران ، بی تاریخ ، سری ، رقی ، امیر
کبیر ، چاپ دوم ، ۴۴ ص .
- ۱۱- شاهکارهای ادبیات فارسی :
(شماره ۲ رستم و سهراب از شاهنامه)
بمشارکت دکتر پرویز ناتل خانلری ،
طهران ، سری ، رقی ، امیر کبیر ، ۴۴ ص
طهران ، سری ، چاپ دوم ، امیر کبیر ،
۳۰ ص .
- ۱۲- شاهکارهای ادبیات فارسی :
(شماره ۳ بهرام چوبین از ترجمه تاریخ طبری)
طهران ، سری ، رقی ، امیر کبیر .
- ۱۳- شاهکارهای ادبیات فارسی :
(شماره ۴ از سفرنامه ناصر خسرو)
طهران ، سری ، رقی ، امیر کبیر ، ۳۱ ص .
- ۱۴- شاهکارهای ادبیات فارسی :
(چهار مقاله عروضی)
طهران ، سری ، رقی ، امیر کبیر ، ۲۸ ص .
- ۱۵- شاهکارهای ادبیات فارسی :
(شماره ۵ رستم و اسفندیار)
بمشارکت دکتر پرویز ناتل خانلری ،
طهران ، سری ، رقی ، چاپ دوم ، امیر
کبیر ، ۴۰ ص .
- ۱۶- شاهکارهای ادبیات فارسی :
(رساله اخوان الصفا)

طهران ، ۱۳۳۰ ش ، سری ، وزیر ،

۲۶ ص .

۱۷- شاهکارهای ادبیات فارسی :

(دانشهای یونانی در شاهنشاهی ساسانی)

طهران ، ۱۳۳۰ ش ، سری ، رقی ، ۳۵ ص

۱۸- فلسفه‌های لایب‌نیتس :

طهران ، ۱۳۲۹ ش ، سری ، رقی ، صفی

علیشاه ، چاپ دوم ، ۴۰ ص .

طهران ، ۱۳۲۸ ش ، سری ، رقی ، ۴۰ ص .

۱۹- کینان :

آرتور کریستن سن ، ترجمه ، طهران ،

۱۳۳۶ ش ، سری ، وزیر ، نشریه ۴۲

بنگاه ترجمه و نشر کتاب ، ۲۴۲ ص .

۲۰- گنج سخن :

طهران ، نشریه ۵۹۸ و ۶۵۳ دانشگاه ،

سری ، وزیر .

۲۱- مادر دیوانه :

طهران ، سری .

۲۲- مختصری در تاریخ تحول نظم و اثر پارسی در

ادوار مختلف ادبی :

طهران ، ۱۳۳۱ ش ، سری ، خشتی ، ۱۲۴ ص

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سری ، رقی ، چاپ

دوم ، ۹۸ ص .

طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سری ، رقی ، چاپ سوم ،

۹۸ ص .

۲۳- مرگ سقراط :

لامارتین ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۰۵ ش ،

سری ، رقی ، ۳۸ ص .

طهران ، ۱۳۱۷ ش ، سری ، رقی ، چاپ

دوم ۷۴ ص .

۲۴- زدا پرستی در ایران قدیم :

آرتور کریستن سن ، ترجمه ، طهران ،

۱۳۳۶ ش ، سری ، رقی ، نشریه شماره

۳۹۹ دانشگاه ، ۱۴۱ ص .

۲۵- نگهبانان ایران :

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سری ، رقی ، ۱۰۸ ص

۲۶- یادنامه خواجه نصیر :

جلد اول ، طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سری ، وزیر ،

نشریه ۴۱۶ دانشگاه ، ۲۷۰ ص .

ذبیح‌الله فصیحی طهرانی :

(- معاصر)

۱- آئینه سپاس :

طهران ، ۱۳۲۹ ش ، سری ، وزیر ،

۱۴۲ ص .

ذبیح‌الله بن (ترجمان الممالک رضوانی)

قدیمی :

(- معاصر)

۱- ایران آئینه ودنیا :

در محلات متولد گردید پدرش امی و بی سواد بود و بغیر وی فرزندی نداشت و بسیار حریص در تربیتش بود و او را به مکتب فرستاده چون پند سالگی رسید پدرش وفات یافت و در آنوقت فارسی و مقدمات را در محلات تکمیل کرد. بعد از فوت پدر خود در اثر تهی دستی از تحصیل بازماند و به تحصیل معاش پرداخت. در شانزده سالگی پیاده به مکتب مشرف شد و به خدمت حجه الاسلام شیخ اسمعیل محلاتی رسید چون از حال او جويا شد همراهش اظهار داشتند که بسیار به تحصیل راغب است ولی موجدانش فراهم نیست در پاسخ فرمود و سائلش را فراهم نمائید بابت وجوه قبول میکنم ولی وفا نکنند. در مراجعت به محلات دو سال به تحصیلات خود ادامه داده و سپس به نجف مهاجرت نمود و به تحصیل پرداخت.

از سید حسن صدر کاظمی و میرزا محمد حسین نائینی و سید ابوالحسن اصفهانی و حاج آقا حسین بروجردي و شیخ آقا بزرگ طهرانی اجازه روایتی اخذ نموده است.

پس از خاتمه تحصیلات به سامراء منتقل شده و عزلت اختیار نمود و اشتغال بتألیف را

- طهران، ۱۳۳۶ ش، سربی، وزیری، ۲۲۰ ص
- ۲- ایران نوین :
- طهران، بی تاریخ، سربی، وزیری، ۱۲۸ ص
- ۳- تاریخ انقلاب نفت ایران :
- طهران ۱۳۳۲ ش، سربی، وزیری، ۲۳۹ ص.
- ۴- تاریخ بیست و پنج ساله آرائش :
- طهران، ۱۳۲۶ ش، سربی، وزیری، ۲۰۰ ص.
- ۵- سالنامه آریان :
- طهران، ۱۳۱۷ ش، سربی، بغلی، ۱۳۶ ص.
- ۶- گلچین از اشعار شاهنامه فردوسی :
- طهران، ۱۳۲۰ ش، سربی، رقمی، ۱۸۸ ص.
- ۷- یک سخنرانی بزرگ سیاسی اجتماعی :
- طهران، ۱۳۲۱ ش، سربی، ۳۹ ص.

دکتر ذبیح قربان آبادی :

(- معاصر)

رئیس دانشگاه شیراز در سال ۱۳۲۹ ش .
۱- دانستی های زنان جوان :

اماف انجل دریک، ترجمه، سربی، ۱۳۰۶
سربی، رقمی، ۱۹۲ ص.
طهران، سربی، رقمی، ۱۸۴ ص .

شیخ ذبیح الله بن محمد علی بن علی اکبر ابن

اسمعیل محلاتی عسکری :

(۱۳۱۰ ق - معاصر)

بنظر خود ارجح دید. پس از اقامت طولانی در سامراء اخیراً بطهران انتقال یافته و تاکنون اوقاتش بنألیف میگذرد (نقل از خط مؤلف)

۱- حق المبین فی قضیه امیر المؤمنین (عربی) :

طهران، ۱۳۳۳ ش، سربی، رقعی، مصطفی، ۴۱۱ ص.

طهران، ۱۳۳۷ ش، سربی، رقعی، ۴۹۶ ص.

۲- ریاحین الشریعة در ترجمه دانشمندان بانوان شیعه:

۲ جلد، طهران ۱۳۶۹ ق، سربی، وزیرى، ۴۱۹ + ۳۴۷ ص.

۵ جلد، طهران، ۷۴ - ۱۳۷۵ ق، سربی، وزیرى، دارالکتب الاسلامیه ۴۱۹ + ۴۶۳ + ۴۰۰ + ۴۰۴ ص.

۳- قرسان الهیجا در شرح حال حضرت سیدالشهدا:

۲ جلد، طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی، وزیرى، مصطفوی، ۳۲۰ + ۳۴۲ ص.

۴- قره العین فی حقوق الوالدین :

ابوالفتح محمد بن علی کراچکی، ترجمه، طهران، ۱۳۳۰ ش، سربی، رقعی، ۱۱۹ ص.

۵- کانون قساد و بدبختی تاساحل نجات:

(در مفسد شراب، تریاک، قمار، موسیقی)
طهران، ۱۳۳۲ ش، سربی، رقعی، مصطفوی، ۱۰۹ ص.

۶- کشف الاشتباه در کجروی اصحاب خانقاه:

طهران، ۱۳۳۶ ش، سربی، رقعی، ۵۲۸ ص.

۷- کشف حقیقت در شرح حال پیشوایان اهل سنت :

طهران، ۱۳۳۱ ش، سربی، رقعی، ۴۵۸ ص.

۸- کشف الغرور او مفسد السرور :

طهران، ۱۳۶۸ ق، سربی، وزیرى، شرکت سهامی چاپ، ۵۳۶ ص.

۹- کشف الغیبات اخبار غیبیه امیر المؤمنین:

طهران، ۱۳۲۵ ش، سربی، رقعی، مصطفوی، ۴۷۵ ص.

۱۰- مآثر الکبراء فی تاریخ سامراء (عربی) :

۳ جلد، طهران، ۱۳۶۸ ق، سربی، وزیرى، ۳۴۹ + ۳۳۶ + ۰۰۰ ص.

۱۱- مطلوب الراغب :

طهران، ۱۳۸۰ ق، سربی، رقعی، مصطفوی، ۱۴۳ ص.

ذبیح الله منصورى :
(- معاصر)

۱- آوارگی من :

موريس دو کبرا، ترجمه، طهران، ۱۳۲۰ ش،

۲۰۳ ص.

۲- اتحاد بزرگ، جلد ۴ خاطرات چرچیل :

طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی، وزیرى، صفیهلیشاه، ۲۸۳ ص.

۳- اسرار هفتگانه :

لسای شارتریس، ترجمه، طهران، سربی، جیبی، ابن سینا، ۸۸ ص.

۴- افکار کوچک و دنیاى بزرگ :

موريس مترلینک، جلد چهارم اندیشه‌های مغز بزرگ، ترجمه، طهران، ۱۳۲۶ ش،

سربی، رقعی، چاپ دوم ۱۹۵ ص.

۵- افکار مترلینک :

ترجمه، طهران، بی تاریخ، سربی، وزیرى، کانون معرفت، ۱۲۰ ص.

طهران، ۱۳۲۸ ش، سربی، وزیرى، ۱۲۸

ص، طهران، ۱۳۳۳ ش، سربی، رقعی چاپ دوم، ۱۷۹ ص.

- ۶- امریکا وارد جنگ میشود حمله بایران :
جلد پنجم خاطرات چرچیل، ترجمه، طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی، وزیری، ۲۶۴ ص.۱.
- ۷- امشب نوع بشر محو میشود :
کریستف پولنی، ترجمه، طهران، سربی، وزیری، ۱۴۰ ص.
- ۸- انتقام مرده :
آرتور شنیت زلر، ترجمه، طهران، ۱۳۲۸ ش، سربی، رقعی، ۱۰۰ ص.
- ۹- اندیشه های يك مغز بزرگ :
مترلینک، ترجمه، ۴ جلد، طهران، ۱۳۲۰ ش، سربی رقعی، ۲۴۰ + ۳۰ + ۲۲۴ + ۲۴۱ جلد اول، طهران، ۱۳۲۳ ش، سربی، خشتی، چاپ دوم ۱۵۵ ص.
- جلد اول، طهران، ۱۳۲۶ ش، سربی، رقعی، چاپ سوم، ۲۴۱ ص.
- جلد اول طهران، ۱۳۲۹ ش، سربی، رقعی، چاپ چهارم، ۲۴۱ ص.
- جلد اول طهران، ۱۳۳۶ ش، سربی، رقعی، چاپ پنجم، ۲۳۱ ص.
- ۱۰- انسان :
آرتور شنیت زلر، ترجمه، طهران، سربی، رقعی، ۱۴۰ ص.
- ۱۱- انگلستان تنهاماند :
جلد سوم خاطرات چرچیل، ترجمه، طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی، وزیری، صفی‌علیشاه، ۲۶۵ ص.
- ۱۲- بازرس دلباخته :
جی درتیلر، ترجمه، طهران، ۱۳۳۶ ش، سربی، رقعی، مطبوعاتی شرق، ۹۶ ص.
- ۱۳- بازرسی من :
رالف گولدسمان، ترجمه، طهران، سربی، پلیس بیدار است :
- ۱۴- رالف گولدسمان، ترجمه، طهران، سربی، پلیس چه میکند :
- ۱۵- لسلی شارتریس، ترجمه، طهران، سربی، پنج وده دقیقه :
- ۱۶- اگاناکریستی، ترجمه، طهران، سربی، تاریخ تحول نظم و اثر پارسی :
- ۱۷- طهران، ۱۳۳۱ ش، سربی، رقعی، ۱۲۴ ص.
- ۱۸- تازه مسلمان :
طهران، سربی، تغییر سر نوشت :
- ۱۹- جلد ششم خاطرات چرچیل حمله ژاپن، ترجمه، طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی، رقعی، صفی‌علیشاه، ۲۵۰ ص.
- ۲۰- تولستوی :
استفان زویک، ترجمه، طهران، ۱۳۲۷ ش، سربی، رقعی، علمی و شرکاء ۱۶ + ۱۷۵ ص.
- ۲۱- جنگ پنهانی سه‌گین :
سردجینالد هالد، ترجمه، طهران، ۱۳۳۱ ش، سربی، جیبی، ۱۸۶ ص.
- ۲۲- جهان بزرگ و انسان :
جلد سوم اندیشه‌های يك مغز بزرگ، مورس، مترلینک، ترجمه، طهران، ۱۳۲۳ ش، سربی، خشتی، علی اکبر علمی، ۱۵۸ ص.
- ۲۳- چگونه يك تبهکار امریکائی شدم :
هادلی چیتتر، ترجمه، طهران، ۱۳۳۹ ش، سربی، رقعی، ۱۹۸ ص.
- ۲۴- خدا در آسمان :
طهران، سربی، خداوند بزرگ و من :
- ۲۵- جلد دوم اندیشه‌های يك مغز بزرگ، مورس، مترلینک، ترجمه، طهران، ۱۳۲۳ ش، سربی، خشتی، ۱۵۱ ص.
- طهران، ۱۳۲۶ ش، سربی، دختر فقیر :
- ۲۶- واندرومرش، ترجمه، طهران، ۱۳۳۴ ش،

- ۳۸- سرنوشت يك امپراتور :
پيرزلف، ترجمه، طهران، بی تاریخ، سری،
رقعی، ۲۴۲ ص.
۳۹- سقوط پاریس :
ایلیا ارنبورگ، ترجمه، طهران، سری، جیبی،
۲۴۴ ص.
۴۰- سقوط فرانسه :
جلد دوم خاطرات چرچیل، ترجمه، طهران،
۱۳۳۴ ش، سری، وزیرى، صفی‌علیشاه،
۲۳۵ ص.
۴۱- سه سال در ایران سیاحت‌نامه کنت دو پینو :
ترجمه، طهران، بی تاریخ، سری، جیبی،
۱۶۵ ص.
۴۲- شعاع زرد :
هرمان لاندن، ترجمه، طهران، سری، جیبی،
۲۲۲ ص.
۴۳- عبور قدش است :
پادشگون، ترجمه، طهران، سری،
۴۴- عجایب امریکا :
موريس دوکبرا، ترجمه، طهران، سری،
جیبی، ۱۸۲ ص.
۴۵- عجایب سرزمین طلا و الماس :
ژرفلتر، ترجمه، طهران، سری، جیبی،
۱۹۲ ص.
۴۶- عشق‌بازهای کازانوا :
ژاک کازانوا دوسینالت، ترجمه، ۱۳۳۴ ش،
سری، رقی، ۱۲۳ ص.
۴۷- عشق‌ننگین در نظر قضات :
سوزان نرمان، ترجمه، طهران، بی تاریخ،
سری، جیبی، ۳۰ ص.
۴۸- عشق يك جاسوسه :
ژان بومان، ترجمه، طهران، سری، رقی،
۴۹- قتل در باشگاه :
دورتی سائرس، ترجمه، طهران، ۱۳۲۳ ش،
سری، رقی، مطبوعاتی شرق، ۲۵۹ ص.
طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، رقی، مطبوعاتی
شرق، چاپ سوم، ۲۶۰ ص.
۴۷- در صحنه زندگانی و تأثر :
موريس دوکبرا، ترجمه، طهران، روزنامه
کوشش، سری، رقی، ۱۸۰ ص.
۴۸- دزد جوانمرد :
اسلی شارتریس، ترجمه، طهران، سری،
۴۹- دنیای دیگر :
مترلینگ، ترجمه، طهران، سری، رقی،
کانون معرفت، ۱۵۶ ص.
طهران، ۱۳۲۸ ش، سری، رقی، چاپ دوم،
۱۵۶ ص.
۳۰- دوشیزه متهم :
لیونگستن، ترجمه، طهران، سری،
۳۱- دون کیشوت :
سروانتس، ترجمه، طهران، ۱۳۳۵ ش، سری،
وزیرى، امیرکبیر، ۲۵۹ ص.
۳۲- ده تبه کار بهت‌آور :
اکاتا کریستی، ترجمه، طهران، سری،
۳۳- راز بزرگ :
مترلینگ، ترجمه، طهران، بی تاریخ، سری،
رقی، کانون معرفت، ۳۲۵ ص.
۳۴- زنبور عسل :
مترلینگ، ترجمه، طهران، سری، رقی،
۲۹۲ ص.
۳۵- زندگی و سرانجام ماری انتوانات :
پیرزلف، ترجمه، طهران، ۱۳۳۷ ش، سری،
وزیرى، مطبوعاتی شرق، ۳۱۷ + ۶۰ ص.
۳۶- ژوزف باسامو :
آلکساندر دوم، ترجمه، طهران، سری،
جیبی، مطبوعاتی امید.
۳۷- سرانجام شوم يك امپراتور :
پیرزلف، ترجمه، طهران، بی تاریخ، سری،
وزیرى، مطبوعاتی شرق، ۲۴۲ ص.

- سربى، جیبى، ۲۱۴ ص .
 ۵۰- قتل در ساحل دجله :
 آگاتا کریستی، ترجمه، طهران، سربى،
 جیبى، ۲۲۰ ص .
 ۵۱- قلب پاك :
 واندرمرش، ترجمه، طهران، ۱۳۳۷ ش،
 سربى، رقى، كانون معرفت، ۲۱۶ ص .
 طهران، سربى، رقى، ۲۰۹
 ۵۲- قهرمانان تمدن :
 ژوزف كاتلر (و) هم جاف، ترجمه، طهران
 ۱۳۳۴ ش، سربى، وزیرى، ۴۴۱ ص .
 ۵۳- كشف ما نیتیم (مسر) :
 اسقفان زویك، ترجمه، طهران، ۱۳۲۷-
 ش، سربى، رقى، كانون معرفت، ۱۲۰ ص .
 ۵۴- كشتى بالدار :
 آگاتا کریستی، ترجمه، طهران، سربى،
 جیبى، ۱۵۴ ص .
 ۵۵- كفشهای سربازی :
 فونبور، ترجمه، طهران، سربى، جیبى،
 ۲۲۲ ص .
 ۵۶- سار نو ظهور :
 فرانك كینگ، طهران، سربى، جیبى،
 ۲۲۴ ص .
 ۵۷- سار صندوق مرك :
 فرانك كینگ، ترجمه، طهران، ۱۳۲۲
 ش، سربى، رقى، ۸۲ ص .
 ۵۸- گروه آهنین :
 الكساندر دوما، ترجمه، طهران، بی تاریخ
 سربى، رقى، ۲۱۴ ص .
 ۵۹- گلوله كوچك :
 دورتى ساتریس، ترجمه، طهران، ۱۳۳۱
 ش، سربى، جیبى، ۱۷۶ ص .
 ۶۰- لبهای ناشناس :
 هوچینسون، ترجمه، طهران، سربى،
- جیبى، ۲۷۳ ص .
 ۶۱- ماوریت ضد جاسوسى :
 پریستلى، ترجمه، طهران، سربى، رقى
 ابن سینا .
 ۶۲- ماری آنتوانت :
 پرنزلف، ترجمه، طهران، ۱۳۳۷ ش،
 سربى، وزیرى، مطبوعاتی شرق، ۳۱۷ ص
 ۶۳- مازلان :
 استفان زویك، ترجمه، طهران، سربى .
 ۶۴- ماه مردی بضاعت هستیم كه خواهان ثروت بیابیم :
 موريس دو كبرا، ترجمه، طهران، سربى،
 جیبى، ۱۲۸ ص .
 ۶۵- ماكسیم كورمى :
 استفان زویك، ترجمه، طهران، ۱۳۲۶
 ش، سربى، وزیرى، ۱۵۰ ص .
 ۶۶- محبوس سنت هلن یا سرگذشت ناپلئون :
 ترجمه، طهران، سربى، جیبى، ۳۶۸ ص .
 ۶۷- مشاهدات شنیدنی من در امریکا :
 موريس دو كبرا، ترجمه، طهران، ۱۳۱۹
 ش، سربى، جیبى، ۱۹۱ ص .
 ۶۸- ملكة باكره :
 لانتياك، ترجمه، طهران، ۱۳۳۳ ش، سربى،
 رقى، ۱۶۶ ص .
 ۶۹- مورچگن :
 مترلینگ، ترجمه، طهران، بی تاریخ،
 سربى، رقى، كانون معرفت، چاپ دوم
 ۱۱۲ ص .
 ۷۰- موریانه :
 مترلینگ، ترجمه، طهران، بی تاریخ،
 سربى، رقى، ۷۸ ص .
 طهران، بی تاریخ، سربى، رقى، چاپ
 دوم، ۱۱۲ ص .
 ۷۱- ناپلئون وحمله با انگلستان :
 پل شاك، ترجمه، طهران، ۱۳۱۵ ش،

سربی، رقمی، ۱۶۸ ص .

۷۲- نجات افریقا :

جلد ہفتم ، خاطرات چرچیل ، ترجمہ ،
طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سربی ، وزیری ، صفی
عاشاہ ۲۳۲ ص .

۷۳- نخستین مردیکہ دور کردہ زمین گردش کرد :

استفان ژواک ، ترجمہ ، طهران ، ۱۳۲۳

سربی، رقمی، ۱۶۰ ص .

۷۴- نورنبورک :

والیارنبورک ، ترجمہ ، طهران ، سربی .

۷۵- هنگامی کہ از حوادث آیندہ باخبر ہستیم :

ژاکپ اسپیتز ، ترجمہ ، طهران ، سربی .

۷۶- یک خانم نجیب :

موریس دوکبرا ، ترجمہ ، طهران ، سربی ،

چیچی ، ۳۰۷ ص .

۷۷- یکال درمیان ایرانیان :

ادوارد ہرون ، ترجمہ ، طهران ، ۱۳۳۰

ش ، سربی ، وزیری ، ۴۹۵ ص .

ذبیحی (رجوع شودہ) ملا اسمعیل .

ذبیحیان (رجوع شودہ) اسکندر .

ذکاء (رجوع شودہ) حبیب اللہ .

ذکاء (رجوع شودہ) سیروس .

ذکاء (رجوع شودہ) یحیی .

ذکاء اللہ بن اسحق بن اسمعیل خاقانی :

( )

۱- قرابادین ذکائی در طب :

دہلی ، ۳۰۲ ق .

محمد ذکاء اللہ :

( )

۱- تقویم اللسان :

ہند ۱۸۹۳ م .

ذکاء الملک (رجوع شودہ) محمد حسین

فروغی .

ذکاء الملک (رجوع شودہ) محمد علی فروغی

ذکائی (رجوع شودہ) عیسی .

ذکائی (رجوع شودہ) نعمت اللہ .

ذکارت (رجوع شودہ) محمد کاظم .

ذوالجلالی (رجوع شودہ) محمد تقی .

ذوالریاستین (رجوع شودہ) ابوالقاسم .

ذوالریاستین (رجوع شودہ) احمد .

ذوالریاستین (رجوع شودہ) عبدالحسین .

ذوالفقار شروانی (رجوع شودہ) حسین ابن

صدرالدین علی .

ذوالقدر شجاعی (رجوع شودہ) حسین .

ذوقی (رجوع شودہ) محمد ابراہیم .

ذوقی اصفہانی (رجوع شودہ) ابوالقاسم .

ذوقی بلگرامی (رجوع شودہ) عبدالواحد .

ذوقی (رجوع شودہ) محمد مہدی بن داود .

ذوالہجد طباطبائی (رجوع شودہ) علیمحمد

[دکتر] .

ذوالمجدین (رجوع شودہ) زین الماہدین

ذوالمجدین (رجوع شودہ) سید مرتضی

علم الہدی .

ذہبی (رجوع شودہ) ابوالقاسم ابن

عبدالنبی .

ذہبی (رجوع شودہ) محمد حسین .

ذہبی (رجوع شودہ) محمد رضا ابن

ابوالقاسم .

ذہبی (رجوع شودہ) محمد بن ابوالقاسم .

ذہبی (رجوع شودہ) محمد بن احمد

ترکمانی .

ذہبی (رجوع شودہ) محمد قطب الدین

شیرازی .

ذہبی (رجوع شودہ) محمد ہاشم شیرازی .

ذہبی (رجوع شودہ) علی اصغر .

ر . ابراهامیان :

(- معاصر)

۱- راهنمای زبانهای پهلوی :

طهران ، ۱۳۱۶ ش ، سری ، خشتی ، ۸۰ ص

ر . اعتدالی :

(- معاصر)

۱- گلهای پراکنده (شعرونثر) .

اصفهان ، ۱۳۳۳ ش ، سرپر ، وزیر ، کتاب

فروشی تأیید ، ۲۳۲ ص .

ر . ع . عسکرزاده :

(- معاصر)

۱- اصول بچه‌داری یا حنابل وادران :

دکتر فائقه ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۱۱ ش ،

سری ، جیبی ، ۴۵ ص .

رئوف احمد پرتو مدراسی :

( )

۱- دیوان پرتو (شعر) :

هند ، ۱۳۰۸ ق ، سنگی .

رئیس‌الاطباء (رجوع شوده) علی بن‌زین-

العاہدین .

رئیس‌السادات (رجوع شوده) مصطفی

رئیس یزدی (رجوع شوده) غلامعلی .

رائد (رجوع شوده) جعفر

رائض (رجوع شوده) حسین .

رائض‌الدین (رجوع شوده) عبد‌الکریم

رائی (رجوع شوده) رضا .

راجا :

( )

۱- مثنوی راجا :

لکهنو ، ۱۳۱۵ ق ، سنگی ، وزیر ، ۴۹

ص ، ضمن گنجینه عرفان .

راجہ پیاری لال الفتی عظیم آبادی :

( )

۱- دیوان الفتی :

هند ، ۱۲۸۷ ق ، سنگی .

راجی اصفهانی (رجوع شوده) محمد سدهی

راجی برسی تربتی (رجوع شوده) رضا قطب

شریف .

راجی بیدآبادی (رجوع شوده) ابوالقاسم

ابن‌علی اکبر .

راجی تبریزی (رجوع شوده) ابوالحسن

راجی کرمانی (رجوع شوده) بهمانعلی .

راجی قزوینی :

( )

۱- منتخبات اشعار و غزلیات :

طهران ، ۱۳۵۵ق ، سنگی ، جیبی ، ۱۵ص

سید راحت حسین بن ظاهر حسنی رضوی

قمی کوپالپوری :

(۱۲۹۷ق - معاصر)

۱- مجموعه (عربی) :

۱- معنی المعصه ۲- رافع الایهام عن ولایة
و مصارف مهم الامام ۳- الوجیزة العاصمة
من شبهة حرمة الجمع بین ثنتين من ولد
فاطمة ۴- الحبط والتکفیر ۵- الانقصار فی
حرمة الادبار ۶- القول المنصور فی تیمم
الجنب الممذور ۷- تأیید الکلام بنجاسة
عرق جنب الحرام ۸- البراح لرفع الستر
عن وجه الصباح ۹- الصفات الثبوتية ۱۰-
تعديہ النکاح ۱۱- مختصر القواعد »

لکهنو ، ۱۳۷۲ ق ، سنگی ، وزیري

۳۱۸ ص .

راد (رجوع شوده) سامی راد [دکتر]

راد پور (رجوع شود به) م . رادپور .

رادسر (رجوع شوده) ناصرقلی .

رادفر (رجوع شوده) غلامحسین .

رادویانی (رجوع شوده) محمد بن عمر .

راز :

(- معاصر)

۱- بهار علوم :

لکهنو ، ۱۹۰۱م ، سنگی ، ۸۸ص .

راز :

(- معاصر)

۱- تپه سبزپوش :

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سرپی ، رقعی ،

۲۲۸ ص .

راز شیرازی (رجوع شوده) ابوالقاسم ابن

عبدالنبی .

رازانی (رجوع شوده) ابوتراب .

رازانی (رجوع شود به) محمد حسن نصر

[دکتر] .

رازی (رجوع شوده) ابوالفتوح حسین .

رازی (رجوع شوده) امین احمد .

رازی (رجوع شوده) محمدصادق .

رازی (رجوع شوده) عبدالله همدانی .

رازی (رجوع شود به) محمد علی ابن

علیجان .

رازی (رجوع شود به) محمد بن ابی بکر .

رازی (رجوع شوده) محمد بن زکریا .

رازی (رجوع شوده) محمد قطب الدین .

رازی (رجوع شوده) محمد بن قیس .

رازی (رجوع شوده) مرتضی بن داعی .

راسخ (رجوع شود به) شاپور .

راسخ (رجوع شوده) محمد زمان سرهندی .

راسخ (رجوع شود به) عزت الله [دکتر] .

راسخی (رجوع شوده) ا . راسخی .

راسخی (رجوع شوده) عباس .

راشد (رجوع شوده) حسینعلی .

راضع (رجوع شوده) ع . راضع .

شیخ راضی بن عبدالحسین آل

یاسین الکاظمی :

(- معاصر)

۱- صلح الحسن (عربی) :

بغداد ، ۱۳۷۲ق ، سرپی ، وزیري ، ۴۰۸ص .

راغب اصفهانی (رجوع شود به) حسین ابن

محمد .

رافع (رجوع شوده) احمد [شیخ] .

ربعی کاظمی (رجوع شود به) جابر ابن
عبدالحسین .

ربیع (رجوع شود به) مرتضی قلی .

ربیع انصاری :

(۱۳۱۸ ق - معاصر)

در اصفهان متولد شده . تحصیلات خود
و ادرا این شهر انجام داده و مدت بیست سال
است که از شعر و شاعری دست کشیده و مدتها
است برضائیه آذربایجان مهاجرت کرده و
در آنجا روزنامه کیوان را منتشر ساخت .
در سال ۱۳۲۴ ش بهلت نامساعد بودن اوضاع
محلی آنجا با اصفهان رهسپار شده و بعد از دو
سال که آرامش در صفحات رضائیه برقرار یافت
با آنجا معاودت نمود .

(تذکره شعرای معاصر اصفهان ص ۹۵)

۱- افشای حقایق پاسخ با علامه ۲۳۹ ذکر ۳۳ سید ضیاء الدین :

رضائیه ، ۱۳۲۳ ش ، سری ، رقی ، ۲۸ ص .

۲- جنایات بشر یا آدم فروشان قرن بیستم :

کرمانشاه ، ۱۳۰۸ ش ، سری ، رقی ،

۱۷۴ ص .

طهران ، ۱۳۱۱ ش ، سری ، رقی .

طهران ، ۱۳۱۹ ش ، سری ، رقی ، چاپ

سوم ، ۱۸۵ ص .

رافعی (رجوع شود به) مصطفی .

رافعی (رجوع شود به) مهین .

راقم (رجوع شود به) غلام محمد .

راقم مدرسی (رجوع شود به) محمد حسین .

راقم مشهدی (رجوع شود به) محمد .

رامپوری (رجوع شود به) عبدالعزیز .

رامپوری (رجوع شود به) غیاث الدین محمد .

رامپوری (رجوع شود به) نجم الغنی محمد .

رامتین (رجوع شود به) حسین .

رامتین (رجوع شود به) خواجه عزیزان علی .

رامی (رجوع شود به) شرف الدین حسن .

رامی :

(- معاصر)

۱- سقاخونه :

طهران ، ۱۳۲۸ ش ، سری ، رقی ، ۷۷ ص .

رامین (رجوع شود به) مهدی موافق .

رامیان (رجوع شود به) محمود .

راور (رجوع شود به) خلیل .

راوندی (رجوع شود به) ضیاء الدین فضل الله

راوندی (رجوع شود به) م . راوندی .

راوندی (رجوع شود به) محمد بن علی .

راوندی (رجوع شود به) مرتضی .

راوی (رجوع شود به) ابراهیم رفاعی .

راه پیما (رجوع شود به) محمد رضا راد .

رای بچولال متخلص به تمکین هندی :

( )

۱- نگارستان تمکین (شعر) :

هند ، ۱۳۰۶ ق ، سنگی .

ربانی (رجوع شود به) محمد حسین جناب .

ربانی (رجوع شود به) علیرضا پویان .

ربانی (رجوع شود به) میرهادی .

یکی از صوفیه عصر بررسی نوشته که مزار
وی در قتلگاه مشهد است .
(فوائد الرضویه ص ۱۷۹)
سایر مآخذ : اعیان الشیعه ج ۳۱ ص ۱۹۳ ،
تذکره القبور ص ۲۱۱ .
۱- مشارق انوار النورین فی حقیقة اسرار امیرالمؤمنین
(عربی) :
بمبئی ، ۱۳۰۳ ق و ۱۳۱۸ ق ، سنگی .

رجبعلی بیك :

( )

۱- بدیع الحساب :

گانیپور ، ۱۲۶۷ ق ، سنگی ، ۷۸ ص .

مولوی رجبعلی :

( )

مدرس زبان فارسی .

۲- رموز الحکمة در طب :

هند .

رجبعلی تجلی سبزواری :

(۱۳۰۰ - ۱۳۶۰ ق)

از کارمندان دارائی بشمار میرفت و به-
سلسله نعت اللوی گناباد پیوستگی داشت ،
دارای دیوان شعر و شرح دعای ابو حمزه

طهران ، ۱۳۲۱ ش ، سری ، رقی ، کتاب-
فروشی مرکزی ، چاپ چهارم ، ۱۴۰ ص .
۳- داروی تربیت :

طهران ، سری ، رقی ، ۲۶۱ ص .

طهران ، سری ، رقی ، چاپ دوم ، ۲۱۸ ص
۴- سیزده عید وضع اجتماعی زن :

طهران ، ۱۳۱۱ ش ، سری ، رقی .

ربیع زاده (رجوع شود به) عزیزالله .

الربیعی (رجوع شود به) عبدالعظیم .

رقن لال :

( )

۱- رساله در علم جغرافیا :

هند ، ۱۲۵۲ ق ، سنگی .

رجاء اصفهانی (رجوع شود به) علی

رجاء (رجوع شود به) محمود .

رجائی (رجوع شود به) محمد رضا .

رجائی (رجوع شود به) ع . رجائی

رجالی (رجوع شود به) محمد رضا [مهندس]

رضی الدین شیخ رجب بن محمد حافظ برسی :

(زنده در سال ۸۱۱ ق)

شیخ فاضل محدث شاعر منشی ادیب .
مجلسی در جلد اول بحار الانوار گوید که
من بر آنچه او متفرد بنقلش باشد اعتماد
نمیکنم چه آنکه مشارق الانوار و الذین او
مشمول است بر آنچه نیزیکه موهم است ضبط
و خلط ارتفاع را و من نقل میکنم از آنچه
را که موافق باشد با اخبار و اصول معتبره
انتهی .

صاحب روضات الجنات گوید که قبرش
در قصبه اردستان در چند منزلی اصفهان واقع
است درستانی انتهی .

ثمالی منظوم و منشور است . سال ۱۳۶۰
ق درگذشت .

(دانشوران خراسان ص ۲۸۲)

۱- ارمغان تجلی :

سربی ، رقمی ، ۳۱ ص .

۲- کجده نامه (شعر) :

بمبئی ، ۱۳۰۷ ش ، سنگی ، رقمی ، ۶۴ ص .

۳- طالب نامه (شعر)

مشهد ، ۱۳۶۳ ق ، سربی .

۴- معراج الخیال (شعر) :

بمبئی ، ۱۳۴۳ ق .

رجبعلی بن ملاحسین گلزار اصفهانی

(۱۳۰۲ - ۱۳۶۶ ق)

در اصفهان متولد شده مقدمات علوم عربیت
و ادبیت را نزد پدر خود و سایر اساتید پایان
رسانیده و از او ان جوانی شعر میسرود در این
اواخر از اساتید مسلم شعر و ادب بشمار میرفت.
در رجب ۱۳۶۶ ق وفات یافت و در تخت فولاد
در تکیه گلزار مدفون گردید .

(تذکره شعرای معاصر اصفهان ص ۳۹۹)

۱- دیوان (شعر) :

طهران ، ۱۳۶۹ ق ، سنگی ، وزیری ،

۳۶۷ ص .

اصفهان ، ۱۳۲۷ ش ، سربی ، رقمی ، کتاب -

فروشی کمالی ، ۳۶۸ ص .

سید رجبعلی خان بهادر حسنی

حسینی نقوی بهکری دهلوی لاهوری :

( )

۱- سراکبر در تفسیر سورة فجر :

لاهور ، ۱۲۶۷ ق ، سنگی .

۲- کشف اللفاء عن وجوه آیات هراتی :

لاهور ، ۱۲۶۶ ق ، سنگی .

هند ، ۱۲۸۵ ق ، سنگی ، وزیری ، ۱۲۵ ص

رجبعلی لوراد :

(- معاصر)

۱- بیان نامه یکنفر مسیحی :

طهران ، بی تاریخ ، سربی ، رقمی ، چاپ

سوم ، ۸ ص .

۲- دستور زندگانی مسیحی :

طهران ، ۱۳۰۸ ش ، سربی ، رقمی ، ۲۸ ص .

عبادتنامه :

طهران ، ۱۳۱۳ ش ، سربی ، رقمی ، ۱۶۴

رجب نیا (رجوع شوده) محمود .

رجحانی (رجوع شوده) محمود .

رجوی (رجوع شوده) کاظم .

رحمانی (رجوع شوده) ابوالقاسم .

رحمانی (رجوع شوده) شیخ محمد قنديل .

رحمانی (رجوع شوده) مصیب .

رحمانی (رجوع شوده) نصرت الله .

رحمن ترمه :

(- معاصر)

۱- سروش عالم غیب :

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سربی ، رقمی ، ۸۸ ص .

۲- مرشد زیور پور هندی یا جلد دوم دوشیزه ایرانی :

طهران ، ۱۳۲۶ ش ، سربی ، چینی ، ۱۱۶ ص .

رحمن علی صاحب محمد عبدالشکور ابن

حکیم علی :

(۱۲۴۴ ق -)

در جمعه دوم ذی الحجه ۱۲۴۴ ق تولد یافت و نزد والد خود پرورش یافته بعد رسم تسمیه خوانی که معمول مسلمانان هندوستانست قرآن مجید را خوانده کتب ابتدائی فارسی آغاز تانصاب ابونصر فراهی رسید که سایه پدر از سرش رفت بعداً برادر کهنتر بتربیت من همت گماشت و بفتح بور مقر خود برد و در آنجا از ضروریات فارسی فارغ گشت و در خدمت جمعی استفاده کتب درسیه نموده و در سنه ۱۳۶۷ ق بخدمت دیوان درآمد .

(تذکره علمای هند ص ۲۵۸)

۱- اہنیۃ الاسلام (عربی) :

قسطنطنیہ

۲- تحفۃ الفضلاء فی تراجم الکملاء، تذکره علمای ہند :

لکھنو، ۱۳۳۲ ق، سنگی، وزیری، چاپ دوم، ۲۸۲ ص .

۳- طب رحمانی :

آگرہ، ۱۳۰۲ ق .

۴- فوائد جلالیہ در نحو (شعر) :
دہلی .

رحمت شیرازی (رجوع شود بہ) عبداللہ ابن محمود .

رحمت کازرونی (رجوع شود بہ) سید علی مجتہد .

حاج شیخ رحمت اللہ دہلوی قرشی عثمانی :

(- ۱۳۰۶ ق)

۱- اظہار الحق (عربی) :

مصر، ۱۳۰۵ ق، سربی، وزیری، ۲۸۸ + ۲۸۵ ص .

ملا رحمت اللہ شاہجہان آبادی :

( )

۱- ازالۃ الاوهام :

ہند، ۱۲۶۹ ق، سنگی، وزیری بزرگ، ۵۶۴، درہامش استفسار مولوی آل حسن .

مهندس رحمت اللہ شیبانی :

(- معاصر)

۱- کود و طرز استعمال ۵۷ :

طہران، ۱۳۲۸ ش، سربی، رقمی، ۳۵۹ ص .

رحمت اللہ بن عاشور محمد رحمت اللہ بخاری :

( )

۱- تحفۃ الاحباب فی تذکرۃ الاصحاب مشہور بتذکرۃ قاری :

(تذکرۃ شعرای بخارا، تاریخ فراغت از تألیف ۱۳۰۳ ق) .

تاشکند، ۱۳۲۲ ق، سنگی، رقمی، ۴۳۲ ص، با تاریخ کثیرہ و مجموعۃ سلیمی کہ ذیل بر تحفۃ الاحباب است .

رحمت اللہ عبیر :

(- معاصر)

۱- بحثی در جبر و تفویض :

طہران، ۱۳۴۰ ش، سربی، وزیری، ابن سینا، ۴۲۰ ص .

۲- سر نوشت بحثی در جبر و تفویض :

طہران، ۱۳۴۰ ش، سربی، رقمی، ۱۹۰ ص .

ملا رحمت اللہ بن علی اکبر معروف باقا

شیخ کرمانی :

( )

۱- شرح مرآئی بحر العلوم (متن عربی با ترجمہ) :

طہران، ۱۳۰۰ ق، سنگی، جیبی، خط احمد بن محمد رضا طباطبائی اردستانی، ۱۶۰ ص .

طهران، ۱۲۹۶ ق، سنگی، جیبی، ۱۵۹ ص.
۲- مفتاح الجنان :

بمبئی، ۱۳۱۲ ق، سنگی، وزیر،
۴۳۹ ص.

دکتر مهندس رحمت الله مرشد زاده :

(- معاصر)

دانشیار رادیوالکتریسیت دانشگاه فنی.

۱- رادیو :

طهران، ۱۳۱۹ ش، سربی، جیبی،
۱۱۴ ص.

دکتر رحمت الله بن مصطفی مصطفوی :

(۱۲۹۸ ش - معاصر)

در مدارس امریکائی و دارالفنون درس خواند، پس از اخذ لیسانس از دانشگاه تهران برای دریافت دکترای حقوق پاریس رفته بعداً بایران آمده و با جراید طهران همکاری میکرده. در سال ۱۹۴۹ م زمان مسافرت شاه ایران بامریکا بنام خبرنگار روزنامه اطلاعات رفته و دو سال در آنجا ماند. وی اکنون در طهران مدیر مجله روشنفکر است.

(مجله سپید و سیاه سال ۱۳۳۳ شماره ۳۸).

۱- تذکره :

بمشارکت هاشمی، طهران، سربی، جیبی،
۳۲ ص.

۲- انگلستان چگونه اداره میشود :

مالک کالم، ترجمه، طهران، سربی، جیبی،
۴۶ ص.

۳- رنگین گمان :

طهران، ۱۳۲۰ ش، سربی، رقمی، ۱۴۴ ص
۴- خطاه :

طهران، بی تاریخ، سربی، رقمی، ۵۹ ص،
۵- طهران دمکرات :

طهران ۱۳۲۱ ش، سربی، جیبی، ۱۲۰ ص.
۶- غریبه :

آلبر گامو، ترجمه طهران، سربی، جیبی،
صفی علیشاه.

۷- لندن بزرگترین شهر دنیا :

ف. ه. لی، ترجمه، طهران، سربی،
رقمی، ۱۴۰ ص مصور.

۸- معشوقه و دوست :

طهران، ۱۳۲۸ ش، سربی، رقمی، ۱۸۲ ص.

رحمت الله مقدم :

(- معاصر)

۱- پیمان خاور میانه :

طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی، بخشی، ۳۷ ص.

۲- ریشلیو :

میشل زاگو، ترجمه، طهران، سربی،
جیبی، ۶۷۶ ص.

رحمت الهی :

(- معاصر)

۱- آخرین پیام :

طهران ، ۱۳۳۳ ش . سری ، رقمی ، صفی -
علیشاه ، ۱۴۸ ص .

۲- آموك :

استفان زوايك ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۴
ش ، سری ، رقمی ، ۷۳ ص .

طهران ، ۱۳۳۲ ش ، سری ، رقمی ، ۱۰۰ ص .
۳- اشاره نمایشنامه و بهم کل :

شیلر ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ،
رقمی ، ۱۷۹ ص .

۴- بوران :

ماکسیم گورگی ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۶
ش ، سری ، رقمی ، ۱۷ ص .

۵- راز :

استفان زوايك ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۳
ش ، سری ، رقمی ، زوار ، ۱۳۶ ص .

۶- سه قصه ، کوچه مهتابی ، بوران :
بالزاک ، پوشکین ، تسوايك ، ترجمه ،

طهران ، ۱۳۲۶ ش ، سری ، رقمی ، ۷۶ ص .
۷- نازنین و بوبوك :

داستایوسکی ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۷ ش ،
سری ، سری ، رقمی ، ۹۲ ص .

طهران ، ۱۹۴۸ م ، سری ، رقمی ، ۹۲ ص .
طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سری ، رقمی ، زوار ،

۹۲ ص .

۸- نگهبان شدم :

ماکسیم گورگی ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۳
ش ، سری ، رقمی ، ۳۹ ص .

طهران ، سری ، رقمی ، امیرکبیر ، ۶۲ ص .
۹- یاداشتهای زیرزمینی :

داستایوسکی ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۳ ش ،
سری ، رقمی ، زوار ، ۲۳۶ ص .

رحمت علیشاه (رجوع شود به) احمد نور -
بخش دهکردی .

رحمتی (رجوع شود به) یوسف .

رحمتیان (رجوع شود به) حسین [دکتر] .

حاج محمد کریم بادکوبه :

(- معاصر)

۱- اهمیت زبان در جامعه و انسان :

حیدرآباد دکن ، ۱۳۴۵ ق ، سنگی ، رقمی ،
۵۲ ص .

۲- رساله اخوت :

بمبئی ، سنگی .

۳- عزت دیروز ذات امروز :

چاپ سری ، رقمی ، ۱۷۶ ص .

مشیرالاطباء رحیم بهشتی :

(- ۱۳۵۱ ق)

از پزشکان معروف تبریز و برگزیده ترین
کسانی بود که از حوزه درس مرحوم لعلی

استفاده کرده اند . وی از اختلاط با مردم

اجتناب داشت رؤوف ، دستگیرفرا ، معرض از

دنیا راستگوو متین بود . اوقات فراغت خود را

در پیشرفت فرهنگ بسر میبرد . بذله گو و

ظریف بود و طبع شعر داشت . سال ۱۳۵۱ ق

در گذشت و در قبرستان طوبائی تبریز

مدفون گردید .

(داستان دوستان ص ۱۰۸)

۱- رساله مدنیه در اخلاق :

تبریز ، سنگی ، مطبعه مشهدی اسدآقا .

رحیم دستیاری :

(- معاصر)

۱- حل المسائل جبر :

تبریز - ۱۳۱۷ ش ، سری ، کاپروشی

سروش .

۲- حل المسائل هندسه :

تبریز ، ۱۳۱۷ ش ، سری ، کتابفروشی
سروش .

رحیم زهتاب فره :

(- معاصر)

مدیر روزنامه اراده آذربایجان .

۱- غوغای نفت پیش‌بینی‌های تلخ سیاسی :

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سری ، رقمی ، ۳۲۸ ص .

دکتر رحیم صالحی خوانماری :

(- مرحوم)

۱- پهلوی نامه (شعر) :

اصفهان ، ۱۳۴۳ ق ، سری .

رحیم بن صادق صفاری :

(۱۲۹۶ ش - معاصر)

در رشت متولد شده و در مدرسه کالج
امریکائی طهران تحصیل کرده طبع شعر دارددر حدود هزار و پانصد بیت اشعار تیسروده
است (مجله کانون شعراء سال اول شماره ۳)

۱- بدبختی روشنفکران :

استفان زوایک ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۸

ش ، سری ، رقمی ، ۵۶ ص .

دکتر مهندس رحیم عابدی :

(- معاصر)

استاد شیمی آلی دانشکده فنی در سال ۱۳۸۲

با آخرین کاروان محصلین اعزامی به فرانسه
عزیمت کرده و در دانشگاه شهر (پردو) به
اخذ درجه لیسانس و مهندس شیمی نائل گردید
و دیپلم دکترای خود را در رشته شیمی از
مدرسه پلی تکنیک برلن اخذ نمود . در سال
۱۳۱۹ پیران مراجعت کرد و مدتی ریاست
هنرستان رنگرزی را بعهده داشت و چندی
نیز در شغل ریاست اداره آموزش وزارت پیشه
و هنر اشتغال ورزید . در سال ۱۳۲۴ سمت استاد
دانشگاه برقرار و بعداً بمعاونت دانشکده
فنی منتقل گردید (مجله آشفته دوره نهم
شماره ۶)

۱- پتروشیمی :

طهران ، نشریه ۶۳۵ دانشگاه ، ۱۳۴۰ ش ،

رحیم متقی ایروانی :
(۱۲۹۹ش - معاصر)

در شیراز متولد شده تحصیلات ابتدائی
را در شیراز و دوره متوسطه را در کالج اصفهان
و شاهپور شیراز گذرانیده . در سنه ۱۳۲۵ش
در دانشکده حقوق سوم قضائی به تحصیل
اشتغال داشته است .

- ۱- آئین دانشجویان :
نامه ماهانه است که به مدیریت وی و عباس
اردوبادی اداره میشود .
طهران، سربی، رقمی، ۲۲ص .
- ۲- راهنمای ازدواج :
دکتر ابراهام استون و دکتر هانا استون ،
ترجمه به مشارکت یوسف رحمتی، طهران ،
سربی، رقمی، کانون معرفت، ۱۰۸ص .
- ۳- سخنرانی :
طهران ، ۱۳۲۳ش، سربی، ۲۴ص .

رحیم نامور :

(- معاصر)

- ۱- اختناق هژدوستان یا هندوستان در چه حالت :
دورانت ویل، ترجمه ، طهران ، ۱۳۱۰ش ،
سربی، رقمی، ۱۸۷ص .
- ۲- بشردوستانهای ژنده پوش :

سربی، وزیری .

۲- شیمی آئی ج ۱ تئوری و اصول کلی :

طهران ، ۱۳۳۰ش، سربی، وزیری ، نشریه
۱۱۱ دانشگاه ، ۳۰۴ص .

ضیاء الدوله محمد رحیم میرزا بن نایب
السلطنه عباس میرزا :

( )

۱- ضیاءالعین فی مرآئی ابو عبدالله الحسین (شعر) :
طهران، ۱۲۹۹ق ، سنگی، خشتی، ۱۶۴ص .

حاج محمد رحیم خان بن محمد کریم
کرمائی :

( )

چند سالست که مقیم دارالخلافه گردیده
در فقه و حدیث و تفسیر و تاریخ و تأویل و تطبیق
مابین ظاهر و باطن و جمع مابین قول و معصوم
و علمی و اصول و فروع میافزاید و فرقه شیعیان متفرد

است . بیان منبر او را نیز از این جماعت احادی
ندارد و بانکارنده اختصاص بزرگانه میورود
و حسن محاضره و لطف محاوره و سیرا از
هیچکس ندیده ام (المآثر و الآثار ص ۱۴۷)
۱- رساله نوریه ، تفسیر آیه نور :

طهران ، ۱۳۰۵ق ، سنگی ، جیبی ، خط
محمد صادق جرفادقانی، ۲۶۲ص .
۲- گلشن در حکمت و اخلاق :
بمبئی، ۱۲۹۴ق، سنگی، وزیری، ۱۶۷ص .

رحیم گودرزی تبریزی :

(- معاصر)

- ۱- لزوم حفظ بیطرفی :
طهران، ۱۳۳۲ش، سربی، رقمی، ۶۱ص .
- طهران، ۱۳۳۳ش، سربی، رقمی، ۷۱ص ، در
خاتمه عکس مؤلف .

روبرت ترسال، ترجمه، طهران، ۱۳۲۴ ش،
سربی، ۲۳۴ ص.

۳- جغد جنگ :

فرانسیس پیدینک، ترجمه، طهران،
۱۳۳۰ ش، سربی، رقصی، صفی علیشاه،
۲۵۱ ص.

۴- جنگ آئنده دنیا بعد از صلح :

ج. ج. ولز، ترجمه، طهران، ۱۳۱۹ ش،
سربی، رقصی، خاور، ۲۸۲ ص.

۵- چگونه فرشته اهریمن میشود :

هانری وود، ترجمه، ۳ جلد، طهران،
۱۳۱۸ ش، ۷۶ + ۱۱۵ + ۱۵۹ ص.

۶- چگونه کامیاب میشوید :

اوریزان اسوت ماردن، ترجمه، طهران،
۱۳۰۹ ش، سربی، جیبی، ۱۴۳ ص.

۷- راه آزادی :

هوارد فاست، ترجمه، طهران، سربی، رقصی،
صفی علیشاه، ۳۳۵ ص.

۸- راهنمای فن خلبانی :

طهران، سربی.

۹- زن در عصر جدید :

اوریزان اسوت ماردن، ترجمه، طهران،
۱۳۱۸ ش، سربی، رقصی، ۲۰۱ ص.

۱۰- زنکها برای که بصادره می آید :

ارنست همینگوی، ترجمه، طهران، سربی،
رقصی، صفی علیشاه، ۲۰۸ ص.
طهران، ۱۳۳۸ ش، سربی، رقصی، چاپ دوم،
۲۹۸ ص.

۱۱- متجاوزین مشاهدات من در کره :

آیوورمرای مجارستانی، ترجمه، طهران،
۱۳۳۲ ش، سربی، رقصی، ۱۱۲ ص.
۱۲- هدف زندگی :

پوریس ساخالوف، ترجمه، طهران، ۱۳۱۹
ش، سربی، رقصی، رضائی، ۲۳۰ + ۲۴۹ ص.

رحیم زاده صفوی (فرهمنند) :
(- آذر ۱۳۳۸ ش)

در شصت و پنج سال قبل در مشهد مقدس
متولد شده. تحصیلات خود را در مشهد در
محضر استادان فنون مختلف ادامه میداد و
ناموقعی که بطهران آمد و با آنکه کار او -
بجریانات سیاسی کشیده شد علاوه بر زبان
فرانسه زبان انگلیسی را نیز بعد کافی
آموخت (روزنامه اطلاعات ۳۸/۹/۱۶)
سایر مآخذ : تاریخ جراید و مجلات ص ۱۷۶
۱- اسرار سیاسی سلطنت رضاشاه :

طهران، سربی، رقصی، ۸۸ + ۱۳ ص.

۲- بیژن و منیژه :

طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، رقمی، مجله ماه نو،
۱۱۹ ص.

۳- پندروماندر:

طهران، سری.

۴- تاریخ ایران اقتصادی :

۲ جلد، طهران، ۳۰۸ = ۱۳۰۹ ش، سری،
رقمی، ۱۰۶ + ۳۸۷ ص.

۵- جنگ‌های صلیبی:

۳ جلد، طهران، ۳۳۴ + ۱۳۳۵ ش، سری،
رقمی، چاپ دوم، ۱۸۰ + ۱۱۸ + ۱۹۶ ص.

۶- داستان نادرشاه :

طهران، ۱۳۱۰ ش، سری، رقمی، ۶۴ ص.

۷- سبک پهلوی یا شیوه نویسی خط :

طهران، ۱۳۲۸ ش، سری، رقمی، ۱۵ ص.

۸- سرگذشت سه اختر تابانك ایران :

(ابن سینا، سعدی، حافظ)

طهران، ۱۳۳۵ ش، رقمی، ۲۱۱ ص.

۹- شوخی علماء و شمه از سرگذشت بانوان هنرمند :

طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، رقمی، ۲۲۱ ص.

۱۰- شهربانو:

۳ جلد، طهران، ۱۳۱۰ ش، سری، رقمی،

۱۹۶ + ۱۴۶ + ۳۱۶ ص.

۳ جلد، طهران، ۱۳۲۲ ش، سری، رقمی،

۱۵۰ + ۱۱۸ + ۲۵۰ ص.

۱۱- یاداشتهای خسرو اول افشاریوان :

ابن مسکویه، مستخرج از تجارب الامم،

طهران، ۱۳۱۰ ش، سری، رقمی، ۲۶ ص.

رحیم الدین احمد :

( )

۱ - سهیل یمن :

هند، ۱۲۹۷ ق، سنگی.

رحیمی (رجوع شود به) رضا .

رحیمی (رجوع شود به) عبدالحسین .

رحیمی (رجوع شود به) مصطفی .

رحیمی (رجوع شود به) ناصرقلی [دکتر].

رخشانی (رجوع شود به) احمد.

رزاقی (رجوع شود به) تقی.

رزاقی (رجوع شود به) محمد حسن

خمس.

رزق الله منقریوس صدقی :

( )

۱ - تاریخ دول الاسلام (عربی) :

۳ جلد، مصر، ۱۳۴۴ ق، سری.

رزم آرا (رجوع شود به) حسینعلی .

رزم آرا (رجوع شود به) علی .

رزم آزما (رجوع شود به) شاپور .

رزیده باف (رجوع شود به) علی .

رسا (رجوع شود به) قاسم [دکتر].

رسائی (رجوع شود به) داود

رسام (رجوع شود به) ف. رسام .

رسام ارزنگی (رجوع شود به) عباس .

رستا مصاحب :

(— معاصر)

۱ - داستانهای جن و پری :

کارل جاپک ویوسف چاپک، ترجمه، طهران،

۱۳۳۸ ش، سری، رقمی، بنگاه ترجمه و نشر

کتاب، ۲۵۰ ص.

رستار (رجوع شود به) حسن .

رستگار (رجوع شود به) ابوالقاسم

[دکتر] .

رستگار (رجوع شود به) حسین [سرگرد]

رستگار (رجوع شود به) رضا [دکتر]

رستگار (رجوع شود به) علی اصغر نیر

شیرازی

رستگاری (رجوع شود به) پرویز

رستم مسانی فرزند پشوتن مسانی :

دارای دیپلم عالی از اونیورسیته بمبئی.

۱- دسته گل ادبی :

طهران، ۱۳۱۲ ش، سری، جیبی، ناشر

علی اکبر سلیمی، ۵۱ ص.

رستم آبادی (رجوع شود به) بهرام

رستمی (رجوع شود به) علیرضا

رسمنی (رجوع شود به) عبدالرزاق

رسوا (رجوع شود به) احمد حسین

رسول بن محمد علی پرویزی بوشهری :

(۱۳۰۰ ش - معاصر)

در بوشهر متولد شده و بادر خود بشیر از

رفته و در آنجا تحصیلات خود را بپایان

رسانیده چند سالیست بطهران آمده جزو

هیئت مدیره شرکت تلفن است (دانشنامه ایران)

و سخن سرايان فارس، ج ۱ ص ۵۴۸)

۱- شلوارهای وصله دار :

طهران، ۱۳۳۶ ش، سری، رقی، ۱۲۵ ص

در مقدمه عکس مؤلف.

رسول نخشبی محمود :

(- معاصر)

۱- تربیت اطفال در خانواده :

طهران، ۱۳۰۶ ش، سری، رقی، ۶۳ ص.

طهران، ۱۳۰۷ ش، سری، رقی، ۶۳ ص.

۲- تعلیم و تربیت اطفال در مدارس :

طهران، ۱۳۰۷ ش، سری، رقی، ۱۹۰ ص.

۳- مجموعه حکایات :

طهران، سری، رقی، ۱۵۰ ص.

رسولزاده (رجوع شود به) ۱. رسولزاده

رسولزاده (رجوع شود به) محمد امین

رسولی (رجوع شود به) حسن

رشاد (رجوع شود به) محمد

رشتی (رجوع شود به) ابوالقاسم

رشتی (رجوع شود به) سید احمد

رشتی (رجوع شود به) حبیب الله

رشتی (رجوع شود به) شیخ حسن بن مرتضی

رشتی (رجوع شود به) شیخ حسین

رشتی (رجوع شود به) شیخ عبدالحسین حائری

رشتی (رجوع شود به) کاظم فیلسوف الدوله

رشتی (رجوع شود به) سید کاظم بن محمد قاسم

رشتی (رجوع شود به) ملا محمد رضا

رشتی (رجوع شود به) محمد علی خشکجاری

رشتی (رجوع شود به) محمد علی نجفی

رشتیان (رجوع شود به) قاسم

رشدیه (رجوع شود به) حسن

رشدیه (رجوع شود به) شمس الدین

رشکی فلسفی :

(- معاصر)

۱- اکسیر سعادت :

(تاریخ فراغت از تألیف ۱۲۱۳ ق)

هند، سنگی.

رشید احمد آنگوهی :

( )

۱- شمس الامة فی کراة الجماعة الثانية در فقه

هند، ۱۳۱۰ ق، سنگی.

رشید امانت فرزند اردشیر :

(۱۲۸۹ ش - معاصر)

در یزد متولد شده بعد از تحصیلات

مقدمائی در ۱۳۰۸ ش بطهران مراجعت نموده

دو سال در مدرسه صنعتی آلمانی وحدود

سه ماه در کالج تحصیل نموده و بدون اخذ

نتیجه از تحصیلات پس از دو سال خدمت

سربازی به شغل آزاد پرداخته و دیگر دست

بکار ترجمه نزده و قلمرا بگوشه افکنده و
راه شغل آزاد راپیشه خود قرار داده زبان
انگلیسی را در مدت پنج سال و فرانسه را
پیش خود و آلمانی را در مدرسه صنعتی فرا
گرفته است (نقل از خود مؤلف)

۱- از اسرار جنگ گذشته :

ترجمه ، طهران ، سری ، جیبی ، کتابفروشی
حافظ ، ۵۲ ص .

۲- اسرار سیرك :

طهران ، سری ، خاور .

۳- اسرار عشق :

طهران ، سری ، خاور .

۴- پسرکاپتان یاشوالیه شاه :

میشل زاگو ، ترجمه ، ۳ جلد ، ۱۳۰۸ ش ،

سری ، رقمی ، ۱۳۸ + ۱۸۸ + ۹۹ ص .

۵- تریپوله یا مقلد دربار شاهی :

میشل زاگو ، طهران ، ۱۳۰۲ ش ، سری ، وزیری ،

۱۷۰ + ۲۰۰ ص .

طهران ، ۱۳۲۷ ش ، سری ، وزیری ، مروج ،

۸۹۸ ص .

۶- خودآهوز انگلیسی بفارسی :

طهران ، سری ، ۱۳۰ ص .

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، مروج ، ۲۵۲ ص .

۷- دوخواهر ماجراجو :

پل فوال ، ترجمه ، ۳ جلد ، طهران ، سری ،

رقمی ، مرکزی ، ۷۷۶ ص .

۸- ژان دولارچ :

میشل زاگو ، ترجمه ۳ جلد اول از مستعان ،

۶ جلد ، طهران ، ۱۳۱۰ ش ، سری ، جیبی ،

۲۰۰ + ۱۳۶ + ۱۱۸ + ۱۴۰ + ۱۴۴ + ۱۳۴ ص

۹- سرگذشتهای آرسن لوپن :

موریس لبلان ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۱۱ ش ،

سری ، ۱۵۲ ص .

۱۰- سفر افریقا :

طهران ، سری ، خاور .

۱۱- عشق و نیرو :

میشل زاگو ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۱۷ ش ، سری ،

مروج ، ۷۲۷ ص .

۱۲- قاتل عجیب :

طهران ، سری ، خاور .

۱۳- قصر سن پول :

میشل زاگو ، ترجمه ، ۳ جلد ، طهران ، ۱۳۰۹

ش ، سری ، خاور ، ۱۷۸ + ۱۴۴ + ۱۳۴ ص .

۱۴- کیمین ماه مرك :

میشل زاگو ، ترجمه ، ۳ جلد ، طهران ، ۱۳۱۰

ش ، سری ، ۱۹۶ + ۱۶۴ + ۱۸۸ ص .

۱۵- گرامر انگلیسی بفارسی :

طهران ، ۱۳۱۶ ش ، سری ، جیبی ، ۱۰۵ ص .

طهران ، سری ، جیبی ، ۸۴ ص ،

۱۶- گردن بند :

موریس لبلان ، ترجمه ، طهران ، سری ، جیبی ،

خاور ، ۲۴ ص .

۱۷- ماری رز :

میشل زاگو ، ترجمه ، ۳ جلد ، طهران ، ۱۳۰۹

ش ، سری ، جیبی ، خاور ، ۱۶۰ + ۱۷۲ +

۱۴۰ ص .

۱۸- ملکه ایزابو :

میشل زاگو ، ترجمه ، ۳ جلد ، طهران ، ۱۳۱۰

ش، سربی، جیبی، خاور، ۱۵۹ + ۱۶۰ + ۱۸۳ ص.

۱۹- نامه نگاری انگلیسی به فارسی :

طهران، سربی، مروج، ۲۶۴ ص.

رشید پور (رجوع شود به) ابراهیم
رشید الدیر (رجوع شود به) ابوالفضل میبدی
رشید الدین (رجوع شود به) فضل الله
رشید الدین (رجوع شود به) محمد ابن
شهر آشوب
رشید الدین (رجوع شود به) محمد و طواط

رشید شهر دان:

(- معاصر)

۱- آتش و آتش پرستی :

بمبئی، ۱۳۲۰ یزد گردی، سربی، رقمی، ۴۰ ص.

۲- تعلیمات زردشت :

بمبئی، ۱۳۱۱ ش، سنگی، ۱۶۸ + ۲۸ ص. خرد اوستا :

بمبئی، ۱۳۰۸ ش، سنگی، رقمی، ۲۳۸ ص.

رشید بن عبدالله شهر تونی لبنانی :

(۱۲۸۱ - ۱۳۲۴ ق)

۱- مبادئ العربية في الصرف ونحو (عربی) :

طهران، بی تاریخ، سنگی، جیبی، شرکت طبع کتاب، ۶۴ ص.

طهران، بی تاریخ، سربی، جیبی، اقبال، ۶۴ ص.

سید محمد رشید بن داود سعدی :

( )

۱- قرۃ العین فی تاریخ الجزيرة والعراق والنهرین (عربی) :

استانبول، ۱۳۲۵ ق، سربی، رقمی، ۱۹۸ ص.

حاج ملا محمد رشید بن حاجی بابا ضیائی دزفولی :

(۱۲۴۷ - ۱۳۳۲ ق)

تحصیلاتش در دزفول بوده بعد از مدتی
بنجف رفته و تحصیلات خود را در آنجا ادامه
داده و با اجازه اجتهاد موفق گردیده پس از
آن دزفول مراجعت نموده و بتدریس مشغول
شده پس از چندی بخرم آباد و بروجرد و
ثانیاً بنجف رفته و مجدداً دزفول مراجعت
نمود . در ربیع الثانی ۱۳۳۲ ق در گذشت و در
مقبره استاد خود سید عبدالکریم مدفون
گردید (مقدمه دیوان) .

۱- اشعار ضیائی دزفولی :

بمبئی، ۱۳۰۴ ق، سنگی، وزیری، ۱۴۲ ص.
ضمن مخزن الدرر.

۲- دیوان شعر :

طهران، ۱۳۲۳ ش، سربی، خشتی، ۱۲۲ ص.

سیده محمد رشید رضا طرابلسی شامی مصری :

(- ۱۳۵۴ ق)

مدیر مجلة المنار.

۱- ترجمۃ القرآن وما فیها من الفساد و منافیة الاسلام
(عربی) :

مصر، ۱۳۴۴ ق.

۲- تفسیر المنار (عربی) :

۹ جلد، مصر، ۴، ۱۳۴۶ ق .

۳- الاخلاق (عربی) :

مصر .

۴- الوحي المحمدی ثبوت النبوة بالقرآن ودعوة شعوب

المدينة الى الاسلام (ع) :

مصر، ۱۲۵۲ ق و ۱۳۵۴ ق .

۵- الوهابيون والحجاز (عربی) :

مصر، ۱۳۴۴ ق.

محمد رشید علی ضیاء:

( )

۱- بطش شدید :

بودن، ۱۳۰۰ ق، سنگی، وزیری، ۱۶ ص.

رشیدالنبی بن حبیبالنبی :

( )

۱- شرح سبعة معلقة :

هند، ۱۸۷۱ م، سنگی.

رشید یاسمی (رجوع شود به) غلامرضا .

رشید یاسمی (رجوع شود به) هوشنگ

[دکتر] .

رشیدی آشتیانی (رجوع شود به) محمود .

رشیدیان (رجوع شود به) سیف الله .

رصدی اعتماد (رجوع شود به) احمد علی

رضا (رجوع شود به) احمد .

رضا (رجوع شود به) فضل الله [مهندس] .

رضا آذر خشی

(- معاصر)

۱- آله :

کریژانوفسکیاروچستر، ترجمه، ۳ جلد ،

مشهد، سری، جیبی، ۶۶۸ ص.

۲- از دریچه سفارت :

مارتادود، ترجمه، طهران، بی تاریخ، چاپ

دوم، سری، رقعی، ۱۱۶ ص.

۳- ایالت چهل و نهم :

جیمزالدوریج، ترجمه، طهران، ۱۳۳۰ ش،

سری، رقعی، ۱۰۳ ص.

۴- پارتیزانهای لوانت :

خئوس اسکارای، ترجمه، طهران، سری .

۵- تصویر :

گوگول، ترجمه، طهران، ۱۳۳۰ ش، سری.

رقعی، ۷۸ ص.

۶- تله :

تئودورد رانپور، ترجمه، طهران، ۱۳۳۰ ش،

سری، رقعی، ۱۱۱ ص.

۷- در زندان و در آزادی :

اوستنکل، ترجمه، طهران، ترجمه .

۸- دولت شوروی دولت طرز نوین :

ویشنیسکی، ترجمه، طهران، ۱۳۲۱ ش،

سری، رقعی، ۳۶ ص.

طهران، ۱۳۲۳ ش، سری، رقعی، ۳۶ ص.

۹- رفیق استالین :

پاروسلافسکی، ترجمه، طهران، ۱۳۲۳ ش،

سری، جیبی، ۲۰۵ ص.

۱۰- سرگشتگی جانگداز :

تولستوی، ترجمه، طهران، سری.

۱۱- طوفان :

ماکسیم گورکی، ترجمه، طهران، ۱۳۳۰ ش،

سری، رقعی، ۱۳۲ ص.

۱۲- عدالت :

هارنری باربوس، ترجمه، طهران، ۱۳۳۰ ش،

سری، جیبی، ۳۹ ص.

۱۳- فرهنگ واژه های سیاسی :

طهران، ۱۳۲۳ ش، سری، رقعی، ۷۰ ص.

۱۴- فتول :

ماکسیم گورکی، ترجمه، طهران، ۱۳۲۹ ش،

سری، جیبی، ۴۰ ص.

۱۵- قلب، دل و جرئت :

وادیم سوبکو، ترجمه، تهران، سری، وزیری،

مطبوعاتی پیشرو، ۱۱۱ ص.

۱۶- نتایج آتی فرمانفرمایی بریتانیا در هندوستان :

کارل ماکس، ترجمه، تهران، ۱۳۲۳ ش،

سری، جیبی، ۳۸ ص.

دکتر رضا آراسته :

(- معاصر)

۱- مقدمه تعلیم و تربیت یا چگونگی رشد آدمی :

طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، رقعی، ۱۱۸ ص.

سید رضا بن محمد بن محمد کاظم طباطبائی
آية الله زاده یزدی

۱- بزم ایران : (معاصر)

رامپور، ۱۳۴۵ ق، سنگی، وزیر، ۵۴۴ ص، در مقدمه عکس مؤلف
قم، ۱۳۳۹ ش، سری، وزیر، ۴۷۸ ص.
۲- تنقیح الاصول (عربی) :
تقریر شیخ ضیاء الدین عراقی، نجف،
۱۳۷۱ ق، سری، وزیر، ۱۸۴ ص.

مجد الاشراف سید محمد رضا بن میرزا-

ابوالقاسم ذهبی شیرازی :
(۱۳۴۵ ق)

قطب سلسله ذهبیه و جانشین قدسی و
سمت تولیت بقعه شاه چراغ شیراز را داشته.
بسال ۱۳۴۵ ق درگذشت و در شاه چراغ
مدفون گردید (تذکرة اولیاء پرویزی ص
۱۸۱) .

۱- آثار احمدیه :

ایران، ۱۳۲۳ ق، سنگی، جیبی، ۱۲۳ ص.

شیخ محمد رضا بن احمد بن حسن نجفی حلی
نحوی :
(۱۲۲۶ ق)

فاضل ادیب شاعر لیب، بسال ۱۲۲۶ ق،
در نجف وفات یافت و جنب والد خود مدفون
گردید .

(اعلام الشیعه ج ۲ ص ۵۴۸)
سایر مآخذ : فوائد الرضویه ص ۵۳۳ شعراء -
الحلة ج ۵ ص ۱۶۲
۱- تخریس قصیده بابت سعاد (شعر عربی) :
۲- تخریس قصیده برده (شعر عربی) :
استانبول، ۱۳۰۶ ق، باهتمام حافظ عثمان
بغداد، ۱۳۴۴ ق .

محمد رضا احمدی شاهرودی :
(معاصر)

۱- نور الابصار در تاریخ الائمة اطهار :
مشهد، ۱۳۷۳ ق، سری، خشتی، ۱۲۹ ص.

دکتر رضا اخوی

(معاصر)

لیسانسیه در تاریخ و جغرافیا از دانشسرای
عالی تحصیلی ۱۳۱۱ ش، دبیر دبیرستان

ایران شهر .

۱- تاریخ عمومی برای دبیرستانها :

طهران ، ۱۳۱۶ ش ، سربی ، رقعی ، چاپ دوم ، ۳۰۳ ص .

۲- تاریخ عمومی عالم :

جلد اول ، طهران ، ۱۳۱۶ ش ، سربی ، رقعی ، ۴۴۸ ص .

پرفس ارفع معین الوزاره رضابن حاج شیخ -

حسن مهاجر دانش تبریزی :

(۱۲۶۷ - ۱۳۵۶ ق)

در تبریز تولد یافته و در مدارس آنجا درس خوانده ، برائرسیل سنه ۱۲۸۸ و خرابی تبریز خسارت زیادی بتجارت پدرش وارد و هکلی از هستی ساقط گردید . دانش در سال ۱۲۹۰ ق باستانبول رفته و در - تجارتخانه سلماسی منشی شد و در آنجا بیکی

از مدارس محلی داخل شده و بتحصیل زبان فرانسه و یونانی و ترکی مشغول گردید و شبها نیز در تجارتخانه کار میکرد . ولی در نتیجه ناسازگاری هوای استانبول به تفلیس رفته و مشغول تحصیل زبان روسی و انگلیسی و آلمانی شده و باخذ دیپلم نائل گردید . و این اوقات با سفر سوم ناصرالدین شاه بفرنك مصادف بود و با سمت مترجمی علاء الملك ز نرال قونسول تفلیس باستقبال شاه بجلا آمد و بر حسب پیشنهاد علاء الملك وارد خدمت دولتی شد . مدت سی سال تمام متناوباً خدمات مهمه دولتی را در خارجه و داخله عهده دار گردید و در سنه ۱۳۳۱ ق بوزارت عدلیه ارتقاء یافت و در سنه ۱۳۳۹ ق تا مدت هفت سال نماینده ایران در جامعه ملل بود . خدمات فرهنگی او تأسیس دبستان دانش در طهران و واگذاری آن بوزارت معارف بود . وفاتش در طهران در حوالی نوروز ۱۳۵۶ ق بود (مجله یادگار سال ۳ شماره ۳ ص ۳۴) .

۱- آوازه بزم صلح لاهه (مثنوی) :

استانبول ، ۱۹۰۳ م ، با ترجمه آن به یانزده زبان .

۲- رباعیات خیام (فارسی با ترجمه ترکی) :

استانبول ، ۱۳۴۶ ق ، سربی ، وزیر ، ۳۲۰ ص .

۳- رساله رشديه در خط فارسی :

استانبول ، ۱۸۷۹ م ، سربی .

۴- قصیده درباره تاجگذاری امپراطورس الکساندر فنودور :

با ترجمه فرانسه و روسی ، پترزبورغ ،

۱۳۱۸ ق ، سربی ، وزیر ، بی شماره صفحه

همه گوهر خاوری (شعر) :

مهاجرت کرده و در این شهر بموعظه
میپرداخته و این سلسله معروف بسادات
شیرازی هستند .

سید رضا در سنه ۱۳۰۲ ق در طهران وفات
یافت (خلدیرین ص ۲۴۲) شجره نسب این
خاندان در انوارالرضویه بطبع رسیده است .
۱- انوارالرضویه شرح مختصر النافع (عربی) :

(بگفته صاحب الذریعه ج ۲ و ۵ ص ۴۲۷ و
۱۵۲ این طبع مغلو ط و قابل انتفاع نیست)
محقق حلی ، شرح ، طهران ، ۱۲۸۷ ق ،
سنکی ، رحلی ، بی شماره صفحه .
طهران ، ۱۲۹۲ ق ، سنکی ، رحلی ، بی شماره
صفحه .

۲- جامع الدعوات المنجی من المهلكات :

طهران ، ۱۲۷۷ ق ، سنکی ، خشتی ، بی شماره
صفحه .

نجف ، سنکی ، جیبی ، ۲۰۷ ص .
بمبئی سنکی .

طهران ، ۱۳۰۹ ش ، سنکی ، جیبی ، ۱۹۲ ص .
۳- در اللئالی در اصول فقه (عربی) :

طهران ، ۱۲۷۴ ق ، ۱۲۹۹ ق ، ۱۳۰۴ ق .
۴- شرایع عقائد الدین :

طهران ، ۱۲۶۴ ق ، سنکی .
۵- صراط المتقین :

طهران ، ۱۲۹۰ ق .
۶- مدائن العلوم (عربی) :

(بانضمام دو رساله در هیئت و رمل)
طهران ، ۱۲۷۶ ق ، سنکی ، خشتی ، بی شماره
صفحه .

شیخ محمد رضا بن مرتضی اعدادی -

خراسانی :

(۱۳۴۰ ق - معاصر)

استانبول ، ۱۳۲۳ ق ، سنکی ، ۲۱۱ ص .
استانبول ، ۱۳۲۵ ق ، سنکی ، ۲۰۳ ص .
۶- مثنوی طول عمر (فارسی و ترکی) :

استانبول ، ۱۳۲۰ ق ، سربسی ، ۲۱ +
۲۳ ص .

طهران ، ۱۳۱۴ ش ، سربسی ، رقمی ، روزنامه
توفیق ، ۵۲ ص .

۷- منتخبات دانی (شعر) :

استانبول ، ۱۳۰۶ ق ، سربسی ، جیبی ، ۸۸ ص .
استانبول ، ۱۳۰۹ ق ، سربسی ، رقمی ، باهتمام
اسمعیل نصیری قراچه داغی ، ۹۲ ص .

شیخ محمد رضا بن اسدالله ثامنی :

(- معاصر)

۱- وفور الاثر فی التوسل الی سید البشر :

اصفهان ، ۱۳۲۶ ق ، سربسی ، جیبی ، چاپ
دوم ، ۱۲۸ ص .

شیخ محمد رضا بن اسدالله یزیدی :

(- معاصر)

۱- بصیرة السعداء فی مقتل الشهداء :

شیراز ، ۱۳۳۴ ق .

۲- رجاء الفقران فی امهات الفقران :

شیراز ، ۱۳۳۱ ش ، سنکی ، ۵۴۳ ص .

محمد رضا اسلامی :

(- معاصر)

۱- نمونه از خرافات اجتماع :

جلد اول ، طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سربسی ،
رقمی ، ۲۰۸ ص .

سید رضا بن اسمعیل بن ابراهیم موسوی

شیرازی :

(۱۲۲۳-۱۳۰۲ ق)

سید اسمعیل از وعظ شیراز بوده که بطهران

در مشهد مقدس متولد شده پس از تحصیلات
شراپتدائی و اخذ تصدیق شروع به تحصیلات
علوم قدیمه نموده مقدمات و سیوطی را نزد
بعضی از فضلاء و مفتی و مطول را نزد ادیب
نیشابوری و معام و قوانین و شرح لمعه و
رسائل و مکاسب و کفایه را نزد حاج میرزا
احمد مدرس یزدی و حاج شیخ هاشم قزوینی
و فقیه سبزواری تلمذ نموده . پس از آن در
سنه ۱۳۲۰ شمسی شروع به منبر نموده و بوعظ
پرداخته است ، مؤسس کتابفروشی جعفری در
سرای محمدیه مشهد میباشد (نقل از خط
مؤلف) .

۱- وصیت نامه شرعی و قانونی :

مشهد ، ۱۳۷۹ ق ، سربی ، وزیر ، چاپ
دوم ، ۱۶ ص .

رضا افشار بکشلو قزوینی :

(
نایب سفارت ایران در استانبول بوده .
۱- القبا ی بهروز :

(انشاء فارسی « سره » و افراط در این عقاید
عجیب ملت پرستی مضحک ظاهراً از میرزا
آقا خان کرمانی شروع شده بکشلونیز از
میرزا آقا خان عقب نمانده . رساله القبا ی
بهروزی و پرور نگارش پارسی او از نوع
بعضی هذیانات جنون آمیز عصری است
(مجله یادگار سال ۴ شماره ... ص ۱۲ بقلم سید
حسن تقی زاده) .

استانبول ، ۱۲۹۹ ق ، سنگی ، رقعی ، ۲۶ ص .

۲- پرور نگارش پارسی :

استانبول ، ۱۲۵۲ ق .

استانبول ، ۱۳۰۰ ق ، سربی ، وزیر ،
۱۱۹ ص .

تبریز ، ۱۳۱۸ ق .

طهران ، ۱۳۲۳ ش ، سنگی ، رقعی ، شرکت
علمی ، ۲۱۰ ص .

۳- شرح حال کمالیه عالم معروف ایتالیائی :

اصفهان ، ۱۳۱۳ ق ، سربی ، وزیر ، ۶۰ ص .

شیخ محمد رضا بن حاج آخوند چال

حصاری طهرانی مدعوب افضل :

(۱۲۸۹ ق - ۱۳۷۲ ق)

از علمای اخباری بود در سنوات آخر عمر
خود از طهران ، حله چال حصار بقم مهاجرت
کرد در روز دوشنبه بیستم ذی الحجه ۱۳۷۳ ق
در آنجا وفات یافت .

۱- آداب الاطفال :

طهران ، ۱۳۶۶ ق ، سربی ، رقعی ، ۴۵ ص .

۲- اصول کلام :

طهران ، ۱۳۴۵ ق ، سنگی ، جیبی ، خط

علی اکبر تفرشی ، ۶۴ ص .

۳- القسوال :

طهران ، ۱۳۴۷ ق ، سنگی ، جیبی ، ۱۵۹ ص .

۴- بلغة العتلاء فی غربة سید الشهداء :

طهران ، ۱۳۵۹ ق ، سنگی ، خشتی ، ۱۵۲ ص .

۵- بلغة القصوی میا لید العلیا :

طهران ، ۱۳۴۹ ق ، سنگی ، جیبی ، ۱۵ ص .

۶- تنمة رسالہ رشد المسترشد :

طهران ، ۱۳۶۵ ق ، سربی ، رقعی ، ۹۳ ص .

۷- تفسیر :

جلد دوم ، طهران ، ۱۳۴۵ ق ، سنگی ، رقعی ،

خط عباس بن نجف ، ۲۲۴ ص .

۸- تکملة الموارث

طهران ، سربی ، جیبی ، ۴۰ ص .

۹- جهاد اکبر :

طهران ، ۱۳۶۸ ق ، سنگی ، خشتی ، ۱۳۶ ص .

۱۰- حجة الله و بلغة الالباب :

طهران ، ۱۳۶۴ ق ، سربی ، رقعی ، ۵۵ ص .

۱۱ - رشدالمترشد :

طهران ، بی تاریخ ، سری ، خشتی ، ۳۷۶ ص .

۱۲ - سبیل الرشید لاهل الزهد :

طهران ، ۱۳۳۷ ق ، سنگی ، جیبی ، ۱۲۸ ص .

۱۳ - فتنات اهل ایمان :

طهران ، ۱۳۴۵ ق ، سنگی ، ۲۲۲ ص .

۱۴ - کتاب افضل :

طهران ، ۱۳۳۵ ق ، سنگی ، رقمی ، ۳۰۰ ص .

۱۵ - لسان الصدق :

طهران ، ۱۳۵۳ ق ، سنگی ، خشتی ، ۳۲ ص .

۱۶ - مثلثان ملحقان بفریضه صلوٰۃ .

طهران ، ۱۳۴۴ ق ، سنگی ، جیبی ، ۴۸ ص .

۱۷ - موازین الاسلام :

(لسان الصدق ، بدیع الدلالة ، وجوب حجاب ،

میراث الائمة) .

طهران ، ۱۳۳۲ ق ، سری ، رقمی ، ۵۰۳ ص .

رضا بن حسینعلی اقصی :

(۱۲۸۶ ش - معاصر)

پس از تحصیلات ابتدائی و پایان دوره متوسطه در سال ۱۳۰۷ ش جزو محصلین دوره اول از طرف وزارت فرهنگ برای تحصیل در رشته فیزیک و ریاضی عازم فرانسه گردید . در سال ۱۳۱۳ بایران بازگشته و تا سال ۱۳۲۳ بتدریس

فیزیک در دبیرستانها اشتغال داشت . پس از آن بوزارت فرهنگ انتقال یافت و بعد از طی مشاغل مختلفه اکنون سال ۱۳۳۶ ش بازرس فنی میباشد .

(نقل از خط مؤلف)

۱ - الزام تا ستاره :

پیر روسو ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۷ ش ،

سری ، جیبی ، شماره ۲ مجموعه چه میدانم ،

۱۰۸ ص .

۲ - بی سیم :

روبر بورو ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۸ ش ،

سری ، جیبی ، شماره ۷ مجموعه چه میدانم ،

۱۱۰ ص .

۳ - تلویزیون :

گریوه و پهرنگ ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۷ ش ،

سری ، جیبی ، شماره ۵ مجموعه چه میدانم ،

۱۱۴ ص .

۴ - زمین و سرگذشت آن :

لوئیس رودو ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۸ ش ،

سری ، جیبی ، مجموعه چه میدانم ، ۱۱۶ ص .

۵ - هاره زمین :

هارولدئی بورمی بمشارکت سیزده نفر دیگر ،

ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۹ ش سری ، رقمی ،

۱۶۵ ص .

۶ - شگفتیهای شیمی :

ایرا . م . فریمن ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۸ ش ،

سری ، خشتی ، ۱۵۹ ص .

۷ - ماوراء صوت :

پیریکار ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۸ ش سری ،

جیبی ، مجموعه شماره ۱۲ چه میدانم ،

۱۲۶ ص .

رضا امین سبحانی :

(- معاصر)

لیسانس تاریخ و جغرافیا، رئیس دبیرستانهای
ملی نجات تبریز.

۱ - تاریخچه وجه تسمیه مدارس تبریز:

تبریز، ۱۳۳۷ ش، سربی، وزیری، نشریه
فرهنگ آذربایجان شرقی، ۴۲۵ ص.

کوثرعلیشاه حاج ملا محمد رضا ابن

محمد امین همدانی

(۱۲۴۷ ق -)

علوم رسمی را از شیخ عبدالصمد همدانی
آموخت و پس از تکمیل علوم عقلی و نقلی
براهنمائی استاد خود دست ارادت بحسینعلی
شاه داد و بامجنوبعلیشاه و حاج محمد جعفر
همدانی همدرس و هم مرام بود و از نور
علیشاه در ارشاد مجاز گردید و از مشایخ
عرفا شد. در همدان بواسطه عداوت علماء
باوی خانه اش بتاراج رفت اضطراراً از آنجا
به تبریز مهاجرت کرد و مدتها در آنجا
اقامت گزید. در سنه ۱۲۴۷ ق با اتفاق
عباس میرزا نایب السلطنه بکرمان رفت و در
همانسال در آنجا وفات و در مشتاقیه مدفون
گردید (تذکره محمد شاهی نسخه خطی
کتابخانه مجلس ص ۴۱۱).

سایر مأخذ: مجله یادگار سال ۳ شماره ۱ ص.

۲۱۵، مقالات الحنفاء ج ۴ ص ۳۱۳.

۱ - آیات الائمة:

طهران.

۲ - الدر المنظم فی تفسیر قرآن العظیم:

۲ جلد، طهران، ۶ - ۱۲۷۹ ق، سنگی، رقعی،

۹۵ + ۲۶۶ + ۶۰۵ ص.

۳ - مفتاح القبوة:

(رد بر میزان الحق هانری مارتن)

طهران، ۱۲۴۰ ق، سنگی، رحلی، خط

محمد رضا بن علی اکبر خوانساری، بسی

شماره صفحه.

محمد رضا امینی:

(- معاصر)

۱ - الفاتحای زرین:

بمشارکت هوشنگ توانگر و کورش زعیم،

طهران، ۱۳۳۶ ش، سربی، رقعی، ۱۲۷ ص.

۲ - حوادث بزرگ تاریخ:

ویلیام ادویت، ترجمه، طهران، ۱۳۴۱

ش، سربی، وزیری، حافظ، ۲۹۹ ص.

۳ - مسافرت بکرة زهدن:

ژول ورن، ترجمه، طهران، ۱۳۳۷ ش،

رقعی، گلشائی، ۲۰۸ ص.

۴ - مسافرت بکرة ماه:

ج ولز، ترجمه، طهران، ۱۳۳۷ ش، سربی،

رقعی، کتابفروشی گلشائی، ۱۱۱ ص.

رضا ایزدی:

(- معاصر)

لیسانسیه در رشته ادبیات فارسی از

دانشکده ادبیات در سال ۱۳۲۷. دبیر

دبیرستانهای همدان در سال ۱۳۳۴ ش.

۱ - اعتزاق يك معلم:

اصفهان، ۱۳۳۷ ش، سربی، رقعی، چاپ

دوم، ۷۷ ص.

۲ - انشاء فارسی چطور انشاء بنویسیم:

طهران، سربی، رقعی، امیرکبیر، ۷۴ ص.

حاج سید رضابن حسن قطب شریف راجی برسی تربیتی

(- معاصر)

۱ - ارمغان برسی (شعر) :

مشهد، ۱۳۳۵ ش، سری، رقی، ۱۶۴ ص.

سید رضابن فخرالدین بهشتی متخلص
به دریا :

(۱۳۳۵ ق - معاصر)

در اصفهان متولد شده . تحصیلات ابتدائی و متوسطه را در قسمت هنرهای زیبا در این شهر بپایان رسانیده ، پس از آن بوزارت فرهنگ داخل و بشغل دبیری در اصفهان اشتغال یافت . وی دارای طبعی قادر و ذوقی سرشار است .

(تذکره شعرای معاصر اصفهان ص ۱۹۵)

۱ - ایتالین (شعر) :

طهران، ۱۳۳۲ ش، سری، رقی، ۲۷ ص.

۲ - حکمت خدا :

طهران، ۳۲۹ ش، سری، رقی، ۱۱۵ ص.

۳ - همفرین :

طهران، سری، رقی، کانون معرفت، ۳۵ ص.

رضا پازوکی :

(- ۱۳۱۹ ش)

لیسانسیه تاریخ و جغرافیا از دانشسرای عالی، در روز دوم آبانماه/ ۱۳۱۹ در سن بیست و هشت سالگی درگذشت .

(مجله ارمغان سال ۲۲ شماره ۸ و ۹ ص ۴۵۳)

۱ - تاریخ ایران از مغول تا افشاریه :

طهران، ۱۳۱۷ ش، سری، وزیری، ۳۹۶ ص.

۴- مجموعه منتخب نطقها ، پیاپیها، نوشته‌ها، مصاحبه -

های اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران :

(۲۰ - ۱۳۴۰ ش)

تهران ، ۱۳۴۰ ش سربی، وزیری بزرگ،

۸۸۳ ص .

۵- مجموعه نطقها و پیامها و مصاحبه‌های اعلیحضرت

همایون محمدرضا شاه پهلوی شاهنشاه ایران :

(۲۰ - ۱۳۴۰ ش)

تهران ، ۱۳۴۰ ش، سربی، وزیری بزرگ،

نشریه دفتر فرهنگی و مطبوعاتی وزارت

دربار شاهنشاهی ۱۰۳۶ + ۱۶ ص .

۶- مصاحبه مطبوعاتی در پشگاه اعلیحضرت همایون

محمد رضا شاه پهلوی شاهنشاه ایران :

(۳۷ - ۱۳۳۸ ش)

تهران ، ۱۳۳۷ ش، سربی، رقعی، ۶۲ ص،

تهران ، ۱۳۳۸ ش ، سربی ، رقعی ،

۵۵ ص .

اعلیحضرت همایون محمد رضا شاه پهلوی

شاهنشاه ایران :

(چهارم آبان ۱۲۹۸ ش - معاصر)

۱- مأموریت برای وطن :

تهران ، ۱۳۴۰ ش ، سربی ، جیبی ،

۴۵۲ ص .

۲- رضا شاه کبیر :

تهران ، بی تاریخ ، سنگی، رقعی، مصور،

۱۱۸ ص .

تهران ، ۱۳۳۵ ش ، سربی ، رقعی ،

اقبال ، ۲۷۲ ص، ضمن کتاب مردان خود-

ساخته .

۳- سخنان شاهانه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی

محمد رضا شاه پهلوی :

تهران ، ۱۳۲۷ ش ، سربی ، رقعی ،

۱۴۱ ص .

تهران ، ۲۸ - ۱۳۳۶ ش ، ۴۴۲ ص .

میرزا رضا خان پیشخدمت:

( )

۱- شرح هدايات :

طهران ، ۱۳۱۹ ق ، سنگی ، رقمی ،

۲۴۷ ص .

رضا تربیت :

( )

۱- لغت آلمانی فارسی و فرانسه :

برلن ، ۱۳۴۴ ق ، سری ، رقمی ، چاپ

سوم ، ۵۲۶ ص .

محمد رضا تفرشی :

( )

۱- انموذجة الفبرهان فی بطلان خلافة الثلاثة (عربی) :

طهران ، ۱۳۲۸ ق ، سنگی ، رقمی ،

۱۵۸ ص .

فیلسوف رضا توفیق فرزند محمد توفیق :

(۱۸۶۷ م - ۱۳۲۸ ش)

در ترکیه متولد شده و پس از تحصیلات

مقدماتی و متوسطه و دوره عالی علوم سیاسی

استانبول وارد دانشگاه پزشکی آنجا شده .

پس از فراغت از تحصیل بسمت پزشک اداره

گمرک استخدام شده و بعدها بسمت سناتوری

مجلس ارتقاء یافت و زمانی بوزارت فرهنگ

منسوب شد بسال ۱۹۴۹ م در استانبول

وفات یافت .

(مجموعه آموزش و پرورش سال ۲۴ شماره ۵)

۱- مجموعه رسائل حروفیه (فارسی و فرانسه) :

(۱- هدایت نامه ۲- محرم نامه ۳- نهایت

نامه ۴- اسکندر نامه ۵- رسائل مختلفه)

لیدن ، ۱۳۲۷ ق = ۱۹۰۹ م ، سری ،

رقمی ، بتصحیح و اهتمام کلمنت هوارث ،

پادیل دکتر رضا توفیق در بیان عقاید

حروفیه ، ۱۳۵ + ۳۱۳ ص .

محمد رضا بن عبدالصمد یزدی توفیق یزدانی :

( )

در طهران مقیم است .

۱- فلسفة الحجاب فی وجوب النقاب :

شیخ غلامحسین بن ابراهیم طهرانی ، ترجمه

نجف ، ۱۳۵۴ ق ، سری ، رقمی ، ۱۱۹ ص .

رضا بن عبد الخالق ثابتی :

(۱۳۱۰ ش - معاصر)

در تجربیش بدنیای آمده و بعد از اتمام

تحصیلات مدتی به تدریس اشتغال داشت

اکنون چندینست در سلك خدمتگذاران

مطبوعات در آمده است .

(تذکره علوی ص ۹)

۱- تذکره علوی در مدایح (شعر) :

(متضمن شرح حال ۱۱۰ نفر شاعر)

طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سری ، رقمی ، ۱۹۹ ص

۲- رقص شعله (شعر) :

طهران ۱۳۳۱ ش ، سری ، جیبی ، ۶۳ ص .

حاج شیخ محمد رضا بن محمد تقی جرقوئی
اصفهانى حائرى :

۳- هاشم المرقال (عربی) :
نجف ، ۱۳۷۰ ش، سربى، رقمى، ۱۶۴ ص

سید محمد رضا بن محمد حسن طباطبائی
جلالی نائینی :

(۱۲۹۳ ش - معاصر)
پس از تحصیلات مقدماتی علوم قدیمه
در نائین در سنه ۱۳۰۶ ش باصفهان آمده و
تا سال ۱۳۱۱ در آن شهر بتحصیل علوم
قدیمه و جدیده پرداخته پس از آن بتهران
رهسپار شده و بدیپستان ایران شهر داخل
و در سال ۱۳۱۸ باخذ دانشنامه حقوق موفق
گردیده است .

(مقدمه ترجمه ملل و نحل ص ۶۰)

مدیر روزنامه کشور .

۱- بوستان سعدی (شعر) :

تهران ، ۱۳۱۷ ش ، سربى ، بتصحيح
جلال نائینی .

۲- تفسیر مواهب علیه :

ملاحسین کشفی ، باحواشی جلالی ، تهران ،
۱۶- ۱۳۱۸ ش ، سربى ، وزیرى ، اقبال

۳- رساله حاتمیه :

ملا حسین کشفی ، تهران ، ۱۳۲۰ ش ،
سربى ، بامقدمه جلالی .

(- معاصر)

مقیم کربلا . وی نماز جمعه را واجب
عینی میدانند .

(زندگانی آیه الله چهارموقی ص ۱۲۳)

۱- ازاحه الثریبه عن حکم صلاة الجمعة فی زمن النبیة
(عربی) :

ایران ، ۱۳۷۲ ق ، سنگی ، خشتی ، ۸۰ ص

۲- تنبیہ الغافلین عن معرفة رب العالمین (عربی) :

کربلا ، ۱۳۷۹ ق ، سربى ، خشتی ، ۶۱ ص

سید محمد رضا بن جعفر حکیم نجفی :

(- معاصر)

۱- فوس بن سعد بن عبادة (عربی) :

تهران ، ۱۳۶۷ ق ، سربى ، رقمى، ۱۶۹ ص

۲- مالک الاشر (عربی) :

تهران ، ۱۳۶۵ ق ، سربى ، رقمى ، شرکت

طبع کتاب ۱۹۴ + ۱۰ ص در خانمه آن

ابو النعمان حیات ابراهیم بن مالک ، بقلم

اردوبادی .

۴- فرهاد و شیرین وحشی بافقی (شعر):

بامقدمه جلالی نائینی، طهران، ۱۳۱۵ ش،

سربی .

۵- فرهنگ حقوقی فرانسه بفارسی:

طهران، ۱۳۲۲ ش، سربی، جیبی، ۷۶۶ ص.

۶- قانون مجازات عمومی:

گردآوری جلالی، طهران، ۱۳۱۶ ش،

سربی .

۷- ملل و نحل شیرستانی:

ترجمه افضل الدین ترکه، طهران، ۱۳۲۱ ش

بتصحیح جلالی نائینی ۵۷ + ۶۰۶ ص.

۸- منتخب اشعار فرخی یزدی:

طهران، ۱۳۲۰ ش، سربی، رقعی، باهتمام

جلالی .

شیخ محمد رضابن محمد جواد:

( )

۱- کلمة التقوی (عربی):

بمبئی، ۱۳۳۹ ق، سنکی، وزیری، ۴۰۸ ص.

+ ۱۶۴ ص.

سرلشکر رضا جوادی:

(۱۲۷۵ ش - معاصر)

در سال ۱۲۹۸ وارد خدمت ارتش شده
و در ۱۳۳۰ بدرجه سرلشکری مفتخر گردید.
مشاغل مهم، رئیس دائرہ جغرافیائی،
رئیس اداره مهندسی، رئیس اداره بازرسی
ارتش .

۱- بسازی و راه آهن:

طهران، ۱۳۰۹ ش، سربی، خشتی، ۷۰ ص +

۱۹ نقشه .

۲- راهسازی تخریب:

طهران، ۱۳۰۸ ش، ۱۳۱۰ ش.

سرهنک رضا جهانسوز:

(۱۳۰۱ - ۱۳۳۵ ش)

بسال ۱۳۰۱ شمسی متولد شده و آخرین
سمت وی ریاست آموزشگاه لشکر اصفهان
بوده و روز قبل از واقعه حکم انتقال او
بطهران صادر گردید. هنگام عزیمت از
اصفهان بطهران اتومبیل او با انوبوس
تصادف کرده و درگذشت (روزنامه اطلاعات
۳۵/۸/۲۵).

وی فارغ التحصیل آموزشگاه زبان و
دوره عالی دانشگاه نظامی بود.

۱- اجتماع یارمز سعادت:

طهران، ۱۳۳۵ ش، سربی، رقعی، ۶۹ ص.

۲- تاریخ بنیان قاجار:

طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، خشتی، ۶۵ ص.

مهندس رضا حجازی

(- معاصر)

۱- آزمایش سوزنی بر گمان در ایران :

بمشارکت مهندس محمد طباطبائی و

مهندس علی اشرف مسلمی، طهران، ۱۳۳۷

ش، نشریه ۱۵ دانشکده کشاورزی، ۵۱ ص.

۲- تئریج چوب و کلبه شناسی میکروسکوپی مهمترین

چوبهای جنگلی ایران :

طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، وزیر، نشریه

۲۳۷ دانشگاه، ۱۵۶ ص.

رضابن محمد حجت

(۱۲۹۷ ش - معاصر)

تحصیلات ابتدائی و متوسطه و مقدمات علوم قدیمه را در همدان پایان رسانیده و از سال ۱۳۱۸ ش بخدمات فرهنگی اشتغال ورزیده و مدت پنجسال در اراک و همدان به شغل دبیری و اینک بیش از چهارده سال در طهران بخدمت دبیری و نظامت دبیرستانها مشغول میباشم. اخیراً نیز در دانشکده حقوق سال سوم پادامه تحصیل اشتغال دارم (نقل از خط مؤلف سال ۱۳۳۶).

۱- ستاره کارون در اوضاع خراسان و ماوراءالنهر در اواخر عهد سامانیان و محیط پرورش ابن سینا :

جلد اول، طهران، ۱۳۳۴ ش، سری،

وزیری، چاپ ددم، خاور ۳۸۴ ص.

محمد رضا الحسانی :

(- معاصر)

۱- المرأة قديماً وحديثاً (عربی) :

نجف، ۱۳۵۵ ق.

ابوالمجد شیخ محمد رضا بن محمد حسین

ابن محمد باقر اصفهانی :

(۱۲۸۷ - ۱۳۶۲ ق)

از علماء و ادباء بوده. از حاج میرزا حسین نوری و سایر مشایخ حدیث اجازه روایت دارد. در بیستم محرم ۱۲۸۷ ق در نجف متولد و در بیست و چهارم محرم ۱۳۶۲ ق در اصفهان وفات یافت و در تخت فولاد مدفون گردید. (فهرست رضویه ج ۴ ص ۳۶۰، تذکرة القیوم ص ۷۶).

۱- تنبيهات دليل الداد او اثبات حجية الظن الطريقتي (عربی) :

اصفهان، ۱۳۴۶ ق.

۲- شرح على الارجوزة العروضية والقافية (عربی) :

حاج مصطفی مجتهد تبریزی متوفی ۱۳۳۷ ق،
شرح ، بغداد ، سریبی .
۳- نقد فلسفه داروین (عربی) :
جلد ۲ ، بغداد ، ۱۳۳۱ ق ، سریبی ، رقعی ،
۲۴۳ + ۲۴۳ + ۲۴۳ ص .
۴- وقایع الاذهان والالباب ولباب اصول السنة والكتاب
(عربی) :
۵- سماء اللئالی اوجلیة الحال فی مسئلتی الوضع والاستعمال
(عربی) :
ایران ، ۱۳۳۷ ق ، سنگی ، وزیر ، ۱۷۶
+ ۷۱ ص .
اصفهان ، ۱۳۴۶ ق .

محمد رضا حقیقی :

(- معاصر)

سالهای متمادی در اداره فرهنگ شیراز
بشغل معلمی اشتغال داشته و بعد بریاست
بازرسی فرهنگ فارس انتخاب و چندین
سال نیز معاونت اداره فرهنگ فارس را
عهده دار بوده . وی زبان انگلیسی و فرانسه و
عربی را بخوبی میداند (شهر شیراز یا خال
رخ هفت کشور، ص ۱۳۶) .

۱- پیروزشو و شاه باش :

آگنل کانادائی ، شیراز ، ۱۳۳۴ ش ، سریبی ،
رقعی ، ۵۶ ص ، با شطرنج وجود در یک جلد .

محمد رضا حکمت شعار :

(- معاصر)

معاون اداره امور کارگران در سازمان برنامه
۱- فقر و غنا :

طهران ، ۱۳۳۰ ش ، سریبی .

رضا خزائیل کردستانی :

(- معاصر)

شاگرد اول تاریخ و جغرافیا .

۱- جغرافیای همدان :

طهران ، ۱۳۲۳ ش ، سریبی ، رقعی ، مطبوعاتی
افشاری ۷۴ ص .

دکتر سید رضا خسروشاهی:

(- معاصر)

۱- غنچه‌های ادبی یا خودآموز انشاء :

تبریز، ۱۳۳۷ ش، سری، رقعی، چاپ دوم،

اپیکور، ۱۳۹ ص.

محمد رضایان شیخ رمضانعلی خلیلی عراقی:

(۱۳۳۴ ق - معاصر)

وی که از نویسندگان کشور و از دوستان

قدیمی مطبوعات است، ریاست قلم و خط

عمومی و بهداشت بنکاء برق طهران منصوب

گردید (روزنامه اطلاعات ۱۳۴۰/۱۱/۸)

۱- بازداشت :

طهران، ۱۳۲۹ ش، سری، خشتی، ۲۸۹ ص.

۲- با من بخانه خدا بیاید :

طهران، ۱۳۴۰ ش، سری، وزیر، ۶۳۱ ص.

۳- بانوی زندانی فتح لیده بدست کورش کبیر:

طهران، ۱۳۱۹ ش، سری، رقعی، ۸۸ ص.

۴- پیوند دلها :

طهران، ۱۳۱۱ ش، سری

۵- تاریخ شهدای ایران :

طهران، ۱۳۲۳ ش، سری

۶- جوانمرد :

طهران، ۱۳۲۴ ش، سری، رقعی، ۱۶۰ ص.

۷- چهارده سال عاشقی :

جلداول یوسف زلیخا، طهران، ۱۳۲۰ ش،

سری، رقعی، ۱۴۲ ص.

۸- حقایق شهر یور ۱۳۲۰:

طهران، ۱۳۲۴ ش، سری، رقعی، ۴۸۰ ص.

۹- خاطرات سفر آذربایجان و کردستان.

طهران، ۱۳۲۸ ش، سری، وزیر، چاپ

دوم، ۴۸۵ ص.

۱۰- خلاصه شرح زندگانی شیخ رمضانعلی خلیلی -

عراقی :

طهران، ۱۳۲۶ ش، سری، ۳۸ ص.

۱۱- شراره‌های عشق :

طهران، ۱۳۱۸ ش، سری، رقعی، ۱۰۴ ص.

۱۲- شرح حال زندگی شیخ رمضانعلی عراقی :

طهران، ۱۳۲۷ ش، سری، رقعی، ۷۶ ص.

۱۳- وقایع شهریور ۱۳۲۰ جزوه هفتگی:

طهران، ۱۳۲۲ ش، سری، رقعی،

۱۰۰۰ ص.

۱۴- هفت سال در زندان :

جلد دوم یوسف زلیخا، طهران، ۱۳۲۰ ش،

سری، رقعی، ۱۷۶ ص.

سید محمد رضا دائی جواد:

(- معاصر)

۱- تاریخ ادبیات ایران :

اصفهان، ۱۳۳۵ ش، سری، رقعی، کتابفروشی

ثقافتی، ۲۵۲ ص.

۲- دستور زبان فارسی و راهنمای تجزیه و ترکیب :

اصفهان، ۱۳۳۹ ش، سری، وزیر،

۳۱۸ ص.

۳- راهنمای دستور زبان فارسی برای همه :

اصفهان، ۱۳۳۴ ش، سری، رقعی، کتاب -

فروشی ثقافتی، ۱۹۱ ص.

۴- زیبایی سخن یا علم بدیع در زبان فارسی:

اصفهان، ۱۳۳۵ ش، سری، رقعی، کتاب -

فروشی تأیید، ۲۵۲ ص.

شیخ محمد رضا دزفولی :

( )

۱- اشعار شیخ محمد رضا دزفولی :

بمبئی، ۱۳۰۴ ق، سنگی، وزیری، ۱۴۲
ض، ضمن مخزن الدرر.

رضا رائی :

۱- دیوان شعر :

تبریز، ۱۳۳۶ ش، سنگی، جیبی، کتابفروشی
بنی هاشمی، ۱۴۲ ص.

محمد رضا راه پیم راد :

(- معاصر)

۱- خودآموز مکانیکی :

رشت، ۱۳۱۴ ش، سری.

سید محمد رضا رجائی :

(- معاصر)

در تهران مقیم است.

۱- خودآموز دینی :

جلد اول، طهران، ۱۳۲۶ ش، سری،
جیبی، چاپ دوم، ۱۴۳ ص
جلد اول، طهران، ۱۳۲۸ ش، سری، جیبی،
چاپ چهارم، ۱۴۶ ص.

مهندس محمد رضا رجائی :

(- معاصر)

۱- تجزیه سنگهای معدنی و برخی فرآورده های -
شیمیائی :

طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، وزیری، نشریه
۴۷۲ دانشگاه، ۳۷۲ ص.

۲- شیمی عمومی معدنی :

طهران، نشریه ۶۵۴ دانشگاه، ۱۳۴۰ ش،
سری، وزیری.

رضا رحیمی :

(- معاصر)

۱- جغد سفید :

ترجمه، طهران، ۱۳۲۲ ش، سری، رقعی،
۸۸ ص.

دکتر رضا بن اسمعیل رستگار :

(۱۲۸۸ ش - معاصر)

پس از خاتمه تحصیلات ابتدائی و متوسطه
در اصفهان و دارالفنون طهران در سال
۱۳۰۵ ش بفرانسه عزیمت نموده و در سال
۱۳۱۲ پس از خاتمه تحصیلات در تولوز
پاریس و افریقای شمالی و بدست آوردن
تخصص در میکروبشناسی و بیماری واگیر
دام و درجه دکترای دامپزشکی بایران
مراجعت نمود. پس از چهار سال خدمت در
آرتش وزارت کشاورزی و سپس بدانشگاه
طهران منتقل و عهده دار مشاغل مختلفه
گردید، رئیس آزمایشگاه رئیس بنگاه
رازی، بنگاه واکسن سازی و سرم سازی
حصارک، رئیس کل دامپزشکی و دامپروزی،
مدیر کل وزارت کشاورزی، استاد دانشکده
کشاورزی، استاد دانشکده دامپزشکی،
در طی چند نوبت رئیس دانشکده دامپزشکی

۱- الکتوبیة (عربی) :

نجف ، ۱۳۶۷ ق، سری، رقی، چاپ دوم
۴۶ ص .

نجف ، ۱۳۶۹ ق، سری ، رقی، با حواشی
سیداحمد رضوی فرزند مؤلف ، ۴۶ ص .

محمد رضا روحانی نژاد :

(- معاصر)

۱- خدای جهان :

قم، بی تاریخ ، سری، رقی، ۱۳۴ ص.

رضا مسیوریشار (ژول)

(۱۲۳۱-۱۳۰۸ ق)

مسیوریشار (ژول) که بعدها پس از قبول
اسلام بمیرزا رضا خان مسمی گردید از جمله
فرانسویانیست که در خدمت دولت ایران
بوده در دربار محمد شاه و ناصرالدین شاه
بمعارف ایران از قرار مذکور بعضی مساعدتها
نموده و گویا یادداشتهایی از خود باقی
گذاشته است که برای تاریخ دوره اخیر ایران
اگر روزی منتشر شود بسیار مفید خواهد
بود و نمونه از آن یادداشتها و حکایاتی را
که او جمع کرده است مرحوم دکتر خلیل خان
ثقفی اعلم الدوله در بعضی از مؤلفات خود
مخصوصاً در (مقالات گوناگون) مندرج
نموده است که فی الواقع بسیار جالب و
دلکش است .

تولد وی در سنه ۱۸۱۶ م = ۱۲۳۱ ق
بوده است در فرانسه ظاهراً و سفر او بایران
در سنه ۱۸۴۸ م = ۱۲۶۰ ق و در روز
یازدهم شوال ۱۳۰۸ ق = ۱۲۰ م
در سن هفتاد و پنج سالگی در طهران وفات
یافت و در آب انبار قاسمخان بر سر راه
طهران بحضرت عبدالعظیم مدفون شد .

اکنون سال ۱۳۳۶ ش ریاست استادی و
ریاست دانشکده دامپزشکی در دانشگاه
طهران .

(نقل از خط مؤلف)

سایر مآخذ : سالنامه دانشگاه تحصیلی
۱۳۳۵-۳۴ س ۳۲۲ .

۱- بیماریهای واگیردارم :

طهران، ۱۳۳۰ ش، سری وزیر، نشریه
۱۳۱ دانشگاه، ۴۱۸ ص.

۲- میکروشناسی و زینهارشناسی عمومی :

بمشارکت دکتر مرتضی کوه و دکتر احمد
شیمی، طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، وزیر،
نشریه ۴۸۹ دانشگاه، ۵۲۷ ص .

ملا محمد رضا رضوی :

(زنده در سال ۱۰۸۴ ق)

۱- مکاشفات رضوی شرح مثنوی رومی :

(تاریخ فراغت از شرح ۱۰۸۴ ق)

لکهنو، ۱۸۷۷ م، سنگی، رقی، ۳۲۶ ص

سید رضا رضوی هندی :

(- ۱۳۶۲ ق)

تمام این تاریخها تقریر شفاهی پسر آن مرحوم مسیور ریشار خان (یوسف) مؤدب الملک است که در پاریس در منزل نگارنده بخواهش من املا کرده و من نوشته‌ام و دوباره من برای او خوانده و او تصدیق بصحت آن کرده است .
(مجله یادگار سال ۳ شماره ۱۰ ص ۲۴ بقلم مرحوم محمد قزوینی) .

۱ - تاریخ سنت هلال تاریخ مختصر ناپلئون :
کنت دولاسکار، ترجمه، طهران، ۱۲۸۷ ق، سنگی، ۲۲۴ ص .
۲ - گرامر فرانسه بفارسی :
طهران، ۱۳۲۱ ق = ۱۹۰۳ م، سری، خشتی، چاپ دوم .

شیخ نجیب‌الدین رضا زرگر تبریزی اصفهانی :

(۱۰۸۰ - معاصر)
از امام‌اجد مجذوبین و اکابر محبوتین بوده و پس از جذب به سلوک رجوع کرده ارادت بشیخ محمدعلی مؤذن خراسانی از مشایخ سلسله ذهبیه داشته و خود نیز از مشایخ آن سلسله است و امی بوده خود نیز در ضمن رسالاتش این معنی را اظهار نموده . در بعضی مقاطع جوهری و رضا و نجیب‌الدین تخلص نموده اگرچه اصلاً تبریزی است اما در اصفهان بوده و رحلتش در سنه ۱۰۸۰ ق .
(ریاض‌العارفین ص ۱۳۳)

در اصفهان وفات نموده و در تخت فولاد مدفون گردید . (تذکرة القبور ص ۲۱۳)

۱ - خلاصة الحقایق (شعر) :

شیراز، ۱۳۳۸ ق، سری، ۳۵۸ ص با کفایة المؤمنین و اوصاف المقربین در یک جلد،

۲ - سبع المثانی (شعر) :

شیراز، ۱۳۴۲ ق، سنگی، وزیری، بتصحیح محسن حالی عماد الفقراء، ۸ + ۳۹۲ + ۵۲ ص . در هاشم آن رسائل زیر چاپ شده :
(۱ - تحفة العباسی ۲ - دیوان شیخ عطار
۳ - رساله سید محمد نوربخش ۴ - رساله نور بخشیه ۵ - رساله نور بخشیه ایضاً
۶ - رساله در معرفت ۷ - رساله القدس روزبهان ۸ - مقامات خواجه عبدالله انصاری ۹ - رساله در بیان سلوک از طریق ذهبیه ۱۰ - زبدة الحقایق عین القضاة ۱۱ - شرح حال راز شیرازی ۱۲ - عکس یکمده از رؤساء سلسله ذهبیه) .

۳ - غزلیات زرگر :

طهران، سری، جیبی، کتابفروشی فردوسی، ۹۲ ص .

۴ - نورا الهدایة در عرفان :

طهران، ۱۳۶۵ ق، سری، رقمی، ۳۰۳ ص .
شیراز، ۱۳۳۶ ق، سنگی، وزیری، خط احمد خوشنویس اردبیلی، ۳۱۹ ص .

محمد رضا زنجانی :

(- معاصر)

۱ - حسن موش ببناسبت چهارمین سال درگذشت صادق هدایت :

طهران، سری، رقمی، ۳۶ ص .

شیخ محمد رضا زنجانی :

(- معاصر)

۱ - تحریم تنباکو :

طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، وزیری، بکوشش جواد . س . ه . سرمایه حاج حسین مصدقی، ۱۴۸ ص .

شیخ محمد رضا بن ملا زین العابدین شریعت
طالخونچه :

(۱۳۷۳ ق)

از علماء و فضلاء اصفهان ساکن طالخونچه
از بابا و کسمیرم. بود سالها در اصفهان ب تکمیل
معلومات خویش مشغول و از مبرزین حوزه
درس حاج میر محمد صادق مدرس یزد آبادی
بشمار میرفت. پس از تکمیل تحصیلات خود
بطالخونچه معاودت کرده و مرجع شریعیات
آن حدود بود. و در سنه ۱۳۷۳ ق در همانجا
وفات یافت.

(تذکره شعرای معاصر اصفهان ص ۲۶۸)

۱- دیوان شعر :

اصفهان

سید رضا بن احمد حسینی سعدی زمان :

(۱۲۷۹ ش - معاصر)

در تبریز متولد شده از سال ۱۲۹۵ ش
بدائرة شعر قدم گذارده. در بدو امر ناظمی
تخلص مینمود ولی بعداً سعدی زمان تخلص
ساخت.

(کانون شعراء شماره ۵)

۱- کنز الحسینی یا ملحقات در رانی و مدایح (شعر) :

تبریز ، ۱۳۳۴ ش ، سنگی ، جیبی ، چاپ
چهارم ، کتابفروشی سروش ، ۶۱۶ ص .

۲- لمعات الحسینی و ملحقات (شعر فارسی و ترکی) :
تبریز ، ۱۳۳۶ ش ، سری ، رقی ، کتاب
فروشی سروش ، چاپ افست ، چاپ دوم ،
۴۵۰ ص .

حاج محمد رضا سقازاده واعظ تبریزی :

(- معاصر)

مقیم طهران

۱- دریای سخن :

جلد اول ، طهران ، بی تاریخ ، سری ،
مصطفوی ، ۲۲۴ ص .

۲- گلهای ارغوان یا حقایق العظام :

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سری ، رقی ،
رقی ، ۱۷۳ + ۲۱۱ ص .

رضا سید حسینی :

(- معاصر)

۱- بهار کشفه :

لاژوس زیلاهی ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۷
ش ، سری ، رقی ، ۹۰ ص .

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سری ، رقی ، ۱۶۸ ص

۲- بیست و چهار ساعت از زندگانی یک زن :

استفان زوایک ، ترجمه ، بمشارکت عبدالله
توکل ، طهران ، ۱۳۲۶ ش ، سری ، رقی ،

کانون معرفت ، ۷۶ ص .

۳- پیروزی فکر :

۱. س. مارون ، ترجمه ، طهران ،

۱۳۳۴ ش ، سری ، رقی ، چاپ دوم ،

۱۲۴ ص .

۴- تونیو گروگر :

توماس مان ، طهران ، سری ، رقی ،

۷۲ ص .

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سری ، رقی ،

چاپ دوم ، کانون معرفت ، ۹۹ ص .

۵- جاده تنها کو :

کالدول ، ارسکین ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سربی ، رقعی ، ۱۶۳ ص .

۶- دختر چشم طلایی :

بالزاک ، ترجمه بمشارکت عبدالله توکل ، طهران ، سربی ، رقعی ، ۱۲۰ ص .

۷- دختر زرین چشم :

بالزاک ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سربی ، رقعی ، ۱۲۳ ص .

۸- دنیا و مردم :

پانائیت ، ترجمه ، طهران ، سربی ، وزیري ۴۴ ص .

۹- دو قتل در کوچه مرص :

ادگار آلن پو ، ترجمه ، کرمانشاهان ، ۱۳۲۸ ش ، سربی ، ۵۶ ص .

۱۰- زن و بازیچه او :

پیر لويس ، ترجمه بمشارکت عبدالله توکل ، طهران ، ۱۳۲۷ ش ، سربی ، رقعی ، ۱۰۰ ص .

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سربی ، رقعی ، چاپ تهران ، ۱۰۶ ص .

۱۱- سه امتحان در باره نظریه میل جنسی :

زیگموند فروید ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۷ ش ، سربی ، رقعی ، ۱۲۸ ص ، با انضمام خطابه استفن تسوايک در برابر تابوت فروید .

۱۲- غوغای ژوبه :

ارسکین کالدول ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سربی ، رقعی ، نشریه محسن ، ۱۸۴ ص .

۱۳- قوانین و آیین نامه های کارخانه های دودستری :

طهران ، سربی ، ابن سینا .

۱۴- گوکائین :

پتی گریلی ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سربی ، رقعی ، نشریه آبخار ، ۲۱۳ ص .

۱۵- لایم لایت :

چارلی چاپلین ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سربی ، رقعی ، مطبوعاتی افلاطون ، چاپ دوم ، ۱۳۲ ص .

۱۶- مالک سافرانيسكو :

استفان زوايک ، ترجمه بمشارکت عبدالله توکل ، طهران ، سربی ، رقعی ، مطبوعاتی سپهر .

۱۷- مطالب مجهول درباره اشخاص معروف :

دیل کارنگی ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۷ ش ، سربی ، رقعی ، مطبوعاتی سپهر ، ۱۵۶ ص .

۱۸- معشوقه های من :

موریس دوکبرا ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۴۴ ش ، سربی ، رقعی ، کانون معرفت ، ۲۲۸ ص .

۱۹- مکتب زنان :

اندره زید ، ترجمه بمشارکت عبدالله توکل ، طهران ، رقعی ، کانون معرفت ، ۶۸ ص .

۲۰- مکتبهای ادبی :

طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سربی ، رقعی ، ذیل ، ۲۰۲ ص .

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سربی ، رقعی ، نیل ، چاپ دوم ، ۴۰۶ ص .

سید محمد رضا سیرجانی :

(- معاصر)

۱- بیان الحقیقه فی الحجاب (عربی) :

طهران .

محمد رضا بن محمد باقر شالچیان

(شمس الهدی) :

(۱۳۰۸ ش - معاصر)

کتابدار کتابخانه مدرسه حجتیه قم .

۱- اصول ادبیات یا خودآموز سیوطی :

جلد اول ، طهران ، بی تاریخ ، سنگی ، وزیري ، رقعی ، ۳۵۲ ص .

فی الدیانة النصرانیة، طهران، ۱۳۴۲ ق،
سربی، رقی، ۱۸۸ ص.

حاج سید محمد رضا شفیعی دزفولی:

(۱۳۲۷ ق - معاصر)

در ۲۲ رمضان سنه ۱۳۲۷ ق در دزفول
متولد شده و در سال ۱۳۴۴ ق با هوازمهاجرت
نموده و تا کنون (سال ۱۳۸۱ ق) در آمل شهر
ساکن و خطیب درجه اول و واعظ معروف
آن بلده میباشند.

(بقلم محمد الموسوی الجزائری)

۱- امام الحجة :

اهواز، ۱۳۷۲ ق، سربی، رقی، ۱۳۲ ص.

۲- تنزیله العلماء :

اهواز، سربی، جیبی، ۲۱ ص.

۳- شاهراه هدایت در اثبات امامت شاه ولایت :

حاج سید علی بن محمد موسوی بهبهانی مقیم
را مهرمز، ترجمه مصباح الهدایة فی
اثبات الولاية، قم، ۱۳۷۲ ق، سنگی،
وزیری، ۳۵۱ ص.

شیخ محمد رضا الشیبی:

(- معاصر)

۱- محاضرة تاریخیة (عربی) :

(شرح احوال ابن فوطی متوفی ۷۲۳ ق)

بغداد، ۱۳۵۹ ق، سربی.

حاج شیخ محمد رضا بن حسن شریعتمدار

دامغانی :

(- ۱۳۴۶ ق)

از علمای بزرگ اخیر دامغان بوده و
مقدمات علوم را در مشهد آموخته و پس از آن
تحصیلات خود را در نجف ادامه داده و در
دوره پنجم از شاهرود نمایندگی مجلس
انتخاب شد. وی دارای کتابخانه بزرگی
بود و زبان عربی و فارسی شعر میگفت. بسال
۱۳۰۵ ش در گذشت.

(جغرافیای تاریخی دامغان ص ۸۲)

۱- اصول دین :

طهران، ۱۳۱۹ ق، سنگی.

۲- انتباه نامه اسلامی :

طهران، ۱۳۳۶ ق، سربی، خشتی، ۲۲۴ ص.

در مقدمه عکس مؤلف.

۳- بت پرستی و مسیحیت کنونی :

محمد طاهر تنیر، ترجمه العقائد الوثنیة

محمد رضا بن (محمد حسین شمشیری)
شکیب اصفهانی:

(۱۲۸۴ ش - معاصر)

در اصفهان متولد شده مدتی بکسب علوم و فضائل پرداخت و از بیست و هفت سالگی قدم در جاده عرفان نهاد و در سلك مریدان ذوالریاستین شیرازی درآمد و اکنون از اساتید شعرو ادب در اصفهان بشمار است. (تذکره شعرای معاصر اصفهان ص ۲۷۴)

۱- دیوان شعر:

اصفهان، ۱۳۲۹ ش، سربی، رقی،
کتابفروشی بهار، ۱۷۸ ص.

محمد رضا شمس الدین عاملی:

(- معاصر)

مقیم نجف، امام جماعت مسجد سوق الکبیر

۱- الحدیث الجامعة النجفیة (عربی):

نجف.

۲- دلائل الصدق (عربی):

نجف.

۳- الرواج المقدس (عربی):

نجف.

۴- الشیعة والخالصی (عربی):

نجف.

۵- فلسفة الصلاة فی الاسلام (عربی):

نجف، بی تاریخ، سربی، رقی، ۶۰ ص.

رضا شهرزاد:

(- معاصر)

دوره متوسطه را در مدرسه سن لوئی پایان رسانده. پدرش از کارمندان قدیم وزارت جنگ بود. وی نیز وارد خدمت آن وزارتخانه شد. پس از کودتای سال ۱۲۹۹ به سرداری طهران انتقال یافت و تا آخر عمر رئیس انتشارات سرداری بود. در اوایل نام خانوادگی (کمال) اختیار کرده بود بعداً به شهرزاد تغییر یافت. و مترجم زبردستی بود بالاخره باسم خودکشی کرد (مجله سپیدسیاه سال ۳ شماره ۲۴)

۱- نمونه آثار پوشکین به یاد ۴۰۰ سال وفات شاعر: طهران، ۱۳۱۵ ش، سربی، رقی، پروخیم، با مقدمه سعید نفیسی، ۱۰۶ ص.
طهران، ۱۳۲۵ ش، سربی، رقی، ۶۸ ص.

رضا شهشانی:

(- معاصر)

۱- صادق:

ولتر، ترجمه، طهران، ۱۳۱۵ ش، سربی، رقی، ۱۰۰ ص.

م. رضا شیرازی:

(- معاصر)

۱- افتار روح پرور:

(تلخیص مذاکرات عبدالبهاء)

شیراز، ۱۳۰۵ ش، سربی.

محمد رضا شیرازی:

(زاده در سال ۱۲۱۹ ق)

۱- ذیل تاریخ گیتی گشا:

(۱- تاریخ گیتی گشا تألیف محمد صادق نامی)

در قم تولد یافته علوم مقدماتی و سطوح را از اساتید فن فرا گرفته پس از پایان و تکمیل آن چند سالی از محضر آیت الله حائری و بعض دیگر استفاده کامل نموده و قسمتی از سطوح عالی را تدریس مینماید (آثار الحجة ج ۲ ص ۹۴). اکنون در قم ساکن و در صحن اثنایکی با قاعه نماز جماعت میپردازد.

دکتر عایشه بنت الشاطی، ترجمه، طهران، ۱۳۲۶ ش، سری، رقی، ۱۶۲ ص.

۲- حمد:

قم، ۱۳۳۸ ش، سری، رقی، نوزده + ۳۵۳ ص.

۳. شب پنجم شبه سخنرانی:

جلد اول، طهران، ۱۳۷۵ ق، سری، رقی، اسلامی، ۲۵۸ ص.

رضا صدری:

(- معاصر)

۱- راهنمای اصلاح و ازدیاد صنایع ایران:

طهران، ۱۳۳۱ ش، سری، رقی، ۶۲ ص.

۲- هار، فجایع مرکب از سگهای هار:

طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، وزیر، ۲۳۵ ص

اصفهان تا حوادث ۲۱ محرم ۱۲۰۰ ق
۲- ذیل عبدالکریم بن علیرضا شریف شیرازی تا اواسط لطفعلی خان زند ۳- ذیل محمدرضا شیرازی تا انقراض زندیه بدست قاجاریه).

طهران، ۱۳۱۷ ش، سری، رقی، باهتمام سعید نفیسی، ۴۳۲ ص.

رضا شیمی:

(- معاصر)

۱- سازمان بنیادهای اقتصادی:

طهران، ۱۳۲۱ ش، سری، وزیر، ۲۰۰ ص

محمد رضا بن محمد صادق حسینی حسینی

موسوی رضوی طباطبائی تبریزی:

(زنده در سال ۱۳۰۰ ق)

از اولاد یوسف آقا مجتهد تبریزی است

(دانشمندان آذربایجان ص ۳۳۴)

۱- تاریخ اولاد الاطهار:

(شرح حال امامزادگان مدفون در تبریز)

تبریز، ۱۳۰۴ ق، سنگی، وزیر، ۱۶۳ ص.

رضا صالح زاده:

(- معاصر)

۱- نامه های آسیابم:

آلفونس دوده، ترجمه، طهران، ۱۳۳۵ ش،

سری، رقی، کانون معرفت، ۷۶ ص.

محمد رضا صالحی کرمانی:

(- معاصر)

۱- وجود از نظر فلسفه اسلام:

(راهنمای شرح منظومه سبزواری)

قم، ۱۳۳۷ ش، سری، رقی، ۲۵۲ ص.

سید رضا بن صدرالدین صدر:

(۱۲۹۹ ش - معاصر)

رضا صدقیانی :

(- معاصر)

۱- راهنمای درختکاری در ایران :

تهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، وزیری ،
۲۶۴ ص .

دکتر سید رضا صدوقی خسروشاهی :

(- معاصر)

لیسانس ادبیات فارسی

۱- غنچه های ادب یا شاهکارهای نویسندگان معاصر :

تهران ، ۱۳۰۳ ش ، سری ، رقی ، ۱۰۲ ص .
تهران ، ۱۳۳۷ ش ، سری ، رقی ، چاپ دوم ،
۱۳۹ ص .

سید رضا صدیق الحکما :

(- معاصر)

۱- اصول طب جدید :

تهران ، ۱۳۱۷ ق ، سنگی ، جیبی ، ۹۱ ص .

۲- حفظ الصحة :

تهران ، ۱۳۱۹ ق ، سنگی ، وزیری ،

۱۴۳ ص .

۳- معرفة الل :

البزہ ریبار ، ترجمه ، تهران ، ۱۳۱۹ ق ،

سنگی ، خشتی ، ۱۴۴ ص .

۴- هدایة التلقیح :

طهران ، سنگی .

رضابن (محمد صادق صراف) صدیقی
نخجوانی :

(۱۳۲۹ ق - معاصر)

در تیرین متولد شده تحصیلات مقدماتی را
در مدرسه توفیق بیابان رسانیده و چندی
نیز به تحصیل علوم ادبیه پرداخته و بعلمت
و مدیکه در طفولیت عارض او شده بود
نتوانست به تحصیلات بیشتری ادامه دهد از
او ان صباوت بحفظ اشعار و مطالعة دواوین
میل وافری داشته و بسرودن اشعار پرداخته
است (کانون شعراء شماره ۱۰)

۱- خیام پنداری :

تهران ، ۱۳۲۰ ش ، سری ، رقی ، ۲۱۵ ص .
تهران ، ۱۳۲۱ ش ، سری ، رقی ، چاپ دوم ،
۲۲۰ ص .

حاجی رضا صراف :

(- ۱۳۲۵ ق)

در صنعت غزل ماهر و در زبان مصطلح
تیرین شعر سروده و اشعار فارسی او معدود و
متوسط است . نوحه های او در ترکی در درجه
اول واقعست . در پدو امر به تجارت مشغول

بود و زمانی شغل صرافیه داشته در اواخر
عمر به بانکداری اشتغال داشت . (رجال
آذربایجان در عصر مشروطیت ص ۱۰۹)
سایر مآخذ :

دانشمند آذربایجان ص ۲۳۰ ، داستان دوستان
ص ۴۵

۱- تهذیب الاخلاق (مثنوی) :

طهران، ۱۳۲۴ ق .

۲- دیوان شعر (ترکی و فارسی) :

تبریز، ۱۳۱۳ ق ، و ۱۳۴۴ ق ، سنگی .

طهران، ۱۳۳۴ ش ، سربی ، رقعی ، مصطفوی ،
ص ۱۲۸

دکتر رضا صفوی گلپایگانی :

(- معاصر)

۱- روش تهیه مواد آلی :

طهران، ۱۳۱۸ ش ، سربی ، وژیری ، نشریه
۵۶ دانشگاه ، ۲۳ + ۴۷۱ ص

سید رضا بن حسن صفی نیا :

(- معاصر)

مدتها در کارگذاری تبریز و ارومیه خدمت
نموده و در خارج از ایران متصدی کارهای
سیاسی بوده فعلاً رئیس اداره اطلاعات
وزارت خارجه است (رجال آذربایجان در
عصر مشروطیت ص ۱۰۲) .

۱- استقلال گمرکی ایران :

طهران، ۱۳۰۷ ش ، سربی ، رقعی ، ۲۷۹ +
ص ۴۵

رضا ظاهری :

(- معاصر)

۱- ایران ! ایران ! :

طهران، ۱۳۲۴ ش ، سربی ، رقعی ، ۳۰ ص .

شیخ محمد رضا طهرانی نجفی :

( )

۱- ابطال التناسخ :

طهران، ۱۳۱۰ ق ، سنگی .

شیخ محمد رضا بن عباس طبسی نجفی

معروف به مروج :

(۱۳۲۲ ق - معاصر)

در ۱۸ شعبان ۱۳۲۲ ق در مشهد مقدس
متولد شده . پس از تشوئما در بین خانواده
خود وطنی میبادی اولیه در طبس در هیجده -
سالگی بمشهد آمده و سطوح اولیه را در
آنجا استفاده نموده . پس از آن بقم مهاجرت
کرده و بتکمیل فقه و اصول حکمت و معقول
پرداخته بعداً به نجف رهسپار گردیده و
بتحصیلات خود در آنجا ادامه داده تا بدرجه

نجف ، ١٣٥٦ ق .

- ٢- التعليقات على وسيلة النجاة (عربی) :
نجف ، بی تاریخ ، سری ، رقمی ، ٨٤ ص .
  - ٣- حاشية على عروة الوثقى (عربی) :
سيد محمد كاظم طباطبائي ، حاشية ، نجف .
- شيخ محمد رضا بن عبدالحسين بن محمد رضا
كليساى اصفهانى :

(- معاصر)

در مشهد مقدس مقيم است .

- ١- انيس الليل فى شرح دعاء الكميل :
- ٢- مكياى اليقين در بيان اصول الدين :
- ٣- مقامات العارفين :

اجتهاد نائل آمده است . (آثار الحجة ج

٢ ص ٣٦٦) .

١- اثبات الرجعة :

نجف ، ١٣٤٥ ق ، سری .

٢- تنبيه الامة فى اثبات الرجعة :

نجف ، ١٣٥٤ ق ، سری ، وزيرى ، ٤٨ ص .

٣- الشيعة والرجعة (عربی) :

٢ جلد ، نجف ، ٧٤ - ١٣٧٥ ق ، سری ،

وزيرى ، ٤٠٠ + ٣٧٢ ص .

٤- عقد الفرائد فى اصول العقائد :

سيد علينقى بن ابوالحسن لکهنوى ، ترجمه

نقد الفرائد ، طهران ، ١٣٤٩ ق ، سری ،

وزيرى ، ١٦ ص .

٥- مصباح القلام فى هداية الانام :

(در ابطال تورات وانجيل كتونى)

طهران ، ١٣٤٦ ق ، سنگى ، جيبى ، ٣٩ ص .

٦- البنية فى تحقيق حكم القارب واللحية :

نجف ، ١٣٥٩ ق ، سری ، رقمی ، ٧٢ ص .

طهران ، ١٣٣٥ ق ، سری ، رقمی ، نجف ،

پنجم .

٧- النجعة والرجعة (عربی) :

سيد محسن نواب رضوى لکهنوى ، ترجمه

از فارسي به عربى ، نجف ، ١٣٥٥ ق ، سری ،

رقمی ، ٤٠ ص .

شرف الدين سيد محمد رضا بن عبدالحسين

موسوى عاملى :

( )

١- الحين عليه السلام (عربی) :

بغداد ، ١٣٥٢ ق ، سری ، رقمی ، ٢٥٠ ص .

شيخ محمد رضا بن عبدالحسين آل ياسين

كاظمى :

(- معاصر)

١- بلغة الراغبين فى فقه آل ياسين (عربی) :

در طهران متولد شده . تحصیلات ابتدائی را در دبستان خاقانی دوره متوسطه را در دبیرستان شرف و کلاس ششم ادبی را در دبیرستان دارالفنون فرا گرفته و در این هنگام صرف و نحو را در مدرسه مروی خوانده بعد در دانشسرای عالی بگذرانیدن دوره علوم تربیتی و فلسفه پرداخته لیکن پیش از پایان این رشته بدانشکده حقوق رفته و در عین اشتغال بامور اداری سرگرم گذرانیدن دانشکده حقوق میباشند . مراحل خدمت ، در هیجده سالگی داخل خدمت وزارت پست و تلگراف شده و در سال ۱۳۳۲ ش بوزارت دارائی انتقال یافته و در شرکت سهامی بیمه ایران بخدمت اشتغال ورزید و عهده دار مشاغل مختلف بوده است :

از جمله با حفظ سمت خود (مشاور تبلیغاتی هیئت مدیره) در شرکت بیمه مأمور آن شرکت در اداره کل انتشارات و رادیو شده و در دو سال اخیر از طرف اداره نامبرده بریاست اداره خبر گذاری پارس انتخاب شده است .

ایران ، ۱۳۴۳ ق ، سنکی ، بامرات المصنف در یک جلد .

۴- دستور تبلیغ یار اهنمای گویندگان و شنوندگان :

مشهد ، بی تاریخ ، سری ، رقمی ، ۵۸ ص .

۵- دعوة الحینیة الى نصره الاسلامیة :

مشهد ، ۱۳۶۸ ق ، سری ، خشتی ، ناشر

ابوالفضل حسینیان ، ۱۸۴ + ۵۸ ص .

۶- هدایة السالکین اعموم المؤمنین :

اصفهان ، ۱۳۶۲ ق ، سنکی ، رقمی ، ۹۶ ص

رضا عزیزی :

(- معاصر)

۱- جیب بر :

استفان زوایک ، ترجمه ، طهران ، سری ،

رقمی ، کانون معرفت ، ۴۰ ص .

۲- حاج میرزا آقاسی :

طهران ، ۱۳۲۸ ش ، سری ، رقمی ، ۱۵۲ ص

۳- عطر :

دیانا لاندیس ، ترجمه ، طهران ، بی تاریخ ،

سری ، رقمی ، صفی علیشاه ، ۳۳ ص .

۴- غوغای شهوت :

دیانا لاندیس ، ترجمه ، طهران ، سری ،

جیبی ، ۴۸ ص .

۵- هوسران .

طهران ، سری .

محمد رضا عسکری

(- معاصر)

محصل دارالفنون در سال ۱۳۲۳ ش .

۱- دختر منت زوما :

رابدارها کلرد ، ترجمه بمشارکت ادیبی ،

طهران ، ۲۴۱ ص .

محمد رضا عسکری فرزند محمود دارائی ،

(۱۳۰۹ ش - معاصر)

(نقل از خط مؤلف)

۱- جنایت و کفر :

داستان یوسکی، ترجمه، طهران، ۱۳۲۸ ش،

سربی، رقعی، ۱۵۰ ص.

میر محمد رضا بن سید ابوالغاسم عشقی

همدانی کردستانی:

(۱۳۱۲ ق - ۱۲۴۲ ق)

در همدان متولد شده و در ایام جنگ بین المللی باستانبول هجرت کرده چندی در دارالفنون باب عالی بدجالس درس حاضر میشده. در سنه ۱۲۳۹ ق جریده قرن بیستم را نشر داد و در سنه ۱۳۴۲ ق مجدداً این روزنامه را در طهران منتشر کرد و در آخر ذی القعدة ۱۳۴۲ ق بدست دوفرناسناخت مقتول و جسد او در این بابوبه حضرت عبدالعظیم مدفون گردید عشقی معلومات کافی در ادبیات نداشت و خود نیز عمداً از ممارست آثار فصیحای قدیم خودداری میکرد ولی در گفتار او مضامین نوبسیار است. (ادبیات معاصر ص ۷۱).

نگارنده آن مرحوم را از نزدیک دیده بودم و اعجاب مخصوصی نسبت به کمال استعداد و ذوق او داشتم. لیکن همیشه افسوس

مینخوردم که این استعداد و ذوق با مایه ضحیحی از معلومات علمی و ادبی همراه نیست. باین معنی که اگر عشقی ذاتاً شاعر بود کمتر مایه تحصیل داشت بهمین جهت اشعار او با اینکه از سرچشمه ذوق بدیمی تراوش کرده غالباً در قالب بسیار خاموزون و بی اندامی جلوه نموده و از فصاحت که شرط اول رسائی کلام است خالی است و خود آن مرحوم نیز با کمال انصاف باین نکته پی برده بود و گاهگاهی گفته های خود را برای اصلاح عبارتی باین و آن از جمله بنگارنده مینمود.

افسوس که مرحوم عشقی عمر کافی نیافت و اگر یافته بود و در عین سادگی شاعری فریب بعضی از مردم زمانه را نخورده بود و نسنجیده در سیاست مداخله نمیکرد امید کلی بود که بعدها نقائص کلام خود را رفع نماید و سخنوری جلیل شود.

(مجموعه یادگار سال ۲ شماره ۵ ص ۸۰ بقلم

عباس اقبال آشتیانی)

۱- ایده آل عشقی (شعر):

قبل از سنه ۱۳۱۰ ش بیش از بیست مراتب چاپ شده است.

طهران، ۱۳۰۳ ش، سربی، جیبی، ۴۸ ص

طهران، ۱۳۱۰ ش، سربی، جیبی، ۴۰ ص

۲- آثار قربانی:

طهران، سربی، جیبی، ۱۶ ص.

۳- دیوان شعر:

طهران، ۱۳۰۶ ش، سربی، باهتمام

ع سلیمی.

طهران، ۱۳۰۸ ش، سربی، رقعی، باهتمام

ع سلیمی، ۳۰۰ ص.

طهران، ۱۳۱۵ ش، سربی، رقعی، باهتمام

ع سلیمی، ۱۹۸ ص.

بوده و میباید. در دوره زندگی از رفیق صدمه زیاد دیده و مرا تالاب پرتگاه برده و مشرف بسقوط بودم بحمد الله بخود آمده و از دوستان بی جا دوری جستیم.

چندیست مشغول مطالعه و تألیف کتب و قیره شده و کتابهای مذکور در مقدمه سخنان پرپر را آماده چاپ آماده و پیاری خداوند یکی پس از دیگری بطبع خواهد رسید.

(نقل از خط مؤلف)

۱- بهار و غنچه (شعر):

محمد علی پروانه، ناشر عطا پور، اصفهان،

۱۳۴۱ ش، سری، رقمی یکورقی.

۲- زن شناسی:

سید کمال الدین مرتضویان فارسائی، ناشر

عطا پور، جلد اول، اصفهان، سری، رقمی،

۳۴۸ ص.

۳- سخن زندگی:

اصفهان، ۱۳۴۰ ش، سری، وزیر،

۲۴۰ ص.

۴- سخنان پرپر:

(اختراعات، اکتشافات، سخنان شنیدنی

و امثال و غیره)

اصفهان، ۱۳۴۰ ش، سری، رقمی،

طهران، ۱۳۱۱ ش، سری، رقمی، ۲۱۰ ص.

طهران، ۱۳۲۰ ش، سری، رقمی، ۱۹۹ ص.

طهران، ۱۳۲۱ ش، سری، رقمی، ۱۹۹ ص.

طهران، ۱۳۲۴ ش.

۴- رسد اخیز ملاطین ایران و آپرت بجه ۱۵۳ (شعر):

بمبئی، ۱۹۲۴ م، سنگی، با ترجمه انگلیسی،

۴۵ ص.

شیراز، ۱۳۰۲ ش، سری، ۳۲ ص.

۵- سه تابلوی عشقی:

طهران، سری، رقمی، ۲۷ ص.

۶- کن سیاه (شعر):

هند.

۷- کلیات مصور عشقی:

طهران، ۱۳۲۴ ش، سری، رقمی، ۴۲۴ ص.

طهران، ۱۳۳۰ ش، سری، رقمی، با اهتمام

سلیمی، ۵۲ + ۲۶ + ۷۴ + ۶۸ + ۴۰ +

۱۰۵ ص.

طهران، ۱۳۳۱ ش، سری، رقمی، چاپ

سوم، امیر کبیر، ۷۱ + ۲۴ + ۴۹ + ۱۴ +

۷۰ + ۴۰ + ۱۰۴ ص.

طهران، ۱۳۳۲ ش، سری، رقمی،

۱۶۰ ص.

۸- منتخب اشعار عشقی:

طهران، ۱۳۳۲ ش، سری، رقمی، محمد -

حسن علمی، ۸۰ ص.

۹- میرزاده عشقی:

طهران، ۱۳۳۲ ش، سری، رقمی، ۸۰ ص.

رضا بن حسین عطا پور (عطا)

(۱۳۱۱ ش - معاصر)

تحصیلاتم در حدود دیپلم و زبان عربی و

انگلیسی کمی آشنا هشتم، شغل پزشکیار

(دانشکده پزشکی اصفهان) و در زندگی

علاقه به مال دنیا ندارم هدفم کمک به هم نوع

۱۹۶ ص .

۵- سخنرانیهای فلسفی :

گردآورنده : اکبر ملک خویان ، قند نویس ،
فریدون زرین کمر ، ناشر : عطاپور ،
اصفهان ، ۱۳۴۰ ش ، سربسی ، رقمی ،
۱۴۶ ص .

۶- مکرزنان :

سید کمال الدین مرتضویان فارسائی ، ناشر
عطاپور ، جلد اول اصفهان ، بی تاریخ ، سربسی ،
رقمی ، ۲۵۰ ص

دکتر محمد علوی زاده :

(- معاصر)

جهت مطالعه پزشکی با آمریکا رفته بود
پس از گذراندن دوره ژنیدنسی بیمارستانهای
نیویورک پنسیلوانیا و طی دوره عالی تخصصی
بیماریهای قلب و شرائین در دانشکده طب
هانمن فیلادلفیا بطهران مراجعت نمود .
وی عضو جامعه پزشکی قلب آمریکا میباشد .
(روزنامه اطلاعات ۱/۵/۱۳۴۰)

۱- آدنوکانسر کبد و مشاهدات بالینی آن در بیمارستانها ؛
طهران ، ۱۳۳۱ ش ، سربسی ، وزیری ،
۴۸ ص .

سید رضا علی زاده :

(- معاصر)

۱- ترکستان :

مختار بیک ، ترجمه از ترکی ، لاهور ،
۱۳۴۵ ق ، باهتمام شیر محمد افغان ،
۳۷۳ ص .

۲- مدنیت اسلام :

لاهور ، ۱۳۰۵ ق ، سربسی ، رقمی ، باهتمام
شیر محمد بن گلنمان افغان ، ۲۴۰ ص .

۳- مراسلات :

لاهور ، ۱۳۴۴ ق ، سنکی ، وزیری ، ۱۹۴ ص .
لاهور ، ۱۳۴۵ ق ، سنکی ، وزیری ،
۱۸۸ ص .

لاهور ، ۱۳۴۷ ق ، سنکی ، وزیری ، ۱۴۴ ص .
لاهور ، ۱۳۵۳ ق ، سنکی ، وزیری ، ۱۹۸ ص .

کوثر علی شاه حاج محمد رضا بن علینقی ابن
محمد رضا همدانی طهرانی :

(۱۲۶۱ - ۱۳۱۸ ق)

یکی از مشهورترین واعظان نفوذ طهران
در اواخر دوره ناصر الدین شاه و از اقران
حاج ملا باقر واعظ مشهور است و در غالب
مجالس وعظ روضه که در ایام دهه عاشورا
یا در ماه رمضان در مساجد بزرگ طهران
یا در منازل اعیان و اشراف منعقد میشد

حتمایکی از این دو واعظ شهیر حصار را از وعظ و تذکیر خویش مستغیض میساختند و با ندازه دریای منبر او جمعیت میشد که جای سوزن انداختن نبود و مردم مدت ها قبل از وقت برای خود جامی گرفتند و من در اوائل جوانی سنین او آخر وعظ آن مرحوم را درك کرده بودم و غالباً در مجلس وعظ او باشعف تمام حاضر میشدم چه مردی بسیار فاضل و با اطلاع و بغایت فصیح و بلیغ و طلیق اللسان و عذب - البیان بود يك نوع لهجه مخصوص و تعبیرات غریبی داشت از جمله تعبیرات مخصوص بخود او که هنوز در گوش من زنگ میزند این بود که همیشه و بدون استثناء بجای جمله (فدایت شوم) مثلاً اینطور ، (راوی عرض کرد فدات شد ممتی هذا الامر الذي تنتظرونه الخ) و با ندازه این تعبیر با لهجه مخصوص او و اشباع ممتد فتحه ، اول (شدم) ما را محظوظ می کرد که اغلب محض مزاح ما بین رفقا بخود ما عین همان عبارت را بهمان لهجه و همان نظر تعبیر تکرار میکردیم ...

وی در روز پنجشنبه چهاردهم ربیع الاول ۱۳۱۸ قدر طهران وفات یافت و در کفش کن حضرت عبدالعظیم حسنی نزدیکی طهران مدفون گردید .
(مجله یادگار سال ۳ شماره ۱۰ ص ۷۱۶ بقلم محمد قزوینی)

سایر مآخذ : انوار القدسیه ، ریاض - العارفین ص ۴۸۸ ، المآثر والآثار ص ۱۶۴ ، کتاب علمای معاصرین ص ۳۷۱ ، مقالات الحقائق ص ۲۸۳ فوائد الرضویه ص ۵۳۴ .
۱- انوار القدسیه فی الحکمة الالهیه : طهران ۱۳۲۱ ق ، سنگی ، رقمی ، با اهتمام میرزا محمد همدانی فرزند مؤلف ، ۱۹۳ ص .

طهران ، ۱۳۵۸ ق ، سنگی ، رقمی ، ۱۹۳ ص .
طهران ، ۱۳۲۴ ق ، سنگی ، رقمی .
۲- سیف الملول رد پر شیخیه : طهران .
۳- ماء المعین فی شرح احادیث الاربعین : طهران ، ۱۳۲۴ ق ، سنگی ، وزیری ، ۴۱۲ ص .
۴- هدیة النملة الی مرجع النملة : (در عقاید شیخیه و موارد اختلافات مهمه با امامیه) . طهران ، سنگی ، با مقدمات الیاقوت فی فضل السکوت و مخزن المعانی . بمبئی ، ۱۳۱۰ ق و ۱۳۳۵ ق ، سنگی ، رقمی ، ۴۰ ص .

رضا فاضلی :

(۱۲۸۶ ش - معاصر)

در طهران متولد شده در پانزده سالگی وارد خدمت وزارت فرهنگ گردیده و مدت هشت سال بشفل آموزگاری اشتغال ورزید آنکاه وارد اداره آموزش متوسطه شده و بسمت دبیری در دبیرستانهای طهران انتخاب گردید مشاغل مختلفه زیر را انجام داده است .
متصدی دائرة تعلیمات متوسطه در اداره

تعلیمات مرکزی، معاون دبیرستان انوشیروان دادگر.

۱- تاریخ ملل مشرق و یونان :

بمشارکت بهمن کریمی، طهران، ۱۳۱۴ ش، سری.

رضا فلسفی :

(- معاصر)

۱- الدینیه های فلسفی :

اصفهان، ۱۳۲۷ ش، سری، رقمی، ۱۹۶ ص، درخاتمہ عکس مؤلف .

رضا فهیمی :

(- معاصر)

درسنامه کرمان تحصیل ۳۲-۱۳۲۳

عکس وی گراور شده است .

۱- یادداشت های سرور زبکان :

ترجمه، طهران، ۱۳۲۰ ش، سری، وزیری، ۳۰۳ ص .

رضا قازیاری :

(- معاصر)

۱- ماه عمل :

دکترس، آندره، ترجمه، طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، رقمی، باهتمام علی جمفری، ۱۱۹ ص .

۲- هفت اهضاء :

ریشارد الکسس، ترجمه، طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، رقمی، ۲۲۶ ص .

سید محمد رضا بن محمد قاسم حسینی

قزوینی :

(زنده در سال ۱۰۹۰ ق)

امیر کبیر منشی الممالک، عالم فاضل معاصر هینح حر عاملی، محدث جلیل القدر.

صاحب کشف الآیات وتفسیر قرآن که بسیار بزرگ و بیش از سی مجلد است در آن احادیث وترجمه آنهارا جمع کرده و در اصفهان ساکن بوده است (فوائد الرضویه ص ۵۳۳) بگفته صاحب الذریعه ج ۴ ص ۹۵ جد حاج سید تقی قزوینی است .

سایر مآخذ: اعیان الشیعه ج ۳۳ ص ۶۱

۱- جنة الباقية ترجمة جنة الواقية :

شیخ ابراهیم کفعمی، تاریخ فراغت از ترجمه ۱۰۹۰ ق، طهران، ۱۳۰۸ ق، سنگی، جیبی، بی شماره صفحه .

طهران، ۱۳۲۳ ق، سنگی، جیبی، ۱۴۲ ص.

طهران، ۱۳۷۷ ق، سنگی.

شیخ محمد رضا بن قاسم بن محمد غروی

نجفی :

(۱۳۰۳ ق - معاصر)

۱- بضاعة المراجعة در اخلاق و بواعظ :

نجف، ۱۳۵۳ ق .

میرزا محمد رضا صهبا قمشه :

(- ۱۳۰۶ ق)

از صدائید مدرسین کتب عرفان و وردی خوش خلق و باذوق و عارف بوده و در اصفهان میزیسته . اواخر عمر بطهران آمده و در مدرسه صدر (میرزا شفیع صدراعظم) کتب محیی الدین و شروح آن و سایر مصنفات متصوفه عرفان را تدریس مینمود . باملاهادی سبزواری معاصر بود و شعر هم میسروده است و در اشعار خود صهبا تخلص میکرد .

وفاتش با حاج ملا علی کنی در ۲۷ محرم

۱۳۰۶ ق در یکشب اتفاق افتاد لیکن در

تشییع جنازه قمشه فقط میرزا ابوالحسن

جلوه و چند نفر دیگر حاضر بوده اند .

در ابن بابویه نزدیک مزار حاج آخوند

محلاتی مدفون گردید .

(مجله یادگار سال ۳ شماره ۱ ص ۷۵، المآثر

والآثار ص ۱۶۴

۱- الاسفار الاربعه وتحقیقها (عربی) :

طهران ۱۳۱۳ ق ، سنگی ، درهامش شرح

هدایه ملاصدرا .

۲- حاشیه علی شرح فصوص الحکم (عربی) :

محمی الدین عربی ، شرح شیخ داود قیصری ،

حاشیه ، طهران ، ۱۲۹۹ ق ، سنگی ، در-

هامش شرح قیصری .

۳ رساله فی موضوع الخلافه الکبری (عربی) :

۴- رساله فی موضوع العلم (عربی) :

طهران ، ۱۳۱۵ ق ، سنگی ، رقی ، باهتمام

ابراهیم بن احمد لاریجانی ، ۹۳ ص ، درخاته

رساله الجمع بین الرأیین فارابی چاپ شده

است .

۵- رساله وحده الوجودیه ، حاشیه علی نهج القواعد

(عربی) :

(راجع بفصل اول شرح فصوص قیصری)

طهران ، ۱۳۱۶ ق ، سنگی ، رقی ، خط علی-

اکبر طالقانی ، باهتمام شیخ احمد شیرازی ،

۳۳۴ ص ، بایتمهید القواعد افضل الدین

ترکه و مفتاح مفاتیح الفصوص و حواشی

میرزاهاشم اشکوری بر مفتاح مفاتیح الفصوص

در یک جلد .

شیخ محمد رضا بن محمد علی خالصی کاظمی :

(۱۲۰۰-۱۳۷۰ ق)

۱- روایه الطف (عربی) :

نجف ، ۱۳۷۵ ق ، سربی ، رقی ، بامقدمه

محمد هادی امینی ۳۶ ص .

دکتر رضا کاویانی :

(- معاصر)

۱- قوی مه نوین :

بقلم افلاطون . ترجمه بمشارکت دکتر محمد-

حسین لطفی ، طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سربی ،

جیبی ، ۹۶ ص .

۲- جنگ بزرگ :

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سربی ، جیبی ، ۳۶ ص .

۳- چگونگی یونان را چاه طلبی نابود ساخت :

توسدید ، طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سربی ، جیبی ،

بامقدمه دکتر کاویانی ، ۲۲۷ ص .

طهران ، ۱۳۳۱ ش ، سربی ، رقی ، دومین

نشریه جمعیت مبارز ، ۲۳۶ ص .

۴- دانائی شارمیتس :

بقلم افلاطون ، ترجمه بمشارکت دکتر محمد-

حسین لطفی ، طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سربی ،

رقی ، ابن سینا ، ۱۰۲ ص .

۵- درس عبرت :

توسدید ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۴ ش ،

سربی ، جیبی ، ۲۴۸ ص .

۶- دیانت اتیفرود :

بقلم افلاطون ، ترجمه بمشارکت دکتر

محمد حسین لطفی ، طهران ، ۱۳۳۵ ش ،

سربی ، جیبی ، نشریه ۱۱ انجمن مبارز ،

۵۰ ص .

۷- راه نجات :

طهران ، سربی ، رقی ، ینگاه تعاونی شهاب ،

۴۰ ص .

۸- سر قوشت غرب :

طهران ، ۱۳۱۱ ش ، سربی ، رقی ، ۸۰ ص .

۹- سقراط در زندان گریتون :

بقلم افلاطون ، ترجمه بمشارکت دکتر محمد-

حسین لطفی ، طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سربی ،

رقی ، ابن سینا ، ۳۸ ص .

۱۰- شجاعت لاجین ،

بقلم افلاطون ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۳ ش ،

سربی ، رقی ، ۶۷ ص .

۱۱ - فن سخنوری گرمیاس :

بقلم افلاطون ، ترجمه ، بمشارکت دکتر محمد حسین لطفی ، طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سربی ، رقعی ، ابن سینا ، ۲۸ + ۲۵۵ ص .

۱۲ - محاکمه سقراط ، اپولوژی :

بقلم افلاطون ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سربی ، رقعی ، نشریه شماره ۴ انجمن مبارز ، ۸۹ ص

۱۳ - مملکت بی نقشه و هدف :

۲ جلد ، طهران ، ۳۰ - ۱۳۳۳ ش ، سربی ، جیبی ، نشریه جمعیت مبارز ، ۵۲ + ۱۶۰ ص .

۱۴ - نامه شماره هفت :

بقلم افلاطون ، ترجمه بمشارکت دکتر محمد حسین لطفی ، طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سربی ، جیبی ، نشریه جمعیت مبارز ، ۹۱ ص .

محمد رضا کتبی :

(- معاصر)

۱ - الابدیه الکبری (شعر عربی) :

(در متقل) .

نجف ، بی تاریخ ، سربی ، رقعی ، ۵۸ ص .

رضا کلانتری :

(- معاصر)

۱ - شهر گوران :

جمش و لتر ، ترجمه ، طهران ، سربی .

۲ - گنج در جنگل :

جمش و لتر ، ترجمه ، طهران ، سربی .

محمد رضابن محمد رحیم کلهر :

(۱۲۴۵ - ۱۳۱۰ ق)

وی اصلاً از ایل کرد کلهر کرمانشاهان میباشد و ابتدای جوانی را مثل سایر افراد این ایل بسواری و تیراندازی سرمیکرده و در نتیجه زخمی برداشته و یکی از دو گوش او از شنوائی افتاده بوده است پس از گذراندن ایام جوانی بواسطه شوق خط مشق بتعلیم آن پرداخت و برای ادامه اینکار بقزوین و اصفهان مسافرت کرد . پس از آنکه در این فن استاد مسلم زمان خودش بمضویت اداره انطباعات نامزد شد بعلت آزادمنشی زیر بار نرفت و لسی در سفر دوم ناصرالدین شاه بخراسان نوشتن نسخه اصلی (روزنامه همایون) را بعهده گرفته و در مسافرت خراسان جزو ملتزمین رکب بود . کلهر در وبای عام طهران در سال ۱۳۰۹ ق - ۱۳۱۰ ق باین مرض در پی گذشت و در طهران در قبرستان محله حسن آباد (مکان آتش نشانی فعلی) مدفون گردید (مجله یادگار سال اول شماره ۷ ص ۳۹ و ۵۶) .

سایر مآخذ ، المآثر والآثار ص ۲۰۳ ، روزنامه ایران شماره ۷۸۰ مورخه ع ۲ سال ۱۳۱۰ ق

۱ - رساله غدیریہ :

ملا جعفر قاری ، طهران ، سنگی ، نستعلیق خط کلهر .

۲ - سفرنامه دوم ناصرالدین شاه :

طهران ، ۱۳۰۰ ق ، سنگی ، نستعلیق خط کلهر .

۳ - سفرنامه ناصرالدین شاه بکربلا :

طهران ، ۱۲۸۷ ق ، سنگی ، وزیري ، خط کلهر ، ۲۸۷ ص .

۴ - فیض الدعوع :

میرزا ابراهیم نواب ، طهران ، ۱۲۸۶ ق
سنکی خط کلهر ، بی شماره صفحه .

۵ - مخزن الانشاء :

انتخاب و خط کلهر ، طهران ، ۱۲۸۶ ق ،
سنکی ، وزیری ، ۴۳۱ ص .

۶ - مناجات نامه (شعر) :

خواجه عبدالله انصاری ، طهران ، ۱۲۹۹
ق ، سنکی ، نستعلیق ، خط کلهر .

۷ - منتخب السلطان :

ناصرالدین شاه ، طهران ، ۱۲۸۹ ق ،
سنکی ، خط کلهر ، بی شماره صفحه .

۸ - نصایح الملوك :

طهران ، سنکی ، خط کلهر .

حاج سید محمد رضا بن محمد باقر گلپایگانی :

(۱۳۱۶ ق - معاصر)

درقریه گوگرد از توابع گلپایگان متولد
شده . پس از طی تحصیلات مقدماتی و تکمیل
مقداری از سطوح باراکره سپار شده و در آنجا
بتحصیلات خود ادامه داده . در سنه ۱۳۴۰
ق بقم مهاجرت نموده و بتدریس سطوح و

بعداً بتدریس خارج فقه و اصول پرداخته
است (آثار الحجة ج ۲ ص ۷۱) .

۱ - مختصر الاحکام :

قم ، بی تاریخ ، سری ، رقی ، ۱۷۵ ص
۲ - مناسک :

قم ، سری ، رقی ، کتابفروشی طباطبائی
۱۳۶ ص .

رضا گلستانی :

(- معاصر)

۱ - فراریان ساقا امروز :

ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۷ ش ، سری ،
رقی ، ۳۷ ص .

رضا بن ابراهیم لطفی تبریزی :

(- معاصر)

از شاگردان ابوالقاسم خوئی ، مستنطق سابق
تهران ، وکیل دادگستری ، مدیر روزنامه
کبوتر .

۱ - درالفوائی فی فروع الفهم الاجمالی (عربی) :

تقریر سید ابوالقاسم خوئی ، طهران ، ۱۳۶۷
ق ، سری ، رقی ، ۱۱۶ ص .

۲ - رموز استنطاق :

طهران ، ۱۳۳۲ ش ، سری ، رقی .

محمد رضا بن محمد مؤمن امامی مدرس

خاتون آبادی اصفهانی :

(زنده در سال ۱۱۲۸ ق)

عالم فاضل متبحر مدرس در اصفهان
مقیم بوده و در تخت فولاد بالا سر میر محمد
مخدوم در پشت بقعه آقا محمد پیدآبادی
مدفونست .

(فوائد الرضویه ص ۵۳۵ ، تذکرة القبور .

ص ۲۲۲) .

۱- جنات الخلود المعمور من جداول النور:

(تاریخ فراغت از تألیف ۱۲۸۱ ق.)

طهران، ۱۲۶۸ ق، سنگی، رحلی، ۶۶ ص.
 طهران، ۱۲۷۱ ق، سنگی، رحلی، باهتمام
 سید احمد خوانساری، بی شماره صفحه.
 طهران، ۱۲۸۳ ق، سنگی، رحلی، خط محمد-
 باقر گلپایگانی، بی شماره صفحه
 طهران، ۱۲۸۴ ق، سنگی، رحلی، خط علی-
 اکبر، ۶۹ ص.

طهران، ۱۲۸۵ ق، سنگی، رحلی، ۷۰ ص
 طهران، ۱۲۹۰ ق، سنگی، رحلی، خط
 محمد باقر گلپایگانی، ۶۷ ص.
 طهران، ۱۳۰۵ ق، سنگی، رحلی، خط
 محمد باقر گلپایگانی، ۶۷ ص.

طهران، ۱۳۰۶ ق، سنگی، رحلی، خط
 محمد حسین کاشانی، ۶۷ ص.
 طهران، ۱۳۱۴ ق، سنگی، رحلی، خط
 محمد باقر بن زین العابدین گلپایگانی،
 بی شماره صفحه.

طهران، ۱۲۶۶ ق، ۱۲۷۹ ق، سنگی، رحلی.
 طهران، ۱۳۳۷ ش، سنگی، رحلی، گراوری،
 ادبیه، ۶۹ ص.

تبریز، ۱۲۶۲ ق، سنگی، رحلی.
 تبریز، ۱۳۱۵ ق، سنگی، رحلی، خط حسن
 گرمرویی، ۶۹ ص.

سید محمد رضا متفقی:

(- معاصر)

۱- راه راست یا سعادت بشر:

جلد اول، اصفهان، ۱۳۱۴ ش، سری،
 خشتی، ۱۸۰ ص.

آخوند ملا محمد رضا بن ملا محمد محزون

گیلانی:

(- معاصر)

۱- محرق الفؤاد (شعر):

رشت، ۱۳۴۷ ق، سنگی، خشتی، ۲۰۷ ص.
 طهران، ۱۳۵۱ ق، سنگی، خشتی، ۱۷۶ ص.
 ۲- مؤبدالوداد جلد دوم محرق الفؤاد:
 طهران، ۱۳۳۱ ق، سنگی، وزیر،
 ۴۲۵ ص.

حاج شیخ محمد رضا بن حسین محقق طهرانی:

(- معاصر)

۱- صباح النفلدین:

طهران، ۱۳۸۰ ق، سری، رقمی، ۱۱۶ ص

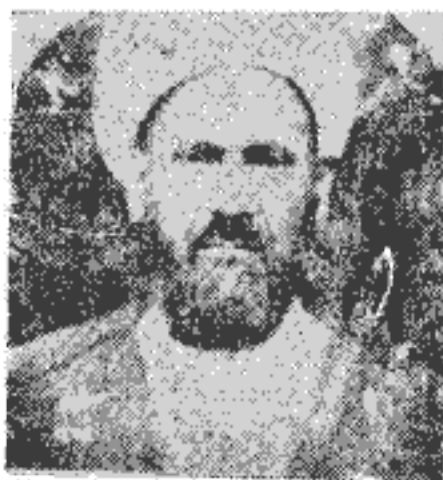
دکتر رضا محمد زاده:

(- معاصر)

۱- الکتروکار دیوگرافی:

بمشارکت دکتر سیف الدین نبوی، طهران
 ۱۳۳۵ ش، سری، جیبی، ۱۱۷ ص.

رضا بن عبدالرسول بن محمد مدنی کاشانی:

(۱۳۲۱ ق - معاصر)

در کاشان متولد شده. مقدمات و سطوح
 را در کاشان فرا گرفته در سنه ۱۳۴۰ ق به قم
 رهسپار شده و به تحصیلات خود در رشته فقه
 و اصول ادامه داده. در سال ۱۳۵۹ ق بر
 حسب دستور والد خود و درخواست بعضی از
 اهالی کاشان بموطن خود بازگشته است

(آثار الحجة ج ۲ ص ۳۳۲)

- ۱- توضیح التقریرات فی بحث الخیارات (عربی) :
شرح بر خیارات متاجر شیخ مرتضی انصاری،
تقریر شیخ عبدالکریم یزدی، جزء اول،
طهران، بی تاریخ، سری، وزیری، ۷۲ ص.
۲- الدرة المضية فی احکام ائمة الذهب والفضة :
طهران .
- ۳- رساله در حجاب زنان :
طهران .
- ۴- فرائض المتلذین :
طهران، ۱۳۷۶ ق، سنگی، رقعی، ۱۹۲ ص.
۵- کتاب ربا :
طهران .

۶- کشف الاستار عن حکم القرب والاعتبار :

طهران، ۱۳۷۵ ق، سنگی، وزیری، ۱۳ ص.

۷- کشف الحقایق فی الرد علی الزندیق والمنافق :

جلد ۲، طهران، ۷۱- ۱۳۷۳ ق، سری.

خشتی، ۵۹ + ۶۰ ص

قم، ۱۳۳۷ ش، سنگی، وزیری، چاپ دوم.

۲۱۲ ص .

۸- منتخب الرسائل رساله عملیه :

طهران .

دکتر رضا هستان :

(- معاصر)

نویسنده و مترجم طهران مصور.

۱- زندانی :

کروئین، ترجمه، طهران، سری.

مهندس رضا مشایخی (فرهاد)

(۱۲۸۴ ش - معاصر)

در طهران تولد یافت . پس از تکمیل تحصیلات متوسطه در مدرسه دارالفنون و گذراندن مسابقه وزارت فوائد عامه بمنظور تحصیل در رشته مهندسی ساختمان و راهسازی به باوریک رفت . دوره چهار ساله دانشگاه آن کشور را با موفقیت گذرانیده بایران بازگشت و در سال ۱۳۱۰ بخدمت وزارت راه در آمد و سه سال در دانشکده فنی که تازه تأسیس شده بود تدریس کرد . از سال ۱۳۲۶ که ساختمان خطوط راه آهن آذربایجان و خراسان شروع شد بسمت رئیس و مدیر کل اداره ساختمان منصوب گردید و مدت نه سال سرمهندس ساختمان این خطوط بود وی اکنون معاونت وزارت راه را عهده دار است .

مشایخی بسبب عشق مقرطی که بمطالعه و کسب دانش دارد پیوسته ایام فراغت را بخواندن و ترجمه آثار مهم مصروف داشته و

بیشتر تراجم او بنام (فرهاد) مکرر بچاپ
رسیده است .

(مقدمه حیات مردان نامی)

۱- اعترافات :

ژان ژاک روسو، ترجمه، طهران، ۱۳۲۸ ش،
سربی، رقمی، معرفت، ۲۶۲+۲۶۸ ص.
طهران، بی تاریخ، سربی، وزیر، ابن سینا،
چاپ سوم، ۵۴۵ ص.

۲- امیدواری در بکشت :

ترجمه فرهاد، طهران، سربی.

۳- تاریخ استنفاات جغرافیائی از آغاز تاریخ تا دوره
معاصر :

اوریان اولسن، ترجمه، طهران، بی تاریخ،
سربی، وزیر، ۷۱۸ ص .

۴- تصویر دوریان گری :

اسکروایلد، ترجمه، طهران، سربی، رقمی،
۳۷۶ ص .

طهران، ۱۳۲۷ ش، سربی، رقمی، چاپ
دوم، ۲۵۱ ص .

۵- جمهوریت :

بقلم افلاطون، ترجمه، طهران، ۱۳۳۴ ش،
سربی، رقمی، کانون معرفت، ۵۳۲+۹۰ ص.

۶- حیات مردان نامی :

پلوتارک، ترجمه، ۲ جلد، طهران، ۳۶ -
۱۳۳۷ ش، سربی، رقمی، هنگام ترجمه و
نشر کتاب، ۷۶۵+۷۰۱ ص.

۷- سه استاد سخن :

(بالزاک، داستایوسکی، دیکنس)

استفن زوایک، ترجمه، طهران، سربی، رقمی،
کانون معرفت، ۲۵۸+۱۱۰ ص.

۸- فروید :

استفان زوایک، ترجمه فرهاد، طهران،
۱۳۲۵ ش، سربی، رقمی، ۴+۸۸ ص

۹- کلتوباتر :

آرتورو ویکال، ترجمه فرهاد، طهران،
۱۳۳۲ ش، سربی، رقمی، کانون معرفت،
۲۲۴ ص .

۱۰- کورش نامه :

طهران، ۱۳۴۰ ش، سربی،

۱۱- ماری استوارت :

استفان تسوایک، ترجمه فرهاد، طهران،
۱۳۲۷ ش، سربی، رقمی، معرفت، ۱۲۹+
۱۲۴ ص .

۱۲- ماری انتوانت :

استفان زوایک، ترجمه، طهران، ۱۳۲۴ ش،
سربی، رقمی، ۳۵۴ ص .

شیخ محمد رضا المظفر :

(- معاصر)

۱- اصول الفقه (عربی) :

جزء اول، نجف، ۱۳۷۸ ق، سربی، وزیر،
۱۷۸+۱۴۹ ص .

نجف، ۱۳۸۰ ق، سربی، وزیر،

۲- السقیفة (عربی) :

نجف، ۱۳۶۸ ق، سربی، وزیر، بنفقه
مهر اجا محمد امیر احمد محمدی، ۱۲۸ ص.

۳- عقاید الشیعة (عربی) :

نجف، ۱۳۷۳ ق، سربی، رقمی، ۱۱۹ ص.

۴- علی هامش السقیفة (عربی) :

نجف، ۱۳۷۳ ق، سربی.

۵- المنطق (عربی) :

۲ جزء، نجف، ۱۳۷۷ ق، سربی، چاپ
دوم، ۱۱۷+۱۵۸+۱۷۱ ص.

محمد رضا صاحب ملتانی :

( )

۱- شرح تحفة الاحرار جامی :

لاهور، ۱۹۱۱ م، سنگی، رقمی، ۱۸۰ ص

محمد رضا میرزا زمانی :

(- معاصر)

۱- سالنامه کشور ایران :

طهران، سال دوم، ۱۳۲۶ ش، سری، جیبی ،
 ۳۲۸ ص . سال سوم ۱۳۲۷ ش ۳۰۸ ص ،
 سال چهارم ۱۳۲۸ ش، ۲۴۶ ص . سال ششم،
 چاپ دوم، ۱۳۳۰ ش، سال هفتم، ۱۳۳۱ ش
 ۳۳۰ ص، سال هشتم، ۱۳۳۲ ش ۴۳۵ ص،
 سال نهم ۱۳۳۳ ش ، ۴۷۲ ص، سال دهم
 ۱۳۳۴ ش، ۳۲۰ ص، سال یازدهم، ۱۳۳۵ ش
 ۲۳۸ ص . سال دوازدهم، ۱۳۳۶ ش، ۴۲۳ +
 ۳۷ ص، ضمن آن کلید سعادت . سال سیزدهم،
 ۱۳۳۷ ش ، ۴۵۴ + ۴۰ ص ، ضمن آن
 گنجینه تاریخی مازندران ، سال چهاردهم
 ۱۳۳۸ ش ، ۳۲۰ + ۴۰ ص .

مهندس الملك رضاین باقر نجمی تبریزی :

(۱۲۹۶ ق - تیرماه ۱۳۳۵ ش)

در تبریز متولد شده در سن هشت سالگی
 بمعیت پدر بطهران آمده و بمدرسه دارالفنون
 داخل گردید و در رشته ریاضی فارغ التحصیل
 شد . در سن ۱۳۱۷ ق بمعلمی کلاس یک ریاضی
 وجغرافیا در مدرسه دارالفنون یا ماهی سه

تومان حقوق برقرار گردید و در ضمن در
 سایر مدارس بسمت معلمی بتدریس اشتغال
 یافت . در سن ۱۳۲۴ ق بلقب مهندس الملك
 ملقب گردید . پس از آن بمشاغل مختلفه در
 وزارت فرهنگ مشغول بود . تا در سن
 ۱۳۲۹ ش متقاعد گردید .
 (مجله آموزش و پرورش سال ۲۶ شماره
 ۳ ص ۱۶۲) .

۱- اصول علم هندسه :

طهران، ۱۳۳۶ ق سنگی، رقعی، ۴۶۴ ص .
 طهران، ۱۳۳۹ ق ، سنگی ، رقعی ، چاپ
 چهارم، ۳۳۲ ص .
 طهران، دوره ابتدائی ، سنگی ، جیبی ،
 ۵۶ ص .

۲- اصول علم هیئت :

طهران، ۱۳۱۶ ش، سری .

۳- جغرافیای ابتدائی :

حدود یکصد مرتبه تجدید چاپ شده است .
 ۴- حساب دوره سوم ابتدائی :

طهران، ۱۳۳۷ ق، سنگی، رقعی، ۲۴۸ ص .

۵- حل المسائل الجبریه هزار مسئله :

طهران، ۱۳۳۳ ق، سنگی ، جیبی ، بدستور
 نجم الدوله، ۲۵۶ ص .

۶- مخروطات :

طهران، ۱۳۱۳ ش، سری،

۷- هندسه ابتدائی :

طهران، دوره دوم ابتدائی، ۱۳۳۳ ق، سنگی،
 جیبی، ۹۶ ص .

۸- هندسه ترسیمی :

طهران، ۱۳۱۴ ش .

۹- هندسه سطحیه :

جلد اول ، دوره اول متوسطه ، طهران ،
 ۱۳۱۷ ش، سری، رقعی، ۱۴۸ ص .

دکتر رضا وثوقی :

(- معاصر)

۱- تاریخ دیپلوماسی :

لوئی دولر ، ترجمه بمشارکت اردشیر نیک پور ، طهران ، ۱۳۲۹ ش ، سری ، جیبی ، شماره ۴۶ مجموعه چه میدانم ، ۱۴۱ ص .

محمدرضا وجدانی :

(- معاصر)

۱- اصول محاکمات جزائی :

۴ جزوه تقریر ، طهران ، سری ، رقمی ، ۸۳ ص .
۲- اصول محاکمات حقوقی :

طهران ، سری ، رقمی ، ۳۶ ص .

شیخ محمدرضا بن هادی بن عباس
آل کاشف الغطاء :

(- ۱۳۶۶ ق)

جلد اول ، دوره اول ، طهران ، ۱۳۱۷ ش ،

سنکی ، رقمی ، ۲۴۰ ص .

طهران ، ۱۳۱۵ ش ، ۱۳۱۶ ش .

۱۰- هندسه رسمیه ، دسکریپتو ، توصیفی :

طهران ، ۱۳۴۷ ق ، سری ، رقمی ، ۲۴۴ ص .

۱۱- هندسه رقومی ، مرقمه ارتفاع نما :

طهران ، ۱۵۶ ص .

۱۲- هندسه فضائی :

طهران ، ۱۳۱۳ ش .

۱۳- هشت :

طهران ، ۱۳۱۳ ش ، ۱۳۱۶ ش .

محمدرضا نصیری :

(- معاصر)

۱- فاطمه ، رمان :

طهران ، سری .

حاج میرزا محمدرضا بن نور محمد

قراچه داغی :

( )

۱- شرح قصیده سید اسد مهیل حمیری :

تبریز ، ۱۲۸۰ ق ، سنکی ، خشتی ، ۱۴۸ ص .

تبریز ، ۱۲۸۲ ق ، سنکی ، خشتی .

تبریز ، ۱۳۰۱ ق ، سنکی ، خشتی ، ۱۴۸ ص ،

با شرح قصیده ذبیانی از محمد علی بن نور محمد .

تبریز ، ۱۳۱۰ ق ، سنکی ، خشتی ، ۱۴۸ ص

با شرح قصیده ذبیانی .

رضا نوری :

(- معاصر)

۱- شکایات نماز :

طهران ، ۱۳۲۸ ش ، سری ، جیبی ، شرکت

سهامی طبع کتاب ۱۶ ص .

رسانیده و برای تکمیل تحصیلات به هندوستان
رفته و در کراچی علوم جدید و زبان انگلیسی
را آموخت و دوره کالج اسلامی آنجا را پایان
رسانیده شیراز برگشت . در جنگ اول
بین المللی وارد خدمت قشون انگلیس شد .
بعد از انحلال قشون مطبوعه هزار را تأسیس
نمود . (دانشمندان و سخن سرایان فارس
ج ۴ ص ۸۴۹) .

۱- بقاء روح :

سیلابیت، ترجمه، شیراز، ۱۳۰۲ ش، سربی،
رقعی، ۹۱ ص.

۲- حیات مالک اشعر :

طهران، ۱۳۰۲ ش، سربی، رقی، کتابفروشی
احمدی، ۸۰ ص.

۳- دوران پهلوی نماینده عملیات رضاشاه از ۳۰۴ تا
۱۳۱۴ ش

شیراز ۱۳۱۴ ش، سربی.

۴- عارفنامه :

شیراز، سربی.

دکتر رضا هشتروddy :

(- معاصر)

۱- مبارزه اجتماعی با سوزاک :

طهران، ۱۳۱۷ ش، سربی، رقی، ۷۷ ص.

رضا همراه :

(- معاصر)

۱- دام عشق :

بهرمن، ترجمه، همدان، سربی، رقی،
بنگاه مطبوعاتی خوشه، با مقدمه محمد -
علی آزاد، ۶۶ ص.

۲- روش پیش نویسی :

چارلز فینگر، ترجمه، طهران، ۱۳۲۸ ش،
سربی، رقی، ۲۶ ص.

۳- يك هفته در بهشت :

جان مارچ، همدان، ۱۳۲۶ ش، سربی.

بگفته صاحب الذریعه ج ۷ ص ۱۱۹ بسال

۱۳۶۶ ق وفات یافت .

۱- حیات الشریف الرضی (عربی) :

بفداد، ۱۳۶۰ ق، سربی.

حاج آقا رضا بن محمد هادی همدانی نجفی :

(- ۱۳۲۲ ق)

عالم عامل کامل فقیه نبیه عابد زاهد ثقه
ورع شیخ فقهاء عظام استاد علماء اعلام .
در ماه صفر ۱۳۲۲ ق در سامراء وفات یافت
و در رواق پائین پامدفون گردید .

(فوائد الرضویه ص ۵۳۴) .

۱- فوائد الرضویه علی القرائد الرضویه (عربی) :

شیخ مرتضی انصاری، حاشیه بر فرائد الاصول.

طهران، ۱۳۱۸ ق، سنگی، وزیری، ۲۴۱ ص.

طهران، ۱۳۱۹ ق، سنگی، وزیری، ۲۹۱ ص.

طهران، ۱۳۷۶ ق، سنگی، رحلی، گراوری.

۳۹۱ + ۱۳۱ ص، با فرائد الاصول .

۲- مصباح الفقیه شرح شرایع (عربی) :

جلد اول، طهاریت، طهران، ۱۳۵۳ ق.

سنگی، رحلی، خط حسین ناسخیان، بنفقه

حاج محمد حسین توسرکانی، ۶۶۲ ص.

جلد دوم، صلوة، نجف، ۱۳۴۷ ق، سنگی،

رحلی، ۷۸۱ ص

جلد دوم، صلوة، طهران، ۱۳۷۴ ق، سنگی

رحلی، گراوری، ۷۶۹ ص.

جلد سوم، زکوة، طهران، ۱۳۶۵ ق، سنگی،

رحلی، خط طاهر خوشنویس، بتصحیح سید -

صدرالدین شوشتری، ۲۴۰ ص، در خاتمه

رساله رضاعیه شیخ رضا قاضی.

جلد سوم، طهران، ۱۳۵۷ ق، سنگی، رحلی.

سید محمد رضا هزار شیرازی :

(زنده در ۱۳۱۲ ش)

تحصیلات مقدماتی را در شیراز پایان

رقمی، مطبوعاتی فقیر، ۹۶ ص.

رضا یگانه :

(- معاصر)

۱- توماس ادیسن :

گلنوود کالارک، ترجمه، طهران، ۱۳۳۷
ش، سری، رقمی، صفی‌علیشاه، ۱۳۰ ص.

رضائی (رجوع شوده) سید جعفر جعفری.
رضائی (رجوع شوده) محمد حسین ابن
محمد طهرانی.

رضائی (رجوع شوده) خسرو.

رضائی (رجوع شود) به موسی

رضائی (رجوع شوده) نعمت‌الله.

رضا جوئی (رجوع شوده) محمد مهدی -
(مولوی).

حکیم سید رضا حسین جعفری هندی :

( )

۱- مجربات رضائی درضف باه و مثانه :

گانپور، ۱۹۱۴، سنگی، وزیر، ۶۸ ص.
لکهنو، سنگی، وزیر، ۶۴ ص.

لکهنو، ۱۲۷۴ ق، سنگی، وزیر

گانپور، ۱۸۶۸ م، سنگی، وزیر، ۶۹ ص.

گانپور، ۱۸۷۱ م، سنگی، وزیر، ۶۹ ص.

رضازاده (رجوع شوده) جعفر

رضازاده شفق (رجوع شوده) صادق (دکتر).

حکیم رضا علیخان بن محمود علیخان

حیدرآبادی :

( )

۱- تذکرة الهند یادگار رضائی :

(تاریخ تألیف ۱۲۳۷ ق)

جلد ۲، حیدرآباد دکن، ۵۳-۱۳۵۸ ق،

سنگی، وزیر، چاپ دوم ۵۲۰+۷۵

۵۴۸ ص.

هند، ۱۲۸۳ ق و ۱۲۹۱ ق.

رضا علیشاه (رجوع شوده) سلطان حسین

تابنده.

رضاعی (رجوع شوده) حسین [دکتر].

رضاقلی بن جعفر قلی بن رضاقلی :

( )

۱- سیاحتنامه استانله بافریقا :

ترجمه، طهران، جلد سوم، ۱۳۱۶ ق،

سنگی، رحلی، ۱۵۲ ص.

رضا قلی بن حسین انصاری :

( )

پدری مدتی نایب اول وزارت خارجه بوده

است. خود او مدتی در خارجه تحصیل نموده.

۱- خود آموز اصول تدریس فرانسه :

طهران، ۱۳۰۶ ق.

سردار اشرف امیر جنگ رضاقلی ابن

حسینقلی والی پشتکوه :

( )

۱- انیس‌الساfer در تربیت و معالجه حیوانات :

۲- فتح‌نامه ارستان (شعر) :

بوشهر، ۱۳۲۹ ق، سری، رقمی، ۷۷+

۲۲ ص.

رضاقلی سپاهی :

(- معاصر)

۱- بوسه نخستین :

طهران، سری.

رفیع‌الملک رضاقلی بن رفعت‌الملک مصطفی-

قلی صمصامی مهاجر :

(۱۳۰۶ ق - ۱۳۳۵ ش)

در خراسان متولد شده. سمت رسمی او مدیر

عتیقات و موزة ملی، تحصیلات وی انشاء ادبیات

ودوره علوم جدید متوسطه، دخول در خدمت وزارت فرهنگ رمضان ۱۳۲۵ ق مراتبی که از حیث خدمت پیموده، دفتر داری یا رئیس کابینه حکومتی زنجان در وزارت داخله و اخیراً منشی دوم وزارت معارف، منشی اول، کفیل عتیقات، مدیر موزه، (سالنامه وزارت معارف سال ۱۲۹۷ ش ص ۴۰).

۱- عودارواح:

گابریل دلان، ترجمه، طهران، ۱۳۱۰ ش، وزیری ۳۴+۵۹۵ ص.

رضا قلی طهرانی:

( )

۱- رساله رضاعیه:

طهران، ۱۳۶۵ ق، سنکی، درخاتمه مصباح الفقیه.

سید رضا قلی قائم مقامی:

(- فروردین ۱۳۳۷ ش)

افسر بازنشسته بوده است مرکز تحقیقات کامپیوتر علوم

۱- جنایات عنق:

لوئی پل مارگریت، ترجمه، طهران، ۱۳۰۶ ش، سربی، جیبی، ۱۵۶ ص.

۲- دستور اتومبیل رانی فرد:

کرمانشاهان، ۱۳۰۳ ش، سربی، جیبی، ۱۳۲ ص.

۳- سه روز از زندگی ماری آنتوانت ملکه فرانسه:

گزاویه مارمیله عضو اکادمی، ترجمه، اراک، ۱۳۳۰ ش، سربی، جیبی، نشریه روزنامه سپهر، ۵۹ ص.

۴- وقایع غرب ایران در جنگ اول جهانی:

اراک، بی تاریخ، سربی، رقعی، ۳۰۱ ص.

رضا قلی گلپیرا:

(- مرحوم)

۱- اثر خاتمه رضا قلی گلپیرا:

طهران، ۱۳۰۸ ش، سربی، جیبی، ناشر دکتر آصف تاج بخش، ۲۶ ص.

۲- کاشتن و نگاهداری مرکبات:

طهران، ۱۳۰۶ ش، سربی، ۲۶ ص.

مجنون علی شاه رضا قلی میرزا مجنون

مراغه:

( )

۱- مرآت الماشقین (شعر):

۲- سلسله نامه (شعر):

طهران، ۱۳۲۲ ق، سربی، رقعی، باهتمام ظهیرالدوله امیرتومان، ۱۷۲ ص.

حاج رضا قلی حکیم مکنی بابی المکارم

متخلص به مشرق فرزند میرزا بزرگ نوری

مازندرانی:

(- ۱۳۱۱ ق)

۱- حدیث کما (ترجمه شعر):

طهران، ۱۳۱۵ ق، سنکی، رقعی، ۹۲ ص.

رضا قلی بن مهدی قلی شقایق سرابی تبریزی:

( )

رضا قلی خان سرابی معروف به تاریخ - نویسنده نایب اول وزارت خارجه بوده و برادر حاجی ملا کریم مؤلف برهان جامع است (دانشمندان آذربایجان ص ۱۵۹)

وی پدر میرزا مهدی خان معتمد الدوله

میباشد.

۱- تاریخ شارل دوازدهم پادشاه سوئد:

۲- تاریخ اسکندر:

۳- تاریخ پطرکبیر:

اولوسوم تألیف ولتر، دوم تألیف جمن کل،

ترجمه موسی جبرئیل، انشاء و املاء رضا قلی

تاریخ نویسنده.

جلد اول، سوانح عمری امپراطور روسیه

معروف به تاریخ پطرکبیر و شارل دوازدهم

امیراطورسوئد، بمبئی، ۱۳۱۳ق، سنگی،
رقعی، ۲۰۹ص.

طهران، ۱۲۶۳ق، سنگی، رحای، ۲۸۸ص.
بمبئی، ۱۲۸۳ق، سنگی.

۴- حساب وهندسه :

طهران، ۱۲۷۴ص.

۵- لجة العالم فی ترجمة حجة العالم :

ترجمة لهوف، طهران، ۱۳۱۱ق، سنگی،
۱۸۲ص.

امیرالشعراء رضاقلی بن محمد هادی نوری
هدایت :

(۱۲۱۵ق - ۱۲۸۸ق)

در ۱۵ محرم ۱۲۱۵ق در طهران متولد
شده ام مسقط الرأس والدین چهارده کلاته از
توابع هزار جریب بوده و در سنه ۱۲۱۸ق
در مأموریت فارس در گذشت و بعد از وفات
والد بامادر خود بطهران آمده و چون جمعی
از اقارب مادری دربار فروش سکونت
داشته اند در آن شهر متوطن شده بعد از چند
سال بامادر که قصد مکه داشت به فارس
بازگشته بعد از وفات مادر در راه مکه
بعلت انتساب تحت سرپرستی محمد مهدیخان
صحنه قرار گرفت و تحصیل مینمودم. بعد از
سپری شدن دوره خردسالی بملازمت فرمان-

فرما و پسرانش بسر میبرد و در بدو شباب
در شعر چاکر تخلص مینمودم و بعداً هدایت
تخلص نمودم. در مسافرت خاقان صاحبقران
به فارس منصب امیرالشعرائی یافتیم و بعد از
وفات فتحعلی خان صبا بمنصب ملک الشعرائی
رسیدیم.

بعداً بعاونت فیروز میرزا و بعد از دو
سال بعاونت فریدون میرزا در فارس
منسوب گشتم. در سنه ۱۲۵۴ق بطهران
رهسپار شدم و تربیت عباس میرزای ولیعهد
بمدهام و گذار گردید و جزو ملتزمین رکاب
درهاری بسر میبردیم. در سنه ۱۲۶۴ق بعد
از فوت پادشاه از خدمت خود استعفا نمودم.
در سنه ۱۲۶۷ق بسفارت خوارزم مأمور
گردیدم و در مراجعت بریاست و نظامت
دارالفنون منصوب شدم. (مجمع الفصحاء
ج ۲ ص ۵۸۲)

در سوم ربیع الثانی ۱۲۸۸ق در سن
هفتاد و چهار سالگی به ناخوشی استسقا -
در گذشت (روزنامه ایران شماره ۲۸ مورخه
۳ ربیع الثانی ۱۲۸۸ق).
سایر مآخذ، المآثر والآثار ص ۱۸۹،
دانشمندان آذربایجان ص ۳۲۷.

۱- اجمل التواریخ :
تبریز، ۱۲۸۳ق، سنگی، رقعی، باهتمام
اسدالله غالب طهرانی، ۱۶۱ + ۱۳۱ص، با
عشق نامه غالب طهرانی در یک جلد.

۲- ریاض العارفین تذکرة المحققین :
(تذکرة عرفاء و حکماء و شعراء)
طهران، ۱۳۰۵ق، سنگی، وزیر، ۳۶۷ص
طهران، ۱۳۱۶ش، سربی، وزیر، احمدیه
۶۵۴ص.

۳- ریاض المحبین در اخلاق :
طهران، ۱۲۹۸ق، سنگی.

تبریز، ۱۲۸۰ ق، سنگی.

رضاقلی بن ملا بمانعلی همایشی رازی :

(۱۲۱۲ - ۱۲۹۰ ق)

اصلاً از خوانین فارس بوده و در جوانی پشت پا بمقام زده جوای کمالات شد از موطن خود بنجف مهاجرت نمود و مدت هیجده سال در مجلس درس صاحب جواهر کلام تلمذ نمود عاقبت سخنوری پیش گرفته از نجف بجانب هندوستان شتافت و بعد از دو سال از آنجا بمکه رفته و در مراجعت بسیر بلاد پرداخت و عاقبت بطهران آمد و در طریقه سلوک بمیرزا ابوالقاسم سکوت برشته فقر وارد گردید.

(مقدمه دیوان).

در ربیع الاول ۱۲۹۰ ق باصفهان وفات یافت و قبرش پای دیوار بقعه صحن امامزاده احمد واقع در محله دروازه حسن آباد و جنب مسجد شاه است (تذکره القبور ص - ۱۷۲).

۱- شکرستان (شعر):

طهران، ۱۳۲۰ ق، سنگی، رحلی، خط محمد شفیع بن محمد رضا گلپایگانی،

تبریز، ۱۳۱۴ ق، سنگی، خشتی، ۲۴۹ ص.

۴- سفارتنامه خوارزم :

مستخرج شفر با ترجمه فرانسوی سال ۱۸۵۹ م

بطبع رسانیده است.

طهران، سنگی، ضمن مجلد دوم مرآت

البلدان بطبع رسیده است.

پاریس ۱۸۷۹ م، سری، وزیر، ۳۳۴ ص.

مصر، ۱۲۹۲ ق، سنگی.

بولاق سری.

۵- فرهنگ انجمن آرا ناصری در لغت :

طهران، ۱۲۸۸ ق، سنگی، رحلی، خط

میرزا آقا کمره، با تصحیح عبدالله منشی.

طهرانی، بی شمار، صفحه، طهران ۱۳۳۸ ش.

سری، وزیر، اسلامی، ۸۲۷ ص.

۶- فهرست التواریخ :

طهران.

۷- گلستان ارم، بکتابخانه (شعر) :

طهران، ۱۲۷۰ ق، سنگی، خشتی، ۴ ص.

۸- مجمع الفصحاء در تذکره شعراء :

۲ جلد، طهران، ۱۲۹۵ ق، سنگی، رحلی،

۶۵۷ + ۶۷۹ ص.

طهران، ۱۳۳۶ ش، سری، وزیر، امیر کبیر،

باعتماد مظاهر مصفی ۵۹۶ + ۰۰۰ ص.

۹- مقيم روضة الصفا خواندمیر :

(از زمان صفویه ببعد)

جلد هشتم نادم، طهران، ۷۰ - ۱۲۷۴ ق،

سنگی، رحلی، خط علی اصغر تفرشی،

بی شماره صفحه.

۱۰- مدارج البلاغة در بدیع :

شیراز، ۱۳۳۱ ق، سنگی، رقمی، ۲۳۰ ص.

۱۱- عظام الانوار فی مناقب الاله الاطهار :

تبریز، ۱۲۸۰ ق، سنگی، خط محمد علی

تبریزی، ۴۷۵ ص.

۱۲- منتخب دیوان شمس :

باهتمام صدرالدین شیرازی نجدالسلطنه ،
۴۳۸ ص.

رضاقلی زاده (رجوع شود به) احمد .
رضایت (رجوع شود به) ابوالقاسم .

رضوان مهتدی :

(- معاصر)

۱- بهترین داستانهای کودکان :

ترجمه ، طهران ۱۳۳۶ ش، رقمی، ۶۶ ص.

رضوان همدانی (رجوع شود به) عبدالوهاب .
رضوانی (رجوع شود به) اکبر .
رضوالی (رجوع شود به) سعید .
رضوانی (رجوع شود به) محمد بن ابوالقاسم .
رضوی (رجوع شود به) ابوالقاسم بن حسین
لاهوری .

رضوی (رجوع شود به) احمد [مهندس] .
رضوی (رجوع شود به) محمد ابوتراب .
رضوی (رجوع شود به) محمد باقر .
رضوی (رجوع شود به) محمد باقر بن محمد
قمی کشمیری .

رضوی (رجوع شود به) تقی [دکتر] .
رضوی (رجوع شود به) محمد تقی بن اسحق
قمی .

رضوی (رجوع شود به) محمد تقی بن حسین
لکهنوی .

رضوی (رجوع شود به) حسن بن عزیز قمی .
رضوی (رجوع شود به) خلیل بن محمد .
رضوی (رجوع شود به) رضا هندی .

رضوی (رجوع شود به) محمد رضی غروی .
رضوی (رجوع شود به) زین العابدین -
خوانساری .

رضوی (رجوع شود به) محمد سعید حیدر -
آبادی .

رضوی (رجوع شود به) عباس سراج
هاشمی .

رضوی (رجوع شود به) عبدالمجید قمی
ملك الشعراء .

رضوی (رجوع شود به) علی بن ابوالقاسم
لاهوری .

رضوی (رجوع شود به) علی بن تقی
لکهنوی .

رضوی (رجوع شود به) علی علوی آل طه .

رضوی (رجوع شود به) علی بن تقی

رضوی (رجوع شود به) محسن لکهنوی .

رضوی (رجوع شود به) محمد .

رضوی (رجوع شود به) محمد نجفی

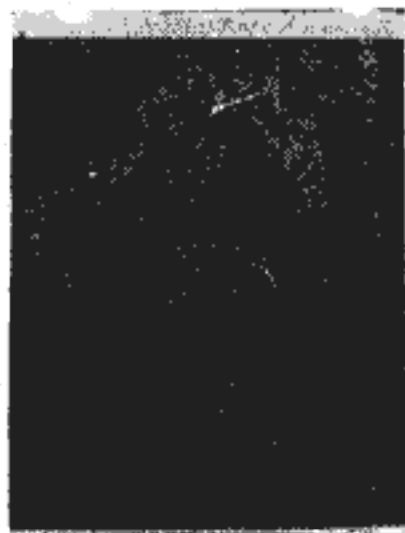
خوانساری .

رضوی (رجوع شود به) مهدی قمی

رضوی (رجوع شود به) نعمت الله .

رضوی زاده (رجوع شود به) علی .

میرزا رضی آقا مجتهد تبریزی :

(۱۲۹۴ - ۱۳۷۴ ق)

در ذی القعدة ۱۲۹۴ ق در تبریز متولد

شده و از شش سالگی شروع به تحصیل نموده .

در هفده سالگی تحصیل فقه و اصول پرداخته .

در سنه ۱۳۱۸ ق بنجف مهاجرت نموده و
بتحصیلات خود ادامه داده و سه نفر اساتید
اخیر وی اجازه اجتهاد اورا کتباً و شفاهاً
تصدیق نموده‌اند. علم هیئت و معقول و طب
را بقدر وافی از برادر خود فیلسوف الدوله
فرا گرفته . بعد از سنه ۱۳۴۲ ق بقسم
رهسپار شده و در آنجا بتدریس اشتغال
ورزید بسال ۱۳۷۴ ق به تبریز درگذشت و
جنازه اش بقم حمل و در مسجد بالاسرمدفون
گردید .

(کتاب علمای معاصرین ص ۴۰۳ ، آثار
الحجة ج ۲ ص ۲۲۹) .
۱- فلاح الفاحل ، رسالة عملیه :
تبریز

محمد رضی رضوی غروی :

( )

نواده حاج سید مرتضی رضوی کشمیری

نجفی است .

۱- تحفة الرضویة فی مجربات الایامیة (عربی) :

طهران ، ۱۳۷۴ ق ، سربی ، جیبی ، ۱۳۶ ص .

آقا رضی بن نبی قزوینی :

(- بعد از ۱۱۳۴ ق)

این شخص غیر از آقا رضی الدین محمد
ابن حسن قزوینی صاحب ضیافة الاخوان
متوفی ۱۰۹۶ ق میباشد .

۱- تظلم الزهراء من اعراق دماء آل عبا (عربی) :

طهران ، ۱۳۰۴ ق ، سنگی ، وزیري ، خط
محمد رضا طالقانی ، ۲۸۵ ص .

طهران ، ۱۳۱۲ ق ، سنگی ، وزیري ، شماره
صفحه .

نجف ، ۱۳۷۵ ق ، سربی رقی ، چاپ دوم ،
۴۶۸ ص .

سید رضی هندی :

( )

۱- دعای گدیل (عربی و انگلیسی) :

بمبئی ، ۱۳۴۰ ق

رضیانی (رجوع شود) به حسن [سید]
رضی الدین (رجوع شود به) ابوالقاسم
علی بن موسی .

رضی الدین (رجوع شود به) حسن طبرسی
رضی الدین (رجوع شود به) رجب برسی
[شیخ] .

رضی الدین (رجوع شود به) عبدالغفور
لاری .

رضی الدین (رجوع شود به) عبد الله ابن
نورالدین جزایری .

رضی الدین (رجوع شود به) علی بن سعد الدین
ابراهیم .

رضی الدین (رجوع شود به) محمد استرآبادی
نجم الاثمة .

رضی الدین (رجوع شود به) محمد بن آقا-
حسین خوانساری .

رضی الدین (رجوع شود به) محمد ابن
حسین موسوی سید رضی .

رضی الدین :

( )

۱- القول السدید :

گانیور ، ۱۲۸۹ ق ، سنگی ، وزیري ، ۱۶ ص .

رعد (رجوع شود به) نادر علی .

رعدی آذرخشی (رجوع شود به) غلامعلی
[دکتر] .

رفاعی (رجوع شود به) ابراهیم بن محمد .

رفاعی (رجوع شود به) زین العابدین .

رفاعی (رجوع شود به) محمد بن عبد الله .

رفاعی (رجوع شود به) مصطفی صادق.

رفت (رجوع شود به) عباس بن احمد هندی.

رفت (رجوع شود به) علی بن عباس کازرونی.

رفت (رجوع شود به) محمد علی.

رفت (رجوع شود به) یدالله.

دکترم. م. رفعت :

(- معاصر)

بزشك بیمارستان بهاءوی رئیس

درمانگاه کرسی بالینی بیماریهای درونی.

۱ - تصریحات رسمی درحق انگلیس درمصر و بلژیک
سال ۱۸۸۲ م و ۱۹۱۴ م :

استانبول، ۱۹۱۵، سری، رقمی، ۱۶ ص.

۲ - سخنرانی پزشکی سؤالات مسابقه اترنا :

جزوه اول، طهران، بی تاریخ، سری،
رقمی، ۱۱۳ ص.

رفت علی (رجوع شود به) ملا محمد حسین.

رفقا (رجوع شود به) حسین.

میرزا رفیع خان :

( )

۱ - اصول علم جغرافیا :

تبریز.

۲ - بدایة الجغرافیا :

تبریز.

۳ - دستور زبان :

تبریز.

رفیع :

(- معاصر)

۱ - تاریخ سمنان :

طهران، ۱۳۴۱ ش، سری، خشتی، ۲۳۸ ص.

رفیع خان باذل هروی :

(- ۱۱۲۳ ق)

برادرزاده محمد طاهر وزیر عالمگیر

شاه است کتاب معارج النبوه را در زمینه

شاهنامه فردوسی بنظم آورده و در آنجا

تلاشها کرده و حمله حیدری نام نهاده است.

(تذکره سرخوش ص ۱۰، فهرست کتابخانه

آصفیه ج ۳ ص ۱۰۰)

۱ - حمله حیدری (شعر) :

لکهنو، ۱۲۶۷ ق، سنگی، وزیری بزرگ،

۳۳۳ ص.

همبئی، ۱۳۰۹ ق، سنگی، رحلی، ۳۳۰ ص.

طهران سنگی، وزیری بزرگ، ۲۳۸ +

۳۲۹ ص.

شیخ محمد رفیع :

(- معاصر)

۱ - تنبيه الله، رد بره سیحین :

ایران.

ملارفعی گیلانی اصفهانی :

(- قبل از ۱۱۵۴ ق)

وی درایام محاصره مشهد مقدس و فتنه

افغان در آنجا میزیسته و از مشاهیر فضلا

بوده و الحال سنه ۱۱۵۴ ق (تاریخ تألیف

کتاب) درقید حیات نیست (تاریخ حزن

چاپ سوم ص ۷۹) دودختر میرابوالمعالی

بزرگ یکی جلیله فاضل علامه ملا محمد -

رفیع جیلانی مجاور درمشهد مقدس رضوی

بوده و از اودوصبیه بهم رسید یکی حرم

محترم نواب مغفور فاضل میرزامحمد علی

داماد نواب مغفور و برادر ایشان و صبیه

دیگر میر ابولمعالی بزرگ زوجه مرحوم

ملا محمد شفیع برادر ملا محمد رفیع

بوده ، و او والده نواب مرحوم میرزا

محمد علی و برادر ایشان بود که سوای
نواب مجموع در محاصره اصفهان افغانه
محمودی فوت شدند . . . و مجموع سلسله
مرحومان ملار محمد رفیع و ملار محمد شفیع در
دارالعباده یزد میباشند .

(تذکره الانساب ملا حیدر علی بن عزیز الله
چاپ سال ۱۳۲۹ ش ضمن سالنامه دبیرستان
فرهنگ اصفهان) .

۱- کشف المدارك ، تعلیقه علی مدارك الاحکام فی شرح
شرایع الاسلام (عربی) :

طهران ، ۱۳۲۲ ق ، سنکی ، رحلی ، خط
سید حسین بن محمد خوانساری ، ۴۶۳ ص .
در مقدمه مدارك .

ایران ، بی تاریخ ، سنکی ، رحلی ، ناصفجه
۲۷۲ شماره گذاری شده بقیه بی شماره صفحه ،
در مقدمه مدارك .

حاج محمد رفیع بن قهرمان گرمروزی

(تبریزی غروی) (ترجمه کتب میرزا علی محمد)

۱- ذریعة النجاة در مقتل (عربی) ترجمه فارسی :

تبریز ، ۱۳۰۰ ق ، سنکی ، خشتی ، ۲۸۳ ص .
تبریز ، ۱۳۰۴ ق ، سنکی ، وزیري ، گراوری
۲۸۳ ص .

تبریز ، ۱۳۱۷ ق ، سنکی ، وزیري ، خط
محمد بن محمد رضا خوشنویس ، ۲۸۳ ص .

ملار رفیعا (رجوع شود به) محمد بن حیدر
میرزا رفیعا (رجوع شود به) محمد ابن -
حیدر .

رفیعا رجوع شود به) ناصر .

رفیع پور (رجوع شود به) حسین .

رفیع الدین :

( )

۱- رفیع البصر :

هند ، سنکی

۲- هدایة الاحیاء فی آداب الاطباء :

هند ، ۱۳۰۷ ق ، سنکی .

شاه رفیع الدین محدث دهلوی ،
(۱۲۴۲ ق -)

۱- شرح برهان العادقین :

سید محمد کیسود راز چشتی ، حیدر آباد -
دکن ۱۳۶۰ ق ، سنکی ، وزیري ، ۹ ص ،
ضمن مجموعه یازده رسائل ،
۲- قیامنامه در کلام :

دهلی ، سنکی

نظام العلماء حاج سید رفیع الدین بن علی اصغر
طباطبائی تبریزی :

(۱۳۲۶ ق -)

از افاضل علماء و اکابر ادبای تبریز و
بسیار نیکو معاشرت بوده و از مطالعات
علمیه آنی فروگذاری نداشته و اوقات
خود را باعزمی راسخ مصروف مطالعه کتب
متنوعه نموده است . سال ۱۳۲۶ ق در
باسمیع دو فرسخی تبریز در گذشت و در صحن
بزرگ حضرت معصومه قم مدفون گردید .
(ریحانة الادب)

۱- آداب الملوك شرح عهدنامه مالک اشتر :

تبریز ، ۱۳۲۰ ق ، سنکی ، ۳۲۳ ص .

۲- اسرار الشہادۃ :

تبریز .

۳- انیس الادب و سمیر السعداء :

(کشکول عربی و فارسی)

تبریز، ۱۳۱۵ ق، سنکی، خشتی، ۴۸۳ ص.

۴- تحفة الامثال :

استانبول، ۱۳۱۱ ق، سربی، رقمی، ۸۸ ص.

۵- لحنه خاقانیہ :

تبریز .

۶- ترجمۃ الادب فی قواعد لغة العرب :

تبریز، ۱۳۰۳ ق، سنکی، رقمی، ۱۸۳ ص.

۷- حفرق دول و ملل :

تبریز، ۱۳۱۲ ق، سنکی، رقمی، ۱۹۸ ص.

۸- حقوق نظامیہ :

(شرح رسالہ حقوق سید سجاد مروی از

ہمدان و خصال و من لایحضر) .

تبریز، ۱۳۲۲ ق، سنکی، خشتی، ۲۱۳ ص.

۹- حقیقۃ الامر :

(درجبر و تفویض و بین الامرین) .

بمبئی، ۱۳۱۱، سنکی، خشتی، خط قلمی، ۳۷۷ ص.

جواد، ۳۷۷ ص.

بمبئی ۱۳۱۳ ق، سنکی، وزیر، باہتمام

ملک الکتاب، ۵۶ ص .

۱۰- سفرنامہ رضوی :

تبریز، ۱۳۲۴ ق .

۱۱- سفرنامہ غروی :

تبریز، ۱۳۱۳ ق، سنکی، رقمی، خط علی ابن

احمد، ۹۱ ص .

۱۲- فتوحات نظامیہ در غیبت امام زمان :

تبریز، ۱۳۱۱ ق، سنکی .

۱۳- اللؤلؤ البحاری فی منقبۃ الائمة الاطہار :

تبریز، بی تاریخ، سنکی، جیبی، ۸۰ ص.

۱۴- کنوز السعاده و رموز الشہادۃ (عربی) :

تبریز، ۱۳۲۲ ق، سنکی، خشتی، خط

موسی بن محمد فتوح الملک، ۳۰۸ ص .

۱۵- مجالس الحینیۃ :

تبریز، ۱۳۲۲ ق، سنکی، خشتی، ۲۳۷ ص.

۱۶- مجالس النظامیۃ در احکام دینی :

تبریز، ۱۳۱۹ ق، سنکی، خشتی، ۳۴۹ ص.

۱۷- مجمع الفضائل، در فضائل امیر المؤمنین :

تبریز، ۱۳۳۹ ق، سنکی، خشتی، ۱۷۷ +

۴۱۳ ص باصاغة زين العابدين کرمانی.

تبریز، ۱۳۲۵ ق .

۱۸- مصابیح الانوار و مفاتیح الاسرار :

تبریز، ۱۳۰۴ ق، سنکی .

۱۹- مفاتیح الكنوز، درمرانی :

تبریز .

۲۰- مقالات النظامیۃ :

تبریز، ۱۳۱۱ ق، سنکی، رقمی، باہتمام

صادق طباطبائی، ۲۴۶ ص.

۲۱- وسیلۃ الزائرین :

تبریز، ۱۳۲۴ ق، سنکی، خشتی، ۷۱ ص.

رفیع الدین (رجوع شود) محمد بن حیدر.

رفیع الدین (رجوع شود) محمد بن فضل الله

قزوینی .

رفیع زاده (رجوع شود) احمد .

رفیع زاده (رجوع شود) حسینعلی .

رفیع الملک (رجوع شود) رضاقلی صمصامی

رفیعی (رجوع شود) ابوالقاسم مهر آبادی

رفیعی (رجوع شود) محمد باقر طارمی .

رفیعی (رجوع شود) محمد تقی نظام الدولہ.

رفیعی (رجوع شود) جهان بخش.

رفیعی (رجوع شود) عزیز [دکتر].

رفیعی (رجوع شود) محمد صادق.

رقابی (رجوع شود) حیدر .

رکن (رجوع شود) غلام محمد.

رکن الحکماء (رجوع شود) عبدالحسین .

رکن الدین (رجوع شود) ابواسحق اسفراینی

رکن الدین (رجوع شود) اوحدی مراغی.

رکن الدین (رجوع به شود) محمد تراپعلی ،
رکن الدین (رجوع شود به) محمد بن علی
چرجانی غروی .

رکن الدین (رجوع شود به) یحیی بن جنید
شیرازی .

رکن زاده آدمیت (رجوع شود به) محمد حسین

مولوی محمد رکن الدین صاحب

قادری حصاری

( )

۱- عنوان طریقه بر حدیقه، شرح حدیقه :

حکیم سنائی، تقریر مولوی محمد رکن الدین،
تحریر نواب علامه الدین احمد خان بهادر
متخلص بعلائی، تاریخ فراغت از شرح ۱۲۹۰ ق،
لاهارو، بی تاریخ، سنگی، وزیری، باهتمام
عبدالقادر صاحب، خط نجم الدین پنجابی،
۱۸۸ + ۱۵ + ۳۱ ص ضمن حدیقه حکیم
سنائی .

شیخ رکن الدین صاحب سجادہ:

( )

۱- لطائف قدوسی، حالات شیخ عبدالقدوس گنگوہی،
هند، ۱۳۱۱ ق، سنگی.

دکتر رکن الدین بن عبدالرحیم همایون فرخ:

(۱۲۹۷ ش - معاصر)

تحصیلات خود را بپایان رسانیده و در
چهارده سالگی بنظم شعر پرداخت از سنه
۱۳۲۰ بکار نویسندگی مشغول شد و مدتی
مجله رخ میباشد و نیز سردبیری روزنامه های
آرزو و آزادی شرق و نیروی ملی و نهضت
کشاورزان را داشته و دارد (سخنوران نامی
معاصر ج ۲ ص ۱۳۱) در سال ۱۳۳۶ در اداره
کل بهمداری شهرداری بخدمت اشتغال داشت.

۱- ابومسلم خراسانی، نمایش :

طهران، ۱۳۲۳ ش، سری، خشتی، ۴۲ ص.

۲- اسکندرودار، نمایش :

طهران، ۱۳۲۷ ش، سری، وزیری، مجله

اخگر، ۳۹ ص.

۳- امیرالاسم چگونه بایران آمد :

جلد اول، ۱۳۲۴ ش، سری، رقعی، روزنامه

آزادی شرق، ۱۳۰ ص.

۴- الکون، داستان اجتماعی :

طهران، ۱۳۳۰ ش، سری، رقعی، چاپ دوم،

۲۸ ص.

۵- خوئین خونین :

طهران، ۱۳۲۳ ش، سری، رقعی، ۱۴۶ ص.

۶- سوزدل :

طهران، ۱۳۱۸ ش، سری، خشتی، ۸۷ ص.

۷- شهریار :

طهران، ۱۳۱۸ ش، سری، جیبی، شرکت

مطبوعات، ۱۵۸ ص.

۸- عاشق بی نوا :

طهران، ۱۳۱۹ ش، بنگاه افشاری، سری،

خشتی، ۳۵ ص.

۹- عروس گورستان :

بخش اول، طهران، ۱۳۱۹ ش، سری،

رقعی، بنگاه آئین، ۶۰ ص.

رکنی (رجوع شود به) محمد قاجار.

رمال (رجوع شود به) ناصر بن محمد.

۱- خوابنامه (شعر) :

طهران، سربی، ۳۲ ص.

روح الله بن عبد الله خالقی :

(۱۲۸۵ ش - معاصر)

رمزی قبطان (رجوع شود به) عبد الحمید .
رمزی (رجوع شود به) علی اکبر عماد .
رمزی (رجوع شود به) محمود [دکتر] .
رنجبر (رجوع شود به) علی .
روئین مبشری (رجوع شود به) اسد الله .
رواسانی (رجوع شود به) ح . رواسانی .
رواسانی (رجوع شود به) شاپور .
روان بخش (رجوع شود به) سید کاظم .
روان بخش (رجوع شود به) ناصر .
روانی (رجوع شود به) احمد .
روانشاد (رجوع شود به) محمد تقی فیلسوف .

روبیگوریان :

(- معاصر)

۱- گراندهای روستای ایران :

طهران، ۱۳۲۷ ش، سربی، انجمن جوانان
ارامنه، ۳۸ ص.

در کرمان متولد شده در سنه ۱۳۱۳ موفق
باخذ لیسانس از دانشسرای عالی شده سپس
وارد خدمت گردید و تا سال ۱۳۲۰ که به
معاونت دفتر اداره موسیقی کشور منصوب
شد معاونت دفتر وزارت فرهنگ را بهمه
داشت تا سال ۱۳۲۵ بدین مقام برقرار بود
(مجله خواندنیها سال ۱۵ شماره ۵۵ ص
(۳۱) .

۱- ساز و آهنگ باستانی یا تاریخ موسیقی :

طهران، ۱۳۳۰ ش، سربی، رقی، مرکزی،
۱۸۴ ص.

۲- سرگذشت موسیقی ایران :

دو جلد، طهران، ۳۳-۱۳۳۵ ش، سربی،
رقی، ابن سینا ۵۱۶+۳۴۷ ص.

۳- سرودهای دبستان :

طهران، ۱۳۱۶ ش، سربی، ۲۳ ص.

۴- نظری بموسیقی :

طهران، ۱۶-۱۳۱۷ ش، سربی، خشتی،

روحانی (رجوع شود به) روح الله .
روحانی (رجوع شود به) صادق .
روحانی (رجوع شود به) ضیاء الدین .
روحانی (رجوع شود به) عباسقلی .
روحانی (رجوع شود به) علی اصفهانی-
نجفی .
روحانی (رجوع شود به) سید علی رفسنجانی
متخلص به ایضا .
روحانی وصال (رجوع شود به) علی ابن
عبد الوهاب .
روحانی (رجوع شود به) غلامرضا آزاد-
تقرشی .

روحانی (رجوع شود به) قزاد .

روحانی (رجوع شود به) منوچهر .

روح الامین بیضائی کاشانی :

( )

در خمین متولد شده پس از تحصیلات
مقدماتی در سنه ۱۳۳۵ ق باراک رفته و در
سنه ۱۳۴۰ ق برای ادامه تحصیل به قم
مهاجرت نموده . از سنه ۱۳۶۸ ق کفایه و
منظومه و اسفار را در قم تدریس می نماید
اخیراً درس خارج وفقه و اصول را تدریس
میکند (آثار الحجة ج ۲ ص ۴۴)
تهذیب الاصول (عربی) :

تقریر خمینی، تحریر جعفر سبحانی، ۲ جلد ،
قم ، ۷۵ - ۱۳۸۰ ق ، سری ، وزیری ،
محمدی ، ۲۶۷ + ۴۱۶ ص .

۲- کشف الاسرار، رد اسرار هزار ساله حکمی زاده :
طهران، ۱۳۶۳ ق، سری، رقعی، چاپ سوم،
۴۲۸ ص .

۳- المكاسب المحرمة (عربی) :

قم ، ۱۳۸۱ ق ، سری ، وزیری ، ناشر حسین
مصدقی ، ذیل مجتمعی طهرانی ، ۳۲۹ +
۳۰۰ ص .

روح الله وهمن :

(- معاصر)

۱- مجموعه تکمیلی قوانین و لایاتی ۳۵ - ۱۳۴۱ :
طهران، ۱۳۴۲ ش، سری، خشتی، ۳۸۴ ص .

۱۷۶ + ۳۰۴ ص .

جلد اول ، ۱۳۳۳ ش، سری ، رقعی ، چاپ

دوم ، ۱۸۶ ص .

همه هم آهنگی مرستی .

طهران، ۱۳۲۰ ش، سری، رقعی، ۳۰۴ ص .

روح الله روحانی :

(- معاصر)

۱- درمان سل ، ریه :

کنفرانس دکتر محمد علی نشرودی، طهران،

۱۳۲۸ ش، سری، رقعی، ۳۹ ص .

ملاروح الله بن حبیب الله عالمی مازندرانی :

(۱۲۹۴ - ۱۳۶۹ ق)

در قریه بدرون کلا از محال بابل متولد

شده، مقدمات را در بابل و سطوح و حکمت را

در طهران خوانده . سپس بنجف مهاجرت

نموده و در آنجا بتحصیلات خود ادامه داده

بعداً ببابل مراجعت نموده و در سنه ۱۳۶۹

ق وفات یافت و در بابل مدفون گردیده .

(فهرست رضویه ج ۴ و ۵ ص ۳۲۲ و ص ۳۲۲)

۱- کاشف الریبه فی اسرار القیبه :

طهران، ۱۳۳۶ ق، سنگی، رقعی، ۲۵۹ ص .

۲- گنج دانش یار اهنمای بشریت :

طهران، ۱۳۳۰ ش، سری، رقعی، ۱۵۲ ص .

۳- مبده و معاد و اکل قوم هاد :

طهران .

۴- مناهج الرشاده فی اسرار الشهاده :

طهران، ۱۳۳۶ ق، سنگی، رقعی، ۲۳۰ +

۳۰ ص ، در پایان کتاب صورت موقوفات

حاج میرزا علی اکبر بزدی مشهور به قفقازی

مقیم بابل .

حاج آقا روح الله بن سید مصطفی خمینی :

(۱۳۲۰ ق - معاصر)

روحی ارباب :

(- معاصر)

۱- بیخانمان :

هکتور مالو، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۲ ش ،

سربی، جیبی، ۱۱۲ ص .

۲- ترس و یکدقیقه جنون :

استفن تسوایک ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۶

ش ، سربی، رقعی، گلشائی، ۱۰۸ ص.

۳- چند اثر از تولستوی :

طهران، سربی، رقعی، مطبوعاتی و بازرگانی

فرهنگ ، ۱۰۶ ص.

۴- قصه ها :

اندرسن ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۴ ش ،

سربی، رقعی، ۱۰۸ ص.

۵- کتاب طلایی :

(شرح حال هفت تن از بزرگان دنیا)

۱- گالیله ۲- نیوتون ۳- پاستور ۴- بتهون

۵- باخ ۶- واگنر ۷- موزارت

طهران، بی تاریخ ، سربی، رقعی، ۳۰۸ ص.

۶- گل ارغوانی و چند داستان دیگر از افسانه های کهن -

روسی :

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سربی، رقعی، بنگاه

ترجمه و نشر کتاب ۲۳۳ ص.

۷- نیورنزیبا :

آلفونس دوده ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۶ ش ،

سربی، رقعی، انوشه ، ۱۰۴ ص.

روحی انارجانی :

(زنده در سال ۹۹۴ ق)

از شعرای نامور آذربایجان بوده . در

نظم و نشر پارسی استاد و صاحب دیوان و

منتشآت است .

(دانشمندان آذربایجان ص ۱۶۱)

۱- رساله در آداب و عادات مردم تبریز :

طهران، ۱۳۳۳ ش، سربی، رقعی، از ص ۳۲۹

تا ۳۷۲، ضمن جلد ۲ دفتر ۴ فرهنگ ایران

زمین .

روحی شیرازی (رجوع شوده) عنایت الله .

روحی کرمانی (رجوع شوده) شیخ احمد .

روحی (رجوع شوده) اصغر علی .

روحی کرمانی (رجوع شوده) عطاء الله .

رودباری (رجوع شوده) احمد .

رودباری (رجوع شوده) سید حسین .

رودباری (رجوع شوده) فخرالدین ابن -

احمد .

روزبه (رجوع شوده) اسمعیل .

روزبه (رجوع شوده) خسرو .

روزبهان بقلی (رجوع شوده) ابو محمد ابن

ابی نصر .

روستان :

(- معاصر)

۱- ویتامین ۱۵ یا مواد حیاتی اغذیه :

طهران، ۱۳۲۶ ش، سربی، رقعی، ۳۶ ص.

روشن (رجوع شوده) امانت الله [دکتر] .

روشن (رجوع شوده) محمد صادق -

اردستانی .

روشن (رجوع شوده) منوچهر .

روشن (رجوع شوده) نعمت الله [دکتر] .

روشن :

(- معاصر)

۱- ناسیونالیزم :

طهران، سربی، جیبی، نشریه حزبی .

۱۰۲ ص .

روشن ضمیر (رجوع شوده) مهدی .

مولوی سید روشنعلی :

( )

۱- زبدة الرمل :

دهلی، ۱۲۹۲ ق، سنگی، وزیری، ۱۲۸ ص.

دهلی، ۱۲۹۳ ق، سنگی، وزیری، ۱۴۴ ص.

هند، ۱۸۸۱ م، سنگی، وزیری، ۲۵ +

۵۵ ص.

لکھنؤ، ۱۳۳۵ ق، سنگی، رقمی، ۷۱ ص.

ضمن مجموعه ناصر بن محمد زمال،

۲- سراج الرمل :

لکھنؤ، ۱۸۷۶ م، سنگی، وزیری، ۹۶ ص.

گانپور، ۱۸۹۱ م، سنگی، وزیری، ۹۷ ص.

گانپور، ۱۹۰۸ م، سنگی، وزیری، چاپ

سوم، ۹۶ ص.

روشنعلی جونپوری انصاری :

( )

۱- خلاصة الحساب :

شیخ بهائی، ترجمہ، کلکتہ، ۱۲۲۹ ق

۲- قواعد فارسی :

کلکتہ، ۱۲۴۹ ق، سنگی، وزیری، ۵۱ ص.

کلکتہ، ۱۲۹۴ ق، سنگی، وزیری،

۶۲ ص.

لکھنؤ، ۱۸۰۰ م، سنگی، وزیری.

لکھنؤ، ۱۸۷۵ م، سنگی، وزیری، ۲۰ ص.

لکھنؤ، بی تاریخ، سنگی، وزیری، ۲۴ ص.

روشنیان (رجوع شوبہ) کریم.

روضاتی (رجوع شوبہ) احمد.

روضاتی (رجوع شوبہ) صدرالدین.

روضاتی (رجوع شوبہ) فخرالدین.

روضاتی (رجوع شوبہ) محمد علی.

روضاتی (رجوع شوبہ) محمد هاشم.

روغنی (رجوع شوبہ) محمد صالح.

روملو (رجوع شوبہ) حسن.

رومی (رجوع شوبہ) محمد جلال الدین

مولوی رومی.

رومی میان دو آبی (رجوع شوبہ) حسین

حسینی،

رونی (رجوع شوبہ) ابوالفرج.

رها (رجوع شوبہ) اسمعیل چناری.

ره آورد (رجوع شوبہ) حسن.

رہبر (رجوع شوبہ) پرویز.

رہبر علیشاہ بن عباسعلی جویمندی گنابادی :

( )

۱- دیوان مرانی (شعر) :

طهران، ۱۳۴۲ ق، سنگی، رقمی، ۱۰۴ ص.

رہبری (رجوع شوبہ) اسمعیل.

رہرو (رجوع شوبہ) ا. ن. رہرو.

رہنما (رجوع شوبہ) آذر.

رہنما (رجوع شوبہ) باقر.

رہنما (رجوع شوبہ) حمید.

رہنما (رجوع شوبہ) زین العابدین.

رہنما (رجوع شوبہ) ش. م. رہنما.

رہنما (رجوع شوبہ) عبدالله.

رہنما (رجوع شوبہ) غلامحسین.

رہنما (رجوع شوبہ) محسن [دکتر].

رہنما (رجوع شوبہ) مصطفی.

ر. ر. رہنما :

۱- استمنا واستثنا :

طهران، سربی، جیبی، چاپخانه طلوع،

۳۲ ص.

ریاحی (رجوع شوبہ) ابراهیم [مهندس].

ریاحی (رجوع شوبہ) محمد امین.

ریاحی (رجوع شوبہ) تقی.

ریاحی فرید (رجوع شوبہ) محمد.

ریاض الحسن :

( )

۱- اشاعة الجمعة في البلاد والقرى :

گانیور، ۱۲۹۴ ق، سنگی، رقمی، ۱۶ ص.

ریاض حمزة شیر علی :

(- معاصر)

۱- نفاق الرفاق (عربی) :

نجف، ۱۳۷۹ ق، سری، رقمی، ۶۳ ص.

مولوی ریاض علی :

( )

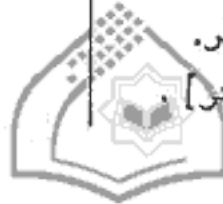
۱- ریاض رضوان، شرح گلستان :

گانیور، ۱۸۷۷ م، سنگی، وزیری، ۲۷۲ ص

لکھنؤ، سنگی، وزیری

ریاض ہمدانی (رجوع شود بہ) جعفر.

ریاضی (رجوع شود بہ) عباس [دکتر]

مرکز تحقیقات کتب و علوم اسلامی

ریاضی (رجوع شود بہ) عبداللہ [مهندس]

ریاضی (رجوع شود بہ) علی.

ریاضی (رجوع شود بہ) غلامرضا .

ریاضی (رجوع شود بہ) مجتبی.

ریاضی (رجوع شود بہ) مہدی کرمانی.

ریاضی (رجوع شود بہ) یوسف عرووی [سردار]

ری پور (رجوع شود بہ) بہرام .

ریحان (رجوع شود بہ) ابوالفضل سعیدی.

ریحان (رجوع شود بہ) علیرضا .

ریحان (رجوع شود بہ) یحیی.

ریحان اللہ (رجوع شود بہ) علیرضا .

ریشار (رجوع شود بہ) رضا .

ریشار (رجوع شود بہ) یوسف .

ریشہری (رجوع شود بہ) حسین ہوشہری.

ریمن (رجوع شود بہ) فرهنگ .

ز

۱- شرح حاشیه مواقف (عربی) :
 قاضی عضدالدین ایجی، شرح میر سید شریف
 جرجانی، حاشیه، هند، ۱۲۶۳ ق، سنگی.
 ۲- شرح میرزاهد :

لکهنو، ۱۸۸۴ م، سنگی، وزیری، ۲۱۴ ص.

زاهدی (رجوع شونده) اسدالله [دکتر] .
 زاهدی (رجوع شونده) اسمعیل [دکتر] .
 زاهدی (رجوع شونده) حسن .
 زاهدی (رجوع شونده) علی [مهندس] .
 زاهدی (رجوع شونده) شاه محمود ولد مسیح -

الزمان .
 زاهدی (رجوع شونده) مصطفی .
 زاهدی (رجوع شونده) میرزا آقا .
 زیارة الحسینی (رجوع شود به) محمدابن
 محمدبن یحیی .
 زبده (رجوع شونده) حسین .

دکتر زبردست خان معتمدالسلطان:
 ( )

۱- تعلیم القوایل در قابلیت:
 دکتر ترکیان، ترجمه، طهران، ۱۳۲۱ ق،
 سنگی، رقمی، ۱۴۳ ص.
 زبیدی (رجوع شود به) محمدبن حسن -
 ابوبکر .

زادمرد (رجوع شونده) حسین [دکتر] .
 زارع (رجوع شونده) ج . زارع .
 زاکانی (رجوع شونده) عبید .
 زاگراس (رجوع شونده) ف . پ زاگراس .

مهندس زاوش :

(- معاصر)

۱- پیدایش و تکامل سندیکاها :

طهران، ۱۳۲۴ ش، سری، رقمی، با مقدمه
 رضا روستا، نشریه شورای متحده مرکزی
 اتحادیه کارگران، ۱۱۶ ص .

زاهد (رجوع شونده) حسین شالفروش .
 زاهد (رجوع شونده) غلامحسین [کربلائی] .

میر محمد زاهد بن محمد اسلام حسینی هروی
 کابلی :

(- ۱۱۰۱ ق)

در هندوستان متولد شده و نزد والد خود
 و سایر علمای هند تلمذ نموده و ذهن صائب و
 فکر صاقب داشت. در تحقیق و تدقیق گوی -
 سبقت از سابقین ربوده و از لاحقین متفرد
 بود . از طرف شاهجهان بوقایع نگاری
 کابل منصوب شد و در عهد عالمگیر محتسب
 اردو بود بعداً بصدارت کابل مأمور گردید .
 سال ۱۱۰۱ ه درگذشت (سبحة المرجان
 ص ۶۷، فهرست رضویه ج ۴ ص ۳۰۴) .

ابوعبدالله زبیر بن احمد بن سلیمان زبیری
بصری فقیه شافعی :

( )

از وی نقاش صاحب تفسیر روایت میکند
و او از داود بن سلیمان المؤدب . نزد اهل
مذهب خود صحیح الروایة و ازدواجش ناپینا
بوده است (روضات الجنات ، چاپ دوم ص
۲۹۹) .

۱- الهدایة فی النحو (عربی) :

(این کتاب مرددما بین سه نفر است) .

طهران ، ۱۳۰۰ ق ، سنگی ، رقمی .

ضمن جامع المقدمات نیز مکرر بطبع رسیده
است .

زبیری (رجوع شود به) ابراهیم .

زبیری (رجوع شود به) زبیر بن احمد .

زراد الکوفی (رجوع شود به) زید .

زردشت بهرام پژود :

( )

۱- زراشت نامه :

طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سربی ، وزیری ، یکوشش
دبیر سیاقی ، ۶۲ + ۱۰۴ ص .

زرقانی (رجوع شود به) علی اصغر شیرازی

زرقانی (رجوع شود به) محمد .

زرکوب (رجوع شود به) احمد بن ابی الخیر

زرگر (رجوع شود به) شیخ نجیب الدین رضا

اصفهان .

زرگر (رجوع شود به) محمد حسن .

زرگری (رجوع شود به) علی [دکتر] .

زرنندی (رجوع شود به) محمد بن یوسف

حنفی مدنی .

زرنندی (رجوع شود به) محمود بن جعفر .

زرنکار (رجوع شود به) بدری .

زرنکار (رجوع شود به) کاظم .

زریاب خوئی (رجوع شود به) عباس .

زرین (رجوع شود به) جلال .

زرین خامه (رجوع شود به) حسین .

زرین قلم (رجوع شود به) علی .

زرین قلم (رجوع شود به) محمد .

زرین کوب (رجوع شود به) عبدالحسین [دکتر]

زرنه هاف (رجوع شود به) علی .

زعفرانی (رجوع شود به) حاج سید محمد

عرب .

زعیم (رجوع شود به) حسین [دکتر] .

زعیم (رجوع شود به) کورش .

زعیم الدوله (رجوع شود به) مهدی بن محمد

جعفر [دکتر] .

زکریای رازی (رجوع شود به) محمد ابن

زکریا .

عمید الدین زکریا بن محمد بن محمود

قزوینی :

(- ۶۸۲ ق)

از اعظم علماء اهل سنت و از محدثین

و حفاظ آنان بوده و در علم معانی و الفاظ

مهارت داشته از اعیان قرن هشتم هجریست .

مجلس درس او را سید فیاث الدین عبدالکریم

ابن احمد بن طائوس درک نموده است (روضات

الجنات چاپ دوم ص ۲۹۹) .

بسال ۶۸۲ هـ عماد الدین زکریا بن محمود

قزوینی قاضی واسط و فاضل و جنایه اش

از واسط بیه داحمل و در شونیز مدفون گردید .

وی از علماء و فضلا بوده و کتابی بنام عجایب

المخلوقات تصنیف کرده .

در سنه ۶۵۰ قاضی حله بود و بعد ازدو-

سال بهمان سمت بواسط انتقال یافت و در

مدرسة الشرايى نیز تدریس مینمود و تمام وقت در این شغل باقی بود (حوادث الجامعة والتجارب النافعة فى المائة السابعة ص ۴۳۳)
 ۱- آثار البلاد واخبار العباد (عربی):
 ۳ جلد، گوتنکن، ۱۸۴۸ م، باهتمام و
 وستفیلد آلمانى، باعجاب المخلوقات در
 یک جلد

بیروت، ۱۳۸۰ ق، سربى، وزیرى، ۶۶۵ ص.
 ۲- عجایب المخلوقات (عربی):
 ۳ جلد، گوتنکن، ۱۸۴۸ م، باهتمام وستفیلد
 با آثار البلاد در یک جلد.
 ۲ جلد قاهره، ۱۳۰۵ ق، سربى، وزیرى،
 ۳۴۰ + ۳۶۰ ص، در هافش حیات الحیوان
 دمیرى.

۳- عجایب المخلوقات:
 (مترجم فارسى آن نامعالم)
 طهران، ۱۲۶۴ ق، سنگى، وزیرى، مصور.
 طهران، ۱۲۸۳ ق، باهتمام محمد نصیر-
 خوانسارى، ۲۷۱ ص.
 طهران، ۱۳۱۰ ق، سنگى، رحلى، خط محمد-
 شفیع خوانسارى، ۲۷۱ ص مصور.
 بمبئی، سنگى، مصور.

لکهنو، ۱۸۶۶ م، سنگى، وزیرى، ۵۸۶
 ص مصور.
 لکهنو، ۱۳۳۱ ق = ۱۹۱۳ م، سنگى،
 وزیرى، ۶۰۲ ص.

لایپسیک، ۱۸۵۹ م، باهتمام ولیم فولک.

زکى (رجوع شوده) مهدىقلی.

زکى (رجوع شوده) محمد امین نوسیه

زکى پور (رجوع شوده) ع. زکى پور.

محمد زکى بن فرج بهبهانى:

(زنده در سال ۱۳۱۳ ق)

۱- ذخیره الفرائض، کتاب الارث (عربی):
 ایران، ۱۳۲۶ ق، سنگى، خشتى، ۴۶۰ ص.

دكتور محمد زکى محسن بیک:

( )

۱- معجم الانساب والاسرات الحاكمة فى التاريخ الاسلامى
 (عربی):

مستشرق زامپاور، ترجمه عربى، بمشاركت
 حسن احمد محمود، دكتور سيدة اسمعيل
 كاشف، حافظ احمد حمدي، احمد محمود-
 حمدي، مصر، ۱۹۵۱ م، سربى، رحلى،
 ۵۳۴ ص.

دكتور زکى مبارك:

( )

۱- البدايع مقالات فى الحكمة والادب والاصلاح (عربی):
 مصر، ۱۹۲۳ م، سربى، جريدة الصباح.
 ۲- النثر الفنى فى القرن الرابع (عربی):
 ۲ جلد، مصر، ۱۳۵۲ ق، سربى.

زکى محمد مجاهد:

(- معاصر)

۱- الاعلام الشرقية فى المائة الرابعة عشر الهجرية -
 (عربی):

۳ جلد، قاهره، ۱۳۷۴ ق، سربى، وزیرى،
 ۱۷۷ + ۱۹۸ + ۱۶۷ ص.

دكتور زکى محمد حسن مصرى:

(- ۱۳۶۶ ق)

استاد باستانشناسى اسلامى در دانشكده
 ادبيات دانشگاه فؤاد اول در قاهره و اکنون
 رئيس آن دانشكده و يگانه كارشناس مصرى
 در فن خود ميباشد كه در اروپا در رشته
 باستان شناسى كار کرده است (مجله پیام نو
 سال ۴ شماره ۹ ص ۱۱۸).

۱- التصوير عند العرب (عربی):

قاهره ، ۱۹۴۲ م ، سری ، وزیري .

۲- التصویر فی الاسلام عند الفرس (عربی) :

(بنام تاریخ نقاشی بفارسی ترجمه شده است)

قاهره ، ۱۳۵۴ ق ، سری ، وزیري ، ۸۶ ص

مصور .

۳- الفن الاسلامی فی مصر :

جلد اول ، قاهره ، ۱۹۳۵ م ، سری .

۴- الفنون الایرانیة فی العصر الاسلامی (عربی) :

قاهره ، ۱۹۴۰ م ، سری ، وزیري ، ۳۶۱

ص + ۱۶ تصویر .

۵- کنوز الفاطمیین (عربی) :

قاهره ، ۱۳۵۶ ق ، سری ، رقمی .

۶- نظرة تأیخية فی حدوث المذاهب الاربعة وانشارها

(عربی) :

قاهره ، ۱۹۴۲ م ، سری ، وزیري ،

زکی میرزا مازندرانی :

( )

یاور توپخانه .

۱- جرائع اقال :

کرشیش فرانسوی ، ترجمه ، طهران ،

۱۲۷۴ ق ، سنگی ، ۳۶۷ ص + ۱۴ نقشه .

۲- علم توپخانه :

کرشیش ، ترجمه ، طهران ، ۱۲۷۵ ق ،

سنگی ، ۲۵۶ ص + نقشه .

۳- علم مساحت :

کرشیش ، ترجمه ، طهران ، ۱۲۷۴ ق ،

سنگی ، خشتی ، ۴۰۴ ص .

۴- میزان الحساب :

کرشیش ، ترجمه ، طهران ، ۱۲۷۴ ق ،

سنگی ، بی شماره صفحه .

زلالی خوانساری (رجوع شوده) محمد حسن

زلالی (رجوع شوده) شیخ علی .

میر محمد زمان راسخ سرهندي :

(۱۱۰۷ ق)

۱- ثنوی راسخ :

حیدرآباد دکن ، سنگی .

ملا محمد زمان بن حاج محمد طاهر تبریزی :

(قبل از سال ۱۳۱۹ ق)

۱- تجوید القرآن :

ایران ، ۱۳۱۹ ق .

محمد زمان خان مشهور بفرنگی خان :

( )

۱- تاریخ چین :

پادری اکسوس ، ترجمه ، هند ، ۱۸۶۳ م ،

مولوی محمد زمان شهید :

(۱۲۹۲ ق)

۱- خیر الموعظ (عربی با ترجمه فارسی مابین مطور) :

۲- جلد ، حیدرآباد دکن ، ۱۳۰۲ ق ، سنگی ،

وزیري ، ۶۶ + ۴۵۶ ص

۳- داستان جهان ، سفرنامه :

هند ، سنگی .

محمد زمان :

( )

۱- بستان الحق :

هند ، ۱۲۷۷ ق ، سنگی .

الزمان (رجوع شوده) محمد حسن .

زمان ثانی (رجوع شوده) سید خلیل .

زمانی (رجوع شوده) محمد جواد لاری .

زمانی (رجوع شوده) حسین .

زمانی (رجوع شوده) داریوش .

زمچی (رجوع شوده) محمد اسفندی .

زمخسری (رجوع شوده) محمود .

الزنانی الفلکی (رجوع شوده) شیخ محمد

زنجانى (رجوع شوده) ابراهيم .

زنجانى (رجوع شوده) ابراهيم ابن

عبدالوهاب .

زنجانى (رجوع شوده) شيخ ابراهيم ابن

هادى .

زنجانى (رجوع شوده) حاج ميرزا ابوطالب

ابن ابوالقاسم موسوى .

زنجانى (رجوع شوده) ابو عبدالله ابن

ابوالقاسم موسوى .

زنجانى (رجوع شوده) ابو عبدالله ابن

فضل الله .

زنجانى (رجوع شوده) سيد احمد .

زنجانى (رجوع شوده) احمد بن ملا ابراهيم

زنجانى (رجوع شوده) حاج اسماعيل دينجى .

زنجانى (رجوع شوده) شيخ جواد بن احمد

زنجانى (رجوع شوده) ملا حسين سجاسى .

زنجانى (رجوع شوده) شيخ محمد رضا

حجة الاسلام .

زنجانى (رجوع شوده) محمد رضا .

زنجانى (رجوع شوده) عباس بن سليم محمد .

زنجانى (رجوع شوده) شيخ عبدالكريم .

زنجانى (رجوع شوده) عبدالكريم عارف مليشاه .

زنجانى (رجوع شوده) محمد صادق ابن

عليقلى .

زنجانى (رجوع شوده) ملا على بن گل محمد

قارپوز آبادى .

زنجانى (رجوع شوده) سليم محمد .

زنجانى (رجوع شوده) شيخ فضل الله شيخ -

الاسلام .

زنجانى (رجوع شوده) شيخ فياض ابن

ملا محمد .

زنجانى (رجوع شوده) ملا محمد بن معصوم .

على هيدجى .

زنجانى (رجوع شوده) مقدس .

زنجانى (رجوع شوده) شيخ موسى بن عبدالله .

زنجانى (رجوع شوده) هدايت الله ابن

معصوم على .

زنجانى (رجوع شوده) شيخ يعقوب على ابن

ابراهيم .

زنجى فورى (رجوع شوده) على حسين .

زنجى فورى (رجوع شوده) ممتاز الافاضل .

زند (رجوع شوده) شيخ محمد باقر كرماني .

زند (رجوع شوده) شاهپور .

زند (رجوع شوده) عبدالحسين .

۱. ب. زند :

(- معاصر)

۱- در تلاش آنش ۲- آبرو باخته ۳- قانون

زندگى ۴- غفل پوپورتوك :

جك لندن ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۵ ش ،

سربى ، رقمى ، مطبوعاتى سپهر ، ۷۹ ص .

زندپور (رجوع شوده) سهراب .

زندو كىلى (رجوع شوده) م . زند و كىلى .

زندى (رجوع شوده) ح . فاضل زندى

[دكتور] .

زندى (رجوع شوده) ناصر [دكتور] .

زنديه (رجوع شوده) شريعت .

زنگنه (رجوع شوده) احمد [سروان] .

زنگنه (رجوع شوده) محمد جعفر نادم خوافى

زنگنه (رجوع شوده) عبدالحميد [دكتور] .

زنوزى (رجوع شوده) عبدالحسين .

زنوزى (رجوع شوده) آقا على بن عبدالله

مدرس .

زنوزى (رجوع شوده) نجفقللى .

زوار (رجوع نودبه) حسین .

زوار علی خان :

( )

۱- شمع شبستان :

لکهنو، ۱۹۰۱ م، سنگی، وزیری، ۳۲ ص

زواری (رجوع شودبه) علی بن حسن .

زواری (رجوع شودبه) سید محمد .

زوونی (رجوع نودبه) حسین .

زوین (رجوع شودبه) محمود [دکتر] .

زهتاب (رجوع شودبه) رحیم .

زهرا بیگم مخلص :

(- معاصر)

۱- شکوفه نظم یا دیوان مخلص (شعر) :

طهران، ۱۳۷۷ ق، سربی، وزیری، چاپ

دوم، ۱۴۹ ص .

دکتر زهرا خانلری کیا :

(- معاصر)

همسر دکتر پرویز خانلری است .

تحصیلات متوسطه را در دار المعلمات

مرکزی و تحصیلات عالی را در دانشگاه

طهران بپایان رسانیده پس از اخذ لیسانس

در رشته ادبیات فارسی به قسمت دکتری که

تازه تأسیس شده بود وارد شد و در بهمن سال

۱۳۲۲ رساله خود را در موضوع (سبک ادبی

تواریخ بعد از اسلام تا قرن نهم) گذراند و

بدرجه دکتری نائل آمد .

(مقدمه بیست داستان)

۱- بیست داستان :

(۱- سه اندیشه دختر گوز پشت ۲- خانه افسون

زده ۳- انتقام سگ ۴- روسری سیاه ۵- شب

عروسی ۶- کدامیک است ؟ ۷- دود ۸- زن

مرده وزن زنده ۹- سکنه ناقص ۱۰- پالتو

ومی می ۱۱- گل سرخ ۱۲- سرگرمی ۱۳-

نه نه ونی ۱۴- چائولا ماه را کشف میکند

۱۵- نماز خانه کوچک ۱۶- پاسخ ۱۷-

بیچاره آن مرحوم ۱۸- دوودو = شش ۱۹-

لباس نو ۲۰- کره ، پرند ، ستارگان (

پیرانه لوبچی ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۵

ش ، سربی ، رقمی ، نشریه ۱۷ پنگاه ترجمه

و نشر کتاب ۵۰۲ ص .

۲- پروین و پرویز :

طهران ، سربی .

۳- داستانهای دل انگیز ادبیات فارسی :

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سربی ، وزیری ، نیل

۲۴۵ ص .

۴- ریحهای جوانی و رتر :

آندوه مورا ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۲

ش ، سربی ، رقمی ، ۸۶ ص .

۵- ژاله یار هیر دوشیزمان :

طهران ، ۱۳۱۵ ش ، سربی ، رقمی ۳۷۴ ص

۶- شبهای روشن :

داستایوسکی ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۴

ش ، سربی ، رقمی ، ۶۰ ص .

زهری (رجوع شودبه) محمد .

زهما (رجوع شودبه) علیمحمد .

زهیری (رجوع شودبه) شیخ محمدعلی .

زیبایی (رجوع شودبه) اسدالله .

زیننده مفتاح :

(- معاصر)

۱- کتاب شعریات :

طهران ، ۱۳۲۸ ش ، سربی .

زیدان (رجوع شودبه) ابراهیم .

زینب النساء بیگم محسنی بخت عالمگیر پادشاه :

(۱۰۴۸ ق - ۱۱۱۳ ق)

دختر عالمگیر پادشاه در دهم شوال ۱۰۴۸ هـ از بطن دختر شاهنوازخان صفوی متولد شده و حافظ کلام الله مجید بود . از علوم عربی و فارسی و خط نستعلیق و شکسته بهره تمام و نصیبی کامل داشت .

در ترفیه حال ارباب فضل و کمال اهتمام مینمود و جمعی کثیر از علماء و شعراء و منشیان و خوشنویسان در حمایتش آسوده بودند . کتب و رسائل بسیار بنام او تألیف یافته . در مدت عمر همسری برای خود انتخاب نکرد . بسال ۱۱۱۳ ق در گذشت .

(تذکره صبح گلشن ص ۱۹۱)

۱- دیوان شعر :

لکهنو، ۱۹۲۹ م ، سنگی ، رقمی ، ۲۱۸ ص
گانبور ، ۱۳۳۰ ق ، سنگی ، وزیر ، ۱۲۸ ص
بمبئی ، ۱۸۹۸ م .

ابو الخیر زید بن رفاعه بن مسعود الکاتب

ابن رفاعه :

(- ۳۷۳ ق)

۱- الامثال فی الله (عربی) :

حیدرآباد دکن ، ۱۳۵۱ ق ، سری ، رقمی ، ۲۳۵ ص .

۲- جوامع اصلاح المنطق (عربی) :

تلخیص اصلاح المنطق ابن سکیت مقتول به سال ۲۴۴ ق ، حیدرآباد دکن ، ۱۳۵۴ ق ، سری ، رقمی ، ۲۵۶ ص .

زید زراد الکوفی

( )

روی عن ابی عبدالله ۴ . له کتاب محمد بن

عیسی عن ابی عمیر عنه ، ج۳ . له اصل لم یروہ محمد بن علی بن بابویه و قال لم یروہ محمد بن الحسن بن الولید و کان یقول وضعه محمد بن موسی الهمدانی ست . و قال ابن النضایری لایدل عن طعن فی الرجل فان کان توقف ففی رواية الكتابین و توقفت عن قبول روايته لعدم الظفر بتدیس و لا جرح ، صه .

(تلخیص الاقوال نسخه خطی)

۱- اصل زید الزراد الکوفی (عربی) :

طهران ، بی تاریخ ، سری ، رقمی ، باهتمام حسن مصطفوی ، ۱۷۴ ص .

زید النرسی

( )

روی عن ابی عبدالله و ابی الحسن ۴ . له کتاب یرویه جماعة ، منهم ابن ابی عمیر ، ج۳ . قال الشیخ ، له اصل ، لم یروہ محمد بن ابی علی بن بابویه و قال لم یروہ محمد بن الحسن بن الولید و کان یقول وضعه محمد بن موسی السمان الهمدانی و قال ابن النضایری هذا غلط فانی رایت کتابه مسموعاً من محمد بن ابی عمیر و قال الشیخ ایضاً ان کتابه رواه عنه ابن ابی عمیر .

(تلخیص الاقوال نسخه خطی)

نرسی ، قرية بالعراق منها الثیاب النرسیة (حاشیه تلخیص الاقوال) .

۱- اصل زید النرسی (عربی) :

طهران ، بی تاریخ ، سری ، رقمی ، باهتمام حسن مصطفوی ، ۱۷۴ ص .

زید بن علی بن الحسین بن امیر المؤمنین (ع) :

( )

وی در کوفه خروج کرد . یوسف بن عمر

در ۱۳ شوال ۹۱۱ متولد شده و تاسعه ۹۲۵
نزد پدر خود تلمذ نموده بعد از وفات پدر
برای ادامه تحصیل بقریه (میس) و سپس
بکربلا نوح مسافرت کرد. در سنه ۹۳۷ به
(جمع) برگشته بمطالعه و مذاکره پرداخت.
پس از آن بدمشق رهسپار گردیده بعلم طب
و هیئت و حکمت و علم قرائت اشتغال ورزید.
سال ۹۳۸ به جمع آمده و دو باره بدمشق
رفت. در سال ۹۴۲ بمصر عزیمت نموده و
بر شانزده نفر از مشایخ اکابر علمای آنجا در
قانون عربیت و اصول و هندسه و نحو و معانی
و منطق و تفسیر و عروض و اقافی و غیره
مشغول گردید.
در سنه ۹۴۳ بمکه رهسپار شد در مراجعت
به جمع مانده در سال ۹۴۸ به بیت المقدس رفت
و بعضی صحیح مسلم و بخاری را نزد شیخ
شمس الدین بن ابی اللطیف مقدسی قرائت
کرد و از وی اجازه گرفته به جمع برگشت.
در سال ۹۵۱ از راه دمشق و حلب و روم به
قسطنطنیه مسافرت نموده و در ظرف هیجده
روز رساله در ده مبحث هر کدام در یک علم
نکاشته برای قاضی عسکر محمد بن محمد ابن
قاضی زاده رومی که مرد فاضلی بود فرستاد

ثقفی عامل عراق از جانب هشام بن عبدالملک
ابن مروان اورا شهید نمود. پسرش جنازه پدر
را در میان جوی آبی دفن کرده و آب بر
رویش جاری ساخت که قبرش را کسی
نداند. چون مطلع شدند جنازه اش را از قبر
بیرون آورده برهنه بدار آویختند و تا
چهار سال بردار بود. آنکه اورا بزیر آورده
بدش را آتش زده و خاکسترش را بپا دادند.
(تحفة الاحباب ص ۱۱۴)

۱- منهاج الحاج او مناسک آل محمد (عربی):
بغداد، ۱۳۴۲ ق، سری، رقی، باهتمام
شیخ ابو عبدالله زنجانی، ۲۴ ص.

زیدان (رجوع شود به) ابراهیم.
زیدری (رجوع شود به) محمد بن احمد.
زیدی پوری (رجوع شود به) غلامحسین سلیم.
زیرکزاده (رجوع شود به) غلامحسین
[مهندس].
زین الدین (رجوع شود) ابن رجب بغدادی.
زین الدین (رجوع شود به) ابن سهلان ساوجی.
زین الدین (رجوع شود به) سید اسمعیل
جرجانی.
زین الدین (رجوع شود به) پیر محمد ده.
زین الدین (رجوع شود به) خالد بن عبدالله
ازهری.
زین الدین (رجوع شود به) صدقه بن علی.
زین الدین (رجوع شود به) عبدالعزیز
معبری میباری.

شیخ زین الدین بن ابن الحجة نور الدین علی ابن

احمد جبعی عاملی شهید ثانی

۹۶۵

(۹۱۱ - ۹۶۶ ق)

و آن رساله نزد او جلوه گر شد پس با شهید ثانی ملاقات نموده و مباحثاتی میان ایشان روی داد. بعد از ده دوازده روز قاضی زاده شهید ثانی تکلیف نمود که امور هر یک از مدارس آنجا را که می خواهد اختیار کند وی وظایف مدرسه نوریه بعلیه را بعهده گرفت. قریب چهار ده ماه که در قسطنطنیه بود با سید عبدالرحیم عباسی صاحب معاهدالتنصیص نیز مراوده پیدا نمود و شطری از علوم را از وی اخذ کرد. پس از آن به بعلیه رفته در آنجا مقیم شد و در مذاهب خمس تدریس مینمود. پس از پنج سال به جمع برگشته بتدریس و تصنیف مشغول گردید.

تعداد دوهزار کتاب از شهید ثانی باقی مانده و دو دست مجلد آنرا که بعضی از مؤلفات خود او و برخی از مؤلفات دیگر است بخط خود نگاشته است.

درس ۹۶۵ ق مورد تعقیب قاضی صیدا

قرار گرفت و بدستور سلطان سلیم رستم پاشا مأمور جلب وی شد. در مراجعت از مکه او را دستگیر نموده از راه دریا بقسطنطنیه برده مقتول ساختند و جسدش را بدریا افکندند (فوائد الرضویه ص ۱۸۶).

۱- اجازة الکبیر (عربی):

طهران، سنگی، رحلی، ضمن مجلد ۲۵ و ۲۶ بحار الانوار بطبع رسیده است.

۳- بداية الدراية او شرح بداية الدراية (عربی):

(شرح و متن همزوج).

طهران، ۱۳۱۰ ق، سنگی، جیبی، ۲۰۰+

۱۷۵ ص، با وجیزه شیخ بهائی.

۳- تمهید القواعد الاصولية والعربية لتفريع الاحكام.

الشرعة (عربی):

طهران، ۱۲۷۲ ق، سنگی، با ذکر شهید اول در یک جلد.

۴- تنبيهات العلية على وظائف الصلوة القلبية (عربی):

(ا-رار الصلوة)

ایران، ۱۲۹۶ ق، سنگی، خط محمد ابراهیم

طهران، ۱۳۰۰ ق، سنگی، رقعی، بی شماره

صفحه، با رساله کر از محمد بن ابوالقاسم حسینی

تبریز، و رساله موجزه در صلوة از ابن

فهد حای.

طهران، ۱۳۰۵ ق، سنگی، وزیر، ۹۷+

۶۶+۵۸+۴۰+۲۳+۱۰ ص، با

عقاید النصيرية و كشف الفوائد وغيره.

طهران، ۱۳۱۲ ق، سنگی، وزیر، با هتمام

حاج شیخ رضا طهرانی، ۳۰۷ ص، با

حقایق الايمان و كشف الريبة وغيره.

طهران، ۱۳۲۰ ق، سنگی، وزیر، ۱۵۲+

۴۹ ص، با حقایق الايمان و كشف الريبة.

۵- حقایق الايمان (عربی):

طهران، ۱۳۰۵ ق، سنگی، وزیر، ۹۷

۶۶+۵۸+۴۰+۲۳+۱۰ ص، با

عقاید النصيرية وغيره.

طهران، ۱۳۱۲ ق، سنگی، وزیر، خط

زین العابدین بن احمد رضوی قمی، ۳۰۷ ص.

طهران، ۱۳۲۰ ق، سنگی، وزیر، ۱۵۲+

۴۹ ص، با ارار الصلوة و كشف الريبة.

۶- خصائص يوم الجمعة (عربی):

صیدا، سربی، رقعی.

چاپ سربی، بی تاریخ، جیبی، ۳۷+۶ ص

با رساله التحقيق والتنقیر فیما يتعلق

بالمقادییر شیخ جعفر نجفی.

طهران، سنگی، بابعض رسائل شیخ مرتضی
انصاری .

۷- روض الجنان فی شرح ارشاد الاذهان (عربی) :

طهران، ۱۳۰۳ ق، سنگی، رحلی، ۴۰۰ ص.

طهران، ۱۳۰۷ ق، سنگی، رحلی، ۴۰۰ +

۸۱ ص، بامنیة المرید و رساله فی استحباب

تیسر القبله از معق حلی .

۸- روضة البهیة فی شرح الممتع (عربی) :

شهید اول، شرح ۲ جلد، ایران، ۱۳۶۶-۳۶۵

ق، سنگی، رحلی، خط محمد بن مصطفی موسوی

مازندرانی، حاشیه خط ملا محمد حسن ابن

محمد باقر خوشنویس خوانساری، بی شماره

صفحه، در خاتمه آن تحفة القوامیة فی

فقه الامامیة .

ایران، ۱۲۵۴ ق، سنگی، رحلی، خط

علی اکبر کثانی، ایران، ۱۲۶۷ ق، سنگی،

رحلی، چاپخانه ملاعباسعلی .

طهران، ۱۲۷۱ ق، سنگی، رحلی، خط

محمد مهدی موسوی، بی شماره صفحه، در

خاتمه آن تحفة القوامیة .

طهران، ۱۲۷۱ ق، سنگی، رحلی، خط

محمد رضا بن عبدالغفار، بی شماره صفحه .

طهران، ۱۲۷۳ ق، سنگی، رحلی، خط

محمد علی بن عبدالله طهرانی، بی شماره صفحه .

طهران، ۱۲۷۶ ق، سنگی، رحلی، خط

علی اکبر بن علی گلپایگانی و محمد باقر ابن

زین العابدین گلپایگانی، بی شماره صفحه .

طهران، ۱۲۷۷ ق، سنگی، رحلی، باهتنام

آخوند ملا محمد رضا، بی شماره صفحه .

جلد دوم، طهران، ۱۲۸۵ ق، سنگی، رحلی

خط حسن بن عبدالله خوانساری ملقب بخادم

و خط معسن حسینی گلپایگانی بی شماره
صفحه .

طهران، ۱۲۸۶ ق، خط کلبعلی قزوینی،

دارالطباعة دولتی، بی شماره صفحه .

طهران، ۱۳۰۰ ق، سنگی، رحلی، خط حسن

ابن عبدالله خادم، ۵۶۱ ص.

۲ جلد، طهران، ۱۳۰۳ ق، سنگی، رحلی.

۲ جلد، طهران، ۱۳۰۲-۳۰۱ ق، سنگی،

رحلی، خط حسن خادم خوانساری .

جلد اول، طهران گراوری، از روی چاپ

۱۳۱۹ ق، سنگی، رحلی، ۳۵۷ ص.

تبریز، ۱۲۷۱ ق، سنگی، رحلی، خط

محمد ابراهیم، ۳۴۵ ص .

۲ جلد، تبریز، ۱۲۷۶-۷۵ ق، سنگی،

رحلی، خط محمد ابراهیم بن محمد صالح

همدانی و مصطفی بن عبدالرسول، بی شماره

صفحه .

۲ جلد، تبریز، ۱۲۸۸-۸۷ ق، سنگی،

رحلی، خط محمد کاظم تبریزی مؤید العلماء،

بتصحیح میرزا محمد علی و میرزا محمد رضا

۳۵۲+۳۷۸ ص .

۲ جلد، تبریز، ۱۲۹۱ ق، سنگی، رحلی،

خط عبدالرحیم بن محمد تقی، ۳۵۷ +

۳۸۰ ص .

۲ جلد، تبریز، ۱۲۷۴ ق، سنگی، رحلی،

خط ملا علی خوانساری، بی شماره صفحه .

۲ جلد، تبریز، ۱۳۱۰-۳۰۸ ق، سنگی،

رحلی، چاپ عبدالرحیم، ۴۵۶+۳۷۸ ص.

۲ جلد، تبریز، ۱۳۰۳ ق، سنگی، رحلی،

چاپ عبدالرحیم، ۴۵۶+...

۲ جلد، تبریز، ۱۳۲۲ ق، سنگی، رحلی،

چاپ عبدالرحیم، ۴۵۶ + ...

۹- کشف الريبة فی احکام الغيبة (عربی) :

طهران، ۱۳۰۵ ق، سنکی، وزیری، باحواشی

سید محمد نصار و کشف الفوائد علاوة حلی

وتفسیر سورة اعلی ملاصدرا .

طهران، ۱۹-۱۳۲۰ ق، سنکی، جیبی،

۱۵۲ + ۱۴۹ ص، با محاسبة النفس سید ابن

طاوس و کفعمی .

۱۰- مجموعه افادات (عربی) :

(۱- رسالة فی انفعال ماء البشر بملاقات النجاسة-

۲- رسالة فیمن یتقن الطهارة والحدث و

شک فی المتأخر ۳- رسالة فیمن احدث

فی اثناء غسل الجنابة ۴- رسالة فی وجوب

صلاة الجمعة ۵- الحدث علی صلاة الجمعة

۶- اسرار الصلاة ۷- نتائج الافکار فی

حکم المقيم فی الاسفار ۸- رسالة فی

طلاق الحائض والغائب عن زوجته ۹- رسالة

فی الحبوة و اقسامها ۱۰- رسالة فی

میراث الزوجة ۱۱- کشف الريبة فی

احکام الغيبة .)

طهران، ۱۳۱۳ ق، سنکی، خط محمد حسین ابن

محمد علی جرقا دقانی، ۳۳۳ ص.

۱۱- مسائل العبرة و اقسامها (عربی) :

طهران، ۱۳۰۶ ق، سنکی، جیبی، باهتمام

حاج شیخ احمد شیرازی، ۱۶۰ ص، با

حق المبین فی تصویب المجتهدین .

طهران، ۱۳۱۹ ق، سنکی، رقعی، ۱۶۰ ص.

۱۲- مسائل الافهام فی شرح شرایع الاسلام فی مسائل الحلال

والحرام (عربی) :

جعفر بن الحسن محقق حلی، شرح.

۲ جلد، طهران ۶۷-۱۲۶۸ ق، سنکی،

رحلی، خط ابوالقاسم بن زین العابدین،

بی شماره صفحه .

۲ جلد، طهران، ۱۲۷۳ ق، سنکی، رحلی،

خط علی بن علی محمد خوانساری، باهتمام

سید احمد بن محمد خوانساری، بی شماره صفحه .

طهران، ۷۲-۱۲۷۶ ق، سنکی، رحلی .

طهران، ۱۲۸۲ ق، سنکی، رحلی، خط

محمد رضا خوانساری، بی شماره صفحه .

جلد اول، طهران، ۱۲۸۲ ق، سنکی، رحلی،

خط محمد مهدی بن محمد جعفر، بی

شماره صفحه .

طهران، ۱۲۸۵ ق، سنکی، رحلی، خط محمد

رضا خوانساری، بی شماره صفحه .

۲ جلد، طهران، ۱۰-۱۳۱۲ ق، سنکی،

رحلی، خط کلبه ملی اقشار قرونی، ۵۹۷ +

۵۱۵ ص .

۲ جلد، طهران، ۱۳۱۴ ق، سنکی، رحلی،

خط کلبه ملی بن عباس قزوینی، چاپ شیخ رضا،

بی شماره صفحه .

تبریز، ۱۲۶۷ ق، سنکی، رحلی.

تبریز، ۱۲۸۵ ق، سنکی، رحلی، باهتمام

حاج ملاعباس علی شبستری، خط محمد هاشم ابن

حسین، ۶۴۴ ص .

۱۳- مسکن القواد عند فقد الاحبة والاولاد (عربی) :

طهران، ۱۳۱۰ ق، سنکی، جیبی، ۱۶۰ ص،

با اوزان المقادیر مجلسی .

بمبئی، سنکی .

۱۴- مقاصد العایة فی شرح الالفة (عربی) :

شهید اول، شرح .

۱۵- فوائد الملیة لشرح النقلة (عربی) :

شهید اول، شرح، در هاشم آن رسائل ذیل

چاپ شده است، (رسالة الجعفریة شیخ علی

محقق کرکی ۲- حاشیة الالفة محقق کرکی

۳- حاشیه الالفیه سید محمد بن علی صاحب المدارک ۴- مسالك الجامعة فی شرح الالفیه ابن ابی جمهور احسائی .

طهران ، ۱۲-۱۳۱۴ ق ، سنگی ، وزیري ، باهتمام حاج میرزا ابوالفضل طهرانی ، خط احمد بن محمد هزارجریبی ، ۲۰۹+ ۱۷۸ ص .

۱۶- منیه المرید فی شرح آداب المفیدوا المستفید (عربی)

طهران ، ۱۳۰۷ ق ، سنگی ، رحلی ، ۴۰۰+ ۸۱ ص ، با روض الجنان شهید ثانی و رساله استحباب تیاس القبلة لاهل العراق شیخ جعفر محقق حلی در یک جلد .

طهران ، ۱۳۰۳ ق ، سنگی ، ۸۱ ص . طهران ، ۱۳۶۸ ق ، سنگی ، جیبی ، باهتمام حسن مصطفوی ، ۲۴۹ ص .

همبئی ، ۱۳۰۱ ق ، سنگی ، رقمی ، باهتمام شیخ علی محلاتی ، ۱۹۶ ص .

نجف ، ۱۳۷۰ ق ، سری ، رقمی ، ۱۸۴ ص .

زین‌العابدین (رجوع شود به) علی ابن الحسین (ع) .

مستعلی شاه حاج زین‌العابدین بن آخوند اسکندر شروانی متخلص به تمکین :

(۱۱۹۴ - ۱۲۵۳ ق)

در شماخی تولد یافت . در صغر سن با پدرش بکر بلامهاجرت کرد و تا هفده سالگی در آنجا مشغول تحصیل بود . بعدها رشته تصوف را اختیار نموده نزد معصوم علیشاه هندی رفت پس از آن ملازمت نورعلیشاه را برگزیده سپس بطبرستان و قهستان و خراسان و زابلستان و کابل مسافرت نمود و مدتی نزد حسنعلی شاه بسربرد . سال ۱۲۱۶ از

پیشاور به بدخشان رفت و به صحبت نقشبندان ول داد . پس از مسافرت بمکه بطهران آمد و مصاحب کوثر علیشاه و حسنعلی شاه شد . و رویهمرفته مدت چهل سال از عمر خود را به سیاحت گذرانیده و عاقبت در شیراز مقیم شد .

بسال ۱۳۵۳ ق در سفر حج وفات یافت . (دانشمندان آذربایجان ص ۱۸۹ ، تاریخ ادبیات برون ترجمه رشید یاسمی ، نامه دانشوران ج ۵ ص ۸۵ ، سبک شناسی بهار ج ۳ ص ۳۹۶ ، تذکره شمس التواریخ ص ۵۵)

۱- بستان السیاحه .

(گرانبهاترین قسمت های این کتاب مطالب راجع بفرق و شعب مذهبی آسیا نگاشته شده و در خلال مباحث مختلفه از احوال زرتشتیان و مزدکیان و یهود و نصارا و هند و صوفیه و غلات بحث نموده است - تاریخ ادبی برون ص ۲۹۹)

طهران ، ۱۳۱۵ ق ، سنگی ، رحلی ، خط محمد شریف زین‌العابدین ، تصحیح سید عبدالله مستوفی بسمایه میرزا علی اصغر خان اتابک ، ۷۰۳ ص .

طهران ، افسه از روی چاپ ۱۳۱۵ ق ، سنگی ، رحلی ، کتا بفروشی سنائی و محمودی ، ۷۰۳ ص .

اصفهان ، ۱۳۴۲ ، سنگی ، رحلی ، باهتمام حاج سید سعید طباطبائی ، ۶۷۳ ص .

۲- ریاض السیاحه :

(در توصیف شهرهای ایران و سایر نقاط و شرح حال چند سلسله از سلاطین و شعراء و عرفا و فضلا) طهران ۱۳۳۸ ق .

اصفهان ۱۳۲۹ ق ، سنگی ، رحلی ، خط محمد حسین بن اسمعیل خوانساری باهتمام حاج سید سعید طباطبائی ، ۳۴۷ ص .

حاج شیخ زین العابدین نوری شاه حسینی
طهرانی معروف بحمامی :

(- معاصر)

۱- ارغام الشیطان فرد اهل البیان :

۲- ذیل الارغام :

طهران ، ۱۳۰۲ ش ، سنگی ، رقمی ، ۴۰۶

ص ، در هاشم آن رساله از سید محمد عصار .

زین العابدین بن محمد امین رفاعی :

( )

۱- راتب نامه :

بمبئی ، ۱۳۱۰ ق ، سنگی ، وزیر .

زین العابدین بن شیخ العراقین بن شیخ

زین العابدین مازندرانی رهنما :

(۱۲۷۲ ش - معاصر)

تحصیلات خود را در رشته فلسفه و عرفان
و ادبیات و شریعات در بیست و دو سالگی بپایان
رسانیده و در بیست و هفت سالگی با دختر
عموی خود صبیحه شیخ عبدالله حائری از معارف
سلسله گناپادی ازدواج نموده - در دوره
زندگانی خود مشاغل مختلفه را عهده دار
بوده :

افتخار الواعظین زین العابدین :

( )

۱- اشرف اللفات ، ترجمه لغات قرآن :

ایران ، ۱۳۲۰ ق ، سنگی ، جیبی ، بی

شماره صفحه .

شیخ زین العابدین تبریزی :

( )

۱- سؤال و جواب :

تبریز ، ۱۳۳۸ ق ، سنگی ، جیبی ، ۸۴ ص .

امیرالدوله زین العابدین بن جعفر هندی :

( )

۱- در المعرفة در تصوف :

هند .

سید زین العابدین بن حسن بن محمد رضوی

خوانساری :

(- ۱۳۰۷ ق) (مرکز تحقیقات کتب و اسناد)

نرسیده بلسان الارض تخت فولاد اصفهان
در پشت خانه های (کوله پارچه) سکوی
کوچکیست در روی آن قبر مرحوم میرزا
زین العابدین رضوی است . وی از علماء و
ائمه جماعت اصفهان بوده . از آن جمله
ترجمه کتاب انوار نعمانی است که بنام آقا
نجفی بطبع رسیده است . در ۱۲ ربیع الاول
سنه ۱۳۰۷ ق وفات یافت .

(تذکره القبور ، چاپ دوم ص ۴۴)

۱- انوار نعمانیه :

سید نعمت الله جزایری ، قسمتی از آن مشتمل
بر ۴۲ نور ترجمه و بنام شیخ محمد تقی ابن
عبد الرحیم اصفهانی بطبع رسیده است .
طهران ، ۱۲۹۶ ق ، سنگی ، رقمی ، بی
شماره صفحه .

مدیر روزنامه ایران، رئیس میسیون ایران
در اروپا، نماینده مجلس شورای ملی، معاون
وزارت راه، وزیر کشور، معاون پارلمانی
نخست وزیر، رئیس اداره کل تبلیغات،
وزیر مختار ایران در فرانسه و سوریه و لبنان
(مازندران ج ۲ ص ۴۳)

سایر مآخذ: تاریخ جراید و مجلات ج ۱ ص
۳۱۵، مجله دنیا شماره ۱ ص ۱۱۹.

۱- پیامبر، زندگانی حضرت رسول اکرم:

جلد اول، طهران، بی تاریخ، سری،
رقعی، ۲۴۰ ص.

جلد اول، چاپ چهارم، ۱۳۲۰ ش، سری،
وزیری، ۲۴۰ ص.

جلد اول، چاپ دهم، ۱۳۳۰ ش، سری،
وزیری، ۲۴۰ ص.

طهران، ۱۳۳۷ ش، چاپ یازدهم، سری،
وزیری، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۷۰۳

ص.
جلد دوم، طهران، ۱۳۳۲ ش، سری،
وزیری، زوار، ۲۱۰ ص.

طهران، چاپ چهاردهم، ۱۳۳۶ ش، سری،
وزیری، ابن سینا و زوار، ۷۲۱ ص.
جلد ۲، طهران، سری، وزیری، زوار،
۲۰ + ۲۱ + ۲۲ ص.

جلد سوم، طهران، ۱۳۳۵ ش، سری،
وزیری، زوار، ۲۲۱ ص.
طهران، چاپ چهاردهم، بی تاریخ، سری،
جیبی، ۷۲۱ ص.

۲- حقوق در اسلام:

دکتور مجید خدوری، هربرت ج لیپسنی،
ترجمه، طهران، ۱۳۲۶ ش، سری، رقی
اقبال، ۲۹۹ ص.

۳- زاله، زمان اجتماعی:
طهران، سری.

زین العابدین بن محمد سعید قرشی:
( )

۱- غایة البیان (عربی):

لاهور، ۱۳۱۱ ق، سنگی، وزیری، ۸۷ ص.

حاج زین العابدین بن شکرالله قاجار قوائلو:
( )

از اطباء فارغ مدرسه دارالفتون طهران
بوده است.

۱- خلاصة الحکمة:

ترجمه از فرانسه به مشارکت محمد درجزینی
همدانی، تبریز، ۱۳۱۹ ق، سنگی،
خشتی، ۲۶۸ ص.

زین العابدین شهبازی:

(- معاصر)

۱- افسانه های کودکان:

اصفهان، بی تاریخ، سری، رقی، کتاب -
فروشی شهبازی، ۱۳۷ ص.

دکتر زین العابدین بن علی اصغر شیدفر:

(۱۲۸۳ ش - معاصر)

پس از تحصیلات خود در دارالمعلمین عالی مرکزی به سمت معلمی همان مدرسه مشغول کار شد. در سال ۱۳۰۷ ش به فرانسه عزیمت نمود و در دانشکده حقوق پاریس دوره لیسانس و دکترای حقوق و اقتصاد را پایان رسانده و دوره مدرسه عالی علوم سیاسی را در قسمت علوم مالی در ضمن طی کرد. در سال ۱۳۱۴ بایران مراجعت نموده در وزارت مالیه به خدمت اشتغال یافت و عهده دار مشاغل مختلفه گردید: عضو هیئت نظارت مؤسسات اقتصادی، رئیس اداره آمار و اطلاعات، رئیس اداره مستشاری، رئیس اداره کل مالیاتهای غیر مستقیم، رئیس اداره بانکها و شرکتها، رئیس کمیسیون ارز.

در سال ۱۳۳۵ بعزت روی کار آمدن برخی اشخاص ناباب از ادامه خدمت در آن محیط دلسرد شده و یکباره خدمت خود را به دانشگاه طهران منتقل نمود. از سال ۱۳۱۶ به بعد در دبیرستان دارائی و دانشگاه مشغول تدریس شد. فرزند وی دکتر منوچهر شیدفر دکتر در طب است (نقل از خط مؤلف).

۱- اقتصاد اجتماعی با حقوق صنعتی و قوانین کار: طهران، ۲۹- ۱۳۳۰ ش، سرب، وزیر، نشریه ۷۵ دانشگاه، ۳۶۳+۳۱۵ ص.

۲- تاریخ طبیعی زیست شناسی حیوان و انسان: طهران، ۱۳۴۶ ق، سنگی، رقعی، دوره دوم متوسطه.

۳- حقوق عمومی و اداری:

طهران، ۱۳۳۶ ش، سرب، وزیر، نشریه ۴۴۳ دانشگاه، ۳۲۸ ص.

۴- حقوق کار و صنعت:

طهران، ۱۳۲۹ ش، سرب، وزیر، نشریه ۵۸۲ دانشگاه.

۵- رنگارنگ، ادبی و اجتماعی و تاریخی: طهران، ۱۳۳۲ ش، سرب، وزیر، ۱۰۳ ص.

زین العابدین بن علی ظهوری شبستری:

(- معاصر)

۱- تجوید:

طهران، ۱۳۶۳ ق، سرب، رقعی، ۱۶ ص.

طهران، ۱۳۳۲ ش، سرب، جیبی، ۳۲ ص.

۲- ماه ولایت یا مباح هدایت:

طهران، ۱۳۳۷ ش، سرب، رقعی، مصطفوی، ۱۲۰ ص.

مولوی سید زین العابدین عظیم آبادی:

(- معاصر)

۱- اصل التیزان:

حیدرآباد دکن.

فخرالاشراف زین العابدین بن فتحعلی شریف

صفوی خوئی:

( )

۱- احیاء الخط، رسم الخط و فنی:

طهران، ۱۳۱۳ ق، سنگی، رحلی، ۷۷۴ ص، ضمن قرآن.

۲- شرح دعاء صباح (عربی و فارسی):

طهران، ۱۳۱۷ ق، سنگی، وزیر، ۷۲ ص.

+ ۵۵ ص.

شیخ زین العابدین بن شیخ فرج الله قمی

ذوالمجدین:

(۱۳۰۴ ق - معاصر)

از شاگردان حاج شیخ غلامرضا صاحب

حاشیه فرائد الاصول و شیخ حسن ناظر و شیخ

ابوالقاسم متوفی ۱۳۵۳ ق میباشد.

اکنون در دانشکده معقول و منقول طهران

زین العابدین فروزش کلاردشتی.

(۱۲۷۶ ش - معاصر)

مدیر روزنامه نجات ایران (تاریخ جراید

ومجلات ج ۲ ص ۲۷۹، مازندران ص ۸۰)

۱- ارمغان جمهوری ازبکستان یادگار سفر کاشکند :

طهران، ۱۳۲۳ ش، سری، جیبی، ۲۰۸ ص.

۲- ما وسید ضیاء الدین :

طهران، ۱۳۲۳ ش، سری، جیبی، ۹۶ ص.

سرگرد زین العابدین کاظمی آذر بایجانی.

(- معاصر)

لیسانس فلسفه و حقوق.

۱- اخلاق در نظر فارابی یا تشکیل مدینه فاضله :

اصفهان، ۱۳۲۶ ش، سری، رقمی، ۹۴ ص.

حاج زین العابدین خان بن حاج محمد کریم

کرمانی .

(۱۲۷۶ - ۱۳۶۰ ق)

رئیس فرقه شیخیه بوده و در کربلا در

رواق حسینی مدفونست .

۱- ایضاح الاشتباه :

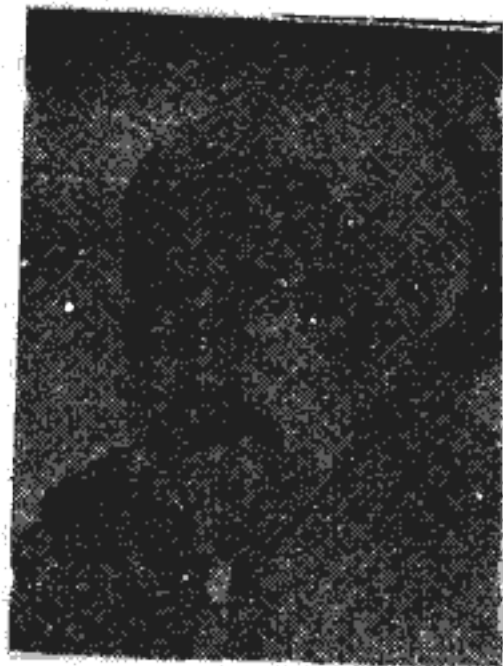
(۱ - لزوم اعتقاد رکن رابع ۲ - رساله

بث الشکوی از آزار مخالفین این فرقه ۳ -

رساله در توضیح عقاید فرقه شیخیه ۴ - رساله

در جواب از چند مسأله ۵ - رساله در شرح

حدیث مسأله بطوه و سرعت فلك .

یتدریس اشتغال دارد .

(فهرست رضویه ج ۵ ص ۶۰۲) .

۱- اصول عقاید و مکارم اخلاق :

طهران، ۱۳۳۰ ش، سری، وزیر، نشریه

۱۲۸ دانشگاه، ۲۸۰ ص .

۲- انان و خواب :

طهران، ۱۳۲۶ ش، سری، جیبی، ناشر احمد

پرنیا، ۴۸ ص .

۳- ترجمه و شرح تبصرة علامه :

۲ جلد، طهران، ۲۸-۱۳۲۹ ش، سری،

وزیری، نشریه ۴۷ و ۹۴ دانشگاه، ۴۰۹ +

۶۸۲ ص .

۲ جلد، طهران، ۲۶-۱۳۳۷ ش، سری،

وزیری، نشریه ۴۲۵ و ۴۸۳ دانشگاه،

چاپ دوم، ۴۴۷ + ۳۹۴ ص .

۴- فقه و تجارت :

طهران، ۱۳۲۶ ش، سری، وزیر، نشریه

۱۸ دانشگاه، ۲۸۵ ص .

۵- کرام اخلاق :

طهران، ۱۳۲۷ ش، سری، رقمی، ۸۴ ص .

۷۲ + ۷۴ ص .

۱۰- معراج العادة :

کرمان، ۱۳۵۱ ق، سربی .

۱۱- مناسك حج :

حاج محمد کریمخان کرمانی ، ترجمه ،

طهران، ۱۳۴۸ ق، سنگی، مطبعة علمیه ،

۱۲- موجز، رسالة عملیه (عربی) :

کرمان، ۱۳۵۰ ق، سربی،

۱۳- موجز :

ایران، ۱۳۲۶ ق، سنگی، رقمی، ۱۴۸ +

۲۰۴ + ۵۵ + ۶۵ ص .

تبریز، ۱۳۵۰ ق، سنگی، رقمی، ۵۳۹ ص .

زین العابدین کیائی نژاد

(۱۲۹۶ ش - معاصر)

در یکی از دهکده های طالقان در خانواده ای روحانی بدنیآ آمده . پس از فرا گرفتن مقدمات در طالقان برای ادامه تحصیلات به طهران آمده و سرانجام از دانشکده معقول و منقول و سپس از دانشکده حقوق پاخذ لیسانس نائل گردیده . پس از آن وارد خدمت دولت شده و اکنون بسمت مشاور حقوقی وزارت دارائی مشغول کار است . طبع شعر نیز دارد اشعار بهم سروده است .

طهران، ۱۳۳۲ ق، سربی، خشتی، ۵۳ ص .

چاپ سربی، جیبی، ۶۲ ص .

تبریز، ۱۳۳۵ ق، سنگی، خشتی، چاپ دوم،

۱۴۳ ص .

۲- تذیل در رد شبهات هاشم شامی :

تبریز .

۳- سؤالات احمدیه در جواب سؤالات میرزا احمد

شیخ الاسلام بهبهانی :

تبریز، ۱۳۲۷ ق، سنگی، خشتی، ۲۲۲ ص .

۴- شمس الجاریة در اثبات سکون زمین و حرکت افلاک :

کرمان، ۱۳۴۵ ق، سربی، وزیری، ۲۲۲ ص .

۵- صراط المنعمین :

۶- عیثه راضیه :

طهران، ۱۳۵۰ ق، سنگی، رقمی، ۱۷۹ ص .

تبریز، ۱۳۵۱ ق، سنگی، رقمی، خط

طاهر، ۲۰۱ + ۲۰ ص .

۷- صواعق البرهان :

(رد دلائل البرهان حاج حیدرعلی اصفهانی

بهائی) .

تبریز، ۱۳۳۱ ق، سنگی، وزیری، ۵۷۰ ص .

تبریز، ۱۳۳۹ ق، سنگی، رقمی، ۴۱۳ +

۱۷۷ ص، با مجمع الفضائل نظام العلماء .

تبریز، ۱۳۳۱ ق، سنگی، وزیری، ۵۷۰ ص .

۸- مجموعه :

۱- اجوبة المسائل در تفسیر بعض آیات

قرآن ۲- تمییز الاوصیاء ۳- تنزیه الانبیاء

۴- شرح حدیث فقه رضوی در صلاة .

تبریز، ۱۳۲۸ ق، سربی، خشتی، ۳۶۱ ص .

تبریز، ۱۳۴۴ ق، سنگی، ... + ۵۰ +

۱۰۲ ص .

۹- مجموعه :

۱- رساله شاهد صادق ۲- رساله رشدیه

۳- رساله شبهات نصرانیة ۴- صراط المستقیم

تبریز، ۱۳۴۹ ق، سنگی، خشتی، خط طاهر،

(تذکرہ شعری معاصر ایران ج ۲ ص ۲۹۰).

۱- بقاء روح پس از مرگ :

خواجہ نصیر الدین طوسی، ترجمہ از عربی،
با مقدمہ شیخ ابو عبد اللہ زنجانی و حواشی
سید حبیب الدین شہرستانی .
طهران ، ۱۳۲۵ ش ، سری ، رقمی ، نشریہ
اخگر ، ۴۰ ص .

زین العابدین بن داود مؤتمن:

(۱۲۹۳ ش - معاصر)

در طهران تولد یافت . در رشته ادبیات
فارسی و زبان انگلیسی لیسانسیہ می باشد و
هم چنین دارای درجہ عالی B.A. از کالج
امریکائیست . از سال ۱۳۱۵ ش تا بحال
متوالیاً بشغل تدریس اشتغال دارد .
(نقل از خط مؤلف) .

۱- آشیانہ عقاب :

(۱- دلیران شب ۲- بوته گل سرخ ۳- شوهر
غیور ۴- زنده بگور).

دوره اول ۴ جلد ، طهران ، ۱۳۱۷ ش ،
سری ، رقمی ، ۱۷۶ + ۱۷۶ + ۱۹۲ +
۲۰۷ ص .

۲- آشیانہ عقاب :

(۱- گرداب زنده رود ۲- فدائیان رودبار
۳- مادر دیوانہ ۴- پس از دہ سال ۵- آخرین
یادگار ۶- گنج قارون .

دوره دوم ۶ جلد ، طهران ، ۱۳۱۷ ش ، سری ،
رقمی ، ۱۹۱ + ۲۰۲ + ۱۷۶ + ۲۰۰ +
۱۶۸ + ۱۶۸ ص .

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، رقمی ، مطبوعاتی
افشاری ، چاپ چهارم .

۳- اشعار برگزیدہ صائب تبریزی :

طهران ، ۱۳۲۰ ش ، سری ، رقمی ، ہنگاہ
افشاری ، ۳۰۰ ص .

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، رقمی ، چاپ سوم ،
باہتمام جعفر آزمون ، ۶۷ ص

۴- شعروادب فارسی :

(برندہ جایزہ سلطنتی) .

طهران ، ۱۳۳۲ ش ، سری ، وزیری ، ہنگاہ
افشاری ، ۲۴۴ ص .

۵- گلچین صائب تبریزی (نثر) :

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سنگی ، رقمی ، ۱۹۷ ص ،
مصور .

زین العابدین بن محمد علی سبزواری :
(۱۳۱۸ ق)

در اصفہان وفات یافت و در قرب امامزادہ
سہ تن مدفون گردید . وی از احفاد علامہ
سبزواری صاحب ذخیرہ است .

(تذکرۃ القبور چاپ دوم ص ۱۸۷)

۱- شجرہ طیہ ، تجوید القرآن :

طهران ، ۱۳۵۳ ق ، سنگی ، رحلی ، در آغاز
قرآن چاپ حسن بطبع رسیدہ است .

حاج زین العابدین مراغہ :

(۱۲۹۰ ش -)

در مراغہ متولد شدہ . اجدادش از خوانین
سارجبللاغ مکری و شافعی مذهب بودہ اند

۳ جلد، کلکته ، ۲۳ - ۱۳۲۵ ق، سری ،
 وزیر ، ۲۸۰ + ۳۳۲ + ۲۴۸ ص.
 کلکته ، ۱۹۰۷ م، سری ، وزیر ، ۳۲۴ ص.
 بمبئی ، ۱۳۲۴ ق، سنگی ، وزیر ، ۲۸۷ ص
 لیزیک ، ۱۹۰۳ م، سری .
 جلد اول، طهران ، ۱۳۲۳ ق، سری ، رقی ،
 مطبعة فردوسی ، ۲۴۶ ص .

شیخ زین العابدین بن مسلم مازندرانی حائری.

(- ۱۳۰۹ ق)

در سنه ۱۲۵۰ ق از بار فروش بکر بلا
 مهاجرت کرده و در آنجا مجاور شد و نزد
 علماء آنجا بخصوص نزد صاحب الضوابط
 بتحصيل پرداخت . بعد از وفات وی بسال
 ۱۲۵۸ ق بنجف مهاجرت نموده و پدرس
 صاحب جواهر حاضر گردید . پس از وفات
 صاحب جواهر بکر بلا برگشت و در تدریس
 افتاء و تقلید مرجعیت یافت .

در حدود صد سالگی بسال ۱۳۰۹ ق در گذشت
 و در باب قاضی الحاجات از صحن شریف حسینی
 در قبه مخصوص مدفون شد .

(فوائد الرضویه ص ۱۹۶)

سایر مآخذ : المآثر والاثر ص ۱۵۰ ،

که بعداً تشیع را اختیار کرده اند . وی در
 طفولیت بمکتب رفت و در تحصیل پیشرفت
 نمود . در شانزده سالگی بتجارت پرداخت
 و در این راه سرمایه خود را از دست داد .
 بعداً بقفقار رفته و در آنجا دکان بقالی باز نمود
 و این شغل را در مسافرت بسایر شهرهای
 قفقاز پیشه خود قرار داد . مدت پانزده سال
 بتابعیت دولت روسیه در آمده پس از آن ترك
 تابعیت نموده باستانبول رهسپار گردید و
 در آنجا نویسنده روزنامه اختر بود . در سنه
 ۱۳۳۷ ق نزدیک شصت سال از عمر او
 میگذشته است .

(رجال آذربایجان در عصر مشروطیت ص
 ۱۷۳) .

سایر مآخذ : نخستین کنکرة نویسندگان
 ایران ص ۱۵۰ .

۱- سیاحتنامه ابراهیم بك یابلاى قصب او؛

قاهره، سری، ۲۸۰ ص، مصور .

۲ جلد، لاهور، ۱۳۲۳ ق، بتصحیح آقا محمد -
 باقر، ۲۴۸ ص .

لاهور، ۱۹۳۱ م، سنگی، وزیر، ۲۴۸ ص.

لاهور، ۱۹۳۴ م، سنگی، وزیر، ۲۳۲ ص.

جلد سوم ، قسطنطنیه ، ۱۳۲۷ ق، سری ،

وزیری ، ۳۰۴ ص .

احسن الودیعة ج ۱ ص ۱۱۷

۱- ذخیره العباد معروف بسؤال و جواب :

طهران، ۱۳۳۳ق، سنگی، وزیری، باحواشی
سید محمد کاظم طباطبائی و میرزا محمد تقی
شیرازی، و سید اسمعیل صدر، ۶۸۴ ص،
بارسالة کرو رسالة معرفت قبله از حاج ملا
هاشم خراسانی.

لکهنو، ۱۲۷۸ق، سنگی.

عظیم آباد، ۱۸۷۹م، سنگی، وزیری، ۸۷۷ ص.

هند، ۱۲۹۸ق، سنگی، مطبعة اثني عشریه،

۸۰ ص.

مشهد، ۱۳۳۱ق، سنگی.

۲- رساله عملیه :

طهران، ۱۲۸۷ق، سنگی.

هند، ۱۲۸۳ق، سنگی.

۳- زاد المتقین :

بمبئی، ۱۳۰۷ق، سنگی.

۴- زینة العباد :

طهران، ۱۳۱۲ق، سنگی، بانخبه دریک جلد
بمبئی، ۱۱-۱۳۱۲ق، سنگی، وزیری،
۱۲۰ ص.

زین العابدین نصیر:

(- معاصر)

۱- کتاب چهارم ابتدائی :

طهران، ۱۳۳۰ش، سربی، رقمی، جامعه

تعلیمات اسلامی، ۲۱۶ ص.

حاج زین العطار (رجوع شود به) علی ابن
الحسین.

زینت آرام :

(- معاصر)

۱- از اعماق، رمان :

وایلداسکار، ترجمه، طهران، ۱۳۲۹ش،

سربی، رقمی، ۸۶+۴ ص.

مرکز تحقیقات کمپیوتر علوم اسلامی

ژ . موسیان :

(- معاصر)

۱- تحقیق در صفات انسان :

طهران، ۱۳۲۴ ش، سری، رقمی، یادگار گاهی

دیده بان ، ۸۹ ص.

ژاژه طباطبائی :

(- معاصر) - کتابخانه دیجیتال علوم اسلامی

۱- شطرنج زندگی :

طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سری ، وزیر ،

گالری هنر جدید ، ۳۵۸ ص

ژاله سلطانی :

(۱۳۰۰ ش - معاصر)

در طهران تولد یافت . اولیاء او ابتهام به

تحصیل وی مایل نبودند . بجدیت مادرش

بمدرسه رفته و تحصیلات متوسطه خود را در
طهران بپایان رسانید چند سالی هم در بانک
بخدمت اشتغال داشت از سن سیزده سالگی
بسرودن شعر پرداخته و اکنون سال ۱۳۲۵
ش با دامه تحصیلات خود مشغول است .

(نخستین کنگره نویسندگان ایران ص ۱۸۸)
در وقایع آذربایجان بکشور اتحاد جماهیر
شوروی پناهنده شده و در آنجا بسر میبرد .
(سخنوران نامی معاصر ج ۲ ص ۱۴۶) .

۱- گل های خودرو :

طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، وزیر، ۶۳ ص.

ژام . (رجوع شود به) م . ژام .

ژنده پیل (رجوع شود به) احمد جام .

ژوبین (رجوع شود به) علی .

س . استپانیان :

(- معاصر)

۱- ماجرای خیرت انگیز :

بارون مون هاوژن بورگر، ترجمه، طهران،
سربی، رقعی، مطبوعاتی هنر، ۱۴۱ ص.

س . افسانه (رجوع شود به) افسانه، س.

س . ج . ت :

(- معاصر)

۱- یادگار شهیدان :

لوئی آراگون، ترجمه، چاپ سربی، ۳۲ ص.

س . خندان :

(- معاصر)

۱- معاکمه تبهکاران دردادهامه بوداپست :

ترجمه، طهران، ۱۳۳۱ ش، سربی، رقعی،
هنریشرو، ۱۵۰ ص.

دکترس . دوشان :

( )

در طهران خیابان سوم اسفند مقابل اداره
ثبت اسناد مطب داشت چند سال است بندود
زندگی گفته است .

۱- سفلیس ومختصات انتشار آن در ایران :

طهران، ۱۳۰۹ ش، سربی، رقعی، نشریه
مریضخانه شوروی، ۳۱ ص.

س . ع . آذینفر :

(- معاصر)

۱- آندان طراز نو پیروز میشود :

طهران، ۱۳۳۲ ش، سربی، رقعی، ۲۳۶ ص.

س . م . س :

(- معاصر)

۱- جدال دون فرانک با آرسن لوپن :

ام . اف . جفرسون . نگارش و اقتباس،
طهران، ۱۳۴۰ ش، سربی، رقعی، چاپ دوم،
۱۲۵ ص.

۲- شیطان سرخ :

طهران، ۱۳۳۸ ش، سربی، رقعی، ۱۲۶ ص.

س . م . شاهین (ستار) :

(- معاصر)

۱- پیشگویی سال ۱۳۳۳ ش :

بمشارکت حسین گلپایگانی، طهران، سربی،
رقعی، ۴۰ ص.

۲- نسرین گل رزه :

طهران، ۱۳۳۱ ش، سری، رقی، ۸۱ ص.

س. م. م. منزوی :

(- معاصر)

۱- انگلیسی صحیح بیاموزید :

طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، رقی، ۲۰۷ ص.

۲- فردريك كبير :

ن . مولباخ ، ترجمه ، طهران، ۱۳۳۵ ش،

سری، وزیري، معرفت، ۴۰۳ ص.

س. م. معینی :

(۱۲۸۰ ش - معاصر)

در سال ۱۳۰۰ ش وارد خدمت آرتش شده

و در ۱۳۳۰ بدرجۀ سرتیپی رسیده است

مشاغل مهم : فرمانده هنگ هوائی مشهد ،

فرمانده دانشکده دیده بانى هوائی، فرمانده

تیپ شکاری نیروی هوائی.

۱- آموزش مهندسی ، استاتیک در افیک :

طهران، ۱۳۰۸ ش، سری.

۲- آموزش مهندسی، پلهای اتفاقی :

طهران، ۱۳۰۹ ش، سری.

سائل خوئی (رجوع شود به) حسینعلی ابن

محمد تقی.

ساباطی (رجوع شود به) ابراهیم .

سادات (رجوع شود به) عاینقی.

سادات اخوی (رجوع شود به) علی بن حسین.

سادات شریفی (رجوع شود به) مصطفی.

سادات شیرازی (رجوع شود به) رضا ابن

اسمعیل.

سادات شیرازی (رجوع شود به) کاظم ابن

اصغر .

سادات عقیلی (رجوع شود به) احمد [دکتر]

سادات ناصری (رجوع شود به) حسن.

سارا باقرزاده :

(- معاصر)

۱- قصه های دلنشین :

ترجمه به مشارکت مریم ، طهران ، ۱۳۳۶

ش، سری، رقی، ۴۸ ص .

۲- ناکام :

طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، زوار.

ساروی (رجوع شود به) سید محمد ابن

سیدی فضل الله .

ساسان خواجه نصیری :

(- معاصر)

نماینده مجلس شورای ملی از کرمانشاه

۱- ایران پرستی یا پاسخ به خلیلی تازی :

طهران، ۱۳۰۴ ش، سری، رقی، ۸۱ ص.

۲- رنگری و قالی بافی :

طهران، ۱۳۰۸ ش، سری، رقعی، ۶۰ ص

ساسان نیا (رجوع شود به) محمد حسین.

ساسانی (رجوع شود به) خان ملک، حسین.

ساعد (رجوع شود به) عیسی.

ساعدی خراسانی (رجوع شود به) محمد باقر.

ساعدی (رجوع شود به) غلام حسین.

ساعی (رجوع شود به) اشرف الدینی حسینی.

ساعی (رجوع شود به) کریم.

ساعی (رجوع شود به) محسن.

ساغر :

( )

۱- کنز المصاب (شعر) :

بمبئی، ۱۲۷۴ ق، سنگی، رحلی، خط اولیا-

سمیع محمد ابراهیم بن محمد حسین، ناشر

سید محمد حسین حسینی مشهور بآقاخان

۶۰۹ ص.

سالار (رجوع شود به) سالار دلمی.

سالار جنگ (رجوع شود به) لایق علیخان.

سالار فاتح (رجوع شود به) علی دیوسالار

سالارهایون (رجوع شود به) محمد حسن

تاج بخش.

سالک (رجوع شود به) بنیاد حسین هندی.

سالکی (رجوع شود به) فریدون.

سالکی (رجوع شود به) محمد سیف زاده.

سالم (رجوع شود به) احمد [سلطان].

سالم (رجوع شود به) سعید.

سالم پاشا الحکیم المصری :

( )

۱- وسائل الایتهاج فی الطب الباطنی والعلاج (عربی) :

۲ جلد، مصر، بی تاریخ، سری.

سالور (رجوع شود به) حسینقلی عماد - السلطنه.

سالور (رجوع شود به) سبکتکین.

ابوالنصر سام میرزا بن شاه اسمعیل صفوی :

(۹۲۳ - ۹۷۵ ق)

دومین فرزند شاه اسمعیل صفوی و برادر

شاه طهماسب است. دانشمند ولطیف طبع

بود چندی حکومت قندهار کرده و در نتیجه

خروج بربرادران خود در قلعه فقهه زندانی

شد و در آنجا با خانواده خود بسرمیبرد و

برای زمین لرزه زیر آوار مانده در گذشت.

بگفته پرسور برون در کتاب از سندی تا

جامی ص ۵۲۱ سال ۹۸۴ بقتل رسید. (از

بهی تاجامی ص ۴۹۵ و ص ۵۶۳، تاریخ

ادبی برون ص ۱۹، مقدمه تحفه سامی،

مجمع الفصحاء ج ۱ ص ۳۱).

۱- تحفه سامی :

طهران، ۱۳۱۴ ش، سری، رقعی، باهتمام

وحید دستگردی، ۱۹۱ ص.

پتنه، قسمت پنجم کتاب مخصوص احوال

شعراء، باهتمام مولوی اقبال حسین،

۱۳۱۵ ش.

سامان (رجوع شود به) عزیز الله.

سامان (رجوع شود به) منوچهر.

سامانی (رجوع شود به) ابوالفتح.

سامانی (رجوع شود به) محمد حسن.

سامانی (رجوع شود به) خلیل.

سامانی (رجوع شود به) ع. سامانی.

سامانی (رجوع شود به) عمان.

سامره (رجوع شود به) عباس.

سامعی (رجوع شود به) ع. سامعی.

سامی (رجوع شود به) علی.

دکتر سامی :

(- معاصر)

۱- تاریخ طبعی :

بمشارکت مصطفی حبیبی، تهران ۱۳۰۶

ش، سری :

۲- جبر و مقابله :

بمشارکت دکتر مصطفی حبیبی، و دکتر قلاح،

تهران، ۱۳۰۷ ش، سری، برای دوره اول

دبیرستان.

دکتر سامی راد حسین بن دکتر اسمعیل :

(۱۲۸۴ ش - معاصر)

در بنحوردمتولدشده. دانشکده پزشکی
پاریس را طی نموده و در سال ۱۳۱۹ هجری
دانشیار فیزیولوژی و رئیس آموزشگاه
عالی بهداری مشهد انتخاب شده است.

(راهنمای دانشگاه ص ۴۳۴)

رئیس دانشگاه مشهد، دو سال این سمت را
داشت و برای سومین سال نیز باین سمت
انتخاب شد.

۱- راه پرورش کودکان :

تهران، سری، رقی، ۱۸۶ ض.

۲- سلامتی و بیماری کودکان :

مشهد، ۱۳۳۴ ش، سری، وزیر، ۵۴۲ ص.

ساوجی (رجوع شود به) ابوالفضل.

ساوجی (رجوع شود به) سلمان.

ساوجی (رجوع شود به) زین الدین عمر.

ساوجی (رجوع شود به) فرخنده .

ساوجی (رجوع شود به) محمد بن حسین
نظام الدین .

ساوجی (رجوع شود به) مریم.

ساوجی (رجوع شود به) موسی فخر الحکماء

ساهر (رجوع شود به) حبیب .

سایه (رجوع شود به) هوشنگ ابتهاج .

سبائی (رجوع شود به) محمد .

سبتی (رجوع شود به) کاظم بن حسن.

مولوی سبحانعلی خان لکهنوی :

(- ۱۲۶۰ ق)

از متکلمین متأخر هندوستان بوده. پسال

۱۲۶۰ ق وفات یافت (فهرست آصفیه ج ۳

ص ۵۵۱) .

۱- اصول دین رد بر اهل سنت در مسائل خلافت اعتقادی :

هند، ۱۲۷۹ ق، ناشر احسان حسین، ۲۷۲ ص.

۲- مجموعه رسائل :

هند، سنکی

سبحانی (رجوع شود به) غلام محبوب.

سبحانی :

(- معاصر)

۱- آینده، جهان آینده چه صورت خواهد داشت :

تهران ۱۳۳۷ ش، سری، رقی، ابن سینا،

۲۸۰ + ۴۵ ص.

سبزواری (رجوع شود به) ابراهیم وثوق -

الحکماء

سبزواری (رجوع شود به) ملا اسماعیل ابن

علی اصغر .

مرتضی بن محمد جعفر .
 سبط شیرازی (رجوع شود به) سید محمد
 تقی .
 سبکبار (رجوع شود به) شمس الدین .

سبکتکین سالور فرزند عبدالله:

(۱۳۰۲ ش - معاصر)

در سال ۱۳۲۰ ش در حین تحصیل وارد
 روزنامه نگاری شده و اینکار از
 نوشتن آدرس مشترکین در پشت روزنامه
 شروع و تا سردبیری مجله ادامه یافته .
 اکنون در مجلس سنا بخدمت اشتغال دارد .
 (نقل از خط مؤلف)

۱- پس از سی سال :

طهران، جلد سوم نسل شجاعان، ۱۳۳۷ ش ،
 سری، رقمی، عالی اکبر علمی ، ۴۲۷ ص .
 سبکی کبیر (رجوع شود به) علی بن عبد -
 الکافی .

سبلانی (رجوع شود به) م . سبلانی .
 سبلانی (رجوع شود به) شیخ موسی عاملی .

سید سبوح حسینی:

(- معاصر)

سبزواری (رجوع شود به) سید محمد باقر .
 سبزواری (رجوع شود به) محمد باقر ابن -
 محمد مؤمن .

سبزواری (رجوع شود به) حاج شیخ -
 محمد تقی .

سبزواری (رجوع شود به) محمد حسن
 بقرطاط التولیه .

سبزواری (رجوع شود به) حسین بن حسن .
 سبزواری (رجوع شود به) حسین بن موسی .
 سبزواری (رجوع شود به) زین العابدین
 ابن محمد علی .

سبزواری (رجوع شود به) عبد الاعلی .
 سبزواری (رجوع شود به) محمد علی مؤذن .
 سبزواری (رجوع شود به) کمالی .

سبزواری (رجوع شود به) سید مهدی ابن
 ابراهیم .

سبزواری (رجوع شود به) حاج ملاهادی
 ابن مهدی .

سبط (رجوع شود به) موسی موسوی .

سبط ابن الجوزی (رجوع شود به) یوسف .

سبط ابن العجمی (رجوع شود به) ابراهیم -
 ابن محمد .

سبط حسن بن وارث حسین جایی لکهنوی :

(۱۲۹۶ - ۱۳۵۴ ق)

۱- تقویم الاود و مداواة العمد (عربی):

(شرح خطبه نهج البلاغه : لله بلاد فلان فلقد
 قوم الاود وداوی العمد) .

لکهنو، سنکی، رقمی ۷۸ ص .

سبط الشیخ (رجوع شود به) علی بن محمد .

سبط الشیخ الانصاری (رجوع شود به) محمد -

جعفر بن مرتضی .

سبط الشیخ الانصاری (رجوع شود به) شیخ -

۱- بشر آفریننده و جاویدان :

طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، رقمی، ۱۴۵ ص.

سبیتی (رجوع شود به) شیخ عبدالله بن محمد.

سبیک (رجوع شود به) یحیی.

سپانلو (رجوع شود به) هادی.

سیاه منصور (رجوع شود به) ابوالحسن.

سیاهی (رجوع شود به) رضاقلی.

سینتا (رجوع شود به) عبدالحسین.

سپهبدی (رجوع شود به) عیسی [دکتر].

سپهبدی (رجوع شود به) م. سپهبدی

(موسی).

سپهر (رجوع شود به) ابوالحسن.

سپهر (رجوع شود به) احمد علی مورخ -

الدوله.

سپهر (رجوع شود به) محمد تقی.

سپهر (رجوع شود به) عبدالحسین.

سپهر (رجوع شود به) محمد بن محمد حسین.

سپهر (رجوع شود به) منوچهر، مرکز تحقیقات علمی.

سپهر (رجوع شود به) هدایت الله لسان -

الملك.

سپهر ثانی (رجوع شود به) عباسقلی.

سپهری (رجوع شود به) پرزو [دکتر].

سپهری (رجوع شود به) تورج.

سپهری (رجوع شود به) سهراب.

سپهری (رجوع شود به) عبدالرزاق.

سپهری (رجوع شود به) علی اکبر.

سپهری (رجوع شود به) م. سپهری.

مهندس سپهری نیک

(- معاصر)

۱- سرود کریمس :

جارلز دیکنس، ترجمه، طهران، سری،

رقمی، ۱۰۰ ص.

سپهسالار (رجوع شود به) احمد.

سپهسالار (رجوع شود به) فریدون احمد.

سپیده دم (رجوع شود به) ن. سپیده دم.

ستار پرچمی بختیاری :

(- معاصر)

در سال ۱۳۱۶ ش از دانشسرای اصفهان

فارغ التحصیل شده و در مدت شانزده سال

خدمت به سمت های دبیری زبان فرانسه

شهرضا، ریاست فرهنگ شهرکرد و بختیاری

معاونت کارگزینی فرهنگ اصفهان، ریاست

فرهنگ شوشتر و هفتکل منصوب بوده و

مدت شش سالست کارگزینی فرهنگ خوزستان

را اداره می کند. دارای ذوق شعر نیز

می باشد. مدت یکسال هم روزنامه پرچمی که

خود صاحب امتیاز و نویسنده آن بود

منتشر می نمود.

(سالنامه فرهنگ خوزستان سال ۱۳۳۳ ش).

۱- در آسمان خیال :

اهواز، ۱۳۳۰ ش، سری، رقمی، ۹۰ ص.

ستار شاهین (رجوع شود به) س. م. ستار

شاهین.

ستار زاده (رجوع شود به) علی.

ستاریان (رجوع شوده) مصطفی.
 ستاک یزدی (رجوع شوده) محمد طلعت.
 ستوده (رجوع شوده) م. ستوده (منوچهر).
 ستوده (رجوع شود به) نورالله [دکتر].
 ستوده تهرانی (رجوع شود به) حسن
 [دکتر].
 ستوده دیلمی (رجوع شوده) حسن.
 ستوده شیرازی (رجوع شود به) محمد -
 صادق.
 سجادی (رجوع شود به) محمد تقی.
 سجادی (رجوع شوده) تمدن الملک.
 سجادی (رجوع شوده) جعفر.
 سجادی بروجردی (رجوع شوده) علی اکبر.
 سجاسی زنجان (رجوع شود به) ملاحسین.
 سجاسی (رجوع شوده) محمود بن محمد
 قزوینی.
 سجاوندی (رجوع شوده) عبدالغفور.
 سجزی (رجوع شوده) احمد بن عبدالجلیل.
 سجزی (رجوع شوده) حسن اجهیری معین
 الدین.
 سجزی (رجوع شوده) حسن علاء دهلوی
 نجم الدین.
 سجستانی (رجوع شوده) ابویعقوب.
 سجستانی (رجوع شوده) محمد بن طاهر.
 سحاب تفرشی (رجوع شوده) ابوالقاسم.

سحابی استرآبادی :

(- ۱۰۲۱ ق)

مولدش شوشتر و اصلش از جرجان و
 موطنش نجف اشرف و ظهورش پسر وزگار
 شاه عباس صفوی بوده و چهل سال در نجف
 سکونت نمود. بسال ۱۰۲۱ وفات یافت .
 (مجمع الفصحاء ج ۲ ص ۲۱) .

در تاریخ ادبیات برون ترجمه رشید یاسمی
 سال وفات وی ۱۰۱۰ ق ضبط شده است.
 سایر ماخذ: تذکره آذربایط بمبئی ص ۱۵۶،
 سرو آزاد ج ۲ ص ۱۴.
 ۱- رباعیات :
 لاهور، سنگی.

سحابی (رجوع شوده) یدالله [دکتر].

سحر :

(- معاصر)

۱- زندانیان :

ماکسیم گورگی، ترجمه، طهران، ۱۳۲۰
 ش، سربی، رقصی، ابن سینا.

سخائی (رجوع شوده) محمود.
 سخاوی (رجوع شوده) محمد بن عبدالرحمن.
 سخنیار (رجوع شوده) حسین مسرور.
 سدهی (رجوع شوده) ابوالقاسم.
 سدهی بروشانی (رجوع شوده) محمد حسن.
 السدی (رجوع شوده) خلاد.

سدیدالدین کازرونی :

(زنده در سال ۷۴۵ ق)

۱- الفنی مشهور بسیدی (عربی) :

(شرح موجز قانون)

علاءالدین قرشی ابن نفیس علی بن ابی الحزم
 تاریخ فراغت از شرح ۷۴۵ هـ

کلکته، ۱۲۴۴ ق، و ۱۲۶۱ ق، و ۱۸۴۵ م.
 کلکته، ۱۲۴۹ ق = ۱۸۳۲ م، بتصحیح
 مولوی عبدالحمید و غلام مخدوم و مولوی
 عبدالله، ۸۳۶ ص.

لکهنو، ۱۲۶۳ ق، سنگی، وزیری، ۳۷۶ ص،

لکهنو، ۱۲۶۵ ق = ۱۸۴۸ م، سنگی،

وزیری، ۳۹۰ + ۴۹۴ ص، باحل الموجز

آقسرائی در یک جلد .

لکهنو، ۱۳۲۳ق، سنگی، وزیری، ۳۴۰ص.

سیدالدین کاشقری :

( )

۱- منیه الصلی :

لاهور، ۱۸۷۶م، سنگی، وزیری، ۹۶ص

لاهور، ۱۸۸۲م، سنگی، وزیری، ۸۰ص .

لامیان، ۱۸۷۱م، سنگی، وزیری، ۱۵۲ص

دهلی، ۱۸۹۳م، سنگی، وزیری، ۲۵۶ص .

دهلی، ۱۲۰۵ق، سنگی، وزیری، ۲۴۴ص

سیدالدین (رجوع شونده) شاذان .

سیدالسلطنه (رجوع شونده) عبدالعلی

سیدالسلطنه (رجوع شونده) محمدعلی .

سیدیفی :

(- معاصر)

۱- مادران تیره روز :

ژول ماری ، ترجمه، طهران، نشر ترقی، ۱۲۲ص .

سرابی (رجوع شونده) ابوالفضل حسینی .

سرابی (رجوع شونده) رضاقلی شقاقی .

سرابی (رجوع شونده) صادق .

سرابی (رجوع شونده) محمد کریم .

سرابی (رجوع شود به) سید محمد .

سرابی (رجوع شونده) مسلم .

سرابی (رجوع شود به) شیخ ولی .

سرابی خراسانی (رجوع شونده) مصطفی .

حاج سراج انصاری (رجوع شونده) مهدی .

سراج الدین (رجوع شود به) علی آرزو .

سراج الدین (رجوع شونده) محمد بن عبدالله

رافعی .

سراج الدین (رجوع شونده) یوسف سکاکی .

سید سراج الدین :

( )

۱- قانون علاج در طب :

هند، ۱۲۸۲ق، سنگی .

محمد سراج الدین :

( )

۱- سراج هدایت :

هند، ۱۲۸۰ق، سنگی .

سید سراج الدین حسینی فقیر اورنگ آبادی
دکنی :

(- ۱۱۷۷ق)

از شعراء بوده شرح حالش در تذکره

محبوب الزمن ج ۲ ص ۴۸۳ مسطور است .

در تذکره صبح گلشن سال وفات وی ۱۱۷۷ق

ضبط و در فهرست آصفیه دکن کتاب چمنستان

بتاج الدین بهجت متوفی ۱۲۳۷ق نسبت

داده شده است .

۱- چمنستان، شرح گلستان سعدی :

بمبئی، ۱۲۶۹ق، سنگی .

سراج الدین بن عبدالرئوف :

۱- تعف اهل بخارا در تاریخ ایران :

بخارا، ۱۳۳۰ق، سری، ۲۴۴ص .

سراج منهاج (رجوع شونده) عثمان .

سراج هاشمی (رجوع شونده) عباس رضوی .

سرباز (رجوع شونده) اسماعیل

سرخسی (رجوع شود به) محمد بن احمد

حنفی .

سرخوش (رجوع شونده) محمد افضل .

سرخوش (رجوع شود به) مصطفی .

سرخوش (رجوع شونده) یحیی .

سردادور (رجوع شود به) حمزه .

سردادور (رجوع شوده) عباس.

سردار (رجوع شوده) حسین.

سردار اسعد (رجوع شوده) علیقلی.

سردار اشرف (رجوع شوده) رضاقلی.

سردار کابلی (رجوع شوده) حیدرقلی.

سردار کل (رجوع شوده) سیف السلطنه.

سرداره مؤید مراغه :

( )

۱- اشعار سردار مؤید :

چاپ سنگی، ۱۵ ص.

سردار یوسف خان هراتی (رجوع شوده)

محمد یوسف .

سر رشته (رجوع شوده) علی اکبر.

سر سخت :

(- معاصر)

۱- فرهنگ واژه های اجتماعی :

جلد اول ، طهران ، ۱۳۳۰ ش ، سربى

جیبی ، نشریه شیوه ، ۶۲ ص.

سرشار (رجوع شوده) حسینعلی.

سرفراز (رجوع شوده) محمد .

سرفراز (رجوع شوده) ناهید.

سرکشیک زاده (رجوع شوده) کاظم.

سرکوب (رجوع شوده) غلامحسین.

سرکس کارا پتیان :

(- معاصر)

۱- میعاد عشق :

بابلاک ناساریان ، ترجمه ، طهران ، سربى .

سرکسیان (رجوع شوده) شاهین.

سرگشته (رجوع شوده) میرزا آهتھا عبدالله.

سرمد (رجوع شوده) سعید .

سرمد (رجوع شوده) صادق .

سرمد (رجوع شوده) محمد ابراهیم.

سرمندی (رجوع شوده) جواد

سرمندی (رجوع شوده) علی ادیب خلوت.

سرمست (رجوع شوده) عبدالکریم.

حاج سر نظامت جنگ بهادر :

( )

۱- داستان شگفت (شعر) :

(۱- سقراط ۲- اسکندر ودقیانوس)

حیدر آباد دکن ، ۱۳۶۶ ق ، سنگی ، رقعی ،

باهتمام فتح الله مفتون ، ۱۵ ص.

سرود (رجوع شوده) محمد جعفر

سرود :

(- معاصر)

۱- پایان يك عمر :

آرتور میلر ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۳ ش ،

سربى ، رقعی ، ۱۵۵ ص.

۲- بیت چای همیشه دوبار رنگه میزند :

جیمز کین ، ترجمه ، طهران ، سربى ، رقعی ،

دنیا و هنر ، ۹۲ ص .

۳- پسرک سیاه :

ریچارد رایت ، ترجمه ، طهران ، سربى . رقعی ،

۱۲۴ ص.

۴- ستون پنجم :

ارنست همینگوی ، ترجمه طهران ، ۱۳۳۵

ش ، سربى ، رقعی ، دنیا و هنر ، ۱۱۶ ص.

۵- عشق هرگز نمی میرد :

امیلی برونته ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۵ ش ،

سربى ، وزیرى ، علی اکبر علمى ، ۸ +

۳۷۱ ص .

۶- يکوجب خاک خدا :

ارسکین کالدول ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۳

ش ، سربى ، رقعی ، دنیا و هنر ، ۱۷۸ ص.

سرور گویا اعتمادی :

(- معاصر)

در هرات مقیم بوده و در سال ۱۲۹۹ ش
روزنامه اتفاق اسلام را منتشر ساخته . در
سال ۱۳۲۷ ش بایران آمده بوده است .
(تاریخ جراید و مجلات ج ۱ ص ۵۴ مجله
یغما سال اول شماره ۸)

۱- ابدات نفیسه هرات :

کابل، ۱۳۱۶ ش سری، ۳۶ ص

۲- شعرالجم :

شبلی نعمان، ترجمه، جلد سوم، کابل،
۱۳۱۵ ش، سری

سرور المصطفی (رجوع شود به) شیخ وهبه،

سرور الواعظ (رجوع شود به) محمد حسینی
بهسوری.

سروش (رجوع شود به) ۱. سروش.

سروش (رجوع شود به) ابوالقاسم .

سروش (رجوع شود به) احمد.

سروش (رجوع شود به) علی اصغر.

سروش (رجوع شود به) محمد علی.

سروش (رجوع شود به) محمد .

سروش (رجوع شود به) نصرالله .

سروشیان (رجوع شود به) جمشید.

سروقدي (رجوع شود به) لطف الله

سروی (رجوع شود به) ملامحمد صالح.

سروی (رجوع شود به) محمد بن شهر آشوب.

سروی (رجوع شود به) آقاهادی مترجم.

سرهندی (رجوع شود به) شیخ احمد فاروقی.

سرهندی (رجوع شود به) عبدالحق.

سرهندی (رجوع شود به) ناصر علی.

سری (رجوع شود به) سید ابراهیم.

سنائی (رجوع شود به) کاظم .

سطوتی (رجوع شود به) ناصر [سرگرد] .

سعادت (رجوع شود به) احمد .

سعادت (رجوع شود به) احمد.

سعادت (رجوع شود به) اسمعیل.

سعادت (رجوع شود به) حسین.

سعادت (رجوع شود به) شیخ محمد حسین.

سعادت (رجوع شود به) شیخ عبدالکریم.

سعادت (رجوع شود به) علی اصغر [دکتر] .

سعادت خان (رجوع شود به) غلامعلی برهان.

الملك .

سعادت یارخان رنگین :

( )

در مجموعه نثر ص ۲۷۸ شرح حال

دارد .

۱- سجانی رنگین :

لکهنو، ۱۲۶۴ ق، سنگی، وزیری، ۴۰ ص.

۲- مثنوی مهر و ماه :

لکهنو، ۱۲۶۳ ق، سنگی، وزیری، ۲۰ ص.

ابوالقاسم سعد بن عبدالله بن ابی خلف اشعری

نمیری قمی :

۳۰۱

(- ۳۰۰ ق)

۲۹۹

از بزرگان فقهای امامیه در نیمه دوم قرن سوم و در همه کتب رجال شیعه ترجمه حال او هست و معاصر امام حسن عسکری (ع) بوده است. برای کسب دانش و استماع حدیث سفرهایی کرده و گروهی از دانشمندان بزرگ خود را دیده است. از آن جمله: حسن ابن عرفة و محمد بن عبد الملك و قی و ابوحاتم رازی و عباس برقی.

صدوق در اکمال الدین و اتمام النعمة فی اثبات الغیبه به پنج واسطه از او روایت کرده است که بجمع کردن کتاب بسیار حریص بوده و در ضمن در مذاهب امامیه ورد مخالفین آن تعصب داشته و با آنان مناظره میکرده و برای تحقیق در برخی از مسائل دینی با احمد بن اسحق که از اصحاب امام حسن عسکری (ع) در قم بوده سفری بسر من رأی کرده و در این سفر بدیدار آن امام و امام عصر (ع) گذر آن زمان کودک بود در سیده است و در بیان کشفیات این سفر در (حلوان) خبر مرگ امام حسن عسکری (ع) باور سیده است.

احمد بن اسحق که در این سفر با وی بوده ابو علی احمد بن اسحق بن عبدالله بن سعد مالک احوص اشعری قمی از پیشوایان معروف شیعه و از اصحاب امام حسن عسکری (ع) می باشد و چون امام حسن عسکری در سنه ۲۶۰ ق در گذشته است پیدا است که این سفر ابوالقاسم سعد بن عبدالله بسر من رأی برای زیارت او در سنه ۲۶۰ روی داده است.

برخی از علماء رجال در اینکه وی بدیدار امام یازدهم رسیده در بساطه اینکه او در روایت حدیث ثقه بوده است یا ضعیف شک کرده اند. اما گفته اشخاصیکه سخنان بیشتر اعتبار دارد بر اینست که وی بدیدار

امام (ع) رسیده کاملاً ثقه بوده.

در رحلت او سه گفتار است برخی در چهارشنبه ۲۷ شوال ۳۰۰ ق ضبط کرده و تصریح نموده اند که در خالک رستم دار واقع در مازندران در گذشته. و برخی در ۲۹۹ ق و گروهی نیز در ۳۰۱ ق ضبط کرده اند. اما گفته نخستین درست تر مینماید.

جامع ترین ترجمه ای که از سعد بن عبدالله منتشر شده همانست که در تنقیح المقال ج ۲ ص ۱۶ آمده است.

(مقدمه فرق الشیعه)

۱- فرق الشیعه او مقالات الامامیه والفرق و اسماءها و صنفها (عربی):

استانبول، ۱۹۳۱ م، جزء نشریات الاسلامیه لجمعية المستشرقین الآلمانیة.

نجف، ۱۳۵۵ ق، سربی، وزیری، ۱۳۹ ص، در پشت نسخه چاپی این کتاب بابو محمد حسن بن موسی نوبختی نسبت داده شده ولی مرحوم عباس اقبال آشتیانی این قول را در کتاب خاندان نوبختی رد کرده است.

سعد الدین (رجوع شود به) ابن البراج عبدالعزیز.

سعد الدین (رجوع شود به) محمد بن مؤید حموی جوینی.

سعد الدین (رجوع شود به) شیخ محمود شبستری.

ملا سعد الدین مسعود بن عمر تفتازانی:

(۷۲۲ - ۷۹۱ ق)

در میان علمائیکه تیمور از سایر بلاد به پایتخت خود سمرقند آورده این دانشمند نامیست که علماء معاصری در ماوراءالنهر همه او را استاد کل و سرآمد فضلاء می شمارند

در باب تاریخ حیات وی رجوع شود به الدرر
الکامنة وبغية الوعاة وروضات الجنات ومفتاح
السعادة .

وی در قرية تفتازان نزدیک نسا، در
خراسان بسال ۷۲۲ ق متولد گردید گویند
نخستین تألیف وی شرح بر تصرف نجانست
که آنرا در شانزده سالگی تألیف نموده و
بعد کتاب مطول است که بسال ۷۴۸ ق در هرات
تألیف نموده سپس در خوارزم که در آن زمان
مرکز علم و ادب بوده ساکن گردید و در آنجا
کتاب مختصر تلخیص را برشته تألیف در آورد.
زمانیکه امیر تیمور خوارزم را فتح نمود
بملك محمد سرخسی فرزند کهتر ملك معز-
الدین کُرت اجازه داد که تفتازانی را با خود
ببرد و در آنجا منصب تدریس بوی تفویض
نماید. لکن چون بعد از آن امیر تیمور بشهرت
و منزلت علمی تفتازانی آگاه شد او را از
سرخس بسمرقند احضار کرد و چند سال در
آن شهر میزیست و بعزت و حرمت روزگاری
بسر آورد. صیت فضل او در حیاتش تا بلاد
مغرب رفت و بگوش ابن خلدون نیز رسیده
بوده که در مقدمه از او نام میبرد .

در سال ۷۹۱ هـ بهرات در گذشت و در
در همانجا مدفون گشت . بعضی از مورخین
دیگر سال وفات او را ۷۹۷ هـ ذکر نموده اند و در
مجمل فصیحی خوافی سال ۷۸۷ هـ ذکر شده است
(از سعدی تاجامی ص ۳۷۳)

۱- تهذیب المنطق (عربی) :

طهران ، ۱۲۷۹ ق ، سنگی ، جیبی ، ۱۷۹
ص ، بالفیه ابن مالک .

طهران ، ۱۳۲۵ ق ، سنگی ، جیبی ، ۱۵۰
ص ، بالفیه وقصیده فرزوق .

طهران ، ۱۳۶۷ ق ، سنگی ، جیبی خط

طاهر ، اسلامیه ، ۱۲۲ + ۱۴ ص .
کانبور ، ۱۹۱۵ ، سنگی ، وزیري ، ۱۲۶ ص
لکهنو ، ۱۸۷۷ م ، سنگی ، وزیري ، ۱۲۴ ص .
لکهنو ، ۱۸۸۴ م ، سنگی ، وزیري ، ۲ +
۱۲۸ ص .

۲- شرح تصرف در علم صرف (عربی) :

عبد الوهاب زنجانی ، شرح ، طهران ، سنگی ،
جیبی ، بی مشخصات طبع .

۳- شرح شمسیه در منطق (عربی) :

مصر ، ۱۳۱۲ ق ، سنگی .

۴- شرح عقائد نسفی در کلام (عربی) :

استانبول ، ۱۳۱۶ ق ، سربی ، با حواشی
مصلح الدین مصطفی قسطلانی ، رمضان افندی ،

احمد بن موسی خیالی .

۵- شرح مقاصد در کلام (عربی) :

استانبول ، ۱۳۰۵ ق ، سربی .

۶- مختصر تلخیص :

مصر ، سربی ، رقعی .

طهران ، ۱۳۷۴ ق ، سربی ، وزیري ، بنام

تلخیص المعانی ، او مختصر المعانی ، ۲۲۸ ص

طهران ، سربی ، وزیري ، باهتمام رضا

لطفی و محمد علی محمدی ، ۲۳۲ ص .

۷- مطول ، شرح تلخیص المفتاح (عربی) :

محمد بن عبد الرحمن خطیب دمشقی ، شرح ،

طهران ، ۱۲۶۶ ق ، سنگی ، رحلی ، بی

شماره صفحه .

طهران ، ۱۲۶۷ ق ، سنگی ، وزیري ، بی

شماره صفحه .

طهران ، ۱۲۷۳ ق ، سنگی ، رحلی ، خط

محمد بن ملا علی ، ۴۰۵ ص .

طهران ، ۱۲۷۴ ق ، سنگی ، رحلی ، خط

محمد علی بن محمد رضوی ، خوانساری ،

بی شماره صفحه .

طهران ، ۱۲۸۰ ق ، سنگی ، رحلی ، چاپ

محمدعلی ، بی شماره صفحه .

طهران ، ۱۲۸۵ ق ، سنگی ، رحلی ، خط

کلبعلی قزوینی ، بی شماره صفحه .

طهران ، ۱۳۱۱ ق ، سنگی ، رحلی ، خط

کلبعلی قزوینی ، بی شماره صفحه .

طهران ، ۱۲۸۷ ق ، سنگی ، رحلی .

طهران ، سنگی ، رحلی ، خط ابوالقاسم ابن

اسدالله خوانساری ، بی شماره صفحه .

طهران ، گراوری ازروی چاپ عبدالرحیم ،

۱۳۷۴ ق ، سنگی ، رحلی ، ۳۸۶ ص .

تبریز ، ۱۲۷۲ ق ، سنگی ، رحلی ، چاپ کاظم

۴۰۵ ص .

تبریز ، ۱۲۸۰ ق ، سنگی ، رحلی ، چاپ کاظم

۳۹۵ ص .

تبریز ، ۱۲۹۲ ق ، سنگی ، رحلی ، چاپ

عبدالرحیم ، ۳۸۶ ص .

تبریز ، ۱۳۰۱ ق ، سنگی ، رحلی .

تبریز ، ۱۳۱۰ ق ، سنگی ، رحلی ، چاپ

کاظم ، خط سید آقا بن محمد تقی حسینی ،

۳۹۲ ص .

تبریز ، ۱۳۲۳ ق ، سنگی ، رحلی ، خط

احمد تفرشی کاتب الشریعه ، بتصحیح علی

گرمرودی ، مطبعه مشهدی محمود ۳۸۶ ص .

تبریز ، ۱۳۲۳ ق ، سنگی ، رحلی ، مطبعه

مؤید العلماء ، ۳۸۶ ص .

تبریز ، ۱۳۲۰ ق ، سنگی ، رحلی ، ۳۸۷ ص

هند ، ۱۲۷۰ ق ، سنگی .

شیخ سعدالدین صاحب قادری متخلص به

شورش عشق :

( )

۱- دیوان شورش عشق :

حیدرآباد دکن ، ۱۳۰۹ ق ، سنگی ، وزیر

۴۴۸ ص .

سعدالدین محمد بن خواجه عنایت ، راقم

مشهدی :

(- ۱۱۰۰ ق)

بایدرخود عنایت بهندوستان رفت و در

اواخر عهد شاه سلیمان صفوی بمنصب

وزارت رسید . در سنه ۱۱۰۰ ق درگذشت

(تذکره الشعراء موفروخ آبادی ص ۵۵) .

درمراجعت از هندوستان باصفهان رفت و

از جانب شاه سلیمان صفوی بوزارت هرات

مأمور شد بعداً بوزارت مجموع ملک خراسان

از تقام یافت .

(تذکره انجمن ص ۱۶۷)

۲- دیوان شعر ، منتخب القصائد :

مشهد ، ۱۲۹۴ ق .

سعدالدین وراوینی :

( )

از مخصوصان وملازمان خواجه ابوالقاسم

ربیب الدین هرون بن علی بن ظفر دندان

وزیر اتابك ازبك ابن محمد بن ایلدگز از

اتابكان آذربایجان که از سنه ۶۰۷ تا ۶۲۲

در آذربایجان و اران سلطنت داشت بوده

است و مرزبان نامه را بنام او موشح کرده .

سعدالدین مانند اغلب دبیران و کتاب فاضل

زمان خود شاعر هم بوده است .

(سبک شناسی بهار)

سایر مأخذ : از سعدی تاجامی ص ۳۷۸ .

۱- مرزبان نامه :

(اسپهبد مرزبان بن رستم ابن شروین متوفی

لکهنو، ۱۹۰۶ م، سنگی، وزیر،
۱۵۲ ص.

۲- نوادر الاصول:

لکهنو، ۱۲۹۷ ق، سنگی، وزیر،
۲۸۴ ص.

لکهنو، ۱۳۱۱ ق، سنگی، وزیر،
۳۵۲ ص.

۳- نوادر البیان فی علوم القرآن:

لاهور، ۱۸۷۴ م، سنگی، وزیر، ۲۴ ص

لاهور، ۱۹۰۰ م، سنگی، وزیر، ۲۴ ص

سعدالملک (رجوعشودبه) مهدی مافی.

محمد سعدالله مردآبادی

(۱۲۱۹ - ۱۲۹۴ ق)

در اوائل جوانی برای تحصیل برامپور و سپس پدهای رفته. در سن ۱۲۴۳ ق بلكهنو وارد شده بعد از فراغت از تحصیل بمدرسی مدرسه شاهى وافتای كچری کوتوالی مدت بیست و نه سال باقیمانده. در ضمن بسفر حج رفته و از شیخ جمال الدین مکی اجازه علم حدیث اخذ نموده. در ۱۴ رمضان ۱۲۹۴ ق در گذشت و در رامپور مدفون گردید.

(تذکره علمای هند ص ۷۴)

۱- حاشیه عالی شرح هدایة الحکمة (عربی):

اثیرالدین ابهری، شرح ملاصدرا، حاشیه، حیدرآباد دکن، ۱۲۹۱ ق، سنگی، با شرح هدایة الحکمة در یک جلد.

۲- رساله فی تحقیق قوس و قزح (عربی):

لکهنو، ۱۲۶۸ ق، سنگی.

لکهنو، ۱۸۸۰ م، سنگی، ۱۸۲ ص.

طهران، ۱۳۰۵ ق، سنگی، خشتی، ۱۹۵ ص.

ضمن شرح هدایة میبیدی.

۳- شرح تهذیب المنطق (عربی):

۲۰۲ ق بلغت طبرستانی نوشته و بعد در اواخر قرن ششم هجری محمد بن غازی ملاطی بنام روضة العقول بفارسی ترجمه نموده. آنگاه سعدالدین وراوینی این کتابرا اصلاح و با بهترین طرز از زبان طبری بفارسی متعارف عصر خود در آورده. سپس ابن عربشاه از فارسی بهربی ترجمه کرده است. از سعدی تاجامی ص ۳۷۸)

لیدن، ۱۳۲۷ ق = ۱۹۰۹ م، سربی، وزیر، ۳۰۹ + ۱۲۰ ص، با حواشی میرزا محمدخان قزوینی.

پاریس، ۱۸۸۵ م، سربی.

طهران، ۱۳۱۰ ش، سربی، وزیر، ۳۲۰ ص.

طهران، ۱۳۱۷ ش، سربی، وزیر، چاپ سوم از روی چاپ لیدن، ۳۲۷ ص.

طهران، ۱۳۳۲ ش، سربی، وزیر، تصحیح شیخ محمد علی طهرانی، ۲۱۰ ص.

طهران، ۱۳۳۷ ش، سربی، وزیر، کتابفروشی بارانی، از روی چاپ قزوینی، ۳۱۴ ص.

سعدالله مسیحا پانی پتی:

( )

۱- رامین مسیح (شعر):

قصه رام دستیا، ترجمه از هندی بفارسی، لکهنو، ۱۸۹۹ م، سنگی، رقمی، ۳۲۹ ص. هند، ۱۳۱۰ ق، سنگی، رقمی.

محمد سعدالله مفتی:

( )

۱- مجموعه فتاوی سعدیه:

۲ جلد، طهران، ۱۳۳۰ ش، سربی، وزیري،
صفی‌علیشاه، ۲۲۰ + ۲۷۲ ص.

۲ جلد، طهران، ۱۳۳۷ ش، سربی، وزیري،
چاپ دوم، ۱۸۲ + ۹ + ۲۳۲ + ۱۵ ص.

۲- تفسیر موسیقی آثار دورهٔ اسلامیات :

طهران، ۱۳۳۱ ش، سربی، رقمی، ۲۷۲ ص.

۳- هفت نغمه چنگ :

طهران، ۱۳۳۳ ش، سربی، رقمی، صفی‌علیشاه،

۲۰۳ ص.

سعدی زمان (رجوع شود به) رضا حسینی.

ابوعبدالله مشرف بن مصلح سعدی شیرازی:

(۶۰۵ - ۶۹۴)

در حدود ۶۰۵ و ۶۰۶ هـ در شیراز متولد
شده و پیش از استیلاي مغول بعزم تحصیل
ببغداد رفته و در مدرسه نظامیه علوم متداول
زمان خود را درک کرده و از استادان معروف
آن زمان مانند جمال‌الدین عبدالرحمن ابن
ابوالفرج ابن جوزی و شیخ شهاب‌الدین
سهروردی بهره‌مند شده است و در اثر این

ملا سعدالدین تفتازانی، شرح، هند، بی

تاریخ، سنگی، باحاشیه ملا عبدالله یزدی.

۴- العافیة فی شرح النافیة :

ابن حاجب، شرح، هند، ۱۲۹۵ ق، سنگی.

۵- القول بالانوس فی صفات القاموس (عربی):

(حاشیه قاموس محیط فیروزآبادی).

هند، ۱۲۸۷ ق، سنگی.

مصر، ۱۳۴۴ ق، سربی.

۶- مفید الطالب فی خاصیات الابواب :

هند، ۱۲۶۸ ق، سنگی.

۷- میزان الافکار شرح معیار الاشعار:

خواجه نصیرالدین طوسی، شرح، هند،

۱۲۸۲ ق، سنگی.

۸- نور الصباح فی الاطلاء الصراح :

گانبور، ۱۳۴۴ ق، سنگی، وزیري بزرگ،

۶۳۰ ص، درخاتمه صراح.

۹- هداية النور فیما يتعلق بالاطفار والشعور:

هند، ۱۲۶۷ ق، سنگی.

سعدی حسنی زمان :

(- معاصر)

با سیدرضا بن احمد حسینی سعدی زمان

صاحب کنز الحسینی و لمعات الحسینی تشابه

اسمی دارد .

۱- تاریخ موسیقی :

تعلیمات عارف‌پیشه شده و پس از فراغت از تحصیل سفرهای چند در دیار اسلام کرده و ظاهراً باقصی نقاط افریقا رفته است و پس از مدت مدیدی بشیراز بازگشته و در دربار اتابکان فارس منزلتی یافته و با اتابک سعدبن ابسی بکر بن سعد بن زنگی منتسب شده و تخلص خود را از او گرفته و ظاهراً از همین زمان دوره شاعری او شروع شده . این اتابک پس از مرگ پدر که در ۶۵۸ اتفاق افتاد بجای او نشست ولی دوازده روز بیشتر درین مقام نبود چون هنگام مرگ پدر در شیراز نبود و در تفرش قم سکونت داشت موقعی که عازم بود در راه رحلت کرد ولی چون در زمان پدر اختیار کارها بدست او بود سعدی در همین دوره مداح او بوده است . و این شاهزاده در پرورش شعراء و ادباء بسیار شایق بود و جمعی کثیر از بزرگان ادبای ایران از وی متنعم شده اند . پس از برچیده شدن دستگاه اتابکان فارس واستیلای مغول بر آن دیار سعدی در سلك مداحان خواجه شمس الدین صاحب دیوان و برادرش عظاملك جوینی در آمده و پس از مصائبی که برای این خانواده رخ داده دیگر سعدی بممدوح دیگری اقبال نکرده و بازمانده عمر خود را در پیری در خانقاهی که در شیراز داشته است بانزوا گذرانیده و قسمت اعظم از غزلیات خود را در این مدت سروده است .

عاقبت در شیراز بسال ۶۹۴ هـ رحلت کرد و در همان محل اقامت خود مدفون گردید .

(سالنامه پارس سال ۱۳۱۷ ش بقلم سعید نفیسی)

۱- آرامگاه شیخ اجل استاد سخن سعدی شیرازی :

طهران، ۱۳۳۰ ش، سری، رقمی انجمن آثار ملی، ۴۴ ص .

۲- اخبار شهادت سعدی :

آگره، ۱۳۱۰ ق، سنگی، وزیر، ۶۴ ص .
۳- بوستان سعدی (شعر) :

طهران، ۱۳۱۰ ق، سری، خاور .

طهران، ۱۳۱۷ ش، سری، رقمی، ۲۱۸ ص .

طهران، ۱۳۱۷ ش، سری، رقمی، بتصحیح سید محمد رضا جلالی نائینی، ۲۷۲ ص .

طهران، ۱۳۱۶ ش، سری، رقمی، بروخیم، باهتمام محمد علی فروغی، ۲۶۶ ص .

طهران، ۱۳۲۸ ش، سری، رقمی، باهتمام عبدالعظیم قریب، ۲۳۸ ص .

طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، رقمی، ازروی چاپ فروغی، امیر کبیر، ۲۹۱ ص .

تبریز، ۱۲۴۷ ق .

تبریز، ۱۲۹۳ ق، سنگی، خشتی، ۱۰۶ ص .

تبریز، ۱۳۱۰ ش، بتصحیح امیر خیزی، کتاب فروشی ادب، ۴۷۰ ص .

تبریز، بنام سعدی نامه یا بوستان، ۱۳۱۲ ش، چاپ دوم، بتصحیح امیر خیزی، سری، رقمی، ۲۵۰ ص .

بمبئی، ۱۳۱۸ ق، سنگی، وزیر، خط درشت، ۳۳۶ ص .

بمبئی، ۱۳۳۰ ق، سنگی، رقمی، ۲۴۸ ص .

بمبئی، سنگی، وزیر، ۲۱۰ ص .

کابل، گراوری خط میر عماد .

لندن، ۱۸۹۱ م، سری، ۲۷۵ + ۲۴ ص .

لاهور، ۱۸۸۱ م، سنگی، وزیر، ۲۰۸ ص .

بنام حل ترکیب بوستان .

۴- پندنامه متهور بکریم :

طهران، ۱۳۷۰ ق، سری، رقمی، اسلامی،

۱۲۴ ص .

بمبئی، ۱۳۲۳ق، سنگی، رقی، ۳۲ ص با
 پندنامه عطار و محمودنامه و رساله قاضی قطب.
 بمبئی، ۱۳۵۷ق، سنگی، ۱۶ ص.
 بمبئی، ۱۸۷۶م، سنگی، رقی، ۹ ص.
 بمبئی، ۱۸۸۵م، سنگی، رقی، ۲۱ ص + ۲۵ ص.
 بمبئی، ۱۸۷۳م، سنگی، رقی، ۴۰ ص.
 بمبئی، ۱۲۹۲ق، سنگی، رقی، ۵۲ ص بنام
 تضمین کریم.
 الله آباد، ۱۹۰۰م، سنگی، رقی، ۱۶ ص.
 لاهور، بنام حل ترکیب کریم، ۱۲۹۲ق،
 سنگی، وزیر، ۴۷ ص.
 لاهور، ۱۸۷۴م، سنگی، وزیر، ۱۶ ص.
 لاهور، ۱۳۳۱ق، سنگی، وزیر، ۳۲ ص.
 لاهور، ۱۹۰۰م، سنگی، وزیر، ۶۰ + ۲۰ ص.
 لاهور، ۱۹۲۴م، سنگی، وزیر، ۲۰ ص.
 لاهور، ۱۸۷۲م، سنگی، وزیر، ۱۲ ص.
 لاهور، ۱۸۷۸م، سنگی، وزیر، ۲۰ ص.
 لاهور، ۱۸۹۰م، سنگی، وزیر، ۲۴ ص.
 لاهور، ۱۸۷۶م، سنگی، وزیر، ۴۸ ص.
 لاهور، ۱۸۶۱م، سنگی، ۱۲ ص.
 لاهور، ۱۳۲۲ق، سنگی، رقی، ۴۴ ص.
 کلکتہ، ۱۷۸۸م، رقی، ۳۵ + ۳۵ ص.
 کلکتہ، ۱۸۴۵م، سنگی، وزیر، ۲۳ + ۷ ص.
 کلکتہ، ۱۹۰۵م، رقی، ۱۳ ص.
 کلکتہ، ۱۹۰۸م، رقی، ۷۱ ص.
 آگرہ، ۱۸۴۷م، وزیر، ۱۵ ص.
 آگرہ، ۱۸۵۱م، سنگی، وزیر، ۱۶ ص.
 آگرہ، ۱۸۸۰م، سنگی، وزیر، ۱۶ ص.
 مدرس، ۱۲۶۴ق، سنگی، وزیر، ۱۹ ص.
 مدرس، ۱۳۳۱ق، سنگی، وزیر، ۴۸ ص.
 مدرس، ۱۲۷۴ق، سنگی، وزیر، ۱۶ ص.
 گانپور، ۱۲۶۶ق، سنگی، رقی، ۱۵ ص.

گانپور، ۱۲۷۷ق، سنگی، رقی، ۲۰ ص.
 گانپور، ۱۲۹۲ق، سنگی، وزیر، ۴۰ ص.
 گانپور، ۱۲۹۶ق، سنگی، وزیر، ۳۲ ص.
 گانپور، ۱۲۹۳، سنگی، وزیر، ۱۶ ص.
 گانپور، ۱۲۹۴ق، سنگی، وزیر، ۱۶ ص.
 گانپور، ۱۲۶۸ق، وزیر، ۱۶ ص.
 گانپور، ۱۲۷۱ق، سنگی، وزیر، ۱۶ ص.
 دهلی، ۱۸۷۹م، سنگی، وزیر، ۴۸ ص.
 دهلی، ۱۲۸۸ق، سنگی، وزیر، ۱۲ ص.
 دهلی، ۱۲۷۰ق، سنگی، وزیر، ۱۶ ص.
 دهلی، ۱۲۹۰ق، سنگی، وزیر، ۱۲ ص.
 باریلی، ۱۸۴۹م، سنگی، وزیر، ۱۳ ص.
 میرتھ، ۱۲۶۶ق، سنگی، رقی، ۱۶ ص.
 میرتھ، ۱۲۹۴ق، سنگی، وزیر، ۱۲ ص.
 سالکوت، ۱۲۶۹ق، سنگی، رقی، ۲۰ ص.
 لکھنؤ، ۱۳۱۲ق، وزیر، ۳۲ ص.
 لکھنؤ، ۱۲۹۱ق، سنگی، وزیر، ۱۸ ص.
 لکھنؤ، ۱۸۷۵م، سنگی، وزیر، ۵۳ ص.
 لکھنؤ، ۱۸۹۶م، سنگی، وزیر، ۱۶ ص.
 گورو خور، ۱۳۰۸ق، سنگی، وزیر،
 ۴۴ ص.
 لندن، ۱۹۰۶م، سرب، رقی، ۶۳ ص.
 بریلی، ۱۸۹۴م، سنگی، وزیر، ۲۰ ص.
 گراجرانول، ۱۸۷۵م، سنگی، خشتی،
 ۱۶ ص.
 مرادآباد، ۱۸۹۸م، سنگی، وزیر، ۳۶ ص.
 ۵- تخمیس نفیس:
 لکھنؤ، ۱۸۹۴م، سنگی، وزیر،
 ۲۸ ص.
 ۶- خواتیم:
 بمبئی، ۱۹۰۲م، سنگی، وزیر، ۱۱۹ ص.
 ۷۹ + ص.
 بمبئی، ۱۹۰۹م، سنگی، وزیر،

۱۱۹ ص .

۷- کلیات سعدی (شعر) :

طهران ، ۱۲۶۸ ق و ۱۲۸۵ ق .

طهران ، ۱۲۹۶ ق ، سنگی ، وزیري ،

خط کریم بن عبدالاحسین فریدنی ، ۴۲۵

ص .

طهران ، ۱۲۷۲ ق ، سنگی ، وزیري ،

۳۶۱ ص .

طهران ، ۱۲۶۷ ق ، سنگی ، رقی ، خط

علی اصغر بی شماره صفحه .

طهران ، ۱۳۲۰ ق ، سنگی ، وزیري ،

۸۱۴ ص .

طهران ، ۱۳۰۶ ق ، سنگی ، وزیري ،

۴۲۸ ص .

طهران ، ۱۳۱۲ ق ، سنگی ، وزیري ، چاپ

شیخ رضا ۶۰۳ ص .

طهران ، ۱۳۲۱ ق ، سنگی ، سنگی ، وزیري ،

۴۳۷ ص .

طهران ، ۱۳۲۷ ق ، سنگی ، وزیري ، چاپ

شوریده بتصحیح فصیح الملك و غیره ،

۴۳۲ ص .

طهران ، ۱۳۵۵ ق ، سنگی ، وزیري ، خط

فیروز میرزا اسکندری ، ۴۳۲ ص .

طهران ، ۱۳۶۹ ق ، سنگی ، رقی ، خط

میر خانی ، ۴۲۲ ص .

طهران ، چاپ دوم ، خط میر خانی ،

طهران ، سنگی ، وزیري ، گسراوری خط

سراج الکتاب ، ۴۲۲ ص .

طهران ، بی تاریخ ، سنگی ، مرکزی ، خیام ،

محمد علی علمی ، ۴۳۳ ص .

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سربی ، وزیري ، ۸۹۶ ص .

طهران ، ۱۳۱۸ ش ، سربی ، وزیري ، بتصحیح

محمد علی فروغی ، بروخیم ، ۱۶ + ۴۱۸ ص .

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سربی ، وزیري ، بتصحیح

محمد علی فروغی ، ۸۱۶ ص .

طهران ، ۱۳۲۸ ش ، سربی ، وزیري ، ازروی

چاپ فروغی ، ۵۰۳ ص .

طهران ، ۱۳۱۷ ش ، سربی ، وزیري ، بتصحیح

محمد علی فروغی ، با مقدمه عباس اقبال

آشتیانی ، تضامنی علمی ، ۱۰ + ۱۸۷ +

۲۰۱ + ۱۱۲ + ۴۰۷ ص .

طهران ، ۱۶ - ۱۳۲۰ ش ، سربی ، رقی ،

بروخیم ، بتصحیح محمد علی فروغی ، ۹۰

+ ۲۱۶ + ۲۵۶ + ۴۱۸ + ۲۳۸ ص .

طهران ، ۱۳۱۹ ش ، گلچین غزلیات ،

۲۱۹ ص .

طهران ، بنام غزلیات ، سربی ، وزیري ،

بروخیم ، باهتمام محمد علی فروغی ، ۴۲۴ ص .

طهران ، ازروی چاپ فروغی ، ۱۳۳۰ ش ،

محمد حسن علمی ، ۸۹۶ ص .

طهران ، ۱۳۱۷ ش ، سربی ، وزیري ، ادبیه ،

طهران ، ۱۳۴۰ ش ، سربی ، رقی ، اقبال ، از

روی چاپ فروغی ، ۲۰۴ + ۲۴۸ + ۶۸۲

+ ۱۸۳ + ۹۵ + ۳۵ ص .

طهران ، ۱۳۳۰ ش ، سربی ، وزیري ، بتصحیح

عبدالعظیم قریب ،

طهران ، بنام خلاصه دیوان ، سربی ، جیمی ،

باهتمام کوهی کرمانی ، ۲۳۹ ص .

برلن ، بنام بدایع غزلیات ، ۱۳۰۴ ش ،

سربی ، رقی ، ۲۵۱ ص .

تبریز ، ۱۲۵۷ ق ، سنگی ، وزیري ، خط

میرزاتقی خوشنویس ، ۴۳۸ ص .

تبریز ، ۱۲۶۴ ق ، سنگی ، خط عسکر

اردوادی ،

تبریز ، ۱۲۸۰ ق ، سنگی ، وزیري ، مطبعه

مشهدی اسدآقا، ۴۸۸ ص.

تبریز، ۱۲۴۶ ق، سنگی، رقمی، خط
علی اکبر ۴۴۷ ص.

تبریز، ۱۲۶۹ ق، سنگی، وزیر، ۴۲۱ ص.
اصفهان، ۱۳۱۴ ش، سنگی، وزیر، خط
محمد ابراهیم مشکین قلم شیرازی، ۲۷ +
۹۲ + ۱۵۵ + ۴۲ + ۵۷ ص.

شیراز، ۱۳۱۴ ش، سنگی، وزیر، ۹۲
+ ۱۵۵ + ۴۴ + ۵۷ ص.

شیراز، ۱۳۷۰ ق، سنگی، وزیر، کتاب
فروشی محمدی، ۴۳۲ ص.

بمبئی، ۱۲۶۷ ق، سنگی، رقمی، خط احمد
گلشانی. باهتمام محمد مهدی اصفهانی،
۳۶ + ۸۶ + ۱۲۳ + ۲۷۰ ص.

بمبئی، ۱۳۰۹ ق، سنگی، وزیر، تصحیح
فضل الله بن یوسف شیرازی، ۴۲۷ ص.

بمبئی، ۱۳۳۰ ق، سنگی، وزیر، ۲۴
+ ۱۲۴ + ۲۴۸ ص.

بمبئی، ۱۳۳۵ ق، سنگی، وزیر، چاپ
شوریده، ۴۳۶ ص.

بمبئی، ۱۳۰۴ ق، سنگی، وزیر، ۳۱۰
ص خاتمه ناقص.

لکهنو، ۱۸۹۱ م، سنگی، وزیر، ۴۴۲ ص.
لکهنو، ۱۸۸۲ م، سنگی، وزیر، ۷۳۳ ص.
لکهنو، ۱۸۷۷ م، سنگی، وزیر، ۴۶۶ ص.
کانبور، ۱۳۱۸ ق، سنگی، وزیر، ۳۸ +
۱۲ + ۱۲۴ + ۱۳۴ + ۷۱ + ۲۵۸

۲ جلد، کلکته، ۲۰۶-۱۲۱۰ ق، سنگی،
وزیر، لاهور، ۱۸۷۰ م، سنگی، رقمی،
۳۶۸ ص.

کلکته، بی تاریخ، سری، رقمی، ۴۹۶ ص.
لاهور، ۱۳۵۲ ق، سنگی، ۴۰۰ ص.

دهلی، ۱۳۲۱ ق، سنگی، وزیر، ۴۹۲ ص.

لاهور، ۱۸۶۸ م، سنگی، رقمی، ۳۱۹ ص.
۸- گلستان سعدی:

طهران، ۱۲۶۸ ق، سنگی، مصور،
طهران، ۱۲۹۱ ق، سنگی، رقمی، خط میرزا-
آقا صاحب قلم افشارارومیه باهتمام محمد-
طاهر بن محمد صادق، ۲۲۷ ص.

طهران، اردوی چاپ، ۱۲۹۱ ق، خط میرزا-
آقا صاحب قلم افشار، کتابفروشی خیام، ۲۲۸ ص.
طهران، ۱۳۱۶ ق، سنگی، رقمی، خط
مرتضی حسینی برقانی
طهران، ۱۳۱۶ ق، سنگی، رقمی، خط باقر
ملك الكتاب.

طهران، ۱۳۲۰ ق، سنگی، رقمی، خط-
مرتضی حسینی برقانی، ۲۰۰ ص.

طهران، ۱۳۲۴ ق، سنگی، رقمی، باهتمام
حسین معتمد الممالك
طهران، ۱۳۲۳ ق، سنگی، رقمی، خط قوام-
الكتاب با مقدمه محمد حسین فروغی،
۳۰۰ ص.

طهران، ۱۳۴۴ ق، سنگی، رقمی، مروج،
۲۰۲ ص.

طهران، ۱۳۰۸ ش، رقمی،
طهران، ۱۳۱۶ ش، سری، خشتی، باهتمام
محمد علی فروغی، ۲۱۷ ص.

طهران، ۱۳۱۰ ش، سری، خشتی، باهتمام
عبدالمعظم قریب، ۲۳۴ ص.

طهران، ۱۳۱۶ ش، سری، رقمی، باهتمام
حبیب یغمائی، ۱۹۴ ص.

طهران، بی تاریخ، سری، رقمی، کانون
کتاب، ۱۶۰ ص.

طهران، سری، رقمی، باهتمام عبدالحسین
آیتی، ۲۰۸ + ۱۴ ص.

طهران، ۱۳۲۷ ش، سنگی، رقمی، باهتمام

غلامرضا فرخ منش، خط ملك الخطاطين،
 ۲۴۸ ص.
 طهران، ۱۳۳۰ ش، گراوری، از روی چاپ
 فروغی، کالون معرفت.
 طهران، بی تاریخ، سری، رقعی، باهتمام
 حسن نیکو، ۲۰۸ + ۱۴ ص.
 طهران، بی تاریخ، سری، رقعی، باهتمام
 تقی جعفری، علی اکبر علمی، ۱۶۸ ص.
 طهران، بی تاریخ، سری، رقعی، از روی
 چاپ فروغی، امیر کبیر، ۲۵۴ ص.
 طهران، ۱۳۱۹ ش، سری، رقعی، ۲۴۷ ص.
 طهران، سعدی نامه، ۱۳۱۶ ش، سری،
 رقعی، ۲۱۶ ص.
 طهران، ۱۳۴۳ ش، نشریه وزارت فرهنگ،
 ۲۴۴ ص.
 طهران، ۱۳۲۵ ش، سری، رقعی، باهتمام
 غلامحسین فرخ منش، ۱۷۴ ص.
 طهران، سری، رقعی، چاپ دوازدهم،
 امیر کبیر، ۲۵۴ ص.
 طهران، ۱۳۳۳ ش، منتخب گلستان، ۱۵۵ ص
 طهران، ۱۲۸۹ ق، منتخبات سعدی، سنگی،
 رقعی.
 طهران، ۱۳۰۴ ق، منتخبات سعدی، انتخاب
 کننده حسین قزوینی.
 اصفهان، بی تاریخ، سری، رقعی، ۱۶۵ ص.
 ارومیه، ۱۲۹۱ ق، رقعی، ۲۲۷ ص.
 تبریز، ۱۲۶۴ ق، سنگی، رحلی، ۱۹۲ ص.
 تبریز، ۱۳۰۳ ق، سنگی، وزیر، ۷۲ ورق.
 تبریز، ۱۳۱۵ ق، سنگی، خشتی، ۲۲۳ ص.
 تبریز، ۱۳۳۳ ش، سنگی، رقعی، خط طاهر
 ۱۹۹ ص.
 تبریز، ۱۲۹۴ ق و ۱۳۰۵ ق و ۱۳۴۲ ق.
 بمبئی، ۱۲۴۹ ق، سنگی، خشتی، ۳۵۲ ص.
 بمبئی، ۱۲۶۴ ق، سنگی، رقعی، ۳۰۰ ص.
 بمبئی، ۱۲۷۷ ق، سنگی، رقعی، ۳۶۴ ش.
 بمبئی، ۱۲۸۱ ق، سنگی، رقعی، ۱۷ ص.
 بمبئی، ۹۰-۱۲۹۲ ق، سنگی، وزیر،
 ۲۵۲ ص.
 بمبئی، ۹۹-۱۲۹۸ ق، سنگی، وزیر،
 ۳۶ + ۴۱۲ ص.
 بمبئی، ۱۳۲۱ ق، سنگی، وزیر، ۱۰ +
 ۲۴۶ ص.
 بمبئی، ۱۳۲۴ ق، سنگی، رقعی، ۱۵۱ ص.
 بمبئی، ۱۳۱۱ ق، سنگی، رقعی.
 بمبئی، ۱۳۴۱ ق، سنگی، رقعی، ۱۲۹ ص.
 بمبئی، ۱۳۶۴ ق، سنگی، رقعی، ۱۹۲ ص.
 بمبئی، ۱۸۳۳ م، سنگی، رقعی، ۲۷۶ ص.
 بمبئی، ۱۸۴۴ م، سنگی، وزیر، ۳۶۴ ص.
 بمبئی، ۱۸۸۸ م، سنگی، ۸۶ ص.
 بمبئی، ۱۸۸۹ م، رقعی، ۴۴ ص.
 بمبئی، ۱۸۹۱ م، سنگی، وزیر، ۷۵ ص.
 ایران، ۱۲۸۷ ق، سنگی، وزیر، ۸۱ ص.
 ایران، ۱۲۸۷ ق، سنگی، وزیر، ۴۱ ورق.
 ایران، ۱۲۷۴ ق، سنگی، وزیر، ۶۷ ص.
 الله آباد، ۱۹۲۱ م، رقعی، ۱۷۱ ص.
 الله آباد، ۱۹۱۶ م، رقعی، ۱۶۹ ص.
 الله آباد، ۱۸۸۰ م، وزیر، ۱۲۰ ص.
 الله آباد، ۱۹۰۹ م، رقعی، ۱۷۸ ص.
 استانبول، ۱۲۴۹ ق، رحلی، ۵۱۴
 استانبول، ۱۲۶۳ ق، سری، رقعی، ترجمه
 جبرئیل مخلع، بزبان عربی.
 استانبول، ۱۳۰۶ ق، زبده گلستان، ترجمه
 ترکی.
 استانبول، ۱۲۹۱ ق، سری، رقعی، ۲۲۸ ص.
 بولاق، ۱۲۴۳ ق، سنگی، باهتمام محمد-
 علی پاشا.

غلامرضا فرخ منش، خط ملك الخطاطين،
 ۲۴۸ ص.
 طهران، ۱۳۳۰ ش، گراوری، از روی چاپ
 فروغی، کالون معرفت.
 طهران، بی تاریخ، سری، رقعی، باهتمام
 حسن نیکو، ۲۰۸ + ۱۴ ص.
 طهران، بی تاریخ، سری، رقعی، باهتمام
 تقی جعفری، علی اکبر علمی، ۱۶۸ ص.
 طهران، بی تاریخ، سری، رقعی، از روی
 چاپ فروغی، امیر کبیر، ۲۵۴ ص.
 طهران، ۱۳۱۹ ش، سری، رقعی، ۲۴۷ ص.
 طهران، سعدی نامه، ۱۳۱۶ ش، سری،
 رقعی، ۲۱۶ ص.
 طهران، ۱۳۴۳ ش، نشریه وزارت فرهنگ،
 ۲۴۴ ص.
 طهران، ۱۳۲۵ ش، سری، رقعی، باهتمام
 غلامحسین فرخ منش، ۱۷۴ ص.
 طهران، سری، رقعی، چاپ دوازدهم،
 امیر کبیر، ۲۵۴ ص.
 طهران، ۱۳۳۳ ش، منتخب گلستان، ۱۵۵ ص
 طهران، ۱۲۸۹ ق، منتخبات سعدی، سنگی،
 رقعی.
 طهران، ۱۳۰۴ ق، منتخبات سعدی، انتخاب
 کننده حسین قزوینی.
 اصفهان، بی تاریخ، سری، رقعی، ۱۶۵ ص.
 ارومیه، ۱۲۹۱ ق، رقعی، ۲۲۷ ص.
 تبریز، ۱۲۶۴ ق، سنگی، رحلی، ۱۹۲ ص.
 تبریز، ۱۳۰۳ ق، سنگی، وزیر، ۷۲ ورق.
 تبریز، ۱۳۱۵ ق، سنگی، خشتی، ۲۲۳ ص.
 تبریز، ۱۳۳۳ ش، سنگی، رقعی، خط طاهر
 ۱۹۹ ص.
 تبریز، ۱۲۹۴ ق و ۱۳۰۵ ق و ۱۳۴۲ ق.
 بمبئی، ۱۲۴۹ ق، سنگی، خشتی، ۳۵۲ ص.

- بولاق، ۱۲۴۹ق، وزیر، ۲۷۹ص.
- بولاق، ۱۲۵۹ق، سنگی، وزیر، ۱۶۸ص.
- بولاق، ۱۲۶۹ق، سربی، وزیر، ۱۶۸ص.
- بولاق، ۱۲۵۷ق، سنگی، وزیر، ۱۶۸ص.
- مصر، ۱۲۶۱ق، رحلی، ۱۶۱ص.
- مصر، ۱۳۴۰ق، سربی، ترجمه جبرئیل ابن یوسف ب زبان عربی، ۲۲۳ص.
- برلن، ۱۳۴۸ق، سربی، رقمی، ناشر - عبدالشکور، ۲۲۳ص.
- برلن، ۱۳۵۰ق، سربی، رقمی، ۲۲۶ص.
- برلن، ۱۳۴۰ق، سربی، رقمی، ۲۲۶ص.
- برلن، ۱۸۶۳م، سربی.
- سیالکوٹ، ۱۸۹۱م، سنگی، رقمی، ۳۶۸+ ۲۳۲ص.
- کراچی، ۱۸۷۱م، سنگی، رقمی، ۸+ ۱۵۸ص.
- قسطنطنیه، ۱۲۶۲ق، سنگی، رقمی، ۳۴۰ص.
- قسطنطنیه، ۱۲۸۶ق، سنگی، رقمی، ۵۱۲+ ۱۶۰ص.
- قسطنطنیه، ۱۲۸۷ق، سنگی، وزیر، ۱۶۰ص.
- قسطنطنیه، ۱۲۹۱ق، سنگی، وزیر، ۲۲۰ص.
- قسطنطنیه، ۱۲۹۲ق، سنگی، وزیر، ۵۱۲ص.
- گانپور، ۱۲۷۱ق، سنگی، وزیر، ۱۲۸ص.
- گانپور، ۱۲۸۴ق، سنگی، وزیر، ۲۱۷ص.
- گانپور، ۱۲۸۴ق، سنگی، وزیر، ۱۲۴ص.
- گانپور، ۱۲۸۵ق، سنگی، وزیر، ۲۱۷ص.
- گانپور، ۸۷-۱۲۸۶ق، سنگی، وزیر، ۱۲۸ص.
- گانپور، ۱۲۹۳ق، سنگی، رقمی، ۱۱۶ص.
- گانپور، ۱۲۹۳ق، سنگی، رقمی، ۲۷۲ص.
- گانپور، ۱۸۷۸م، سنگی، وزیر، ۲۱۷ص.
- گانپور، ۱۸۷۹م، سنگی، وزیر، ۲۱۷ص.
- گانپور، ۱۸۸۰م، سنگی، وزیر، ۱۲۴ص.
- گانپور، ۱۸۸۹م، سنگی، وزیر، ۲۱۷ص.
- گانپور، ۱۳۰۷ق، سنگی، وزیر، ۲۸۸ص.
- گانپور، ۱۲۹۷ق، سنگی، وزیر، ۲۴۶ص.
- گانپور، ۱۸۳۰م، سنگی، رقمی، ۲۶۶ص.
- گانپور، ۱۸۶۷م، سنگی، ۲۱۷ص.
- گانپور، ۱۸۶۸م، سنگی، وزیر، ۱۲۴ص.
- گانپور، ۱۸۷۶م، سنگی، وزیر، ۱۲۴ص.
- گانپور، ۱۸۷۷م، سنگی، وزیر، ۴۰ص.
- گانپور، ۱۸۷۸م، سنگی، وزیر، ۳۲۰ص.
- گانپور، ۱۳۱۵ق، سنگی، رقمی، ۲۴۴+ ۲۴ص.
- لکهنو، ۱۲۸۴ق، سنگی، وزیر، ۲۵۴ص.
- لکهنو، ۱۲۷۸ق، سنگی، وزیر، ۱۲۴ص.
- لکهنو، ۱۳۰۵ق، سنگی، وزیر، ۱۵۶ص.
- لکهنو، ۱۲۸۴ق، سنگی، وزیر، ۱۰۸ص.
- لکهنو، ۱۸۸۲م، سنگی، وزیر.
- لکهنو، ۱۸۸۹م، سنگی، رقمی، چاپ چهارم، ۲۵۶ص.
- لکهنو، ۱۹۳۳م، سنگی، رقمی، ۳۶ص.
- دهلی، ۱۲۶۵ق، سنگی، رقمی، ۱۰۱ص.
- دهلی، ۱۲۶۶ق، سنگی، رقمی، ۹۶ص.
- دهلی، ۱۲۸۷ق، سنگی، وزیر، ۱۲۳ص.

دهلی، ۱۳۰۵ ق، سنگی، وزیری، ۸ + ۹۴ ص.
 دهلی، ۱۸۷۳ م، سنگی، وزیری، ۱۲۰ ص.
 دهلی، ۱۸۷۶ م، سنگی، وزیری، ۱۱۲ ص.
 کلکتہ، ۱۹۲۷ م، رقمی، ۸ + ۶۴ ص.
 لاهور، ۱۲۶۶ ق، سنگی، وزیری، ۲۱۷ ص.
 لاهور، ۱۲۸۵ ق، سنگی، وزیری، ۱۲۲ ص.
 لاهور، ۱۳۴۱ ق، سنگی، ۱۶ + ۳۴۶ ص.
 لاهور، ۱۳۲۱ ق، سنگی، وزیری، ۳۲۴ ص.
 لاهور، ۱۸۷۵ م، سنگی، وزیری، ۹۲ ص.
 لاهور، ۱۸۷۷ م، سنگی، رقمی، ۹۲ ص.
 لاهور، ۱۸۶۴ م، سنگی، وزیری، ۵۹ ص.
 لاهور، ۱۸۶۷ م، سنگی، رقمی، ۴۰ ص.
 لاهور، ۱۸۶۷ م، سنگی، رقمی، ۱۵۵ ص.
 لاهور، ۱۸۶۸ م، سنگی، رقمی، ۱۵۶ ص.
 لاهور، ۱۸۷۴ م، سنگی، رقمی، ۱۷۶ ص.
 لاهور، منتخبات، ۱۸۶۳ م، سنگی، رقمی، ۱۱۱ ص.
 میرزاپور، ۱۲۶۶ ق، سنگی، رقمی، ۲۲۸ ص.
 لوریانہ، ۱۸۷۲ م، رقمی، ۱۱۰ ص.
 لوریانہ، ۱۸۵۸ م، سنگی، وزیری، ۱۱۳ ص.
 مدرس، ۱۲۶۹ ق، سنگی، وزیری، ۱۳۹ ص.
 مدرس، ۱۸۷۳ م، سنگی، رقمی، ۳۱ ص.
 آگرہ، ۱۲۶۵ ق، رقمی، ۱۸۸ ص.
 ہند، ۱۲۶۱ ق و ۱۸۰۷ م و ۱۸۵۱ م.
 ہند، ۱۲۶۴ ق، سنگی، رقمی، ۲۱۸ ص.
 ہند، ۱۸۴۵ م، سنگی، رقمی، ۲۷۶ ص.
 هارتفرد، ۱۸۵۰ م، سری، رقمی، بتصحیح
 ا.ب. استویک ۲۱ + ۱۳ + ۱۷۲ + ۲۳۱ ص.

هارتفرد، ۱۸۶۳ م، بتصحیح فرانسیس-
 ژنقن، ۱۷۰ + ۱۴۲ ص.
 لیپزیک، ۱۸۴۶ م، رقمی، ۳۰۲ ص.
 لیپزیک، ۱۸۰۲ م، رقمی، ۱۷۲ ص.
 لندن، ۱۳۰۳ ق، باهتمام میرزا ملکم،
 باحروف اختراعی خود، ۴۷۰ ص.
 لندن، ۱۷۷۴ م، رقمی، ۱۳۹ ص.
 لندن، ۱۸۰۸ م، رقمی، ۳۰۳ ص.
 لندن، ۱۸۰۹ م، وزیری، ۲۵۱ ص.
 لندن، ۱۸۲۳ م، رقمی، ۴۷۵ ص.
 لندن، ۱۸۲۷ م، رقمی، ۲۵۱ ص.
 لندن، ۱۸۳۴ م، رقمی، ۳۰۴ ص.
 لندن، ۱۸۷۱ م، وزیری، ۱۲۶ + ۱۷۲ ص.
 لندن، ۱۸۷۴ م، رقمی، ۱۸۲ + ۱۲۷ + ۱۱ ص.
 لندن، ۱۸۷۳ م، رقمی، ۳۵۶ ص.
 لندن، ۱۸۹۹ م، ۲۲۰ ص.
 لندن، ۱۹۰۵ م، رقمی، ۶۴ ص.
 لندن، ۱۹۰۷ م، ۶۵ ص.
 لندن، ۱۹۲۸ م، رقمی، ۲۵۶ ص.
 پاریس، ۱۷۸۹ م، رقمی، ۴۱۵ ص.
 پاریس، ۱۸۲۸ م، وزیری، ۱۹۴ ص.
 پاریس، ۱۸۳۴ م، رقمی، ۴۱۰ ص.
 پاریس، ۱۸۵۸ م، رقمی، ۳۵۸ ص.
 پاریس، ۱۹۲۳ م، رقمی، ۱۸۹ ص.
 پاریس، ۱۹۳۰ م، رقمی، ۲۴۲ ص.
 آمستردام، ۱۶۵۱ م، وزیری، ۶۲۹ ص.
 اشتوگارت، ۱۸۴۱ م، رقمی، ۳۳۵ ص.

سعودی (رجوع شود به) شیخ محمد.
 سعید (رجوع شود به) ابراہیم [دکتر].
 سعید (رجوع شود به) حسن.
 سعید (رجوع شود به) محمد قاضی سعید قمی.

سعیدالاطباء (رجوع شود به) حسین [دکتر]

شاه محمد سعید :

( )

۱- تحفة الحق المبين فی اجوبة مسائل اربعین :

هند ، ۱۳۱۴ ق ، سنگی .

سعید بن اعتصام الملك يوسف اعتصامی :

(۱۲۹۸ ش - معاصر)

دارای درجه دکترا از دانشگاه تهران و پاریس . در سال ۱۹۵۰ م ، از فرهنگستان فرانسه برای انتشار کتاب (گیاهان دارویی ایران بزبان فرانسه) جایزه علمی گرفته است .

(نقل از خط مؤلف)

۱- آن بولین ، تاریخ و زندگی هـ ابل هشتم پادشاه انگلستان :

لومون ، ترجمه ، ۲ جلد ، طهران ، ۱۳۱۶ ش ، ۱۷۷ + ۱۵۴ ص .

۲- طوفان حوادث :

نیکالاحداد مصری ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۱۸ ش .

سعید رضوانی :

(- معاصر)

۱- عقاب دژ الموت :

تبریز ، بی تاریخ ، سری ، رقی ، ۹۵ ص .

سعید سالم :

(- معاصر)

۱- آتشفاره زرین ۲- جذامی ۳- این اسپوت ۴- برگشته :

جک لندن ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۴ ش ،

سری ، رقی ، کتابفروشی صادقی ، ۱۰۶ ص

سعید سرمد کاشانی معروف به فرنگی :

(- مقتول ۱۰۷۰ ق)

از شعراء و عرفاء بوده نخست موسوی کیش و انجام محمدی مذهب ابتداء حکیم سیرت و انتها فقیر مشرب بود .

از مذهب کلیمی باسلام رجوع و بصورت آن نیز قناعت نکرده بر طریقه طریق قدم زده و جمعی از ارباب حال و اصحاب کمال را دیده و بخدعت علماء و حکماء و عرفاء رسیده است . زمان محمد دارا شکوه بدلهی رفت و هنگام سلطنت برادر بزرگ دارا شکوه به سعایت قاضی لاهور به قتل رسید و در نزدیکی مسجد جامع آنجا مدفون گردید .

(ریاض العارفین ص ۱۴۱)

سایر مآخذ : مجله پیام نو ، سال ۴ شماره ۱۱ و ۱۲ ص ۳۱۰ ، مجله ایران و هند ، شماره اول ، ص ۴۲ ، تذکره نصر آبادی ص ۳۱۰ .

۱- رباعیات :

هند ، ۱۹۷۰ م با ترجمه انگلیسی و مقدمه سعید نفیسی ، ۱۵۱ + ۵۷ ص .

دهلی . ۱۸۸۸ م ، سنگی ، خشتی ، ۸۰ ص .

بمبئی ، ۱۳۰۹ ق ، سنگی ، وزیری ، ۴۸ ص

سعید صدقی :

(- معاصر)

۱- مختصر صرف و نحو کرد :

جلد اول، بغداد، ۱۹۲۸ م، سری، ۷۶ ص

سعید عباس پور :

(- معاصر)

۱- مرغانی مدرن :

طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، رقی، ۳۱۰ ص

طهران، ۱۳۴۰ ش، سری، رقی، بارانی،

چاپ سوم، ۴۶۰ ص .

سعید عزیزی :

(- مرحوم)

لیسانسیه فیزیك و شیمی، رئیس دبیرستان

سلطانی فارس در سال تحصیلی ۱۵-۱۳۱۴ ش

۱- اصول منطق مقدماتی منطق نظری و متولوژی :

شیراز، ۱۳۱۴ ش، سنگی، ۷۹ ص .

سعید عنایتی :

(- معاصر)

۱- تبسم بودا، مجموعه داستان :

طهران، ۱۳۳۰ ش، سری، رقی، کتاب -

فروشی حکمت، ۴۷ ص .

سید محمد سعید فاضلی خطیب حسینی :

(- معاصر)

مدیر مجله صوت الاسلام .

۱- وحی الفیrah الحسینی (عربی) :

بغداد، ۱۳۶۹ ق، سری، رقی، ۶۵ ص،

بغداد، ۱۳۷۱ ق، سری، رقی، ۶۵ ص .

دکتر سعید کردستانی

(- ۱۳۲۱ ق)

وی از خاندانی متوسط و در سنج ولادت یافته و در کودکی والدینش از دست رفته بودند. مبلغین پرستان او را بزرگ کرده و چنان پرورده بودند که نه تنها یکی از بهترین پزشکان ایران بلکه از دانشمندان طراز اول سرزمین ما شده بود. تحصیلات بسیار خوب در انگلستان کرده ناچار در کودکی با ایشان ایمان آورده بود به همین جهت در باره مکتب عهد عتیق و عهد جدید و تفسیرهای گوناگون توریت و انجیل دریائی از معلومات بود. وی شاعر توانا و بزبان کردی که آنرا بسیار خوب میدانست شعر روان و ساده میگفت و منظومه بزبان کردی سروده که پیش از مرگ او چاپ سنگی کرده و چند نسخه معدود آنرا

بدوستان نزدیک خود داده است .

(مجله سپیدوسپاه سال ۱۲ شماره ۱۲ بقلم

سعید نفیسی) .

۱- آب از نظر بهداشت :

طهران ، ۱۳۰۸ ش ، سری ، رقمی ، ۴۸ ص .

۲- بیدارشو :

طهران ، نشریه کلیسایی ، سری ، رقمی ،

۱۰ ص .

۳- چاره کار با بهبودی سپهسالار :

طهران ، ۱۳۰۹ ش ، سری ، رقمی ، چاپ

چهارم ، ۲۰ ص .

۴- چه کنم تا نجات یابم :

طهران ، نشریه شورای کلیسایی ایران ،

سری ، ۶ ص .

ابو محمد سعید بن مبارک بن علی ، ابن دهان

النحوی :

(۴۹۴ - ۵۶۹ ق)

مولد او ببغداد بسال ۴۹۴ وقات در

موصل ۵۶۹ هـ . از هبة الله بن الحصین وجز

اوحدیت شنود ودر نحو سیبویه زمان خویش

بود و او معاصر با ابن جوالیقی و ابن خثاب و

ابن شجریست . سپس از بغداد بقصد پیوستن

بخدمت جمال الدین اصفهانی وزیر بموصل

رفت و در غیبت او دجله طغیان کرد و خانه او

را که مجاور دباغخانه بود فرو گرفت و از آب

و رنگهای دباغی کتب او که محصول یک عمر

رنج او بود تباه گشت و چون آنها را بموصل

حمل کردند بدو گفتند با بخور لادن اصلاح

آن توان کردن و او نزدیک سی رطل بدین قصد

لادن بسوخت و از اثر آن نابینا گردید لکن

کتابهای او اصلاح پذیرفته قابل تمتع شد .

ابن خلکان گوید در موصل مردم نهایت بکتاب

اواقبال و اشتغال داشتند .

(الفات نامه دهخدا ص ۳۰۹)

۱- الاضداد فی اللغة (عربی) :

نجف ۱۳۷۳ ق ، سری ، وزیر ، ۲۱ ص .

ضمن نفائس المخطوطات .

سعید محرابی کرمانی مشهور بخطیب :

( )

مولد و موطنش کرمان بوده . در سنه

۹۳۸ هـ مدفن شیخ برهان معروف بشیخ

زاده سعید بن شیخ العالم را احیاء کرد .

امر خطابت و شاید امامت مسجد جامع مظفری

کرمان با افراد متعین این خاندان بوده

سپس منصب خطابت هوی اختصاص یافته و تا

موقع تألیف مزارات در این شغل باقی بوده .

در ادبیات فارسی و تا اندازه عربی و

اصطلاحات عرفا و صوفیه مطلع و سرودن

شعر قادر بوده مشرب وی تصوف و اهل تسنن

بوده است .

(مقدمه مزارات کرمان)

۱- تذکرة الاولیاء یا مزارات کرمان :

طهران ۱۳۳۰ ش ، سری ، جیبی ، ۲۱۶ ص

محمد سعید :

( )

۱- لغات السعید :

دهلی ، ۱۸۷۶ م ، سنگی ، وزیر ، ۱۲ ص .

دهلی ، ۱۲۵۸ ق ، سنگی ، وزیر ، ۱۲ ص

لکهنو ، ۱۸۷۴ م ، سنگی ، وزیر ، ۲۰ ص

گانپور ، ۱۸۷۱ م ، سنگی ، وزیر ، ۲۰ ص

محمد سعید بن محمد رحیم :

( )

۱- گلشن خیال :

لکهنو ، ۱۸۸۰ م ، سنگی ، وزیر ،

۲۴۸ ص .

محمد سعید بن کرم الله

( )

۱- منتخب سعید :

لکنهو، ۱۸۴۹ م، سنکی، وزیری، ۱۳۰ ص.

سید محمد سعید بن محمود الحبوبی نجفی :

(۱۲۶۶-۱۳۳۳ ق)

در نجف متولد شده در حدود بیست سالگی بعد از تحصیلات مقدماتی به نجد رهسپار شده و با خانواده خود در آنجا مقیم شده بعداً به نجف برگشته و تحصیلات خود ادامه داده است. سال ۱۹۱۶ م در ناصریه وفات یافت و در مقبره خانوادگی در صحن نجف مدفون گردید (نهضة العراق الادبية ص ۱۴ ، اعلام الشيعة ۸۱۴ ص .

۱- دیوان شعر (عربی) :

بغداد، عربی .

سید محمد سعید بن میر ناصر حسین

موسوی لکنوی :

( )

۱- الامام الثاني عشر في اثبات وجود الحجة المنتظر

(عربی) :

(رد بر کتاب سبائك الذهب)

نجف، ۱۳۴۵ ق .

سید محمد سعید بن نثار خان رضوی

حیدرآبادی :

( )

۱- تهذيب الاذهان في معرفة الابواب والاوزان :

هند، ۱۳۱۳ ق .

سعید نفیسی فرزند علی اکبر ناظم الاطباء :

(۱۲۷۴ ش - معاصر)

از اولاد حدیسم برهان الدین نفیسی صاحب کتاب شرح اسباب است . وی در سال ۱۲۷۴ تولد یافته و پس از اتمام دوره متوسطه بقصد تحصیل عازم اروپا شده و در سال ۱۲۹۷ بایران بازگشته در وزارت فوائد عامه وارد خدمت گردید و مقامات مختلفی را طی نمود در سال ۱۳۰۸ وارد خدمت وزارت معارف شده در دانشکده حقوق و دانشکده ادبیات بتعالیم ادبیات و تاریخ اشتغال ورزید .

- (ادبیات معاصر رشید یاسمی ص ۵۷).
سایر مآخذ، مجله ارمغان سال ۱۰ شماره ۸ و ۹ ص ۴۷۵، نویسندگان معاصر ج ۲ ص ۲۶۱، نخستین کنگره نویسندگان ایران ص ۱۶۳، نثر فارسی معاصر ص ۱۶۹، تاریخ جراید و مجلات ج ۳ ص ۷۰.
- ۱- آثار گمشده ابوالفضل بیهمی :
طهران، سربی.
۲- آخرین یادگار نادر :
طهران، ۱۳۰۵ ش، سربی، رقمی، ۳۰ ص.
۳- آدم متسکبه و بیج :
میچلد یاسترون، ترجمه، طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی، رقمی، ۹۲ ص.
۴- آرزوی بر باد رفته :
بالزاک، ترجمه، طهران، ۱۳۳۷ ش، سربی، رقمی، امیر کبیر، ۷۴۴ ص.
۵- ابن خلدون و تهورنگ :
والتر ج. فیشل، ترجمه به مشارکت نویسندگان، سربی، رقمی، زوار، ۲۴۰ ص.
۶- ابن سینا در اروپا :
طهران، ۱۳۲۱ ش، سربی، جیبی، ۱۸ ص.
۷- احوال و اشعار حافظ :
طهران، ۱۳۲۱ ش، سربی، جیبی، ۲۷۹ ص.
۸- احوال و اشعار رودکی :
۳ جلد، طهران، ۳۰۹-۱۳۱۹ ش، سربی، رقمی، ۱۴۸۰ ص.
۹- احوال و اشعار فارسی شیخ بهایی :
طهران، ۱۳۱۶ ش، سربی، رقمی، ۲۰۸ ص.
۱۰- ادبیات آلمان از قدیمترین ایام تا کنون :
ترجمه، ایرج پورباقر، مقدمه سعید نفیسی، اصفهان، ۱۳۳۳ ش، سربی، رقمی، ۱۵۱ ص.
۱۱- ادبیه :
- هومر، ترجمه، طهران، ۱۳۳۷ ش، سربی، رقمی، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۸ + ۵۶۰ ص.
۱۲- افسانه‌های گریتف :
ترجمه، طهران، سربی.
۱۳- افغانستان در عصر حاضر :
طهران، سربی.
۱۴- ایران در صد و هفتاد سال اخیر :
طهران، سربی.
۱۵- ایلاد :
هومر، ترجمه، طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی، رقمی، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۲۴ + ۷۲۰ ص.
۱۶- بابا افضل کاشانی :
طهران، سربی، جیبی، ۲۰۰ ص.
۱۷- بابک خرم دینی دلاور آذربایجان :
طهران، ۱۳۳۳ ش، سربی، رقمی، ابن سینا، ۲۳۸ ص.
۱۸- بحرین حقوق ۱۷۰۰ ساله ایران :
طهران، ۱۳۳۳ ش، سربی، رقمی، ۶۶ ص.
۱۹- پس از مرگ پسرش :
ترجمه، طهران، سربی.
۲۰- پل و ویرژینی :
برناردن دوسن پیر، ترجمه، طهران، ۱۳۳۵ ش، سربی، رقمی، ۱۷۴ ص.
۲۱- پندنامه الوشیروان عادل (شعر) :
پدایمی بلخی، طهران، ۱۳۱۲ ش، سربی، رقمی، باهنام سعید نفیسی، ۲۸ ص.
۲۲- پورسینا و زندگی و کارواندیشه و روزگار او :
طهران، ۱۳۳۳ ش، سربی، وزیر، دانش، ۲۷۰ ص.
۲۳- پوشکین :
طهران، ۱۳۲۵ ش، سربی، رقمی، ۶۸ ص.
۲۴- پیشرفتهای ایران در دوره پهلوی :

۳۶- جستجو در احوال و آثار شیخ فریدالدین عطار :

طهران، ۱۳۲۰ ش، سری، وزیر، ۱۹۴ ص.

۳۷- جنگ چالدران :

طهران، ۱۳۳۲ ش، سری، رقی :

۳۸- خاندان بویه :

طهران، سری :

۳۹- خاندان سعدالدین حمویه :

طهران، سری :

۴۰- خانه پدری، رمان :

طهران، سری :

۴۱- درفش ایران و شیر و خورشید :

طهران، ۱۳۲۸ ش، سری، رقی، ۸۲ ص.

۴۲- روزگار ابن سینا :

طهران، ۱۳۳۱ ش، سری، وزیر، ۴۱ ص.

۴۳- ریش گروگیس :

طهران، سری :

۴۴- زندگانی و کارواندیشه و روزگار پورسینا :

طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، وزیر، ۲۷۰ ص.

۴۵- سازمان آموزش عمومی در اتحاد جماهیر شوروی :

طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، جیبی، ۲۰ ص.

۴۶- ستارگان سیاه :

طهران، ۱۳۱۶ ش، سری، ناشر علی جمفری،

۳۴۲ ص.

طهران، مطبوعات صفی‌علیشاه، چاپ دوم،

سری، رقی، ۱۹۷ ص.

۴۷- سخنان سعدی درباره خود :

طهران، سری :

۴۸- سرانجام آلمان :

ترجمه از روزنامه لوموند، تهران، ۱۹۴۶ م،

سری، رقی، ۳۰ + ۲۸ ص.

۴۹- سیل تمدن :

طهران، سری :

۵۰- شاهکارهای نثر فارسی معاصر :

طهران، ۳۲ - ۱۳۳۰ ش، سری، رقی،

معرفت، ۳۷۹ + ۲۲۵ ص.

طهران، سری :

۲۵- پیشرفتهای فرهنگی در اتحاد جماهیر شوروی :

طهران، ۱۳۲۳ ش، سری، جیبی، ۲۰ ص.

۲۶- تاریخ اجتماعی و سیاسی ایران در دوره معاصر :

جلد اول، ۱۳۳۵ ش، سری، وزیر،

۳۷۶ ص.

۲۷- تاریخ ادبیات روسی :

طهران، نشریه ۱۹۴ دانشگاه، سری، وزیر،

۲۸- تاریخ بیهقی :

جلد اول، طهران، ۱۳۱۹ ش، سری، وزیر،

ادبیه، باهتمام سعید نفیسی، ۶۰۰ ص.

جلد دوم و سوم، طهران، نشریه شماره ۵ و

۱۷۲ دانشگاه، باهتمام سعید نفیسی تا

ص ۱۵۹۶.

۲۹- تاریخ ترکیه :

سرهنگ لاموش، ترجمه، طهران، ۱۳۱۶ ش،

سری، وزیر، ۴۷۵ ص.

۳۰- تاریخ تمدن ایران ساسانی :

جلد ۲، طهران، ۱۳۳۱ ش، سری، وزیر،

نشریه ۱۴۶ و ۱۹۵ دانشگاه، ۳۴۶

+ ... ص.

۳۱- تاریخ خاندان طاهری :

جلد اول، سرگذشت طاهر بن حسین، طاهر

ذوالیمین، طهران، ۱۳۳۵ ش، سری،

وزیر، اقبال، ۴۲۰ ص.

۳۲- تاریخ عمومی قرون معاصر :

ترجمه، طهران، سری :

۳۳- تاریخ گیتی‌شنا، خاندان زند :

طهران، ۱۳۱۷ ش، سری، خشتی، باهتمام

سعید نفیسی، ۴۳۲ ص.

۳۴- تاریخ ادبیات ایران :

طهران، سری :

۳۵- تاج‌مهر و مقام شاعری او :

طهران، سری :

- طهران، چاپ دوم، ۱۳۳۶ ش، سری، رقمی.
۵۱ - شهوت کلام :
طهران، سری.
۵۲ - شیخ زاهد یلانی :
رشت، ۱۳۰۷ ش، سری، رقمی، ۲۶ ص.
۵۳ - صنعت نخم نوغان در ایران :
طهران، ۱۲۹۸ ش، سری، وزیري.
۵۴ - طوق نعت :
طهران، سری.
۵۵ - عشق چگونه زایل میشود :
طهران، ۱۳۳۱ ش، سری، رقمی، ۸۳ ص.
۵۶ - فرنگی مآبی :
طهران، سری.
۵۷ - فرنگیس :
طهران، ۱۳۱۱ ش، سری، جیبی، ۲۴۶ ص.
طهران، ۱۳۳۸ ش، سری، رقمی، چاپ
پنجم، ۱۸۴ ص.
۵۸ - فرهنگ فرانسه :
جلد ۲، طهران، ۹-۱۳۱۰ ش، سری، رقمی.
بروخیم ۱۰۹۷ + ۱۱۸۱ ص.
۵۹ - فرهنگ نامه پارسی :
جلد اول (آ.س)، طهران، ۱۳۱۹ ش، سری،
رقمی، نشریه دبیرخانه فرهنگستان،
۷۰۴ ص.
۶۰ - فهرست نشریات ابوعلی سینا بزبان فرانسه :
طهران، نشریه ۱۷۳ دانشگاه.
۶۱ - گلچینی از دیوان سعید نفیسی :
طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، جیبی، طهوری،
۸۰ ص.
۶۲ - ماه نخب :
طهران، ۱۳۲۸ ش، سری، وزیري، ۱۵۴ ص.
طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، رقمی، چاپ
دوم، طهوری، ۲۸۰ ص.
۶۳ - مجدالدین همگر شیرازی :
طهران، سری، ۲۱ ص.

- ۶۴ - مدرسه نظامیه بغداد :
طهران، ۱۳۱۳ ش، سری، ۱۰ ص.
۶۵ - نایب چاپارخانه :
پوشکین، ترجمه، طهران، ۱۳۲۶ ش، سری،
رقمی، ۱۴۰ ص.
۶۶ - نظامی منجوی :
طهران، سری.
۶۷ - نمونه از آثار پوشکین :
ترجمه، طهران، ۱۳۱۵ ش، سری، بروخیم،
۱۰۶ ص.
طهران، ۱۳۲۵ ش، سری، رقمی، ۶۸ ص.
۶۸ - نیه راه بهشت :
طهران، ۱۳۳۲ ش، سری، رقمی، چاپ دوم،
۲۸۹ ص.
طهران، ۱۳۳۶ ش، سری، رقمی، چاپ سوم،
۲۹۱ ص.
۶۹ - هفتاد سال زندگی پنجاه سال خدمت بدانش :
طهران، سری.
۷۰ - یادبود کربلای
طهران، سری.
۷۱ - یاد دستانه :
طهران، سری.
۷۲ - یزدگرد سوم :
طهران، ۱۳۱۲ ش، سری، ۲۴ ص.

سعید وزیري همشهری :

(- معاصر)

- ۱ - نکاتی چند درباره جنبشهای ملت ایران و رهبری
آن یا رهبر مردم :

طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، جیبی، ۶۳ ص.

قطب الدین ابوالحسن سعید بن هبة الله

قطب راوندی :

(- ۵۷۳ ق)

عالم متبحر نقاد فقیه مفسر محدث محقق
ثقة از مشایخ ابن شهر آشوب و اورا مشایخ

سعیدی فیروز آبادی
(- معاصر)

۱- کودتای زنان :

طهران، ۱۳۲۹ ش، سربی، رقمی، ۳۶ ص.

سعیدی (رجوع شود به) احمد.

سعیدی (رجوع شود به) حسین بن محمد تقی.

سعیدی (رجوع شود به) عباسعلی.

سعیدی (رجوع شود به) عبدالوهاب کلزرونی.

سعیدی (رجوع شود به) عزیز.

سعیدی (رجوع شود به) علی [مهندس].

سعیدی (رجوع شود به) علی اکبر سیرجانی.

سعیدی (رجوع شود به) غلامرضا.

سعیدی (رجوع شود به) م. سعیدی.

سعیدی (رجوع شود به) محمد.

سعیدی (رجوع شود به) مهدی شفتی.

سعیدی (رجوع شود به) نیر [بانو].

سفیان ثوری

( )

بفتح مشاء. اعتراض وی بر حضرت صادق علیه السلام در پوشیدن لباس چباد که این پوشش پدران تونیست معروفست. و حدیث آمدن جمعی از بصره که اخذ حدیث میکردند از هر که باشد خدمت حضرت صادق بعنوان اخذ حدیث از آنجناب در حالتیکه آنحضرت را نمیشناختند. و روایت کردن بعضی از آنان برای آنحضرت از سفیان ثوری از حضرت صادق روایات موضوعه از سفیان ثوری معروفست. پس حضرت صادق برای ایشان حدیثی را اعلام فرمود که در آخر آنستکه هر که بر ما اهل بیت دروغ گوید خدا او را در قیامت کور محشور کند در حالیکه یهودی باشد.
(تحفة الاحباب ص ۲۵).

بسیار است. پدر زوجه و الادوی تماماً از علماء بوده اند. تاریخ وفاتش چنانکه در بختار الانوار از مجموعه شیخ شهید نقل شده چاشتگاه روز ۴ شنبه ۱۴ شوال ۵۷۳ ق و ده ولی بر لوح مزارش ۵۴۸ ق منقور شده و این تاریخ اخیر الذکر با تاریخ فراغت از فقه القرآن سنه ۵۶۲ ق تمایز کامل دارد قبرش در صحن جدید قم طرف پائین پای حرم در صحن واقعست.

(الذریعه ص ۲۰۰).

۱- الخرائج والجرائع (عربی) :

بمبئی، ۱۳۰۱ ق، سنگی، وزیری، باهتمام ملك الكتاب شیرازی، ۲۰۰ ص.

طهران، ۱۳۰۵ ق، سنگی، رحلی، ۳۲۸ ص،
با شرح اربعین مجلسی و کفایة الاثر.

محمد سعید احمد مدراسی :

۱- تفسیر مواهب الرحمن :

هند، ۱۲۶۱ ق، سنگی، مرکز تحقیقات کتب و علوم اسلامی

سعید الاطباء (رجوع شود) حسین [دکتر].

محمد سعید بخت بن میر عبدالعزیز کشمیری :

۱- مستحضر العلیب و مستبشر اللیب :

هند، ۱۳۰۵ ق، سنگی.

سید شاه سعید الدین حسینی انقشبنده :

( )

۱- منظر طریقت :

هند، ۱۳۰۹ ق، سنگی.

سعید دیوان (رجوع شود به) محمد جوهری.

سعید العلماء (رجوع شود به) ابراهیم لاریجانی.

سعید فر (رجوع شود به) ح. سعید فر.

سعید نیا (رجوع شود به) جلال.

۱- الامام الثوری و کتابه فی التفسیر (عربی) :

امتیاز علیخان عرشی رئیس کتابخانه ریاست
رامپور، حیدر آباد دکن، ۱۳۵۸ ق.

۲- شرح کتاب السرور فی علم الصنعة (عربی) :
هند.

سقاباشی (رجوع شود به) علی اکبر.

سقازاده (رجوع شود به) محمدرضا.

سکاکی (رجوع شود به) احمد.

سکاکی (رجوع شود به) بابا فغانی.

سکاکی (رجوع شود به) سراج الدین یوسف.

سکوت :

(- معاصر)

۱- آتش درخشان :

جان اشتاین بک ، ترجمه. طهران، ۱۳۳۳

ش، سری، رقی، مروج، ۱۰۰ ص.

۲- تپه های سبز افریقا :

ارنست همینگو، ترجمه. طهران، ۱۳۳۴

ش، سری، رقی، ۲۰۰ ص.

طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، رقی، مطبوعاتی

افلاطون، ۲۰۰ ص.

شیخ ابویعلی سالار (سالار) حمزة ابن

عبدالعزیز سالاردیلمی :

(- ۴۶۳ ق)

۴۴۸

ثقة جلیل القدر عظیم الشأن فقیه عالم

مقدم در علم و ادب . صاحب مقنع و تقریب

و مراسم و تذکرة و ابواب و اصول و کتاب رد

بر ابوالحسن بصری . وی شاگرد شیخ مفید

وسید مرتضی بوده و گاهی بنیابت سید مرتضی

درس میگفته .

درس ۴۴۸ ق و بقولی در ششم رمضان ۴۶۳

ق وفات یافت و قبرش در قرية خسرو شاه

واقع در شرفرسخی تبریز است .

(فوائد الرضویه ص ۲۰۳)

۱- احکام النبوة و المراسم العلویة « المراسم »

(عربی) :

طهران، ۱۲۷۶ ق، سنگی، وزیري، ضمن

جوامع الفقه .

سلام بن ابی عمرة خراسانی کوفی :

( )

سلام بن ابی عمرة الخراسانی . ق. جشر ثقه

روی عن ابی جعفر و ابی عبدالله جش . عنه صه .

سكن الكوفة له كتاب عنه عبدالله بن حبله

جش . قال ابو النضر محمد بن مسعود قال علی

ابن الحسن سلام والمثنی بن ولید والمثنی

ابن عبدالسلام کلهم حناطون کوفیون لایأس

بهم کش . يمكن ان یکون هذا هو الذی

ذکره النجاشی .

(صه نقل قول النجاشی و الکشی و اهمل -

الاتحاد لکن ذکر عبدالکریم بدل عبدالسلام

و الصواب ما ارده فی المثنی ابن عبدالسلام .

منه سلمه الله) .

« حاشیة تلخیص الاقوال نسخة خطی »

۱- اصل سلم بن ابی عمرة الخراسانی الکوفی (عربی) :

طهران، بی تاریخ ، سری، رقی ، باهتمام

حسن مصطفوی ۱۷۴ ، ضمن اصول الستة عشر

مجذوبعلیشاه حاج میر سلام الله موسوی طریقتی

متخلص به مجرم مراغه مشهور بحاج کبیر آقا :

(۱۲۴۹ - ۱۳۰۳ ق)

از عرفا و در مراغه مقیم بوده . در تبریز

وفات یافت و در قبرستان سید حمزه مدفون

گردید .

مولوی سلامت الله بن برکت الله صديقي بدیوانی
گانیپور :

(۱۲۸۱ ق -)

حنفی مذهب و قادری مشرب بود بسال

۱۲۸۱ ق در گانیپور وفات یافت .

(تذکره علمای هند ص ۸۰) .

۱- اشباع الکلام فی اثبات المولد للعقاص :

هند، ۱۲۷۹ ق، سنگی .

۲- تحریر الشهادتین، شرح سر الشهادتین :

لکهنو، ۱۲۹۱ ق، سنگی .

محمد سلامت الله کشفی :

( )

۱- دیوان شعر :

گانیپور، ۱۲۷۸ ق، سنگی، وزیري، ۲۵۲ ص.

سلامت موسی افندی:

(- زنده در سال ۱۲۴۵ ق)

۱- اشهر الخطب و شاهیر الخطباء (عربی) :

مصر، ۱۹۲۴ م، سری .

۲- نظریة التطور و اصل الانماذ (عربی) :

مصر، سری .

سلامی (رجوع شود به) سلامت علیخان .

سلطان (رجوع شود به) محمد اعظم الدین .

سلطان (رجوع شود به) سلطان محمد

میرزا قاجار .

سلطان ابراهیم :

(- معاصر)

۱- کاترین کبیر :

ترجمه، طهران، ۱۳۳۹ ش، سری، رقمی .

گردونه تاریخ، ۲۰۶ ص .

سلطان بایزید بسطامی (رجوع شود به)

طیفور .

(دانشمندان آذربایجان ص ۳۲۷، تذکره

مدینه الادب ج ۲ ص ۲۲۸، رجال آذربایجان

در عصر مشروطیت ص ۱۳۷) .

۱- بحر الاسرار (شعر) :

تبریز، ۱۳۲۴ ق، سنگی، باهتمام رضاقلی

میرزا مجنون عیاش، ۱۴۷ ص .

۲- مرآت العارفين :

طهران، ۱۳۲۲ ق، سنگی .

میر سلامتعلی خان :

( )

۱- حقایق و معارف القادر :

اورنگ آباد، ۱۳۱۳ ق، سنگی، وزیري

بزرگ، ۲۶۲ + ۴۱۲ ص .

سلامتعلی خان معروف به خدا قتلعلی خان:

( )

۱- اختیار در فقه حنفی :

کلکته، ۱۲۴۴ ق، سری .

سلامتعلی خان سلامی :

( )

۱- طور عشق (شعر) :

کیورتله، ۱۹۰۱ م، سنگی، رقمی، ۲۰۲ ص .

سلطان حسین :

( )

۱- قیام تعظیمی :

هند، ۱۲۸۷ ق، - تنگی.

رضا علیشاه سلطان نحسین بن صالح علیشاه

محمد حسن تابنده گنابادی :

(۱۳۳۲ ق - معاصر)

طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، باهتمام سید

حجة الله جذبی، ۲۹۳ ص.

۳- خواب مغناطیسی، عثم قنیه الناکمین :

طهران، ۱۳۱۸ ش، سری.

۴- شرح حال خواجه عبدالله انصاری :

طهران، ۱۳۱۹ ش، سری.

۵- فلسفه فلوپین رئیس افلاطونیان اخیر :

طهران، ۱۳۲۷ ش، سری، رقی، ۷۸ ص.

۶- نابغه علم و عرفان شرح حال سلطانعلیشاه :

طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، وزیر، ۴۹۴ ص.

۷- نیاز تجلی :

ترجمه دعای ابو حمزه ثمالی ترجمه منشور،

از تابنده ترجمه، منظوم از تجلی سبزواری،

طهران، ۱۳۲۱ ش، سری، رقی، ۱۲۰ ص.

کمال الدین ابوالغازی سلطان نحسین ابن

منصور بایقرا :

(۸۴۲ - ۹۱۱ ق)

پادشاه معروف سلسله تیموری که از سال

۸۶۳ تا ۹۱۲ در خراسان پادشاهی کرده

و بیشتر بنام سلطان حسین بایقرا یا بایقرا یا

ابوالغازی سلطان نحسین معروفست و یکی

از معروفترین پادشاهان دانش پرور ایران

بوده. و مؤلف کتابیست بنام مجاسر العشاق

در شرح حال بزرگان عاشق پیشه، چون

ملتزم بوده است که بجز عشاق را ننویسد

البته کتاب او اعتبار تاریخی ندارد و آنرا

در میان سالهای ۹۰۸ و ۹۰۹ ه تألیف

نموده. این کتاب را حکمال الدین حسین

گازرگاهی نیز نسبت داده اند.

سلطان نحسین در شعر فارسی و ترکی نیز دست

داشته و حسینی تخلص میکرده و دیوان

فارسی و ترکی او بدست است.

پس از تکمیل تحصیلات قدیمه دوره تحصیلات

دانشکده معقول و منقول را طی نموده و باخذ

لیسانس نائل و سپس بگناباد مراجعت نمود و در

تحت توجه و تربیت پدر بر ریاضت و تصفیة

قلب مشغول و بمقامات معنوی و روحی رسید.

در ۱۳۶۹ ق از طرف پدر خود مأمور ارشاد

فرقه گنابادیه گردید.

(سالنامه کشور ایران سال چهاردهم

ص ۱۲۵).

سایر مآخذ، مقالات الحنفاء ص ۲۱۴.

۱- تجلی حقیقت در اسرار کربلا:

طهران، ۱۳۱۶ ش، سری رقی، ۵۲۸ ص.

طهران، ۱۳۱۹ ش، سری، رقی، چاپ -

دوم، ۳۳۰ ص.

۲- خاطرات سفر حج :

(مجله یارس بقلم سعید نفیسی)

۱ - «چالش العشاق :

گانیپور ۱۳۱۴ ق ، سنگی ، رقعی ، ۲۶۸ ص.

لکهنو ، سنگی ، رقعی .

۲ - دیوان دهر :

استانبول ، ۱۹۴۶ م ، سری ، ۲۴۳ ص.

سلطان الحکماء (رجوع شود به) ابوالقاسم .

سلطانزاده (رجوع شود به) حسینعلی

پسیان .

سلطان سالم (رجوع شود به) احمد .

سلطان العلماء (رجوع شود به) حسین ابن

محمد .

سلطان العلماء (رجوع شود به) شیخ محمد -

شریف بن عبدالرحمن بستکی .

سلطان العلماء (رجوع شود به) محمد ابن

دلدار علی .

سلطان العلماء (رجوع شود به) محمد

عراقی .

سلطانعلی طبیب خراسانی :

( )

چهل سال در خراسان و ماوراءالنهر و

سمرقند در علوم طب اشتغال داشتیم و ملازم

خاقان منصور کوچک و نجی خان بودم و بمداوای

سلاطین و بزرگان و دیگر مردم میپرداختم

تا اینکه ابوالهظرفر شاه محمود در اخی بیمار

گشت و پس از معالجات اشاره به تصنیف کتاب

فرموده و این کتاب پر داختم و دستور العالج

موسوم ساختم .

(مقدمه کتاب)

۱ - دستور العالج :

لکهنو ، ۱۹۱۴ م ، سنگی ، رقعی ، ۳۳۴ ص.

سلطانعلی گنابادی (رجوع شود به) سلطان -

محمد (ملا) .

قبلة الكتاب نظام الدین سلطانعلی مشهدی :

(۸۴۳ - ۹۲۶ ق)

در اوان جوانی موقعیکه اظهر تبریزی خوشنویس در هرات اقامت داشت سلطانعلی بآموختن رموز خط نستعلیق در پیش او مدتی صرف کرد و بزودی بر اثر استعداد طبیعی تا آنجا ترقی یافت که خطش رقم نسخ بر خطوط استادان متقدم و متأخر کشید و سلطان حسین بایقرا و امیر علیشیر نوائی او را به کثابت بخدمت خود گرفتند و بعد از برافتادن این دولت بمشهد مراجعت کرد و در آنجا مقیم شد سلطانعلی که شاگرد بواسطه امیر - علی تبریزی واضع خط نستعلیق است از همان اوان جوانی بخوشی خط شهرت یافته و لااقل قریب شصت سال از عمر او بکثابت میگذشته بهمین علت آثار بسیار از قلم او بیادگار مانده .

در دهم ربیع الاول ۹۲۶ پس از هشتاد و پنج سال در گذشت و در پائین پای حضرت علی ابن موسی الرضا (ع) در محلی متصل بگنبد

حاج ملاسلطانعلی سلطانعلیشاه سلطان محمدابن

حیدر گنابادی:

(۱۲۵۱ - ۱۳۲۷ ق)

از مشایخ معروف صوفیه در عهد ما و از فضایی مبرز ایشان سلطانعلی لقب اوست برسم صوفیه در اضافۀ یکی از اسامی یا القاب سکلمۀ علی واسم او حاج سلطان محمد جناب‌دی است . ولادتش در ۲۸ جمادی‌الاولی سنۀ ۱۲۵۱ ق بوده است در (نوده) نیم فرسخی بیدخت از قرای جناب‌دی (گناباد) در شب ۲۶ ربیع‌الاول سنۀ ۱۳۲۷ ق وقت سحر برای وضو بر لب جوی آبی که از منزلش می‌گذشت رفته دو نفر از اشرار بتحریر دشمنان او ناکهان بر گلویش چسبیده فشار دادند تا هلاک شد . و سن او وقت وفات ۷۵ سال بوده است .

(مجله یادگار سال ۵ شماره ۱ و ۲ ص ۱۰۳ بقلم میرزا محمدخان قزوینی) .
سایر مآخذ ، المآثر والآثار ص ۱۷۷ ،
مقالات الحنفیاء ص ۲۱۳ .

۱- الايضاح شرح رباعیات باباطاهر :

امیر علیشیر نوائی مدفون گردید .

(مجله یادگار سال ۲ شماره ۱ ص ۸) .

سایر مآخذ ، تذکرۀ خوشنویسان ص ۴۵ .

۱- صراط‌الطور (شعر) :

تبریز ، ۹۱-۱۲۹۵ ق ، سنگی ، رحلی ،

بی‌شماره صفحه ، ضمن تذکرۀ سنگلاخ .

سلطانعلیشاهی (رجوع شود به) مهدی .

سلطان‌القراء (رجوع شود به) محمود بن محمد

سلطان‌المتکلمین (رجوع شود به) محمدابن

اسمعیل کجوری .

سلطان‌المحققین (رجوع شود) حسینعلی .

سلطان محمد بن تاج‌الدین حسن بن سیف‌الدین

استرآبادی :

( )

۱- تحفة المجالس :

طهران ، ۱۲۶۷ ق و ۱۲۷۱ ق ، سنگی ، رحلی ،

طهران ، ۱۲۹۷ ق ، سنگی ، رحلی ، ۳۳۷ ض

طهران ، ۱۳۲۶ ق ، سنگی ، رحلی ، ۳۱۸ ص

طهران ، ۱۳۶۸ ق ، سنگی ، رحلی ، ۴۲۱ ص

طهران ، بی‌تاریخ ، سربی ، وزیری ، کانون

کتاب ، ۳۵۲ ص .

طهران ، سنگی ، رحلی ، اخوان کتابچی .

تبریز ، ۱۲۷۴ ق ، سنگی ، رحلی .

تبریز ، ۱۲۷۸ ق ، سنگی ، رحلی ، بی‌شماره

صفحه .

ایران ، ۱۲۸۱ ق ، سنگی ، رحلی ، خط‌حسن ابن

محمد هاشم خوانساری ، بی‌شماره صفحه .

نجف ، ۱۳۴۴ ق ، سنگی ، رحلی ،

۲۸۷ ص .

طهران ، ۱۳۷۳ ق ، سربی ، وزیری ، اسلامیة ،

۴۲۲ ص .

وی از کالج امریکائی طهران باخذ دیپلم نائل شده و بعد بخدمت وزارت مالیه داخل و در کودتای سید ضیاءالدین طباطبائی ریاست دفتر نخست وزیری را عهده‌دار گردید. بعدها از نائین بنمابندگی مجلس در دوره چهارم انتخاب شد ولی اعتبارنامه‌اش رد شد. بعداً مشاغل مختلفه را عهده‌دار بود، کفیل وزارت راه، نماینده مجلس در دوره ششم، معاون وزارت راه استاندار آذربایجان غربی، بعلت کشف اختلاس در وزارت راه چندی زندانی بود بعد از وقایع شهریور ۱۳۲۰ اعاده حیثیت نموده و چند شماره روزنامه صور را در طهران منتشر ساخت. سپس داخل شرکت سهامی فرش شده و اکنون ناظر مجلس شورای ملی در سازمان برنامه است. (انساب خانواده‌های نائین ص ۱۱۲).

۱- اسرار زندگی :

فرمان هیر، ترجمه، جلد اول، طهران، ۱۳۲۳ش، سری، رقمی، ۱۵۸ص.

۲- تاریخ کشورهای متحده امریکا :

طهران، ۱۳۳۰ش، سری، وزیر، ۳۳۱ص.

۳- شرح حال توماس جفرسن سوین رئیس جمهور امریکا :

ژون لی سنیتزکی، ترجمه، طهران، بی تاریخ،

سری، رقمی، ۱۴۲ص.

۴- قانون تجارت، تقریر :

طهران، سری، رقمی، ۷۲+۷۵ص.

سیف الدوله سلطان محمد میرزا بن فتحعلی شاه
متخلص بسطان

(۱۲۲۸ق -)

پرسی و هشتم فتحعلی شاه و او را فرزند نباشد. مادر او تاج الدوله است. میلادش

طهران، ۱۳۴۷ق، سنگی، خشتی، ۲۰۸ص.

طهران، ۱۳۴۷ق، سنگی، خشتی، باهتمام

رضا سراج الحکماء ۲۰۸ص.

ایران، ۱۳۳۳ق، سنگی، خشتی، ۲۴۸ص.

طهران، ۱۳۲۶ق، سنگی، خشتی.

۲- تفسیر بیان المعاده فی مقامات العباد :

طهران، ۱۳۱۴ق، سنگی، رحلی، خط سید.

مرتضی، ۴۵۱+۳۳۰ص.

۳- کنیه النائمین در شرح حقیقت خواب :

طهران، ۱۳۲۳ق، سنگی، جیبی، ۸۳ص.

طهران، ۱۳۱۸ش، سری.

۴- ذوالفقار در حرمت کشیدن تریاک :

طهران، سری، وزیر، باهتمام، سلطان حسین

تابنده، ۱۲۱ص.

۵- سعادتنامه :

طهران، ۱۳۰۸ق، سنگی، رقمی، ۴۰۶ص.

۶- مجمع السعادات :

طهران، ۱۳۱۷ق، سنگی، بی شماره صفحه

۷- ولایت نامه :

طهران، ۱۳۲۳ق، سنگی، رقمی، ۳۴۶ص.

سلطان محمد بن موسی درانی بارگرنه :

(- زنده در سال ۱۲۹۸ق)

۱- تاریخ سلطانی در احوال افغانه و تاریخ افغانستان :

بمبئی، ۱۲۹۸ق، سنگی، ۲۹۲ص.

سلطان محمد عامری

(۱۳۱۰ق - معاصر)

روز پنج شنبه ۲۶ ج ۱ سال ۱۲۲۸ هـ
(ناسخ التواریخ جلد قاجاریه چاپ سال
۱۳۳۷ ش، ص ۳۲۳) .

بگفته صاحب مرآت البلدان ج ۳ ص ۱۵۱
در سال ۱۲۸۸ ق تولیت آستان قدس رضوی
بوده .

در تذکره قدسیه عکس و شرح حال دارد .
هم چنین در مجمع الفصحاء ج ۱ ص ۳۱ .

۱- دیوان شعر :

طهران، ۱۳۳۷ ش، سرب، رقی، گوتمبرگ،
۱۳۶ ص .

سلطان ملک

( )

۱- معراج العارفون در ادبیه و اذکار :

طهران، ۱۳۲۵ ق، سنکی، رقی، ۱۱۷ ص .

سلطان الواعظین (رجوع شود به) عبدالکریم
سلطان الواعظین (رجوع شود به) سید محمد
رضوانی .

سلطان الواعظین (رجوع شود به) سید محمد
شیرازی .

سلطان ولد (رجوع شود به) بهاء الدین ولد .

سلطانی (رجوع شود به) حسین اعتماد الاطباء
[دکتر] .

سلطانی (رجوع شود به) حسینقلی .

سلطانی (رجوع شود به) زاله .

سلطانی (رجوع شود به) حاج شیخ عبدالله .

سلطانی (رجوع شود به) م . سلطانی .

سلطانی (رجوع شود به) محمود شیرازی .

سلماسی (رجوع شود به) پرویز .

سلماسی (رجوع شود به) علی احمدزاده .

سلماسی (رجوع شود به) محمود غنی زاده .

شیخ شاه سلمان :

( )

۱- رساله در تصوف :

طهران، ۱۳۲۷ ش، سرب، خشتی، ۱۵۲
ص، ضمن تذکره کججی .

سلمان الصفوانی :

(- معاصر)

از شعرای معاصر عراق .

۱- اذن و عین (عربی) :

صیدا، سرب .

۳- ذیول صفین (عربی) :

صیدا، سرب .

۳- محکومیتی و هی قالة الحکومة السوداء (عربی) :

صیدا، عربی .

شیخ سلمان مروة الحارثی الحمدانی :

(- معاصر)

۱- احسن الاثر فی حياة النبی والائمة الاثنی عشر (عربی) :
صیدا، ۱۳۷۲ ق، سرب، وزیر،
۴۶۳ ص .

جمال الدین محمد سلمان بن علاء الدین محمد

ساوجی :

(۷۷۸ - ۶۹۲ ق)

وی در تمام عمر طولانی خود شاعر دربار
و مداح سلاطین ایلخانی یا جلالیری بوده .
استادی وی در نظم قصائد است بگفته جامی در
این شیوه بر بعض استادان متقدم سبقت جسته
است .

راجع بغزلیاتش جامی میگوید بسیار مصنوع
و مطبوع است اما چون از چاشنی عشق و
محبت که مقصود غزل آنست خالی است طبع
ارباب ذوق بدان اقبال نمی نماید . برخلاف

آنچه دولت‌شاه گفته بنزلت و انزوا پرداخته
 قریب چهل عمر خود را در شرق و غرب صرف
 مدح و ممدوح خود نموده. مداز پیری و نابینائی
 آرزوی دوری از دستگاه سلطنت و انتظار
 مقرری بدریافت قریه (اوین) واقع در
 نزدیکی ری بعنوان سیور غال موفق گردیده
 بگفته شبلی ^{نصیر} شاعری مبتکر بوده و
 کلمات خود را بصنایع بدیع بخصوص صنعت
 ایهام زینت میداده. او را استحقاق آنستکه
 در عداد و قصیده سرایان بزرگ قرار گیرد
 لکن قریحه سوزان و ذوق و ایمانیکه لازمه
 بزرگی شاعر است ویرا حاصل نیست.

(از سعدی تاجامی ص ۲۸۹)

۱- احوال و اشعار سلمان ساوجی :

رشید یاسمی ، طهران ، ۱۳۰۵ ش ، سربسی ،
 رقمی ، ۱۳۰ ص .

۲- دیوان شعر :

بمبئی ، ۱۳۲۹ ق ، سنگی ، وزیری ، باهتنام
 ملك الكتاب شیرازی ، ۲۳۶ ص .

بمبئی ، ۱۳۰۹ ق .

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سربسی ، وزیری ، باهتنام
 منصور مشفق ، مطبوعاتی صفی علیشاه ، ۲۲
 + ۶۳۹ + ۲۲ + ۲۱ ص .

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سربسی ، وزیری ، زوار
 ۸۴ + ۵۵۸ ص .

۳- قصائد :

بمبئی ، ۱۲۹۷ ق ، سنگی ، رقمی ، باهتنام
 ملك الكتاب شیرازی ، ۱۱۲ ص ، رباعیات
 خیام و باباطاهر و ابوسعید ابوالخیر و خواجه
 عبدالله انصاری .

طهران ۱۳۱۳ ، سنگی ، رقمی ، خط مهدی
 گلپایگانی ، ۱۵۹ ص با رباعیات خیام و غیره .

بمبئی ، ۱۳۲۰ ق ، سنگی ، رقمی .
 ۴- غزلیات :

ایران ، باهتنام محمد اردکانی ، سنگی ،
 رقمی ، ۶۴ ص .

السلامی (رجوع شود به) محمد بن حسین
 نیشابوری .

ادیب الحکماء سلیم بن (محمد صفی سلیمی)
 جوائشیر حاجیلو قره باغی :
 ( )

معاون اداره صحیه نظام .

(نخستین کنکره نویسندگان ص ۱۵۶)

۱- اسلام و اسلامیان :

جلد دوم داستان باستان ، طهران ، سربسی ،

۲- تدبیر الحوامل :

طهران ، ۱۳۱۱ ق .

۳- تفننات ثلاثه در تاریخ کشف و استعمال جای و تنباکو
 و قریاک :

طهران ، ۱۳۱۴ ق .

۴- داستان باستان یا سرگذشت کورش کبیر :

طهران ، ۱۳۲۴ ق ، سربسی ، رقمی ،
 ۲۴۹ ص .

طهران ، ۱۳۲۵ ق ، سربسی ، رقمی ،
 ۲۳۸ ص .

۵- شب نشینی رمضان یا صحبت سنگ و سبزه :

طهران ، ۱۳۲۷ ق ، سربسی ، رقمی ،
 ۳۳۶ ص .

۶- شرافت معروف بحکایت رضا و ربابه :

طهران ، ۱۳۱۸ ق .

سلیم بن رحیم سلیمی :

( )

ساکن بخارا .

۱- تاریخ کثیره و مجموعه سلیمی :

(ذیل تحفة الاحباب فی تذکرة الاصحاب

تألیف رحمت الله بخاری)

تاشکند، ۱۳۲۲ ق، سنگی، رقعی، ۴۲۲

ص، با تحفة الاحباب در یکجلد.

۲- کثکول :

تاشکند، ۱۳۳۱ ق، سنگی، ۳۲۴ ص.

۳- کثکولک :

تاشکند، ۱۳۱۴ ق، سنگی، جیبی، ۱۰۴

ص.

طهران، ۱۳۱۴ ق، سنگی، رقعی،

۱۰۴ ص.

دکتر سلیم بن عبدالله نیساری :

(۱۲۹۹ ش - معاصر)

تحصیلات متوسطه را در تبریز بانجام رسانیده و در سال ۱۳۲۱ از دانشسرای عالی طهران در رشته زبان و ادبیات فارسی لیسانسیه شد و در رشته دکترای ادبیات فارسی به تعقیب تحصیل پرداخت و امتحانات دروس مربوطه را گذرانید. در سال ۱۳۲۹ برای تکمیل تحصیلات عازم اروپا گردید. مدتی در دانشگاه سربین پاریس و سپس در دانشگاه لندن به تحصیل مشغول گردید. در سال ۱۳۳۱ بدریافت دیپلم آموزش و پرورش از دانشگاه لندن

موفق گردید پس از آن برای ادامه تحصیل

عازم امریکا گردید. در سال ۱۳۳۳ بدرجه

دکترای فلسفه در آموزش و پرورش از

دانشگاه ایندیانا ای امریکا موفق گردید.

سوابق خدمت اداری در وزارت فرهنگ

منشی مخصوص، معاون و بعد رئیس اداره

دفتر وزارتی، مشاور برنامه تحصیلات،

مشاور تربیت معلم، دانشیار و معاون

دانشکده ادبیات شیراز، رئیس کل دفتر،

مدیر کل وزارت، دانشیار دانشسرای عالی،

در سال ۱۳۳۶ از طرف سازمان فرهنگی و

علمی و تربیتی ملل متحد یونسکو بسمت

ریاست اداره دوم روابط با دول عضو یونسکو

انتخاب و اینک در پاریس مشغول انجام وظیفه

میباشد.

(نقل از خط مؤلف)

۱- انشای دبستان :

طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، رقعی، اقبال،

۹۵ ص.

۲- تاریخ ادبیات ایران بعد از اسلام :

(دفتر اول از استیلای عرب تا حمله مغول)

طهران، ۱۳۲۴ ش، سری، رقعی،

۱۰۳ ص.

طهران، جلد اول و دوم برای سال ۴ و ۵

دبیرستانها، ۱۳۲۸ ش، سری، رقعی،

۱۲۷ + ۹۲ ص.

۳- تاریخ ادبیات ایران پیش از اسلام و بعد از اسلام :

طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، رقعی، اقبال،

۲۲۴ ص.

۴- چند حکایت از ملا نصرالدین بغض جهانی :

طهران، ۱۳۴۰ ش، سری، جیبی، ۲۴ ص

۵- در برابر :

طهران، ۱۳۲۹ ش، سری، رقعی،

زیرا در آنجا گفته شده که محمد بن ابی بکر پدرش را هنگام وفات او موعظه کرد و اینکه ائمه (ع) سیزده نفرند و غیر ذلك . دلیل بطلان موعظه محمد پدرش آنست که وی در سال حجة الوداع سنه وفات رسول خدا متولد شده و پدرش بعد از آنحضرت دو سال و چند ماه بیشتر زنده نبوده و محمد که در آنوقت طفلی کوچک بوده موعظه وی پدرش را صحیح بنظر نمی‌رسد و بطلان سیزده تن بودن ائمه نیز واضحست .

صاحب جال کبیر بهر دو ایراد جواب گفته باینکه آنچه از نسخ کتاب سلیم بدست ما رسیده فاقد این نکته بوده که محمد پدر خود را هنگام وفاتش موعظه نموده باشد و در باب ائمه (ع) دارد که نفراتشان بارسلو خد (ص) سیزده تن بوده است و هیچکدام از این دوعلامت وضع ندارد و عن ابان قال کان سلیم شیخاً متعبداً له نور یملوه الخ .

(تحفة الاحباب فی نوادر الاصحاب ص)

۱- کتاب سلیم بن قیس (عربی) :

نجف ، ۱۳۶۶ ق ، سری ، رقعی ، ۲۱۲ ص .

نجف ، بی تاریخ ، سری ، رقعی ، ۱۹۲ ص .

این کتاب را عبد الحمید بن عبدالله منتخب نموده و در طهران بدون مشخصات طبع بقطع

جیبی چاپ سنگی شده است .

سلیم الدین بن محمد عظیم شاعر جهان آبادی :

( )

۱- تکیف الحکمه در طب :

لکهنو ، ۱۲۷۹ م ، سنگی ، وزیر ،

۱۸۹ ص .

هند . ۱۲۸۸ ق ، سنگی ، وزیر .

لکهنو ، ۱۸۶۹ م ، سنگی ، وزیر ،

۱۰۸ ص .

۶- درس انشاء فارسی :

طهران ، ۱۳۲۸ ش ، سری ، رقعی ،

۱۱۴ ص .

۷- راهنمای مکالمه انگلیسی :

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، رقعی ، ابن .

سینا ، ۴۰ ص .

۸- سخن حافظ :

طهران ، ۱۳۲۷ ش ، سری ، رقعی ،

۳۴ ص .

۹- فارسی یاد بگیرید ، مکالمات انگلیسی به فارسی :

طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سری ، رقعی ، اقبال ،

۴ + ۵۶ ص .

۱۰- کتاب اول :

طهران ، ۱۳۲۸ ش ، سری ، رقعی ،

۶۸ ص .

۱۱- کتاب اول اکابر :

طهران ، ۱۳۳۱ ش ، سری ، رقعی ، ۳۲ ص

۱۲- کتاب اول فارسی بخط جهانی : مرکز تحقیقات کتب و علوم

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، رقعی ، ۴۰ ص

۱۳- گنجینه اشعار منتخب افتخار سخن سرايان بزرگ ایران :

دوره سوم و چهارم ، طهران ، ۱۳۲۵ ش ،

سری ، رقعی ، ۵۴ ص .

۱۴- نمونه های نشر و شعر فارسی :

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سری ، رقعی ، اقبال ،

۹۵ ص .

سلیم بن قیس هلال کوفی :

( )

از اصحاب امیر المؤمنین و حسنین (ع)

بوده و صاحب کتاب معروف بین محدثین و

علماء است و ابان از وی روایت میکند ...

بگفته این غضائری این کتاب موضوعت

۱۸۹ ص .

گانیور ، ۱۸۷۴ م ، سنگی ، وزیري ،

۱۸۹ ص .

۲- کشاف العمیون :

هذ . ۱۸۸۵ م .

محمد سلیم بن محمد قیم :

( )

۱- معین الالفاظ :

یمبئی ، ۱۲۷۷ ق ، سنگی ، وزیري ، ۱۴

+ ۶۰ ص .

سلیم (رجوع شود به) محمد ارجمندخان .

سلیم (رجوع شود به) علی حسنخان دکنی .

سلیم (رجوع شود به) غلامحسین زیدی پوری .

هلا سلیمان :

( )

۱- حاشیه علی الشفاء (عربی) :

ابن سینا ، تعلیقه ملا صدرا ، حواشی ملا

سلیمان ، ۲ جلد ، طهران ، ۱۳۰۵-۳۰۳

ق ، سنگی ، رحلی ، ۵۲۲ ص ، در هامش

جلد دوم شفاء از ص ۲۶۵ بعد .

۲ جلد ، طهران ، ۱۳۳۲ ق ، سنگی ، رحلی .

سلیمان آرمناکی :

(- معاصر)

۱- اسباب الفلاح :

طهران . ۱۳۰۲ ش .

شیخ سلیمان بن محمد آل ظاهر العاملی :

(۱۲۹۰ ق - معاصر)

در محرم سنه ۱۲۹۰ در (النبطیه -

التحتا) از توابع سوریه متولدشده و عمده

تحصیلاتش نزد سید حسن یوسف العاملی

متوفی ۱۳۲۴ ق بوده از علماء و شعراء وادبا

بشمار است .

(شهداء الفضیله ص ۱۶۲)

۱- الذخیره الی المعاد فی مدح محمد وآله الامجاد

(عربی) :

صیدا ، ۱۳۴۸ ق ، سری ، رقمی ، ۳۶۸ ص .

سید سلیمان علی حراری حسینی :

(۱۲۴۰ - ۱۲۹۲ ق)

در تونس متولد یافته و بتحصیل علوم

دینی و طب و طبیعیات و ریاضیات پرداخت

و زبان فرانسه را آموخت . بعداً بیاریس

رهسپار شده و در آنجا بسمت استاد زبان

عربی مدرسه زبانهای شرقی برگزیده شد .

(معجم المؤلفین ج ۴ ص ۲۷۰)

۱- رساله فی حوادث الجو (عربی) :

پاریس ، ۱۲۷۸ ق .

شیخ سلیمان بن (ابراهیم خواجه کلان) حسینی

بلخی قندوزی حنفی نقشبندی :

(۱۲۲۰ - ۱۲۹۴ ق)

در بلخ متولدشده از سادات حسینی و از

مشایخ صوفیه و از فضلا و محدثین بوده علوم

رسمی را در آنجا تحصیل کرده و سفرهایی

به هندوستان و افغانستان نموده و تکمیل مقامات

سلوک نموده ، سپس بقندوز مراجعت کرده و

در آنجا مسجد و مدرسه و خانقاه تأسیس نمود

و بوعظ و ارشاد پرداخته . سال ۱۲۶۹ ق

بتصدیق اقامت مکه با سیصد نفر از مریدان خود

از راه ایران و بغداد باستانبول رفت و از

جانب سلطان عبد العزیز عثمانی مأمور

تنظیم تکیه شیخ مراد بخارائی شد و در آنجا

بارشاد و تدریس مشغول گردید . در روز

پنجشنبه ۶ شعبان ۱۲۹۴ ق باستانبول در-

دو گذشت و در خانقاه مرادیه مدفون گردید.

(فهرست رضویه ج ۵ ص ۳۴۹)

۱- بنایع الموده فی موده ذی القربی (عربی) :

استانبول ، ۱۳۰۲ ق ، سری ، وزیرى ،

ناشر مهدى ملك التجار ، ۵۲۷ ص .

مشهد ، ۱۳۰۸ ق ، سنگى ، وزیرى ، خط

مهدى بدیع ، بتصحیح محمد شفیع اعتماد -

التولیه ، ۲۰۲ + ۲۵۳ ص .

طهران ، ۱۳۱۲ ق ، سنگى ، رحلى ، ۶۱۴

ص ، بامفاتیح الموجه در یکجلد .

بهمنی ، ۱۳۱۱ ق ، سنگى ، وزیرى ، باهتمام

شیخ على محلاتی ، ۴۴۸ ص .

سلیمان حبیب :

(- معاصر)

۱- آخرین معشوقه سلطان عبدالعزیز :

ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۴ ش . سری ،

۵۸ ص .

۲- امثال فارسی و انگلیسی :

طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سری ، رقمی ، ۶۲

+ ۷ + ۱۰ ص .

۳- ضرب المثلهاى فارسی با انگلیسی و انگلیسی با فارسی :

طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سری ، رقمی ، يهودا

بروخیم ، ۷۵۰ + ۶۲ ص .

۴- فرهنگ بروخیم (فارسی با انگلیسی) :

۲ جلد ، طهران ، ۱۳۱۲ ش ، سری ، وزیرى ،

+ ۱۰۸۰ + ۱۲۴۸ ص .

۲ جلد ، طهران ، ۱۳۱۴ ش ، سری ، وزیرى ،

+ ۱۰۷۸ + ۱۲۴۶ ص .

۵- فرهنگ بروخیم (انگلیسی با فارسی) :

طهران ، ۳۰۹ - ۱۳۱۰ ش ، سری ، رقمی ،

+ ۶۴۴ + ۸۰۸ ص .

طهران ، ۱۳۲۰ ش ، سری ، وزیرى ،

+ ۱۳۲۱ + ۱۳۲۶ ص .

۶- فرهنگ فارسی فرانسه :

طهران ، سری ، جیبی ، ۷۲۴ ص .

۷- فرهنگ فرانسه با فارسی :

طهران ، ۱۳۱۶ ش ، سری ، جیبی ، ۱۱۳۶

ص .

۸- فرهنگ کوچک حبیب (انگلیسی با فارسی) :

طهران ، ۱۳۲۵ ش ، سری ، جیبی ، يهودا

بروخیم ، ۷۵۲ + ۸ ص .

۹- فرهنگ کوچک حبیب (فارسی با انگلیسی) :

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سری ، جیبی ، يهودا -

بروخیم ، ۶۴۳ ص .

۱۰- فرهنگ یکجداى حبیب (انگلیسی با فارسی) :

طهران ، ۱۳۳۱ ش ، سری ، رقمی ، يهودا -

+ ۱۴۶۵ + ۱۱ ص .

۱۱- فرهنگ یکجداى حبیب (فارسی با انگلیسی) :

طهران ، ۱۳۳۲ ش ، سری ، رقمی ، يهودا -

بروخیم ، ۱۰۶۹ ص .

۱۲- فرهنگ زیبا :

طهران ، ۱۳۰۷ ش ، سری ، رقمی ، ۶۶

+ ۹۵ ص .

حاجی سلیمان صباحی بید فلی کاشانی :

(- ۱۲۲۸ ق)

در اینکه صباحی در چه سنی وفات یافته

دلیل قاطعی در دست نیست ولی با قرائن ذیل

میتوان سن او را در وقت وفات حدس زد .

تاریخ تولد آذربایجان بتقریر خود او در شرح

حالش سنه ۱۱۲۳ ق و تذکره آتشکده را

چنانچه در دیباچه میگوید در سن چهل سالگی

تألیف نموده که مصادف است با سنه ۱۱۶۳ ق .

در کتاب مزبور صباحی را جزو معاصران

خود شمرده و میگوید ، جوانیست فرشته سیرت

آدمی و شهمز با نیست صحبتش دلنواز و دلکش
الخ .

چنانچه صباحی را در موقع تألیف تذکره
آذر ۱۱۶۳ ق جوانی سی ساله فرض کرده و
سالوفات او را بنابر آنچه نوشته شد ۱۲۲۸
بدانیم در سن ۸۵ سالگی وفات یافته . مدفن
صبحی در خارج دروازه بیدگل کاشان که
ولد و موطنش بوده میباشد و دارای بقعه‌ای
است گلین ولی سنگی که روی قبر او بوده
ر بوده اند و آثار فعلی از بودن سنگ حکایت
میکند .

(مجله ارمنان سال ۱۸ شماره ۲ ص ۱۰۹)
سایر مآخذ: مجمع الفصحاء ج ۲ ص ۲۶۳ ،
شمع انجمن ص ۲۶۸ ، ریحانه الادب ج ۲ ص
۴۵۵ تحفة العالم ص ۱۵۴ .

۱- چهارده بند در مرثی (شعر) ،

طهران ، ۱۳۵۴ ق ، سنگی ، اخوان کفایچی ،
بایوسفیه و دوازده بند محتشم .
۲- دیوان شعر :

طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سرب ، وزیر ، بتصحیح
پرتویضاوی شانزده + ۱۷۶ ص .

دکتر سلیمان غزالی :

( )

۱- سوانح الفكر فیما یسامر العشق من غیر (شعر عربی) :
طهران ، ۱۹۱۵ م ، سنگی ، جیبی ، خط میرزا -
علی اصغر ، ۱۶۴ ص .

۲- سوانح الکتم واء جم الحکم (عربی) :
جلد دوم ، طهران ، ۱۹۱۵ م ، سنگی ، جیبی ،
۱۰۱ ص .

۳- کراز یلا یا حقیقت عشق :

آلفونی دولامارتین ، ترجمه .
۲ جلد ، طهران ، سرب ، ۳۵۹ ص .

محمد سلیمان قدر :

( )

۱- ۳ جینه حاجت :

لکهنو ، ۱۲۹۴ ق ، سنگی ، رقی ، ۷۲ ص .

سلیمان کرمانی :

( )

۱- انیس العرفاء (شعر) :

هند .

سلیمان میرزا قاجار :

( )

۱- تذکره الاخوان :

طهران ، ۱۲۷۹ ق ، سنگی ، خشتی ، بی شماره
صفحه ، با کنوز الرموز در یک جلد .

سلیمانزاده (رجوع شود به) مصطفی .

سلیمان (رجوع شود به) مهدی تفکاهی .

سلیمی (رجوع شود به) حجة الاسلام زاده
اسکوئی .

سلیمی (رجوع شود به) علی اکبر .

سماکه حلی (رجوع شود به) محمد بن محمود .

سماکی (رجوع شود به) محمد بن حسین .

سماوی (رجوع شود به) جمال الدین .

سماوی (رجوع شود به) خسرو شاه .

سماوی (رجوع شود به) محمد بن طاهر .

سماهیچی (رجوع شود به) عبدالله بحرانی .

سمرقندی (رجوع شود به) ابوطاهر ابن

قاضی ابوسعید .

سمرقندی (رجوع شود به) جلال الدین

کنتوری کورمیر .

سمرقندی (رجوع شود به) دولت شاه .

سمرقندی (رجوع شود به) عبدالرزاق .

سمرقندی (رجوع شود به) مسعود بن محمود .

سمسار (رجوع شود به) مهدی [دکتر] .
 سملانی جزولی (رجوع شود به) محمدابن
 عبدالرحمن .
 سمنانی (رجوع شود به) حسن عسکری .
 سمندر (رجوع شود به) ن . سمندر .
 سمعی (رجوع شود به) حسن .
 سمعی (رجوع شود به) حسن .
 سمعی (رجوع شود به) حسین ادیب السلطنه .
 سمعی (رجوع شود به) غلامرضا .
 سمعی (رجوع شود به) یحیی .
 سمیعان (رجوع شود به) اسدالله .
 سنائی (رجوع شود به) جلال الدین همائی .
 سنائی (رجوع شود به) مجدود [حکیم] .
 سنهلی (رجوع شود به) محمد احسن .
 سنهلی (رجوع شود به) حسین دوست .
 سنجابی (رجوع شود به) کریم [دکتر] .
 سنجرین عبدالله (رجوع شود به) هندو شاه .
 سند (رجوع شود به) چاه وصال .
 سندیلوی (رجوع شود به) حمدالله

میرزای سنگلاخ :

(۱۲۹۴ ق)

از شعرا و عرفا و خوشنویسان که در شب
 جمعه ۱۷ صفر ۱۲۹۴ ق بسنی نزدیک
 یکصد و ده سال در تبریز فوت کرده و در آنجا
 بخاک سپرده شده است .

میرزای سنگلاخ اصلا خراسانی است و
 در خط نستعلیق انصافاً استاد بوده . در تمام
 عمر زن نگرفته و مسافرتها عذیده کرده
 از جمله بیش از بیست و پنج سال در ممالک
 عثمانی و مصر بسر میبرد و لی مثل غالب اهل
 هنر خالی از بعضی از اخلاق و عادات عجیبه

نبوده چنانکه خود را (آفتاب خراسان)
 میخوانده و زمین و زمان را بنده خط و شعر
 میخواست بهر کس قطعه از خط خود میداده
 این عمل را بزرگترین (مرحمت) در حق
 ایمی پنداشته و بهر خاکی که قدم میگذاشته
 بر آن منتهی عظیم مینهاد است .

خلاصه اصرار میرزای سنگلاخ در راه
 خودخواهی و غلودر حق هنر خویش کار او را
 به مرتبه جنون رسانده بود و بزرگترین جنون
 او آوردن ^{نسخه}های باردوبی معنی و رکیک در
 کلام است . که هر خواننده از خواندن آنها علاوه
 از خنده نمیتواند خودداری کند همیزان
 سفاکت این مرد که گویا یکسره از عقل
 خالی بوده پی میبرد . . . . . (مجله یادگار
 سال ۵ شماره ۱ و ۲ ص ۱۰۶ بقلم میرزا
 محمدخان قزوینی) .

۱- تذکرة الخطاطین ، امتحان الفضلاء .

(۲- بروج زواهر ۳ - ذیل مجمع الاوصاف

۴- درج جواهر ۵ - مجمع الارصاف) .

استانبول ، ۱۲۷۶ ق ، سنگی ، وزیرى ،

با اهتمام نجف علی دانش تبریزی ، ۱۷۶ +

بی شماره + ۱۴۵ + ۱۳۱ ص ۲ جلد ، تبریز ،

۹۱ - ۱۲۹۵ ق ، سنگی ، رحلی ، خط

محمد علی بن جلیل تبریزی ، بی شماره

صفحه ، ضمن آن سفرنامه و احوالات تلمیذ

و آداب المشق و صراط السطور و مداد الخطوط .

۲- قصیده سنگلاخ :

بولاق ، ۱۲۶۱ ق ، سربی ، وزیرى ، ۲۱ ص .

سنگلجی (رجوع شود به) محمد حسن

شریعت سنگلجی .

سنگلجی (رجوع شود به) محمد باقر .

سنگلجی (رجوع شود به) محمد بن محمد حسن .

سنگلجی طباطبائی:

( )

۱- وجوب الحجاب بنص الكتاب (عربی):

طهران،

سنندجی (رجوع شود به) محمدعلی .

سودی:

( )

۱- شرح دیوان حافظ شیرازی (ترکی):

(بهترین شرحی که بترکی نوشته شده

و معروفترین همه ۳ شرح است: ۱- سروری

۲- شهمی ۳- سودی و شرح سومی از همه

مفیدتر است زیرا مؤلف عاقلانه عمل خود را

محدود کرده است بتوضیح معانی لغوی و از

هرگونه تفسیرهای مجازی دوری جسته و

بیهوده سعی نکرده است که برای کلمات

و ابیات مشکله معانی وهمی جستجو نماید.

(از سودی تاجامی ص ۲۲۳).

لیزیبک، شرح هشتاد غزل، باهتمام

بر کهاوس.

استانبول، ۱۸۷۰م شرح کامل سودی بایک

شرح دیگر.

سوادکوهی (رجوع شود به) ماه منظر.

سودائی (رجوع شود به) عبدالکریم

دستگردی.

السودی (رجوع شود به) مرتضی

سوزنی سمرقندی (رجوع شود به) محمد بن علی.

سوسنجدی (رجوع شود به) محمد.

سوسة الحلی (رجوع شود به) احمد نسیم

[دکتر].

سویج الموسوی البصری (رجوع شود به) مهدی.

سویدی (رجوع شود به) محمد امین بغدادی.

سهائی:

( )

۱- قطعة الفینة دیوان شعر:

تبریز، ۱۳۰۸ ش، سری، جیبی، ۱۶ ص.

تبریز، ۱۳۴۶ ق، سنگی، رقمی، ۲۲ ص.

با سنکتراش عبید زاکانی.

سهام (رجوع شود به) عزیز.

سهام (رجوع شود به) منوچهر.

سه چهاری (رجوع شود به) محمد حسن.

سدهی (رجوع شود به) ابوالقاسم بن محمد علی.

سهراب (رجوع شود به) حسین [دکتر].

سهراب (رجوع شود به) هدایت الله.

سهراب:

( )

۱- بحال الاقالیم السبعة الى نهاية العماره (عربی):

ویرج، ۱۳۴۷ ق، بتصحیح هانس فون ثریک،

۲۰۱ ص.

سهراب بن ولی زندپور:

(۱۲۹۵ ش - معاصر)

۱- حساب و هندسة خزر:

طهران، دوره ابتدائی.

۲- دستور زبان:

طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، جیبی، چاپ

چهارم، اقبال، ۷۲ ص.

۳- راهنما و حل المسائل جبر :

جلد اول، طهران، کلاس دوم متوسطه .

۴- کلید ریاضیات یا کتاب حساب :

۲ جلد، طهران، ۳۲-۱۳۳۶ ش، سریبی .

جیبی، پاینده، ۴۹+۲۲۸ ص .

۵- هندسه دانش بخش :

طهران، ۱۳۲۳ ش، سریبی، چاپ سوم .

۶- هندسه زند پور :

طهران، ۱۳۳۶ ش، سریبی، جیبی، چاپ

سوم ۱۱۴ ص .

سهراب سپهری.

(۱۲۹۷ ش - معاصر)

در کرمان متولد شده پس از اتمام دوره مقدماتی برای ادامه تحصیل بطهران آمده و دوره متوسطه را در دارالفنون پایان رسانده و از دانشکده زبان باخذ لیسانس نائل آمده . در سال ۱۳۲۱ سمت دبیری وارد خدمت وزارت فرهنگ شده و اکنون در دبیرستان علمیه بتدریس زبان انگلیسی اشتغال دارد .

(سالنامه دبیرستان علمیه تحصیلی ۳۵ -

۱۳۳۴ ش .

۱- در کنار چمن (نثر) :

طهران، سریبی، ۲۶ ص .

۲- زندگی خوابها :

طهران، سریبی، وزیري، ۶۳ ص .

۳- مرغ آئین (نثر) :

نیما یوشیج، فرهنگ فرهی، ۱ . بامداد،

گلریا فرهی، سهراب سپهری، م . آزاد .

طهران، ۱۳۳۵ ش، سریبی وزیري، ۴۱ ص .

۴- مرغ رنگ :

طهران، بی تاریخ، سریبی، رقمی، ۷۱ ص .

سید سهراب ولی بدخشانی :

(- زنده در سال ۸۵۶ ق)

۱- سی و شش صحیفه و رسال حکمت و تاویلات بعض آیات قرآن :

طهران، ۱۳۳۹ ش، سریبی، رقمی، بتصحیح

هوشنگ اجاقی ۸۴ ص .

سهرندی (رجوع شود به) احمد بن عبدالاحد،

سهرندی (رجوع شود به) ناصر علی .

سهروردی (رجوع شود به) عبیدالله .

سهروردی (رجوع شود به) عمر شهاب الدین .

سهروردی (رجوع شود به) یحیی شهاب الدین .

ابو محمد سهل بن عبدالله بن یونس تستری :

(- ۲۸۳ ق)

از کبار علمای عصر و عظمای اولیای عهد

و اکابر اقلیم عراق و جامع بود میان علوم

شریعت و طریقت و حقیقت و معرفت و مذهب

حنفی داشت و ارادت بشیخ ذوالنون مصری

و طریقه سهلیه منسوب بوی است و بنای این

طریقه بر اجتهاد و مجاهده نفس است . وفات

وی در محرم سنه ۲۸۳ و بقول بعضی ۲۸۲ ق

و قول صحیح بروایت صاحب نفحات الانس

و غیره قول اول معتبر است .

(خزینة الاصفیاء ج ۲ ص ۱۶۳) .

۶- نظری بتاریخ :

آرتولد توینبی، تلخیص د. س. سامرول ،
ترجمه، طهران، ۱۳۳۶ ش، سری، خشتی،
۲۵۱ ص .

سهیل افنان :

(- معاصر)

از ایرانیان مقیم بیروت (مجله پیام نو، دوره
۵ شماره ۲، ص ۶۷).

۱- نامه ارستو طاليس درباره هنر شعر:

بیروت ۱۹۴۸ م، وزیری، ۲۳۷ ص .

سهیلی (رجوع شود به) احمد تبریزی .

سهیلی (رجوع شود به) احمد بن غلامرضا
خوانساری .

سهیلی (رجوع شود به) مهدی .

سیاح (رجوع شود به) احمد .

سیاح (رجوع شود به) جعفر .

سیاح (رجوع شود به) فاطمه .

سیاح (رجوع شود به) محسن [دکتر] .

سیاح سیانلو (رجوع شود به) هادی .

سیار (رجوع شود به) عبدالله .

سیار (رجوع شود به) غلامعلی [دکتر] .

سیاره (رجوع شود به) هاشم .

سیاسی (رجوع شود به) پرویز .

سیاسی (رجوع شود به) داریوش .

سیاسی (رجوع شود به) علی اکبر [دکتر] .

سیاسی (رجوع شود به) محمد .

سیاسی (رجوع شود به) محمود [دکتر] .

سیالکوتی (رجوع شود به) عبدالحکیم .

سیالکوتی مل متخلص به وارسته :

(- معاصر)

۱- صفات کاینات در ادبیات :

لکهنو، ۱۲۹۵ ق، سنگی، وزیری، ۳۱۹ ص.

عمر او هشتاد سال بوده و پیش از جنید در
محرم ۲۸۳ در بصره آسوده. هنوز خانه های
سهل و مزاد را در او که در سیرگاه مقرر اهل
شوشتر است بحال خود باقیست .

(مجالس المؤمنین ص ۲۶۹) .

سایر مآخذ : نفحات الانس ص ۴۵ ،

کشف المحجوب ص ۱۱۲ ، تحفة الاحیاب

ص ۱۴۱ ، آثار عجم ص ۳۷۱ .

۱- تفسیر بعض آیات من القرآن العظيم (عربی) :

هند .

سهلانی حمیری (رجوع شود به) کاظم بن حسن .

سهیل (رجوع شود به) خلیل .

سهیل (رجوع شود به) عبدالرحیم ضرابی

کاشانی .

سهیل (رجوع شود به) علی تماونی سهیل .

سهیل آذر :

(- معاصر)

۱- باستانشناسی کتاب مقدس :

جان الدر، ترجمه، طهران، ۱۳۳۵ ش ،

سری خشتی، ۲۰۳ ص .

۲- تاریخ میسیون امریکائی در ایران :

جان الدر، ترجمه، طهران ۱۳۳۳ ش، سری،

رقعی، ۱۱۱ ص .

۳- در پی عوسی :

چارلز شلدون، ترجمه به مشارکت جمشید

صفای اصفهانی، طهران، ۱۳۳۶ ش، سری

رقعی، ۳۱۱ ص .

۴- راه اصلاحات اجتماعی :

جان الدر، ترجمه، طهران، ۱۳۲۷ ش ،

سری، رقی، ۱۲۱ ص .

۵- مسیحیت و اصلاحات اجتماعی :

جان الدر، ترجمه، طهران ۱۳۳۰ ش ،

سری، رقی، ۱۶۳ ص .

(- معاصر)

۱ - کوچولوی شما چه میکند :

دکتر امی پیکلر، ترجمه ، طهران، ۱۳۳۴

ش ، سری ، رقی ، زوار ۹۸ + ۸۷ ص .

سیاوش کسرائی

(- معاصر)

۱ - آرش کمانگیر (شعر) :

طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سری ، رقی ، اندیشه ،

۴۰ ص .

۲ - آوا (مجموعه شعر) :

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سری ، رقی ، نیل ،

۸۴ ص .

سیاه پوش (رجوع شود به) محمد تقی [دکتر]

سیاه پوش (رجوع شود به) علی بن شهاب الدین

همدانی .

سیاه پوش (رجوع شود به) علی اکبر .

سیاه هروی (رجوع شود به) محمد اسمعیل .

سید (رجوع شود به) محمد بن محمد صادق .

سید آقائی (رجوع شود به) حسن قافی یزدی

سید الاطباء (رجوع شود به) علی بن محمد

تبریزی .

سید امامی (رجوع شود به) احمد [دکتر] .

سید بن حسن :

(- معاصر)

۱ - تریاق کبیر در طب :

هند ، ۱۳۰۹ ق .

۲ - صغری در منطق :

کانبور ، ۱۹۰۵ م ، سنگی ، وزیر ، ۲۲

+ ۹ ص ، با فرهنگ گلستان .

۳ - فرهنگ بوستان :

۴ - فرهنگ گلستان :

کانبور ، ۸۸ - ۱۸۹۰ م ، سنگی ، وزیر ،

لکهنو ، ۱۸۷۸ م ، سنگی ، وزیر ،

۳۱۹ ص .

۲ - مصطلحات الشعراء :

لکهنو ، ۱۸۶۷ م ، ۱۲۷۰ ق ، سنگی ، رحلی ،

۴۰۵ ص .

لکهنو ، ۱۳۰۵ ق ، سنگی ، وزیر ،

۲۶۰ ص .

هند ، ۱۸۵۴ م .

کانبور ، ۱۸۹۸ م ، سنگی ، وزیر ،

۴۰۶ ص .

کانبور ، ۱۳۱۶ ق ، سنگی ، رقی ، ۳۰۶ ص .

بهشتی ، سنگی .

۳ - مطلع المحدثین :

کانبور ، ۱۸۸۱ م ، سنگی ، وزیر ،

۹۸ ص .

سیامک یاسمی :

(- معاصر)

زندان خیال :

مورس دوکبرا ، ترجمه ، طهران، ۱۳۲۴

ش ، سری ، رقی ، ۹۲ ص .

سیاوش (رجوع شود به) یحیی .

سیاوش عماد :

۲۲+۲۲ ص .

۵ - فرهنگ سکندرنامه نظامی :

گانپور، سنگی .

سید بن زهره (رجوع شود به) حمزه بن علی .

سید بن طاووس (رجوع شود به) علی بن موسی .

سید تبریزی (رجوع شود به) محسن گلستان .

سید جواد (رجوع شود به) ح سید جواد .

سید حسینی (رجوع شود به) حسین بن عالم .

سید حسینی (رجوع شود به) رضا .

سیدالحکماء (رجوع شود به) علی بن محمد .

سید حمیری (رجوع شود به) اسمعیل ابن

محمد .

سید رضی (رجوع شود به) محمد بن حسین .

سید شفیعا (رجوع شود به) شفیع جاپلقی .

سیدالعلماء (رجوع شود به) حسین لکهنوی .

سید فاطمی (رجوع شود به) جواد .

سید مؤمن (رجوع شود به) محمد موسوی .

سید مجاهد (رجوع شود به) محمد بن علی .

سید مرتضی (رجوع شود به) علی بن حسین

علم الهدی .

سید میرزا جندقی :

(- معاصر)

۱ - قاب : بلور باغیات (شعر) :

طهران ، ۱۳۷۰ ش ، سری ، جیبی ، ۹۶ ص .

سیدهاشمی (رجوع شود به) ابوالحسن فرید

آبادی .

سیرجانی (رجوع شود به) علی بن علینقی .

سیرجانی (رجوع شود به) محمد باقر ابن

اسمعیل .

سیرجانی (رجوع شود به) محمد رضا .

سیروس (رجوع شود به) ح . سیروس خبیری

[دکتر] .

سیروس بهروزی :

(- معاصر)

۱ - ماژلان :

ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سری ، رقعی ،

گردونه تاریخ .

۲ - وایکنگ ها :

الیزابت جینوی ، ترجمه ، طهران ۱۳۳۹

ش ، سری ، رقعی ، ۱۲۴ ص .

سیروس بی بیان :

(- معاصر)

۱ - مزارع تعاونی یهود در ارض اسرائیل :

ادوین ساموئل ، ترجمه ، طهران ، ۱۹۴۷

۲ ، سری ، رقعی ، ۵۲ ص .

سیروس پرهام :

(- معاصر)

۱ - اصول سازمان اداری :

ل . اورویک ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۴

ش ، سری ، وزیری ، ۱۴۹ ص .

۲ - کتابهاییکه دنیا را تغییر دادند :

روبرت . ب . دونز ، ترجمه ، طهران ،

۱۳۳۷ ش ، سری ، رقعی ، ابن سینا ،

۳۲۰ ص .

دیل کارنگی ، ترجمه ، طهران ، سربسی ،
رقعی ، کانون کتاب ، ۲۴۰ ص .
طهران ، ۱۳۳۰ ش ، سربسی ، رقیعی ، چاپ
دوم ، ۲۲۴ ص .

سیروس علوی :
(- معاصر)

۱ - دین و علوم طبیعی :

پرفسور دکتر ماکس پلانک ، ترجمه و تلخیص
طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سربسی ، رقیعی ، ۱۸ ص ،

سیروس نبوی (رجوع شود به) علی اصغر .
سیستانی (رجوع شود به) محمد حسین شریعتمدار

سیف آراه شیخ عبدالرحمن :
(- معاصر)

شیخ رحمن سیف آزاد در شصت و هفت سال
قبل در محله بازار طهران بدنیای آمده پدرش
ملک مختصری داشت و اجناس عطاری عمده
فروشی میکرد . رحمن تا سن چهارده سالگی
در طهران بمکتب رفت و بعدها با والدین
خود بکربلا رهسپار شده و در آنجا برای
تحصیل مقیم شد و تا سن بیست سالگی در
کربلا بسر برد بالاخره محیط را در آنجا
برای خود کوچک دیده و دوروز قبل از قتل
میرزا علی اصغر خان اتابک بطهران رسید و
با رهبران مشروطیت آشنا شده و بدستور

دکتر سیروس ذکاء :

(۱۳۰۵ ش - معاصر)

در تیرین تولد یافته تحصیلات ابتدائی و
متوسطه را در طهران بپایان آورده و بگرفتن
لیسانس از دانشکده حقوق طهران توفیق
یافت ، سپس بعزم ادامه تحصیل بفرانسه
رفت و پس از شش سال اقامت در آن کشور
دوره دکترای دانشکده حقوق پاریس را با
موفقیت بپایان رسانیده و بایران بازگشت .
گذشته از حقوق بزبان و ادبیات فرانسه نیز
آشنائی دارد (مقدمه کتاب مائده های زمینی).

۱ - مائده های زمینی :

آندره ژید ، ترجمه ، طهران ۱۳۳۶ ش ،
سربسی ، رقیعی ، بنگاه ترجمه و نشر کتاب ،
چاپ دوم ، ۱۳ + ۱۸۳ ص .

۲ - منشا عدم مساوات :

ژان ژاک روسو ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۹
ش ، سربسی ، رقیعی ، ۸۰ ص .

سیروس ضیاء رجوع شود به) جعفر .

سیروس عظیمی :

(- معاصر)

۱ - چگونه میتوان دوست یافت و در مردم نفوذ کرد :

آنان بوعظ پرداخت و چون بین صنف نانوا و علاف اقوام زیادی داشت بعنوان ایزارکار سیاسی بدرد او خوردند و از آن تاریخ بکار سیاست پرداخت . بعداً به برلن مهاجرت کرد و در آنجا با انتشار مجله پرداخت در حدود هشت سالست بایران مراجعت کرده و در طهران مقیم است (مجله روشنفکر شماره ۵) سیف آزاد مدیر روزنامه ایران باستان که در فاصله دو جنگ بیش از سیزده سال در آلمان اقامت داشته و اطلاعات زیادی درباره آن کشور اندوخته سال گذشته نیز برای معامله و مطالعه بآلمان مسافرت نموده اخیراً بعد از بهبود بطهران مراجعت کرده است (روزنامه اطلاعات ۱۳۳۳/۴/۳) .

۱ - دموکراسی و آزادی درهند :

(تاریخچه فرقه اسمعیلیه) .

طهران ، ۱۳۲۹ ش ، سربسی ، وزیری ، ۵۵۶ ص .

۲ - راهنمای بانوان :

طهران ، ۱۳۳۰ ش ، سربسی .

۳ - مجموعه صنایع ایران :

طهران ، سربسی .

سیف بن محمد بن یعقوب سیفی هروی :

(۶۸۱ ق -)

در شهر هرات متولد شده علوم و معارف اسلامی را کسب نموده ، مخصوصاً در ادبیات فارسی و عربی بهره وافیه داشته . اشعار او مورد توجه ملوک و امراء واقع بوده و بمعاذت حکیم سعدالدین منجم خوری که او را استاد خود میخواند بدربار ملک فخرالدین کرت متوفی ۷۰۶ ق راه یافت . بعدها بنظم مثنوی سام نامه بطرزشاهنامه که متجاوز از بیست هزار

بیت است پرداخت .

(مقدمه تاریخ نامه هرات) .

۱ - تاریخ نامه هرات (تاریخ سیفی) :

(کلیه مدارک و اسناد دولتی در اختیار او بوده که در برخی از فصول کتاب مواد ابلاغیه ها و قراردادها و معاهدات را جزء بجزء نقل میکند ، مجلد اول تاریخ عمومی هرات و مجلدات دیگر در تذکره احوال اعیان و اشراف و مأموران عالیرتبه و اشخاص مهم که بدیدار هرات می آمده اند و رو بهمرفته در چهارصد فصل ولی نسخه حاضریش از صدوسی فصل نیست تاریخ فراغت از تألیف بین ۷۲۰ تا ۷۲۹ ه) .

کلیکته ، ۱۳۶۲ ق ، سربسی ، وزیری ،

با اهتمام محمد زبیر صدیقی ۸۲۱ + ۲۷ -

۲۴ ص .

سیف پور فاطمی (رجوع شود به) نصرالله .
شیف الدوله (رجوع شود به) سلطان محمد
استرآبادی .

شیخ سیف الدین بن (عباس غریب دوستی

گرمرودی) ایسی :

(۱۳۱۷ ق - معاصر)

۱ - مطارح النحول :

۲ - رساله در پاسخ افری در بیان وجوه اعجاز قرآن
کریم :

مشهد ، ۱۳۳۱ ش ، سربسی ، خشتی ، ۳۵۵

+ ۴۴ ص .

سیف الدین جهانبانی :

(- معاصر)

۱ - شاخه های شکسته :

طهران ، ۱۳۲۵ ش ، سربسی ، رقمی ، ۸۶ ص .

سیف‌الدین بن سید محمد دیزجی زنجانى :

(- معاصر)

۱- الدیات :

زنجان، ۱۳۷۱ ق، سری، خشتی، ۱۰۱ ص.

۲- کتاب ارث :

زنجان، ۱۳۶۷ ق، سری، خشتی، ۸۸ ص.

۳- مناسک حج :

طهران، ۱۳۷۵ ق، سری، جیبی، ۱۸۶ ص.

۴- محتاج الهدایة در فقه :

زنجان، ۱۳۶۵ ق، سری، خشتی، ۳۸۳ ص.

سیف‌الدین حاجی بن نظام عقیلی :

( )

از رجال نیمه دوم قرن نهم هجری

۱- آثار الوزراء :

طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، وزیرى، با اهتمام

جلال‌الدین محدث، نشریه ۵۲۸ دانشگاه

۲۸+۳۶۸ ص.

مرکز تحقیقات کامپیوتر علوم اسلامی

سیف‌الدین محلاتی :

( )

۱- قند پارسی دستور زبان :

بمبئی ۱۹۲۲ م، سنگی، خشتی، ۵۸ +

۴۵+۸۱+۵۲+۹۱+۳۳+۶۲ ص.

دکتر سیف‌الدین بن (حجة الاسلام

زین‌العابد تفرشی) نبوی :

(۱۳۰۰ ش - معاصر)

فارغ التحصیل طب در فرانسه متخصص

بیماریهای قلبی از فرانسه و انگلستان

نماینده علمی و رسمی ایران در کمگه

متخصصین قلب جهانی واشنگتن در سال

۹۵۵ م (نقل از خط مؤلف) .

۱- الکتروکاردیوگرافی :

بمشارکت دکتر رضا محمد زاده، طهران،

۱۳۳۵ ش، سری، جیبی، ۱۱۷ ص.

۲- ریزشهای قلبی یا اگترکونس تی توسیونل نیک -

فرجام :

طهران، ۱۳۳۲ ش، سری، رقمی، ۶۰ ص.

۳- نتیجه دومین کنگره بین‌المللی بیماریهای قلبی در

واشنگتن ۱۴ تا ۱۸ ستمبر ۱۹۵۴ م :

طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، رقمی، ۱۲ ص.

سیف زاده سالکی (رجوع شود به) محمد

بارفروشی .

سیف السلطنه (رجوع شود به) علی اکبر

سردار کل .

سیف‌الشعراء (رجوع شود به) ابوالفتح

دهقان سامانی .

سیف‌الله رشیدیان :

(- معاصر)

۱- جغرافیای خوزستان :

طهران، ۱۳۳۲ ش، سری، رقمی، ۴۰ ص.

سیف‌الله بن قاسم موسوی :

(- معاصر)

۱- ضروری‌الابتدی در لغت :

لکهنو، ۱۲۸۸ ق، سنگی، وزیرى، ۵۱۵ ص.

سیفی (رجوع شود به) محمود .

سیفی (رجوع شود به) مهدی [دکتر] .

سیفی :

( )

۱- خیالات رنگین :

لکهنو، ۱۹۲۹م، سنگی، رقعی، ۱۸۲ ص .

سیفی بخاری :

( )

از شعرای قرن نهم هجری در زمان خاقان منصور از بخارا موطن خود بهرات آمده آغاز تحصیل علم نموده و در ظل تربیت و رعایت امیر نظام الدین علیشیر آرام گرفته احیاناً به ملازمت آستان سلطنت نیز اقدام مینمود و بعد از چند سال روی به ماوراءالنهر آورد و باستادی شاهزاده سعید بایسنقر میرزا مشرف گشت دوسه سال در خدمت وی بود چون میرزا بایسنقر شربت شهادت چشید سیفی در آنجا ساکن گشت تا آن زمان که دست قضا سجل حیاتش در نوشت ویرا اشعار دلفریب و معانی خاص بسیار است و در باب صناعات دیوان علیحده دارد و در آن منظومات امثال و معانی بدیع درج نموده است (رجال حبیب السیر ص ۱۹۳) .

۱- رساله در عروض :

پاریس، ۱۸۷۲م، با رساله عروض جامی

دهلی، ۱۲۶۹م سنگی رقعی، ۶۴ ص .

کلکته، ۱۷۲۷م، ۵۴+۱۰۱ ص

کلکته، ۱۸۶۷ ق، سنگی، رقعی، ۷-۵۴ ص

با رساله قافیه جامی .

گانیپور، ۱۹۱۶م، سنگی، وزیری.

لکهنو، ۱۲۷۱ق، سنگی، وزیری .

لکهنو، ۱۲۹۸ق، سنگی، وزیری، ۲۰۸ ص .

لکهنو، ۱۲۹۳م سنگی وزیری، ۴۸ ص .

لاهور، ۱۹۲۳م، سنگی، وزیری، بتصحیح

مولوی نصیرالدین صاحب، ۴۰ ص.

لاهور، ۱۸۸۵م و ۱۹۲۳م سنگی وزیری،

۴۸ ص .

سیفی قزوینی (رجوع شود) محمد بن مهدی.

سیفی هروی (رجوع شود) سیف بن محمد.

سیمجور (رجوع شود) کاظم [دکتر] .

سیمونیان (رجوع شود) قازار .

بانو دکتر سیمین دانشور:

(- معاصر)

۱- آتش خاموشی :

طهران، ۱۳۲۷ش، سری، ۱۷۴ ص .

۲- بشارتیس :

آرتور شنیستلر، ترجمه، طهران، ۱۳۳۳ش،

سری، رقعی، ۹۰ ص .

طهران، ۱۳۳۲ش، سری، رقعی، ۸۶ ص .

۳- بهترین داستانهای چخوف :

(۱- جیر جیرک ۲- دشمنان ۳- فراری

۴- رؤیاها ۵- يك اتفاق ناچیز ۶- سازو-

چیلد ۷- بوسه ۸- راهب سیاهپوش) .

طهران، ۱۳۳۰ش، سری، رقعی، ۱۴۳ ص.

۴- پیک مرگ و زندگی یا کمدی انسانی :

ویلیام سارویان، ترجمه، طهران، ۱۳۳۳ش،

سری، رقعی، ۳۲۰ ص .

۵- ایفوس :

چخوف، ترجمه، طهران، سری.

۶- داغ تنگ :

ناثانیل هارثون، ترجمه، طهران، ۱۳۳۴ش،

سری، رقعی، ۲۴۰ ص.

۷- راز موفق زیستن :

دیل کارنگی، ترجمه، طهران، ۱۳۳۰ش،

سری، جیبی، امیر کبیر، ۱۹۱ ص .

۸- سرباز شکلاتی :

برنارد شاو، ترجمه، طهران، سربی، رقعی،
۱۱۶ ص.

۹- شهری چون بهشت، مجموعه داستان :

طهران، ۱۳۴۰ ش، سربی رقعی، علی اکبر
علمی، ۲۵۰ ص.

۱۰- همراه آفتاب :

هارولد کولد کولندر، ترجمه، طهران،

۱۳۳۷ ش، سربی، رقعی، کتابفروشی

محمدحسن علمی، ۳۵۵ ص.

بانو سیمین بر بهبهانی دختر عباس خلیلی :

(۱۳۰۶ ش - معاصر)

در طهران تولد یافت و پس از تکمیل

تحصیلات در دبستان و دبیرستان تاموس در

سال ۱۳۲۴ از آموزشگاه عالی مامائی

فارغ التحصیل گردید. این بانوی با ذوق

خوش قریحه بدو زبان انگلیسی و فرانسه

نیز آشنائی دارد و اشعار او از بهترین آثار

بانوان این عصر است.

(شعرای معاصر ایران ص ۷۶). مرکز تحقیقات کتب و علوم سیمین

۱- جای پا (مجموعه شعر) :

طهران، ۱۳۳۵ ش، سربی، رقعی، ۱۷۹ ص.

۲- چلچراغ (شعر) :

طهران، ۱۳۳۵ ش، سربی، رقعی، امیرکبیر

۲۳۲ ص.

۳- به تار شکفته (شعر) :

طهران، سربی.

سینا (رجوع شود) جمال.

سینا (رجوع شود) عبدالله.

سینا (رجوع شود) محمدعلی.

سینا (رجوع شود) مصطفی قلی.

سینا (رجوع شود) هادی.

سینکی (رجوع شود) محمد مجد الملک.

سیورام جوهر :

( )

۱- جواهر ترکیب :

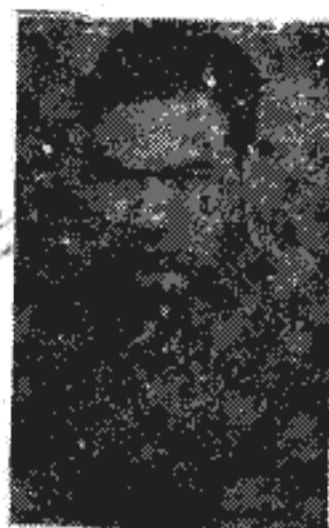
هند، ۱۲۷۱ ق، سنگی، با گلین اکبر

(رجوع شود) عبدالرحمن.

ش

دکتر. ش پرتو (شیرازپور) :

(- معاصر)

درو وزارت خارجه سمت استخدام دارد. بسال

۱۳۰۹ شمسی مجله آرمان را تاسیس نمود .

۱- ایران :

بمشارکت صادق هدایت و بزرگ علوی ،

طهران ، ۱۳۱۰ ش ، چاپ دوم ، سربى ، ۴۸ ص .

۲- بهای عشق :

طهران ، ۱۳۲۵ ش ، سربى .

۳- پهلوان زند ، در احوال لطفعلی خان :

طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سربى ، جیبى ، ۱۰۴ ص .

۴- چشمه سیماب :

طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سربى ، رقى ، ۴۸ ص .

۵- خوشه پروین (شعر) :

طهران ، ۱۳۲۱ ش ، سربى ، رقى ، ۸۴ ص .

۶- داستانها ، مجموعه هفت داستان :

۲ جلد ، طهران ، ۱۳۲۹ ش ، سربى ، رقى ،

۸۸۰ + ۸۸ ص .

۷- خاطرات پس از مرگ :

شاهنویس ، ترجمه ، طهران سربى .

۸- دختر دریا :

طهران ، ۱۳۲۵ ش ، سربى ، رقى ، ۱۹۲ ص .

۹- در گرو پول :

طهران ، ۱۳۱۰ ش ، سربى ، رقى ، ۱۶ ص .

۱۰- دکتر قی ارائی در زندگى شهر داشت :

طهران ، ۱۳۲۳ ش ، سربى ، رقى ، مطبوعه

توده ایران ، ۱۳۲ ص .

۱۱- دو نامه :

طهران ، ۱۳۲۹ ش ، سربى ، رقى ، ۱۰۳ ص .

۱۲- ژینوس :

طهران ، ۱۳۲۵ ش ، سربى ، وزیرى ، ۸۸ ص .

۱۳- سمندر :

طهران ، ۱۳۲۵ ش ، سربى ، رقى ، ۳۸ ص .

۱۴- غزما ، مجموعه اشعار :

طهران ، ۱۳۲۹ ش ، سربى ، رقى ، ۵۶ ص

۱۵- قهرمان ایران شهر:

طهران ۱۳۳۲ ش، سری، رقی، کانون
معرفت، ۱۶۵ ص.

۱۶- کام دیر:

طهران، ۱۳۲۵ ش، سری، وزیر، ۶۴ ص.
۱۷- کوه عشق من:طهران، ۱۳۱۳ ش، سری، جیبی، کتابفروشی
میروس، ۷۸ ص.
۱۸- ویدا:طهران، ۱۳۱۳ ش، سری
۱۹- هفت چهره:طهران، ۱۳۲۹ ش، سری، رقی، ۸۰ ص.
۲۰- همسایه شوروی ما:

طهران ۱۳۲۳ ش، سری، رقی، ۶۴ ص.

شانی (رجوع شونده) حسین.

شاپور آرین نژاد:

(معاصر)

۱- داستان واقعی عشقها و خونها:

طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، رقی، ۱۰۲ ص.

۲- قیام اسمعیلیه (فتنه حسن صباح یاراه بهشت):

طهران، ۱۳۳۶ ش، سری، رقی، ۴۴۳ ص.

۳- گلونه‌های خفیف با منجینه بو فالویل:

چرخ بوگارد، ترجمه، طهران، سری، جیبی،
نشریه سازمان انتشارات داستانهای محلی،
۴۰ ص.

شاپور اردشیرچی:

(معاصر)

۱- فرهنگ اصطلاحات جاری زبان انگلیسی:

طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، رقی، ۷۴۲ ص.

شاپور اسدی آذربایجانی:

(معاصر)

۱- آئینه عبرت:

طهران، ۱۳۱۶ ش، سری، رقی، شرکت
چاپخانه فردوسی، ۱۱۰ ص.
۲- راهنمای رانندگان:
طهران، سری.

شاپور راسخ:

(معاصر)

۱- بهزاد:

طهران، ۱۳۱۹ ش، سری، بنگاه افشاری.

شاپور رزم آزما:

(معاصر)

۱- فاوست، لوکریا:

تورکنیف، ترجمه، به مشارکت فریدون بدره،
طهران، ۱۳۳۶ ش، سری، رقی، ۱۱۲ ص.

شاپور روآسانی:

(معاصر)

۱- فرضیه‌های تکامل:

طهران، ۱۳۳۶، سری، رقی، چاپ دوم
۱۴۳ ص.

شاپور زند

(معاصر)

۱- آتش:

ر. استوارت، ترجمه، طهران، ۱۳۳۳،
سری، رقی، ۲۱۷ ص.

شاپور کیانی :

(- معاصر)

۱- حیات و مرگ :

رشت، ۱۳۰۷ ش، سری ۶۰ ص .

سرهنگ ایرج (شاپور) نجد سمیعی فرزند
معاضد الملك باقر :

(۱۲۹۲ ش - معاصر)

در رشت متولد شده و پس از طی دوره کامل
دبیرستان (شعبه علمی) در سال ۱۳۱۲ وارد
دانشکده افسری شده پس از نایل بدرجه
افسری دوره دانشکده دیده بانی هوایی را
طی نموده سپس وارد دانشکده حقوق شده و
در رشته سیاسی لیسانس گرفته است .
پس از آن در کنکور دانشگاه جنگ
شرکت جسته بعد از طی دوره دانشگاه جنگ
برای گذراندن مافوق لیسانس وارد مؤسسه
علوم اداری گردیده (اکنون سال ۱۳۳۶)
مشغول طی دوره مافوق لیسانس میباشد و در
وزارت جنگ با درجه سرهنگی ستاد در
اداره دادسی ارتش بخدمت اشتغال دارد
(نقل از خط مؤلف)

۱- دوبرادر :

ژرژ لوفور، ترجمه، طهران، ۱۳۲۶ ش .

سری، جیبی، مطبوعات افشاری، ۱۳۹ ص .
۲- شکار شبانه یا سر جوخه :

لوسین ویکتور مونیه، ترجمه، طهران، ۱۳۳۷

ش، سری، وزیر، گوتمبرگ، ۴۰۴ ص .

شاد (رجوع شونده) ک . شاد .

شاد (رجوع شونده) محمد شاه .

شاذان (رجوع شونده) ابوالحسن .

شاذان (رجوع شونده) عزت الله .

شاذان (کارگر) :

(- معاصر)

۱- مصدق در قضاوت جامعه محرومین :

طهران، بی تاریخ، سری، رقی، ۲۶ ص .

شادلو (رجوع شونده) نصرت الله .

شادمان (رجوع شونده) ضیاء الدین [دکتر]

شادمان (رجوع شونده) غضنفر .

شادمان (رجوع شونده) فخر الدین [دکتر] .

شادمان (رجوع شونده) فریدون .

سلطان شادمان خان مهر سازنگ آل :

( )

سلطان شادمان از سلطانزادگان قوم
ککهر است . ملک اینها در میان ولایت
هندوستان بر مثال برزخی افتاده، وی با وجود
لکننت زبان طبعی بنایت جالاک داشت و شام
جهان پادشاه با فکرش همواره سرخوش بود
همیشه مورد انعامات فاخره میگردد در مدح
عالمگیر هم قصائدی پرداخت . . .
(تذکره شمع انجمن ص ۳۳۳) .

۱- دیوان شادمان :

لاهور، ۱۸۹۹ م، ۸۸ ص .

شیخ سدید الدین ابوالفضل شاذان ابن

جبرئیل بن اسمعیل قمی :

(زنده در سال ۵۵۸ ق)

شالچیان (رجوع شوده) محمد رضا شمس الهدی .

شالفروش (رجوع شوده) حسین .

شام غازانی (رجوع شوده) اسمعیل .

شام غازانی (رجوع شوده) نظام الدین .

شاملو (رجوع شوده) احمد .

شاملو (رجوع شوده) مرتضی قلی .

شامی (رجوع شوده) نظام الدین .

شانه چی (رجوع شوده) محمد کاظم .

شاوری یمینی (رجوع شوده) ابن مقری -

اسمعیل بن ابی بکر .

شاه آبادی (رجوع شوده) محمد علی ابن -

محمد جواد .

شاه ارزانی (رجوع شوده) محمد اکبر .

شاه اسمعیل صفوی (رجوع شوده) اسمعیل .

شاهبازی (رجوع شوده) محمد صفی .

شاهباغ (رجوع شوده) علی حائری .

شاهپور بهروزی :

(- معاصر)

۱- طغیان :

ساموئل هاپکینز آدامز، ترجمه ، طهران ،

۱۳۳۷ ش، سری، رقی، مطبوعات عطائی،

۱۰۱ ص .

شاه نخسکی (رجوع شوده) محمد .

شاه جهان آبادی (رجوع شوده) رحمت الله

شاه جهان آبادی (رجوع شوده) سلیم الدین

شاه جهان آبادی (رجوع شوده) شمس -

الدین فقیر .

نواب شاه جهان بیگم :

( )

۱- تاج الاقبال در تاریخ بهوپال :

مقیم مدینه شیخ اجل ثقة فقیه عالم -

نظیم الشان جلیل القدر شیخ شهید در ذکر

فرموده که از اجله فقهاء ماست و از کتاب

قبلة او نقل مینماید و این شیخ از ابوالقاسم

طبری و از اوسید فخار موسوی استاد محقق

حلی روایت میکنند .

(فوائد الرضویه ص ۲۰۷) .

۱- از احاطة العلة فی معرفة القبلة (عربی) :

ضمن بحار الانوار بطبع رسیده است .

۲- کتاب فضائل (عربی) :

طهران ، ۱۲۹۴ ق، سنگی، خشتی، باهتمام

بهرام میرزا معز الدوله ، بتصحیح سلطان -

القرام محمود بن محمد حسینی تبریزی ،

۲۳۸ ص .

شأنی (رجوع شوده) حسین .

شارق (رجوع شوده) محمد علی قزوینی .

شاطر عباس (رجوع شوده) عباس صبوحی .

شاطر قمی (رجوع شوده) مصطفی .

شاطر غلامحسین (رجوع شوده) غلامحسین

صفائی .

شاگرد (رجوع شوده) ضیاء .

شاگرد (رجوع شوده) قمر الدین .

شاگرد طهرانی :

( )

مقیم حیدر آباد دکن .

۱- طوطی شیرین مفتار :

(شرح حال حسینقلی معتمد الوزاره متوفی

۱۳۰۵ ق)

حیدر آباد دکن ، ۱۳۰۵ ق، وزیری ، ۵۲ ص .

شاگردی (رجوع شوده) باقر .

شاگردین (رجوع شوده) عبدالرحمن .

هند ، ۱۲۸۹ ق ، سنگی .

۲- خزانه اللغات :

جلد ۲ ، بهویال ، ۱۳۰۴ ق ، سنگی ، وزیر ،
بزرگ .

شاهجهان پوری (رجوع شود به) احمد .

شاهجهان پوری (رجوع شود به) محمد -

حسین .

شاهچراغی (رجوع شود) محمد حسین موسوی .

شاه حسینی (رجوع شود به) ناصرالدین .

شاهدکارانی (رجوع شود به) یدالله .

شاهرخ (رجوع شود به) ارباب کیخسرو .

شاهرخ (رجوع شود به) بهرام .

شاهرخ (رجوع شود به) ناصر .

شاهرخ اصفهانی :

( )

۱- خاطرات من :

از فضلاء اهل سنت و جماعت هندوستان

اصفهان ، ۱۳۲۲ ش ، سری ، رفعی ، ۳۰ ص ، در نیمه اول قرن چهارم هجری

(فهرست رضویه ج ۵ ص ۵۵۷)

۱- چهارباب در اصول دین و اخلاق :

لکهنو ، ۱۲۵۸ ق ، سنگی .

شاه محمد حسن (رجوع شود به) محمد حسن

اشرف .

شاه محمد خان خانان (رجوع شود به) محمد .

شاه محمد دارابی (رجوع شود به) محمد -

ابن محمد .

شاه ملا (رجوع شود به) عبدالله شیرازی .

شاه میر (رجوع شود به) محمد .

شاه میر (رجوع شود به) هبة الله حسینی .

شاه میرزا صفوی (رجوع شود به) محمد هادی .

شاه میرزا لکهنوی (رجوع شود به) محمد -

صالح .

شاهرخی (رجوع شود به) ابوالفضل میرزا .

شاهرخی (رجوع شود به) نصرالله .

شاهرودی (رجوع شود به) احمد بن محمد -

علی [شیخ] .

شاهرودی (رجوع شود به) حسین مزجی -

[شیخ] .

شاهرودی (رجوع شود به) عباسعلی .

شاهرودی (رجوع شود به) علی حسینی .

شاهرودی (رجوع شود به) قوام الدین [دکتر]

شاهرودی (رجوع شود به) کاظم .

شاهرودی (رجوع شود به) محمدعلی .

شاهرودی (رجوع شود به) محمود حسینی .

شاهزیدی (رجوع شود به) غلامحسین قمی .

شاهسون (رجوع شود به) عزت الله .

شاهنده (رجوع شود به) عباس .

شاه نعمت الله ولی (رجوع شود به) نعمت الله .

نواب صمصام الدوله شاهنواز خان میر

عبدالرزاق خوافی اورنگ آبادی :

(۱۱۱۱ - ۱۱۷۱ ق)

اصلش از سادات خواف و جداعلای او
میر کمال الدین در عهد اکبر پادشاه از خواف
به هند آمده و در سلك ملا زمان پادشاهی -
در آمد .

وی در سنه ۱۱۱۱ ق در لاهور متولد شده
و در جوانی از لاهور باورنگ آباد آمد و در
اوائل بمنصبی از جانب نواب آصفجه سر -
افراز گشت و بعد از چندی بدیوانی پادشاه
صوبه برار مامور شد و مدتی عهده دار مشاغل
نواب آصفجه و فرزندش نواب نظام الدوله
بود . بعد همدت پنج سال انزوا اختیار کرد

و مجدداً بشغل سابق خود معاودت کرد و
بالاستقلال امور وزارت شش صوبه دکن بمعهده
وی را گذار گردید و در جنگی که بعد پیش آمد
و نظام الدوله مقتول گردید صمصام الدوله خانه -
نشین شده و بعداً در سنه ۱۱۶۵ ق بصوبه داری
حیدرآباد امتیاز یافت ولی بعداً حوزة
مأموریت او دچار تجاوز داخلی و خارجی شده
و اوضاع او در گیر و دار جنگ دگرگون شد و
در سنه ۱۱۷۱ گرفتار طاغیان شده و اسباب و
اثاثیه او بتاراج رفت و خود صمصام الدوله
در سوم رمضان ۱۱۷۱ ق بدرجه شهادت رسید
و در اورنگ آباد نزد اقارب خود مدفون -
گردید .

وی جامع کمالات بود و بجمیع علوم آشنائی
داشت و در شعر دانی دم از یکتائی میزد و
منشی بی بدل بود کتاخانه عظیمی از عربی و

فارسی فراهم آورده بود و اکثر آن کتب را
بندست خود مقابله و تصحیح نمود .

(مآثر الامراء ج ۱ ص ۱۴)

۱- مآثر الامراء در احوال امرای عهد سلاطین تیموریه
هند و علماء و سادات :

۳ جلد، کلکته ، ۱۳۰۹ ق، سربى، وزیرى،
۸۳۵ + ۸۸۲ + ۹۸۲ ص، قسمت فهرست
تصحیح اشرف علی ۴ - ۱۸۹۵ م، سربى،
وزیرى، ۱۶۱ + ۲۳۶ + ۲۰۶ ص.

شاهوردی (رجوع شود به) محمد .

شاه ولی الله دهلوی (رجوع شود به) ولی الله .

شاه الهدایه چشتی فرزند شیخ عبدالرحمن

حسینی عثمانی :

(- زنده در سال ۱۳۰۶ ق)

۱- تذکره سیر الاقطاب شرح حال بزرگان چشتیه :
لکهنو، ۱۳۰۶ ق، سنگی، وزیرى، ۶۵۶ ص.

شاهی سبزواری (رجوع شود به) ملک .

شاهی (رجوع شود به) مهدی [مهندس] .

شاهید (رجوع شود به) جعفر .

شاهین (رجوع شود به) س . م . شاهین .

شاهین (رجوع شود به) مهدی .

شاهین :

(- معاصر)

۱- فرهنگ پایه :

طهران، سربى، خشتى، ۲۲۶ ص.

شاهین سرکسیان :

(- معاصر)

۱- چنگیزخان :

ویان نویسنده روسی، ترجمه، طهران،

سربى، رقمی، کانون معرفت ۱۷۲ ص.

شایان (رجوع شود به) حسین .

شایان (رجوع شود به) عباس

شایان (رجوع شود به) م. ب. شایان .

شایانفر (رجوع شود به) علینقی .

شایانی (رجوع شود به) عطیه [بانو] .

شایسته (رجوع شود به) عبدالرحیم .

شایسته (رجوع شود به) محمد میرزا تاج‌الدین .

بانو شایسته صادق :

(- معاصر)

۱- مقام زن در ایران و ترکیه :

طهران، ۱۳۱۶ ش، س. ب. ۲۴ ص.

شایق (رجوع شود به) عبدالله .

شایق (رجوع شود به) علی [حاج میرسید] .

شایق (رجوع شود به) محمد .

شایکان (رجوع شود به) ابوتراب .

شایکان (رجوع شود به) اسمعیل .

شایکان (رجوع شود به) علی بن هاشم .

شباب (رجوع شود به) محمد جواد .

کرمانشاهی .

شباب (رجوع شود به) عباس شوشتری .

شباب (رجوع شود به) محمد محسن .

شباهنک (رجوع شود به) حسین .

شبر (رجوع شود به) حکیم سید حسن کاظمی

شبر (رجوع شود به) عبدالله بن محمد رضا .

شبر لک :

(- معاصر)

۱- آرمان ایران :

طهران، س. ب.، رقمی، ۹۸ ص.

شبستری (رجوع شود به) عبدالله موسوی .

شبستری (رجوع شود به) علی بن حسن .

شبستری (رجوع شود به) علی معجز .

شبستری (رجوع شود به) محمد حسینی -

وحید .

شبستری (رجوع شود به) محمود ابن -

عبدالکریم .

شبستری (رجوع شود به) نصرالله .

شبهگرد :

(- معاصر)

۱- راسپوتین :

شارل پتی، ترجمه، طهران، ۱۳۳۴ ش،

س. ب. جیبی، ۱۴۳ ص.

شبل الحکماء (رجوع شود به) عبدالکریم .

شبلی نعمان (رجوع شود به) محمد .

شبیبی (رجوع شود به) محمدرضا .

شجاع‌الدین بن دکتر علیرضا شفاء :

(۱۲۹۷ ش - معاصر)

بعد از تحصیلات متوسطه در مدرسه علمیه

بمیل پدرش وارد دانشکده طب گردید ولی

روح اوسازگار دوا و سنجش بیماری نبود .

سال ۱۳۱۸ بفراغه رفت و رشته ادبیات

را انتخاب کرد ولی دیری نپایید که آتش

جنگ روشن شد و شفا برای ادامه تحصیل

اجباراً به بیروت رفت . پس از اتمام تحصیلات

عالیه در بیروت در سال ۱۳۲۰ بطهران

- بازگشت و در اداره تبلیغات بخدمت اشتغال یافت. بزرگترین تألیف وی (کتاب ایران در ادبیات جهان) است این کتاب جایزه اول سخن را بدست آورد و بهترین ترجمه سال شناخته شد. صاحب ترجمه مدتی رئیس اداره تبلیغات بود ولی به قیده خود از راه نویسندگی بهتر میتواند بکشور ایران خدمت کند (مجله خواندنیها سال ۱۵ شماره ۵۹ ص ۲۰)
- اکنون رایزن و سخنگوی دربار شاهنشاهی است
- ۱ - آهنگهای شاعرانه : (مجموعه بهترین اشعار لامارتین) طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سربی ، وزیری ، معرفت ، ۱۱۵ + ۱۱۴ ص
  - ۲ - افسانه خدایان : «تاریخچه مختصر میتولوژی یونان و باستان آن در ادب و هنر جهان» طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سربی ، وزیری ، گوتمبرگ ، ۱۷۵ ص
  - ۳ - افسانه های رازخیال : (مجموعه داستانها : سوسک طلائی ، دوزخ ...) ادگار آلن پو امریکائی : ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۴ ش سربی ، وزیری ، ۲۶۰ ص
  - ۴ - افکار و اندیشه ها : گوستاو لوبون ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۷ ش ، سربی ، رقمی ، ۲۲۹ ص
  - ۵ - اوراق زرین ، ادبیات جهان : ترجمه و تألیف ، طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سربی ، رقمی ، گوتمبرگ ، ۲۲۳ ص
  - ۶ - ایران در ادبیات جهان : جلد اول در ادبیات فرانسه ، طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سربی ، وزیری ، ابن سینا ، ۴۰ + ۲۳۹ ص
  - ۷ - بازگشت : (۱۲ داستان از ۱۲ نویسنده معروف دنیا)

- طهران ، سربی ، وزیری ، ۱۶۸ ص
- ۸ - باطاریك عشق (مجموعه داستان) :
  - ۱ - رازيك عشق ، إدوارد فرونده فرانسوی
  - ۲ - قانون فرار ، ای . و . میسن انگلیسی
  - ۳ - مادر ، ای . ام . فورستر انگلیسی
  - ۴ - گذرگاه ، سامرست موآم انگلیسی - ۵
  - يك اشتباه ، مارسل پرمود فرانسوی - ۶
  - ماجرائی در فلورانس ، سمرست موآم - ۷
  - خون و شن ، جیا کومولادارندا ایتالیائی - ۸
  - اعتراف سمرست موآم - ۹ - آلیس ، خانم لیلان دو کن کانادائی - ۱۰ - خانه در پیچ رودخانه ، سمرست موآم - ۱۱ - انتقام ، زان فوکا فرانسوی - ۱۲ - خانمی در کشتی ، سمرست موآم
- طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سربی ، صفی علیشاه ، ۲۳۶ ص
- ۹ - نرفهای کیلیمانجارو : ارنست همینگو ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سربی ، رقمی ، امیر کبیر ، ۷۶ ص
  - ۱۰ - بنفشه های بهاری (مجموعه داستان) :
  - ۱ - دورا ، پتر گراک (نروژ) - ۲
  - بنفشه های بهاری ، ژاک وارمل (فرانسه)
  - ۳ - مادام فونسی ، یاکوبسن (دانمارک)
  - ۴ - داستانی که داستان نقل کرد ، ارتزیباچف (روسیه) - ۵ - عروسک چینی ، زیگرید اوندست (نروژ) - ۶ - طبل صحرا ، رابرت هیکنز (انگلستان) - ۷ - زیبای مراکش ، کولت (فرانسه) - ۸ - انتقام روستائی ، جوزپه دروسی (ایتالیا) - ۹ - ماجرای يك عشق ، هانری دورنیه (فرانسه) - ۱۰ - خانم ناخدا ، کارکاویستاس (یونان) - ۱۱ - خنجر ، ویکتور شولنوک (مجارستان)

- ۱۲ - فرار ، کیریتزسکو (رومانی) ۱۳ -
 صخره مرک ، شارل لوگوفیک (فرانسه) ۱۴ -
 گناه بلانکا ، کوزکاریلو (گواتمالا)
 طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سربی ، وزیرى ،
 گوتمبرگ ۲۰۰ ص
 ۱۱ - بهترين اشعار آلفرد دوموسه :
 ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سربی ، وزیرى ،
 گوتمبرگ ، معرفت ، ۱۱۸ ص
 ۱۲ - بهترين اشعار نیچه :
 ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سربی ، وزیرى ،
 ۶۸ ص
 ۱۳ - پل سن لوئی :
 تى وایلدز ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۷ ش ،
 سربی ، رقى ، زوار ، ۱۴۳ ص
 ۱۴ - پل مرک :
 تى وایلدز ، ترجمه ، طهران ، سربی ، رقى ،
 زوار ، ۱۴۳ ص
 ۱۵ - ترانه های بیلى تیس :
 ترجمه پیرلویس از یونانی بفرانسه ،
 ترجمه بفارسی ، طهران ، ۱۳۲۹ ش ، سربی ،
 وزیرى ، چاپ دوم ، کتابفروشى سقراط ،
 ۱۵۰ ص
 طهران ، ۱۳۲۵ ش ، سربی ، وزیرى ، ابن
 سینا ، ۲۳ + ۱۵۲ ص
 طهران ، سربی ، وزیرى ، کانون معرفت ،
 چاپ پنجم ، ۱۲۰ ص
 ۱۶ - جامه ارغوانی و داستانهای دیگر :
 «کبوتران سفید ، هانری بر دو ۲ - هورلا ،
 گى دوموپاسان ۳ - خون ، امیل زولا ۴ -
 جاده ، ویکى باوم ۵ - شب یخ بندان ،
 یوآگیم آردیوس ۶ - چهارروز ، و
 گارچین ۷ - جامه ارغوانی ، پیرلویس
 ۸ - غیر منتظره ، آندره موروآ ۹ - انتقام ،
 مانوئل اوگارتیه ۱۰ - راز ، آنتونیر فوگاتارو
 ۱۱ - درخت کش ، گرانسیادلد ۱۲ -
 مرده ها خاموشند ، آرتور شنیستلر
 طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سربی ، رقى ،
 کانون معرفت ، ۲۶۰ ص
 ۱۷ - حقیقت و خیال :
 (شرح حال ارنست همینگوی)
 شیلر ، امرسن ، و داستانهای از زبده آثار
 آنها ، طهران ، سربی ، رقى ، گوتمبرگ ،
 ۱۷۶ ص
 ۱۸ - خود را بشناسید :
 ژان فینو ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۱۸ ش ،
 سربی ، رقى ، ۱۲۳ ص
 طهران ، ۱۳۳۲ ش ، سربی ، رقى ، چاپ
 دوم ، ۱۱۴ ص
 ۱۹ - دلدادگان ، مجموعه داستانها :
 طهران ، سربی ، رقى ، ۱۲۵ ص
 طهران ، ۱۳۳۲ ش ، سربی ، وزیرى ، چاپ
 دوم ، صفی علیشاه ، ۱۲۸ ص
 ۲۰ - دیوان شرقی و ته :
 ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۸ ش ، سربی ، وزیرى ،
 ۱۵۵ ص
 ۲۱ - رنه :
 شاتوبریان ، ترجمه ، طهران ، سربی ، رقى ،
 ۱۰۸ ص
 طهران ، ۱۳۱۶ ش ، سربی ، رقى ، چاپ دوم ،
 کانون معرفت ، ۱۵۰ ص
 طهران ، ۱۳۳۰ ش ، سربی ، رقى ، چاپ سوم ،
 ۱۱۵ ص
 ۲۲ - زندگى هنرمندان :
 (از قبیل شاتوبریان ، لامارتین و غیره)
 ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۲ ش ، سربی ، وزیرى ،
 صفی علیشاه ، ۱۴۲ ص
 ۲۳ - زیباترین اشعار لرد بایرون :

موآم ۵ - عشق نخستین ، تورکئیف

۶ - ترستان ، توماس مان .

طهران ، ۱۳۲۸ ش ، سری ، رقمی ، ۲۱۴ ص .

۲۸ - شراب شیراز و ده داستان دیگر :

۱ - شراب شیراز ، ایوان تورکئیف

۲ - هوس ، گابریل دانونزیو ۳ - نزن ،

بلاسکوایبائیز ۴ - زیر شکوفه‌های سیب ،

جان کالزورنی ۵ - داستان یکشب بهاری ،

سلمالاگرلوف ۶ - ناشناس ، آرتور شنیستلر

۷ - سرنوشت ، آندره موروا ۸ - پایان یک

زندگی ، ارنست همینگوی ۹ - فیلومنا ،

ونتوراگار سیاکالدرن ۱۰ - گل سرخ ،

نویجی پیراندلو .

طهران ، ۱۳۳۱ ش ، سری ، وزیر ،

صفی‌علیشاه ، ۲۰۴ ص .

طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سری ، وزیر ، چاپ

دوم ، ۲۳۰ ص .

۲۹ - کافر ، کشتی شکسته ها :

جک لندن ، ترجمه ، طهران ، بی تاریخ ، سری ،

رقمی ، صفی‌علیشاه ، ۱۶۲ ص .

۳۰ - کاندیدا :

برناردشا و ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۴ ش ،

سری ، رقمی ، معرفت ، ۱۱۰ ص .

۳۱ - کتاب آوازا :

هانری هاینه شاعر آلمانی ، ترجمه ، طهران ،

۱۳۳۰ ش ، سری ، رقمی ، صفی‌علیشاه ،

۱۰۸ ص .

۳۲ - کمدی الهی :

دانه شاعر ایتالیائی ، ترجمه .

جلد اول ، دوزخ ، جلد دوم ، برزخ ، جلد

سوم ، بهشت .

طهران ، ۳۴-۱۳۳۵ ش ، سری ، وزیر ،

امیرکبیر ، ۵۸ + ۴۶۵ + ۳۲۹ +

طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سری ، وزیر ،

صفی‌علیشاه ، ۱۲۸ ص .

۳۴ - سایه ایام :

کنتمس دونوای ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۳ ش ،

سری ، رقمی ، افشاری ، ۱۱۰ ص .

۳۵ - شاخه یاس :

(۱۶ داستان از ۱۶ نویسنده بزرگ) .

۱ - زیباترین داستان جهان ، ردیارد

کیپلینگ (انگلستان) ۲ - گناه آخرین ،

خوان والریا (اسپانیا) ۳ - شاخه یاس ،

خوان والریا ۴ - شاهزاده خانم چینی ،

روبن داریونیکاراگوا ۵ - یکروزصبح ، و -

وله تیج (یوکوسلاوی) ۶ - شکارپری ،

گواردیا (کستاریکا) ۷ - گناه ماریا ، آلفونس

مازاراس (اسپانیا) ۸ - روسری ابریشمی ،

سیگیسوند مورچ (مجارستان) ۹ - بازگشت

زندانی ، هیالمارز و دربرک (سوئد)

۱۰ - انتقام ، کارل بوسه (آلمان) ۱۱ - سرازیمه

شب ، پترنارسن (دانمارک) ۱۲ - یکماجراجوی

عاشقانه ، اولاهانسون (سوئد) ۱۳ - آلبوم ،

تیکزیراگومز (پرتغال) ۱۴ - چشمان سیاه ،

نیکلان دانچف (بلغارستان) ۱۵ - مرتبه

سوم ، لوجیانوتسو کولی (ایتالیا) ۱۶ - مارتا

دختر لبنان ، جبران خلیل جبران (لبنان) .

طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سری ، وزیر ،

گوتمبرگ ، ۱۹۷ ص .

۳۶ - شاعره ها :

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سری ، وزیر ، معرفت ،

۱۳۲ ص .

۳۷ - شاعران :

۱ - آهنگ روستائی ، آندره ژید ۲ - مرد

نقدیر ، برناردشا و ۳ - لیل دختر ایرانی ،

آنانول فرانس ۴ - جزیره عشق ، سامرست

طلائی، بوها پسکاری ۶- فواره باغچه سرای،
پوشکین ۷- گمشده، پل گا کیلو ۸- کوالریار-
وستیکا ۱، جووانی وارگا ۹- سفر، آندره
موروآ ۱۰- آتش زردشت، کلود سنت ایو
۱۱- بخاطر عشق، واندراوایلسکیا.
طهران، بی تاریخ، سری، وزیر، صفی علیشاه،
۲۴۹ ص.

۴۰- نغمه های ایرانی :

(ادبیات خارجی درباره ایران).

طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، وزیر، امیر کبیر،
۱۷۲ ص.

۴۱- نغمه های شاعرانه :

(مجموعه بهترین آثار لامارتین).

ترجمه، طهران، ۱۳۱۶ ش، سری، وزیر،
چاپ دوم، ۱۲۹ ص.

طهران، ۱۳۲۸ ش، سری، رقعی، معرفت،
۱۱۴ ص.

جلد دوم، طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، وزیر،
چاپ اول، امیر کبیر، ۱۱۳ ص.

طهران، ۱۳۲۵ ش، سری، رقعی، چاپ
چهارم، ۱۳۲ ص.

طهران، جلد دوم، ۱۳۳۵ ش، سری،
وزیر، ۱۱۴ ص.

طهران، سری، وزیر، معرفت، چاپ
ششم، ۱۱۵ ص.

۴۲- نغمه های نی، ادبیات چینی :

طهران، ۱۳۳۰ ش، سری، رقعی، ۹۶ ص.
۴۳- نغمه های یونانی :

آناکریون، سافو، ملتاگروس، ترجمه،
طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، وزیر،
مطبوعات شرقی، ۱۰۰ ص.

۴۴- یک مومیالی :

تثوفیل کوتیه، ترجمه، طهران، ۱۳۳۵ ش،
سری، رقعی، معرفت، ۱۷۹ ص.

۵۶۲ ص.

۳۳- کونیگسمارک :

پیر بنوا، ترجمه، طهران، سری، رقعی،
امیر کبیر، ۲۸۸ ص.

۳۴- گناه عشق، مجموعه داستان :

۱- گناه عشق، سامرست موآم ۲- نفرین،

سامرست موآم ۳- اهرام فرومیریزد،

سامرست موآم ۴- شهر یورگرم، ویلیام

فوکتر ۵- نفرین طلا، اندرموروآ ۶- لوئیز،

اندرموروآ ۷- فرشته، لوئی شارل روآیه

۸- آنی، گوید و سورگا ۹- خون و شرف،

سامرست موآم ۱۰- سوار شماره شش،

پی بنوا.

طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، رقعی، صفی علیشاه،

۲۲۷ ص.

۳۵- منتخبی از بهترین اشعار ویکتور هوگو :

ترجمه، طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، رقعی،

معرفت، ۸۸ ص.

۳۶- منتخبی از بهترین اشعار امریکائی :

ترجمه و نگارش، طهران، ۱۳۳۶ ش، سری،

وزیر، ابن سینا، ۹۸ ص.

۳۷- منتخبی از زیباترین اشعارهای شعرجهان :

ترجمه و نگارش و شرح حال عده از شعرای

دنیا، طهران، ۱۳۳۱ ش، سری، وزیر،

۴۵۴ ص.

طهران، ۱۳۳۶ ش، سری، وزیر،

صفی علیشاه، چاپ دوم، ۴۵۶ ص.

۳۸- موسولینی و فاشیسم :

ترجمه، طهران، ۱۳۱۷ ش، سری، وزیر،

۳۷۵ ص.

۳۹- نامه های گذشته، مجموعه ۱۱ داستان :

۱- زندانی، ویلیام مارو ۲- نامه های

گذشته، امیل لوکاه ۳- فرار، جان اشتاین بک

۴- راز جزیره، کلود فارر ۵- گوشواره های

سلطان شجاع درانی :

(- معاصر)

۱- واقعات شاه شجاع :

هند، ۱۲۸۶ ق، ناشر اصغر حسینی، ۲۹۰ ص.

شجاع الدین ملایری :

( )

معاون وزارت کشور و مدیر عامل شرکت

واحد اتوبوسرانی در طهران .

۱- اسرارسیاه :

لئون گرک، ترجمه، طهران، نشر پیکر، ۲۸۹ ص.

۲- خانه آهوات :

لئون گرک، ترجمه، طهران، ۱۳۱۶ ش سربى،

رقمى، ۱۴۸ ص.

محمد شجاع‌تعلی واجد

( )

۱- آئینه اخلاق :

لکهنو، ۱۹۲۱ م، سنكى، رقمى، ۱۲۴ ص.

۲- گنجینه دانش :

الله آباد ۱۹۰۳ م، سنكى، خشتى، ۹۰ ص.

م . شجاع‌نیا

(- معاصر)

۱- قربانی :

آلكساندر دوما، ترجمه، طهران، سربى،

جیبی .

شجاعی مشهدی :

( )

۱- معراج نامه حضرت رسول (شعر) :

طهران، ۱۲۷۱ ق، سنكى، رقمى، خط نصر الله

با اهتمام، الامحمد علی صحاف، بی شماره صفحه.

ایران، ۱۲۸۶ ق، سنكى، جیبی، ۲۴ ورق.

ایران، ۱۳۰۱ ق سنكى، خشتى، ۲۴ ورق.

شجاعی (رجوع شود) پوران [دکتر] .

شجره (رجوع شود) حسین .

شجیعی (رجوع شود) پوران [دکتر] .

شجوری (رجوع شود) محمد .

الشخص (رجوع شود) محمد حسن .

شرایبانی (رجوع شود) محمد [حاج ملا] .

الشرع (رجوع شود) عبدالحسین [ید] .

شرع الاسلام (رجوع شود) عبدالحسین [شیخ] .

شرف الدین (رجوع شود) احمد منیری .

شرف الدین (رجوع شود) احمد بن علی بونی .

شرف الدین (رجوع شود) اسمعیل جرجانی .

شرف الدین (رجوع شود) اسمعیل بن ابی بکر

یمنى .

شرف الدین (رجوع شود) حسن رامی .

شرف الدین (رجوع شود) حسن حکیم شفاى .

شرف الدین (رجوع شود) حسین بن احمد .

شرف الدین (رجوع شود) محمد رضا بن

عبدالحسین .

شرف الدین (رجوع شود) سعدی شیرازی .

شرف الدین (رجوع شود) عبدالحسین عاملی .

شرف الدین (رجوع شود) عبدالمؤمن الشقوره .

شرف الدین (رجوع شود) علی بن محمد مرعشی .

شرف الدین (رجوع شود) علی یزدی .

شرف‌الدین (رجوع شود) محمد بن سید
بوصیری .

شرف‌الدین (رجوع شود) محمد بن مسعود
غزنوی .

شرف‌الدین (رجوع شود) محمد مسعودی .

شرف‌الدین (رجوع شود) محمد علی عاملی .

شرف‌الدین (رجوع شود) محمد مهدی
شوشتری [شیخ] .

شرف‌الدین (رجوع شود) مهدی [دکتر] .

شرف‌الدین بخاری :

( )

۱- نام حق :

لاهور، ۱۲۸۷ ق، سنکی، وزیری، ۱۲ ص

کلکة، ۱۸۵۱ م وزیری، ۱۶ ص

هند، ۷۴-۱۸۷۲ م، وزیری .

هند، ۱۸۷۷ م، وزیری، ۱۲ ص

هند، ۱۸۷۷ م وزیری، ۲۸+۱۵ ص

هند، ۱۸۹۴ م، وزیری، ۳۲+۱۸ ص

شمس‌الدین شرف‌خان بدایسی :

( )

۱- شرف‌نامه، تاریخ کردستان :

۲جلد، پترزبورگ، ۷۶-۱۲۷۸ ق، ناشر

ولادیهورولیا میثوف زوروف، ۳۳+۳۰۸

+ ۷۹ ص

قاهره، ۱۳۰۴ ق، سربی، وزیری، باهتمام

فرج‌الله کردی، ۵۹۲ ص

بغداد، ۱۳۷۲ ق، سربی، وزیری، ۴۸۰ ص

ترجمه از فارسی به عربی بقلم ملاجمیل بندی

روزیانی .

شرف‌الدین آخوند ملاجعفر بن محمد باقر ابن

بن حسنعلی شوشتری :

(حدود ۱۲۵۰-۱۳۳۵ ق)

عالم بارع و خطیب ادیب ، مقدمات علوم
را از فضلا عصر خویش آموخته و تحصیلات
خود ادامه داده و در رشتهٔ وعظ و خطابه بحد
کمال رسیده و در عین حال در عداد نویسندگان
و شعراء مبرز است . وی تألیفات زیادی به
فارسی و عربی بشعرونثراز خود بجا گذارده
است . در صفر ۱۳۳۵ ق وفات یافت و در مقبرهٔ
جنب مسجد جسد اعلیٰ خویش شرف‌الدین
مذکور در رحلهٔ ابن بطوطه مدفون گردید
(اعلام الشیعه ج ۱ ص ۲۸۰) .

۱- حدیث شریف کساء (شعر عربی) :

اهواز، ۱۳۷۱ ق ، سربی، رقعی، کتابفروشی

صافی، ۱۶ ص .

شرف‌الدین بن محمد رضا خویدکی :

(- زنده در سال ۱۱۵۷ ق)

۱- کشف الاستار ترجمهٔ جامع الاخبار :

شیخ صدوق ، تاریخ فراغت از ترجمه

۱۵۷ ق ، نجف ، ۱۳۵۲ ق، سربی ، بی -

شماره صفحه .

طهران، ۱۳۷۱ ق، سربی، رقعی، اسلامیه ،

۲۱۲ ص .

شرف‌الدین بن سید عبدالله شرف خراسانی :

(۱۳۰۶ ش - معاصر)

در شیراز تولد یافته پدرش از علماء بوده

تحصیلات خود را در ایران و مالک عربی

بیایان رسانیده و بزبان عربی و انگلیسی

آشنائی پیدا کرد .

(سخنوران نامی معاصر ج ۱ ص ۱۶۷) .

۱- بزواک (مجموعه شعر) :

طهران، ۱۳۳۷ ش، سربی، خشتی، ۱۴۷ ص

۳- دیوارچین :

فرانتس کافکا ، ترجمه ، به مشارکت مسعود

(سالنامه اخگر سال ۲۹ ص ۹۶).

- ۱- آموزش هوایی تاکتیک هوایی :
طهران ، ۱۳۱۹ ش ، سری .
- ۲- آموزش هوایی تاکتیک همگانی :
طهران ، ۱۳۱۹ ش .
- ۳- ارتباط درمجاربه :
طهران ، ۱۳۱۳ ش ، سری ، ۲۸ ص .
- ۴- استتار پیاده نظام :
طهران ، ۱۳۱۱ ش ، سری ، ۱۲۵ ص .
- ۵- استتار توپ :
طهران ، ۱۳۱۲ ش ، سری ، ۱۳۴ ص .
- ۶- استتار سواره نظام :
طهران ، ۱۳۱۲ ش ، سری ، ۱۱۰ ص .
- ۷- امثلة تاریخ نظامی :
طهران ، سری .
- ۸- بی بی ۳ لای :
پوشکین ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۰۹ ش ،
سری ، جیبی .
- ۹- بیداری بخت :
طهران ، سری .
- ۱۰- پیدایش نامه نیروی هوایی :
طهران ، سری .
- ۱۱- پیش‌آهنگ خلبان :
طهران ، سری ، جیبی ، کتابفروشی رازی ،
۴۷ ص .
- ۱۲- تاکتیک عمومی :
قسمت اول ، طهران ، ۱۳۱۰ ش ، سری .
- ۱۳- تاکتیک عمومی و نقشه‌برداری :
طهران ، ۱۳۱۲ ش ، سری ، ۱۳۲ ص .
- ۱۴- تعلیمات جری :
طهران ، ۱۳۱۲ ش ، سری ، چاپ دوم ،
۱۸۸ ص .
- ۱۵- جاسوسی و جلوگیری از آن :
ترجمه از روسی ، طهران ، ۱۳۰۸ ش ، سری ،
۱۴۱ ص .

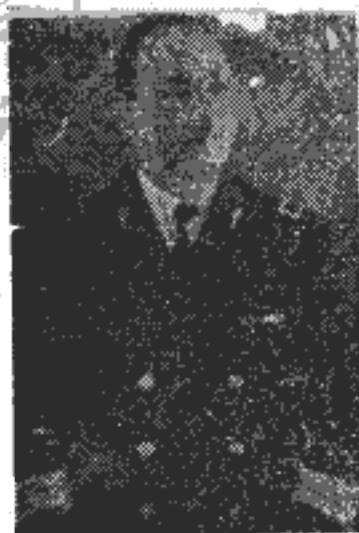

رجب‌تیا و اسفندیارسپهری ، طهران ، ۱۳۳۷
ش ، سری ، رقعی ، طهوری ، ۱۴۱ ص .

سرهنگ شرف‌الدین بن (عمیدالدوله -

کیومرث میرزا) قهرمانی :

(۱۲۷۹ ش - ۱۳۲۳ ش)

وی تحصیلات خود را در روسیه گذرانیده
و در طی خدمت با خدشه قطعه نشان مفتخر
گردیده بود و یکی از فاضل‌ترین افسران
ارتش و ۲۶ جلد از تالیفاتش در زمان حیات
او چاپ شده بود . در ۲۸ دیماه ۱۳۲۱ بمعیت
سرتیپ ارفنج در حادثه سقوط هواپیما
درگذشت .

- طهران، ۱۳۱۱ ش، سربی، جیبی، ۷۱۸ ص.
- ۱۶- حسن تصادف :
طهران، سربی.
- ۱۷- حکومت تزار و محمد علی میرزا :
ن. پ. مامونوف، ترجمه، طهران،
۱۳۰۹ ش، سربی، رقعی، ۱۴۲ ص.
- طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی، رقعی، ابن-
سینا.
- ۱۸- ختم غائلة سیمیتقو :
طهران، ۱۳۱۰ ش، سربی، ۱۳۱ ص.
- ۱۹- خدا میسراند :
طهران، سربی.
- ۲۰- خوب آوردی :
طهران، سربی.
- ۲۱- در شرق هم خبری نیست :
حاج مراد مرغیوف، ترجمه، طهران،
۱۳۱۰ ش، سربی، جیبی، ۱۷۲ ص.
- ۲۲- دستور مانور :
طهران، ۱۳۱۱ ش، سربی، ۲۰۴ ص.
- ۲۳- زنجیر عدالت :
طهران، سربی.
- ۲۴- ستاد نیروی هوایی نظامی :
طهران، سربی.
- ۲۵- سرگذشت هواوردان در جنگ بین المللی :
ویگلین، ترجمه، طهران، ۱۳۱۱ ش،
سربی، جیبی، ۱۰۲ ص.
- ۲۶- شاهسون و دیوانه :
طهران، سربی.
- ۲۷- صندلی :
طهران، سربی.
- ۲۸- فرهنگ جامع (روسی - فارسی) :
طهران، ۱۳۱۱ ش، سربی، جیبی، بروخیم
۷۱۸ ص.
- ۲۹- فرهنگ جامع (فارسی - روسی) :
- ۳۰- قوانین باسکت بال :
طهران، سربی.
- ۳۱- قوای سری در جنگ بین الملل :
سرهنگ نیکلا آلمانی، ترجمه، طهران،
۱۳۱۱ ش، سربی، ۲۱۹ ص.
- ۳۲- مجموعه اثبات نظامی :
طهران، ۱۳۱۱ ش، سربی، رقعی، ۱۴۵
ص + ۱۲ ورق.
- ۳۳- هن کلهم اجمعین، رمان :
طهران، سربی.
- ۳۴- نابود شدن سپاه بیستم ارتش دهم روس در جنگ
بزرگ جهانی :
- کامنسکی، ترجمه، طهران، ۱۳۱۵ ش،
سربی، رقعی، ۱۶۴ ص.
- ۳۵- نامه های پارسی یا نگارش ایرانی :
طهران، ۱۳۱۵ ش، سربی، رقعی، ۵۱ ص.
- ۳۶- نبرد تارنپورک :
طهران، سربی، رقعی، ۴۰ ص.
- ۳۷- هواپیمائی :
طهران، سال یکم افسری، دوم ستوانی،
۱۹- ۱۳۱۸ ش.
- طهران، سال دوم افسری سوم ستوانی،
۱۹- ۱۳۱۸ ش.
- طهران، افسر احتیاط، ۱۹- ۱۳۱۸ ش.
- طهران، ۳۰۹- ۱۳۱۰ ش.
- شرف الزمان (رجوع شونده) طاهر مروزی.
- شرف الملك (رجوع شونده) عبدالله ابن
سینا.
- شرقاوی (رجوع شونده) عبدالله.
- شرقی (رجوع شونده) عزیز بن فضل الله.
- شرقی (رجوع شونده) نادر [دکتر].

شریعتمدار بارفروش (رجوع شود به) محمد حمزه کلانی .
 شریعتمدار تبریزی (رجوع شود به) حسین .
 شریعتمدار تبریزی (رجوع شود به) کاظم .
 شریعتمدار دامغانی (رجوع شود به) رضا .
 شریعتمدار سیستانی (رجوع شود به) محمد - حسین .
 شریعتمدار کرمانی (رجوع شود به) محمد ناظم الاسلام .
 شریعتمداری (رجوع شود به) جعفر .
 شریعتمداری (رجوع شود به) حشمت .
 شریعتمداری (رجوع شود به) م . شریعتمداری
 شریعتی (رجوع شود به) احمد پیدار .
 شریعتی (رجوع شود به) محمدتقی مزینانی
 شریعتی (رجوع شود به) علی مزینانی .
 شریعتی (رجوع شود به) علیمحمد .
 شریف (رجوع شود به) ابوالحسن .
 شریف (رجوع شود به) احمد خاتون آبادی .
 شریف (رجوع شود به) احمد بن محمد حسین حکیمباشی .
 شریف (رجوع شود به) احمد صادقی .
 شریف (رجوع شود به) اسدالله رازی [دکتر]
 شریف (رجوع شود به) محمد باقر اردکانی .
 شریف (رجوع شود به) محمدتقی یزدی .
 شریف (رجوع شود به) حبیب الله کاشانی .
 شریف (رجوع شود به) محمد حسن .
 شریف (رجوع شود به) زین العابدین صفوی .
 شریف (رجوع شود به) محمد شریف بن محمد کریم تبریزی .
 شریف (رجوع شود به) صالح تونسلی .
 شریف (رجوع شود به) عباس دارابی .
 شریف (رجوع شود به) عبدالقهار .

شرکت (رجوع شود به) کاظم نهرین .
 شروانی (رجوع شود به) الف . شروانی .
 شروانی (رجوع شود به) احمد .
 شروانی (رجوع شود به) احمد خان .
 شروانی (رجوع شود به) حسین ذوالفقار .
 شروانی (رجوع شود به) زین العابدین تمکین
 شروانی (رجوع شود به) عباس بن احمد .
 شروانی (رجوع شود به) ملا محمد شریف .
 شروانی (رجوع شود به) عبدالغنی .
 شروانی (رجوع شود به) علی اکبر ابن مصطفی .
 شروانی (رجوع شود به) فضل الله [دکتر] .
 شروانی (رجوع شود به) محمد بن محمد شیرازی .
 شروانی (رجوع شود به) ملا میرزا (محمد ابن حسن) .

۱ . شروانی : مرکز تحقیقات کتب و اسناد

(- معاصر)

۱- حسن دکتر در علم حقوق ، رمان :

طهران ، ۱۳۲۱ ش ، سربسی ، جیبی ، ۲۰۹ ص .

شروین (رجوع شود به) هاشم .
 شریعت اصفهانی (رجوع شود به) فتح الله .
 شریعت سنگلجی (رجوع شود به) محمد حسن
 شریعت طالخونچه (رجوع شود به) محمد رضا .
 شریعتمدار استرآبادی (رجوع شود به) جعفر .
 شریعتمدار استرآبادی (رجوع شود به) علی ابن جعفر .
 شریعتمدار استرآبادی (رجوع شود به) عبدالنبی .

شریف (رجوع شود به) عفت افشار صدریه.

شریف (رجوع شود به) علی اصغر تبریزی.

شریف (رجوع شود به) علی اصغر طهرانی.

شریف (رجوع شود به) فتح الله کاشانی.

شریف (رجوع شود به) قاسم حسینی.

شریف (رجوع شود به) محمد بن محمد باقر.

شریف (رجوع شود به) محمد بن غلامرضا

کرمانی.

شریف (رجوع شود به) مهدی.

شریف (رجوع شود به) نظر علی کرمانی.

شریف (رجوع شود به) هادی نائینی.

محمد شریف (رجوع شود به) معتمد خان

بخشی.

شیخ شریف بن شیخ عبدالحسین بن (صاحب

الجواهر شیخ، محمد حسن):

(۱۳۱۶ ق -)

از اجلاء شاگردان حاج میرزا حسین

خلیلی طهرانی است و از شیخ محمد حسین کفظمی

روایت میکند. در شب شنبه ۲۷ رمضان

۱۳۱۶ ق درگذشت.

(فهرست رضویه ج ۵ ص ۲۱۲)

۱- مثير الاحزان فی اماناء الرحمن (عربی):

طهران، ۱۳۲۶ ق، سنگی، خشتی، خط

احمد بن محمد، ۱۸۵ + ۱۳۳ ص.

نجف، ۱۳۶۵ ق، سنگی.

نجف، ۱۳۷۳ ق، سری، وزیر، ۱۱۱

ص، قسمت مقتل.

حکیم محمد شریف بن حاذق الملك حکیم-

محمد اکمل دهلوی:

(۱۲۳۱ ق -)

۱- انتخاب علاج الامراض:

هند، سنگی، بارساله سته ضروریه.

۲- تألیف شریفی معروف بمفردات هندی:

کلکته.

دهلی، ۱۳۰۰ ق، سنگی، وزیر، ۲۲۶

ص. ذاعظم

۳- عجاله:

لکهنو، ۱۲۹۰ = ۱۸۷۳ م، سنگی،

وزیر، ۴۷۰ ص.

۴- علاج الامراض:

لکهنو، ۱۸۹۵ م، سنگی.

لکهنو، ۱۸۷۹ م، سنگی، وزیر، ۶۹۴ ص.

دهلی، ۱۳۰۳ ق، سنگی، وزیر، ۱۰ +

۵۳۰ ص.

۵- کامل الانتخاب فی صورة السؤال والجواب:

بنارس، ۱۹۱۷ م، سنگی، رقمی، ۱۲۸ ص

محمد شریف بن شیخ عبدالرحمن سلطان-

العلماء بستی:

(۱۳۱۶ ق - ۱۳۷۴ ق)

پس از تحصیلات مقدماتی بهندوستان

رهسپار گردید سپس بموطن خود مراجعت و

بتحصیل علوم دینی پرداخته و پس از آن

شغل بازرگانی را پیشه خود قرار داده.

پسال ۱۳۷۴ ق درگذشت.

(مقدمه کتاب)

۱- برای همه:

طهران، ۱۳۷۴ ق، سری، رقمی، ۳۲۹ ص.

شریف رحمانی:

(معاصر)

۱- گفتگوی:

طهران، ۱۳۳۰ ش، سری، رقمی، ۲۰۸

ص.

سید محمد شریف بن محمد حسن تقوی
موسوی ونکی شیرازی :
(۱۲۷۰ - ۱۳۵۲ ق)

درونگ از توابع سمیرم علیا متولد شده
در دوازده سالگی برای تحصیل باصفهان و در
هفده سالگی بعراق عرب رهسپار شد و
پس از دوازده سال تحصیل بعزت کسالت به
شیراز معاودت نمود و قریب چهل سال بوظایف
امور شرعیه پرداخت . در ابتدای مشروطه
باصفهان و طهران رفت و مجدداً بشیراز
برگشت و بار دیگر بقصد مشهد مقدس عازم
بود در طهران کسالتش شدت یافت و در ۲۸
رمضان ۱۳۵۲ ق در گذشت و در قم در رواق
موسی تبرقع مدفون گردید .

(دانشمندان و سخن سرایان فارس ج ۲ ص ۳۶)

۱- رساله علیه :

شیراز ، ۱۳۳۹ ق ، سنگی ، رقعی ، ۴۳۳
+ ۶۵ ص .

حاج ملا محمد شریف بن رضا شروانی تبریزی :
(زنده در سال ۱۲۴۸ ق)

وی از علمای اواسط قرن سیزدهم هجری
و جد مادری سید جعفر افتخار الحکماء
تبریزی بوده است .

(ریحانة الادب ج ۲ ص ۴۰۷ ، الذریعة ج ۳
(۴۲۴)

۱- صدق الشجون ، کتکول :

(تاریخ فراغت از تالیف جلد دوم ۱۲۴۸ ق)
۲ جلد ، تبریز ، ۱۳۱۴ ق ، سنگی ، خشتی ،
باهتمام سید جعفر افتخار الحکماء ۱۵۱
+ ۲۵۷ ص .

سید حافظ محمد شریف بن عبد الله بالی زاده :
( )

مفتی بلدة کوتاهیه از بلاد عثمانی و با
سلطان عبدالعزیز خان عثمانی معاصر بوده است
۱- مصباح الايات الجلیلة القرآنیة و مفاتیح التفسیر -
الجمیلة القرآنیة :

(کشف الايات ، تفسیر روح البیان چاپ مصر
۱۲۶۴ ق ، تفسیر بیضاوی و حاشیه شیخ زاده
در هامش چاپ مصر ۱۲۶۳ ق ، تفسیر کشاف
چاپ مصر ۱۲۷۸ ق ، تفسیر ابوالسمود
چاپ مصر ۱۲۷۵ ق ، تفسیر تبیان ترکی
چاپ مصر ۱۲۶۷ ق ، تفسیر مواکب چاپ
استانبول ۱۲۸۲ ق)

بمبئی ، ۱۲۹۹ ق سنگی ، باهتمام ملک -
الکتاب شیرازی ، ۲۹۷ ص :

محمد شریف بن کریم بن محمد ابراهیم شریف
موسوی حسینی :

( )

۱- کتاب المبین (عربی) در اصول دین و فضائل :

۲ جلد ، تبریز ، ۱۳۲۴ ق ، سنگی ، رحلی ،
خط احمد موسوی خیابانی تبریزی و خط
عبدالصمد ، ۶۱۷ + ۶۳۴ ص .

۲- مرآت الایات (عربی) درناخ و منسوخ :

شیراز، ۱۳۲۳ ق، سنگی، جیبی، ۵۵ ص

محمد شریف بن شمس الدین محمد مازندرانی :
(- زنده در سال ۱۲۰۲)

۱- سراج النیر در اخلاق :

(تاریخ فراغت از تألیف ۱۲۰۲ ق) .

طهران، ۱۲۶۱ ق، سنگی، رقعی، ۹۵ ص

ایران، ۱۲۷۰ ق، سنگی، رقعی .

طهران، ۱۲۸۳ ق، سنگی، رقعی، ۹۱ ص

طهران، ۱۳۱۴ ق، سنگی، خشتی، خط

علی بن حاج حسن، بی شماره صفحه .

بمبئی، ۱۲۶۵ ق، سنگی .

محمد شریف بن (شمس الدین محمد شهسا)

کاشف شیرازی :

(حدود ۱۰۰۱ ق -)

در کربلا تولد یافته . پدرش اهل شیراز

بوده و در سن پنج سالگی با پدر خود باصفهان

مهاجرت نموده در سن ۱۰۱۰ بخراسان رفته

و از آنجا باصفهان معاودت و تا سال ۱۰۲۹

در آنجا اقامت داشته پس از آن بری رفته و

پدرش بسال ۱۰۳۵ ق وفات یافت .

وی ادبیات و منطق و کلام را نزد والد

خود تلمذ نموده و در سن پانزده سالگی از

طرف سلطان وقت بشفل قضاوت منصوب

گردیده است (الذریعه ج ۱ ص ۱۵۱) دانشمندان

و سخن سرايان فارسی ج ۴ ص ۲۳۰) .

۱- خزان و بهار :

طهران، ۱۲۷۱ ق، سنگی، خشتی، ۱۱۶ ص

طهران، ۱۲۶۳ ق، سنگی، خشتی،

بی شماره صفحه .

تبریز، ۱۲۷۶ ق، سنگی، خشتی .

شریف الدین (رجوع شوده) میرسید شریف

جرجانی .

شریفزاده (رجوع شوده) حسن .

شریفزادیه (رجوع شوده) منصور کدخدازاده

شریف العلماء (رجوع شوده) محمد تقی بنی -

مهد لنکرودی .

شریف الواعظین (رجوع شوده) حسنعلی .

شریفی (رجوع شوده) ابوالفتح بن محمدعلی .

شریفی (رجوع شوده) ابوالقاسم ذهبی .

شریفی (رجوع شوده) حمید مقصودی .

شریفی (رجوع شوده) علی ذهبی .

شریفی (رجوع شوده) محمد بن ابوالقاسم ذهبی

شریفی (رجوع شوده) محمد حسین .

شریفی (رجوع شوده) مصطفی .

شریفی (رجوع شوده) مهدی [مهندس] .

سرگرد شریفی :

(- معاصر)

۱- جاده سازی :

طهران، ۱۳۲۰ ش، سربی، ۵۶ ص .

شصت کله (رجوع شوده) احمد منوچهری

دامغانی .

شطاری (رجوع شوده) احمد .

شعار (رجوع شوده) جعفر .

شعار (رجوع شوده) یوسف .

شعاع (رجوع شوده) احمد .

شعاع (رجوع شوده) شعاع الملك .

مهندس شعاع :

(- معاصر)

۱- اسرار گورستان زلفورد :

ادگار والاس، ترجمه، طهران، سربی،

رقعی، ابن سینا .

۲- غورباغه نقابدار :

ادگار والاس، ترجمه، طهران، سربی،

رقعی، ۳۶۱ ص .

شعاع السلطنه (رجوع شود به) منصور میرزا .
 شعاع الملك (رجوع شود به) محمد حسین ابن
 ابوالحسن .
 شعاع المله (رجوع شود به) غلامعلی صدر .
 شعاعی (رجوع شود به) عبدالحمید .
 شعبانکردی (رجوع شود به) محمد حسن قزوینی .
 شعبانکردی (رجوع شود به) محمد ابن
 محمد حسن .

شمرانی (رجوع شود به) ابوالحسن .
 شعری (رجوع شود به) ابومحمد حسن قادری .
 شعری (رجوع شود به) طاهر .
 شعری (رجوع شود به) عبدالرحیم .
 شعشعانی (رجوع شود به) حسین .
 شعله (رجوع شود به) محمد جعفر تبریزی .
 شعله‌ور (رجوع شود به) بهمن .
 شعوری (رجوع شود به) محمد صفی .

شعوری :

۱- لسان العجم فرهنگ شعوری (فارسی و ترکی) :
 قسطنطنیه، ۱۲۵۵ ق .
 جلد اول ، استانبول ، ۱۳۱۴ ق ، سری ،
 رقمی ، ۴۸۰ ص .

شعیب (رجوع شود) کاظم .

شعیب طالب العالم :

(- معاصر)

۱- اصول معالجات ساده با آب و نباتات مطابق اقوال
 ابن سینا :
 ژرژ کتبی ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۱۰ ش ، سری ،
 رقمی ، ۲۰۲ ص .

شاه شعیب فردوسی :

( )

۱- مناقب الاصفیاء :

کلکته ، ۱۸۹۵ م ، سنگی ، وزیری ، ۱۵۲ ص .

شفا (رجوع شود به) جلال [دکتر] .
 شفا (رجوع شود به) محمد حسین .
 شفا (رجوع شود به) شجاع الدین .
 شفا (رجوع شود به) فرج الله [دکتر] .
 شفا الدوله (رجوع شود به) افضل علی .

دکتر شفاء الدوله میرخانی :

(- معاصر)

۱- بهداشت دوره دوم و دوره سوم کودکانی :

طهران ، سری .

۲- تأمین تندرستی کودکان و دانستنی های لازم برای
 مادران :

طهران ، سری ، رقمی ، ۷۰ ص .

۳- کتابچه بهداشت کودکان :

طهران ، سری ، رقمی ، ۱۲ ص .

شفائی (رجوع شود به) حسن شرف الدین
 [حکیم] .

شفائی (رجوع شود به) محسن .

شفائی (رجوع شود به) احمد [دکتر] .

شفائی (رجوع شود به) احمد [ستوان یکم] .

شفا زند (رجوع شود به) ا . شفازند .

شفقی (رجوع شود به) محمد باقر حجة الاسلام .

شفق (رجوع شود به) رضا زاده .

شفقی (رجوع شود به) علی .

شفقی (رجوع شود به) مصطفی .

مهندس شفیع جوادی :

(- معاصر)

معلم سابق دانشکده کشاورزی کرج

۱- اطلس ابرها رده بندی و مشاهدات ابری :

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، رقمی ، ۱۴۲ ص .

۲- جهان و جو :

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سری ، وزیری ، ۱۶۷ ص .

۳- روش جدید در پیش بینی هوا :

تبریز، ۱۳۳۸ ش، سری، وزیری، ۸۱ ص.
۴- فیزیک متور و اوزی :

طهران، ۱۳۳۹ ش، سری، وزیری، ۳۱۵ ص.
۵- نظریه‌های دانشمندان جهان درباره پیدایش و تکامل گیاهان :

طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، رقمی، گوتمبرگ،
۱۶۷ ص.

۶- هواشناسی شامل تشریح انسان و حیوان و گیاه و زمین و هوا :

طهران، ۱۳۳۰ ش، سری، وزیری، ۳۴۰ ص.

سید شفیع طباطبائی :

(- ماصر)

۱- خود آموز فارسی و اسپرانتو :

تبریز، ۱۹۲۰ م، سری، رقمی، ۶۴ ص.

محمد شفیع بن محمد صالح :

( )

۱- مجمع المعارف و مخزن العوارف :

طهران، ۱۳۰۳ ق، سنگی، خشتی، ۵۵ ص.

طهران، ۱۳۰۸ ق، سنگی، ۲۰۸ ص.

طهران، ۱۳۱۵ ق، سنگی، درهامش

حلیه المتقین، مجلسی.

طهران، ۱۳۲۲ ق، سنگی، رحلی، باهتمام

محمود بن مشهدی باقر خوانساری، ۲۰۹ ص.

درهامش حلیه المتقین.

طهران، ۱۳۶۸ ق، سری، درهامش حلیه المتقین.

طهران، ۱۳۷۱ ق، سنگی، وزیری، علمی،

۳۸۵ + ۱۹۴ + ۷۵ ص، درهامش

حلیه المتقین.

ایران، ۱۳۲۲ ق، سنگی، رحلی، خط کظم ابن

علی خوانساری، بی شماره صفحه.

۲- مفاتیح الجنان :

طهران، سنگی.

حاج سید محمد شفیع بن (علی اکبر) ملقب باقا -
کوچک (موسوی جابلقی بروجرودی شفیعاً :
(- ۱۲۸۰ ق)

از مشاهیر شاگردان شریف‌العلمای
مازندرانی است و اصول کربلائییه را در کتاب
قواعدش مانند صاحب ضوابط بسطک تحریر
کشیده و نزد حاج محمد جعفر آبادی فارسی
نیز برای تحصیل و تکمیل رسیده و در اجازه
کبرای مطبوعه طهران تراجم جمعی کثیر از
علماء متأخرین از عهد صاحب‌الاولیاء البحرین
را بروجه اشارت وارد کرده. گروهی از
مجتهدین عصر در اصول شاگردی او را
کرده‌اند. در علم حدیث و تصحیح اسناد و
معرفت احوال روات و فن درایه بین الاقران
بر همه مقدم بوده و جمله را مسلم. اشتغالش
بتدریس و ترویج در خطه بروجرود از بلاد
کوچک بود (المآثر و الآثار ۱۴۸ ص).

سایر ماخذ : فوائد الرضویه ص ۵۴۱،
ریحانه الادب ج ۱ ص ۲۴۱.

۱- روضة البهية فی طرق الشفعية (عربی) :

طهران، ۱۲۸۰ ق، سنگی، رقمی، خط

محمد علی خوانساری، بی شماره صفحه.

۲- قواعد الشریفة فی القواعد الاصولیة (عربی) :

طهران، ۱۲۸۰ ق، سنگی، رحلی، خط

محمد صادق حسینی، بی شماره صفحه.

محمد شفیع شوقی :

( )

۱- درر المصاب در مرآئی (شعر) :

طهران، سنگی.

محمد شفیع لاهوری :

(۱۸۸۳ م - معاصر)

۱۹۴۲ م بمیل خود متقاعد گردید .
 اکنون در خانه خود در لاهور بمطالعه و
 نگارش اشتغال دارد . قبل از جدا شدن
 پاکستان از هندوستان و زمان حکومت
 بریتانیا بر آن کشور پادشاه انگلستان
 پیمای خدمات فرهنگی و نوع پرورانه آقامحمد
 شفیع در دانشگاه و مجامع ادبی لقب (خان
 بهادر) باو عطا کرد .

..... (مجله یادگار سال اول شماره ۸

ص ۴۳۳)

۱- گلشن معانی :

لاهور، ۱۹۳۳ م، سنگی، رقمی، ۲۹۶ ص

۲- مذهب حافظ (فارسی و اردو) :

پنجاب، ۱۹۵۲ م

۳- مقالات ادبی (فارسی و اردو) :

لاهور، ۱۹۵۳ م، سنگی.

محمد شفیع مازندرانی :

( )

۱- مجمع التخیل :

تبریز، ۲۸۵ ق، سنگی، رقمی .

شفیع مدنی :

(- معاصر)

۱- کاراس بولبا :

گوگول، ترجمه طهران، سری، رقمی .

۲۰۱ ص .

حاج میرزا شفیع بن محمد سمیع میثمی

سلطان آبادی :

(- ۱۳۵۴ ق)

برادرزاده شیخ محمود عراقی مؤلف دارالسلام

و در طهران مقیم است (الذریعه ج ۲ ص ۳۵۷).

۱- قواعد الاصول (عربی) :

طهران، ۱۳۰۵ ق، سنگی.

استاد متقاعد دانشگاه پنجاب (پاکستان)

و صاحب آثار گرانبهای بزبان فارسی و

عربی . در (قصور) از شهرهای پنجاب بدگیا

آمد و در مدارس آنجا به تحصیل علم پرداخت

و در سال ۱۹۰۰ م لاهور مرکز استان پنجاب

رفت و به دانشکده اسلامی و آتیه گردید و در

دوره شش ساله آنجا را بنیایان رساند و در

فارسی و عربی در درجه اول قرار گرفت. در

سال ۱۹۱۵ م با انگلستان رفت و در دانشکده

کمبریج بمطالعات و ترمیم در زبان و ادبیات

عربی و فارسی مشغول گردید و از معضرس درس

مرحوم ادوارد برون و ارنولد نیکلسن

ویوان و مک لین استفاده کرد . چون جنگ

جهانگیر پایان یافت بوطن خود بازگشت و

کرسی استادی زبان عربی در دانشکده

پنجاب باو واگذار شد و بیست و دو سال در این

مقام باقی ماند . در ۱۹۲۱ م معاونت اداره

دانشکده ادبیات (اورینتل) بعهده او

محول گردید و چون دکتر و ولتر رئیس

دانشکده مزبور بسال ۱۹۳۶ م درگذشت

براست آنجا منصوب شد و در ۳۰ سپتامبر

۲- هدایة المتعلمین فی اثبات الحق والیقین :

طهران، ۱۳۳۰ ق، سنگی، رقمی، ۱۳۸ ص.

میرزا شفیع (میرزا کوچک) بن محمد اسمعیل

وصال شیرازی :

(۱۱۹۷ - ۱۲۶۳ ق)

اصلش از شیراز و بشارت نسب و بلندی
حسب از همکنان ممتاز . جوانیست حمیده
خصال و شاعری عذیم المثل در فنون شاعری
ماهر و در ایجاد مضامین بدیع ساحر در اکثر
خطوط سیما خط نسخ بغایت خوشنویس و
اکثر با درویشان و گوشه گیران انیس .
صحبت نیکانرا طالب و از مصاحبت ارباب
مناصب هارب، شعر را بس خوب گوید و نیک
شناسد و بسا دوستان طریق صداقت پیماید
ولکن بواسطه بلندی طبع اندک زودرنج است
(تذکره دلگشا نسخه خطی) .

در سنه ۱۱۹۷ ق متولد شده و در شصت و
چهار سالگی آبی در چشمش پدید گشت و
نابینا شد میل زدند باز عود کرد و در ماه رجب
۱۲۶۳ ق در گذشت (تذکره شمس التواریخ

۸۳ ص) .

سایر مأخذ : طرایق الحقایق ج ۳ ص
۱۶۵ ، مجله یادگار سال اول شماره ۳ ص ۶۷ ،
مدایح منوچهر معتمد الدوله نسخه خطی
کتابخانه ملک .

۱- بزم وصال (نثر) :

هند .

۲- دیوان شعر در مرآئی :

طهران، ۱۲۶۶ ق، سنگی، جیبی، ۹۷ ص.

طهران، ۱۳۰۰ ق، سنگی .

بمبئی ، ۱۲۸۵ ق ، سنگی، دره شامش
انوار الشهاده .

بمبئی، ۱۳۱۲ ق .

شیراز، بی تاریخ ، سری ، رقمی ، با اهتمام
محمد جعفر دادخواه، ۱۲۵ ص .

۳- دیوان کلیات (شعر) :

طهران، بی تاریخ، سنگی، ۷۰۶ ص.

۴- شرح مقامات زمخشری :

طهران .

۵- قره راه و شیرین (نثر) :

طهران .

شفیما (رجوع شود) محمد شفیع جابلقی .

شفیعی (رجوع شود) حسین

شفیعی (رجوع شود) محمد رضا .

شفیعی (رجوع شود) محمد علی یزدی .

شفیعی (رجوع شود) محمد .

شفیعیها (رجوع شود) م. ه. شفیعیهها .

شفیعیان (رجوع شود) حسن [دکتر] .

شفیق (رجوع شود به) علی اکبر بن محمد .

شفیع کرمانی .

شفیق علیخان

( )

۱ - مختصر شرح قصائد :

دهلی، ۱۸۸۶ م سنکی، وزیری، ۲۲۸ ص.

شقایق (رجوع شود به) رضاقلی

الشقورة (رجوع شود به) عبدالمؤمن المغربي.

الشقورة (رجوع شود به) عبدالمؤمن المغربي.

شقرية (رجوع شود به) محمد

ابوعلی شفیق بن ابراهیم بلخی:

(- مقتول ۱۷۴ ق)
(- مقتول ۱۵۳ ق)

یکی از کبار مشایخ متصوفه . گویند او

درک خدمت امام موسی کلثم (ع) کرده بوده و

حاتم اصم از مریدان اوست و در ماوراءالنهر

سال ۱۷۴ و بروایتی ۱۵۳ در جهاد بآترک

و بقولی به جرم تشیع کشته شد .

شیخ فریدالدین عطار در تذکرة الاولیاء

گوید او یگانۀ عهد بود و شیخ وقت و تصانیف

بسیار دارد و طریقت از ابراهیم ادهم گرفته

بود . نقل است که در بلخ قحطی عظیم بود

غلامی دید در بازار خندان گفت ای غلام چه

جای خرمی است . گفت مرا چه باک که من بنده

کسی ام که وی رادهیست خاصه و چندین غله دارد

و مرا گرسنه نکندارد . شفیق آنجا یگانه از دست

برفت گفت الهی این غلام بسانبار خواجه

خود چنین شاد باشد و تو مالک الملکی و

روزی پذیرفته ما چرا اندوه خوریم در حال

از شغل دنیا رجوع کرد و در توکل به حد کمال

رسید . (لغت نامه دهخدا ص ۷۶۳)

سایر مأخذ : نفحات الانس ص ۳۴

۱ - مسائل در تصوف : (عربی)

طهران، شیراز، ۱۳۲۷ ش، سری، خشتی،

۱۵۲ ص، ضمن تذکره کججی .

شکرائی (رجوع شود به) عبدعلی .

حاج ملاشکرالله بن مولی لطف الله

لواسانی سینکی

( )

تحصیل را باصفهان رفت و آنجا در خدمت

میرن محمد علی قائینی و غیره بتعلیم

ریاضیات پرداخت و در حضرت استادالاساتید

آقای میر سیدحسن مدرس کتب فقه و اصول

کرد و بطهران باز گردید .

به نجف مشرف شد و قیض مدرس شیخ مرتضی

دریافت و فی التاریخ فزون از سی سالست که

در طهران میباشند . فضائل السادات در اخبار

و منتخب الختوم در ادعیه ازوست (المآثر و

الآثار ص ۱۸۵

۱ - منتخب الختوم:

طهران، ۱۲۸۱ ق و ۱۲۸۸ ق و ۱۲۹۹ ق

ق، سنکی.

طهران، ۱۳۶۵ ق، سنکی، خشتی، اسلامیه،

باهتمام محمد میر کمالی، ۱۸۴ ص، در هامش

بحر الغرائب، بمبئی، ۱۳۲۶ ق، سنکی،

باهتمام الملك الكتاب شیرازی، در هامش

بحر الغرائب

حاج میرزا شکرالله مشکوة الحکماء :

( )

۱ - بوداسف و بلوهر : (منتخب) :

« این کتاب داستان آفرینش بودا پیامبر

معروف هند است که ایرانیان مضمون آنرا از

هندیان اقتباس کرده اند و نخست در ایران

بزبان پهلوی نوشته شده و از آنجا بسریانی

و تازی و سپس از سریانی بگرچی و یونانی

ترجمه کرده اند و ترجمه یونانی آنرا که

پیش از سال سیزده هجری راهبی یونانی

در دیر سا با نزدیک اورشلیم پرداخته است

بارو یا برده و بزبان لاتین و بزبانهای اروپائی

بنام داستان (بارلا آم و بوسافات) ترجمه

کرده اند و نیز بزبان عبری و حبشی و ارمنی

هم نقل کرده اند .

نخستین ترجمه تازی آنرا ابو جعفر محمد
ابن علی بن بابویه قمی متوفی ۳۸۱ از محمد
ابن زکریای رازی در اکمال الدین و اتمام
النعمه فی اثبات الغیبه نقل کرده و سپس
مجلسی در بحار الانوار تکرار نموده و میرزا
شکر الله مشکوة الحكماء بفارسی ترجمه کرده
و بار دیگر سید علیرضا ریحان بنام (بلوهر)
بفارسی سره ترجمه نموده . سالفامه کشور
ایران سال ۴ ص ۲۲ بقلم سعید نفیسی
طهران ، ۱۳۲۱ ، سنگی ، جیبی ، خط سید
مرتضی ، ۲۷۱ ص

شکر الله بن (محمد علی مسکین) منعم
اصفهائی :

(۱۲۸۵ - ۱۳۶۰ ق)

از شعراى نامى اصفهان بوده و در جهانم
جمادى الاول سنه ۱۳۶۰ ق در اصفهان وفات
یافت و در تکیه خاتون آبادی ها مدفون
گردید (رجال اصفهان چاپ دوم ص ۴۰۰)
سایر مآخذ : تذکره شعراى معاصر اصفهان
(ص ۴۷۱)

۱ - سفره منعم (شعر) :

اصفهان ، ۱۳۶۰ ق ، سنگی ، رقمی ، ۴۰۰ ص .

شکر الله ناصر :

(- مرحوم)

۱ - روش دکتر جردن ، شرح حال :

طهران ، ۱۳۲۳ ش ، سربى ، رقمی ، ۹۲ ص

شکر الله نجفی

(- معاصر)

۱ - دومعنه

آلفرد دوموسه ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۶

ش ، سربى ، رقمی ، زوار ، ۸۸ ص .

شکوئی (رجوع شود به) علی .

شکور زاده (رجوع شود به) ابراهیم
شکوهی (رجوع شود به) مهدی آئینه ساز .
شکوعی محسنی (رجوع شود به) یحیی [دکتر]
شکوهیان (رجوع شود به) محمد علی .
شکی (رجوع شود به) ا . شکی [دکتر]
شکیب ارسلان (رجوع شود به) امیر شکیب
ارسلان .

شکیب اصفهائی (رجوع شود به) محمد رضا
شکیب کهنموئی (رجوع شود به) احمد .
شکیبا (رجوع شود به) حسین
شکیبا (رجوع شود به) م . ع . شکیبا .
شکیبا پور (رجوع شود به) عنایت الله .

دکتر شلیمر ، ژ هسن . ل . فلنمکی :

معلم طب مدرسه دارالفنون طهران (مرآت

البلدان ج ۳ ص ۱۰)

۱ - جلاء العیون در کفائی :

طهران ، سنگی .

۴ - زینت الابدان در امراض جلدی :

طهران ، ۱۲۷۹ ق ، سنگی .

۳ - سر الحکمه در تشریح :

طهران ، ۱۲۷۹ ، سنگی ، ۱۶۰ ص

۴ - شفاایه

طهران ، ۱۲۸۱ ق

۵ - کلیات طب فرنگی :

طهران ، ۱۲۹۲ ق ،

۶ - لغات طبی (فرانسه بفارسی) :

طهران ، ۱۸۷۴ م ، سنگی ، ۵۰۷ ص .

شمس (رجوع شود به) حسن [مهندس]

شمس (رجوع شود به) عبدالکریم .

شمس (رجوع شود به) محسن میرزا ملک آرا .

شمس (رجوع شود) محمد علی [سرهنگ] .

شمس (رجوع شود به) محمد قلی (پرفسور) .

شمس (رجوع شود به) مرتضی [دکتر] .

شمس

(- معاصر)

۱ - يك انگلیسی در ایران :

آلیستر کولک، ترجمه، طهران، ۱۳۳۷ ش،
سری، رقمی، ۱۶۶ ص.

شمس آبادی (رجوع شود به) علی .

شمس آبادی (رجوع شود به) محمد علی ابن
عبدالله .

شمس آفاق نما :

(- معاصر)

۱ - سرود شوق (ش) :

طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، جیبی، ۵۰ ص .

شمسائی (رجوع شود به) احمد .

شمس الائمة (رجوع شود به) محمد بن احمد
سرخسی .

شمس الافاضل (رجوع شود به) یوسف .

شمس الامراء (رجوع شود به) محمد بن احمد

علیا حضرت شمس بهلوی دختر اعلی حضرت

رضاشاه کبیر :

(- معاصر)

۱ - خاطرات رضاشاه کبیر از بدو جلوس سلطنت تا

سال وفات :

طهران، سری .

شمس تبریزی (رجوع شود به) محمد بن علی .

شمس الحق عظیم آبادی :

( )

۱ - اهل العصر :

دهلی، ۱۳۰۶ ق، سنگی، مزیسی،

۸ + ۱۵۴ ص

شمس الحکماء (رجوع شود به) علی لعلی .

شمس الدین (رجوع شود به) ابن ابی جمهور
محمد .

شمس الدین (رجوع شود به) ابن الاکفانی .

شمس الدین (رجوع شود به) ابن بطریق
حلی یحیی .شمس الدین (رجوع شود به) ابن الجزری
محمد .

شمس الدین (رجوع شود به) ابن خلکان احمد

شمس الدین (رجوع شود به) ابن طولون محمد

شمس الدین (رجوع شود به) ابن قیم جوزیه .

شمس الدین (رجوع شود به) ابویعلی حمزه .

شمس الدین (رجوع شود به) احمد افلاکی .

شمس الدین (رجوع شود به) احمد بن سلیمان
کمال پاشا زاده .

شمس الدین (رجوع شود به) احمد الطیب .

شمس الدین (رجوع شود به) حسن شوکت .

شمس الدین (رجوع شود به) خواجه حافظ

شیرازی محمد .

شمس الدین (رجوع شود به) سبط ابن جوزی .

شمس الدین (رجوع شود به) یوسف

شمس الدین (رجوع شود به) شرفخان بدلیسی .

شمس الدین (رجوع شود به) محمد بن مکی .

شمس الدین (رجوع شود به) فخار بن سعد .

شمس الدین (رجوع شود به) فضل الله الهی .

شمس الدین (رجوع شود به) محمد ابن

ابیطالب دمشقی .

شمس الدین (رجوع شود به) محمد بن احمد

ترکمانی .

شمس الدین (رجوع شود به) محمد بن احمد

قرطبی .

شمس الدین (رجوع شود به) محمد تبریزی .

شمس الدین (رجوع شود به) محمد خفزی .

شمس الدین (رجوع شود به) محمد دقایقی

مروزی .

شمس الدین (رجوع شود به) محمد

حقوق طهران را طی نموده پس از آن به فرانسه عزیمت کرده و باخذ درجه لیسانس نائل آمده . در مراجعت بایران داخل وزارت دادگستری شده و عهده دار مشاغل ذیل گردیده است :

دادیار دادرسی ، کفیل محکمه جنحه ، انتقال وزارت دارائی بمعاونت مالیات غیر مستقیم ، بازرسی ، دادستان ، مستشار دادگاه استان ، رئیس شعبه استیناف مرکز ، دادستان دیوان کیفر ، مستشار دیوان عالی کشور ، کفیل وزارت کشاورزی ، (سالنامه دنیا سال دوم) .

۱- بیگناهان زیر ۳۰ بونین :

مارسل امه ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سری ، رقمی ، ابن سینا ، ۱۵۲ ص .

۲- جنگ سرد نفت :

پیر فونتن قرانسوی ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سری ، وزیر ، ابن سینا ، ۳۰۲ ص .

۳- مجازات اعدام :

طهران ، سری ، چاپخانه مجلس ، ۴۱۲ ص .

۴- مقاومت منفی :

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سری ، رقمی ، ۵۱ ص .

صاحب‌المدارک .

شمس‌الدین (رجوع شود به) محمدابن

عبدالرحمن بخاری .

شمس‌الدین (رجوع شود به) محمدابن عثمان

مولانا زاده .

شمس‌الدین (رجوع شود به) محمدابن علی ابن

حسن حسینی دمشقی .

شمس‌الدین (رجوع شود به) محمدابن علی ابن

خاتون .

شمس‌الدین (رجوع شود به) محمد فخری .

شمس‌الدین (رجوع شود به) محمدابن قیس

رازی .

شمس‌الدین (رجوع شود به) محمدابن مبارک

میرک بخاری .

شمس‌الدین (رجوع شود به) محمدابن محمدابن

حمزه فزاری .

شمس‌الدین (رجوع شود به) محمدابن

محمود آملی .

شمس‌الدین (رجوع شود به) محمدابن یحیی

نوربخش .

شمس‌الدین (رجوع شود به) محمدابن یوسف

کرمانی .

شمس‌الدین (رجوع شود به) محمدابن سید

شریف جرجانی .

خواجه شمس‌الدین :

( )

۱- اصطلاحات الصوفیه :

هند .

شمس‌الدین امیر علایی :

(۱۲۷۹ ش - معاصر)

پس از اتمام تحصیلات مقدماتی در مدرسه

سن لوئی دوره مدرسه دارالفنون و مدرسه

شمس‌الدین بن خسرو بن (پرویز سلماسی)

پرویزی :

(۱۳۲۱ ق - معاصر)

از عرفای سلسله ذهبیه آذربایجان

۱- تذکرة الاولیاء :

(شرح حال پرویز سلماسی و سایر بزرگان

این فرقه) .

تبریز، ۱۳۳۳ ش، سری، وزیری، ۵۳۲ ص،

با تاریخ حیات سید قطب‌الدین محمد و

مرصاد العباد و غیره .

دکتر سید شمس‌الدین جزایری :

(۱۲۸۳ ش - معاصر)

رئیس دبیرستان شرف ، دبیر تاریخ و

جغرافیای رشت، مدیر مجله منطق ، وزیر

فرهنگ، رئیس شرکت سینگار (رجال بدون

ماسک ایران ص ۲۲) .

دکتر در حقوق از دانشگاه پاریس .

۱- اقتصاد اجتماعی :

طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، وزیری، نشریه

۳۵۶ دانشگاه، ۳۲۸ ص .

۲- قوانین مالیه و محاسبات عمومی و مطالبه بودجه

از ابتدای مشروطیت تا بحال :

طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، وزیری، نشریه

۳۲۳ دانشگاه، ۴۶۵ ص .

سرتیپ شمس‌الدین رشديه :

(- معاصر)

سال ۱۹۲۷ ش در مدارس صاحب‌منصبان

ژاندارمری بتدریس زبان فارسی و تاریخ

و جغرافیا پرداخته و اکنون نیز استاد

دانشکده افسری و آموزشگاههای ژاندارمری

و دبیرستان نظام است .

(تاریخ ژاندارمری ایران ص ۳۷۵) .

۱- دعای کمال، دعای تدبیر، دعای سعادت، دعای عدیده :

ترجمه، طهران، بی تاریخ، سری، رقمی،

۸۰ ص .

۲- سخنان سجاد، زین العابدین :

طهران، بی تاریخ، سری، جیبی، ۱۱۲ ص .

۳- موضوع تغییر خط اسلامی :

طهران، ۱۳۲۴ ش، سری، رقمی، ۱۲ ص .

میر شمس‌الدین سبکبار :

(۱۲۷۱ - معاصر)

در سال ۱۲۸۹ ش وارد خدمت وزارت

دارائی شده . مراحل خدمت :

خدمات مختلفه در شعب و دوائر خزانه داری

کل و اداره محاسبات کل، رئیس مالیه مشهد

وبلوکات، رئیس محاسبات خزانه‌داری کل،
رئیس دائرة رسیدگی حسابها، معاون و
رئیس محاسبات خزانه‌داری کل، رئیس
خزانه‌داری کل، تدریس در کلاسهای عالی
مالی وزارت دارائی و سایر کلاسها و دبیرستان
دارائی، رئیس اداره کل بودجه، رئیس
کمیسیون ارز، بازرس مخصوص، بازرس
قانون شرکت سهامی فرش ایران، عضو
هیئت مدیره شرکت فرش ایران، عضو
هیئت مدیره بنگاه کل داروئی، بازرس کل
و عضو هیئت نظارت بر بانکها، مشاور عالی
مالی تا سال ۱۳۳۶.

(نقل از خط مؤلف).

۱- حسابدار، فن دفترداری:

طهران، ۱۳۱۶ ش، سری، رقی، ۳۰۹ ص.
کتاب اول، طهران، ۱۳۱۹ ش، سری،
وزیری، ۲۹۹ ص.

میر شمس‌الدین مولوی محمد صاحب

شاهجهان آبادی متخلص به فقیر:

(۱۱۱۵ - ۱۱۸۳ ق)

از شعرای اردو زبان شاه جهان آباد
هندوستان بوده و نزد اکابر علمای آن سامان
تحصیل فقه و کلام و حدیث نموده. غالباً با

فقرا و درویش معاشرت داشته و قدم طریقت
گذارده و بسیار صاحب کمال و فصیح و بلیغ
بوده. سال ۱۱۸۳ م بین هند و بصره در
دریا غرق شد.

(ریحانة الادب ج ۳ ص ۲۲۶).

سایر مآخذ: تذکره آذر ص ۳۹۶، مجموعه
نغمات ج ۲ ص ۴۶، ریاض المارفين، ص ۱۹۹،
تذکره خوشنویسان، ص ۱۱۸).

۱- حقایق البلاغه در بیان و بدیع و عروض و قافیه:

لاهور، ۱۲۶۳ ق، سنگی، وزیری، ۱۷۲ ص.

لاهور، ۱۹۲۰ م، سنگی، رقی، ۱۷۲ ص.

لکهنو، ۱۳۰۳ ق، سنگی، وزیری، ۱۶۸ ص.

پانهر الافاضه.

لکهنو، ۱۲۶۳ ق، سنگی، رقی، ۱۱۲ ص.

لکهنو، ۱۸۹۳ م، سنگی، وزیری، ۱۶۸ ص.

لکهنو، ۱۹۱۳ م، سنگی، وزیری، ۱۶۸ ص.

کلکته، ۱۸۱۴ م، سنگی، رقی، ۴۸۶ ص.

هند، ۱۸۶۴ م، سنگی، رقی، ۱۳۶ ص.

لندن، ۱۹۰۳ م، سنگی، رقی، ۱۳۲ ص.

ملك الكتاب شیرازی، ۱۱۲ ص.

۲- واثق سلطان:

لندن، ۱۹۰۳ م، سنگی، رقی، ۱۳۲ ص.

شمس‌الدین شهاب‌الدین عمیق بخارائی:

(۵۴۳ ق -)

شاعر دربار خضر خان بود که در ۴۷۴ به
پادشاهی رسیده و هر تمام شعرای زمان
خویش مقدم بود و بسیار متمول و محترم شده
بود و در زمانیکه مه‌ملك خاتون دختر سلطان
سنجر زن محمود بن محمد بن ملک‌شاه
در گذشت سنجر از وی مرثیه خواست و وی
مرثیه سرود و عمر بسیار کرد و در اواخر عمر
تابینا شده بود و در سال ۵۴۳ در گذشت.
عمیق یکی از شعرای بزرگ خراسانست و در

زمان خویش منتهای شهرت و جلال را داشته
و شعر را در کمال بلندی و لطافت و روانی
میسروده و سبکی دارد شبیه بسبک عنصری
و مسعود سعد سلمان. ولی اینک بیش از
نهمصد بیت از او نمانده است و مثنوی یوسف
وزلیخائی داشته که بدو بحر خوانده می‌شده
و آنهم در میان نیست.

(سالنامه یارم بقلم سعید نفیسی).

سایر مآخذ: مجمع الفصحاء ج ۱ ص ۳۴۵
تذکره دولتشاه ص ۳۷، ریحانة الادب
ج ۲ ص ۱۴۵.

۱- دیوان شعر:

تبریز، ۱۳۰۷ ش، سری، رقعی، ادبیه، ۴۴ ص.

طهران، ۱۳۳۹ ش، سری، رقعی، تصحیح

سعید نفیسی، کتابفروشی فروغی، ۲۲۷ ص.

شمس‌الدین فرهخته:

(معاصر)

۱- رقص رنگها:

طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، رقعی، ۹۰ ص.

دکتر شمس‌الدین مرعشی:

(۱۲۸۹ ش - معاصر)

تحصیلات متوسطه را در دارالفنون انجام

داده بعد بفرانسه رفته و مدت دو سال در
دانشکده پزشکی لیون و بعد در دانشکده
پاریس تحصیلات خود را پایان رسانیده و
بدیافت دیپلم دکتری نائل گردیده.
پس از آن بتهران آمده و عهده دار مشاغل
ذیل گردید:

دانشیار جراحی دانشکده پزشکی، رئیس
درمانگاه جراحی بیمارستان گوهرشاد و
بعد بهمین سمت در بیمارستان ابن سینا،
رئیس بخش وابسته جراحی بیمارستان
ابن سینا.

(راهنمای دانشکده پزشکی ج ۲ ص ۱۲۴).

۱- جراحی فوری اطفال:

طهران، ۱۳۳۰ ش، سری، وزیری، نشریه

۱۲۲ دانشگاه، ۹۵ ص.

شمس‌الشعراء (رجوع شود به) محمدعلی

سروش اصفهانی.

شمس صدزی:

(معاصر)

۱- جنبش کارگری اصفهان از سال ۱۳۲۱ تا ۱۳۲۵ شمسی:

اصفهان، ۱۳۳۰ ش، سری، رقعی،

۷۸ + ۱۴ ص.

۲- در راه وظیفه جنبش کارگری اصفهان:

جلد اول، اصفهان، ۱۳۳۰ ش، سری، رقعی،

روزنامه رهبر کارگران، ۹۰ ص.

شمس‌العراء (رجوع شود به) سیدحسین.

شمس‌العلماء (رجوع شود به) حسین گرکانی.

شمس‌العلماء (رجوع شود به) مولوی

محمدحسین آزاد.

شمس‌العلماء (رجوع شود به) شبلی نعمان

[پرفسور].

شمس العلماء (رجوع شود به) عزیز جنگ
بهادر احمد .

شمس العلماء (رجوع شود به) مهدی عبدالرب -
آبادی .

شمس العلماء (رجوع شود به) میر ناصر -
حسین لکهنوی .

شمس فخری (رجوع شود به) محمد .

شمس الفصحاء (رجوع شود به) محمد محیط

شمس کاشمیری (رجوع شود به) یوسف .

شمس گیلانی (رجوع شود به) حسن .

شمس لاریجانی (رجوع شود به) حسن [دکتر]

حکیم سید شمس الله قادری:

۱ - تاریخ و آثار کلمه ماهی

حیدر آباد دکن، ۱۹۴۰ م، سنگی وزیری،
۱۸۴ ص .

شمس المحدثین (رجوع شود به) علی بن حسن

دکتر شمس مستوفی:

(- معاصر)

مدیر روزنامه بین المللی .

۱ - آلمان امروزی آلمان مافوق همه :

هامبورگ، ۱۳۲۰ ش، سربی، رقعی، ۱۲۰ ص

۲ - اروپا را چگونه دیدم :

طهران، ۱۳۳۶ ش، سربی، رقعی،
۲۲۰ ص .

۳ - اصول اخلاقی روزنامه نگاران (فارسی و انگلیسی):

با مقدمه هانز هاک ماک، تهران، ۱۳۳۵

ش، سربی، رقعی، ۶۸ ص .

۴ - افکار عمومی چیست و چه ارزشی دارد :

(مقایسه دمکراسی شرق و غرب)

طهران، سربی .

۵ - پرچم سفید یا نبرد با انگلستان :

طهران، ۱۳۲۶ ش، سربی، رقعی، ۳۰۰ ص .

۶ - تاریخ تشکیلات احزاب سیاسی:

طهران، ۱۳۲۵ ش، سربی، رقعی، ۱۹۸ ص

۷ - تاریخ جنگ جهان :

طهران، ۱۳۲۴ ش، سربی، رقعی،

۲۸۵ ص .

۸ - تاریخ مطبوعات فرانسه و اهمیت آن در جهان :

طهران، ۱۳۴۰ ش، سربی، وزیری،

۱۶۰ ص .

۹ - جانبازان میهن :

طهران، ۱۳۲۴ ش، سربی، رقعی، ۱۹۲ ص .

۱۰ - دوشیزه کاپیتان :

طهران، ۱۳۲۰ ش، سربی، جیبی،

۱۶۸ ص .

۱۱ - روزنامه چیست و روزنامه نگار چیست :

طهران، ۱۳۲۴ ش، سربی، رقعی،

۱۲ - ژورنالیسم :

طهران، ۱۳۲۴ ش، سربی، رقعی، ۸۰ ص .

۱۳ - سیر انفس و آفاق :

طهران، ۱۳۲۵ ش، سربی، رقعی، ۱۲۰ ص .

۱۴ - شهر هرت :

طهران، ۱۳۳۵ ش، سربی، جیبی، ۱۶۲ ص .

۱۵ - صنعت و فن روزنامه نگاری :

پرفسور پاکن، ترجمه، تهران، ۱۳۲۹

ش، سربی، رقعی، ۱۰۰ ص .

۱۶ - کاروان عروسی :

طهران، ۱۳۲۳ ش، سربی، جیبی، ۲۰۰ ص .

۱۷ - مقاله مرد امروز :

طهران، ۱۳۲۶ ش، سربی، رقعی، ۴۶۰ ص .

۱۸ - مقایسه جراید ایران و اروپا (فارسی و انگلیسی):

لندن، ۱۹۵۵ م، سربی، رقعی، ۸۸ +

۱۲۰ ص .

۱۹ - من در واشنگتن :

طهران، ۱۳۲۶ ش، سربی، رقعی، ۴۸۰ ص .

۲۰ - هزار و یک داستان فکاهی و اجتماعی :

طهران، ۱۳۲۷ ش، سربی، سربی، رقعی،

- سری ، رقعی ، بنگاه ترجمه و نشر کتاب
۲۰ + ۶۶۱ ص .
- ۸ - قصه های برآمده از هزار و یکشب :
ترجمه و تلخیص ، طهران ، ۱۳۳۷ ش ،
سری ، رقعی ، بنگاه ترجمه و نشر کتاب ،
۱۲۵ + ۱۲۵ ص + ۲۰ تصویر .
- ۹ - همه بهتر زندگی کنیم :
(کتاب دوم اکابر برای سراسر کشور)
بمشارکت عباس یمنی شریف ، طهران ،
۱۳۳۶ ش ، سری ، وزیری ، ۲۳۲ ص .
- شمس الهدی (رجوع شود به) محمد رضا
شالچیان .
- شمسی (رجوع شود به) ابراهیم لاریجانی .
- شمسی (رجوع شود) حسن [دکتر] .
- شمسه الشعراء (رجوع شود به) گوهر [بانو] .
- شمشیرگر (رجوع شود به) علی اصغر .
- شمشیر وزیری (رجوع شود به) علیرضا .

شمشیری میلانی

(- معاصر)

دبیر دبیرستانهای تبریز

۱ - جلوه فضیلت ، سرگذشت یوسف :

تبریز ، ۱۳۴۰ ش ، سری ، وزیری ، ۲۲۴ ص

شمع :

۱ - جاسوسه اتان در ایران :

۲ - بهاد من باش :

رکس آدمز ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۷ ش ،

سری ، رقعی ، ماه نو ، ۹۵ ص .

۳ - دختر جنگل :

طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سری ، رقعی ، چاپ

دوم ، ۶۴ ص .

۴ - دختری از پاریس :

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سری ، رقعی ، ۹۶ ص .

۴۸۸ ص .

شمس المعالی (رجوع شود به) قاپوس و شمگیر

شمس مغربی (رجوع شود به) محمد .

شمس الملوك جو اهرام الكلام :

(- معاصر)

۱ - زنان نامی اسلام در ایران :

جلد اول ، طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سری ،

خشتی ، خ + ۸۰ ص

دکتر شمس الملوك مصاحب :

(- معاصر)

۱ - افغانه های شیرین :

برادران گریم ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۵

ش ، سری ، رقعی ، بنگاه ترجمه و نشر

کتاب ، ۲۸۳ ص .

۲ - بعد از باسوادی :

ترجمه و تألیف ، طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سری

وزیری ، ۸۲ ص .

۳ - پرورش و مسئولیت در اطفال :

کنستانس ج فاستر ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۶ ش ،

سری ، رقعی ، صفی علیشاه ، ۸۰ ص .

۴ - داستانهای منتخب :

گی دوموپاسان ، ترجمه طهران ، ۱۳۳۷ ش ،

سری ، رقعی ، بنگاه ترجمه و نشر کتاب ،

۱۰۰ ص + ۱۰ تصویر .

۵ - در انتظار مادر شدن :

نیکلسون ج استمن ، ترجمه ، طهران ،

۱۳۳۸ ش ، سری ، رقعی ، ۲۳۰ ص

۶ - ساده نویسی در زبان فارسی :

(کلیاتی در فن سهولت کلام)

دکتر ج . موریس هوفیلید ، ترجمه ، طهران ،

۱۳۳۴ ش ، سری ، رقعی ، نشریه وزارت

فرهنگ ، ۵۱ + ۲۱ ص .

۷ - غرور و تعصب :

جین اوستن ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۶ ش ،

شمعی (رجوع شود به) احمد تقی الدین ابوالعباس

شمیده (رجوع شود به) م. علی.

شمیرانی (رجوع شود به) محمد حسن.

شمیم (رجوع شود به) علی اصغر.

شنب غازانی (رجوع شود به) اسمعیل.

شنب غازانی (رجوع شود به) نظام الدین.

شنقیتی (رجوع شود به) محمد حبیب الله.

شنوقی (رجوع شود به) حبیب.

شورش عشق (رجوع شود به) سعد الدین.

شوریده (رجوع شود به) محمد تقی.

شوشتری (رجوع شود به) سید ابوالحسن.

شوشتری (رجوع شود به) احمد بن صالح.

شوشتری (رجوع شود به) ابوالقاسم ابن

رضی الدین.

شوشتری (رجوع شود به) سید محمد باقر.

شوشتری (رجوع شود به) شیخ محمد تقی ابن

محمد کاظم.

شوشتری (رجوع شود به) شیخ جعفر ابن

حسین.

شوشتری (رجوع شود به) شیخ جعفر ابن

محمد.

شوشتری (رجوع شود به) سید محمد حسین.

شوشتری (رجوع شود به) ملا صالحا.

شوشتری (رجوع شود به) عباس.

شوشتری (رجوع شود به) عباس بن علی.

شوشتری (رجوع شود به) محمد عباس

لکهنوی.

شوشتری (رجوع شود به) شیخ عبدالحسین.

شوشتری (رجوع شود به) عبدالرسول.

شوشتری (رجوع شود به) عبداللطیف.

شوشتری (رجوع شود به) سید عبدالله ابن

نورالدین.

شوشتری (رجوع شود به) علیمحمد خان - صاحب.

شوشتری (رجوع شود به) سید محمد.

شوشتری (رجوع شود به) محمد خطا (ملا).

شوشتری (رجوع شود به) محمد علی.

شوشتری (رجوع شود به) شیخ مهدی بن محمد.

شوشتری (رجوع شود به) سید نعمت الله.

شوشتری (رجوع شود به) قاضی نورالله.

شوق (رجوع شود به) احمد علی.

شوق (رجوع شود به) ظهیر احسن.

شوق (رجوع شود به) غلام محمد.

شوقی (رجوع شود به) جواد.

شوقی (رجوع شود به) عباس.

شوقی (رجوع شود به) محمد شفیع.

شوکانی (رجوع شود به) محمد بن علی.

شوکت :

( )

لکهنو، ۱۲۹۰ ق، سنگی، وزیری ۱۰۰+

۱۴۸ ص.

شوکت شیرازی (رجوع شود به) حسن.

شوکت الوزاره (رجوع شود به) اسدالله.

محمد شوکت علی بن سند علی سندیلوی :

(- ۱۲۸۵ ق)

۱- غایة الادراك في سأل السواك در فقه حنفی :

هند، ۱۲۶۳ ق، سنگی.

۲- كشف المستور عن وجه المحور :

هند، ۱۲۹۶ ق، سنگی.

شهاب (رجوع شود به) طاهر.

شهاب (رجوع شود به) فروغ.

شهاب (رجوع شود به) یوسف.

در صفر ۱۳۱۸ ق در نجف متولد و از طرف پدر بسید قوام الدین مشهور بمیر بزرگ می پیوندد . مقدمات علوم را نزد شیخ مرتضی طالقانی و والد خود و دیگر مشایخ خوانده و علوم تجوید و انساب و تفسیر و متون فقه و اصول را نزد شیخ نورالدین شافعی بکتابشی وسید محمد رضا صائغ بحرانی و شیخ محمد حسین شیرازی عسکری و میرزا محمد علی دشتی صاحب کتاب شرح القبله و میرزا آقای شیرازی و میرزا محمود شیرازی و شیخ محمد حسین قاجار طهرانی نجفی و دیگر اجلاء وقت تلمذ نموده و در فقه و اصول استدلالی حاضر حوزة درس شیخ ضیاء الدین عراقی و شیخ مهدی نوائی و دیگر اجلة علماء حاضر پس از آن بساמרارفته و بقاصلة سه سال بکاظمین مراجعت و در فقه و حدیث و رجال و روایت حاضر درس سید حسن صدر الدین و در اصول بدرس شیخ مهدی خالصی حاضر و باز بنجف مراجعت و علم کلام را از شیخ محمد جواد بلاغی و شیخ محمد اسمعیل محلاتی اخذ و در سنه ۱۳۴۲ ق بطهران رفته و چندی در آنجا مقیم شده و عرفان و علوم عقلیه و ریاضیات و بعضی از فنون دیگر را از افاضل آن بلده استفاده نموده و اکنون در

شهاب یور (رجوع شود به) عطاء الله .
شهاب الدوله (رجوع شود به) اسدالله میرزا .
شهاب الدین (رجوع شود به) احمد بن احمد ابن سلافة .

شهاب الدین (رجوع شود به) احمد .
شهاب الدین (رجوع شود به) احمد بن عبد الوهاب نویری کندی .
شهاب الدین (رجوع شود به) احمد بن ادريس القرافی .

شهاب الدین (رجوع شود به) احمد بن علی - منینی دمشقی .

شهاب الدین (رجوع شود به) ابن عبد ربه - احمد بن محمد .

شهاب الدین (رجوع شود به) شمس الدین - عمیق بخارائی .

شهاب الدین (رجوع شود به) صابرين اسمعیل ادیب صابر .

شهاب الدین (رجوع شود به) ابوشامه - عبدالرحمن دمشقی .

شهاب الدین (رجوع شود به) عبدالله ابن لطف الله حافظ ابرو .

شهاب الدین (رجوع شود به) عبدالله مروارید [خواجه] .

شهاب الدین (رجوع شود به) عمر سهروردی ابو حفص .

شهاب الدین (رجوع شود به) سید محمود ابن علی .

شهاب الدین (رجوع شود به) یاقوت الرومی .

شهاب الدین (رجوع شود به) یحیی بن حبش همدانی .

ابوالعالی سید شهاب الدین محمد حسین

ابن محمود حسینی مشهور بآقا نجفی :

(۱۳۱۸ ق - معاصر)

بلده قم مقیم می‌باشد .

مشایخ روایت وی از علمای امامیه و عامه و زیدیه و فرقا اسمعیلیه و در حدود دویست تن می‌باشد .

از جمله سید حسن صدرالدین و سید نجم - الحسن هندی و سید ناصر حسین و سید محسن امین عاملی و سید ابوالقاسم دهکردی و سید عبدالحسین بروجرودی آل کمونه و شیخ علی ابن محمد علی آل کشف الفطاء و دویس عمرش شیخ هادی و شیخ مرتضی و شیخ محمد جواد بلاغی و شیخ محمد اسماعیل محلاتی و سید جعفر آل بحر العلوم و شریعت اصفهانی و سید محمد فیروز آبادی و حاج میرزا محمد حسین نائینی و حاج شیخ عبدالحکیم یزدی حائری و حاج آقا حسین بروجرودی و حاج آقا حسین قمی و سیده‌الدین شهرستانی و غیرهم .

از حاج شیخ عبدالحکیم حائری و شیخ ضیاءالدین عراقی و سید ابوالحسن اصفهانی و شیخ محمد کاظم شیرازی و میر سید علی کاشانی و شیخ آقارضا اصفهانی نجفی و آخوند ملا محمد حسین فشارکی اجازه اجتهاد دارد در جمع آوری کتب متنوعه میل مغرطی دارد کتابخانه اش حاوی کتب فقه و اصول و رجال و ریاضی و حکمت است . اکنون در قم به تدریس اشتغال دارد (کتاب علمای - معاصرین ص ۲۱۷) .

اکنون سال ۱۳۴۱ ش در قم مقیم و از اعلام معاصر است

۱- حاشیه تذکرة القبور رجال اصفهان :

۲- لا عبدالحکیم جزى ، حاشیه ، اصفهان ، ۱۳۲۸ ش ، سری ، رقمی ، چاپ دوم ۲۶۰ ص .

۳- حدیث کا و حدیث سلسله الذهب :

طهران ، ۱۳۵۶ ق .

۳- راهنمای سفر مکه و مدینه :

طهران ، بی تاریخ ، سری ، رقمی ، حافظ ، ۱۲۵ ص .

۴- رساله افطیبه :

(نسب سادات طغرو دقم) .

طهران ، ۱۳۵۱ ق .

۵- سبیل النجاة ، رساله عملیه :

قم ، ۱۳۷۴ ق ، سری ، رقمی ، چاپ دوم ، ۲۵۹ ص .

۶- سبع البابل فی ترجمه صاحب الوسائل (عربی) :

جلداول ، قم ، ۱۳۷۸ ق ، سری ، وزیرى ، ضمن احقاق الحق .

۷- الفتحة فی ترجمه السيد الميرزا ابو الفتح العربي - (عربی) :

تبریز ، بی تاریخ ، سری ، خشتی ، فروش ، ۱۱۱ ص .

۸- اللئالی المنتظمة والدرر الثمينة (عربی) :

طهران ، بی تاریخ ، سری ، خشتی ، ۲۱۱ ص .

۹- منية الرجال فی شرح نخبة المقال (عربی) :

جلداول ، قم ، ۱۳۷۸ ق ، سری ، جیبی ، ۱۷۸ ص ، درهامش نخبة المقال .

۱۰- هداية الناسکین یا مناسک حج :

قم ، ۱۳۴۰ ش ، سری ، جیبی ، ۱۳۷ ص .

شهاب‌الدین ثاقب دهلوی خراسانی :

۱- اسرار الاطباء :

(آغاز ، مجربات ایلات جفتائی مشتمل بر معالجات و مرکبات جدید که در هیچ کتاب یونانی یافت نمیشود و در سنه ۹۱۱ هـ حکیم طولوزان یونانی نسخه اصل را در زبان ترکی جفتائی تصنیف نموده و اکنون ثاقب دهلوی آنرا بفارسی ترجمه میکند) .

بمبئی ، بی تاریخ ، سنگی ، وزیرى ، مطبعة نامی برلس ، ۱۶۸ ص .

شہاب الدین شاہ پسر سید شاہ علی شاہ حسنی :

(۱۳۰۲ ق)

۱- رسالہ در حقیقت دین و بیان عقاید اسمعیلیہ :

بمبئی، ۱۳۶۵ ق = ۱۹۴۶ م، گراوری،

ناشر ایوانف، ۷۵ + ۱۱ ص.

بمبئی، ۱۳۵۲ ق، سنگی، رقمی، ناشر ایوانف

۲۷ + ۲۷ ص.

قاضی شہاب الدین بن شمس الدین ابن -

عمر الزوالی دولت آبادی :

(۸۴۹ ق -)

در دولت آباد متولد شدہ و نزد قاضی -

عبدالمقتدر دہلوی و مولانا خواجگی تلمیذ

معین الدین عمرانی تحصیل کردہ . درہ موقع

توجہ لشکر امیر تیمور بدہلی وی بانفاق -

مولانا خواجگی از دہلی بکالی رہسپار شدہ

و از آنجا بجنپور رفتہ و در شہر اخیر الذکر

مقیم شد و مقدمش را سلطان ابراہیم شرفی

گرامی داشتہ و اورا بلقب مالک العلماء مقرر

گردانید و قاضی شہاب الدین در جنپور بہ

تدریس و تصنیف مشغول شد .

در ۲۵ رجب ۸۴۹ رحلت نموده و در

جنوب مسجد سلطان ابراہیم کہ بمسجد

(اثالہ) شہرت دارد در جنپور مدفون گردید .

صاحب تاریخ فرشتہ گوید اصل او از غزنین

است ولی در دولت آباد نشوونما یافتہ است

(تذکرہ علمای ہند ص ۸۸) .

۱- مصدق الفضل ، شرح بانٹ سعاد (عربی) :

ہند .

امیر شہاب الدین حکیم شہابی کرمانی :

( )

۱- عروۃ الوثقی (مثنوی) :

(تاریخ فراغت از نظم ۸۵۹ ق) .

لاہور، ۱۹۳۶ م، سنگی، وزیری، ۵۵ ص.

شہاب الدین ہمدانی :

( )

۱- ذخیرۃ الملوک :

بمبئی .

شہابی (رجوع شود بہ) شہاب الدین کرمانی

شہابی (رجوع شود بہ) علی اکبر [دکتر] .

شہابی (رجوع شود بہ) محمود .

شہابی :

(- معاصر)

۱- دین محمد :

ترجمہ ، طہران .

۲- ہدایت بلند :

ترجمہ ، طہران .

شہباز (رجوع شود بہ) ۱. شہباز .

شہباز (رجوع شود بہ) حسن .

شہبازخان چودری :

( )

۱- وقایع ہنون :

سیالکوٹ ۱۲۹۰ ق، سنگی، وزیری،

۴۴ ص.

لاہور، ۱۸۷۴ م، سنگی، وزیری، ۴۴ ص.

لاہور، ۱۸۷۶ م، سنگی، وزیری، ۴۴ ص.

لاہور، ۱۸۷۷ م، سنگی، وزیری، ۴۴ ص.

لاہور، ۱۹۲۳ م، سنگی، وزیری، ۳۲ ص.

لاہور، ۱۸۸۱ م، سنگی، وزیری، ۴۴ ص.

شہبازی (رجوع شود بہ) احسان .

شہر (رجوع شود بہ) نیرالدین دادگستر .

شهدی لنگرودی

(- معاصر)

۱- شهابنگه شعر:

طهران، بامقدمه امیر فیروز کوهی، سری،
۱۰۴ ص.

شهران (رجوع شود به) جمال.

الشهربانی (رجوع شود به) عبدالقادر.

۱. م. شهرخانی:

(- معاصر)

۱- ما و برهناای کبر:

طهران، ۱۳۲۳ ش، سری، رقمی، ۴۰ ص.

شهرزاد (رجوع شود به) ر. شهرزاد.

شهرزاد (رجوع شود به) هوشنگ ایرانی.

شهرزاد گهن:

(- معاصر)

۱- ضربان قلب:

طهران، سری.

شهرستانی (رجوع شود به) اسمعیل.

شهرستانی (رجوع شود به) محمدتقی

شهرستانی (رجوع شود به) محمدحسین.

شهرستانی (رجوع شود به) محمدحسین ابن

محمدعلی.

شهرستانی (رجوع شود به) علی بن محمدحسین.

شهرستانی (رجوع شود به) محمد جمال الدین.

شهرستانی (رجوع شود به) محمد بن عبدالکریم.

شهرستانی (رجوع شود به) محمدعلی ابن

محمدحسین.

شهرستانی (رجوع شود به) محمدحسین مدرس.

شهرستانی (رجوع شود به) نصرالله.

شهرنوی (رجوع شود به) شیخ علی.

شهره (رجوع شود به) احمد نعمت الهی.

شهری (رجوع شود به) عباس.

شهربار:

(- معاصر)

۱- حیدربابایه سلام:

تبریز، ۱۳۳۲ ش، سنگی، رقمی، خط
طاهر، ۷۹ ص.

شهربار (رجوع شود به) محمدحسین.

شهربار ایرانی (رجوع شود به) خداداد.

شهربار خدا بخش:

( )

۱- مناجات:

پونه، ۱۳۴۵ ق، سنگی، رقمی، ۱۶ ص.

شهرباری (رجوع شود به) اسدالله.

شهرباری (رجوع شود به) پرویز.

شهرین (رجوع شود به) کاظم.

شهرسواری (رجوع شود به) زین العابدین.

شهشهانی (رجوع شود به) رضا.

شهشهانی (رجوع شود به) عبدالوهاب.

شهلاپور (رجوع شود به) علیرضا.

شهمردان (رجوع شود به) اسفندیار.

شهمردان (رجوع شود به) رشید.

شهنا (رجوع شود به) احمد.

شهید (رجوع شود به) محمد اسمعیل.

شهید ناصر جنگ:

( )

۱- کلیات شهید (شعر):

جلد سوم، بمبئی، ۱۳۰۱ ق، سنگی، رقمی،
۴۸۰ ص.

بمبئی، ۱۳۰۶ ق.

شهید اول (رجوع شود به) محمد بن مکی.

شهید ثالث (رجوع شود به) حاج ملا محمدتقی.

شهید ثانی (رجوع شود به) زین العابدین.

شهیدزاده (رجوع شود به) حسین .

شهید لکهنوی (رجوع شود به) غلام امام .

شهید نورائی (رجوع شود به) حسن [دکتر] .

شهید نورائی (رجوع شود به) محمد .

شهیدی (رجوع شود به) ابوتراب .

شهیدی (رجوع شود به) احمد .

شهیدی (رجوع شود به) امین .

شهیدی (رجوع شود به) سید محمد باقر .

شهیدی (رجوع شود به) جعفر .

شهیدی (رجوع شود به) حبیب الله .

شهیدی (رجوع شود به) حسن .

شهیدی (رجوع شود به) حسین .

شهیدی (رجوع شود به) فتاح .

شهیدی (رجوع شود به) موسی .

شهین دخت صنعتی :

(- معاصر)

۱- دریادار عجایب :

فردیناندلین، ترجمه، طهران، ۱۳۳۷ ش.

سربی، خشتی، نیل، ۱۶۸ ص.

۲- دشمنی اطفال :

طهران، ۱۳۳۸ ش، سربی، رقعی، ۸۶ ص.

شیبانی (رجوع شود به) ابراهیم صدیق الممالک.

شیبانی (رجوع شود به) حسن [مهندس].

شیبانی (رجوع شود به) رحمت الله .

شیبانی (رجوع شود به) ضیاء [دکتر] .

شیبانی (رجوع شود به) طاهر .

شیبانی (رجوع شود به) ع . شیبانی .

شیبانی (رجوع شود به) عبدالحسین .

شیبانی (رجوع شود به) عبدالله [دکتر] .

شیبانی (رجوع شود به) عزیزالله [سروان] .

شیبانی (رجوع شود به) علیمحمد مجیر الدوله .

شیبانی (رجوع شود به) فتح الله .

شیبانی (رجوع شود به) لعبت .

شیبانی (رجوع شود به) ماجد بن فلاح .

شیبانی (رجوع شود به) مجیر [دکتر] .

شیبانی (رجوع شود به) محمد بن حسن .

شیبانی (رجوع شود به) ابن فرقه محمد بن حسن .

شیبانی (رجوع شود به) منوچهر .

شیپور :

(- معاصر)

۱- چند داستان برای کودکان :

ترجمه از ادبیات خارجی، طهران، ۱۳۳۴ ش.

سربی، رقعی، ۸۷ ص .

شیخ (رجوع شود به) ابوالحسن [دکتر] .

شیخ (رجوع شود به) غلامرضا [دکتر] .

شیخ (رجوع شود به) محمد احیاء المملک .

شیخ آذری (رجوع شود به) حمزه بن علی

شیخ آغا بزرگ طهرانی (رجوع شود به)

محمد محسن .

حاج شیخ آقا شامی :

(- معاصر)

۱- منتخب الیرائی :

شیراز، ۱۳۳۸ ش، سربی، رقعی، ۱۱۷ ص.

شیخ ابوعلی سینا (رجوع شود به) حسین ابن

عبدالله .

شیخ الاسلام (رجوع شود به) ابوعبدالله

زنجان .

شیخ الاسلام (رجوع شود به) ابوالقاسم ابن

علی اصغر خوئی .

شیخ الاسلام (رجوع شود به) ابن تیمیه احمد .

شیخ الاسلام (رجوع شود به) احمد حسین زاده

[آخوند] .

الشیخ الربوة (رجوع شود به) محمد ابن ابیطالب .

شیخ رجائی (رجوع شود به) محمد .

شیخ رضائی (رجوع شود به) علی اصغر .

شیخ سعدی شیرازی (رجوع شود به) سعدی .

شیخ الشریعة (رجوع شود به) فتح الله ابن

محمد جواد .

شیخ الشریعة (رجوع شود به) یحیی .

شیخ الشرف (رجوع شود به) یحیی عبیدلی

نسابة .

شیخ شطاح (رجوع شود به) روزبهان بقلی .

شیخ شهید (رجوع شود به) محمد بن مکی

شهید اول .

شیخ صدوق (رجوع شود به) ابن بابویه

محمد بن علی .

شیخ الطائفة (رجوع شود به) محمد بن حسن .

شیخ طبرسی (رجوع شود به) فضل بن حسن .

شیخ طوسی (رجوع شود به) محمد بن حسن .

شیخ العجم (رجوع شود به) امیرپازواری .

شیخ عراقی (رجوع شود به) ابراهیم ابن

شهریار .

شیخ العراقین (رجوع شود به) عبدالحسین ابن

علی .

شیخ العراقین (رجوع شود به) عبد الرضا .

شیخ عطار (رجوع شود به) محمد فریدالدین .

شیخ علائی (رجوع شود به) علی بن حسین

محقق کرکی .

شیخ العلماء (رجوع شود به) عبدالمعظم

صدوقی .

شیخ علی حزین (رجوع شود به) محمد .

علی بن ابیطالب .

شیخ کبیر (رجوع شود به) محمد بن حسن

بارفروشی .

شیخ الاسلام (رجوع شود به) احمد ژنده پیل .

شیخ الاسلام (رجوع شود به) شیخ حسن رشتی .

شیخ الاسلام (رجوع شود به) عبدالحسین .

شیخ الاسلام (رجوع شود به) خواجه عبدالله

انصاری .

شیخ الاسلام (رجوع شود به) فضل الله زنجانی

(شیخ) .

شیخ الاسلام (رجوع شود به) سید محمد

کردستانی .

شیخ الاسلام (رجوع شود به) محمد .

شیخ الاسلام (رجوع شود به) ملا محمد مؤمن .

شیخ الاسلام (رجوع شود به) محمد و تبریزی

شیخ الاسلام زاده (رجوع شود به) محمد بهبهانی .

شیخ الاسلام زاده (رجوع شود به) سید مهدی .

شیخ الاسلامی (رجوع شود به) امینه .

شیخ الاسلامی (رجوع شود به) جواد .

شیخ الاسلامی (رجوع شود به) مصطفی .

شیخ اشراق (رجوع شود به) شهاب الدین

سهروردی .

شیخ انصاری (رجوع شود به) مرتضی .

شیخ بهائی (رجوع شود به) محمد بن حسین .

شیخ جابری انصاری (رجوع شود به)

محمد حسن .

شیخ حر عاملی (رجوع شود به) محمد بن حسن .

شیخ الرئيس (رجوع شود به) ابوالحسن .

میرزا حیرت .

شیخ الرئيس (رجوع شود به) حسین ابن

عبدالله بن سینا .

شیخ الرئيس (رجوع شود به) شیخ علی

خراسانی .

شیخ الرئيس (رجوع شود به) محمد هاشم .

میرزا افسر .

شیخ الرئيسی (رجوع شود به) عباس .

شیخ مفید (رجوع شوده) محمد بن محمد ابن نعمان .

شیخ منهو (رجوع شوده) اسکندر بن محمد .

شیخ نیا (رجوع شوده) غلامعلی [دکتر] .

شیدا (رجوع شوه) محمد باقر دزفولی .

شیدائی (رجوع شوه) بهمن .

شیدانی (رجوع شوه) محمد باقر بواناتی

شیدبان (رجوع شوه) جعفر

شیدفر (رجوع شوده) زین العابدین [دکتر]

شیر احمد جلال آبادی:

( )

۱ - فتح نامه کافرستان:

لاهور ، ۱۸۹۶ م ، سنگی ، وزیری ، ۱۶ ص .

لاهور ، ۱۳۱۳ ق ، سنگی ، وزیری ، ۱۶ ص .

۲ - نجم السعادة :

لاهور ، ۱۹۰۸ م ، سنگی ، وزیری ، ۲۷۲ ص .

شیرازیور (رجوع شوده) شیر تو [دکتر] .

شیرازی (رجوع شوده) میرزا ابراهیم خان

شیرازی (رجوع شوه) حاج میرزا

ابراهیم چینی

شیرازی (رجوع شوه) ابراهیم بن علی

شیخ ابواسحق .

شیرازی (رجوع شوده) ابوالفتح .

شیرازی (رجوع شوده) شیخ احمد .

شیرازی (رجوع شوده) سید احمد بن علی اصغر .

شیرازی (رجوع شوده) محمد تقی معروف

بحاج آقا بابا .

شیرازی (رجوع شوده) سید محمد تقی ابن

علیمحمد .

شیرازی (رجوع شوده) میرزا محمد تقی ابن

محبعلی .

شیرازی (رجوع شوده) محمد جعفر .

شیرازی (رجوع شوده) شیخ محمد جعفر

(حاج شیخ آقا)

شیرازی (رجوع شوه) سید محمد جعفر

ابن محمد طاهر .

شیرازی (رجوع شوده) حاج آقا مجتهد .

شیرازی (رجوع شوه) محمد حسن .

شیرازی (رجوع شوده) سید حسین صدر .

شیرازی (رجوع شوده) سید حسین صدر المعالی

شیرازی (رجوع شوده) سید رضا بن اسمعیل

شیرازی (رجوع شوه) محمد طاهر ابن

محمد حسین نجفی .

شیرازی (رجوع شوه) عبدالرحیم ابن

محمد جعفر .

شیرازی (رجوع شوده) عبداللهمین الدین

شیرازی (رجوع شوه) سید عبداللہ ابن

محمد طاهر .

شیرازی (رجوع شوده) سید عبدالهادی .

شیرازی (رجوع شوه) علی بن حبیب الله .

شیرازی (رجوع شوه) سید علی اکبر .

شیرازی (رجوع شوده) علیرضا بن عبدالکریم

شیرازی (رجوع شوه) غلامحسین ابن

مصطفی .

شیرازی (رجوع شوه) ملا فتح الله

شیرازی (رجوع شوه) سید کاظم بن اصغر .

شیرازی (رجوع شوده) شیخ محمد کاظم نجفی .

شیرازی (رجوع شوه) م ، رضا .

شیرازی (رجوع شوده) محمد .

شیرازی (رجوع شوده) محمد بن محمد شروانی .

شیرازی (رجوع شوده) محمد ملک الکتاب

شیرازی (رجوع شوده) محمد بن محمد رفعت .

شیرازی (رجوع شوه) محمد علی ناصح .

شیرازی (رجوع شوه) محمد علی نقیب المملاک .

شیرازی (رجوع شوه) سید مهدی .

شیرازی (رجوع شوه) سید نورالدین .

شیرازی (رجوع شود به) یوسف لسان حضور .
شیرخان (رجوع شود به) مسعود بیک .

ریاض حمزة شیرعلی:

(- معاصر)

۱ - اتفاق الرفاق (عربی) :
نجف ، ۱۳۷۹ ق ، سری ، رقعی ، ۶۳ ص .

شیر علیخان بن علی امجد خان لودی:

(حدود ۱۰۶۰ ق - زنده در سال ۱۱۰۲ ق)

۱ - تذکرة مرآت الخيال :

(تاریخ فراغت از تألیف ۱۱۰۲ ق)

هند ، ۱۲۴۶ ق ، سری ،

بمبئی ، ۱۳۲۴ ق ، سنگی ، رقعی ، باهتمام

ملك الكتاب شیرازی ، ۳۴۴ ص .

۲ - زندگى انورى از مرآت الخيال :

هند ، ۱۸۸۳ م ، وزیرى ، ۸۵ + ۸۳ ص :

۱ - شیرین و تلخ ، داستان :

طهران ، ۱۳۳۳ ، سری ، جیبی ، ۶۰ ص .

شیرین قلندر منظور علی

( )

۱ - (الله) صفوت (شعر) :

طهران ، ۱۳۲۷ ش ، سنگی ، رقعی ، ۲۹ ص

ص ، در مقدمه عکس شاعر .

محمد شیرین مغربی (رجوع شود به) محمد ابن

عزالدين .

شیشه گر (رجوع شود به) غلامرضا .

شیفته دهلوی نواب محمد مصطفی خان بهادر:

( )

۱ - تذکرة ملثن بی خار :

لکهنو ، سنگی ، نول کشور .

شیر محمد خان صاحب قندهاری: تحقیق کتب و اسناد

۲ - شیفته و حررتی :

بدایون ، ۱۹۱۶ م ، سنگی ، وزیرى ، ۶۶ ص

۴ + ۱۶۰ + ۱۲۴ + ۹۰ ص .

شیفته (رجوع شود به) نصر الله .

شیفنگی (رجوع شود به) علی .

شیلاتی (رجوع شود به) امیر [دکتر] .

شیلاتی (رجوع شود به) ناصر .

شیمی (رجوع شود به) احمد [دکتر] .

شیمی (رجوع شود به) رضا .

شیمی (رجوع شود به) محمود [دکتر]

شیوا (رجوع شود به) علی طاهری

شیوا (رجوع شود به) محمود تندری .

شیوائی (رجوع شود به) بشول .

۱ - اسرار العارفين :

بمبئی ، ۱۸۸۲ م ، سنگی ، وزیرى ، ۵۶۸ ص .

۲ - تواریخ خورشید جهان :

لاهور ، ۱۳۱۱ ق = ۱۸۹۴ م ، ۳۲۱ ص .

شیرین بیانی:

(- معاصر)

۱ - مهمانخانه آثر اردین :

کنست دوسکور ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۲

ش ، سری ، رقعی ، با مقدمه دکتر پروین

خانلری ، ۲۰۶ ص .

شیرین جلایر:

(- معاصر)

م . ص . مظفرزاده :

(- معاصر)

۱- بهر ؟ در غرب خبری نیست :

در يك هارياك آلمانی، ج ۱ بنام در غرب
خبری نیست ترجمه هادی سیاح سیانلو
ج ۲ بنام بهر ؟ در غرب خبری نیست
ترجمه مظفرزاده ، طهران ۱۳۳۴ ق ۱
سربی، رقمی، ۳۴۰ ص.

طهران، ۱۳۳۶ ش، سربی، رقمی، ابن سینا،
چاپ دوم، ۳۲۶ ص.

صائب (رجوع شود به) عبدالرحمن .

صائب تبریزی (رجوع شود به) محمد علی .

صائبی (رجوع شود به) حسن [مهندس] .

صائغ العاملی (رجوع شود به) بدرالدین .

صائغ (رجوع شود به) محمد صالح .

صائن الدین (رجوع شود به) علی ترکه .

صابر تبریزی (رجوع شود به) عباسقلی .

صابر (رجوع شود به) علی اکبر طاهرزاده .

صابر مخدومعلی احمد (رجوع شود به)

علی بن احمد .

صابر همدانی (رجوع شود به) اسدالله .

شهاب الدین صابر بن اسمعیل متخلص بادیب

صابر ترمذی :

(- ۵۴۷ ق)

۵۴۶

وی از بخارا است ولی در خراسان نشو و
نما یافته . در ظهور سلطان - منجر بخندمت
سید ابوالقاسم علی بن جعفر بن حسین موسوی
رسیده و بواسطه او مداحی سلطان سنجر را
گزیده و همه شعرا و فصحا او را ~~بعضی~~
بیان وطلاقت لسان اشعار داشته اند ولی
میان او ورشید اختلاف شده . انوری او را
بر رشید ترجیح داده و خاقانی برخلاف
رشید را بروی فضل نهاده . بوفی مشرب
من حق آنستکه انوری محق است . سال
۵۴۶ ق بدریا غرق گردید .

(مجمع الفصحاء ج ۱ ص ۳۱۴)

۱- دیوان شعر :

طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی، رقمی، خاور ،
باهتمام علی قویم ، ۳۲۲ ص.

صابر کرمانی :

(- معاصر)

۱- فالنامه :

طهران، بی تاریخ، سربی، خشتی، مرکزی،
۱۰۰ ص، در مقدمه عکس مؤلف.

محمد صابر حسین :

( )

۱- شوکت خسروی :

هند، ۱۲۹۳ ق، سنگی، وزیری، ۷۶ ص.

۲- لسان العجم :

لکهنو، ۱۲۹۵ ق، سنگی، وزیری، ۷۰ ص.

صابری (رجوع شود به) م. ادیب صابری.

صابریان (رجوع شود به) غ صابریان.

صابونی (رجوع شود به) عبدالکریم

صابونی (رجوع شود به) محمد کریم.

صابی (رجوع شود به) ابراهیم بن هلال.

صاحب (رجوع شود به) سید میر علی.

صاحب الامر (رجوع شود به) جمال الدین.

صاحب تاریخ قم (رجوع شود به) حسن ابن

علی بن عبدالملک.

صاحب جواهر الکلام (رجوع شود به)

محمد حسن.

صاحب ریاض المسائل (رجوع شود به)

علی بن محمد علی.

صاحب الزمانی (رجوع شود به) اسمعیل.

صاحب الزمانی (رجوع شود به) حسن.

صاحب الزمانی (رجوع شود به) ناصر الدین.

صاحب بن عباد (رجوع شود به) ابوالقاسم

اسمعیل.

صاحب معالم (رجوع شود به) حسن ابن -

زین الدین.

صاحب نسق :

( )

یکی از فضالای آخر عهد قاجار و از

مردم قم و مترجم شش مجلد کتاب لغت از
فارسی فرانسه و این کتاب بطبع نرسیده
است.

(لغت نامه دهخدا ص ۴۹)

۱- تاریخ مصر قدیم و خدایان مصر و کلد و آشور:

طهران، ۱۳۳۲ ق، سربی، خشتی، ۱۹۵ ص.

صادق طهرانی (رجوع شود به) نصیر الدین.

صادق نوبری (رجوع شود به) حمید.

صادق نوبری (رجوع شود به) عبدالمجید.

سید صادق بن محمد حسینی آل عطار بغدادی :

(- ۱۳۳۶ ق)

تحصیلات خود را در نجف پسایان

رسانیده و پس از آن بغداد معاودت نموده.

در اواخر ذی القعدة ۱۳۳۶ ق بغداد وفات

یافت و در خانه خود در محله العماره در نجف

مدفون گردید.

(مشهور الامام او مدينة النجف ج ۲ ص ۹۱)

۱- الحجة البالغة للشيعة في جواز نقل الموتى في الشريعة

(عربی) :

بغداد، ۱۳۲۹ ق.

محمد صادق بن (وکیل السلطنة محمد قاسم)

اتابکی :

(۱۲۶۶ ش - ۱۳۲۵ ش)

در طهران متولد شده و برادرزاده میرزا -

علی اصغر خان انابک است. بعد از تحصیلات ابتدائی برای ادامه تحصیل بروسیه روانه شد و دوره متوسطه و عالی را در آنجا گذراند و بایران بازگشت و در قنصلگری بهای خارجی و وزارت خارجه و ادارات دولتی و مؤسسات فرهنگی بشغل معلمی و مترجمی و دیگر کارهای دولتی اشتغال ورزید و سفری هم بیاریس رفت و دو باره بایران مراجعت نمود. وی مدت هفت سال آخر عمر خود در دبیرستان نظام و دانشکده افسری معلم تاریخ و ادبیات فارسی بود و ضمناً در وزارت کشاورزی کار میکرد. در ۲۵ فروردین ۱۳۲۵ ش درگذشت.

(مجاهد پیام نو دوره دوم شماره ۶ ص ۸۶)

۱- اردو کشی نادر شاه به هندوستان :

ژوزل کیش میشف، ترجمه، طهران، ۱۳۰۹ ش، سربی، رقعی، شورای نظام، ۴۶ ص

۲- جنگ شاپور ذوالاکتاف و امپراطور روم، آنتین مارسلان رومی، ترجمه، طهران، ۱۳۱۰ ش، سربی، رقعی، ۱۴۰ ص.

۳- دستور کشت ذرت :

طهران، ۱۳۲۱ ش، سربی، رقعی، وزارت کشاورزی، ۱۶ ص.

۴- کمکهای اولیه در موقع صلح و جنگ :

طهران، ۱۳۱۷ ش، سربی.

قاضی محمد صادق اختر.

( )

۱- صبح صادق :

میرتبه، ۱۲۹۲ ق، سنگی، وزیری، ۲۶ ص.

۲- محمد حیدری :

هند، سربی.

فخر الاسلام ملا محمد صادق ارومیه :

(- قبل از ۱۳۳۰ ق)

در ابتداء از کیش سریانی نصاری بوده پدرش در ارومیه میزیست و چون در ارومیه طایفه نصاری کلیسا و مدرسه داشتند او در مدرسه آنجا به تحصیل مشغول شد تا بدرجه کشیشی رسید بعد از آن دین برگشته دین اسلام اختیار نمود و مشغول تحصیل علوم اسلامی گردید پس از مدتی تحصیل نزد علمای ایران بنجف مهاجرت کرده و مدت شانزده سال به تحصیلات خود ادامه داد تا از علمای اعلام اجازه اجازت گرفت و در سنه ۱۳۰۵ ق بطهران آمده بحضور ناصرالدین شاه رسید و شاه علت مسلمان شدن او را پرسش نمود ادله حقه بیان کرد. بعد بتألیف کتب در حقیقت اسلام و افضلیت آن بر ادیان عالم مأمور شد و کتب فراوان در السنه مختلفه فارسی و عربی و انگلیسی و فرانسه و سریانی نگاشته و دست منبر هم داشته و مقدمه منبر خود را از تورات و انجیل بزبان عبری و سریانی قرار میداد و بدستور سید محمد طباطبائی مجتهد در تأسیس مدرسه اسلام در طهران دخیل بود و در اواخر عمر بنشر روزنامه نیز پرداخت.

(مقدمه انیس الاعلام)

سایر مآخذ، مکتوب فاضل شراپبانی در روزنامه ایران مورخه شوال ۱۳۱۸ ق در تاکید مساعدت دولت و ملت در طبع مؤلفات فخر الاسلام که از بهترین تألیفات و دبر نصاری میباشد.

کتاب علمای معاصرین ص ۹۸، ریحانه - الادب ج ۳ ص ۱۹۵.

۱- انیس الاعلام فی نصره الاسلام:

تبریز، ۱۳ - ۱۳۱۵ ق، سنگی، رحلی،

اصلاً فراهانی و برادر میرزا ابوالقاسم قائم مقام وزیر محمد شاه قاجار است. در ۱۴ محرم ۱۲۷۷ ق متولد شده معلومات ادبی را از اساتید فن فرا گرفته و در شاعری بر اکثر سخنوران عصر خویش پیشی جسته، نخست بیروانه تخلص داشته و چون بامیری الشعرای ملقب گردید تخلص خود را بامیری تغییر داده. در فنون سخنوری مقتدر و در روانی طبع و قوت حافظه و تسلط بر تواریخ عرب و عجم و احاطه بر لغات و مضامین فارسی و عربی مسلم زمان بوده است. در سال ۱۳۱۶ ق روزنامه ادب را در تبریز و در ۱۳۲۰ ق در مشهد انتشار داد و ضمیمه فارسی چریده ارشاد بادکوبه نیز بنحاه او منتشر می‌شده و علاوه بر دبیری روزنامه مجلس را در طهران بر عهده گرفته و خدماتی از این راه بملک و ملت نموده است. خدمات او در وزارت عدلیه بوده است و در سنه ۱۳۳۵ ق در حین مأموریت عدلیه یزد بسکته ناقصه دچار و در سال بعد در گذشت و در حضرت عبدالعظیم در ۲۸ ربیع الثانی ۱۳۳۵ ق مدفون گردید.

خط مهدی بن محمد تقی اصفهانی، ۳۵۴ ص.
۲ جلد، طهران، ۱۵ - ۱۳۱۹ ق، سنگی،
رحلی، ۳۵۴ + ۵۷۸ ص.

جلد اول، اصفهان، ۱۳۷۰ ق، سری، رحلی،
۳۷۴ ص.

۲- برهان المسلمین:

طهران، ۱۳۱۲ ق، سنگی، جیبی، باشر علی
در جزینی، ۶۴ ص.

۳- بیان الحق و صدق لطلق:

۲ جلد، طهران، ۲۴ - ۱۳۲۷ ق، سنگی،
وزیری، بنفقه میرزا علی اصغر خان اتابک
و بعضی تجار، ۳۴۶ + ۶۷۰ ص

۴- تحفة الاریب فی رد اهل الصلیب:
طهران.

۵- تعجیز المسیحیین فی تأیید برهان المسلمین:
طهران.

۶- خلاصة الکلام فی افتخار الاسلام:

طهران، ۱۳۲۲ ق، سنگی، رقمی، خط
محمد مهدی اصفهانی، ۱۶۰ ص.

قم، ۱۳۳۰ ش، سری، رقمی، ۱۶۰ ص.

۷- تعیین الحدود علی النصارة و الیهود:
طهران

۸- حجة الالهیین فی رد الظالمیین:
طهران.

۹- رساله الثمان قلیط:

طهران.

۱۰- کشف الاثر فی اثبات شق القمر:

طهران.

۱۱- وجوب نقاب و حرمة شراب:

طهران ۱۳۲۹ ق، سنگی جیبی، ۹۶ ص.

ادیب الممالک امیر الشعراء محمد صادق بن
حسین امیری قائم فراهانی:

(۱۲۷۷ - ۱۳۳۵ ق)

۱۳۳۶

۱- بورس:

طهران، ۱۳۳۷ ش، سربی، وزیری بزرگ،
۸۷ ص.

دکتر صادق پیروز عزیزی:

(۱۲۸۷ ش - معاصر)

در قزوین متولد شده تحصیلات ابتدائی را
در همان شهر و تحصیلات دوره اول متوسطه
را در دارالفنون طهران بسال ۱۳۰۵ ش،
بپایان رسانیده سپس برای ادامه تحصیلات
بفرانسه رهسپار و در سال ۱۳۱۴ دانشکده
پزشکی پاریس را بپایان رساند. پس از
مراجعت بایران عهده دار مشاغل ذیل شده:
پزشک بیمارستان رازی، رئیس بخش
بیماریهای همگانی و معاون بیمارستان
رازی، دانشیار فیزیولوژی دانشکده
داروسازی، رئیس بخش بیماریهای درونی
بیمارستان رازی، استاد کرسی بالینی
بیماریهای درونی و ریاست بخش بیماریهای
درونی بیمارستان رازی، پس از انتقال بخش
مذکور به بیمارستان پهلوی وی نیز بآن
بیمارستان انتقال یافت.

مآخذ: ادبیات معاصر ص ۲۰، مجله یادگار
سال ۳ شماره ۳ ص ۳۴، تاریخ جراید و مجلات
ج ۱ ص ۹۴، سخنوران نامی معاصر ج ۱

ص ۲۵۷، منتخبات آثار ص ۱.

۱- ۳۲ ماهی نامه از جمع آوری اشعار:

حسین، خان ملک - اسانی، برلن، ۱۳۴۱ ق،
سربی، رقعی، ۳۲ ص.

۲- اشعار گزین اردیوان ادیب الممالک:

طهران، ۱۳۱۳ ش، سربی، رقعی، باهتمام

محمدخان بهادر، مجله ارغوان، ۱۵۲ ص.

۳- پیوسته فرهنگ باسلوب نصاب الصبایان (مهر):

طهران، ۱۳۰۲ ش، سربی، رقعی، ناشر-

علاء السلطان سرهنگ علی صفائی، ۸۴ ص.

۴- دیوان شعر:

طهران، ۱۳۱۲ ش، سربی، وزیری، باهتمام

وحید دستگردی، ۷۵۵ + ۴۳ ص.

محمدصادق ایرجی:

- معاصر -

۱- بردگی در اسلام:

طهران، ۱۳۳۹ ش، سربی، رقعی، محمدی،

۲۰۷ ص.

دکتر صادق برزگر:

معاون پارامانی وزارت بازرگانی در

سال ۱۳۳۸.

ق بقم در گذشت و در رواق آئینه حضرت
معصومه مدفون گردید .

(رجال آذربایجان در عصر مشروطیت

ص ۱۰۳ ، کتاب علمای معاصرین ص ۱۵۲)

۱- رساله عملیه در اصول دین :

تبریز ، ۱۳۲۳ ق

۳- رساله علیه واجبات الاحکام :

تبریز ، ۱۳۳۵ ق

۳- رساله فی المشتقات (عربی) :

تبریز ، ۱۳۱۹ ق ، سنگی ، خشتی ، ۱۶۵ ص .

۴- طریق النجاة :

تبریز ، ۱۳۳۷ ق ، سنگی ، جیبی ، ۶۰ ص .

۵- الفوائد در شرح بعض مباحث مشکلة فقه (عربی) :

تبریز ، ۱۳۵۱ ق ، سنگی ، رقمی ، ۱۳۲ ص .

۶- المقالات الفریة فی تحقیق المباحث الاصولیة

(عربی) :

(روضة البهیة الدوحة الناضرة الطریة)

تبریز ، ۱۳۱۷ ق ، سنگی ، خشتی ، ۳۳۲ ص

دکتر صادق تقوی شمیرانی :
(- معاصر)

(راهنمای دانشگاه ج ۲ ص ۱۹)

سایر مآخذ : مجله جهان پزشکی سال ۳

شماره ۲ .

۱- سیمولوژی :

جلد اول ، امتحانات و علائم بیماریهای کبد

وسلسله اعصاب ، طهران ، ۱۳۲۶ ش ، سری ،

رقمی ، ۱۲۰ ص .

جلد دوم ، مباحث قلب و خون و امراض خون

و کلیه ، طهران ، ۱۳۲۷ ش ، سری ، وزیری ،

۴۲۴ ص .

جلد سوم ، طهران ، سری ، وزیری ، ۶۶۷ ص .

میرزا صادق آقا بن محمد بن (محمد علی
قراچه داغی) تبریزی :

(حدود ۱۲۷۴ - ۱۳۵۱ ق)

در تبریز متولد شده و بعد از تحصیل

مقدماتی در نوزده سالگی با برادر بزرگ

خود به نجف مهاجرت کرد و نزد اساتید تلمذ

نموده و در عداد محققین و اساتید درآمد .

بعد از بیست و چهار سال اقامت در نجف بسال

۱۳۱۱ ق به تبریز بازگشته و متصدی درس و

افادمو و عطاوارشاد شد . پس از فوت حاج میرزا -

حسن آقامجهتد از حیث نفوذ و وجهه در

درجه اول واقع گردید . در ذی القعدة ۱۳۵۱

۲- پیش از شناسائی :

یوجین اونیل امریکائی، ترجمه، طهران،

سربی .

۳- پینوکیو آدمک چوبی :

سنگار لو کولودی، ترجمه، طهران، ۱۳۳۴ ش،

سربی، وزیری، ۲۱۲ ص.

۴- خیمه شب بازی :

طهران، ۱۳۲۴ ش، سربی، رقعی، ۱۲۰ ص.

طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی، رقعی، چاپ دوم،

گوتمبرگ، ۱۳۷ ص .

سید محمد صادق بن محمد باقر حجة

طباطبائی حائری :

(۱۳۳۷ ق)

بسال ۱۳۳۷ ق در کربلا وفات یافت .

(الذریعه ج ۱ ص ۲۸۷ ج ۲ ص ۴۵۲)

۱- احسن العدد فی مسائل العدد (شعر عربی) :

۲- تقریظ الاسماع فی الرضاع (شعر عربی) :

بغداد، ۱۳۳۱ ق، سربی .

دندانپزشک ساکن طهران خیابان

گرگان که بشرح مسطور در اطلاعات هفتگی

۳۷/۲/۵ ادعای مهدویت دارد .

۱- پیشگوئیهای علمی قرآن :

طهران، ۱۳۳۶ ش، سربی، جیبی، ۲۰۰ ص.

۲- چگونگی اجبار و اختیار در اجتماع حدود و تقدیر و

شانس :

طهران، سربی، شرکت مطبوعات.

۳- چگونه نماز بخوانیم :

طهران، ۱۳۳۱ ش، سربی، جیبی، ۹۸ ص.

۴- کشتی نجات بشریت :

مشهد، ۱۳۲۹ ش، سربی، جیبی، ۸۸ ص .

۵- مواد اساسی حکومت اسلام یا پایه های عادلانه ترین

حکومت برای مردم جهان :

طهران، ۱۳۳۲ ش، سربی، جیبی، ۶۱ ص.

۶- نامه در حل قضیه جبر و اختیار :

طهران، ۱۳۱۵ ش، سربی، جیبی، ۷۵ ص.

صادق چوبک فرزند محمد اسماعیل تاجر

بوشهری :

(۱۲۹۵ ش - معاصر)

در بوشهر متولد شده بعد از تحصیلات

مقدماتی بایدرخود بشیراز رفته سپس در

طهران دوره کالج را پایان رسانیده فعلا

رئیس کفاخانه شرکت نفت ملی است.

(دانشمندان و سخن سرایان فارس ج ۲

ص ۱۶۳) .

سایر مآخذ : نخستین کثکرة نویسندگان

ایران ص ۱۶۵ .

۱- اندری که توطیش مرده بود :

طهران، ۱۳۲۸ ش، سربی، رقعی، ۱۴۱ ص.

فرانسه و انگلیسی را در مدرسه کاتولیک و
امریکائی تبریز فرا گرفته در سنه ۱۳۲۷ ق
بمدیریت مدرسه حیات تبریز منصوب و در
سال بعد نیز روزنامه شفق را در آن شهر
دائر نمود و در ۱۳۳۰ ق بر اثر نطقهائی
بر علیه استیلای دولت روس از طرف آن
دولت محکوم باعدام گردید و مخفیانه
باستانبول فرار کرده و در آنجا در مدرسه
ایرانیان ادبیات تدریس مینمود . و در سال
۱۳۳۲ ق برای بدست آوردن دیپلم لیسانس
در رابرت کالج استانبول همت گماشت و
بعد از اتمام تحصیل مدت سه سال در آن
کالج معلم زبان انگلیسی و جغرافیا بود .
در سال ۱۳۴۰ ق بایران مراجعت کرده و
پس از هشت ماه به برلن مسافرت کرد
و در فاکولته فلسفه داخل و در سنه ۱۳۴۷
بدرجه دکترای فلسفه نائل آمد و بعد از اخذ
دیپلم بطهران رهسپار شده و در دارالمعلمین
عالی در رشته فلسفه (تعلیم و تربیت) و
ادبیات فارسی قبل از اسلام بتدریس پرداخت .
وی از نویسندگان میرزا ایران بشمار میرود
و گاهی هم شعر میسرایند و زبان روسی و
فرانسه و آلمانی و انگلیسی را بخوبی میداند
(سخنوران نامی در عصر حاضر ج ۲ ص
۲۴۱) .

سید صادق حسینی :

(- معاصر)

۱- راهنمای تربیت جوانان :

طهران، ۱۳۱۲ ش، سربی، رقعی، خاور،
۱۴۸ ص.

۲- روح ملی ایران :

طهران، ۱۳۰۷ ش، سربی، جیبی، خاور،
۴۰ ص.

۳- مقدمه تاریخ عمومی:

احمد رفیق، ترجمه از ترکی، طهران،
۱۳۰۹ ش، سربی، جیبی، خاور، ۵۴ ص.

صادق خانمی ساروی :

(- معاصر)

۱- بدگمان :

طهران، ۱۳۲۰ ش، سربی، شرکت مطبوعات.

محمد صادق رازی :

(- معاصر)

۱- خلاصه مثنوی رومی:

طهران، ۱۳۲۸ ش، سنگی، رقعی، اقبال،
۳۷۲ ص.

طهران، ۱۳۲۹ ش، سنگی، رقعی، اقبال،
۳۸۲ ص.

۲- سه قطعه منظوم :

(آئین حج، زن، هفتخوان جهان)

طهران، ۱۳۲۸ ش، سربی، جیبی، ۸۳ ص.

دکتر صادق رضا زاده شفق :

(۱۲۷۴ ش - معاصر)

در تبریز متولد شده و در همین شهر
تحصیلات متوسطه را بپایان رسانید و زبان

سایر مآخذ ، ادبیات معاصر ص ۵۹ ، فرهنگ
خاور شناسان ص ۲۲۹ .

۱ - اسکندر مقدونی :

هارولد لمپ ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۵ ش ،
سربی ، وزیری ، زوار ، ۲۸۰ ص

۲ - ایران از نظر خاور شناسان :

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سربی ، رقعی ، اقبال ،
۴۲۲ ص .

۳ - بیاد آموزگار و فرمانده ما :

هوارد باسکرویل ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۸
ش ، سربی ، رقعی ، ۳۰ ص .

۴ - تاریخ ادبیات ایران :

طهران ، ۱۳۱۳ ش ، سربی ، وزیری ،
۲۳۸ ص .

طهران ، ۱۳۱۵ ش ، سربی ، وزیری ،
چاپ دوم ، ۲۴۹ ص .

طهران ، ۱۳۳۱ ش ، سربی ، وزیری ،
دانش ، ۲۴۸ ص .

طهران ، ۱۳۱۶ ش ، سربی ، وزیری چاپ
سوم ، ۲۴۹ ص .

طهران ، ۱۳۲۶ ش ، سربی ، رقعی ، چاپ
پنجم ، ۲۶۳ ص .

طهران ، ۱۳۲۹ ش ، سربی ، رقعی ، چاپ
هفتم ، ۲۶۳ ص .

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سربی ، رقعی ، چاپ
هشتم ، ۲۶۳ ص .

۵ - تاریخ ادبیات فارسی :

هرمان اته آلمانی ، ترجمه ، طهران ،
۱۳۳۷ ش ، سربی وزیری ، بنگاه ترجمه
و نشر کتاب ۳۶۱ ص .

طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سربی ، وزیری ، بنگاه
ترجمه و نشر کتاب ،

۶ - تاریخ مختصر ایران :

پاول هارن آلمانی ، ترجمه ، طهران ،
۱۳۴۴ ق سربی ، رقعی ، ۱۴۲ ص .

۷ - تحقیق در فهم بشر :

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سربی ، وزیری ،
نشریه ۴۳۴ دانشگاه ،

۸ - تورك متفكر نينك نظر انتباهينه (تركي) :

برلن ، ۱۳۴۳ ق ، سربی .

۹ - جنگ جهانگیر (مارا چه باید کرد) :

استانبول ، ۱۳۳۳ ش ، سربی ، جیبی ،
۴۸ ص .

۱۰ - چند بحث اجتماعی :

طهران ، ۱۳۴۰ ش ، سربی ، رقعی زوار ،
۳۴۴ ص .

۱۱ - خاطرات مجلس و دموکراسی چیست :

طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سربی ، رقعی ، کیهان ،
۲۱۴ ص .

۱۲ - دیوان عارف (شعر) :

برلن ، ۱۳۴۴ ق ، سربی ، بامقدمه دکتر شفق .

۱۳ - راه رهائی در استخلاص اقتصادی ایران :

طهران ۱۳۰۱ ش ، سربی ، جیبی ، ۷۴ ص
۱۴ - رساله اقتصاد :

طهران ، ۱۳۴۰ ق ، سربی ، رقعی ، ۶۷ ص
۱۵ - زندگانی داریوش :

فردیناند یوستی ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۱۴
ش ، سربی ، رقعی ، ۴۱ ص .

۱۶ - ستارخان :

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سربی ، رقعی ، امیر کبیر
واقبال ، ۲۷۲ ص

۱۷ - سخنرانیهای آموزش پرورش افکار قدمت دبیران :

طهران ، ۱۳۱۸ ش ، سربی ، وزیری ،
۱۷۷ ص .

۱۸ - سه سخنرانی در مبارزه با خرافات :

طهران ، ۱۳۱۹ ش ، سربی ، رقعی ، ۱۷۲ ص .

۱۹ - فرهنگ شاهنامه وملاحظاتى درباره فردوسی :

طهران ، ۱۳۴۰ ش ، سری ، رقمی ، ۲۷۹ ص .

۲۰ - مجموعه اقتصاد :

طهران ، ۱۳۰۱ ش ، سری ، رقمی ، ۶۸ ص .

۲۱ - مسئولیت :

طهران ، ۱۳۱۵ ش ، سری ، جیبی ، ۲۴ ص .

طهران ، ۱۳۲۴ ش ، سری ، جیبی ، ۲۴ ص .

۲۲ - مضرات الكل :

طهران ، ۱۳۱۰ ش ، سری ، رقمی ، ۵۴ ص .

۲۳ - یادگار مسافرت سویس :

طهران ، ۱۳۲۷ ش ، سری ، وزیرى ،

۲۹۰ ص .

سید محمد صادق رفیعی :

(- مناصر)

از اهالی فسای فارس و از افسران ژاندارمری .

۱ - ایسان یا شاهراه بهشت :

شیراز ، سری .

۲ - ندای قرآن یا شاهراه بهشت :

طهران ، بی تاریخ ، سری ، رقمی ، ۷۹ ص .

سید صادق بن حاج میرزا محمود روحانی

حسینی قمی :

(۱۳۴۰ ق - مناصر)

در قم متولد شده بعد از تحصیلات مقدماتی

در سال ۱۳۵۵ ق برای ادامه تحصیلات

بنجف رفته و نزد علمای آنجا استفاده نموده

و در سنه ۱۳۶۸ ق بقم مراجعت نموده و

بتدریس خارج فقه و اصول پرداخته است .

(آثار الحجة ج ۲ ص ۹۵)

۱ - رسالة فی الجبر والتفویض (عربی) :

قم ، ۱۳۶۹ ، سری ، جیبی ، ۶۹ ص .

۲ - فقه الصادق ، شرح تبصرة علامه (عربی) :

۳ جلد ، قم ، ۱۳۷۳ ق ، سری ، وزیرى ،

۳۸۲ + ۰۰۰ + ۳۸۵ ص .

۳ - القواعد الثلاث (عربی) :

قم ، ۱۳۳۸ ش ، سری ، وزیرى ، ۷۹ ص .

محمد صادق بن ملا محمد طاهر روشن

اردستانی :

(- ۱۳۰۵ ق)

از معارف شعرای معاصرینست بقدر کفاف

تحصیل علم اخلاق و اوصاف پسندیده کرده

و مردی عاشق پیشه صافی اندیشه با ذوق

وصفات و خاطرش مایل بصحبت فضلا و عرفا .

از فنون حرفت بکسب و راقی میل کرده و

در صحافی با قدرتی وافیت صنایع دیگر

هم دارد . طبعی پخته و دیوانی سنجیده

دارد . (مجمع الفصحاء ج ۲ ص ۱۴۳)

بگفته روزنامه تربیت مورخه ۱۳۱۲ ق

شماره ۱۵۲ وی از عرفای سلسه نعمت الهی

بوده بسال ۱۳۰۵ ق در طهران وفات یافت

و جنازه اش بعتبات نقل گردید .

سایر مآخذ : تذکره شمس التواریخ ص ۸۴

و ص ۱۰۶ ، طرائق الحقایق ج ۳ ص ۷۳ ،

مدایح معتمد الدوله نسخه خطی کتابخانه ملی

ملک ، تذکره القبور ص ۲۲ .

۱ - بیان السعادة (شعر) :

تحصیلات خود را تا مدارج عالی در رشته حقوق پایان رسانیده و دارای مشاغل مختلف بوده از جمله، وکالت دادگستری، عضو هیئت مدیره کانون وکلاء، رئیس دادگاه انتظامی وکلاء، مشاور حقوقی وزارت دربار، نماینده مجلس شورای ملی در دوره هجدهم.

وی دارای طبعی روان و اشعار زیادی نیز سروده است.

(ساعتی با شاعر ص ۳۰۲)

روزنامه یومیه و سیاسی صدای ایران مدت شش سال به مدیریت وی منتشر میشد.

۱- درای کاروان (شعر) :

طهران، ۱۳۲۹ ش، سربی، وزیری، ۴۳ ص.

۲- سعدی (شعر) :

(بمناسبت افتتاح آرامگاه سعدی)

طهران، سربی.

۳- کبوتر علم (شعر) :

(یادبود هزاره ابن سینا)

طهران، ۱۳۳۳ ش، سربی، رقعی، شرکت

سهامی چاپ، بی شماره صفحه.

۴- نفقه کمال (شعر) :

طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی، وزیری، ۵۲ ص.

طهران، ۱۳۱۷ ق، سنگی، باهتمام اسدالله معین الحکماء کاشانی، ۵۰۰ ص.

محمد صادق بن (محمد حسین کازرونی)

ستوده شیرازی :

(۱۳۰۵ ق - معاصر)

مدتها ریاست بازرسی و کفالت فرهنگ

فارس را عهده دار بود و معنی نیز ریاست

اوقاف اصفهان و قم را به عهده داشت، چندی

نیز روزنامه عدل را مینوشت.

(شهر شیراز ص ۱۷۳)

سایر مآخذ، دانشمندان و سخن سرایان

فارس جلد ۳ ص ۶۰.

۱- خوبی چیست بدی چیست :

طهران، ۱۳۲۷ ش، سربی، رقعی، ۳۲ ص.

صادق سرایی :

۱- سرگرمی ها برای کودکان :

و. استودنسکی، ترجمه، طهران، ۱۳۳۷

ش، سربی، رقعی، ۱۹۵ ص.

سید صادق بن محمد علی سرمد :

(۱۲۸۳ ش - ۱۳۳۹ ش)

مولوی محمد صادق بن اشرف الحکماء

محمد شریف :

(زنده در سال ۱۲۲۴ ق)

۱- انیس الاطباء :

هند، ۱۸۷۵ م.

۲- زاد غریب در طب :

(تاریخ فراغت از تألیف ۱۲۲۴ ق) .

گانپور، ۱۸۷۴ م، سنگی، وزیری، ۱۱۴ ص.

گانپور، ۱۸۷۹ م، سنگی، وزیری، ۱۱۴ ص.

گانپور، ۱۹۱۵ م، سنگی، وزیری، ۱۱۶ ص.

۳- کیمیای عشرت در طب :

حیدرآباد دکن، ۱۳۱۴ ق، سنگی.

مهندس صادق صادقی :

(۱۲۸۷ ش - معاصر)

فرزند مرحوم علی صادقی مدیر روزنامه کشور شاهنشاهی که تاسن بازنشستگی این سمت را داشت و در فروردین ۱۳۳۴ ش بدرود زندگانی گفت.

وی در ۲۳ اردیبهشت ۱۲۸۷ در تبریز متولد شده. تحصیلات ابتدائی را در طهران آموخته پس از پایان دوره نخستین متوسطه بهرستان صنعتی آلمانی وارد و دوره آن

مدرسه را گذرانیده پس از آن بخرج دولت برای فراگرفتن کارهای راه آهن با آلمان روانه و بعد از پایان تحصیل بایران بازگشت و بمضویت راه آهن مشغول گردید. سپس برای بار دوم از طرف وزارت راه بسوئد رهسپار شده و پس از پنج سال توقف با اخذ دانشنامه مکانیک بایران مراجعت نموده و مجدداً در اداره راه آهن سرپرستی اداره جریه و کارخانه‌ها اشتغال ورزید در نتیجه مبتلا بسیاتیک شده و برای معالجه بسوئد مسافرت نموده و تاکنون (سال ۱۳۳۶) در آنجا بسر میبرد.

(نقل از خط مؤلف)

۱- آموزش لکوموتیو :

طهران، ۱۳۲۷ ش، سری، رقمی، نشریه -

راه آهن، ۸ + ۱۹۸ ص.

حاج محمد صادق صادقیه خوئی :

(

ساکن بلدة ایجاکرهند .

۱- دیوان شعر :

بمبئی، ۱۳۱۷ ق، سنگی، رقمی، ۴۰۳ ص.

دکتر صادق بن (فتحعلی مسیح السلطنه دکتر

صباخراسانی) صبا :

(۱۲۹۰ ش - معاصر)

تحصیلات متوسطه را در سال ۱۳۱۲ ش و دوره دانشکده پزشکی را در سال ۱۳۱۸ ش، پایان رسانید. بعد وارد خدمت شده و مشاغل ذیل را عهده دار گردید:

عضو بنگاه سرم سازی حصارک، رئیس بهداری دانشکده کشاورزی کرج، پزشک بهداری آموزشگاهها، مأمور درمانگاه بیماریهای مغزو پی در دانشکده پزشکی،

۳- منهج السداد رسالة عملية :

شیخ محمد حسن صاحب الجواهر ، ترجمه
نجات العباد ، طهران ، ۱۳۰۱ ق ، سنگی ،
خط محمد حسن گلپایگانی ، باحواشی شیخ -
مرتضی انصاری و جناب میرزای شیرازی

محمد صادق بن محمد حسن طهرانی :

(۱۲۸۸ ق -)

طبيب ناصر الدين شاه قاجار و پدر
میرزا علیخان اعلم الممالک بوده . در
رودخانه جاجرود موقع طغیان آب غرق
گردید .

(الذریعه ج ۲ ص ۲۹۸)

۱- الفیه القنون (شعر) :

طهران ، ۱۲۷۵ ق ، سنگی ، با تقریظ حاج -
ملاعلی کنی .

صادق عبقری همدانی :

( )

۱- فرج القلوب (شعر) :

جزء اول ، شیراز ، سنگی ، جیبی ، باهتمام
سیدعلی کتابفروش شیرازی ، ۶۰ ص .

صادق بن محمد بن (جلال الدین ابوالفضل

علی) عنقا :

(۱۲۹۴ ش - معاصر)

از دانشمندان معاصر و نواده ابوالفضل
عنقا (۱۲۶۶ - ۱۳۳۳ ق) میباشد . در
سال ۱۲۹۴ در طهران متولد و پس از
اتمام تحصیلات در رشته های ادبیات و
معقول و منقول نزد پدر خود بتکمیل ظاهر
و باطن پرداخت .

(تذکره علوی باختصار)

رئیس درمانگاه بیماریهای منز و پی
بیمارستان پهلوی .

(راهنمای دانشگاه ج ۲ ص ۱۳۱) .

۱- بیماریهای اعصاب :

جلد اول ، طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سربى ،
وزیرى ، نشریه ۴۲۰ دانشگاه ، ۲۲۱ ص .

۲- راهنمای بجه داری :

طهران ، سربى .

۳- نشانه شناسی بیماریهای اعصاب :

طهران ، نشریه ۱۶۱ دانشگاه ، سربى ،
وزیرى .

طهران ، ۱۳۲۷ ش ، سربى ، وزیرى ، نشریه

۴۸۱ دانشگاه ، ۳۹۲ ص .

حاج ملا محمد صادق طبسی واعظ :

(- زنده در سال ۱۳۰۱ ق)

۱- (الف) الطرائف فی مذهب الطوائف :

سید بن طاووس علی بن موسی ، ترجمه .

۲- (ب) کشف المحجۃ لثمره المهجۃ :

سید بن طاووس علی بن موسی ، ترجمه .

طهران ، ۱۳۰۱ ق ، سنگی ، رحلی ، خط

زین العابدین خوانساری ، ۳۸۴ ص .

چاپ دوم ۳۲ ص.

دکتر صادق بن (مقتدرالدوله احمد) کیا :
(۱۲۹۹ ش - معاصر)

در طهران متولد شده تحصیلات ابتدائی
و متوسطه را در رشته علمی در طهران بپایان
رسانیده و در سنه ۱۳۲۰ از دانشکده باخذ
درجه دکتری در زبان و ادبیات فارسی موفق
گردیده و بسمت دانشیاری دانشکده بتدریس
زبان فارسی و ادبیات پهلوی اشتغال دارد.
وی دارای طبع شعر و اشعار بهم سروده
است.

(مازندران ج ۲ ص ۱۶۲)

۱- چند نمونه از متن نوشته‌های پهلوی :
طهران، ۱۳۱۵ گردیزی، سربی، وزیری،
شماره ۷ ایران کوده، ۱۴۹ ص.
۲- داستان جم :

با همکاری دکتر مقدم، طهران، ۱۳۱۴
ش، سربی، وزیری شماره ۱۶ ایران کوده،
۱۹۵ ص.
۳- کابل :

طهران، ۱۳۳۷ ش، سربی، رقی، ۴ ص.
۴- کشته دیره :

تالیفات غیر چاپی وی بقرار ذیل است:
۱- تذکره سیر خرقه، در تراجم احوال
اویسی مشربها از اویس تاقطب الدین محمد
۲- دیوان شعر ۳- عشق و سرنوشت ۴-
دانشمندان ذره بینی ۵- پدیدهای فکر
۱- چننه (شعر با شرح فارسی و عربی) :
طهران، سربی.
۲- کواکب ادب (مجموعه اشعار) :

میرزا صادق فانی تبریزی :

(۱۲۵۵ ق -)

از شعراء بوده و بیشتر عمر خود را در
کنجه گذرانیده است.

(دانشمندان آذربایجان ص ۲۹۱)

۱- خمه ادبیه :
تبریز.

صادق فردوس :

( )

مدیر مدرسه دولتی متحده در تبریز و مدرسه
فردوس و مدرسه اخیر الذکر در سال ۱۳۲۵ ق
بمدیریت وی تأسیس گردیده بود.

۱- دستور زبان فارسی :

جلد اول، تبریز، ۱۳۴۳ ق، سنکی، جیبی،

کر بلائی محمد صادق متخلص به میرزای

گلچین :

(- مرده قبل از سال ۱۳۲۱ ق)

۱ - گلچین المدايح (شعر) :

طهران ، ۱۳۲۱ ق ، سنگی ، خشتی ، خط
مهدی بن عبدالرسول گلپایگانی ، ۱۵۱ ص .

دکتر سید صادق گوهرین :

(- معاصر)

صرف ونحو عربی را در مدارس قدیمه
تحصیل نموده . پس از طی تحصیلات ابتدائی
و متوسطه در دانشسرای عالی در رشته های
ادبیات فارسی و فلسفه باخذ لیسانس موفق
گردیده . در سال ۱۳۱۹ ش تدریس ادبیات
و فلسفه و روانشناسی دوره دوم دبیرستان -
های طهران را عهده دار و در ضمن تحصیلات
خود را در رشته دکتری ادبیات فارسی
ادامه داده و رساله خود را در لغات و آثار
مولا جلال الدین رومی تدوین نمود .
اکنون دبیر فلسفه ششم ادبی و استاد دانشکده
ادبیات است (سالنامه دبیرستان مهیار
تحصیلی ۳۲-۱۳۳۳ ش)

۱ - پیر چنگی ، حکایاتی از مثنوی :

طهران ، سربی ، رقعی ، امیر کبیر ، ۴۸ ص .

۲ - حجة الحق ابوعلی سینا :

اصفهان ، ۱۳۳۱ ش ، سربی ، رقعی ،

۴۵۲ ص .

۳ - فرهنگ لغات و اصطلاحات مثنوی :

جلد ۳ ، طهران ، ۳۷-۱۳۳۹ ش ، سربی ،

وزیری ، نشریه ۴۷۹ و ۵۴۵ و ۶۰۸

دانشگاه ، ۲۹+۳۶۴+ج+۴۰۵+

۳۷۵ ص .

طهران ، سربی ، وزیری ، نشریه شماره ۵
ایران کوده .

۵ - گزارش نوشته ها و پیکرهای کمال جنگال :

تألیف جمال رضائی ، خواندن نوشته ها از
دکتر کیا .

طهران ، ۱۳۳۱ ش ، سربی رقعی ، شماره

۱۴ ایران کوده ، ۱۵ ص .

۶ - گویش آشتیان :

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سربی ، وزیری ،

نشریه ۳۸۴ دانشگاه ، ۳۵۸ ص .

۷ - ماه فروردین روز خرداد :

طهران ، ۱۳۳۲ ش ، سربی ، رقعی ، شماره

۱۶ ایران کوده ، ۶۲ ص .

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سربی ، رقعی ، ابن -

سینا ، چاپ دوم ، ۷۰ ص .

۸ - نقطویان یا پیخانیان :

طهران ، ۱۳۳۱ ش ، سربی ، رقعی ،

شماره ۱۳ ایران کوده ، ۱۳۲ ص .

۹ - واژه نامه طبری :

طهران ، ۱۳۱۶ گردیزی ، ۱۳۲۷

ش ، سربی ، وزیری ، نشریه ۳۹ دانشگاه ،

۲۹۰ ص .

۱۰ - واژه نامه گرمائی :

طهران ، ۱۳۲۷ ش ، سربی ، رقعی ،

۲۸۹ ص .

طهران ، ۱۳۳۰ ش ، سربی ، رقعی ،

۲۵۰ ص .

۱۱ - واژه های محلی ایران در لغت فارس :

طهران ، ضمیمه ایران کوده .

۱۲ - یادداشتی در باره آرامگاه زرتشت در بلخ :

طهران ، ۱۳۱۷ گردیزی ، سربی ، وزیری ،

شماره ۱۰ ایران کوده ، ۳۱ ص .

۱۳ - یادداشتی درباره زبان رازی و طهرانی :

طهران ، ضمیمه ایران کوده .

ومتوسطه را در این شهر و تحصیلات عالی
را در دانشکده داروسازی پاریس بپایان
رسانده و باخذ دانشنامه دکترای داروسازی
نائل گردیده . بسال ۱۳۰۹ ش با ایران
بازگشته وعهده دار مشاغل ذیل گردید ،

دبیر شیمی دبیرستان شرف ، استاد رشته
داروهای جالینوسی ، دانشکده داروسازی ،
تدریس رشته های شیمی ومیکروب شناسی
آشنایی وبهداشت دانشکده مزبور ، رئیس
آزمایشگاه شیمی بنگاه پاستور ایران ،
استاد افتخاری در دانشکده داروسازی ،
استاد کرسی دارو سازی جالینوسی و رئیس
آزمایشگاه مربوطه آن ، رئیس فنی دانشکده
داروسازی ، بازرس داروئی دانشکده

(راهنمای دانشگاه ج ۲ ص ۶۱)

۱ - آبهای معدنی آذربایجان و آب نجین دریاچه رضاییه :

طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سربسی ، وزیرری ،

کنگرة پزشکی ایران ، ۴۷ ص .

۲ - پاکیزه کردن آزمایشگاهها :

طهران ، ۱۳۱۹ ش ، سربسی ، رقی ، بنگاه

پاستور .

۳ - داروسازی جالینوسی :

جلد سوم ، طهران ، ۱۳۴۰ ش ، سربسی ،

وزیری ، نشریه ۶۸۹ دانشگاه ب + ۲۸۲ ص .

شیخ محمد صادق بن محمد براوگاهی

لنکرانی :

(- ۱۲۸۵ ق)

وی نزد صاحبضوابط تلمذ نموده و در
کربلا با شیخ صالح آل علی بیک وصلت
نمود بعداً به (ثمین) از محال اردبیل رهسپار
شده و در آنجا مرجعیت یافت . بسال ۱۲۸۵
ق در گذشت (الذریعة ج ۱ ص ۶۱ و ص ۸۳) .
۱ - اتمام الحجة ، اثبات الحجة (عربی) :

تبریز ۱۲۸۵ ق ، سنگی .

۲ - ارشاد اذهان در امامت ائمة انام :

تبریز ۱۲۸۱ ق ، سنگی ، وزیرری ، بی

شماره صفحه .

صادق مبین :

(- معاصر)

۱ - بهداشت :

بمشارکت علی زرگری و محمود بهزاد ، طهران

۱۳۲۷ ش ، سربسی ، رقی ، ۶۰ ص

۲ - جانور شناسی برای سال دوم دبیرستانها :

بمشارکت علی زرگری و محمود بهزاد ،

طهران ، سربسی ، وزیرری ، چاپ هشتم ،

۱۶۰ ص .

۳ - زمین شناسی برای سال سوم دبیرستانها :

بمشارکت علی زرگری و محمود بهزاد ،

طهران سربسی ، رقی ، چاپ هشتم ۱۵۱ ص .

۴ - گیاه شناسی :

بمشارکت علی زرگری و محمود بهزاد ،

طهران ، ۱۳۲۷ ش ، سربسی ، وزیرری ،

۸۱ ص .

طهران ، سربسی ، وزیرری ، چاپ نهم ، ۱۲۰ ص

دکتر صادق مقدم :

(۱۲۷۸ ش - معاصر)

در طهران متولد شده . تحصیلات ابتدائی

جلد چهارم، داروهای بیولوژی، طهران، سربی
وزیری، نشریه ۱۹۹ دانشگاه، ۴۱۷ ص.
جلد چهارم، طهران، ۱۳۳۷ ش، سربی،
وزیری، چاپ دوم، نشریه ۴۹۱ دانشگاه
۴۱۷ ص.

۴ - نشریه بنگاه پاستور ایران برای پزشکپاران
آرامشگاهها :
طهران، ۱۳۱۹ ش، سربی، رقمی، بنگاه
پاستور، ۷۱ ص.

صادق ملارجب

(- ۱۳۰۵ ق)

وی از شعرای هزال اصفهان بوده و
عمری را بزهده و قناعت گذرانده بکتابت
قرآن اشتغال داشت و از این راه اعاشه مینمود
و قریب هشتاد سال عمر کرد. در سنه ۱۳۰۵
ق وفات یافت و در تخت فولاد مدفون گردید
(رجال اصفهان ص ۱۱۶).

۱ - دیوان شعر :

اصفهان، ۱۳۰۹ ش، سنگی، رقمی ۹۶ ص.
اصفهان، بی تاریخ، سنگی، رقمی ۹۴ ص.
طهران، بی تاریخ، سربی، رقمی ۸۸ ص.

میر محمد صادق بن حاج میر ابوالقاسم

موسوی خوانساری :

(- حدود ۱۳۳۳ ق)

از شاگردان مرحوم میر سید حسن مدرس
اصفهان مشهور بوده و از او اجازه اجتهاد
داشته و در ظهر رساله خیار شرط که از
تالیفات خود اوست و بنظر مرحوم مدرس
رسانیده آن مرحوم اجازه باتصریح باجتهاد
وی نگاشته است. تالیفات دیگر او شرح
بر کتاب شرایع است که در ظرف دو سال
تألیف کرده است (نقل از خط سید محمد
علی روضاتی)

بگفته صاحب الذریعه ج ۴ ص ۲۷۸ در
حدود ۱۳۳۳ ق درگذشت .
۱ - ضیاء التفاسیر :

طهران، ۱۲۹۹ ق، سنگی، ناشر حاج
محمد خوانساری، ۱۲۴۰ ص.
۲ - مخزن الانشاء :

طهران، ۱۲۸۶ ق، سنگی در هاشم آن
خسروی نامه محمد ابراهیم بدایع نگار،
طهران، ۱۳۰۳ ق، سنگی، باهتمام علی
اکبر خوانساری، ۴۳۰ ص.

سید محمد صادق موسوی نامی اصفهانی

شیرازی معروف بمنشی :

(- ۱۲۰۴ ق)

از سادات موسوی متوقف در فارس و
اصفهانست. گویند اجدادش زیاده از یکصد
و هشتاد سالست که از شیراز باصفهان
آمده اند و طبابت خاصه سلاطین صفویه
میرداختند. وی برادر زاده میرزارحیم
حکیمباشی بوده و بقنون نظم و نثر رغبت
نموده (مجمع الفصحاء ج ۲ ص ۵۲۳)
سایر مآخذ، آتشکده آذر ص ۲۲۹.
۱ - تاریخ گیتی گشا :

«مجموعه ایست از سه تألیف: نخست تاریخ
گیتی گشا از آغاز تاریخ زند تا حوادث
بیست و یکم محرم ۱۲۰۰ ق، دوم ذیل میرزا-
عبدالکریم بن علیرضا شریف شیرازی تا
اواسط لطفعلی خان زند، سوم. ذیل میرزا-
محمد رضا شیرازی شامل خاتمه تاریخ
لطفعلی خان تا انقراض این سلسله بدست
قاجارها که پس از سال ۱۲۱۹ ق تألیف نموده
است. مقدمه تاریخ گیتی گشا چاپ سعید
نفیسی».

بمبئی، سنگی، رقمی، باهتمام ملك الكتاب
شیرازی،

طهران، ۱۳۱۷ ش، سری، رقمی، تصحیح
سعید نفیسی ۴۳۲ ص.

سید محمد صادق بن (سید محمد مهدی حسینی
معروف به مهندس) نشاء:
(- ماصر)

این بنده ابتداء با خانوادۀ خود در کربلا
اقامت داشته. ادبیات فارسی و عربی و حکمت
و اخلاق و تفسیر و حدیث و تاریخ را نزد علمای
آنجا و والد خود خوانده و مطالعات مفصلی
در تاریخ و جغرافیای ایران و اسلام دارد.
علاوه بر فارسی و عربی که بهر دوی آنها سخن
میگوید و مینویسد ترکی عثمانی و انگلیسی
را هم بقدر کافی در مطالعه و ترجمه آموخته.
بعد در رشته فرهنگ وارد و در کربلا و
بغداد و کاظمین مدتی خدمت نموده و سپس
بایران منتقل و مدت چهار سال در بنادر
جنوب بخد مت اشتغال داشته و مجدداً بعراق
معاودت و پس از چهار سال خدمت در آنجا
مجدداً بطهران منتقل شده. در سنه ۱۳۰۹ ش
بسرپرست آموزشگاههای ایران بعراق
مأموریت یافته و مدت هیجده سال انجام
وظیفه نموده. در سنه ۱۳۲۵ ش بتقاضای

خود بطهران انتقال یافته و از آن تاریخ
تا بحال بانجام خدمات فرهنگی از جمله
تدریس تاریخ و جغرافیای اسلامی در مدرسه
سیهسالار اشتغال دارد. (تاریخ مدرسه عالی
سیهسالار ص ۱۸۵).

۱- آموزگار عربی:

طهران، ۱۳۲۹ ش، سنگی، جیبی، خاور،
۱۵۲ ص.

۲- آموزگار فارسی:

بمشارکت عبدالعظیم حسین و عبدالمعطی
صیاد، مصر، ۱۳۷۲ ق، سری، رقمی،
۱۳۶ + ۲۲۹ + ۲۴۴ ص.

۳- تاریخ البیهقی (عربی):

ابوالفضل البیهقی ترجمه بمشارکت یحیی الخشاب
مصر، بی تاریخ، سری، رقمی، ۸۱۳ ص.
۴- توحید اهل توحید:

سید هبة الدین محمد علی شهرستانی،
ترجمه، طهران، ۱۳۱۴ ش، سری، رقمی،
۴ ص.

۵- جنگ ژرمن و روم (مکته).

در مآخذ دیگر محمد ابراهیم نشاط ترجمه
از آلمانی، طهران، ۱۳۰۶ ش.
۶- دستور کامیابی:

۱. رتومن، ترجمه، طهران، ۱۳۱۶ ش،
سری، جیبی، خاور ۲۸۳ ص.
۷- سلسله فلاسفه ایران در اسلام:

(شرح حال غزالی).

طهران، ۱۳۲۹ ش، سری، رقمی، کانون
معرفت، ۴۸ ص.

۸- شرح وقایع زندگانی محمد علی پاشا، مؤسس سلسله
خدایویه مصر:

موهل باخ آلمانی، ترجمه بمشارکت محمد
نشاط، جلد اول، طهران، ۱۳۳۵ ق، سنگی،
رقمی، ۱۵۰ ص.

۹ - فن معاشرت :

دکتر دونالد لیارد ، ترجمه ، طهران ،

۱۳۲۹ ش، سری، رقمی، ۷۰ ص .

طهران، ۱۳۳۶ ش، سری، رقمی، خاور ،

چاپ دوم، ۵۲ ص .

۱۰ - العلم الجديد (فارسی و عربی) :

« ماجرای تعلیم زبان عربی در ایران

مخصوصاً در این اواخر که کم و بیش بساط

مدارس قدیم برچیده شده و در مدارس

جدیده بکار آموختن زبان عربی آنهم با همان

معلمین و طلاب قدیمی و بسبب خاص مدارس

قدیمه پرداخته اند از داستانهای حزن آورست .

زیرا که تا کنون ندیده ایم که از محصلین ما

حتی از مدارس عالیّه جدید فارغ التحصیل

شود و قادر بشکیم یا تحریر چند سطر عبارت

ساده عربی باشد یا یکی از جرائد و مجلات

امروزی ممالک عربی زبانرا بفهمد . تمام

این نقص متوجه سبک تعلیمی است که امروز

برای این زبان در مدارس جدیدّه ما معمولست

بعلاوه معلمینی نداریم که بطرز تدریس السنّه

جدیده آشنا باشند و از همه بالاتر این که حتی

اولیای فرهنگ ما هم چنانکه باید بشان

زبان عربی اعتنائی ندارند و شاید غافلند

که این زبان علاوه بر آنکه از لوازم زبان

فارسی محسوب شده و زبان دینی ماست و

اجداد ما هزاران هزار از کتب و شاهکارهای

خود را بآن زبان نوشته اند امروز از السنّه

حیّه مهم عالم است و قریب بهشتاد میلیون نفر

از مردم دنیا بآن تکلم میکنند .

در این کتاب سعی کرده اند که سبک نوینی

در تعلیم و تعلم عربی برای طالبان آموختن این

زبان بیاورند و در حقیقت همان سبکی را که

در تعلیم زبانهای زنده دیگر حالیه معمول

است بمعلمین عربی پیشنهاد کنند و این

خدمت بزرگی است که اگر منظور نظر قرار

گیرد و رواج یابد البته بسیاری از مشکلات کار

معلمین و محصلین را در فرا گرفتن زبان

عربی آسان خواهد کرد . مجله یادگار سال

۵ شماره ۸ و ۹ ص ۱۶۰ .

جلد اول، ۱۳۲۸ ش، سری، رقمی، علمی

و سقراط، ۲۹۸ ص .

صادق (بن اعتضاد الملك هدایتقلی)

هدایت :

(۱۲۸۱ ش - ۱۳۳۰ ش)

در طهران متولد شده چند سالی در فرانسه

بتحصيل پرداخت و زبان فرانسه را بسیار

خوب میدانست . در سال ۱۳۱۵ از طهران

سفری به هندوستان رفت و در آنجا بفرافرا گرفتن

زبان پهلوی پرداخت . مدتی در بانک ملی

و سپس در اداره اقتصاد عضو بود بعد عضو

اداره موسیقی شد و از چند سال پیش تاهنگام

مرگ مقام مترجمی در دانشکده هنرهای

زیبا را داشت . در پائیز سال ۱۳۲۹ پاریس

رفت و در بهار ۱۳۳۰ با باز کردن شیر گاز

بحیات خویش پایان داد .

(شاهکارهای نشر فارسی معاصر ص ۳۷۷) .

سایر ماخذ : نخستین کنفره نویسندگان ص

- ۱۵۷ و ۱۶۱ و ۱۷۱، مجله یغما سال ۴ شماره ۳
۱- آفرینش :
پاریس، ۱۳۲۸ ش، سری،
۲- انسان و حیوان :
طهران، ۱۳۴۳ ق، سری، جیبی، ۸۵ ص.
۳- اوسانه :
طهران، ۱۳۰۹ ش، سری، جیبی، ۴۸ ص.
۴- بوف کور :
طهران، ۱۳۲۹ ش، سری، رقعی، امیر کبیر،
طهران، ۱۳۳۱ ش، سری، رقعی، امیر کبیر،
چاپ چهارم، ۱۲۸ ص.
طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، رقعی، امیر کبیر،
چاپ پنجم، ۱۲۸ ص.
طهران، ۱۳۳۶ ش، سری، رقعی، امیر کبیر،
چاپ ششم، ۱۲۸ ص.
۵- (الف) پروین دختر ساسانی :
طهران، ۱۳۰۹ ش، سری، جیبی، ۴۸ ص.
۶- (ب) اصفهان نصف جهان :
۷- (ج) مرگ :
۸- (د) سامپینگه :
۹- (ه) هوسباز :
طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، رقعی، چاپ دوم،
۱۸۴ ص.
۱۰- پیام کافکا :
طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، رقعی، امیر کبیر،
۱۵۱ ص، با گروه محکومین در یک جلد.
طهران، ۱۳۲۷ ش، سری، رقعی، ۱۰۰ ص.
۱۱- ترانه‌های خیام (شعر) :
طهران، ۱۳۱۳ ش، سری، وزیری، ۱۱۶ ص.
طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، چاپ دوم،
۱۱۱ ص.
۱۲- تشك تیغ‌دار :
انتوان پاولویچ چخوف، ترجمه، طهران،
۱۳۱۰ ش، سری، جیبی، ۱۵۰ ص.
۱۳- حاجی آقا :
طهران، ۱۳۲۵ ش، سری، رقعی، امیر کبیر،
۱۰۵ ص.
طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، رقعی، امیر کبیر،
چاپ سوم، ۱۴۳ ص.
۱۴- حکایت با نتیجه :
طهران، سری.
۱۵- دردول میرزا یدالله، مجموعه داستان :
طهران، سری.
۱۶- دو حکایت :
طهران، ۱۹۵۲ م، سری، انجمن فرهنگی
ایران و فرانسه.
۱۷- زنده بگور، آب زندگی :
طهران، ۱۳۰۹ ش، سری، رقعی، ۷۹ ص.
طهران، ۱۳۳۱ ش، سری، رقعی، امیر کبیر،
چاپ سوم، ۱۳۱ ص.
طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، رقعی، امیر کبیر،
۱۳۱ ص.
۱۸- (الف) ژند و هو من یمن، بهمن یش :
(مسأله رجعت و ظهور در آئین زرتشت).
طهران، ۱۹۴۴ م، سری، ۱۲۸ ص.
۱۹- (ب) کارنامه اردشیر بابکان :
طهران، ۱۳۲۸ ش، سری، ۳۶ ص.
طهران، ۱۳۳۲ ش، سری، وزیری،
امیر کبیر، ۲۱۲ ص.
۲۰- سایه روشن، مجموعه داستان :
طهران، ۱۳۱۲ ش، سری، ۱۵۱ ص.
طهران، ۱۳۳۱ ش، سری، وزیری، امیر کبیر،
۱۷۹ ص.
طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، وزیری،
امیر کبیر، ۱۷۹ ص.
۲۱- سایه غول :
طهران، سری، باد و داستان دیگر از بزرگ
علوی و پرتو علوی.
۲۲- سک و لغرد :

- ۲۹- فوائد گیاهخواری :
(رد بر فلسفه توحید در مضرات گیاهخواری).
برلن، ۱۳۰۶ ش، سربی، رقعی، ۱۰۶ ص.
طهران، ۱۳۳۶ ش، سربی، رقعی، امیرکبیر،
۱۰۶ ص.
- ۳۰- کلاغ پیر :
لانز کیلاند نروژی، ترجمه، طهران، سربی،
۳۱- گورو برادرش :
هنزلز، ترجمه، طهران، سربی.
- ۳۲- مجسمه ابالوش :
ترجمه از زبان پهلوی، طهران، ۱۳۱۸ ش،
سربی، ۱۲ ص.
- ۳۳- گزارش گمان شکن :
مردان فرخ، ترجمه از زبان پهلوی، طهران،
۱۹۴۳ م، سربی، خشتی، ۹۸ ص.
- ۳۴- مازیار، زندگی و اعمال او :
طهران، ۱۳۳۳ ش، سربی، وزیر، امیر،
چاپ دوم، ۱۴۰ ص.
- ۳۵- مجموعه نوشته‌های پراکنده صادق هدایت :
طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی، وزیر،
امیرکبیر، ۶۴۳ ص.
- ۳۶- مرداب حبشه :
کستن شواری، ترجمه، طهران، سربی.
- ۳۷- (الفه) مسخ :
۳۸- (ب) گراگوس شکارچی :
فرانتز کافکا، ترجمه، طهران، ۱۳۱۹ ش،
سربی.
- طهران، ۱۳۳۷ ش، سربی، وزیر، ۱۳۹ ص،
باسه داستان از حسن قائمیان.
- ۳۹- مشاور مخصوص :
انتوان پاولویچ چخوف، ترجمه، طهران،
سربی.
- ۴۰- نیرنگستان :
طهران، ۱۳۱۲ ش، سربی.
- طهران، ۱۳۲۰ ش، سربی، وزیر، کانون
معرفت، ۱۷۹ ص.
- طهران، ۱۳۰۹ ش، سربی، جیبی، ۱۸۰ ص.
- طهران، ۱۳۳۲ ش، سربی، وزیر، امیرکبیر،
چاپ دوم، ۱۷۰ ص.
- طهران، ۱۳۳۵ ش، سربی، وزیر، امیرکبیر،
چاپ چهارم، ۱۷۰ ص.
- ۲۳- سه قطره خون :
طهران، ۱۳۱۱ ش، سربی، جیبی، ۱۵۱ ص.
- طهران، ۱۳۳۱ ش، سربی، وزیر، ابن سینا،
۱۷۹ ص.
- طهران، ۱۳۳۳ ش، سربی، وزیر، امیرکبیر،
چاپ سوم، ۱۸۱ ص.
- طهران، ۱۳۳۶ ش، سربی، وزیر،
امیرکبیر، ۱۸۰ ص.
- ۲۴- شبهای ورامین :
طهران، سربی.
- ۲۵- شهرستانها :
طهران، سربی.
- ۲۶- صادق هدایت نوشته‌ها و اندیشه‌های او :
ونسان مونتی، ترجمه حسن قائمیان، طهران،
سربی، ۴۰ + ۱۲۰ ص.
- طهران، ۱۳۳۱ ش، سربی، چاپ دوم،
۴۰ + ۱۲۰ ص.
- ۲۷- عقاید و افکار درباره صادق هدایت :
طهران، ۱۳۳۳ ش، سربی، وزیر، انجمن
گیتی، ۱۸۰ ص.
- طهران، ۱۳۳۵ ش، سربی، وزیر، چاپ
دوم، انجمن گیتی، ۳۵۸ ص.
- ۲۸- علویه خانم، ولنگاری :
طهران، ۱۹۴۴ م، سربی، ۷۶ ص.
- طهران، ۱۳۳۳ ش، سربی، رقعی، چاپ دوم،
۱۶۳ ص.

صادقی بیک افشار:

(۹۴۰ ق -)

مردی رنگین صاحب طبع بود و صادقی
تخلص میکرد. در آغاز جوانی ذوق نقاشی
یافته ملازمت شبانروزی استاد مظفرعلی
اختیار کرد. در آخر ترقی عظیم کرده و
بزیور قابلیت و استعداد آراسته و بحلیه
شاعری و سخنوری پیراسته قصائد و غزلیات
و مثنویات مرغوب دارد.

در زمان اسمعیل میرزا از اصحاب
کتابخانه بود اما در زمان شاه عباس کبیر
منصب کتابداری یافت ولی بغایت بدمزاج
و غیور و تنگ حوصله بدخوی زشت و بد مزاجی
هرگز او را از آماز نفعانی آسوده
نمیگذاشت. لکن تا آخرین حیات تغییر
منصب در او نشد و مواجب کتابداری از دیوان
میکرفت (عالم آرای عباسی ص ۱۲۷).

سایر مأخذ: دانشمندان آذربایجان ص ۲۱۲.
تذکره نصر آبادی ص ۳۹.

۱- تذکره مجمع الخواص :

(ترکی جغتای با ترجمه).

ترجمه دکتر عبدالرسول خیام پور، تبریز،
۱۳۲۷ ش، سری، وزیر، ۳۲۷ ص.

صارم السلطنه (رجوع شود به) محمد صالح.
صارمی (رجوع شود به) ابوطالب.
صاری عبدالله (رجوع شود به) عبدالله افندی.
صادی (رجوع شود به) احمد نظام الدین.
صادقی (رجوع شود به) عیسی.
صادقی (رجوع شود به) کریم.
صادقی شوشتری (رجوع شود به) ملا صالحا.
صادقی قائینی (رجوع شود به) شیخ محمد باقر.
صادقی گلپایگانی (رجوع شود به) محمد جواد.
صادقی گلپایگانی (رجوع شود به) لطف الله.

طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، رقی، امیر کبیر،
۲۱۱ ص.

۴۱- وغ وغ ساها ب :

بمشارکت مسعود فرزاد، طهران، ۱۳۱۳ ش،
سری.

طهران، ۱۹۳۴ م، سری، جیبی، ۱۹۰ ص.
طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، وزیر،
امیر کبیر، چاپ دوم، ۱۸۳ ص.

۴۲- یادبودنامه صادق هدایت :

بمناسبت شصتین سال درگذشت او به همکاری
جمعی از نویسندگان، طهران، ۱۳۳۶ ش،
سری، وزیر، امیر کبیر، ۴۷۲ ص.

سید صادق بن باقر موسوی هندی :
(

۱- الکره والرجعه (عربی) :

تجف، بی تاریخ، سری، رقی، ۱۴ ص، با
دین الفطره در یک جلد.

سید محمد صادق علی رضوی حنفی لکهنوی
(

۱- شرح دیوان حافظ :

لکهنو، ۱۲۹۳ ق، سنگی، وزیر، ۳۴۸ ص.

مولوی سید محمد صادق علی مظفر نگاری :
(

۱- مخازن التعلیم :

دهلی، ۱۳۳۱ ق، رقی، ۲۸۸ ص.

دهلی، ۱۳۳۲ ق، سنگی، رقی، ۳۱۶ ص.

۲- مکاتبات محبیه :

باریلی، ۱۲۸۵ ق، سنگی، رقی، ۶۴ ص.

صادقی (رجوع شود به) صادق [مهندس].

صادقی (رجوع شود به) علی.

صادقی (رجوع شود به) محمد.

صادقی (رجوع شود به) محمود.

صادقیه (رجوع شود به) صادق.

صالح (رجوع شود به) علی پاشا .

محمد صالح :

( )

۱- ایمای ظفری در لغات طبی :

لکهنو، ۱۲۵۳ ق، سنگی .

ملا محمد صالح :

( )

۱- رساله تجوید :

ایران، بی تاریخ سنگی، رقمی، بی شماره صفحه .

شیخ محمد صالح آل البوسفر و ش کاظمی :

(- معاصر)

۱- احسن الاثر فیمن ادر کناه فی القرن الرابع عشر (عربی):

(تراجم علماء) .

بغداد، ۱۳۵۲ ق، سربی، خشتی، ۸۸ ص.

محمد صالح ابوسعیدی :

(- معاصر)

۱- بنیاد نو در فلسفه :

جان دیوئی، ترجمه، طهران، ۱۳۳۷ ش .

سربی، رقمی، ۱۷۲ ص.

۲- خانواده و تربیت اولاد :

طهران، ۱۳۳۲ ش، سربی، وزیری، شرکت

سهامی چهار، ۲۵۲ ص .

صالح اردبیلی :

( )

۱- حقیقة العالم :

تفلیس، ۱۳۲۰ ق، سربی .

شیخ محمد صالح بن زین العابدین اصفهانی :

(۱۲۱۵ ق -)

فاضلی است جلیل و هنرمندی نبیل و در بیان نظم و نثر تازی و دری ماهر، حقیرمؤلف را مهین برادر است که مانند پدر سالیان دراز در تربیت کوشیده و سلسله نسبش بشیخ زاهد کیلانی منتهی است .

در سن نه سالگی از پدر مرحوم شیخ زین العابدین در دنیا باقی ماند و دریازده سالگی بنای خط شکسته نزد عم مادر خویش میرزا کوچک خوشنویس بنانهاد بعلمت جهد وافی در تحصیل فنون ادب و اعراب و اشتقاق و لغت عرب مورد ستایش در السنه و افواه شده در سن بیست و دو سالگی باعلی مراتب علم فقه و تمامی مسائل فن اصول دست یافت و چندی نیز نزد میرزا علام الدین دفتر دار نادرشاه تحصیل فن سیاق نمود .

پس از آن از اصفهان بطهران مهاجرت کرده و در مدرسه دارالشفاء سکنی گزید و نخست در آن مدرسه بتکمیل فن هندسه و هیئت و نجوم نمود و در اوقات فراغت نزد ملا محمد ترکمان که در علم لغت جفتای بی مانند بود شروع بخواندن و ضبط لغت ترک نمود . و در همین اوقات در مدرسه دارالفنون با مامت و تعلیم علوم مختلفه اقامت دارد .

(تذکره گنج شایگان ج ۱ ص ۴۸۴ و ص

(۵۲۸)

۱- مختصر سنجلاخ در لغت ترکی جفای :

میرزا مهدیخان منشی ، طهران ، سنگی ،
دارالطباعة .شیخ محمد صالح بن فضل الله بن محمد حسن
بارفروشی مارندرانى حائرى :

(۱۲۹۷ ق - معاصر)

در کر بلا متولد شده مادرش کریمه ملامحمد -
یوسف استرآبادی صاحب صیغ العتود است .
مقدمات عربی را در کر بلا خوانده و دوازده
سال در نجف بتحصيلات خود ادامه داده در
سنه ۱۳۲۳ ق برای معالجه چشم خود از
نجف بایران آمده و پس از معالجه در طهران
بمآزندان رفته و در بابل مقیم شد . وی طبع
شعر دارد و اشعاری نیز در مدایح سروده
است .

(کتاب علمای معاصرین ص ۱۳۸)

سایر مآخذ : مآزندان ج ۲ ص ۲۴ .

اکنون در سمنان مقیم و باقامه جماعت و
امور شرعیه اشتغال دارد .

۱- احتجاجات مأمون :

اصفهان ، سری ، وزیرى ، کانون ادبیات

ایران ، ۷۲ ص .

۲- حکمت بوعلی سینا :

۳ جلد ، طهران ، ۲۵ - ۱۳۳۸ ش ، سری ،

وزیرى ، بتصحيح حسن فضائلى ، ۴۲۰ +

۴۴۲ + ۱۹ + ۱۲۶ + ۳۳۴ ص .

۳- دیوان الادب (شعر) :

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سری ، وزیرى ، با مقدمه

عماد زاده اصفهانی ، ۳۱۴ ص .

۴- سبائك الذهب فی اصول المذهب (عربی) :

مشهد ، ۱۳۶۴ ق ، سری ، رقمی ، ۱۲۳ +

۱۳ + ۲۸ + ۱۵ + ۶ + ۲۹ ص .

۵- سبیکة الذهب (شعر عربی) :

(ارجوزه کفایة الاصول)

طهران ، ۱۳۴۴ ق ، سنگی ، رقمی ، ۲۰۸ ص .

۶- فهرست راجع بکتاب حکمت بوعلی سینا :

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سری ، رقمی ، ۳۶ ص .

۷- لوح محفوظ :

مشهد ، ۱۳۲۵ ش ، سری ، جیبی ، ۴۷ +

۲۵ ص .

۸- (الف) - ودایع الحکم فی کشف خدایع بدایع -

طهران ، ضمن جلد سوم حکمت بوعلی ،

الحکم :

طهران ، ۱۳۳۷ ش .

۹- (ب) - رساله فی منجزات المریض (عربی) :

۱۰- (د) - کتاب الوقف (نثری) :

طهران ، ۱۳۷۷ ق ، ۱۲۶ + ۱۲ +

۲۱ ص .

ملا محمد صالح بن احمد برغانی قزوینی :

(- ۱۲۹۴ ق)

عالم ، فاضل ، فقیه ، محدث ، از شاگردان

حجة الاسلام رشتی و صاحب الرياض و صاحب

مقاریب بوده در قزوین اقامت داشته و در

آنجا مسجد و مدرسه عظیمی تعمیر کرده .

در اواخر عمر خود در کر بلا مجاور شده

و در محرم ۱۲۹۴ ق در گذشت و در خانه خود

شیخ صالح شریف تونسلی :

(- معاصر)

۱- الحقیقة والنصیحة (عربی) :

چاپ سری، ۱۳۳۴ق، سری، رقی، ۲۴ص.

صالح الجعفری :

(- معاصر)

۱- تراجم عشرة شعراء كلهم من القدماء (عربی) :

تألیف طلاب متوسطه نجف، بتشویق صالح-

الجعفری، نجف، ۱۳۵۶ق.

مهندس صالح بن فرج الله خرم آبادی :

(- معاصر)

تحصیلات ابتدائی را در کرمانشاهان و

تحصیلات متوسطه را در کالج اصفهان و

دبیرستان البرز طهران تمام نموده .

تحصیلات عالی را در رشته مهندسی برق و

ماشین در هنر سرای عالی بسال ۱۳۲۰

در یکی از کارخانجات ملی ماشین سازی

اشتغال داشته و بعدلی تغییر پیشه داده بقسمت

الکترونیک وارد گردیده و در ظرف

چند سال مطالعه و آشنائی کامل بزبانهای

فرانسه و انگلیسی و آلمانی قسمت رادیو-

سازی و الکترونیک را تکمیل نموده است

(نقل از خط مؤلف)

۱- کتاب دستی ساختمان و تعمیرات رادیو :

طهران، ۱۳۲۵ ش، سری، وزیری .

طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، وزیری .

چاپ دوم، شرکت سهامی رادیو شهاب

۲۵۶ ص .

حاج ملا محمد صالح بن محمد سعید خلخالی :

(۱۰۹۵-۱۱۷۵ق)

بکر بلا مدفون گردید . وی برادر ملا محمد-

تقی شهید ثالث و پدر قره العین است .

(فوائد الرضویه ص ۲۱۰)

سایر مآخذ : تنمة المنتهى ص ۶۰۴، المآثر

والآثار ص ۱۴۴ و ص ۱۸۴ .

۱- مخزن البكاء در مقتل :

طهران، ۱۲۸۵ق، سنگی، مطبعة کربلائی

محمد قلی .

طهران، بی تاریخ، سنگی، رحلی، چاپ

شیخ رضا، بی شماره صفحه .

طهران، ۱۲۷۹ق، سنگی، رحلی .

طهران، ۱۲۹۸ق، سنگی، رحلی، بی -

شماره صفحه .

طهران، ۱۳۰۲ق، سنگی، رحلی، ۲۹۶ص .

طهران، ۱۳۰۸ق، سنگی، رحلی، بی شماره

صفحه .

شیخ محمد صالح بن درویش بن شیخ زینبی

تمیمی :

(۱۱۸۸ - ۱۲۶۱ق)

۱۱۹۰

در حدود ۱۱۹۰ق در کاظمین متولد

شده و پدرش قبل از بلوغ وی وفات یافت .

پس بنجف مهاجرت نمود و در آنجا بتحصول

پرداخت بعد از فراغت از تحصیل چندی در

حله مقیم بود و در ۱۶ شعبان ۱۲۶۱ق

بکاظمین در گذشت و در جوار امام موسی

کاظم (ع) مدفون گردید .

(شعراء الحلة ج ۳ ص ۱۴۲)

۱- دیوان (شعر عربی) :

نجف، ۱۳۶۷ق، سری، وزیری، باعتماد

کاظم تمیمی، ۱۷۹ص .

از شاگردان ملا محمد صادق اردستانی متوفی ۱۱۳۴ ق و تقریرات وی را در علم حکمت تدوین و بنام حکمة الصادقیه نام نهاده است .

(رجال اصفهان ص ۲۲)

دانشمندان آذربایجان ش ۲۱۶ ، مقالات - الحنفاء ص ۱۲۳ ، فهرست رضویه ج ۵ ص ۱۰۳ .

۱- ابانة المرضیة فی شرح مبحث الوقت والقبلة من - الروضة البهية (عربی) :

(تاریخ فراغت از شرح ۱۱۹۲ ق) زیاد شهید ثانی ، شرح ، طهران ، ۱۳۱۳ ق ، سنگی ، جیبی ، ۱۶۳ ص .

سید محمد صالح بن محمد بن صالح موسوی

خلخالی طهرانی :

(- ۱۳۰۶ ق)

از شاگردان ارشد میرزا ابوالحسن جلوه

است . در فن حکمت و علم کلام و فقهیه و اصولیه بمدرسه دوستعلی خان نظام - الدوله در طهران تدریس مینماید . الحق ذهن دقیق و فکر عمیق دارد .

(المآثر والآثار ص ۱۸۵)

بسال ۱۳۰۶ ق در طهران وفات یافت و در ابن بابویه مدفون گردید .

سایر مأخذ : دانشمندان آذربایجان ص ۲۱۶ ، مقالات الحنفاء ص ۱۲۵

۱- شرح قصیده یاقوتیه میرفندرسکی :

طهران ، ۱۳۱۲ ق ، سنگی ، جیبی ، ۴۷ ص ، با لوائح جامی و شرح دعای امیر -

المؤمنین (ع) از محمد جعفر کبودرآهنگی

طهران ، ۱۳۲۵ ق ، سنگی ، جیبی ، ۱۶ ص ، با شرح دعای کعبلی .

۲- (الف) شرح مناقب محبی الدین انجلی :

۳- (ب) ترجمه و شرح دوازده امام شیخ محبی الدین : طهران ، ۱۳۲۲ ق ، سنگی ، رقمی ، ۳۸۲ ص .

۴- فرائد الاصول :

شیخ مرتضی انصاری ، ترجمه ، طهران .

سید صالح بن حسن بن یوسف موسوی فاموری

فارسی عرب مشهور بداماد :

(حدود ۱۲۱۲ - ۱۳۰۳ ق)

پدرش داماد سید علی صاحب ریاض المسائل و جدش داماد میرزا مجدالدین محمد متولی مدرسه منصوریه شیراز ابن سید علیخان مدنی بوده باین مناسبت وی بلکه پدر و جدش معروف بداماد بوده اند .

سید صالح نزد دائی خود سید مهدی بن علی صاحب ریاض تحصیلات خود را تکمیل

نمود و سیدی غلیو و مواظبتی فوق العاده

بتلاوت قرآن داشت و از آن اخیر امتی عظیم

مینمود و هنگام قرائت و غیر آن بهیچوجه

تغیر آغز و روی نمیکند و در وی در

طهران مقیم بود و در ۲۴ ذی القعدة ۱۳۰۳

۱۳۰۳ ق در آن شهر وفات نمود و جنازه اش

بمقابر نقل گردید . صاحب میرزا حسین

محمد صالح الزواوی:

( )

۱ - تحفة الانام فی مآثر بلدانہ الحرام (عربی):

(تاریخ مکه)

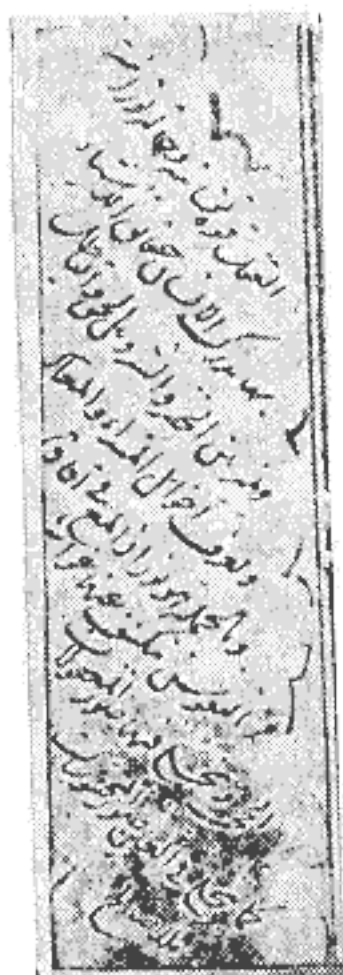
هند .

حسام الدین محمد صالح بن احمد سروی

مازندرانی اصفهانی:

(۱۰۸۱ ق)

(- ۱۰۸۰ ق)

عالم، صالح، زاهد، جامع، ماهر، ناقد در
اخبار رسول (ص) وی اصول کافی و
روضه کافی را شرح نموده .

حاج میرزا حسین نوری گوید از شروحي
که من بر کافی اطلاع یافته ام شرح وی
بهترین شروحت، استاد اکبر بهبهانی
در رساله اجتهاد گفته که ای برادر حال

داماد متوفی ۱۳۰۲ ق از اکابر علماء برادر

او بوده است (فوائد الرضویه ص ۲۱۲ ،

المآثر والآثار ص ۱۴۸ و ص ۲۲۶ .

شهداء الفضيلة ص ۳۶۹)

۱ - اجتهاد و تقلید ، رساله النجری (عربی):

طهران ، ۱۲۹۶ ، سنگی ، با مفاتیح الاصول

سید محمد مجاهد .

۲ - مذهب القوانین (عربی):

طهران ، ۱۳۰۳ ق ، سنگی ، رحلی ، خط

سید احمد بن محمد رضا اردستانی صدر -

الکتاب ، بی شماره صفحه .

ملا محمد صالح بن محمد باقر قزوینی

معروف بروغنی:

( )

عالم، فاضل، کامل، معاصر صاحب بحار

الانوار و وسائل ، صاحب کتب و رسائل است

مانند ،

ترجمه عیون اخبار الرضا ، ترجمه صحیفه

سجادیه ، ترجمه نهج البلاغه ، مقامات ، شرح

فارسی دعای سمات ، رساله در اکل آدم از شجره ،

شرح بعضی از اشعار مثنوی مولوی رومی .

(فوائد الرضویه ض ۵۴۷) .

صاحب ریاض العلماء ضمن ترجمه ملاخلیل

غازی قزوینی ملا صالح قزوینی را از جمله

شاگردان وی شمرده و رساله اکل آدم از

شجره زیتون را از دیگری دانسته است .

(فهرست مدرسه سیه سالار ج ۱ ص ۲۲۳)

۱ - شرح نهج البلاغه :

۳ جلد ، تبریز ، ۱۳۲۱ ق ، سری ، رحلی به

اهتمام اسمعیل عماد لشکر ادیب خلوت

آشتیانی ۲۲۴ + ۲۲۴ + ۱۵۶ ص .

جلد اول ، طهران ، ۱۳۸۰ ق ، سری ،

وزیری ، اسلامیه ۴۸۸ ص .

مجتهدین حال جدم عالم ربانی و فاضل صمدانی ملا صالح مازندرانی بوده و من از پدرم شنیدم که آن بزرگوار خواست بعد از فراغ از شرح اصول کافی فروع را نیز شرح نماید با و گفتند احتمال می رود بمرتبۀ اجتهاد نرسیده باشی بجهت این احتمال شرح فروع را ترك نمود.

بهر حال پدر ملا صالح در منتهی فقر و فاقه بود و از عهده مؤنه فرزند خود بر نمی آمد بوی گفت در صدد تهیه شغلی بر آید ملا صالح باصفهان مهاجرت کرد و در یکی از مدارس آنجا ساکن شد و چون ابتدای تحصیلش بود در هر روز دو غاز با و بیشتر داده نمیشد و حتی قادر بتهیه چراغ نبود در شب هر جا بروشنائی چراغی برمیخورد و لوایستاده بمطالعه دروس خود میپرداخت تا آنکه بدرجۀ فضل و کمال رسید و منزلت رفیع یافت و بر همه مشاگردان مجلسی اول فائق آمد.

ملا محمد تقی مجلسی آمنه بیگم دختر فاضله خود را که در علوم بعد کمال رسیده بود بمقدوی در آورد. بسال ۱۰۸۱ ق وفات یافت و در اصفهان در قبه مجلسی مدفون گردید.

(فوائد الرضویه ص ۲۴۲ و ص ۵۴۵)

سایر مآخذ ، هدیه الاحباب ص ۱۷۶ ،
نتمه المنتهی ص ۵۸۶ .

۱- حاشیه علی معالم الاصول (عربی) :

شیخ حسن بن زین الدین شهید ثانی ، حاشیه ،
طهران ، ۱۲۷۴ ق ، سنگی ، وزیری ، بی -
شماره صفحه ، با حاشیه خلیفه سلطان در
یک جلد .

طهران ، ۱۲۷۸ ق ، سنگی ، وزیری ، مطبوعه

الله قلی خان ، بی شماره صفحه .

طهران ، ۱۲۹۰ ق ، سنگی ، وزیری ، خط
کلیعلی افشار قزوینی ، باهتمام محمد علی ابن
ملا حسین خراسانی ، بی شماره صفحه ، با
حاشیه آقا باقر بهبهانی و حاشیه ملا میرزا
در یک جلد .

۲- شرح روضه کافی (عربی) :

محمد بن یعقوب کلینی ، شرح ، تبریز ،
۱۳۱۱ ق ، سنگی ، رحلی ، ۶۲۷ ص . قسمتی
از این شرح در هامش روضه کافی .

حاج شیخ محمد صالح بن شیخ سعید صالح :

( )

مقیم نجف .

۱- ضیاء الصالحین در ادعیه (عربی) :

نجف ، ۱۳۵۳ ق ، سنگی ، جیبی ، ۱۵۸ ص .

میرزا صالح عکاس مراغی اقتصاد :

( )

جز و فرقه بهائی بوده بعد از آن مسلک
برگشته است .

(الذریعه ج ۲ ص ۵۰۳ ، زندگانی شمس -

العرفاء ص ۱۶۲) .

۱- الايقاظ باييداري ، رد بهائيه :

طهران ، ۱۳۰۷ ش ، سربی ، رقعی ، خاور ،
۱۸۰ ص .

میر محمد صالح بن (عبدالله مشکین قلم) حسینی

ترمذی کشفی :

(- ۱۰۱۶ ق)

میر محمد صالح و میر محمد مؤمن هر دو
صاحب طبع تازه فکار سحر رقم اند هر
قطعه خطشان چون خط حوروشان عنبر
سرشت است . بر میر صالح دقایق سخنوری

شاه میرزا محمد صالح بن حسن بن مهدی
لکهنوی معروف به حسن میرزا :

( )

۱- احکام الطهارة (عربی) :

هند ، ۱۳۱۶ ق ، باتقریظ مفتی میر محمد -
عباس وسید مصطفی بن هادی و میر حامد -
حسین هندی .

صارم السلطنة حیرانعلی شاه سیده محمد صالح

حسنی نعمت الهی :

(۱۲۵۳ - ۱۳۲۳ ق)

درماهی دشت کرمانشاهان متولد شده و
سال ۱۳۲۳ ق در کرمانشاهان درگذشت و
جنب محمد تقی مظفر علی شاه مدفون گردید .
(تذکره مختصر شعرای کرمانشاهان ص ۴۱) .
۱- کنز العرفان دیوان غزلیات :

ایران ، ۱۳۳۶ ق .

کرمانشاهان ، ۱۳۲۴ ش ، سری ، رقعی ،
۱۰۷ ص .

محمد صالح بن محمد صادق واعظ

میرزا (دیوانه زبیر)

معاصر شاه سلطانه حسین صدوقی ،

۱- تنبیهات العلویة علی وظائف الصلاة القامیة :

شیخ زین الدین شهید ثانی ، ترجمه طهران ،

۱۳۶۸ ق ، سری ، رقعی ، بتصحیح سید

کشف شد و مصنف مجموعه راز و اعجاز
مصطفوی و غیرهما بوده . در سنه ۱۰۶۱ ق
درگذشت .

(تذکره خوشنویسان ص ۱۰۱)

۱- مناقب المرتضوی :

بمبئی ، ۱۲۶۹ ق ، سنگی ، وزیری ، ۵۰۴ ص .
طهران ، ۱۲۷۳ ق ، سنگی ، رقعی ، بی شماره
صفحه .

محمد صالح کنبولاهوری :

(۱۰۸۵ -)

احوال مصنف در هیچ يك از كتب آن عهد
یافت نمی آید . در آغاز کتاب عمل صالح
نیز مصنف بجملة (کمترین داعیان دولت
ابد پیوند بوده) قناعت کرده . لیکن در
ترجمه شیخ عنایت الله مصنف بهار دانش
معلوم میشود که مولد و منشأ محمد صالح
خطه لاهور بوده و در عهد طفولیت او را
شیخ عنایت الله مذکور تربیت نمود و در
علوم هم از آن ممدوح نموده و میگویند
که ملا ابوالبرکات متخلص به منیر باوی
کمال محبت را داشته و مدتی بایکدیگر
در یکجا بسر میبردند .
در تاریخ هندایلیت صاحب پرفسور داسن
این شخص را بامیر محمد صالح خوشنویس
کشفی خلط نموده است .

(مقتطف کتاب)

۱- عمل صالح ، شاهجهان نامه :

(در تاریخ هند)

جلد ، کلکتہ ، ۲۳ - ۱۹۴۶ م ، سری ،

وزیری ، بتصحیح غلام یزدانی ، باهتمام

ایشانک سوسائیتی ، ۶۲۸ + ۵۶۲ +

۴۸۹ + ۱۱۷ ص .

۱- عمل صالح ، شاهجهان نامه :

جلال الدین حسینی ، اسلامیہ ۱۵۸۰ ص.

محمد صالح بن محمد بن محمد - الخ هروی:

۱- تحفة الصالحین، قرابادین صالحی:

(مرسوم بعمل صالح در طب)

طهران ، ۱۲۸۴ ق ، سنگی ، رحلی ، خط

محمد علی جراح نظام ، باهتمام سید رضی

حکیمباشی نظام ، ۳۴۸ ص.

طهران ، ۱۲۸۹ ق ، سنگی ، رحلی ، ۳۴۸ ص.

کابل ، ۱۳۱۶ ق ، سنگی ، رحلی ، ۱۱ +

۷۹۰ ص.

ملا صالحا شوستری متخلص بصافی و صالح و

عطارد:

( )

۱- اشعار صافی شوستری:

بمبئی ، ۱۳۰۴ ق ، سنگی ، وزیری ، ۱۴۲

ص ، ضمن مخزن الدرر.

صالح زاده (رجوع شود به) رضا

صالح علیشاه (رجوع شود به) محمد حسن .

صالحی (رجوع شود به) محمد تقی .

صالحی (رجوع شود به) محمد حسن

صالحی (رجوع شود به) حسین

صالحی (رجوع شود به) رحیم [دکتر]

صالحی (رجوع شود به) محمد رضا

صالحی (رجوع شود به) غلامحسین غلامی

صامت بروجرودی (رجوع شود به) محمد باقر

صبا (رجوع شود به) صادق [دکتر]

صبا (رجوع شود به) علی اکبر

صبا (رجوع شود به) فتحعلی

صبا (رجوع شود به) محسن [بکتر]

صبا (رجوع شود به) محمود

صبا (رجوع شود به) محمد مظفر حسین

محمد صباح حویزی:

(- معاصر)

۱- خودآموز فارسی با انگلیسی:

طهران ، سری .

صباحی کاشانی (رجوع شود به) سلیمان

صبح ازل (رجوع شود به) یحیی

صبحدم (رجوع شود به) م . صبحدم

صبحی (رجوع شود به) حسن

صبحی کاشانی (رجوع شود به) عبدالعلی

صبحی مهتدی (رجوع شود به) فیض الله

صبرة (رجوع شود به) علی

صبری (رجوع شود به) خلیل

سید صبغة الله بن جعفر موسوی :

(- زنده در سال ۱۲۶۷ ق)

از شاگردان صاحب جواهر الکلام و شیخ

مرتضی انصاری بوده است (فهرست رضویه

ج ۴ ص ۳۵۱)

۱- مشکوة العباد فی سفیة النجاة (وم المعاد :

هند ، ۱۲۶۷ ق ، سنگی .

قاضی الملك صبغة الله مخاطب بیدرالدوله:

(- ۱۲۸۰ ق)

۱- تنبيه الاغنياء فی حياة الانبياء:

هند ، ۱۲۶۷ ق ، سنگی .

۲- داستان شمس:

هند ۱۲۵۸ ق ، سنگی .

۳- رساله در جوار گفتن انامؤمن انشاء الله :

هند ، ۱۳۱۸ ق ، سنگی .

۴- رساله رؤیت هلال در لاله حقیقی:

مدراس ، ۱۳۱۹ ق ، سنگی ، ۴۰ ص .

صبوحی (رجوع شود به) شاطر عباس

صبور (رجوع شود به) يتولادیم سلطان

صبور (رجوع شود به) داریوش [دکتر]
 صبور (رجوع شود به) محمود اردوبادی
 صبور (رجوع شود به) مریم

صبور قرچه داغی :

(- معاصر)

۱- اتکاء بنفس :

امرسن ، ترجمه ، جلد اول طهران ، ۱۳۱۹ ش ،
 سربی ، رقمی ، ۵۸ ص .

۲- عشق یعنی ۹۱ :

امرسن ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۰ ش ،
 سربی ، رقمی ، خاور ، ۶۳ ص .

صبوری (رجوع شود به) باقر

صبوری (رجوع شود به) عبدالعظیم .

صبوری (رجوع شود به) علی اکبر

صبور (رجوع شود به) محمد علی بن محمد
 حسین .

صبوری (رجوع شود به) شیخ محمد .

صبیه نادر میرزا :

( )

۱- قربلاں کوچک :

لساز ، ترجمه ، طهران ، سنگی .

صحاف (رجوع شود به) محمد حسین جنتی -
 مقام .

صحافباشی (رجوع شود به) ابراهیم درویش

صحبت لاری (رجوع شود به) ملا محمد باقر

صحفی (رجوع شود به) سید محمد

صحفه (رجوع شود به) شیخ نظر علی

صحو (رجوع شود به) داود

صحیحی (رجوع شود به) حبیب الله

صدارت (رجوع شود به) ابوالقاسم

صدارت (رجوع شود به) علی

صداقت (رجوع شود به) ابوذر

صدر (رجوع شود به) ابوالحسن

صدر (رجوع شود به) سید رضا

صدر (رجوع شود به) جواد [دکتر]

صدر (رجوع شود به) کاظم [دکتر]

صدر (رجوع شود به) سید مظفر

صدراصفهانی (رجوع شود به) سید اسمعیل

صدر اصفهانی (رجوع شود به) غلامعلی

شعاع المله

صدر بلاغی (رجوع شود به) صدر الدین

صدر تبریزی (رجوع شود به) موسی بن محمد -

شفیع

صدر حاج سید جواد (رجوع شود به) حسن

صدر خوانساری (رجوع شود به) حسن ابن

محمود

صدر شیرازی (رجوع شود به) سید حسین

صدراعالمی (رجوع شود به) سید مهدی موسوی

اصفهانی

صدر کاظمی (رجوع شود به) حسن بن هادی

صدر معنوی (رجوع شود به) ابوالفضل

صدر هاشمی (رجوع شود به) محمد

صدر همدانی (رجوع شود به) عبدالمجید

صدرا (رجوع شود به) معالی [هوشنگ]

صدرائی اشکوری (رجوع شود به) محمد -

علی بن موسی

صدر الاسلام (رجوع شود به) عبدالمجید

صدر الاسلام (رجوع شود به) علی اکبر دبیر

صدر الاسلام (رجوع شود به) محمد ابن

عبدالحسین

صدر الاشراف (رجوع شود به) سید محمد تقی

تبریزی

صدر الافاضل (رجوع شود به) حبیب نظام

افشار

بود. سپس بشیر از رفته و یازده سال نیز در آنجا متوقف بود و علوم معقول را از افاضل آن دیار اخذ کرد. در سال ۱۳۱۸ ش به خراسان رفته مدت دو سال در آنجا بسر برده در سال ۱۳۲۰ ش، بتهران آمد و در این شهر مقیم گردید (سخنوران نامی معاصر ج ۲ ص ۵۰)

۱- برهان قرآن رد مهمترین شبهات پیروان کمولیس: طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی، وزیری، ۲۶۶ ص.

۲- سخنرانیهای بلاغی در ادب: طهران، ۱۳۴۸ ق، سربی، وزیری، ۱۶۶ ص.

۳- صحیفه سجاده: ترجمه، طهران.

۴- قصص قرآن یا فرهنگ قصص: طهران، ۱۳۳۰ ش، سربی، وزیری، ۴۴۶ ص.

طهران، ۱۳۳۱ ش، سربی، وزیری، چاپ دوم، ۲۵۶ + ۱۲۶ ص.

طهران، ۱۳۳۶ ش، سربی، وزیری، چاپ سوم، ۲۵۵ + ۱۲۶ ص.

صدرالدین حکیم الهی شیرازی: (معاصر)

۱- تفسیر سوره بقره: شیراز، سربی، کتابفروشی محمدی،

صدر الافاضل (رجوع شود) لطفعلی
صدرالحفاظی (رجوع شود به) ناصر
صدرالدین (رجوع شود به) احمد بن کریم -
الدین
صدرالدین (رجوع شود به) حسن بن هادی
صدرالدین (رجوع شود به) علی بن ابی -
الفوارس ناصر
صدرالدین (رجوع شود به) سید علیخان مدنی
صدرالدین (رجوع شود به) محمد بن اسحق
قونیوی
صدرالدین (رجوع شود به) محمد بن محمد -
حسن کردی
صدرالدین (رجوع شود به) محمد بن زبیر -
دستخان
صدرالدین (رجوع شود به) سید محمد گیلو -
درازچشتی

مفتی صدرالدین صدرالصدور متخلص بازرده (۱۲۸۵-۱۲۰۴ ق)

اصلش از کشمیر است و در دهلی متولد شده علوم عقلیه و نقلیه را نزد علمای وقت تلمذ نموده و از طرف دولت انگلیس صدرالصدور مفتی دهلی بوده است. در ۲۴ ربیع الاول ۱۲۸۵ ق، در گذشت (تذکره علمای هند ص ۹۳)

۱- منتهی المقال فی شرح حدیث لاتحاد الرجال: دهلی، ۱۲۶۴ ق، سنگی.

سید صدرالدین میر سید محمد حسن نالینی
شیرازی بلاغی:
(۱۲۹۰ ش - معاصر)

در نائین متولد شده و در سیزده سالگی به اصفهان رفته ب تحصیل پرداخت و مدت شش سال در حوزه درس اساتید ب تحصیل مشغول

۵۵۴ ص

صدرالدین خوشنویسان :

(- معاصر)

افسر آرتش .

۱- دستور امنیه :

طهران ، سربى ، رقمى ، ۵۱ ص .

۲- نقشه بردارى ساده و سریع جهت بررسى افسران :

طهران ، ۱۳۱۷ ش ، سربى خشتى ، ۴۷ ص .

سید صدرالدین میرسید علی بن مهدى ابن

صاحب الروضات محمد باقر روضاتى

چهارسوقى :

(۱۳۰۸ ق - معاصر)

سایت کتابخانه ملی

در طهران متولد شده . پدرش از علمای

خوزستان و قطب سلسله ذهبیه بوده . حجازی

درس نه سالگی با اتفاق پدر بدزفول رفته و

در سن بیست و چهار سالگی پدرش درگذشت ،

وی علوم متداوله را نزد پدر خود فرا گرفته .

در مجلس مؤسسان نماینده بود . بعد دو -

دوره متوالی نمایندگی مجلس انتخاب -

گردید . طبع شعر نیز دارد و اشعاری هم

سروده است . سال ۱۳۲۳ ش بدروود زندگی

گفت .

در تهران متولد شده . پدرش از علمای

خوزستان و قطب سلسله ذهبیه بوده . حجازی

درس نه سالگی با اتفاق پدر بدزفول رفته و

در سن بیست و چهار سالگی پدرش درگذشت ،

وی علوم متداوله را نزد پدر خود فرا گرفته .

در مجلس مؤسسان نماینده بود . بعد دو -

اصفهان ، ۱۳۷۶ ق ، سربى ، جیبى ، ۱۹۸ ص .

۳- معالم الدین فی احوالات الائمة المعصومین :

اصفهان ، بى تاریخ ، سربى ، جیبى ، عبدالحمید

مرتضوى زیلو باف ، ۲۰ ص .

۴- نورالایمان فی احکام القرآن :

اصفهان ، ۱۳۳۵ ش ، سربى ، جیبى ، ۲۵۴ ص ،

اصفهان ، ۱۳۴۸ ق ، سنگى .

اصفهان ، ۱۳۷۸ ق ، سربى ، رقمى ، چاپ -

چهارم ، ۱۷۶ ص .

سید صدرالدین بن (ظهیرالاسلام حسین -

سوال حجازی) ظهیرالاسلام زاده -

دزفولی :

(۱۲۷۳ - ۱۳۲۳ ش)

سایر مأخذ : مقالات الحنفیہ ص ۶۸ .

۱- شکرستان تاریخ شہر رسالہ خوزستان :

جلد اول ، تانقراض ساسانیان ، طهران ،

۱۳۰۸ ش، سری، رقمی، خاور، ۱۱۲ ص.

۲- ظهور محمد (ص) :

ترجمہ از انگلیسی ، طهران ، بی تاریخ ،

سری، رقمی، ۱۶۷ ص .

سید صدرالدین بن اسمعیل موسوی عاملی -

اصفہانی :

(۱۲۹۹-۱۳۷۳ ق)

در کاظمین متولد شدہ . ادبیات و ریاضیات

را نزد اساتید فن فرا گرفته .

در سنہ ۱۳۲۸ ق برای تکمیل تحصیلات

بہنجف رہسپار و در حوزہ درس علمای آنجا

حاضر شدہ .

در سنہ ۱۳۴۱ ق بمشہد مقدس مسافرت

نمودہ و بعد از چندی توقف در سال ۱۳۴۷ ق

ب عراق مراجعت نمودہ . پس از آن چندی

در مشہد مقدس و قدری در نہجف بودہ . اکنون

در قم اقامت دارد . قریحہ شعری او خوب و

اشعاری بہرہی در مرثیہ سرودہ است .

وی از علمای درجہ اول و از اعلام معاصر

بودہ در ۱۹ ربیع الثانی ۱۳۷۳ ق بہم در گذشت

و در مسجد بالا سر جنب حاج شیخ عبدالکریم

مدفون گردید (علمای معاصرین ص ۲۱۶ ،

آثار المعجۃ ص ۶۴ و ص ۲۰۱ مختار البلاد

ص ۲۶۷) .

۱- اصول دین :

طهران .

۲- الحقوق (عربی) :

بغداد ، ۱۳۲۹ ق، سری، رقمی، چاپ دوم

۳۸ ص .

۳- (الف) خلاصۃ الفصول فی علم الاصول (عربی) :

۴- (ب) الادلۃ السمعیۃ (عربی) :

طهران ، ۱۳۶۷ ق ، سنگی ، وزیری ،

۱۲۹ + ۶۶ ص .

۵- سفینۃ النجاة رسالہ عملیہ :

طهران ، ۱۳۶۶ ق، سری، رقمی، چاپ سوم،

۲۱۱ ص .

طهران ، ۱۳۷۲ ق ، سری ، رقمی ، چاپ

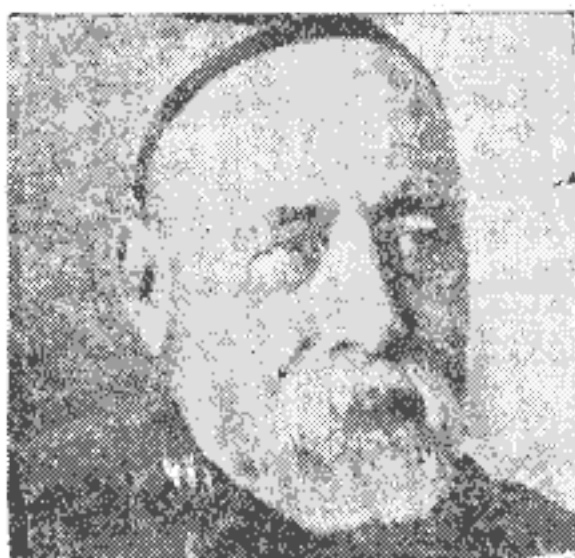
چهارم ، ۲۱۱ ص .

۶- التہدی ع (عربی) :

طهران ، ۱۳۵۸ ق، سری، رقمی، ۲۴۰ ص .

صدرالدین بن مراد عینی :

(- ۱۳۳۳ ش)

در خانوادہ دہقانی در قشلاق سوکثاری

نزدیک بخارا ہدایا آمده . نویسنده و شاعر

طهران، بی تاریخ، سری، جیبی، کتابفروشی
عالمشاه، ۷۲ ص.

صدرالدین بن ابوالفضل محلاتی شیرازی :
(- معاصر)

سردفتر اسناد رسمی در شیراز.

۱- انقیروس و العصر:

شیراز، ۱۳۳۸ ش، سری، وزیری، معرفت،

۲- دکان العلم شیراز :

شیراز، ۱۳۳۳ ش، سری، رقمی، ۱۰۸ ص.

شیراز، ۱۳۴۰ ش، سری، رقمی چاپ دوم،

۸۴ ص.

۳- شان نزول آیات قرآن :

جلد اول، شیراز ۱۳۳۴ ش، سری، وزیری،

۲۹۶ + ۱۳ + ۱۱.

۴- ولایت فارس در زمان خلفاء :

شیراز، ۱۳۳۴ ش، سری، وزیری، نشریه

شماره ۳ کا و ن دانش، ۶۹ ص.

سید صدرالدین میرزائی :

(- معاصر)

۱- گاشن شهداء گلچین از بهترین اشعار و شرح حال

چهارده معصوم :

طهران، ۱۳۴۰ ش، سری، رقمی، مصطفوی،

۱۴۳ ص.

شهر تاجیکستان علاوه از مقام علمی و ادبی
از پیشروان ملت تاجیک بود و رابطه بسیار
نزدیک با دانش و فرهنگ و ادب ایران داشت.
آثار گوناگون وی بزبان فارسی دلیل آشکاری
از مناسبات او با ایرانست. صاحب ترجمه
عضو پیوسته و رئیس فرهنگستان علوم ج.
ش. م. تاجیکستان بوده. در ۲۴ تیرماه
۱۳۳۳ ش در شهر ستالین آباد پای تخت ج.
ش. م. تاجیکستان در سن ۷۷ سالگی
درگذشت.

(مجله پیام نو، دوره ۷ شماره ۲ ص ۸۶).

۱- نمونه ادبیات تاجیک :

(شامل احوال و اشعار سرایندگان فارسی

زبان تاجیک از رودکی تا عصر حاضر).

مسکو، ۱۹۲۶ م، سری، ۶۲۶ ص.

سید صدرالدین محمد بن محمد باقر کاشف

دزفولی :

(۱۱۷۴ - ۱۲۵۸ ق)

در شهر دزفول متولد شده. در ایام
کودکی تحصیل علوم اسلامی مشغول شد و
در ضمن شوق مفرطی بخواندن اشعار اولیاء
و کتب عرفا بهمرسانید و کم کم بهعبادت و
ریاضت پرداخت. سرید میرزا محمد
بیدآبادی اصفهائی بود. در شب نیمه شعبان
۱۲۵۸ ق در دزفول وفات یافت و جنازه اش
بکربلا حمل و در مقبره سید کاظم رشتی
مدفون گردید.

(مقدمه مصباح العارفین).

۱- مصباح العارفین :

اهواز، ۱۳۳۳ ش، سری، رقمی، باهتمام

عیسی صافی، ۱۴۱ ص.

۲- معراج المؤمنین :

اسمعیل یزدی .

صدرالواعظین (رجوع شود به) سید محمود .

صدری (رجوع شود به) اسمعیل بن محمد .

ابراهیم .

صدری (رجوع شود به) رضا .

صدری (رجوع شود به) شمس .

صدری (رجوع شود به) علی .

صدری (رجوع شود به) غلامعلی .

صدری (رجوع شود به) فریدون .

صدری افشار (رجوع شود به) غلامحسین .

صدریه (رجوع شود به) عبدالحسین [دکتر] .

صدریه (رجوع شود به) عفت شریف افشار .

صدقی (رجوع شود به) عبدالله .

حکیم زین الدین صدقه بن علی :

( )

۱- رساله فی اثبات الصانع القدیم (عربی) :

۲- (ب) رساله صفوة الکلام علی صفة العلم الاعلی (عربی) :

مصر، ۱۳۳۵ق، سری، رقمی، ۲۰۸ ص،

ضمن جامع البدایع .

صدقی (رجوع شود به) سعید .

دکتر صدرالدین نصیری :

(- معاصر)

۱- بهداشت اجتماعی در اسلام :

طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، وزیري،

۸۵ ص + ۳۰ گراور .

صدرالدینی (رجوع شود به) ابوالقاسم .

صدرالذاکرین (رجوع شود به) علی ابن

عبدالحسین .

صدرالسادات (رجوع شود به) کاظم دزفولی .

صدرالشریعه (رجوع شود به) بهاءالدین .

صدرالصدور (رجوع شود به) محمدحسن خان .

صدرالصدور (رجوع شود به) صدرالدین

دهلوی .

صدرالعلماء (رجوع شود به) عبدالحسین .

صدرالمتألهین شیرازی (رجوع شود به)

محمد بن ابراهیم .

صدرالمتألهین لاهیجی (رجوع شود به)

محمد بن محمدعلی .

صدرالحقین (رجوع شود به) سیدجمال الدین

اصفہانی .

صدرالمعالی (رجوع شود به) سید حسین خان

شیرازی .

صدرالمعالی آقانور حقیقی خوانساری :

(- معاصر)

۱- الفبا شناسی :

طهران، ۱۳۶۲ق .

۲- الفبای پهلوی :

طهران، ۱۳۰۵ ش، ۹۰ ص .

۳- تهیل و تکمیل الفباء :

طهران، ۱۳۰۸ ش، سنگی، رقمی، ۲۰ ص .

صدرالواعظین (رجوع شود به) محمدابن

صدقیانی (رجوع شود به) رضا .

صدوق (رجوع شود به) اسدالله بروجردی .

صدوق (رجوع شود به) ابن بابویه، محمد بن علی .

صدوقی (رجوع شود به) رضا خسرو شاهی [دکتر]

صدوقی (رجوع شود به) شیخ العلماء اردبیلی .

صدوقی (رجوع شود به) محمد [شیخ] .

صدیق (رجوع شود به) پرویز [دکتر]

صدیق (رجوع شود به) عیسی [دکتر]

صدیق (رجوع شود به) فضل الله [دکتر]

صدیق اعلم (رجوع شود به) عیسی [دکتر]

محمد صدیق صاحب معتمد دفتر ملکی

ابن غلام مصطفی :

( )

۱- مطالب غریبه :

ترجمه حکایات احمد شهاب الدین قلیوئی

بمبئی، ۱۳۰۲ ق، سنگی، حیدر آباد دکن

۱۳۰۲ ق، سنگی، وزیر، باهتمام

زیر العابدین شیرازی، ۷۴۳ ق، پتویر علوم

امیر الملك ابو الطیب مولوی سید محمد صدیق -

حسنخان بهادر بن مولوی سید آل حسن

قنوجی بهوپالی :

(۱۲۴۸ - ۱۳۰۷ ق)

درفتوج متولد شده . علوم متداوله را

نزد مفتی صدرالدین دهلوی و تفسیر و حدیث

و غیره را از علمای یمن و هند اکتساب نموده

و از هر کدام اجازه عامه تامه یافته . بعداً

بمطالعه پرداخته تا آنکه بریاست بهوپال

رجل اقامت انداخت و در آن پانده ترقیات

روز افزون نموده و وزارت و نیابت و بهدامادی

رئیس بهوپال درآمد .

(تذکره علمای هند ص ۳۶ و ص ۹۴، صبح

گلشن ص ۵۴۰) .

۱- ابجد الموم :

بهوپال، ۱۸۱۶ م، مطبعه صدیقیه .

۲- افاده الشیوخ بقدرار الناسخ والنسخ :

لاهور، ۱۹۰۰ م، سنگی، وزیر، ۱۲۴ ص .

۳- اکسیر فی اصول التفسیر :

هند، ۱۲۹۱ ق، سنگی .

۴- بدور الاهله من ربط المسائل بالادله :

بهوپال، ۱۲۹۸ ق، سنگی، وزیر، ۵۲۴ ص .

۵- بشوید، در فقه حنفی :

هند، ۱۲۷۷ ق، سنگی .

۶- بغیة الراشد فی شرح القائد :

هند، ۱۲۰۱ ق، سنگی .

۷- بلغة فی اصول اللغة (عربی) :

استانبول، ۱۲۹۶ ق، سری، ۱۸۸ ص .

۸- تحفه شاهی (عربی با ترجمه فارسی) :

کانپور، ۱۲۹۱ ق، سنگی، وزیر، ۱۷۳ ص .

۹- تصرف الرياح ، دستور زبان :

هند، ۱۲۶۹ ق، سنگی .

۱۰- ثمار التذکیت فی شرح ایات التثبیت :

بهوپال، ۱۲۹۳ ق، سنگی .

۱۱- حج لکرامه فی آثار القیامة :

هند، سنگی .

۱۲- حسن الامور بما ثبت من الله و رسوله فی النبوة :

قسنطنطیه، ۱۳۰۱ ق، سری، ۴۳۴ ص .

۱۳- حضرة القدس و ذخيرة الانس :

بهوپال، ۱۲۹۷ ق، سنگی، ۵۵۵ ص .

۱۴- دایل الطالب علی ارجح المطالب :

هند، ۱۲۹۷ ق، سنگی .

۱۵- شمع انجمن، تذکره شعراء :

کلکته، ۱۲۹۲ ق، سنگی، رقعی، ۵۸۴ ص .

۱۶- الغروض الخصب فی ترکیبة القلب المنیب :

(در عروض)

هند، ۱۲۹۸ ق، سنگی .

۱۷- ثمن البان المورق بمحسّنات البیان (عربی) :

(در لغت)

هند، سنگی .

۱۸- فرع الثامی من الاصل السانی :

(در مناقب) .

هند، ۱۳۰۱ ق، سنگی .

۱۹- لقطۃ العجلان مما تمس الى معرفة حاجة الانسان

(عربی) :

مصر .

۲۰- مسك الختام :

۲ جلد، گانیور، ۹۰ - ۱۲۸۸ ق، سنگی .

رحلی ،

۲۱- مقالة الفصيحة في الوصية والنصيحة :

هند، ۱۲۹۸ ق، سنگی .

۲۲- مذهب الوصول :

بھوپال، ۱۲۹۲ ق، سنگی، وزیری، ۲۳۴ ص.

۲۳- نفخ الطيب :

اکبر آباد، ۱۲۹۹ ق، سنگی، وزیری، ۸۸ ص.

۲۴- هداية السائل في ادلة المسائل :

(در فقه حنفی) .

هند، ۱۲۹۲ ق، سنگی .

صدیق حضرت (رجوع شود به) محمد مظاہر .

صدیق الحکماء (رجوع شود به) رضا .

صدیق خلوت (رجوع شود به) ابراهیم ابن

احمد .

صدیق عمائی :

(- معاصر)

۱- اسکندر مقدونی :

زامنهف، ترجمه، طهران، سری .

۲- پیمبران پاریس :

یونسون دوترای، ترجمه، ۲ جلد، طهران ،

۱۳۰۷ ش، سری، رقی، خاور، ۱۸۱ +

۸۸ ص .

۳- پادشاه شکم پرست :

زامنهف، ترجمه، طهران، سری .

۴- فرشته وزاهد :

زامنهف، ترجمه طهران، سری .

۵- مرد بی نوا :

زامنهف، ترجمه، طهران، سری .

صدیق المعالک (رجوع شود به) ابراهیم ابن

اسدالله .

بانو صدیقہ مسعود کازرونی :

(- معاصر)

دختر مرحوم هما یون میرزا فرزند ظل السلطان

(تذکرہ شعراى معاصر اصفهان ص ۳۰۴) .

۱- گلچین گلچین ها (شعر) :

اصفهان ، ۱۳۳۳ ش .

بانو صدیقہ دولت آبادی :

(- معاصر)

۱- آداب معاشرت زنان :

طهران، ۱۳۱۶ ش، سری، جیبی، کمسیون

ادبی کانون بانوان، ۳۳ ص.

صدیق یار جنگ معتمد بهادر :

( )

۱- سفرنامہ دهلی :

بمبئی، ۱۲۹۳ ق، سنگی، جیبی، ۶۴ ص.

صدیقی (رجوع شود به) احمد .

صدیقی (رجوع شود به) ح . صدیقی .

صدیقی (رجوع شود به) رضائنخجوانی .

صدیقی (رجوع شود به) عبدالله بن محمد -

اشرف .

صدیقی (رجوع شود به) غلام گیلانی [شاه] .

صدیقی (رجوع شود به) غلامحسین [دکتر] .

صدیقی (رجوع شود به) سید محمد صاحب .

صدیقی (رجوع شود به) محمد فائق لکهنوی .

صدیقی (رجوع شود به) محمد نورالدین .

صدیقی نخجوانی (رجوع شود به) رضا.
الصراف (رجوع شود به) احمد حامد.
صراف (رجوع شود به) رضا.
صراف (رجوع شود به) عباس.
صرفی (رجوع شود به) یعقوب.

بانو صفرا آذرمی:

(- معاصر)

۱- زندگانی خانوادہ مسیح :

بویس، ترجمہ، طهران، ۱۳۲۳ ش، سری،
نشریہ میسیون آمریکائی.

بانو صفرا علی آبادی :

( )

۱- درد دل ملت :

طهران، سری، رقمی، ۲۸ ص.

صفیر اصفہانی (رجوع شود به) محمد حسین.
ابن اسدالله.

سید صغیر حسن بن ارشاد حسین بجنوری -
ہندی :

( )

۱- نور السموات فی ولایۃ اول المخلوفات :

لکھنؤ، ۱۳۴۳ ق، سنگی، رقمی، ۴۰ ص.

صفا (رجوع شود به) ذبیح اللہ [دکتر].
صفا (رجوع شود به) عباس علی.
صفا (رجوع شود به) فضل اللہ.
صفا اصفہانی (رجوع شود به) جمشید.

صفا اصفہانی (رجوع شود به) محمد حسین.
صفاء السلطنہ (رجوع شود به) علی.
صفائی (رجوع شود به) ابراہیم.
صفائی (رجوع شود به) احمد یغما.
صفائی (رجوع شود به) محمد حسن زرندی.

صفائی (رجوع شود به) حسین اثنی عشری.
صفائی (رجوع شود به) عباس.
صفائی (رجوع شود به) عبدالحمید.
صفائی (رجوع شود به) عبدالصاحب.
صفائی (رجوع شود به) علی حائری.
صفائی (رجوع شود به) علی.
صفائی (رجوع شود به) محمد علی واعظ -
مبارکہ .

صفائی (رجوع شود به) غلامحسین [شاطر].
صفائی (رجوع شود به) فضلعلی آقا.
صفائی (رجوع شود به) محمود.

صفات اللہ جمالی اسدآبادی :

(- معاصر)

۱- اسناد و مدارک درباره ایرانی الاصل بودن سید -

جمال الدین اسدآبادی :

طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، رقمی، ابن سینا،
۲۰۲ ص.

صفار (رجوع شود به) محمد بن حسن.
صفاری (رجوع شود به) حسن.
صفاری (رجوع شود به) رحیم.
صفاری (رجوع شود به) محمد رضا.
صفاری (رجوع شود به) عبدالرحمن.
صفاری (رجوع شود به) محمد علی [سرتیپ].
صفاری (رجوع شود به) کوکب.
صفازادہ (رجوع شود به) محمد.

صفدر تقی زاده :

(- معاصر)

۱- سفر دور در از بوطن :

یوجین ایل، ترجمہ بمشارکت محمد علی.
صفریان، طهران، ۱۳۳۷ ش، سری،
رقمی، نیل، ۱۲۱ ص.

مولوی صفدر حسین :

( )

۱- شمس الضحی :

لکهنو، ۱۲۹۸ ق، سنگی، وزیری، ۱۷۴ ص.

صفوی (رجوع شود) خلیل .

صفوی (رجوع شود به) بابا .

صفوی (رجوع شود به) علی .

صفوانی (رجوع شود به) سلمان .

صفوت (رجوع شود به) احمد زکی .

صفوت (رجوع شود به) محمد علی .

صفوة الملك (رجوع شود به) اسد الله .

صفوری (رجوع شود به) عبدالرحمن -

شافعی .

صفوی (رجوع شود به) بدری .

صفوی (رجوع شود به) پریچهر .

صفوی (رجوع شود به) حسن .

صفوی (رجوع شود به) محمد حسین .

صفوی (رجوع شود به) رحیم زاده .

صفوی (رجوع شود به) رضا [دکتر] .

صفوی (رجوع شود) محمد [مهندس] .

صفوی (رجوع شود) یوسف .

صفی :

(- معاصر)

۱- چشمه :

(چند نوول خارجی و ایرانی) .

طهران، ۱۳۳۶ ش، سری، وزیری، ۲۵ ص.

۲- خانه افتاب :

طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، رقمی، ۱۰۸ ص.

ناظم العلوم محمد صفی (بن ادیب الدوله -

محمد حسین) ادیب :

(۱۲۵۱ ش - ۱۳۳۶ ش)

در سال ۱۳۲۳ ق رئیس مدرسه علمیه در
طهران بوده و سالها در وزارت مالیه به خدمت
اشتغال داشته و در این اواخر جزء متقاعدین
قرار گرفته بود، پسال ۱۳۳۶ ش درگذشت.
۱- جغرافیا:

طهران، ۱۳۱۲ ق، سنگی.

طهران، ۱۳۲۳ ق، سنگی، جیبی، ۱۱۳ ص.

طهران، ۱۳۲۵ ق، سنگی، چاپ سوم،
۳۱۲ ص.

۲- سفرنامه استانله بآفریقا :

استانله، ترجمه به مشارکت غلامرضا مهدی -
السلطنه و رضاقلی خان، ۳ جلد، طهران،
۱۵ - ۱۳۱۶ ق، سنگی، رحلی، ۲۷۲ +
۱۵۳ + ۲۲۲ ص.

صفی بن نصیر:

( )

۱- دستور مبتدی :

هند، ۱۲۶۰ ق.

محمد صفی شاهیازی معروف به محمد-

شعور :

( )

۱- بهارستان شعوری :

هند، ۱۲۹۵ ق، سنگی.

صفی پور (رجوع شوبه) عبدالرحمن.

صفی پور (رجوع شوبه) علی اکبر.

صفی الدین (رجوع شوبه) احمد بن عبدالله

ساعدی .

صفی الدین (رجوع شوبه) عبدالعزیز بن -

سرایاحلی .

صمد خسروی :

(معاصر)

۱- پنج قبر تاسکوی هفتم :

طهران، سربی، رقمی، ۴۸ ص.

صمدانی (رجوع شوبه) پروین.

صمدانی (رجوع شوبه) غلام غوث .

صمدانی (رجوع شوبه) سید حبیب الله .

صمدی (رجوع شوبه) حبیب الله [سرگرد].

صمدی (رجوع شوبه) فضل الله .

صمدی (رجوع شوبه) مهدی .

صمصام الدوله (رجوع شوبه) شاهنوازخان.

صمصام الدین علامه نواده میرزا محمد -

تنگابنی صاحب قصص العلماء :

(۱۲۹۶ ش - معاصر)

در تنکابن متولد شده دوره ابتدائی رادر

قسم و متوسطه را در بندر پهلوی و قزوین و

ساری خاتمه داده . در سال ۱۳۲۰ دانش -

طریحی :

( )

عالم، فاضل، صالح، فقیه، عابد، ورع، محقق

نجل صاحب مجمع البحرين و معاصر شیخ

حر عاملی .

صاحب شرح فخریه والد خود و رساله های

دیگر (فوائد الرضویه ص ۲۱۶) .

بسال ۱۰۷۲ ق از والد خود شیخ فخرالدین

طریحی اجازه گرفته است .

۱- مستدرک الجمع :

(حاشیه مجمع البحرين و مطلع النیرین) .

فخرالدین طریحی ، حاشیه ، طهران ،

سنگی، رحلی، قسمتی از آن در هامش مجمع -

البحرین .

سرای عالی رادر رشته ریاضی و تربیتی بیابان
رسانیده پس از آن وارد خدمت وزارت -
فرهنگ شده و عهده دار مشاغل ذیل گردیده
است :

دبیر دبیرستانها ، رئیس دبیرستان پهلوی
شهرسوار ، بازرس فنی دبیرستانهای مازندران
رئیس فرهنگ آمل ، رئیس فرهنگ بابل ،
دبیر دبیرستانهای مرکز ، رئیس امور کتابخانه
فرهنگ شهرستان درمركز .
(سالنامه گلستان سال سوم ص ۷۱) .

۱- یادگار فرهنگ آمل :

طهران ، ۱۳۲۸ ش ، سربی ، وزیری ،
۲۵۶ ص .

صمصام‌السلطان (رجوع شود به) محمود -
تندری .

صمصامی (رجوع شود به) رضاقلی .

صمصامی (رجوع شود به) غلامحسین [دکتر] .

صمصامی (رجوع شود به) غلامعلی .

صمصامی (رجوع شود به) محمد .

صمیری کمره (رجوع شود به) خلیل .

صناعی (رجوع شود به) محمود .

صنع الله نعمت الهی :

( )

۱- سلسله المعارفین و تذکرة الصادقین ، سوانح الایام

فی مشاهدات الاعوام :

بمبئی سنگی ، ۷۳ ص .

صناعائی (رجوع شود به) محمد بن علی -

شوکانی .

صناعائی (رجوع شود به) محمد بن محمد -

یمنی .

صنعتی زاده (رجوع شود به) عبدالحسین .

صنعی (رجوع شود به) حسن .

صنهاجی (رجوع شود به) ابوبکر .

صنیع الدوله (رجوع شود به) ابراهیم ابن

احمدی

صنیع الدوله (رجوع شود به) محمدحسن .

صنیع الدوله (رجوع شود به) مرتضی هدایت .

صنیع الوزاره (رجوع شود به) ابراهیم .

صنیعی (رجوع شود به) شهین دخت .

صورتگر (رجوع شود به) کوکب صفاری .

صورتگر (رجوع شود به) اطفعلی [دکتر] .

صوفی (رجوع شود به) احمد خانصاحب .

صوفی (رجوع شود به) بسم الله .

صوفی (رجوع شود به) جهانگیر .

صوفی (رجوع شود به) علی بن شهاب الدین -

محمد .

صولی (رجوع شود به) ابوبکر محمد ابن -

یحیی .

صہبا (رجوع شود بہ) جواد مجدزادہ .
 صہبا (رجوع شود بہ) حسن یغمائی .
 صہبا (رجوع شود بہ) محمد رضا قمشہ .
 صہبا (رجوع شود بہ) مصطفیٰ .
 صہبا (رجوع شود بہ) ہاشم .

صیمری (رجوع شود بہ) اکبر .
 صیمری (رجوع شود بہ) محمد .
 صیمری (رجوع شود بہ) محمد حسین .
 صیمری (رجوع شود بہ) مفاج بن -
 حسن .

مرکز تحقیقات کامپیوتر علوم اسلامی

ض

ض. فرخی :

(- معاصر)

۱- حقایق الاسلام، در دانسته‌های اسلام :

طهران، بی‌تاریخ، سری، رقی، ۳۲۷ ص.

سید محمد ضامن بن محمد کاظم کنتوری :

( )

۱- مدحت خسروی :

(مدایح سلطان دکن)

حیدرآباد دکن، ۱۳۲۸ ق، سنگی.

الضباع (رجوع شود به) علی .

ضرابی (رجوع شود به) عبدالرحیم .

ضرابی (رجوع شود به) علی .

ضرابی (رجوع شود به) مسعود [دکتر] .

ضرابی (رجوع شود به) منوچهر .

سروان ضرغامی :

(- معاصر)

۱- فرهنگ نظامی :

بمشارکت ورزگر و خوشنویسان، طهران،

طهران، ۱۳۱۸ ش، سری، رقی، ۱۷۲ ص.

ضباء (رجوع شود به) ابراهیم .

ضیاء (رجوع شود به) رشیدعلی .

ضیاء (رجوع شود به) عبدالرحیم .

ضیاء (رجوع شود به) علی اکبر .

ضیاء (رجوع شود به) محمد .

ضیاء پور (رجوع شود به) جلیل .

حکیم ضیاء حسین :

( )

۱- حیات ضیائی در طب :

هند، ۱۸۶۸ م.

ضیاء شاکر :

(- معاصر)

۱- انتقام کربلا قیام مختار :

ترجمه ر. س.، طهران، ۱۳۳۰ ش، سری،

جیبی، نشریه علی جعفری، ۱۱۲ ص.

ضیاء شمس (رجوع شود به) محمود [دکتر] .

ضیاء شوکران :

(- معاصر)

۱- فرهنگ ضیاء یا گنجینه گفتار :

(فارسی و ترکی در لغت)

۶ جلد، استانبول، ۴۴ - ۱۹۴۸ م،

سری ۱۱۶۸ + ۱۰ ص.

دکتر ضیاء شیبانی:

(- معاصر)

۱- سرمایه گذاری بین المللی :

طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سری ، وزیر ،
۲۴۹ ص .

دکتر ضیاء عالمزاده :

(- معاصر)

۱- ناطقین زبردست و روش نفوذ آنها در مردم :

دیل کارنگی ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۶ ش ،
سری ، رقمی ، معرفت ، ۱۸۰ ص .

ضیاء قهاری :

(- معاصر)

۱- هیا هوای سکوت :

طهران ، ۱۳۲۸ ش ، سری ، رقمی ، ۳۸ ص .

ضیاء مختاری :

(- معاصر)

۱- خودآموز موسیقی :

طهران ، ۱۳۱۶ ش ، سری ، جیبی ، ۸۸ ص .

ضیاء هشتروندی (رجوع شود به) محمد ،

ضیاء الدوله (رجوع شود به) محمد رحیم -

میرزا .

ضیاء الدین (رجوع شود به) محمدجعفر

نوری .

ضیاء الدین (رجوع شود به) محمد حسین

آیتی .

ضیاء الدین (رجوع شود به) حسین -

دهخوارقانی .

ضیاء الدین (رجوع شود به) محمد حسین

عقیلی .

ضیاء الدین (رجوع شود به) عبدالله

اعرج .

ضیاء الدین (رجوع شود به) علی بن محمد

عراقی .

ضیاء الدین (رجوع شود به) فضل الله

راوندی .

ضیاء الدین (رجوع شود به) م . ضیاء الدین

بهروش .

ضیاء الدین (رجوع شود به) محمد مرعشی .

ضیاء الدین (رجوع شود به) مهدی

تنکابنی .

ضیاء الدین (رجوع شود به) هبة الله علی

ابن حمزة .

حاج شیخ ضیاء الدین بن (شیخ یوسف حدائق)

ابن یوسف حدائق :

(۱۳۲۳ ق - معاصر)

در یازدهم محرم ۱۳۲۳ ق در شیراز
متولد شده . تالیست و ده سالگی در این
شهر بتحصیل علوم جدید و قدیمه اشتغال
داشت . در سنه ۱۳۴۵ ق برای تکمیل علوم

۱۴ ص .

دکتر ضیاء الدین بن حاج کریم اسمعیل -

بیکی سراری :

(۱۲۸۴ ش - معاصر)

در شیراز متولد شده ، تحصیلات ابتدائی را در مدرسه مؤبدیه شیراز بیابان رسانیده و چندینم معلم آن مدرسه بود سپس مدیریت مدرسه بوشهر انتقال یافت و مدتی نیز در آنجا کفیل معارف بنادر بود . سال ۱۳۰۶ ش برای تکمیل تحصیلات بطهران عزیمت نمود و از دارالمعلمین در علم فیزیک لیسانسیه شد پس از آن بخرج دولت بفرانسه رفته و باخذ درجه دکترای فیزیک با امتیاز نائل آمد . سال ۱۳۱۶ ش بایران بازگشت و در دانشکده علوم بسمت استاد درس فیزیک و سپس بسمت معاونت و کفالت دانشکده ارتقاء یافت .

(دانشمندان و سخنسرایان فارس ج ۱

ص ۲۷۵) .

۱- ۳۲ گوستیک (صوت) :

(شماره يك : ارتعاشات ، سرعت صوت)

طهران ، ۱۳۲۸ ش ، سری ، وزیر ، نشریه

۴۸ دانشگاه ، ۳۲۷ ص .

معمول و منقول باصفهان و قم و طهران و مشهد مسافرت نمود و مدت پانزده سال در طهران در محضر اساتید حضور بهم رسانید و پس از شرکت در امتحانات عمومی وزارت فرهنگ بتصدیق مدرسی نائل و از دانشگاه شهادت نامه لیسانس در علوم معمول دریافت نمود و در مدرسه سپهسالار و خان مروی چندی بتدریس مشغول گردید . در مسافرت به عتبات از علمای آنجا نیز موفق بگرفتن اجازه و تصدیق و گواهی شد ، اینک مدت ده سالست که در شیراز بترویج و تبلیغ اشتغال دارد .

(شیراز امروز ص ۶۵)

۱- رساله صدرالدین شیرازی :

(شرح حال ملا صدرا)

حاج میرزا ابوعبدالله زنجانى ، ترجمه ، قسمتی از این ترجمه در روزنامه ایران منتشر شده است .

۲- فهرست کتابخانه مجلس شورای ملی :

جلد سوم ، کتب خطی ، طهران ، ۱۸ -

۱۳۲۱ ش ، سری ، رقمی ، ۸۱۴ ص .

۳- فهرست کتابخانه مدرسه سپهسالار :

۲ جلد ، طهران ، ۱۸ - ۱۳۱۵ ش ، سری ،

وزیری ، ۷۹۵ + ۰۰۰ ص .

۴- نهج البلاغه چیست :

سید هبة الدین شهرستانی ، ترجمه ماهو

نهج البلاغه ، طهران ، ۱۳۱۶ ، سری ،

رقمی ، چاپ دوم ، ۴۳ ص .

دکتر ضیاء الدین ابوالضیاء :

(معاصر)

۱- مبادی و اصول علم دهداری :

طهران ، ۱۳۴۰ ش ، سری ، وزیر ، نشریه

۶۹۶ دانشگاه ، پ + ۲۴۰ + پ +

طهران ۱۳۳۴ ش، سری، وزیر، نشریه

۲۹۱ دانشگاه، ۳۰۸ ص.

۲- آگوستیک (صوت) :

(شماره ۲، مشخصات صوت، لوله، تار)

طهران ۱۳۳۰ ش، سری، وزیر، نشریه

۱۲۱ دانشگاه، ۲۸۱ ص.

طهران ۱۳۳۵ ش، سری، وزیر، نشریه

۳۳۴ دانشگاه، چاپ دوم، ۱۰ +

۲۹۸ ص.

۳- الکتروآگوستیک (صوت) :

جلد سوم، میکروفن، بلندگو

طهران ۱۳۳۷ ش، سری، وزیر، نشریه

۴۷۳ دانشگاه، ۴۱۵ ص.

۴- دانشگاهها و مدارس عالی امریکا :

طهران ۱۳۳۳ ش، سری، وزیر، نشریه

۲۴۱ دانشگاه، ۵۰ ص.

۵- رانار :

طهران ۱۳۲۵ ش، سری، رقی، نشریه

انجمن دانشکده فیزیک، ۲۲ ص.

خواجه ضیاء الدین نخشی بدیوانی :

(۷۵۱ ق)

از عظمای مشایخ و کبرای خلفای شیخ

فربدالدین نبیره حمیدالدین صوفی بوده و

از مشایخ اولیای هندوستان است و در شهر

پداوان پزاویه خمول یکسار خود مشغول

بودی و از صحبت خلاق متنفر و با اعتقاد و

افکار کسی کاری نداشت بقول صاحب

معارج الولاية سال ۷۵۱ ق درگذشت .

(خزینه الاصفیاء ج ۱ ص ۳۵۲)

سایر مآخذ، نزهه النواظر ص ۶۶، تذکره

حسینی ص ۳۴۲، تذکره علمای هند ص ۹۷.

۱- سلك السلوك :

دهلی ۱۳۱۳ ق، سنگی، وزیر، ۱۲۴ ص.

۲- گلریز (شعرو اثر) :

کلکته، ۱۹۱۲ م، سری، رقی، ۱۹۱ ص.

خواجه ضیاء الدین بن (مؤید الملک ابن

بارسک برلاس) برنی :

(۷۳۸ ق)

مرید شیخ نظام الدین اولیاء و مردی

لطیف طبع بود و نزد سلطان محمد تغلق

منزلت یافت و بعد از وی بمایحتاج کفایت

کرده و منزوی شد . گویند در زمان شیخ-

نظام الدین اولیاء سه کس باین نام موسوم

بودند : (۱- قاضی ضیاء الدین سنائی که

منکر شیخ بود ۲- خواجه ضیاء الدین

برنی که مرید شیخ بود ۳- خواجه ضیاء -

الدین نخشی که نه منکر بود و نه معتقد) .

وی در جنب شیخ نظام الدین اولیاء مدفون

است .

(تذکره علمای هند ص ۹۷)

سایر مآخذ، خزینه الاصفیاء ج ۱ ص ۳۴۵،

نزهه النواظر ص ۶۴.

۱- اکرام الناس فی تاریخ براسکة فی عهد بنی -

العباس :

بمبئی، بی تاریخ، سنگی، رقی، باهتمام

ملك الكتاب شیرازی، ۱۶۸ ص.

۲- تاریخ فیروز شاهی :

کلکته، ۱۸۹۱ م، ناشر مولوی ولایت حسین،

۵۱۶ ص.

کلکته، ۱۸۶۲ م

مهندس ضیاء الدین بهروش:

(- معاصر)

تحصیلات خود را در دانشگاه امریکائی

بیروت و دانشگاه اکسفورد پایان رسانیده

و یکی از کارشناسان عالی رتبه وزارت

شیخ ضیاء الدین دری :
(۱۲۹۳ق-۱۳۷۵ق)

در قریه درکه واقع در شمال اصفهان متولد شده ام پس از طی تعلیم علوم ابتدائی در سال ۱۳۰۹ ق به جهت ادامه تحصیل باصفهان مسافرت نموده و علوم متوسطه و مقدمات فنون عالییه و ریاضی را در آنجا با تمام رسانیدم . چون در میان علوم عالییه بیشتر شایق علوم عقلیه بودم در سال ۱۳۱۹ ق بطهران مسافرت نمودم و نزد میرزا محمد حسن کرمانشاهانی تلمذ نمودم ، پس از

کشاورزی است . اکنون عضو سازمان جهانی خواربار و کشاورزی بوده و مسئولیت اجرای برنامه های ترویج کشاورزی سازمان مزبور را در خاور نزدیک به عهده دارد .
(روزنامه اطلاعات)

- ۱- رهنمای شاگردان در تحصیل و امتحانات : بیروت ، ۱۳۱۰ ش ، سری ، جیبی ، ۱۱۱ ص .
- ۲- صد پند تاگور : رابندرانات تاگور ، ترجمه ، کلکته ، ۱۹۳۵ م ، سری ، رقعی ، ۱۲۵ ص .

ضیاء الدین تتوی (آزاد) :
( )

- ۱- مثنویات هیرورانجا :

عظیم الدین تتوی ، ولیه محمد خان لغاری ، کن اچی ، ۱۹۵۷ م ، سری ، رقعی ، ۲۹۶ ص .

ضیاء الدین جزایری :

(- معاصر)

رئیس دبیرستان امیرکبیر در سال ۱۳۳۱ ش .

- ۱- حداب مقصور :

طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سری .

فراغت از تحصیل هیچ عبادتی را بالا نر
ندیدم که در تهذیب اخلاق و تربیت ابناء
نوع کوشش نمایم با این لحاظ در سال ۱۳۲۷
ق مدرسه تأسیس نمودم و تا کنون قریب
بیست و هفت سال است مشغول انجام وظیفه
شدم و برای طالبین حکمت تدریس خود را
در شب قرار گذاشتم و علاوه بر مباحثه و
مطالعه از نوشتن مقالات ادبی هم کوتاهی
نورزیدم (کنز الحکمه ج ۲ ص ۱۵۵) در
جمادی الآخر ۱۳۷۵ ق بطهران درگذشت
و جنازه اش به ثبات نقل گردید.

۱- اصول الدین استدلالی :

طهران، سری.

۲- اصول عقائد دین یا لمعات المسترشدين :

طهران، ۱۳۰۶ ش، سری، جیبی، ۲۸ ص.

۳- تاریخ انبیاء اولوا العزم :

طهران، سری.

۴- تاریخ مختصر رجال عالم :

طهران، سری.

۵- تاریخ و هابیه :

طهران، سری.

۶- جبر و اختیار :

طهران، ۱۳۱۱ ش، سری، رقمی، ۲۸ ص.

۷- جواهر اللسان فی علم الایزان :

طهران، سری.

۸- راهنمای حکمت :

(پنج رساله ابوعلی سینا، ترجمه و شرح :

۱- الواحد لا یصدر عنه الا الواحد ۲ -

اقسام علوم عقلیه ۳ - رساله مبده و معاد

۴- قصیده عینیه ۵ - کیفیت بودن زمین

در مکان فعلی ۶- تقسیم نفوس)

طهران، ۱۳۷۳ ق، سری، رقمی، خیام،

۷۰ ص.

۹- رسائل ابن سینا (ترجمه) :

(۱- اسرار الصلوة ۲- تفسیر سوره توحید

و معوذتین ۳- رساله کیفیت استجابت دعاء

و زیارت) .

طهران، ۱۳۲۶ ش، سری، رقمی، خیام،

۴۸ ص .

۱۰- رساله تحفه :

شیخ ابوعلی سینا، ترجمه (این رساله در کتب

باسامی مختلف ضبط شده است، در اسفار

ملاصدرا ص ۳۵ بنام حجج عشر، در

طبقات الاطباء ابن اصیبه ج ۲ ص ۱۹ بنام

مقاله فی تحصیل السعادة و تعرف بالحجج العشر،

در حیدرآباد دکن بنام رساله فی السعادة

بطبع رسیده، ولی اسم حقیقی آن چنانکه

خود شیخ نیز در رساله عشق فصل ۵ در بیان

عشق ظرفا و صاحبان ذوق سلیم نسبت بصور

حسنه اشاره نموده رساله تحفه است، امام

فخر رازی هم در جلد دوم مباحث مشرقیه

ص ۱۰۵ آنرا بنام رساله تحفه ضبط کرده

است، مقصود همگی رساله تحفه است لا غیر -

مقدمه رساله تحفه) .

طهران، ۱۳۱۹ ش، سری، رقمی، کتابفروشی

مرکزی، ۵۳ ص.

۱۱- رساله ترغیب دعاء :

ابن سینا، ترجمه، طهران، ۱۳۱۹ ش، سری،

رقمی، مرکزی، ۵۳ ص، در خاتمه رساله تحفه.

۱۲- رساله در اصول تعلیم و تعلم :

طهران، سری.

۱۳- رساله در اغلاط معروفة :

طهران، سری.

۱۴- رساله در حقیقت خواب مغناطیسی :

طهران، سری.

۱۵- رساله در علت افعال بدبختی :

طهران، سری.

۱۶- رساله در مبادی امور مهمه تاریخی :

طهران، سری،

۱۷- رگ شناسی :

(ترجمه رساله نبضیه ابن سینا) .

طهران، ۱۳۱۷ ش، سری، رقمی، بتصحیح

سید محمد مشکوة ۲۹ ص .

۱۸- روانشناسی :

(ترجمه رساله معاد ابن سینا) .

طهران، ۱۳۱۵ ش، سری، رقمی، با حواشی

سید محمد مشکوة، ۳۴ + ۴۶ ص .

۱۹- ضیاء الاخلاق :

طهران، سری،

۲۰- ضیاء الصرف :

طهران، سری،

۲۱- فقه درسی :

۳ دوره، طهران .

۲۲- فلسفه الاعتماد :

۲ جلد، طهران، ۱۱-۱۳۱۷ ش، سری،

خشتی، خیام، ۵۵ + ۹۲ ص .

۲۳- فوائد الدریه :

(رسائل ابن سینا، ترجمه ۱ - رساله

حکمة العرشیه ۲ - رساله سر القدر ۳ - رساله

فیض الهی ۴ - رساله عشق) .

طهران، ۱۳۱۸ ش، سری، رقمی، با اهتمام

سید محمد مشکوة، ۷۳ + ۲۰ + ۳۲ ص .

۲۴- کنز الحکمة :

(ترجمه نزهة الارواح و روضة الافراح) .

شمس الدین محمد بن محمود شهریزی ،

۲ جلد، طهران، ۱۳۱۶ ش، سری، وزیري،

۲۲۹ + ۱۷۷ ص .

۲۵- کنز المسائل فی اربع رسائل :

(۱- شرح فصوص فارابی ۲- حدوث زلزله

و فلسفه آن ۳- رساله عمر خیام در وقوع خیر

و شر ۴- اصطلاحات الفلسفیه) .

طهران، ۱۳۳۰ ش، سری، رقمی، ۱۴۳ ص .

۲۶- نصاب مهذب :

طهران، ۱۳۰۴ ش، سنگی، جیبی، ۷۱ ص .

محمد ضیاء الدین دهلوی :

( )

۱- مفید الطالبین :

لاهور، ۱۸۶۸ م، سنگی، رقمی، ۳۶ ص .

لاهور، ۱۸۶۸ م، سنگی، رقمی، ۴۸ ص .

لاهور، ۱۸۶۰ م، سنگی، وزیري، ۲۴ ص .

کراچی، ۱۸۷۷ م، سنگی، رقمی، ۶۲ ص .

دهلی، ۱۸۷۱ م، سنگی، وزیري، ۳۲ ص .

سید ضیاء الدین روحانی گیلانی :

(- معاصر)

۱- معجزه جاویدان :

قم، ۱۳۷۷ ق، سری، وزیري، ۳۲۰ ص .

دکتر سید ضیاء الدین شادمان :

(- معاصر)

تحصیلات خود را در رشته اقتصاد کارگری

و بیمه های اجتماعی در فرانسه بپایان رسانیده

و رئیس فدراسیون بسکتبال و والیبال است.

۱- مقررات بین المللی بسکتبال :

طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، جیبی، ۴۸ ص.
طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، جیبی، ۵۶ ص.

سید ضیاءالدین بن علی بن مرتضی
طباطبائی یزدی :
(۱۳۱۰ ق - معاصر)

دوران کودکی و جوانی را در شیراز گذرانیده و بعد از نشر روزنامه کوچک ندای اسلام در شیراز بطهران عزیمت نمود و در این شهر مدتی روزنامه‌های شرق و برق ورعد را منتشر ساخت. در کودتای ۱۲۹۹ ش سمت نخست‌وزیری نائل شد. پس از تود روز از ایران تبعید و مدت بیست و پنج سال در خارجه بسر برد. پس از مراجعت بایران در دوره چهاردهم سمت نمایندگی یزد بمجلس رفت بعداً با اتهام طرفداری از سیاست انگلیس کارش رونقی پیدا نکرد و در زمامداری قوام السلطنه چندی زندانی شد. اکنون فعالیت سیاسی ندارد و از کار برکنار است.
(تاریخ جراید و مجلات ج ۲ ص ۱۴).
سابق مأخذ: چند پرده از زندگانی رجال

- معروف ایران ص ۱، تاریخ یزد تألیف آیتی
ص ۴۰۸.
۱- اعلامیه سید ضیاءالدین :
طهران، ۱۳۲۳ ش، سری، رقعی، چاپ دوم،
۲۸ ص.
۲- تعلیمات مدنی :
طهران، ۱۳۲۹ ق، سنگی،
۳- تفسیر روشن :
طهران، ۱۳۳۷ ش، سنگی خط یوزری، جزو
اول و دوم، ۱۳ + ۲۷ ص.
۴- دیکتاتوری و سقوط سید ضیاءالدین :
لوس‌آرامیلی، ترجمه، طهران، ۱۳۲۲ ش،
سری، رقعی، روزنامه داد، ۲ ص.
۵- سرگذشت پرت سعید :
طهران، بی‌تاریخ، سری، رقعی، ۱۵۱ ص.
۶- سید ضیاءالدین را بشناسید :
طهران، سری، نشریه حزب توده ایران،
۳۵ ص.
۷- شرح جنایات سید ضیاءالدین :
طهران، سری، رقعی، چاپ فرهنگ،
۳۲ ص.
۸- شعائر ملی :
طهران، ۱۳۲۲ ش، سری، رقعی، ۵۱ ص.
۹- فرزند انقلاب :
مهرداد مهرین، طهران، بی‌تاریخ، سری،
رقعی، ابن سینا، ۷۶ ص.
۱۰- قرآن شریف :
(تفسیر سوره یس، تکویر، توحید)
طهران، ۱۳۷۴ ق، سنگی، رقعی، گراوری
۱۹ ورق.
۱۱- مقالات سید ضیاءالدین :
طهران، ۱۳۲۲ ش، سری، رقعی، ۱۰۴ ص.

سید ضیاء الدین (بن حسن بن حسین فانی
حسینی یزدی اصفهانی) علامه نجفی :

(حدود ۱۳۳۱ ق - معاصر)

مقیم نجف اشرف .

۱- ضیاء الدرایة فی علم الدرایة (عربی) :

قم ، ۱۳۷۷ ق ، - ربی ، وزیر ، ۹۱ +
۴۷ ص ، درخاتمه آن و جیزه شیخ بهائی

ضیاء الدین بن شمس العلماء

محمد حسین قریب :

(- معاصر)

تحصیلات متوسطه خود را در مدرسه
علمیه و مدرسه آلمانی سابق فرا گرفته .
بعد در مدرسه علوم سیاسی تحصیل برداشته
و موفق باخذ دیپلم گردیده و در مدرسه
حقوق لیسانس شده است پس از آن داخل
خدمت وزارت خارجه شده و عهده دار مشاغل
مختلفه گردیده است :

مترجم ، رایزن سفارت ایران در پاریس ،
معاون اداره حقوقی دروزات دارائی ، رایزن
سفارت در قاهره ، رئیس اداره اول و پنجم
سیاسی در مرکز ، مدیر کل .

(سالنامه علمیه . تحصیلی ۳۵ - ۱۳۳۴)

۱- بنده فراری :

چرچی زیدان ، ترجمه ، ۲ جلد ، ۱۳۰۵

ش ، سرب ، وزیر ، کتابفروشی شرق ،
۹۶ + ۵۸ ص .

طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سرب ، جیبی ، ۲۰۸ ص .

۲- تاریخ سرگذشت - زرگترین سلاطین هخامنشی
میروس یا کورش کبیر :

کز نو - ون ، ترجمه ، جلد اول ، طهران ،
۱۳۳۱ ق ، سرب ، خشتی ، بدستور علیقلی
سردار اسعد ، ۳۲۲ ص .

مهندس ضیاء الدین موجدی .

(- معاصر)

۱- درباره برخی از انتشارات دانشگاه :

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سرب ، جیبی ، ۴۷ ص .

نایب الوزاره ضیاء الدین (بن یحیی ندیم -

باشی هاشمی قزوینی) ندیم باشی :

( )

نایب اول وزارت عدلیه و تجارت بوده

و از فارغ التحصیل های سال ۱۳۱۷ ق مدرسه

دارالفنون میباشد . بعد از خاتمه تحصیل

در مدرسه مزبور زبان فرانسه تدریس

مینمود .

۱- حل النصاب :

(ترجمه لغات نصاب بفراشه) .

طهران ، ۱۳۱۷ ق ، سنگی .

۲- رشفة السیول فی سیرة الرسول :

یولی لهورز ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۱۳ ق ،

سنگی ، جیبی ، ۹۳ ص .

طهران ، ۱۳۱۶ ق ، سنگی .

۳- کتاب الندری :

ترجمه میرزا حسین خان نایب الوزاره ،

طراپوزان ، ۱۳۰۴ ق .

دکتر ضیاء الدین نهاوندی :

(- ماصر)

متخصص امراض اطفال در سال ۱۳۲۷ ش
برای مطالعه بیمارستانهای لندن به انگلستان
مسافرت کرده بود.

۱- بچه داری :

طهران ، سری .

۲- پرورش اعتماد بنفس در کودکان :

(اقتباس از مطبوعات ۱۹۴۵ م اروپا)

طهران ، ۱۹۴۵ م ، سری ، جیبی ، ۳۲ ص

ضیاء العلماء (رجوع شود به) ابوالقاسم
ابن یوسف .

ضیاء لشکر (رجوع شود به) تقی دانش .

شاه ضیاء الله :

( )

۱- مقاصد السالکین یا گلستان تصوف :

مظفر نگر ، ۱۹۰۰ م ، سنگی ، وزیری ،

۱۱۳ ص .

۲- نسب نامه کلان ، مکتوبات ضیائی :

هند ، ۱۲۸۹ ق ، سنگی .

قاضی ضیاء الله پانی پتی :

( )

۱- سیف السلول :

دهلی ، ۱۲۶۸ ق ، سنگی ، وزیری ، ۲۳۶ ص .

ضیاء الواعظین (رجوع شود به) ابراهیم

ضیائی (رجوع شود به) محمود [مهندس] .

ضیائی دزفولی (رجوع شود به) محمد رشید .

ضیائی دهخوارقانی (رجوع شود به) حسین .

ضیائی مرندی (رجوع شود به) جهانگیر .

مرکز تحقیقات کتب و علوم اسلامی

ط

طالب شهرستانی (رجوع شود به) محمد-
اسمعیل .

طالب علی :

( )

۱- صد حکایت :

بمبئی ، ۱۸۶۶ م ، سنگی ، وزیری ، ۸۸ ص .
بمبئی ، ۱۸۹۰ م ، سنگی ، وزیری ، ۱۶۰ ص .

طالبی (رجوع شود به) محمد .

طالقانی (رجوع شود به) ابوالحسن .

طالقانی (رجوع شود به) ابوالقاسم
کجوری .

طالقانی (رجوع شود به) پرویز .

طالقانی (رجوع شود به) حسن .

طالقانی (رجوع شود به) محمد حسین .

طالقانی (رجوع شود به) محسن .

طالقانی (رجوع شود به) محمد .

طالقانی (رجوع شود به) محمد بن علی-
اشرف .

طالقانی (رجوع شود به) محمود .

طالقانی (رجوع شود به) نظر علی .

طامة الكبرى (رجوع شود به) نجم الدین

کبری احمد بن عمر .

طائی شمیرانی (رجوع شود به) مرتضی .

طارمی (رجوع شود به) محمد باقر رفیعی .

طارمی (رجوع شود به) جلیل .

طارمی (رجوع شود به) جواد .

طارمی (رجوع شود به) عباس .

طارمی (رجوع شود به) نجم الدین .

طارمی (رجوع شود به) هادی [شیخ] .

طاعتی (رجوع شود به) عبدالعلی .

طالب اوف (رجوع شود به) عبدالرحیم

محمد طالب چشتی :

( )

۱- مثنوی رحمانیه :

امرتیه ، ۱۹۰۰ م ، سنگی ، وزیری ،
۲۸ ص .

طالب حسین :

( )

۱- کاشف الاسرار :

لکهنو ، ۱۳۲۰ ق ، سنگی ، وزیری ،
۷۴ ص .

طالب زاده (رجوع شود به) حمزه سردادور .

طالب زاده (رجوع شود به) عباس سردادور .

ر . طاوسی :

(- معاصر)

۱- آئین درس خواندن یارمز موفقیت در امتحانات :

۲- جلد ، طهران ، ۱۳۳۲ ش ، سربلی ، رقعی ،
۱۲۸ + ۱۶۳ ص ، در مقدمه عکس مؤلف .

طاهائی (رجوع شود به) هاشم .

طاهر (رجوع شود به) فضل الله .

محمد طاهر :

( )

۱- شیخ احمد احسائی ، شرح حال :

شیخ عبدالله بن احمد احسائی ، ترجمه ،

بدستور حاج محمدخان کرمانی ، بمبئی ،

۱۳۱۰ ق ، سنگی .

حاج محمد طاهر میرزا بن اسکندر میرزا ابن

عباس میرزا اسکندری :

(۱۲۵۰-۱۳۱۷ ق) مرکز تحقیقات کتب و اسناد

پدرش اسکندر میرزا ششمین فرزند
عباس میرزای ولعهد بوده . امیرزاده
فاضل عالم و ادیب است از اول تمیز باهتمام
پدر بتحصیل علوم کمر بست بعلم و ادب و
مجاری کلام عرب ممتاز شد پس از آن زبان
فرانسه را بخوبی فراگرفت . از علوم ریاضی

نیز بهره کامل دارد .

وی از مطالعه آسوده نیست . بارها بار
مشاغل تامی نام برده اند ترک و تجرید را
گزیده است .

(تاریخ و جغرافیای تیریز ص ۲۲۹)

در سال ۱۳۱۷ ق وفات یافت و در این بابویه
مدفون گردید .

(مقدمه جلد اول کنت دومنت کریستو) .

سایر مآخذ : نخستین کنگره نویسندگان
ایران ص ۱۴۴ .

۱- تاریخ گیلوم اول امپراطور آلمان :

ادوارد سیمون ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۱۷

ق ، سنگی ، وزیری ، خط داود گلپایگانی ،
۳۶۷ ص .

طهران ، ۱۳۱۵ ق ، سنگی ، وزیری ، باهتمام

احمد مشیرخلوت ، ۳۷۶ ص .

۲- سه قنگذار :

الکساندر دوما ، ترجمه ، ۳ جلد ، طهران ،

۱۳۰۷ ق ، سنگی ، رحلی ، ۵۹۲ + ۳۳۳ +
۳۸۵ ص .طهران ، ۱۴ - ۱۳۱۵ ق ، ۸۵۲ +
۳۸۵ ص .۳ جلد ، طهران ، ۱۳۱۶ ق ، ۸۵۲ +
۵۹۷ + ۳۳۴ ص .

۵ جلد ، طهران ، ۱۳۴۰ ش ، سربلی ، سازمان

کتاب جنبی ، ۰۰۰ + ۰۰۰ + ۲۳۱ +
۲۴۸ + ۲۴۵ ص .

۳- شوالیه دار مانتال :

الکساندر دوما ، ترجمه ، ۲ جلد ، طهران ،

۱۳۲۴ ق ، سربلی ، ناشر علیقلی سرداراسعد ،

۱۲۸ + ۲۵۸ ص .

۴- عروس میرزا :

طهران ، سنگی .

۵- فوئلاس :

طهران ، سنگی .

۶- کنت دومونت کریستو :

الکساندر دوما ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۱۲

ق ، سنگی ، رحلی ، ۸۴۷ ص.

طهران ، سنگی ، وزیری ، ۱۰۷۴ ص.

طهران ، ۱۳۲۳ ق ، سنگی ، رحلی ، خط

محمد شفیع کلیایگانی ، ۸۴۷ ص.

طهران ، ۱۳۱۸ ش ، سربی ، وزیری ، ۲۰۳ +

۱۹۱ + ۱۷۹ + ۱۷۹ + ۱۷۴ + ۱۴۸ ص.

۷- لارون مارکو :

الکساندر دوما ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۱۳

ق ، سنگی ، ۱۶۵ + ۱۸۵ ص.

۸- لایتر دوپاری :

آزنسو ، ترجمه ، جلد اول ، طهران ،

۱۳۲۵ ق.

۹- لویی چهاردهم :

الکساندر دوما ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۲

ق ، سنگی ، رحلی ، خط ناصرقلی بن نصرالله

خوانساری ، ۳۱۷ + ۳۲۲ ص.

۱۰- لرد هوب :

جلد دوم کنت دومونت کریستو ، ترجمه ،

طهران ، ۱۳۲۸ ق ، سنگی ، رحلی ، ۲۲۹ ص.

بصیر الملک محمد طاهر مستوفی کاشانی شیبانی :

(- مرحوم)

وی امری بدولت خدمت نموده . در اوائل

سلطنت ناصرالدین شاه بمنصب استیفا

منصوب و سالهار یاست و خزانی بیوتات سلطنتی

مانند کتابخانه و اسلحه خانه و پلورخانه و غیره

با او بود و در دفتر استیفا نیز اشتغال داشت و

گاهی بممیزی مالیه بمضی ولایات مأمور میشد

(تاریخ و شرح حال طایفه شیبانی ص ۶۶).

۱- کشف الابیات مثنوی :

طهران ، ۱۲۹۹ ق ، سنگی ، رحلی ، ۶۳۷

+ ۱۳۶ ص ، ضمن مثنوی چاپ علام الدوله .

شیخ محمد طاهر بن صالح بن احمد -

جرائری دمشقی :

(۱۲۶۸ - ۱۳۳۸ ق)

وی یکی از دانشمندان عصر حاضر و زاده

دمشق است . نخست مفتش مدارس دمشق

شد در سال ۱۹۱۴ م از ستم ترکان فراراً از

دمشق بمصر شد و بعد از سالی چند در سال

۱۹۱۸ بدمشق بازگشت و بسمت عضو عامل

مجمع علمی عربی و مدیر کتابخانه ظاهریه

منصوب گشت و سه ماه پس از بازگشت بدمشق

در همانجا درگذشت (لغت نامه دهخدا ص -

۸۱) .

بکفنه صاحب الذریعه ج ۴ ص ۴۱۹ بسال

۱۳۳۸ ق وفات یافت .

۱- انشام الانس فی عروض الفرس (عربی) :

دمشق ، سربی .

۲- التبیان لبعض المباحث المتعلقة بالقرآن علی طریق

الاتقان (عربی) :

دمشق ، سربی ، ۲۸۸ ص .

۳- تلخیص ادب الکاتب ابن قطیبه (عربی) :

دمشق ، سربی ، ۲۰۶ ص .

حاج شیخ محمد طاهر بن حسن بن شبیر :

(- ۱۳۲۵ ق)

در زندگانی و شخصیت شیخ انصاری ص

۲۷۴ شرح حال اجمالی دارد .

۱- معارج الانوار فی منازل الابرار والاسرار (عربی) :

طهران ، ۱۳۲۶ ق ، سنگی ، رقعی ، ۱۳۷ ص .

میرزا محمد طاهر بن رضی الدین محمد -

حسینی :

( )

میرزا محمد طاهر خلف ارشد میرزا -
رضی ولد حواییکم صبیة شاه تنباس ماضی -
اگرچه در اوائل سن است اما نهایت شعور و
ادراک دریافت معانی دارد و از جمیع شعر
قدماء سایر شعراء محفوظ است چنانچه -
اتباع بسیار کرده و طبعش نهایت شوخی و
قدرت دارد (تذکره نصرآبادی ص ۱۳).
نزدیک به قبر تفلیسی قبر میرزا محمد سعید ابن
محمد طاهر حسینی خلیفه سلطانی است که
در ۲۴ صفر ۱۱۱۶ ق در اصفهان وفات یافته
و در جنب قبر او میرزا محمد طاهر والد او بود
که او هم از علماء و فقهاء بوده است.
(تذکره القبور ص ۱۴۵).

۱- تقویم الصلاة، مجدول:

طهران، ۱۳۲۴ ش، سنگی، رقمی، خط معجمه
جواد شریفی، کنا بفروشی علمی، با حواشی
سید ابوالحسن اصفهانی، سید صدرالدین -
صدر، سید محمد حجت کوهکمری، میرزا
محمد فیض، ۱۱۸ ص.

محمد طاهر بن محمد باقر موسوی دزفولی:

( )

۱- اللهوف فی قنای الطفوف :

ترجمه، طهران، ۱۳۲۱ ق، سنگی، خشتی،
خط زین العابدین خوانساری قمی، ۱۷۳ ص.

۲- مفتاح البکاء :

(ترجمه مقتل ابی محنف).

ایران، ۱۳۲۲ ق، سنگی، خشتی، ۲۴۰ ص.

محمد طاهر بن محسن بن اسماعیل دزفولی:

(۱۲۳۰ - ۱۳۱۵ ق)

از اجلسه علماء عصر ما در خوزستان و
مرجع این بلاد بود و در زهد و ورع و تقوی و
قدس و فقاہت در تمام ایران و عراق شهرت
داشت. در خوزستان و عربستان مرجع
تقلید بود. در سنه ۱۳۱۵ ق بدزفول وفات
یافت (فوائد الرضویه ص ۵۴۸، زندگانی
و شخصیت شیخ انصاری ص ۲۷۵).
سایر مأخذ: المآثر والآثار ص ۱۵۱
۱- مصباح الهدایة در فقه:

بمبئی، ۱۳۰۴ ق، سنگی.

میرزا طاهر بن شیخ زین العابدین شعری -

اصفهانی :

(۱۲۱۴ - ۱۲۷۵ ق)

این حقیر در اصفهان بسال ۱۲۲۴ ق سه
ماه بعد از وفات پدرم بدنیا آمده و تا
پانزده سالگی بتحصیل مقدمات پرداخته و
بعد بممیت برادر بزرگ خود شیخ محمد -
صالح که از اکابر علمای فقه و اصول بود و از
اعاظم فضلاء مسموع و معقول است و اکنون
در مدرسه دارالفنون بامامت و تعلیم عربیت
و بعضی از علوم رسمی مشغولست شروع بتحصیل
نمود و بعد از براعت بخدمت اعتضاد السلطنه
علیقلی میرزا راه یافت و مدت ده سال تمام
مقیم خدمتش بود و از طرف پادشاه مقرر
کافی بر معیشتش برقرار ساخت.

(گنج شایگان ج ۱ ص ۴۸۵ و ص ۵۶۸).

بگفته صاحب المآثر والآثار ص ۲۰۴ بسال

۱۲۷۰ ق در گذشت.

سایر مأخذ: مجله یادگار سال ۲ شماره ۱

ص ۵۹.

۱- منج شایمان ، تذکرة شعراء :

جلد اول ، ۱۲۷۲ ق ، سنگی ، رحلی ، ۵۸۲ ص

حاج میرزا محمد طاهر بن حاج ملا عبد الظاهر

ظاهری اردبیلی نجفی :

(۱۳۰۸ ق - معاصر)

ادبیات رامقرداری از والد میرور استفاده نموده و بعد در اوائل بلوغ دوسال در خراسان در محضر ادیب نیشاپوری مشغول تحصیل ادبیات بودم بعد باصفهان منتقل شده و مدت ده سال در آنجا اقامت نموده وفقه و اصول و معقول را استفاضه نمودم و خودم حوزه - داشتم و ادبیات و ریاضی تدریس میکردم . بعد بنجف مهاجرت کرده و مدت بیست و هفت سال در آنجا فقه و اصول فرا گرفتم و آیه الله اصفهانی در اجازه بنده نوشته ، (قد حضر علی سنین عدیده) و بعداً در نجف مشغول تدریس شده و از جهت انکسار مزاج اخیراً بقم مهاجرت کرده ام . (آثار الحجة ج ۲ ص ۷۰)

۱- شرح صمدیه :

شیخ بهائی ، شرح ، طهران .

ظهیر الدین ابوالفضل طاهر بن محمد

ظهیر فاریابی :

(- ۵۹۸ ق)

اصل وی از فاریاب نیشابور بود و در جوانی بآذربایجان رفت و جزو شعرای دربار اتابکان آذر بایجان شد و تمام عمر بدیشان پیوسته بود . عاقبت در تبریز در سال ۵۹۸ ق در گذشت و در مقبرة الشعراء مدفون شد . ظهیر فاریابی کاملاً بسبک شعرای عراق سخن میسرود و این سبک در اشعار وی برجسته تر از دیگرانست و معانی دقیق و خیال پافی های بسیار و مبالغات شاعرانه را بحد کمال رسانیده است .

(سالنامه پارس بقلم سعید نفیسی)

سایر مآخذ : مجمع الفصحاء ج ۱ ص ۳۳۰ ،

تذکرة دولتشاه چاپ هند ص ۶۹ .

۱- دیوان شعر :

طهران ، ۱۳۲۴ ق ، سنگی ، وزیری ،

۳۷۳ ص .

طهران ، ۱۳۳۴ ق ، سنگی ، وزیری ،

۳۷۲ ص .

مشهد ، ۱۳۳۸ ش ، سربی ، وزیری ، بکوشش

تقی بینش ، کتابفروشی باستان ، ۱۰۴ +

۵۴۳ ص .

طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سربی ، وزیری ، باهتنام

هاشم رضی ، ۳۳۵ ص .

لکهنو ، ۱۸۹۰ م ، سنگی ، وزیری ، ۳۳۸ ص .

لکهنو ، ۱۲۹۴ ق ، سنگی ، وزیری ، ۲۱۱ ص .

لکهنو ، ۱۳۳۱ ق ، سنگی ، وزیری ،

۳۲۶ ص .

کانبور ، ۱۸۴۸ م ، سنگی ، وزیری ،

۳۲۶ ص .

بمبئی ، ۱۹۱۲ م ، سنگی ، وزیری ، ۳۲۶ ص .

طاهر غزال :

(- معاصر)

۱- نیک طلایی من :

طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سری ، خشتی ، ۸۸ ص .

ملا محمد طاهر غنی کشمیری :

(- ۹۵۹ ق)

صاحب طبع عالی بوده و پایه سخنوری را بدرجه کمال رسانده از خطه کشمیر بلکه از تمام اقلیم همجو او برخاست . (تذکره سرخوش ص ۸۳) .

در تذکره مقالات الشعراء ص ۲۹۶ تاریخ وفات وی ۱۰۷۹ ق ضبط شده است .

سایر مأخذ : تذکره مرآت الخیال ص ۱۶۲ .

۱- دیوان شعر :

هند ، ۱۸۷۱ م ، ۱۲۶۱ ق ، سنگی .

لکهنو ، ۱۹۳۱ م ، سنگی ، وزیری ۱۴۳ ص

گانپور ، ۱۳۰۴ ق ، سنگی ، وزیری

۱۴۳ ص .

ملا محمد طاهر بن محمد حسین شیرازی

نجفی قمی :

(- ۱۰۹۸ ق)

عالم فاضل جلیل بنیل محقق مدقق متکلم محدث ثقة فقیه نبیه . از جمله مشایخ اجازه مجلسی و شیخ حرعاملی . امام جمعه و جماعت و شیخ الاسلام شهر قم بوده است ، در سنه ۱۰۹۸ وفات یافت و در قبرستان قم پشت قبر زکریا بن آدم مدفون گردید .

(فوائد الرضویه ص ۵۴۸)

سایر مأخذ : تذکره نصر آبادی ص ۱۶۴ ،

روضات الجنات ص ۳۳۶ ، مقالات الحنفاء

ص ۲۴۲ ، ریحانة الادب ج ۳ ص ۳۳۰ ، راهنمای قم ، ص ۹۸ ، مختار البلاد ص (۲۴۱) .

۱- تحفة الاخیار یا تجزیه و تحلیلی در عقاید و آراء متصوفه :

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سری ، وزیری ، سلسله

انتشارات نور ، ۲۲۷ ص .

۲- تنبيه الراقدین (شعر عربی) :

(در بیداری نفس بتذکر موت) .

طهران ، ۱۳۱۸ ق ، سنگی ، رقعی ، باهتمام

صادق توسرکانی ، ۱۱۹ ص ، با محاسبه -

النفس در یک جلد .

طهران ، ۱۳۴۰ ق ، سنگی ، رقعی ، یا

محاسبه النفس .

۲- مجموعه شش رساله :

(۱- معالجه النفس ۲- مباحثه النفس ۳-

تنبيه الراقدین ، ترجمه ۴- رساله در زکوة

۵- رساله در صلاة ۶- تحفة عباسی) .

طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سری ، رقعی ، باهتمام

بیگد جلال الدین محدث ، ۳۴۴ ص .

حاج سید طاهر کاظمی بروجردی :

(- معاصر)

۱- مضرات المکرات :

طهران ، ۱۳۷۹ ق ، سنگی ، رقعی ، اسلامی ،

۸۰ ص .

محمد طاهر موسوی کاظمی :

( )

۱- رمز الایمان فی الشهادة الدالة فی الاذان والاقامة

(عربی) :

بغداد ، بی تاریخ ، سری ، رقمی ، چاپ دوم ،

۲۲ ص .

ابوالمظفر طاهر بن محمد اسفرائینی :

(۴۷۱ ق -)

۱- التبصرة فی الدین وللمیبر الفرقة الناجية عن الفرق

الهاکین (عربی) :

بغداد ، ۱۳۷۴ ق ، سری ، وزیر ،

۲۴۵ ص .

شرف الزمان طاهر المروزی :

( )

۱- ابواب فی الصين والترك والهند (عربی) :

(منتخب من کتاب طبایع الحيوان فی حدود

سنة ۵۱۴ ق) .

لندن ، ۱۹۴۲ م ، سنگی ، وزیر ،

۱۷۰ ص با ترجمه انگلیسی .

میرزا محمد طاهر مشهدی :

( )

ادیب اریب و طبیب لیب که هدایت

اشتغال علیل الاضائة وقلیل البضاعة بوده .

معذلك در تحصیل علوم ادبیه و صنایع

طبیة قدیمه وجدیده جد وافی نموده ، الحق

ملاوه بر فضائل ادبیه وفواضل علمیه و عملیه

دارای طبعی بدیعت است . چنانچه الفیه

طبیة حاوی بر تمامت مسائل طب از نوادر

افکار ابتکارش تراوش نموده است . محض

اینکه باوجود معالجات تامه ومرجمیت عامه

که الحال دارد مجهول القدر نمازند بیاجه

کتاب مزبور را در جریده ادب درج نمودیم .

انصافاً مثل این اشخاص محترم را وجود

مغتنم است الخ .

(روزنامه ادب شماره ۹ مورخه ۱۳۱۸ ق) .

۱- الفیه حلبیه (شعر عربی) :

مشهد ، ۱۳۱۷ ق ، سنگی ، رقمی ، مطبعه شیخ -

محمد طهرانی ، ۱۱۹ ص .

محمد طاهر معیری :

(- معاصر)

لیسانسیه ریاضیات ، دبیر دبیرستانهای

همدان .

۱- حل المسائل حساب :

همدان ، ۱۳۲۴ ش ، سری ، رقمی ، کتاب -

فروشی حافظ ، ۱۴۲ ص .

میرزا محمد طاهر نصر آبادی اصفهانی :

(۱۰۲۷ ق -)

در قریه نصر آباد ماربین اصفهان

مقبره ایست معروف به مقبره میرزا ها که

نصر آبادی و پدرانیش و احفادش میباشد .

قبر میرزا طاهر هنور برقرار است لکن

سایر قبور و آثار آن از بین رفته و گویا

سنگهای آنرا از روی عدم اطلاع وجهالت

جهت تعمیرات پلی که در آن نزدیکی است

بکار برده اند . وی در سال ۱۰۲۷ ق متولد

شده است .

(تذکره القبور چاپ دوم ص ۲۰۴) .

سایر مأخذ : مجله ارمغان سال ۱۸ شماره ۱

ص ۶۹ .

۱- تذکره نصر آبادی :

(تاریخ تألیف ۱۰۸۳)

طهران ، ۱۳۱۷ ش ، سری ، وزیر ، بتصحیح

وحید دستگردی ، ۵۷۵ ص .

عمادالدین محمد طاهر بن حسین وحید

قزوینی:

(- بعد از سال ۱۱۱۱ ق)

برادر محمد یوسف مؤلف تاریخ خلد
برین. از ابتداء منشی میرزا تقی سار و تقی
وزیر شاه صفی و شاه عباس ثانی بود و چون
میرزا تقی بقتل رسید و اعتمادالدوله خلیفه
سلطان جای او را گرفت این صدر اعظم
جدید او را در دستگاه شاه عباس ثانی
سمت مجلس نویسی داد و او مأمور نوشتن
تاریخ این پادشاه شد و تاریخی که نوشته
عباس نامه یا تاریخ وحید یا تاریخ شاه عباس
ثانی نام دارد و نسخ خطی آن فراوانست.
میرزا محمد طاهر وحید در عهد سلطنت
شاه سلیمان (۱۰۷۸ - ۱۱۰۵ ق) بالقب
عماد الدوله وزیر اعظم شد لکن مقارن
جلوس شاه سلطان حسین بعلت پیروی از
کارکناره جست و در حالیکه پیش صد سال از علم
عمر او گذشته بود بعد از تاریخ ۱۱۱۱ ق
وفات یافت (مجله یادگار سال ۵ شماره ۱
و ۲ ص ۱۱۸).

سایر مأخذ : مجمع الفصحاء ج ۱ ص ۵۰ ،
دانشمندان آذربایجان ص ۸۰ ، تذکره
خوشنویسان ص ۱۱۷ ، تذکره سرخوش
ص ۱۱۹ .

۱ - عباس نامه ، تاریخ شاه عباس ثانی :

اراک ، ۱۳۳۹ ش ، سری ، وزیر ، بتصحیح

ابراهیم دهکان ، ۳۵۳ ص .

۲ - منشآت وحید :

کلکته ، ۱۲۴۲ ق = ۱۸۲۶ م ، سنگی .

لکهنو ، ۱۲۶۰ ق ، سنگی ، وزیر ،

۱۸۳ ص .

لکهنو ، ۱۸۷۳ م ، سنگی ، وزیر ، ۱۸۳ ص
لکهنو ، ۱۸۶۸ م ، سنگی ، وزیر ،
۱۸۳ ص .

لکهنو ، ۱۸۷۳ م ، سنگی ، وزیر ، ۱۸۳ ص .
گانیور ، ۱۳۰۹ ق ، سنگی ، وزیر ،
۱۸۴ ص .

هند ، بی تاریخ ، سنگی ، وزیر ، ۱۲۸ ص

طاهر زاده (رجوع شوده) جلال [مهندس] .
طاهر زاده (رجوع شوده) علی اکبر صابر .
طاهر زاده به زاد (رجوع شوده) کریم .
[مهندس] .

طاهری (رجوع شوده) ابوالقاسم .
طاهری (رجوع شوده) احمد بن حسین
الکاتب .

طاهری (رجوع شوده) اسدالله
طاهری (رجوع شوده) محمد جعفر بن طاهر
طاهری (رجوع شوده) رضا .

طاهری (رجوع شوده) علی شیوا .
طاهری (رجوع شوده) فخرالدین .

طاهری (رجوع شوده) محمد بن حسین قمی .
طاهری شهاب (رجوع شوده) محمد .

طباطبایا (رجوع شوده) علی بن عزیر الله .
طباطبایا (رجوع شوده) غلامحسین .

طباطبائی (رجوع شوده) ابوالفضل .
طباطبائی (رجوع شوده) ابوالقاسم علامه .

طباطبائی (رجوع شوده) احمد .

طباطبائی (رجوع شوده) احمد [دکتر]
طباطبائی (رجوع شوده) احمد بن محمد .

رضا اردستانی .

طباطبائی (رجوع شوده) محمد باقر ابن
ابوالقاسم .

طباطبائی (رجوع شوده) حسن .

طبایطبائی (رجوع شوده) حاج سید محمد حسین قاضی .
 طبایطبائی (رجوع شوده) حاج سید محمد رضا .
 طبایطبائی (رجوع شوده) سید رضا بن محمد .
 طبایطبائی (رجوع شوده) سید ضیاء الدین .
 طبایطبائی (رجوع شوده) عبدالکریم .
 طبایطبائی (رجوع شوده) علی محمد [دکتر]
 طبایطبائی (رجوع شوده) علینقی .
 طبایطبائی (رجوع شوده) فخرالدین .
 طبایطبائی (رجوع شوده) محمد کاظم ابن عبدالعظیم یزدی .
 طبایطبائی (رجوع شوده) محسن حکیم نجفی .
 طبایطبائی (رجوع شوده) محسن بن علی - اکبر شیرازی .
 طبایطبائی (رجوع شوده) محمود بن علی - اصغر تبریزی .
 طبایطبائی (رجوع شوده) محمود بن علینقی بروجردی .
 طبایطبائی (رجوع شوده) مصطفی . مرکز تحقیقات کبوتر علوم
 طبایطبائی (رجوع شوده) مهدی بحر العلوم .
 طبایطبائی (رجوع شوده) مهدی حکیم .
 طبایطبائی (رجوع شوده) مهدی بن محمد تقی .
 طبایطبائی (رجوع شوده) هاشم .
 طبایطبائی (رجوع شوده) هاشم بن عبدالحی یزدی نجفی .
 طبایطبائی (رجوع شوده) آقاخان .
 طبایطبائی (رجوع شوده) ابو منصور احمد ابن علی .
 طبایطبائی (رجوع شوده) اسمعیل عقیلی .
 طبایطبائی (رجوع شوده) رضی الدین حسن .
 طبایطبائی (رجوع شوده) ابوالفضل علی بن حسن .
 طبایطبائی (رجوع شوده) فضل بن حسن .
 طبایطبائی (رجوع شوده) محمد مهدی بن اسدالله .

طبری (رجوع شوده) محمد باقر بن لطف الله .
 طبری (رجوع شوده) بدرالدین .
 طبری (رجوع شوده) حسن بن علی بن محمد .
 طبری (رجوع شوده) محمد بن جریر .
 طبسی (رجوع شوده) حسن مشکان .
 طبسی (رجوع شوده) محمد رضا بن عباس علی .
 طبسی (رجوع شوده) محمد صادق واعظ .
 طبسی (رجوع شوده) غلامرضا نمائی .
 طبسی (رجوع شوده) محمد علی حائری .
 طبسی (رجوع شوده) محمد علی بن محمد حسین عارفچه .
 طبیب زاده (رجوع شوده) حسین امید .
 طبیب زاده (رجوع شوده) محمد احمد آبادی اصفهانی .
 طبیب طهرانی (رجوع شوده) محمد ابن حاج میرزا خلیل .
 طبیب کرمانی (رجوع شوده) علی اکبر .
 طبیب یزدی (رجوع شوده) عبدالکریم طراح (رجوع شوده) داود .
 طرب (رجوع شوده) ابوالقاسم محمد نصیر طرزی (رجوع شوده) غلام محمد قندهاری .
 طرزی (رجوع شوده) محمد قطب الدین دلاور علی .
 طرزی (رجوع شوده) محمود کابلی .

ملا طرزی افشار طرشتی :

( )

طرزی مردی ظریف خوش طبع عاشق پیشه صافی اندیشه و از شرای زمان صفویه بوده . اختراعی از طرز سخنگویی کرده این شیوه هم طرزی است (مجمع الفصحاء ... ج ۱ ص ۲۴) .

هفته گذشته نویسنده و منتقد سینمایی روزنامه کیهان در پاپلس غرق و دوستان خویش را عزادار ساخت. طغرل افشار جوانی

فعال بود و در اوایل انتشار مجله سپید و سیاه صفحه سینمایی این مجله را اداره میکرد. (روزنامه کیهان)

۱- در کمان رنگین سینما :

تهران، ۱۳۳۳ ش، سری، رقی، ۱۱۸ ص.

۲- نامه‌های فراموش نشدنی :

تهران، ۱۳۳۵ ش، سری، رقی، ۵۰ ص.

طلاتی (رجوع شوده) نصرت الله.

طلعت (رجوع شوده) اسدالله [سرهنگ].

طلعت یزدی (رجوع شوده) محمد.

طلعت:

(- معاصر)

۱- انتقاد طلعت بهارنامه (شعر) :

تبریز، ۱۳۰۴ ش، سری، جیبی، ۲۹ ص.

طلعت آملی :

(- معاصر)

ملا طرزی از ولایت طرشت من اعمال ری و از ایل افشار طبع شوخی داشت . بطرز ملا فوقی شعر میگفت چنانکه کمتر عزیزان شنیده اند . قبل از این فوت شد (تذکره نصرآبادی ص ۴۰۸)

صاحب دانشمندان آذربایجان ضمن شرح حال وی در صفحه ۲۴۵ می نویسد: طرزو قریه ایست واقع در دو فرسخی شهر رضائیه و طرزی منسوب بدانجاست و در سال ۱۰۶۱ ه در نجف در قید حیات بوده است انتهى . سایر مآخذ : ریحانة الادب ج ۲۷ ص . ۱- دیوان شعر :

رضائیه، ۱۳۰۹ ش، سری، رقی، ۲۳۸ ص.

تهران، ۱۳۳۸ ش، سری، رقی، باهتمام

م . تمدن . کد + ۲۹۶ ص .

۲- معادن الجواهر :

لکهنو، ۱۸۷۶ م، سنگی، وژییری

۱۷۲ ص.

طرشتی (رجوع شوده) طرزی افشار :

طرفه (رجوع شوده) محمد باقر رازی .

طرفه (رجوع شوده) حسین [دکتر] .

طرفه (رجوع شوده) فرج الله محلاتی .

طریحی (رجوع شوده) صفی الدین .

طریحی (رجوع شوده) فخر الدین .

طریحی (رجوع شوده) محمد کاظم .

طریقتی کرمانی (رجوع شوده) مظفر -

علیشاه .

طسوجی (رجوع شوده) عبداللطیف .

طسوجی (رجوع شوده) محمد هاشم .

طغرائی (رجوع شوده) حسین بن علی .

طغرل افشار :

(- ۱۳۳۵ ش)

۱- شناسائی علی ال نهج البلاغه :

طهران، ۱۳۴۰ ش، سری، رقی، مصطفوی،
۱۱۲ ص.

طلوعی (رجوع شوده) محمد علی .

طلوعی (رجوع شوده) مرتضی .

شیخ طنطاوی بن جوهری مصری :

(۱۲۸۷-۱۳۵۹ ق)

از نویسندگان و شعرای نیکو سخن این
عصر و از استادان مدرسه دارالعلم قاهره و
صاحب تصانیف بسیار است .

(لغت نامه دهخدا ص ۳۲۵)

۱- الجواهر فی تفسیر قرآن الحکیم (عربی) :

۲۵ جلد، مصر، ۴۳-۱۳۵۱ ق، سری،
وزیری، ۳۰۴+۲۰۰+۲۱۶+۲۶۴
+۲۰۴+۱۹۳+۲۴۰+۱۸۶+۲۲۰
+۲۶۰+۲۱۱+۲۷۵+۲۶۸+۲۳۱
+۰۰۰+۲۳۵+۲۶۸+۲۷۶+۰۰۰
+۲۶۶+۲۹۰+۲۱۲+۲۸۰+۳۴۴
۲۹۹ ص.

۲- جوهرة الشعر والتعريب (عربی) :

مصر، ۱۹۱۵ م و ۱۹۲۱ م.

۳- القرآن و العلوم العصرية (عربی) :

مصر، ۱۳۴۱ ق، سری.

۴- نظام العالم و الامم (عربی) :

۲ جلد، مصر، ۱۳۵۰ ق، سری.

شیخ طنوس بن یوسف الشدیاقی :

(۱۲۷۸ ق -)

۱- اخبار الاعیان فی جبل لبنان (عربی) :

بیروت، ۱۹۵۴ م، سری، رقی، ۳۸۱+
۳۴۶ ص.

طوب (رجوع شوده) آفاخان [دکتر].

طوبی دزفولی (رجوع شوده) محمد حسن .
طوسی (رجوع شوده) خواجه نظام الملک
حسن .

طوسی (رجوع شوده) حجة الاسلام غزالی
محمد .

طوسی (رجوع شوده) خواجه نصیرالدین
محمد .

طوطی اهری (رجوع شوده) حسن .

طوطی همدانی (رجوع شوده) ابوالحسن .

طوفان (رجوع شوده) جلال .

طوفان :

(- معاصر)

۱- شب (مجموعه شعر) :

اصفهان، ۱۳۳۷ ش، سری، رقی، ۱۱۲ ص.

دکتر طومانیان :

(- معاصر)

۱- بوا میر سبب تولید و تلائم و معالجه آن :

طهران .

۲- چرا سوزاک و سفلیس معالجه نمیشود :

(دستورات جدید معالجه سفلیس و سوزاک)

طهران، ۱۳۰۹ ش، سری، رقی،
۹۵ ص.

۳- حفظ الصحة در دین اسلام :

اصفهان، ۱۳۱۳ ش، سری، رقی، ۹۶ .

اصفهان، ۱۳۳۶ ش، سری، رقی، چاپ
دوم، ۹۲ ص.

۴- فرمولر طبی در دوا سازی :

طهران، ۱۳۰۹ ش، سری، خشتی، ۲۰۷
+ ۱۵۶ ص.

طه (رجوع شوده) علی اکبر .

طه (رجوع شوده) منیر .

دکتر طه حسین :

(۱۸۸۹م -)

درسه سالکی به بیماری تورم چشم مبتلا گردید و نابینا شد . در سال ۱۹۰۲ پدرش او را بدانشگاه الازهر فرستاد و در آنجا به تحصیل زبان عربی و تمدن اسلامی و حکمت الهی پرداخت .

در سال ۱۹۱۲ ناگزیر شد الازهر را بدون گرفتن هیچگونه دیپلمی ترک کند . استادان او چنین قضاوت کردند که اعطای دیپلم به کسی که طبعی چنان سرکش و خودرأی دارد کار خطرناکی است .

وی با روزنامه نگاری اولین فعالیت خود را آغاز کرد . سپس بدانشگاه مصر وارد گردید و پایان نامه مشهور و ممتاز خود را در باره شاعر فیلسوف بنام (ذکری ابوالاعلاء) نوشت .

در سال ۱۹۱۴ دانشگاه او را مأمور مطالعات علمی نمود و به فرانسه فرستاد . سالهای اول جنگ را ابتدا در شهر مونپولیه و بعد در پاریس گذراند . در آنجا به تحصیل زبانهای لاتین و یونانی پرداخت و لیسانسیه در ادبیات شد و سپس باخذ دیپلم در تحصیلات عالی نائل آمد .

در سال ۱۹۱۹ به مصر برگشت و بسمت استادی دانشکده ادبیات منصوب گردید و فعالیت های روزنامه نگاری خود را تعقیب کرد . مشاغل مختلفه ،

معاونت وزارت فرهنگ ، رئیس دانشگاه اسکندریه ، وزیر فرهنگ ، رئیس انجمن رجال ادب در مصر ، عضو شورای عالی ادب مصر ، عضویت فرهنگستان مصر و فرهنگستان ادبی پاریس و فرهنگستان تاریخی مادرید

(لغت نامه دهخدا ص ۳۵۶)

( )

۱- ادب الجاهلی (عربی) :

مصر ، ۱۳۴۵ ق ، سری .

۲- قادة الفكر (عربی) :

مصر ، ۱۹۲۵ م ، سری ، ترجمه آن بنام

پیشوایان فکر بقلم استخر .

شیخ محمد طه نجف بن مهدی بن محمد رضا :

(۱۲۴۱ - ۱۳۲۳ ق)

تبریزی الاصل و نجفی المولد و الماسکین ، عالم ، فاضل ، عامل ، ورع ، تقی ، نقی ، محقق ، مدقق .

بعد از وفات شیخ محمد حسین کظمی بسال ۱۳۰۸ ق ریاست عرب در نجف با و منتهی گردید و از مراجع شیعه در تقلید بود . در ۱۴ شوال ۱۳۲۳ ق وفات یافت و در صحن نجف در حجره متصل بمقبره شیخ مرتضی انصاری مدفون گردید .

(فوائد الرضویه ص ۵۴۷)

سایر مآخذ ، کتاب علمای معاصرین ص ۸۳ .

۱- الاقصاد المقال فی احوال الرجال (عربی) :

(مؤلف در نسخه اصل آنرا الاحیاء الموات من اسماء الروات موسوم نموده و بعداً تغییر نام داده است)

نجف ، ۱۳۴۱ ق ، سری ، وزیری ، ۳۹۸ ص .

۲- الانصاف فی تحقیق مسائل الخلاف (عربی) :

(حاشیه جواهر الکلام)

طهران ، ۱۳۲۴ ق ، سنگی ، رحلی ، ۳۲۴

ص ، در هاشم جواهر الکلام .

۳- تعلیقه علی معالم الاصول (عربی) :

طهران ، ۱۳۱۵ ق ، سنگی ، خشتی ، خط

محمد علی بن محمد رضوی موسوی ، ۲۵۶

ص .

وی باروی شهر طهران و باروی مشهد مقدس و
عمارت دیوانی قزوین و مسجد تبریز و رباط
فیما بین زنجان و سلطانیه است. در سنه ۹۸۴
ه در گذشت و در روضه حضرت رضا (ع)
مدفون گردید .

(دانشمندان آذربایجان)

۱- ۲ این در قانون سلطنت :

بمبئی ، ۱۳۰۵ ق ، سنگی ، رقمی ، باهتمام
ملك الكتاب شیرازی ، ضمن وصایا .

۲- تذکره شاه طهماسب :

(در وقایع سی ساله سلطنت تا تسلم بایزید
عثمانی)

لیسک ، ۱۳۰۸ ق .

برلن ، ۱۳۴۳ ق ، سری ، رقمی ، ناشر
عبدالشکور ، ۷۹ ص .

چاپ اروپا ، باهتمام پاول هرن ، ۱۸۹۰ م
کلکته ، ۱۹۱۲ ، سری ، رقمی ، ۸۱ ص .

طهران ، سنگی ، رحلی ، ضمن جلد دوم
مطبع الشمس از ص ۱۶۵ تا ص ۲۱۳ .

طهماسبقلی بن رستم وحدت کرمانشاهی :

(۱۲۴۱-۱۳۱۱ ق)

۴- (الف) فوائد الهیة و الدرر النجفیة (عربی) :

(حاشیه فرائد الاصول)

هـ (ب) کشف الحجاب فی الاستصحاب (عربی) :

طهران ، ۱۳۱۴ ق سنگی ، خشتی ، خط
محمد علی بن محمد رضوی ، ۲۹۱ ص .

طهرانی (رجوع شوده) حاج محمد جعفر .

طهرانی (رجوع شوده) جواد .

طهرانی (رجوع شوده) ح . طهرانی .

طهرانی (رجوع شوده) حسن .

طهرانی (رجوع شوده) محمد حسین بن محمد
رضا .

طهرانی (رجوع شوده) شیخ محمد رضا
نجفی .

طهرانی (رجوع شوده) محمد صادق طبیب .

طهرانی (رجوع شوده) علی بن محمد جعفر .

طهرانی (رجوع شوده) علی حسینی .

طهرانی (رجوع شوده) شیخ محمد علی بن حسن

طهرانی (رجوع شوده) شیخ علی بن شیخ

المراقب عبدالحسین .

طهرانی (رجوع شوده) م . طهرانی .

طهرانی (رجوع شوده) شیخ آغا بزرگ

طهرانی محمد محسن .

طهرانی (رجوع شوده) شیخ محمود .

طهرانی (رجوع شوده) شیخ هادی بن محمد

امین .

طهرانیان (رجوع شوده) مجید .

شاه طهماسب اول بن شاه اسمعیل اول :

(۹۲۰-۹۸۴ ق)

در سن ده سالگی سلطنت رسید . در

اوایل جوانی خطوط ثلث و نسخ و نستعلیق را

خوب می نوشت و بنقاشی مایل بود . از آثار

ابوعبدالله طیب بن عبدالله بن احمد زبیدی
شافعی ابن مخرمة :

(۸۷۰-۸۹۴۷ هـ)

مورخ و فقیهی کنجکاو بود از اهل عدن و
مدفن وی نیز همانجا بوده است . ویراناریخی
است مطول و بطبقات و سنین ترتیب داده شده
مانند تاریخ ذهبی از آغاز هجرت شروع کرده
است .

(لغت نامه دهخدا ص ۳۸۵)

۱- تاریخ نقر عدن (عربی) :

(بانخبه از تواریخ ابن المجاور و جندی ،
والاهل)

۲ جلد ، لیدن ، ۱۹۳۶ م ، سربی ، وزیری ،
۷۰ + ۲۴ + ۲۶۰ + ۱۰۲ ص .

شاه طیب نعمت الهی :

( )

۱- جامع طبیبی دراحوال حضرت رسول (ص) :
لکهنو ، سنگی .

طیبی (رجوع شوده) علی اصغر .

سلطان بایزید طیفور بن عیسی بسطامی :

(۱۶۱ - ۲۳۴ ق)

جد وی گبری بود مسلمان شد و سه برادر
بودند ، آدم و طیفور و علی و هر سه زاهد بودند
و او بهتر ایشان و مرید امام ابو عبدالله جعفر -
الصادق بود . اما آنچه گویند امام را دید
و خدمت کرد خلاف واقع است . ثقات تصریح
کرده اند که امام را ندید و از اکابر سلف این
خبر بصحت پیوسته است . شیخ محمد الازکائی و
خواجه محمد حافظ بخاری از ثقات مورخان
بر این نص کرده اند . در شرح مواقف
آمده است که ابو یزید امام جعفر صادق

از خوانین ایل کلهر و در عنفوان جوانی
در مدرسه شهبازخان بتحصیل مشغول شده و
در همان مدرسه بر ریاضت مشغول گردید . بعد از
مدتی بکره لامسافرت نموده پس از اطلاع از
فوت استاد خود به همدان آمده و نزد ملاولی الله
بتزکیه نفس پرداخت . بعد از وفات وی به
طهران آمده و در مسجد آقا محمود
کرمانشاهی سکنی گرفت و متجاوز از سی
سال در آنجا مقیم بود . در رمضان ۱۳۱۱
ق در گذشت و در این بابویه نزدیک حضرت
عبدالعظیم ری مدفون گردید .

(مقالات الحنفاء ص ۲۶۳)

سایر مآخذ ، نامه فرهنگیان نسخه خطی
کتابخانه مجلس .

۱- حالات و عادات وحدت کرمانشاهی :

تألیف شمس العرفاء ، طهران ، ۱۳۴۹ ق .

۲- دیوان (شعر) :

طهران ، ۱۳۱۰ ش ، سربی ، جیبی ، باهتمام
محمد علی فخم ، ۴۸ ص .

طهران ، ۱۳۵۷ ق ، سنگی ، جیبی ، کتاب -
فروشی شهشانی ، ۴۱ ص .

طهور عماد زاده (رجوع شوده) ابوالقاسم .

طهوری (رجوع شوده) زین العابدین .

طهوری (رجوع شوده) عبدالغفار .

سید طیب بن محمد علی حسینی جزائری
موسوی لکهنوی :

( )

مقیم نجف .

۱- اللمة الساطعة فی تحقیق صلوة الجمعة الجامعة
(عربی) :

نجف ، ۱۳۷۴ ق ، سربی ، رقمی ، ۱۵۱ ص

وامام محمد باقر را ندید . فاما شیخ اذکانی نوشته است که صحبت ابو یزید جعفر الاصغر را دریافت و در تاریخ ابراهیم بدین معنی مشعر است چه او در سنه ۱۶۱ در بسطام متولد شده و سنه ۲۳۴ وفات یافت اما آنچه ابوعلی سینا نظم کرده اینست :

سلطان سالکان طریقت ابو یزید
در سال قاف و سین بوجود از عدم رسید
در اولام رخت برون برد از جهان
چون قدسیان بعالم محض قدم رسید

غالباً تفاوت را اعتبار نکرده اند . و وفات اما جعفر صادق (ع) در نیمه رجب روز شنبه سال ۱۴۸ هـ ... حاصل آنکه میان بایزید و امام (ع) دوازده یا سیزده سال باختلاف روایتین فاصله است . پس آنچه در تعارف

الناس است غیر واقع میباشد و او را در میان مشایخ پایه علیا و مقام اعلی است و سخن او نیز از زروه اعلامی آید و حجت مشایخ است الخ .

(جواهر الاسرار شیخ آذری نسخه خطی)

قبرش در بسطام جنب مقبره محمد ابن جعفر الصادق و ما بین قبر استاد علوم و شیخ حسن کسروی است و تفصیل حال او در مجلد دوم نامه دانشوران است .

(تحفة الاحباب فی وادرا الاصحاب ص ۱۵۳)

۱- حقایق الیقین جفر جامع و نور لامع :

بمبئی، ۱۳۱۳ ق ، سنگی ، رقمی ، ناشر ملک

الکتاب شیرازی ، ۱۰۲ ص ، در فهرست

مطبوعات بمبئی این کتاب با امام جعفر

صادق (ع) نسبت داده شده است .

مرکز تحقیقات کامپیوتر علوم اسلامی

ظ

ظریف بن ناصح :

( )

بیاع الاکفان قرابن ناصح . اصله
کوفی نشأ ببغداد و کان ثقة فی حدیثه
صدوقاً ، صه ، جش . له کتب عنه ابنه
الحسن ، جش . الحسن بن علی بن فضال .
ست .

(تلخیص الاقوال نسخه خطی) .

کتاب الدیات هو من الاصول المشهوره
واعتمد علیها المشایخ الثلاثة فی ویب
و یه و ذکر و اطرقهم الیه و بین نسخهم
اختلاف یعرفه الناظر ... وقد نقل العالم -
الفقیه یحیی بن سعید ابن عم المحقق تمام
الکتاب فی آخر جامعہ و ذکر طریقہ الیه
... وبالجمله فہذا الکتاب معروف مشہور
معتمد علیہ وقد نقلہ فی الوسائل عن فی ویب
و یه و فرق اجمالہ علی الابواب و نحن نقلناہ
عن الاصل و بینہما اختلاف فی بعض المواضع
لا یخفی علی الناظر البصیر .

(خاتمہ مستدرک الوسائل ص ۳۰۸) .

سایر ماخذ : جامع الرواۃ ج ۱ ص ۴۲۳ .

۱- کتاب عبداللہ العبر المعروف بدیات ظریف بن ناصح

(عربی) :

طهران ، سربی ، رقمی ، باہتمام حسن
مصطفوی ، ۱۷۴ ص ، ضمن اصول الستہ عشر .

ملاظفر چنا بدی (رجوع شود بہ) مظفر .
ظفر علیشاہ (رجوع شود بہ) شیخ محمد .

ظفر مہدی متخلص بہ اذیم :

۱- قران النیرین (شعر) :

ہند ، سنکی .

ظل السلطان (رجوع شود بہ) مسعود .

ظلی (رجوع شود بہ) عبدالجواد .

ظلی (رجوع شود بہ) محسن .

سید ظہور حسین باہوری :

(- ۱۳۵۷ ق)

در لکھنو وفات یافت .

۱- جامع حامدی :

لکھنو ، سنکی .

۲- در المنتظم فی حل جذر الاصم :

لکھنو ، سنکی .

مولوی محمد ظہور اللہ بن محمد ولی

فرنگی محلی :

(- ۱۱۷۴ ق)

از والد خود و عم خود اکتساب علوم کرده . در عهد یمین الملك سعادتعلی خان نواب لکهنو بشل افتاء مباحی کشت پس بوجوهی چند از آن شغل معزول شده برفاقت حکیم مهدیعلی خان نائب نواب موصوف رسیده بسفارش وی بیست روپیه ماهیانه از سرکار نواب می یافت . بعد از وفات سعادتعلی خان پسرش غازی الدین حیدر ثانیاً او را برعهده مذکور منصوب کرد . در عصر خود نامی برآورده قومی نزد از تحصیل علوم کرده و جمعی از فیض او کامیاب گشته اند .

(تذکره علمای هند ص ۹۹) .

۱- حاشیه بر حاشیه بر حاشیه تهذیب المنطق (عربی) : ملاسعیدالدین تفتازانی ، حاشیه ملا جلال ، حاشیه میرزا هدهدی ، حاشیه ، هند ، ۱۲۹۵ ق ، سنگی .

ظه-وری ترشیزی (رجوع شود به)
نورالدین محمد .
ظهوری شبستری (رجوع شود به) زین العابدین .

محمد ظهیر احسن نیموی عظیم آبادی
متخلص به شوق :

( )

۱- ازاحة الاغلاط ، در لغت :

(تاریخ فراغت از تألیف ۱۳۰۰ ق) .
هند ، ۱۸۸۶ م ، سنگی .

شاه ظهیر احمد :

( )

۱- بهارستان منقبت (شعر) :

هند ، سنگی .

۲- تضمین ظهیری بر هفت بند موجود (شعر) :

عبدالجلیل مکرانیوری متخلص بموجود ،
بدیوان ، ۱۹۰۶ م ، سنگی ، رقمی ، ۸ +
۱۶ ص .

ظهیر بن محمد علوی :

( )

۱- زبدة الصرف :

هند ، ۱۸۰۵ م ، سنگی ، وزیری ، ۱۳۴ +
۱۱۳ ص .

هند ، ۱۸۴۵ م ، سنگی ، وزیری ، ۱۰۶ +
۴۰ ص .

هند ، ۱۸۶۷ م ، سنگی ، وزیری ، ۸۷ +
۷۵ ص .

لکهنو ، ۱۲۸۹ ق ، سنگی ، وزیری ،
۱۰۸ ص .

لکهنو ، ۱۸۷۳ م ، سنگی ، وزیری ،
۱۰۸ ص .

بمبئی ، ۱۲۶۱ ق ، سنگی ، وزیری .

ظهیر قاریابی (رجوع شود به) طاهر ابن
محمد .

ظهیرالدوله (رجوع شود به) علی صفا -
علیشاه .

ظهیرالدین (رجوع شود به) طاهر ابن
محمد قاریابی .

ظهیرالدین (رجوع شود به) ابوالحسن
علی بن ابوالقاسم زید بیهقی .

ظهیرالدین (رجوع شود به) محمد بابر .
ظهیرالدین (رجوع شود به) ابو شجاع
محمد بن حسین .

ظهیرالدین (رجوع شود به) محمد بن علی
سمرقندی .

ظهیرالدین (رجوع شود به) محمد بن عمر

حمیدی بلخی.

ظهیرالدین (رجوع شود به) محمدابن
مسعود غزنوی.

محمد ظهیرالدین اظفیری گورگانی :
( )

۱- نور تاریخ :

دهلی، ۱۹۰۵ م، سنگی، رقمی، ۷۲ ص.

۳- واقعات اظفیری، تاریخ محلی هند :

مدرس، ۱۹۵۸ م.

محمد ظهیرالدین بلگرای :

( )

۱- اسرار محبت در تصوف :

هند، ۱۲۹۱ ق، سنگی.

۲- ظهیرالانشاء :

لکهنو، ۱۸۷۰ م، سنگی، وزیر،

۱۵۹ ص.

لکهنو، ۱۸۷۶ م، سنگی، وزیر،

۱۶۴ ص.

لکهنو، ۱۲۸۲ ق، سنگی، وزیر، ۱۵۹ +

۴ ص.

۳- ظهیرالدین یا ظهیرالاسلام :

لکهنو، ۱۸۷۴ م، سنگی، وزیر، ۱۷۸ ص

لکهنو، ۱۲۹۱ ق، سنگی، وزیر، ۱۷۸ ص.

۴- قضا و قدر :

لکهنو، ۱۲۷۶ م، سنگی، وزیر، ۱۳۶ ص

۵- مرثیه :

هند، ۱۸۶۹ م، سنگی، وزیر، ۳۸ ص.

لکهنو، ۱۸۶۷ م، سنگی، وزیر، ۱۹ ص.

ظهیرالدین بن مالامراد ظهیرای تفرشی :

(زنده در سال ۱۰۸۳ ق)

ظهیراخلف مرحوم مولانا مراد تفرشی

است. طالب علم و درست سلیقه، چمن

خاطرش از سحاب فیض الهی همدوش،
طراوت و گلزار طبعش از بحر فضل نامتناهی
هم آغوش، نظارت در نظم و نشر سلیقه اش
نهایت لطافت دارد، بنابر وفور قابلیت
نظارت و پیشنمازی ولایت گرجستان بوی
مفوض شده. باتفاق شاه نظرخان والی
کاخت روانه آن ولایت شد و الحال در
آنجا است.

(تذکره نصرآبادی ص ۱۷۰)

۱- شرح شبنم شاداب :

لکهنو، ۱۸۸۰ م، سنگی، وزیر، ۲۰۸ ص.

لکهنو، ۱۸۸۲ م، سنگی، وزیر، ۲۱۳ ص.

۲- نثر شبنم شاداب :

۳- فرهنگ نایاب :

لکهنو، ۱۸۸۶ م، سنگی، وزیر، ۵۲ ص.

لکهنو، ۱۲۶۳ ق، سنگی، وزیر، ۶۲ ص.

لکهنو، ۱۸۹۹ م، سنگی، وزیر، ۵۲ ص.

لکهنو، ۱۲۹۴ ق، سنگی، وزیر، ۵۲ ص.

لکهنو، ۱۸۸۲ م، سنگی، وزیر، ۵۶ ص.

لکهنو، ۱۹۱۳ م، سنگی، وزیر، ۵۳ ص.

کاپور، ۱۲۶۵ ق، سنگی، وزیر، ۵۲ ص.

هند، ۱۲۹۸ ق، سنگی، وزیر، ۵۲ ص.

میر ظهیرالدین بن نصیرالدین بن کمالالدین

حسینی مرعشی :

(۸۱۵ - ۸۹۲ ق)

از سادات مازندران و پدران وی در این

سرزمین حکومت داشته اند. چنانکه جدش

قوام الدین متوفی ۷۸۱ ق از سال ۷۶۰

سلطنت داشته و پدرش کمال الدین متوفی

۸۵۵ و اعمام و بنی اعمامش نیز بتوالی و

تناوب در آمل و ساری و دیگر نواحی

مازندران حکومت کرده اند. در سال ۸۸۱

که سید ظهیرالدین تاریخ طبرستان مینوشت

هنوز سلطنت مازندران در آن خاندان
بوده است .
(لغت نامه دهخدا ص ۳۰).

سایر مآخذ ، تاریخ تبرستان پیش از اسلام
ص ۱۴ .

۱- تاریخ طبرستان و روپان و مازندران :

پطرزبورغ ، ۱۲۶۶ ق = ۱۸۵۰ م ، سربی ،
وزیری ، باهتمام برنهاردان ، ۶۴۳ +
۱۴۶ ص .

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سربی ، وزیري ، باهتمام
عباس شایان ، ۴۳۹ ص .

۲- تاریخ گیلان و دیلمستان :

رشت ، ۱۳۳۰ ش ، سربی ، وزیري ، باهتمام
پل را بینو ، ۴۷۵ + ۲۱ ص ، باهکاتیب خان
احمد گیلانی .

ظهیرالدین نیشابوری :

( )

۱- سلجوقنامه :

طهران ، ۱۳۳۲ ش ، سربی ، وزیري ، ۱۰۰ ص .

ظهیرالاسلامزاده (رجوعشوده) صدرالدین .
ظهیری سمرقندی (رجوعشوده) محمدابن .
علی .

مرکز تحقیقات کتب و علوم اسلامی

ع . ت :

(- معاصر)

۱- وظایف سوسیال دموکراتهای روسیه :

لینن، ترجمه، طهران، ۱۳۲۶ ش، سری،
رقعی، ۲۶ ص.

ع . ت :

(- معاصر)

۱- نخستین عشق من :

ماکسیم گورکی، ترجمه، طهران، ۱۳۲۹ ش،
سری، رقی، کتابفروشی سپهر، ۷۹ ص.

ع . ابواسحق :

(- معاصر)

۱- قابلیت :

استراتن، ترجمه، طهران، ۱۳۱۷ ش،
سری، رقی، بروخیم، ۲۴۷ ص.

ع . جباری :

(- معاصر)

۱- از استالین ۱۹۲۴ تا مائتکف ۱۹۵۳ م :

طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، رقی، ۹۳ ص.

ع . ح . ر :

(- معاصر)

۱- الفباء (فارسی بفرانسه) :

تبریز، ۱۳۱۰ ش، سری، جیبی، مطبعه
اتحاد، ۳۲ ص.

ع . احتشام زاده :

(- معاصر)

۱ بیان حق یا جواب نشریه عزت الله بیات :

طهران، ۱۳۲۱ ش، سری، رقی، ۲۵ ص.

ع . خلیل تاش :

(- معاصر)

۱- اندره :

آنتون پاولویچ چخوف، ترجمه، تبریز،
سری.

۳- انسان زیر پوش :

آنتون پاولویچ چخوف، ترجمه، تبریز،

ع . ارژنگیان :

(- معاصر)

۱- راهنمای سعادت یا چراغ خطر :

طهران، ۱۳۳۱ ش، سری، جیبی، کتاب -

قروشی ارژنگیان، ۱۶۸.

ع. باقرزاده (رجوع شود به) علی باقرزاده.

۱۳۳۶ ش، سربی، رقعی، ۵۴ ص.

۳- جنایتکار :

آنتون پاولویچ چخوف ، ترجمه ، تبریز ،

سربی.

۴- خواب آلود :

ترجمه ، تبریز ، سربی.

۵- ل . ن . نیکلا یویچ تولستوی :

(شرح حال) .

ترجمه ، تبریز، ۱۳۳۶ ش، سربی ، رقعی،

انجمن روابط فرهنگی ایران و شوروی ،

۱۹۸ ص.

طهران، ۱۳۲۰ ش، سربی.

ع . دانشپور (رجوع شود به) عبدالحسین.

ع . راصع :

(- معاصر)

۱- اسرار حقه بازی :

طهران ، ۱۳۲۸ ش، سربی، رقعی، *مركز تحقیقات و پيژش علوم اسلامی*

طهران، ۱۳۳۳ ش، سربی، رقعی، گوتمبرگ،

۱۲۷ ص.

۲- پاشرفها :

طهران، ۱۳۲۶ ش، سربی، رقعی، چاپ دوم،

۳۳۹ ص .

۳- مسافرت قاچاقی من بلندن :

طهران، ۱۳۳۵ ش، سربی، رقعی، ۳۳۵ ص.

۴- والدۀ آقامصطفی :

طهران، سربی، رقعی، ۱۷۲ ص.

ع . رجائی :

(- معاصر)

۱- محاکمه فراری یا استیضاح از نویسنده مجهول -

الهیة کتاب بی‌سمی (قانون کامل) :

کرمان، ۱۳۲۳ ش، سربی، رقعی، ۴۲ ص.

ع . زکی پور :

(- معاصر)

۱- تاریخ اشخاص ماقبل تاریخ و ایرانیهای قدیم:

ر . خان آزاد، ترجمه ، تبریز، ۱۳۲۵ ش،

سربی، رقعی، ۱۴۰ ص.

ع . سامانی :

(- معاصر)

۱- اسرار لابلئون :

کونان دوویل، ترجمه، طهران، سربی.

ع . سامعی :

(- معاصر)

۱- آدم و حوا :

دکتر شارل فوکه ، ترجمه ، طهران ، بی-

تاریخ ، سربی، رقعی، ۷۹ ص.

طهران، سربی، رقعی، ۹۱ ص.

ع . ش :

(- معاصر)

۱- پیام روستائی :

طهران، سربی، رقعی، ۵۶ ص.

ع . شکیبایور (رجوع شود به) عنایت الله .

ع . شیبانی (رجوع شود به) علی اشرف .

ع . شیبانی :

(- معاصر)

۱- تولن ، مدفن ناوان جنگی فرانسه در ۴۳-۴۴ : ۱۹۴۲

ژان ریشار بلوک ، ترجمه .

طهران ، سربی، رقعی، ۱۴۹ ص .

ع . ف (رجوع شود به) علی فصیحی .

ع . کارن :

(معاصر)

۱- خورشید همچنان می‌دند :

طهران ، ۱۳۲۹ ش ، سری ، رقعی ، کتاب -
فروشی سپهر .

۲- مالوا :

ماکسیم گورگی ، ترجمه ، طهران ، سری ،
رقعی ، ۸۰ ص .

ع . کسری :

(- معاصر)

۱- سعادت‌مندی همسر :

طهران ، سری ، رقعی ، ۱۶۸ ص .

ع . هاشمی حائری :

(- معاصر)

۱- آغاز تمدن بشر :

گوستاو لوبون ، ترجمه ، طهران ، بی -
تاریخ ، سری ، رقعی ، رمضانی ، (۲۰ ص)

۲- تاریخ جمعیت‌های سری و جشن‌های قهریبی :

استاد محمد عبدالله عنان ، ترجمه ، طهران
۱۳۳۵ ش ، سری ، رقعی ، ۲۶۶ ص .

۳- قائل کیست :

روی مایرز ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۸
ش ، سری ، رقعی ، ۱۲۸ ص .

۴- قهرمان و نیز :

میشل زاگو ، ترجمه ، ۲ جلد ، طهران ،
سری ، رقعی ، امیرکبیر .

ع . هدایت وزیری :

(- معاصر)

۱- ایمنی :

تئودور اشتورم ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۴
ش ، سری ، رقعی ، ۸۵ ص .

عابدی (رجوع‌شودبه) حسن [مهندس] .

عابدی (رجوع‌شودبه) رحیم [مهندس] .
عابدی (رجوع‌شودبه) محمد .

عاجز (رجوع‌شود به) محمد انور علی -
نقشبندی .

عاجز (رجوع‌شودبه) وکیل احمد اسکندر
پوری .

عادل :

(زنده‌درسال ۱۰۷۴ ق)

از شعرای دوره صفویه و مردی دین دار
بوده چنانچه در ترجمه (شفاء الجنان فی
قراءة القرآن) گوید ، هر که قرآن خواندن
اورا ورد چون عادل شود ، عاقبت درد دل
او شفا حاصل شود .

(فهرست مدرسه سیهسالار ج ۲ ص ۶۹) .

۱- مائة کلمه جاحظ (شعر) :

(تاریخ فراغت از نظم ۱۰۷۴ ق)

کلمات قصار علی (ع) ، ترجمه ، آغاز ،
بهترین هر کلام ای نورچشم مردمان

هست نام خالق بسیار بخش مهربان

تبریز ، ۱۲۵۹ ق ، سنگی .

طهران ، ۱۲۷۲ ق ، سنگی ، رقعی ، با شرح

باب حادی عشر در یکجلد .

۲- نثر اللئالی (شعر) :

کلمات قصار علی (ع)

شیخ طبرسی ، ترجمه ، آغاز ، هر که در هر
گاه گوید بسم الله الرحمن الرحیم . ایمن
گردد از وسواس شیطان رحیم .

طهران ، ۱۳۰۶ ق ، سنگی ، جیبی ، خط احمد

ابن محمد بن حسین تفرشی ، ۷۹ ص .

عادل نژاد خلعتبری :

(۱۳۱۲ ش - معاصر)

تحصیلات خود را تا دوره متوسطه ادامه

داده و بدریافت گواهی نامه نائل آمده است.

در شعر (غوغا) تخلص میکند.

(سخنوران نامی ج ۳ ص ۱۹۷)

۱- عروس رامسر :

طهران ، ۱۳۳۲ ش، سری، رقمی، ۸۸ ص.

۲- غروب (شعر) :

طهران ، ۱۳۳۴ ش، سری، رقمی، ۹۶ ص.

۳- مکتب انسانیّت :

(نقش حاج محمد نمازی در تحولات بین المللی)

طهران ، ۱۳۳۳ ش، سری، خشتی، ۲۱ ص

عادل (رجوع شود به) محمد .

عارف (رجوع شود به) ابوالقاسم قزوینی .

عارف (رجوع شود به) خاقان حسین دهلوی .

عارف (رجوع شود به) محمد حسین .

عارفچه (رجوع شود به) حسین اصفهانی .

عارفچه (رجوع شود به) محمد علی طبسی .

عارف الزین (رجوع شود به) احمد بن علی .

عارفعلی (رجوع شود به) محمد حسین عبرت

نائینی .

عارفعلیشاه (رجوع شود به) عبدالکریم .

عارفی (رجوع شود به) عباس .

عارفی (رجوع شود به) محمود هروی .

عاری (رجوع شود به) محمد علیخان .

ماشق اصفهانی (رجوع شود به) محمد .

میر عاشق حسین خان موسوی :

( )

۱- دیوان موسوی (شعر) :

هند ، ۱۳۱۶ ق ، سنگی .

محمد عاشق :

( )

۱- کلمه الحق :

مراد آباد . ۱۸۹۱ م ، سنگی ، وزیری ،

۲۶ ص .

منشی عاشق علیخان :

( )

۱- ذخیره العقبی فی فضائل الاله الهدی :

کلکته ، ۱۲۵۳ ق ، سنگی .

عاصم بن حمید الحناط الکوفی

( )

فی (ست) الحنفی مولا هم (ق) مولی بنی

حنيفة مات بالكوفة (کش) .

الحنفی ابوالفضل مولی کوفة ثقة عین

صدوق روی عن ابی عبدالله (ع) (صه . جش)

له کتاب عنه محمد بن عبدالحمید (جش)

والسندی ابن محمد وعبدالرحمن بن ابی

نجران (ست) .

(تلخیص الاقوال نسخة خطی)

۱- اصل عاصم بن حمید الحناط (عربی) :

طهران ، بی تاریخ ، سری، رقمی، باهتمام

حسن مصطفوی ، ۱۷۴ ص ، ضمن اصول

الستة عشر .

عاصمی (رجوع شود به) محمد .

عاصی (رجوع شود به) حسن .

عاصی گیلانی (رجوع شود به) محمد .

محمد عاقل :

( )

۱- ملفوظات شریفی :

آمله ، ۱۹۱۷ م، سنگی، وزیری، ۲۵۶ ص .

امیر سید عالم امیر بخارا :

( )

۱- حزن الملل بخارا :

پاریس ، بی تاریخ ، چاپ عکسی .

میر عالم (رجوع شود به) ابوالقاسم بن رضی-

الدین .

عالم زاده (رجوع شود به) ضیاء .

عالمی (رجوع شود به) ابراهیم [دکتر]

عالمی (رجوع شود به) ابراهیم شاو .

عالمی (رجوع شود به) روح الله ملاوندی .

عالی (رجوع شود به) نعمت خان .

عامری (رجوع شود به) پروین .

عامری (رجوع شود به) حسین بن عثمان

کوفی .

عامری (رجوع شود به) سلطان محمد .

عامری (رجوع شود به) علیمحمد .

عامری (رجوع شود به) ابوالحسن محمد ابن

یوسف نیشابوری .

عاملی (رجوع شود به) باقر .

عاملی (رجوع شود به) سیدجواد بن محمد .

عاملی (رجوع شود به) حشمت الله .

عاملی (رجوع شود به) محمد رضا بن شرف-

الدین عبدالحسین .

عاملی (رجوع شود به) عز الدین محمد .

عاملی (رجوع شود به) محمد بن حسین ابن

سعید .

عاملی (رجوع شود به) محمود بن عباس .

عاملی (رجوع شود به) مصطفی .

ابو سعید عباد العصری الکوفی :

( )

كان ابو عبد الله الحسين بن عبد الله ره يقول

سمعت اصحابنا يقولون ان عباد هذا هو عباد

بن يعقوب وانما دله ابوسمينة . جش . له كتاب

عنه ابوسمينة . ست . جش .

(تلخیص الاقوال نسخة خطی).

۱- اصل ابوسعید عباد العصری (عربی) :

طهران ، بی تاریخ ، سری ، رقمی ، باهتمام

حسن مصطفوی ، ۱۷۴ ص ، ضمن اصول الستة

عشر .

عباد الله فقیر :

( )

۱- چهل طوطی ، قصه :

پاریس ، ۱۹۲۷ م ، سری ، ۶۰ ص .

طهران ، ۱۲۹۹ ق ، سنگی .

طهران ، سری ، جیبی ، ۶۵ ص .

طهران ، سری ، رقمی ، ۳۲ ص .

طهران ، ۱۳۰۲ ش ، سنگی ، رقمی ، ۴۹ ص .

بمبئی ، ۱۳۴۶ ق ، سنگی ، رقمی ، ۳۹ ص .

عبادی (رجوع شود به) محمد علی .

محمد عباس :

( )

۱- عیدی نامه :

دهلی ، ۱۸۷۹ م ، سنگی ، وزیری ، ۲۴ ص .

۲- معراج المؤمنین :

غزنیپور، ۱۲۹۳ ق، سنگی، رحلی، ۳۵۶ ص
۳- نصرالدولینین :

لکهنو، ۱۹۱۸ م، سنگی، رقعی، ۲۳۲ ص.

میرعباس :

( )

۱- گنجینه چستان :

دهلی، ۱۸۶۶ م، سنگی، وزیری، ۱۲ ص.

عباس آریانپور :

(۱۲۸۵ ش - معاصر)

تحصیلات مقدماتی را در مدرسه سروس و متوسطه را تا کلاس ششم در مدرسه آمریکائی تمام کرده پس از آن از تاریخ ۱۳۰۷ تا مدت سه سال مدیریت داخلی مجله عالم نسوان را اداره می نمود . بعد وارد شرکت نفت شده و در سال ۱۳۱۴ در امتحانات دوره متوسطه شعبه بازرگانی شرکت نموده و باخذ دیپلم نائل گردید . پس از آن مجدداً در شرکت نفت مشغول شد و مدتی نیز در دبیرستان ادب اصفهان به تدریس علوم بازرگانی مشغول بود . بعداً عهده دار مشاغل ذیل گردید : مدیر بازرگانی کارخانه خسروی مشهد ، رئیس

اداره نیازمندیها ، رئیس اداره قماش ، معاون آمار و اطلاعات مالیات بردرآمد ، بازرس وزارتتی .

در سال ۱۳۳۵ برای مطالعه امور مالیاتی مدت شش ماه در امریکا بود و در طی سالهای ۳۴ تا ۳۶ موفق باخذ لیسانس قضائی از دانشگاه طهران شد . وی بزبان فارسی و انگلیسی شعر میسراید و اشعار انگلیسی او شهرت دارد .

(نقل از خط مؤلف)

۱- انتباهات خنده آور :

شکسپیر ، ترجمه ، طهران ، سربی ، خاور .

۲- زمینه دانش در علوم طبیعی :

پرفسور ج . آرتور تامسن ، ترجمه ،

۲- جلد ، طهران ، ۱۰-۱۳۱۱ ش ، سربی ،

رقعی ، ۱۷۵ ص .

۳- سگ باوفا :

طهران ، ۱۳۰۷ ش ، سربی ، رقعی ، ۷۶ ص

۴- عروس مدی :

طهران ، ۱۳۰۸ ش ، سربی ، رقعی ، ۹۴ ص

۵- کتاب شادمانی :

مادام الینو و پورتس ، ترجمه ، طهران ،

۱۳۰۹ ش ، سربی ، خشتی ، ۱۲۸ ص .

۶- کجا میروی :

هنری سنکوویچ ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۰۹

ش ، سربی ، رقعی ، ۲۹۴ ص .

طهران ، ۱۳۲۵ ش ، سربی ، رقعی ، چاپ

دوم .

۷- ماشین زندگی :

طهران ، ۱۳۱۶ ش ، سربی ، جیبی ، خاور

۹۲ ص .

۸- نخستین بانوی پزشک ،

راشل باکر ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۹ ش ،

عباس میرزا بن علی بن محمد طاهر میرزا
اسکندری :

(۱۳۳۸ ش)

وی که هفته گذشته در آلمان بعلت عارضه
سکته در گذشت یکی از ثروتمندترین رجال
ایران محسوب میشد و بخصوص در اطراف
طهران اراضی وسیعی بنام او ثبت شده است.
ثروت او بعدی بود که اخیراً قریه کیاکلا را
در مازندران یکجا معامله کرد و میخواست
آنها بصورت یک قریه نمونه در خاورمیانه
در آورد که اجل مهلتش نداد.

تمام عمر وی به جز چند سال اخیر بمبارزه
گذشت و حتی یکبار حکم اعدام او صادر شد
و مقدمات اجرای حکم هم فراهم شده بود که
بطرز معجز آسا نجات یافت.
(مجله سپید و سیاه شماره مسلسل ص ۳۳۳).
در سال ۱۳۰۰ ش روزنامه سیاست را در
طهران منتشر نمود.

(تاریخ جراید و مجلات ج ۳ ص ۵۳)

۱- کتاب آرزو، تاریخ فصل مشروطیت ایران :

۲ جلد، طهران، ۱۳۲۲ ش، سربسی،

وزیری، مطبوعات پروین، ۲۰۳ + ۱۶۰ ص

۲- نفت بحرین یا عباس اسکندری در خدمت مجلس
پانزدهم :

سربی، رقمی، ۲۳۸ ص.

عباس بن محمد رضا آزموده خزائی :

(- معاصر)

۱- خزان الحسینی یاد یوان آزموده (شعر) :

مشهد، ۱۳۳۴ ش، سربسی، خشتی،

۲۱۸ ص.

مشهد، ۱۳۷۳ ش، سربی، رقمی، شرکت

چاپ خراسان، ۱۰۸ ص.

عباس حاج بیژن بن محمد هاشم متخلص به

آصف :

(۱۲۹۶ ق - ۱۳۳۲ ش)

۱- انوار ناهید (شعر) :

طهران، بی تاریخ، سربی، وزیری، پنجاه

گودرزی، ۳۰۴ ص.

سید عباس بن ابوتراب حسینی قزوینی

ابوترابی :

(- معاصر)

۱- زیادة المقال فی خمس الرسول وآل :

تقریر سید حسین طباطبائی بروجردی،

تألیف ابوترابی، قم، ۱۳۴۰ ش، سربی

رقمی، ۱۵۴ ص.

بهائیان دست داد و بعضی ایشانرا به پسر بهاءالله عباس افندی (یا عبدالبها که اکنون اینطور معروف است) گرویدند و بعضی دیگر به پسر دیگرش محمدعلی . بواسطه این اختلافات بابیه چهار فرقه منقسم اند از اینقرار: (اول) کسانی که خود را (کل شیء) مینامند و ایشان عبارتند از بابیانیکه بهمان باب و مائاتی به ایمان آورده دیگر کاری باینکه وصی او کیست ندارند . عده ایشان باید بغایت اندک باشد و راقم حروف هرگز یک نفر ایشانرا ندیده ام . (دوم) ازلیان که یحیی نوری ملقب به صبح ازل را وصی و جانشین باب میدانند و گویند من یظهره الله هنوز نیامده است . این طایفه نیز نسبت به اندک وعده ایشان گویا روی بتناقض است . (سوم) بهائیان که برادر صبح ازل حسینعلی نوری ملقب به بهاءالله را من یظهره الله میدانند . ولی گویند بعد از بهاءالله اقلاً تا هزار سال دیگر هیچگونه (ظهور) جدیدی نخواهد بود (چنانکه صریح دو کتاب اقدس و سایر نوشتجات ایشانست) و گویند چون پسر بهاءالله عباس افندی بعضی از این قبیل ادعاها مینماید لهذا باید او را کنار گذارده برادرش محمدعلی را رئیس روحانی این مذهب دانست (چهارم) بهائیانیکه گویند « در فیض الله تعطیل نیست » و دعاوی عبدالبهارا (که حقیقت آنرا نگارنده این اوراق هنوز بطور یقین ندانسته ام چیست) تصدیق میکنند و او را فعلاً مظهر وقت میدانند . اکثر بابیه اکنون از این فرقه اخیر هستند و خیلی عجب است که تاریخ صبح ازل و نابرداری او بهاءالله چگونه مجدداً در ماده محمدعلی و نابرداریش عباس افندی تکرار شد و چگونه

طهران ، ۱۳۳۱ ش ، سری ، رقمی ، ۱۰۰ ص .

مهندس عباس اسلامیان :

(- معاصر)

۱- مارک توان از کودکی تاشهرت :

آلبرت پیکلاوین ، طهران ، ۱۳۲۷ ش ،

سری ، وزیرى ، مینو ، ۱۷۳ ص .

ملا عباس بن اسماعیل بن معصوم قزوینی :

( )

۱- اسرار الصلوة :

طهران ، ۱۲۹۴ ق ، ۱۳۰۴ ق .

عبدالبهاء . عباس افندی پسر بزرگ

بهاءالله حسینعلی :

(۱۲۶۰ - ۱۳۴۰ ق)

کم مذهبی در تاریخ دیده شده که در عرض مدت ۶۹ سال (۱۲۶۰ - ۱۳۲۹) مانند علیمحمد باب اینهمه تغییرات و تبدیلات در آن روی داده باشد . . . و اختلاف بزرگ در عرض این مدت مابین بابیه روی داد و اتحاد اولیه ایشانرا مبدل بانقسام نمود . یکی اختلافیکه باعث انقسام بابیه به بهائى و ازلی گردید . دیگر اختلافیکه بعد از فوت بهاءالله (دوم ذی القعدة ۱۳۰۹) مابین خود

در مذهب بابیه فرقه ارتجاعیون یا پارسی محافظین همیشه مقدر شده است شکست بخورند . با وجود اینها موقع عباس افندی خیلی باریکتر و کار او خیلی مشکلمتر از پدرش بود . زیرا در مسئله من يظهره الله چنانکه سابق مذکور شد باب جای تأمل و مجال تردد برای احدی از اتباع خود نگذاشته است و برایشان حتم نموده که هر کس در هر کجا ادعای این مقام را نماید بی چون و چرا و بلا شرط شئی او را تصدیق نمایند . ولی بهاء الله کار را باین آسانی نگرفته و تا مدت هزار سال تمام میدان ادعای (ظهور) جدیدی را برای هیچکس خالی نگذاشته و جمیع هوا و هوسها را از بیخ بریده است الخ (مقدمه نقطه الکاف ص ۵) و ص ۷ بقلم میرزا محمدخان قزوینی) .

عبدالبهاء در سال ۱۲۶۰ قی بدنیا آمده همه جا دنبال پدرش بود . ساخته های او را یکایک میدید و در همه بازیه با او شرکت مینمود . طوری زبردست بارآمد که از پدرش جلو افتاد . در سال ۱۳۴۰ ق مرد و او را در حیف همانجائی که میکوبند استخوانهای باب را دفن کرده اند بخاک سپردند الخ . (ساخته های بهائیت در صحنه دین و سیاست ص ۹۳) .

۱- اسرار الغیبه لاسباب المدنیة :

لندن، ۱۹۱۰ م، سری، وزیر، ۲۴۲ ص.

۲- الواح :

چاپ سال ۱۹۰۷-۹-۱۹۰۶ م ۸+۱۶ ص .

۳- تذکرة الوفاء فی ترجمة حياة قدماء الاحیاء :

حیف، ۱۳۴۲ ق ، سری، ناشر محمدحسین

کهربائی .

۴- جواب پرفسور آلمانی دکتر فورال با چند لوح دیگر :

طهران، ۱۳۴۰ ق، ناشر شیخ فرج .

۵- جواب نامه جمعیت لاهای برای اجرای صاحب عمومی :

مصر، ۱۳۳۸ ق ، سری ، باهتمام فرج الله

زکی الکردی، ۳۹ ص .

۶- خطابات عبدالبهاء فی اروپا و امریکا :

محمد زرقانی، مصر، ۱۳۴۰ ق ، سری ،

ناشر فرج الله الکردی .

۷- ذکر الاسرار فی مغارج الاسفار لمن یرید ان یرافق

الی الله المقتدر الغفار الصادرة من قلم الابهاء حين کان

جماله مشرقا عن افق الزوراء :

بمبئی، ۱۳۱۲ ق سنکی، ۵۵ ص .

۸- رسالة المدنیة :

لندن، ۱۹۱۰ م، سری، رقی، ۲۴۲ ص.

مصر، ۱۳۲۹ ق، سری، رقی ، ناشر شیخ

فرج الله مریوانی، ۱۴۱ ص .

۹- مجموعه مبارکه :

بمبئی، ۱۳۲۶ ق سنکی، ۸+۲۳۵ ص.

۱۰- مقاله سیاح :

لندن، ۱۸۹۱ م = ۱۳۰۹ ق ، خط

زین المقربین ، چاپ عکسی، ۲۱۱ ص.

چاپ سال ۱۳۰۸ ق، سنکی، ۲۴۰ ص .

چاپ سال ۱۳۳۵ ق، سنکی.

۱۱- مکاتیب عبدالبهاء :

۳ جلد، مصر، ۲۸ - ۱۳۳۰ ق ، سری ،

باهتمام فرج الله الکردی، ۴۸۸ + ۸ +

۳۳۴ + ... ص .

۱۲- مذاجات نامه :

چاپ سال ۱۳۴۰ ق، ۷۷ ص .

۱۳- مذاجات نامه (عربی) :

چاپ سال ۱۳۱۹ ق، ۷۲ ص .

۱۴- النور الالهی فی مقاضات عبدالبهاء :

لندن، ۱۳۲۵ ق = ۱۹۰۸ م ، سری، رقی،

۲۴۲ ص .

قاهره، ۱۳۳۹ ق، چاپ چهارم، سری ،

باهتمام فرج الله الکردی، ۲۱۷ ص .

مصر، ۱۳۳۰ ق، سری، ۵۲۶ ص.

عباس بن محمد علی اقبال آشتیانی

(۱۳۱۴ هـ - ۱۳۳۴ ش)

پس از اموختن تعلیمات مقدماتی و ابتدائی بسال ۱۳۲۸ ق بطهران آمد و بمدرسه دارالفنون وارد شد و پس از فراغت از تحصیل در کتابخانه عمومی معارف بکار اشتغال یافت و در همان اوقات در مدرسه دارالفنون زبان فارسی تدریس میکرد. تدریس ادبیات و جغرافیا در مدارس نظام و علوم سیاسی و دارالمعلمین عالی نیز سالها با او بود. وی درسال ۱۳۰۴ ش از طرف وزارت جنگ به سمت منشی بهمراه هیئت نظامی ایران بیاریس رفت و توفیق یافت که از مدرسه (سربن) درجه لیسانس در ادبیات را دریافت دارد. چون بایران بازگشت دانشگاه ایجاد شده بود بسمت استادی در دانشکده ادبیات انتخاب گردید.

اقبال در فرهنگستان ایران از اعضاء پیوسته میباشد و اکنون مستشار فرهنگی ایران در ممالک ترکیه و ایتالیا راعهده دار است. (نثر فارسی معاصر ص ۱۵۷).

ادبیات فارسی مرهون (تاریخ ادبی) است که چکیده قلم عباس اقبال میباشد قسمتی از این تاریخ متفرقا مجلات دوازده گانه دانشکده را مزین نموده. طرز افاده عباس اقبال بلیغ و منظم است. علمی دشتی با عباس اقبال در متانت قلم اتحاد دارند فرقی که ما بین این دو نویسنده مسلم دیده میشود اینست که جنبه ادبی نزد اولی بجنبه تحقیق نزد دومی و متانت اولی در فکر با نسیج دومی در اسلوب تبدیل میشود. در حقیقت عباس اقبال نویسنده محقق است. آثار مختلفه ایشان در روزنامه های نوبهار و مجلات بهار و مجله دانشکده و مجله کادو و غیره درج گردیده. (منتخبات آثار ص ۱۴۸).

در این مدت اقامت ثانوی خود در پاریس با آقای میرزا عباسخان اقبال آشتیانی مقیم طهران از فضلا و ادبای جوان ایران آشنائی غائبانه و روابط کتبی پیدا کردم. آقای اقبال با تبحر شرقی طریقه انتقادی و تدقیق عربی را جمع دارد و با یک پشتکار ملال ناپذیری توأم با حرارت و شور جوانی در احیای آثار ادبی صنایع عجم میکوشد.

(بیست مقاله ج ۱ ص ۲۹).
مجله یادگار ب مدیریت وی اداره میشد. در این سنوات اخیر راین فرهنگی ایران در رم و آنکارا بود. در بهمن ۱۳۳۴ ش مرحوم شد.

- ۱- تاریخ اکتشافات جغرافیائی و تاریخ علم جغرافیا: طهران، ۱۳۱۴ ش، سری، خشتی، ۲۴۷ ص.
- ۲- تاریخ ایران سال چهارم دبیرستانها: طهران، ۱۳۲۳ ش، سری، رقمی، ۳۹۴ ص.
- ۳- تاریخ ایران از استیلای مغول تا انقراض قاجاریه: طهران، برای سال پنجم دبیرستانها.

- ۱۴- تاریخ مفصل ایران از استیلای مغول تا انقراض قاجاریه:
طهران، ۱۳۲۰ ش، سربی، وزیری، ۴۵۵ ص.
- ۱۵- جغرافیای آسیا، افریقا، اقیانوسیه:
طهران، برای سال اول دبیرستانها، ۱۳۲۸ ش،
سربی، رقعی، چاپ نهم، ۱۶۴ ص.
- ۱۶- جغرافیای اقتصادی و تجارتی ایران و انگلیس و
فرانسه و آلمان:
طهران، سال چهارم دبیرستانها، ۱۳۲۹ ش،
سربی، رقعی، ۱۶۸ ص.
- ۱۷- جغرافیای ایران در خارجه:
طهران، سربی، رقعی، ۲۲۰ ص.
- ۱۸- جغرافیای عمومی:
طهران، ۱۳۳۹ ق.
- ۱۹- خاندان نوبختی:
طهران، ۱۳۱۱ ش، سربی، وزیری، ۲۹۷ ص.
- ۲۰- خدمات ایرانیان بتمدن عالم:
طهران، سربی، وزیری.
- ۲۱- دوره تاریخ عمومی شامل تاریخ ایران سه سلسله
سلوکی و اشکانی و ساسانی و عرب و روم:
طهران، برای سال دوم متوسطه، ۱۳۴۳ ق،
سربی، خشتی، ۱۳۳ + ۱۳۳ + ۴ ص.
- ۲۲- دوره تاریخ عمومی:
شامل دوره ماقبل تاریخ و تاریخ مصر
و کلد و آشور و فینیقیه و ایران و یونان موافق
پروگرام رسمی وزارت معارف، اگر کسی
بخواهد نمونه کلمی از روانی انشاء و سلاست
عبارت و روشنی و وضوح معنی و حسن ترتیب
و تبویب تماشا کند باید بلاشک این کتاب را
مطالعه نماید.
- نمیدانم کجا اند آنکسانیکه میگویند
زبان فارسی حالیه تنگ است و استعداد
تدوین کتب علمی و ادبی مطابق احتیاجات
عصر جدید را ندارد. خوبست بیایند و در
این کتاب نظری افکنند تا به بینند مؤلف
هنرمند آن با چه استادی و مهارت از عهده

- ۱۳۳۳ ش، سربی، رقعی، ۲۳۲ ص.
- ۴- تاریخ ایران از بدو خروج چنگیز تا ظهور امیر تیمور:
طهران، ۱۳۵۲ ق، سربی.
- ۵- تاریخ ایران از صدر اسلام تا استیلای مغول:
طهران، ۱۳۳۱ ش، برای سال پنجم،
سرای، وزیری، ۱۱۰ ص.
- طهران، برای سال چهارم متوسطه، ۱۳۱۸ ش،
سربی، رقعی، ۴۰۹ ص.
- ۶- تاریخ ایران از ظهور اسلام تا حمله مغول:
طهران، سال چهارم دبیرستان، ۱۳۳۰ ش،
سربی، وزیری، ۱۹۲ ص.
- ۷- تاریخ تمدن جدید:
طهران، سربی، وزیری، ۴۳۸ ص.
- ۸- تاریخ عمومی و ایران:
طهران، برای پنجم دبیرستان، ۱۳۱۹ ش،
سربی، وزیری، ۴۵۵ ص.
- طهران، برای سال چهارم دبیرستان، طهران،
۱۳۱۸ ش، سربی، وزیری، ۵۸۵ ص.
- ۹- تاریخ مختصر ایران:
پاول هرن، ترجمه، طهران، ۱۳۱۴ ش،
سربی، رقعی، شرکت مطبوعات، ۱۴۳ ص.
- ۱۰- تاریخ مختصر جنگهای بین المللی اول و دوم:
۱۱- تاریخ عالم در قرون معاصر:
طهران، برای سال پنجم متوسطه، ۱۳۳۱ ش،
سربی، وزیری، ۱۱۰ ص.
- ۱۲- تاریخ مختصر عالم:
طهران، برای سال ۵۰۴ ابتدائی، ۱۳۴۳ ق،
سنگی، رقعی، ۱۴۲ ص.
- ۱۳- تاریخ مفصل ایران از استیلای مغول تا اعلان
مشروطیت:
جلد اول از حمله چنگیز تا تشکیل دولت
تیموری، طهران، ۱۳۱۲ ش، سربی، وزیری،
۶۳۶ ص.
- جلد اول، طهران، ۱۳۴۱ ش، سربی، وزیری،
دامقدمه ایرج افشار، بیست + ۶۱۹ ص.

این کار برآمده و یکی از مواضع بسیار دلکش یعنی تاریخ ملل قدیمه بوضع اروپا را گرفته وبا بهترین اسلوبی و سهل ترین انشائی بهمین فارسی متداول حالیه خودمان بدون استمانت نه از کلام اروپائی نه از لغات (قلنبه) عربی نه از تعبیرات و اصطلاحات ترکی نه از فارسیهای منسوخ قدیمی کتابی درمنتهای نفاست و مطبوعیت از آن ساخته است بطوریکه عوام و اطفال در نهایت سهولت آنرا میفهمند و خواص از سلاست انشاء آن لذت میبرند . . . شکی نیست که مؤلف فاضل از عهده چنین امر خطیری برنیامده است مگر بواسطه سرمایه بسیار و سیمی که از ادبیات فارسی و عربی (علاوه بر اطلاعات عمیق از السنه و علوم اروپائی که اصل موضوع این کتاب مؤسس بر آن است) داشته است . . .

بیست مقاله قزوینی ج ۲ ص ۲۱۰ .

برلن، ۱۳۴۳ ق، سربی، رقعی، چاپ دوم، ۲۴۰ ص .

طهران، ۱۳۴۵ ق، سربی، رقعی، چاپ سوم، ۲۲۰ ص .

طهران، ۱۳۱۴ ش.

۲۳- دوره تاریخ عمومی :

(جلد دوم، قسمت اول تاریخ ایران قبل از اسلام، قسمت دوم تاریخ عرب، قسمت سوم تاریخ ایران بعد از اسلام، قسمت چهارم تاریخ روم، طهران، برای سال دوم دبیرستان، ۱۳۱۰ ش، سربی، رقعی، ۲۹۳ ص .

طهران، ۱۳۱۵ ش، سربی، رقعی، ۲۹۳ ص.

۲۴- دوره تاریخ عمومی :

طهران، ۱۳۱۵ ش، سربی، رقعی، ۳۴۵ ص .

۲۵- دوره جغرافیای عمومی و جغرافیای امریکا و استرالیا :

(سال اول دبیرستان) .

طهران، بی تاریخ، سنگی، رقعی، چاپ - چهارم، ۱۷۸ ص.

طهران، ۱۳۱۵ ش، سربی، رقعی، ۳۴۵ ص.

طهران، ۱۳۱۴ ش، سربی، رقعی، چاپ - ششم، ۱۷۹ ص.

۲۶- دوره جغرافیای مقدمات و جغرافیای قطبی امریکا :

طهران، ۱۳۳۹ ق، سربی، ۱۸۰ ص.

۲۷- روسها و انگلیسها در آسیای مرکزی :

سلطان دیدرل، ترجمه، طهران، ۱۳۰۸ ش،

سربی، خشتی، شورای نظام، ۱۵۴ ص .

۲۸- سه سال در دربار ایران :

فوروبه طبیب مخصوص ناصر الدین شاه

از سنه ۱۳۰۶ تا ۱۳۰۹ ق، ترجمه، طهران،

۱۳۲۶ ش، سربی، رقعی، ۳۲۵ ص.

۲۹- سیره الامم و الملک فی الفلسفیه :

(شرح حال محمد بن زکریا رازی بقلم

خود وی که دکتر گرواس متن عربی را با

مقدمه و حواشی در دو شماره یکی از مجلات

ایتالیائی بنام (شرق) منتشر ساخته و عباس

اقبال آشتیانی آنرا بفارسی ترجمه نموده

است .

مجله یادگار سال اول شماره ۳ ص ۵۷ .

۳۰- شرح حال عبدالله بن مقفع :

برلن، ۱۳۰۶ ش، سربی، رقعی، ۱۲۴ ص.

۳۱- طبقات سلاطین اسلام :

استانلی لین پل، ترجمه، طهران، ۱۳۱۲

ش، سربی، رقعی، ۳۳۹ ص.

۳۲- قابوس و شمشیرزیاری :

برلن، ۱۳۴۲ ق، سربی، رقعی، ۲۸ +

۱۶۰ ص.

۳۳- کلیات تاریخ تمدن جدید :

شورای نظام ، ۱۶۶ ص.

عباس ایزدی :

(- معاصر)

۱ - تلوزیون :

بمشارکت اوغازی مقدم ، طهران ، ۱۳۳۸

ش ، سربی ، خشتی ، امیر کبیر ، ۲۷۷ ص.

دکتر عباس (بن حاج سید رضی) بابک :

(۱۲۹۹ ش - معاصر)

در رشت متولد شده . در سال ۱۳۱۶ ش در رشت دوره متوسطه را پیاپی رسانیده و در سال ۱۳۲۰ در رشته علوم سیاسی بدرجه لیسانس از دانشکده حقوق طهران نائل آمده و سپس وارد خدمت وزارت کشور شده و عهده دار مشاغل ذیل گردیده است :

بخشدار بابل ، شهردار قم و زنجان و همدان ، بازرس وزارت کشور ، فرماندار خمسه و طوالش ، فرماندار بندر پهلوی و رشت . معاون استانداری گیلان .

در سال ۱۳۲۰ برای دو سال از طرف وزارت کشور بارویا مأموریت یافته و در این مدت ضمن مطالعه امورا داری در دانشکده حقوق پاریس تحصیل نموده و بدرجه دکتری

طهران ، ۱۳۲۵ ش ، سربی ، وزیری ، ۴۴۰ ص.

۳۴ - کلیات جغرافیای اقتصادی و تجارتی ایران و انگلیس و فرانسه و آلمان :

طهران ، دوره دوم ادبی دبیرستانها ،

۱۳۱۵ ش ، سربی ، وزیری ، ۲۲۱ ص.

طهران ، ۱۳۱۸ ش ، سربی ، وزیری ،

۲۱۹ ص.

۳۵ - کلیات علم جغرافیا :

طهران ، ۱۳۱۲ ش ، سربی ، وزیری ،

۲۴۷ ص.

۳۶ - مأموریت ژنرال ماردان در ایران :

کنت آلفورد دوگاردان ، ترجمه ، طهران ،

۱۳۱۰ ش ، سربی ، رقمی ، ۱۹۳ ص.

۳۷ - مطالعاتی در باب بحرین و جزائر و سواحل خلیج فارس :

طهران ، ۱۳۲۸ ش ، سربی ، وزیری ، ۱۵۰ ص.

۱۴ ص.

۳۸ - ناپلئون و اسلام :

شرفیل ، ترجمه ، طهران ، سربی ، جیبی ،

۶۰ ص.

۳۹ - وزارت در عهد سلاطین بررگ ساجوقی :

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سربی ، وزیری ، نشریه

۵۲۰ دانشگاه .

۴۰ - یادداشت های ژنرال کره زل :

(ژنرال مذکور فرستاده ناپلئون بصوب

هندوستان بوده و یادداشت های راجع به

مأموریت خود نوشته که بوسیله ژنرال درما

فرانسوی تدوین شده و قسمت اول از آن

یادداشت ها راجع به سالهای ۱۱۹۵ - ۱۲۲۷

میباشد که بوسیله اقبال آشتیانی از فرانسه

بفارسی ترجمه شده است) ،

طهران ، ۱۳۱۰ ش ، سربی ، خشتی ، نشریه

مرکز تحقیقات کتب و اسناد

در رشته حقوق اداری نائل شدم. و در مراجعت
بایران بسمت فرماندار و معاون استانداری
طهران مشغول انجام وظیفه هستم.
(نقل از خط مؤلف).
استاندار گیلان.

(روزنامه اطلاعات ۱۳۴۰/۵/۹).

۱- ده و کدها:

طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، رقمی، شرکت
میهن، ۶۶ ص.

عباس باقری:

(- معاصر)

۱- آدم زیادی:

تورگنیف، ترجمه، طهران، ۱۳۲۸ ش،
سری، رقمی، چاپ دوم، معرفت، ۵۶ ص.

۲- شادی:

آنتوان چخوف، ترجمه، طهران، ۱۳۳۰
ش، سری، جیبی، ۴۳ ص.

۳- مذهب در اتحاد جماهیر شوروی:

س. فرودف، ترجمه، طهران، ۱۹۴۷ م،
سری، رقمی، ۵۱ ص.

عباس بنی صدر:

(- معاصر)

۱- اتالا:

طهران، ۱۳۱۰ ش، سری، رقمی، ۸۶ ص.

۲- فاوست:

گوته، ترجمه، طهران، ۱۳۱۷ ش، سری،
رقمی، ۱۳۰ ص.

عباس بن حسین پرویز:

(- معاصر)

۱- از ظاهریان نامغول:

جلداول، طهران، ۱۳۲۰ ش، سری،
وزیری، ۵۱۲ ص.

۲- تاریخ اروپا در قرن ۱۷ و ۱۸:

طهران، پنجم ادبی، ۱۳۱۶ ش، سری،
وزیری، ۲۴۷ ص.

۳- تاریخ اروپا در قرون وسطی:

جلد اول، طهران، ۱۳۱۶ ش، سری،
وزیری، مرکزی، ۱۶۸ ص.

۴- (الف) تاریخ ایران بعد از اسلام تا عصر حاضر:

۵- (ب) تاریخ روابط ایران با اروپائیان در
دوران سلطنت صفویه و قاجاریه:

طهران، سری، وزیری، مرکزی، ۵۶ ص.
طهران، سری، رقمی، ابن سینا، ۷۳ +
۱۰۳ ص.

۶- تاریخ ایران در قرون ۱۹ و ۲۰:

طهران، ۱۳۱۶ ش، سری، رقمی، ۲۵۱ ص.
۷- تاریخ تمدن جدید اروپا:

طهران، برای ششم ادبی، سری، وزیری،
دانش، ۲۲۴ ص.

۸- تاریخ دیالک و غزنویان:

طهران، ۱۳۳۶ ش، سری، وزیری، علی-
اکبر علمی، ۷۱۸ + ۹۱ ص.

۹- تاریخ عمومی و اروپا از قرن وسطی تا پایان جنگ
بین المللی ۱۴ - ۱۹۱۸ م:

طهران، سری، رقمی، ابن سینا، ۲۶۰ ص.

۱۰- جغرافیای اقتصادی ایران و انگلیس و فرانسه و آلمان :

طهران ، ۱۳۱۸ ش.

۱۱- جغرافیای اقتصادی عمومی ایران :

طهران ، برای ششم ادبی ، طهران ، سری ، وزیر ، دانش ، ۲۲۴ ص.

طهران ، بی تاریخ ، سری ، وزیر ، دانش ، چاپ سوم ، ۲۲۲ ص.

۱۲- کتاب فهرست تاریخ ایران :

طهران ، ۱۳۲۶ ش ، سری ، وزیر ، ۴۸ ص.

عباس پهلوان :

(- معاصر)

۱- شکار عنکبوت :

طهران ، سری .

۲- شب عروسی بابام :

(۲- روز برفی ۳- روز قضیه ضمیمه)

پرونده ۴- خارش هر سازه ۵- معلم سرودما)

طهران ، ۱۳۴۱ ش ، سری ، وزیر ، مجله امید ، ۷۵ ص.

عباس چلیپا :

(- معاصر)

۱- اسماعیل ، مجموعه داستان :

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سری ، رقی ، ۱۹۶ ص .
۲- باغ :

طهران ، ۱۳۲۷ ش ، سری ، جیبی ، ۷۰ ص .
۳- کلاس عشق :

طهران ، سری .

شیخ عباس بن حاج ملا حاجی حائری :
(۱۲۹۸ ق - ۱۳۶۰ ق)

در طهران تولد یافت و از دوازده سالگی بفرگرفتن علوم دینی و ادبی مشغول شده و پس از چندی بنحیف رفته و قاضی و سه سالگی در آجا بتحصیل فقه اشتغال داشته بعداً بایران مراجعت نموده و در طهران مقیم شده است . سال ۱۳۶۰ ق درگذشت .

(آثار الحجة ج ۱ ص ۲۲۶) .

۱- رساله در رضاع :

طهران .

۲- رساله لبنیه در احکام زنانی شوقی :

طهران ، ۱۳۵۶ ق ، سری ، رقی ، اسلامیة ۵۲ ص .

۳- شرح اصول کافی کتاب عقل و جهل :

جلد اول ، طهران ، ۱۳۵۸ ق ، سنگی ،

وزیری ، ۳۰۸ ص .

۴- مسائل التریبوة :

طهران ، ۱۳۵۲ ق ، سنگی ، جیبی ، ۳۲ ص .

۵- موائد الکرم الزوار عبدالعظیم :

طهران .

حاج میرزا عباس ایروانی ملقب بفخرالدین
مشهور بحاج میرزا آقاسی :
(۱۲۶۵ ق)

باصدارت چهارده ساله عهد محمد شاه
مرحوم در علم و عرفان مقامی معلوم دارد و
استقصاء احوال اخبار این شخص در نیک
مردی و بزرگواری و دانشوری و درویش
منشی و حق پرستی کتابی مخصوص میخواهد .
اول این دولت را ادراک نمود و چون از
خدمات دیوانی منسلخ بود پس در عداد علماء
و عرفاء این عهد جاوید عهد محسوب است
فوتش در سال دوم از جلوس همایون بمراق
عرب اتفاق افتاد . مشهور است بلکه نزدیک
مشهود که با وجود صحت یک هفته قبل الوقت
از رحلت خود خبر داده بود .
(المآثر و الآثار ص ۱۵۷)

سایر ماخذ : مرآت الیلدان ج ۲ ص ۲۴ .

۱- رساله چهار فصل سلطانی و شیم فرخی :

طهران ، ۱۳۳۳ ق ، سنگی ، جیبی ، بدستور
ظفرالدوله سردار مؤید ، باهتمام حسن -

منطق الملك ، ۶۷ + ۸ + ۱۵ ص ، در
خاتمه اشعار حاج میر سلام الله مجتوب -
علیشاه و اشعار ظفرالدوله سردار مؤید
مراغه .

۱- مصابیح محمدیه :

تبریز ۱۲۶۳ ق .

عباس حکیم :

(- معاصر)

۱- پائنه برقی :

طهران ، ۱۳۲۷ ش ، سری ، رقمی ، زوار ،
۲۵۶ ص .

۲- گل ریواس ، مجموعه شش داستان :

(۱- کیوتی ۲- باد ۳- مهمانی ۴- وسواسی

۵- گل ریواس ۶- زخم) .

طهران ، سری ، رقمی ،

امیر عباس حیدری :

(- معاصر)

استاد زبان فارسی دانشگاه کمبریج .

۱- سنگهای انتقام مجموعه ۱۵ داستان :

طهران ، ۱۳۳۰ ش ، سری ، رقمی ، ۱۵۰ ص .

عباس خالصی :

(- معاصر)

۱- فورٹایڈیک فراوردہ غذائی حاوی فاکتور های
ویتامین :

طهران ، ۱۳۳۸ ش، سری ، رقمی ، نشریه
دانشکده دامپزشکی ، ۴۶ ص.

عباس بن شیخ اسدالله بن حاج ملاعلی خلیلی :
(- معاصر)

وی برادرزاده حاج میرزا حسین خلیلی
است و در نجف متولد شده . بعد از تحصیل
مقدمات علوم عربی در نهضت عراق جمعیت
نهضت اسلام را تشکیل داد و بعد از جنگ
بین المللی اول که از طرف انگلیسها محکوم
باعدام شده بود فراراً با ایران آمده و در
طهران مدتی در اداره روزنامه رعده مشغول
تحریر شد بعد از آن روزنامه اقدام را منتشر
ساخت و مدت بیست و هفت سال این روزنامه
منتشر میشد .

(تاریخ جراید و مجلات ج ۱ ص ۲۲۶) .

سایر مآخذ ، مقالات الحنفیاء ص ۲۰۱

۱ - اسرار شب :

طهران ، اسفند ۱۳۰۵ ش، سری ، جیبی ،
کتابفروشی کاوه ، چاپ دوم ، ۸۲ ص.

طهران ، فروردین ۱۳۰۵ ش، سری ، جیبی ،
۷۰ ص.

طهران ، ۱۳۱۱ ش، سری ، رقمی ، چاپ -

سوم ، ۷۰ ص.

۲- الاعتذار محمد و القرآن :

جان دیون پورت ، ترجمه ، طهران ۱۳۷۵

ق ، سری ، رقمی ، ۱۹۲ ص.

۳- انتقام :

طهران ، ۱۳۰۴ ش، سری ، رقمی ، ۸۶ ص.

طهران ، ۱۳۱۱ ش، سری ، رقمی ، چاپ -

دوم ، ۷۴ ص.

۴ - انسان :

طهران ، ۱۳۰۴ ش، سری ، رقمی ، ۱۰۰ ص.

طهران ، ۱۳۲۰ ش، سری ، رقمی ، ۱۰۹ ص.

۵ - ایران بعد از اسلام :

جلد اول ، طهران ، ۱۳۳۵ ق، سری ، وزیری ،

نشریه ۳۸۶ دانشگاه ، ۳۲۰ ص.

۶- پرتو اسلام ترجمه ضحی الاسلام :

احمد امین مصرکه طهران ، ۱۳۱۵ ش ،

سری ، وزیری ، ۴۲۹ ص.

طهران ، ۱۳۳۶ ش، سری ، وزیری ، چاپ -

دوم ، ۴۶۶ ص.

طهران ، ترجمه جلد دوم ضحی الاسلام ،

جلد سوم پرتو-اسلام ، ۱۳۳۵ ش ، سری ،

وزیری ، ۳۸۱ ص.

۷- پرتو اسلام ترجمه فجر الاسلام :

احمد امین مصری ، طهران ، ۱۳۱۶ ش ،

سری ، وزیری ، ۳۲۳ ص.

طهران ، ۱۳۳۶ ش، سری ، وزیری ، چاپ -

دوم ، اقبال ، ۳۵۰ ص.

۸- پیرچاک هندی :

طهران ، سری ، جیبی ، ۸۶ ص.

طهران ، ۱۳۰۶ ش، سری ، رقمی ، ۱۰۸ ص.

طهران ، ۱۳۱۵ ش، سری ، رقمی ، چاپ -

چهارم ۸۳ ص.

۹- چال سواد دامن زن سیاه :

۷۹ ص.

حکوم عباس شریف دارابی شیرازی :

(- معاصر)

۱ - تحفة المراد شرح قصیده حکیمه میرفندرسکی :

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سنگی ، رقمی ، خط

فضل الله لایق ، اقبال ، لز + ۱۸۲ ص.

مهندس عباس دواجی :

(- معاصر)

مهندس کشاورزی مونپلیه . دارای
دیپلم از دانشکده طب طهران و دیپلم تخصصی
جانور شناسی کشاورزی از انستیتو آگرو
نومیک پاریس . رئیس دفع آفات ، مدیر کل
کشاورزی ، رئیس کمیته بین المللی دفع ملخ ،
عضو کمیته ، استاد دفع آفات دانشکده
کشاورزی .

(سالنامه دانشگاه تحصیلی ۳۴ - ۱۳۳۵
ص ۳۳۵) .

۱ - آفات مهم گیاهان زراعی و طرز مبارزه با آنها :
طهران ، ۱۳۲۸ ش ، سری ، وزیر ، ۲۹۵ ص .

۲ - آفات و بیماریهای نباتی :

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سری ، وزیر ، ۱۰۱ ص .
طهران ، ۱۳۲۵ و ۱۳۲۶ ش و ۱۳۲۷ ش

۳ - حشرات زیاد آور ایران :

(ملخها و سایر حشرات زیان آور غلات) .

طهران ، ۱۳۱۰ ش ، سری ، جیبی ، ۴۸ ص .

۱۰ - خیالات :

طهران ، ۱۳۰۹ ش ، سری ، جیبی ، ۱۰۰ ص .

۱۱ - داستان امروز :

طهران ، ۱۳۱۰ ش ، سری ، رقمی ، ۴۸ +

۴۰ ص .

۱۲ - دیرسمان :

طهران ، ۱۳۱۲ ش ، سری ، رقمی ، ۶۲ ص .

۱۳ - رشحات قلم :

طهران ، ۱۳۱۱ ش ، سری ، جیبی ، ۷۲ ص .

طهران ، بی تاریخ ، سری ، جیبی ، چاپ -

سوم ، ۷۲ ص .

۱۴ - روز ارسپاه :

طهران ، سری ، رقمی ، ۱۲۴ ص .

طهران ، ۱۳۱۰ ش ، سری ، رقمی ، ۱۳۴ ص .

طهران ، ۱۳۴۳ ق ، سری ، رقمی ، ۱۸۴ ص .

طهران ، ۱۳۱۵ ش ، سری ، رقمی ، چاپ -

چهارم ، ۱۳۱ ص .

۱۵ - زندانیان :

ماکسیم گورکی ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۱۰

ش ، سری ، رقمی ، ۴۸ ص .

طهران ، ۱۳۳۰ ش ، سری ، رقمی :

۱۶ - زندانی حضرت علی (ع) :

طهران ، سری ، رقمی ، اقبال ،

۱۷ - شارلوت :

طهران ، ۱۳۱۰ ش ، سری ، جیبی ، ۴۰ ص .

۱۸ - غرائب عالم :

طهران ، ۱۳۱۰ ش ، سری ، رقمی ،

۴۸ ص .

۱۹ - فجایع :

طهران ، ۱۳۱۱ ش ، سری :

۲۰ - مقتضات :

طهران ، ۱۳۰۹ ش ، سری ، رقمی ، ۸۰ ص .

طهران ، بی تاریخ ، چاپ دوم ، سری ، رقمی ،

طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، وزیر، نشریه
۲۱۱ دانشگاه، ۲۴۸ ص.

میر محمد عباس دهلوی :

( )

۱- احکام الجفر :

هند، ۱۸۷۲ م، سنگی.

سید عباس حسینی ملقب بجوهوری، متخلص
بذاکر :

( )

۱- خزائن الاشعار در مرثیاتی :

(۱- جواهر الاسرار ۲- خصایص الاخبار

۳- مصائب الابرار ۴- نتایج الافکار).

طهران، ۱۳۳۳ ق.

طهران، ۱۳۱۰ ش = ۱۳۵۰ ق، سنگی،
رقعی، چاپ سیزدهم، ۲۴۸ ص.

طهران، ۱۳۶۷ ق، سنگی، رقیعی، فرهومند،
۲۸۷ ص.

طهران، ۱۳۵۴ ق، سنگی، رقیعی، فرهومند،
۱۵۹ ص.

عباس راسخی لاهیجانی :

(- معاصر)

۱- اثبات خلافت بلا فصل علی (ع) :

۲ جلد، طهران، ۱۳۲۳ ش، سری، رقیعی،
۲۸۰ + ۲۴۸ ص.

۲- فاتحه ومعنی آن :

محمد رشید رضا مصری، ترجمه، رشت،
۱۳۲۵ ش، سری، ربعی، ۲۴۱ ص.

عباس رسام ارژنگی :

(- معاصر)

دبیر دبیرستان دارالفنون.

۱- دیوان شعر :

طهران، ۱۳۳۱ ش، سری، وزیر،
۲۱۶ ص.

عباس رستمزاده :

(- معاصر)

۱- فرنگیس و سیاوش :

شیراز، ۱۳۲۷ ش، سری.

۲- یوسف و زلیخا :

شیراز، ۱۳۲۷ ش، سری.

عباس بن احمد بن محمد همدانی یمانی انصاری :

شروانی هندی متخلص برفعت :

(زنده در سال ۱۳۰۷ ق)

میرزا ابراهیم خان جدا علی او وزیر
نادرشاه افشار بوده بعداً از آن شغل مستعفی
و در نجف مجاور گردید. میرزا احمد
پدرش صاحب حدیقه الافراح لازاحه الانراح
است که بسال ۱۲۲۰ ق در کلکته مقیم
شده خود میرزا عباس یکی از ادباء و فضلاء و
مورخین هندوستان بوده و تا سال ۱۳۰۷ ق
حیات داشته است.

مآخذ : کتاب علمای معاصرین ص ۳۱،
شمع انجمن ص ۱۸۲.

۱- تاریخ آل امجاد :

لکهنو، ۱۳۱۲ ق، سنگی،

دهلی، ۱۳۱۲ ق، سنگی، وزیر، ۲۱۰ ص.

۲- تاریخ بهوپال :

لکهنو، سنگی،

۳- باغ چهارچمن در تاریخ دکن :

لکهنو، سنگی،

۴- سلطان نامه گرامی، تاریخ جنگ روس و عثمانی :

پطرزبورغ.

بمبئی، ۱۳۰۴ ق، سنگی، وزیرى، باهتمام
ملك الكتاب شیرازی، ۸۹ ص.

بمبئی، ۱۳۰۷ ق، سنگی، وزیرى، باهتمام
ملك الكتاب ۱۰۲ ص.

سنگی، وزیرى،

۵- (الف) سواطع الانوار فی تقریظات عبقات الانوار:

۶- (ب) زینة الانشاء:

لکهنو، ۱۳۰۳ ق، سنگی،

۷- قلائد الجواهر فی احوال البواهر (یا) عبدة الاخبار

یا تاریخ تکر، رد بر طریقه اسمعیلیه:

بمبئی.

دکتر عباس بن (شیخ غلامحسین کرمانی) ریاضی:

(۱۲۸۶ ش - معاصر)

در کرمان متولد شده. تحصیلات ابتدائی
را در مدرسه شهاب و سیکل اول متوسطه را
در مدرسه دولتی احمدی بایران رسانیده
پس از آن در سال ۱۳۰۴ بطهران آمده
بدارالمعلمین وارد شد و از آن دبیرستان
باخذ دیپلم در قسمت ریاضی نائل آمد. در
سال ۱۳۱۱ جزو محصلین از جانب دولت
بفرانسه روانه گردید. در سال ۱۳۱۷ ش
باخذ لیسانس و دکترای علوم ریاضی موفق
شده و بایران بازگشت. بعدها از طرف

دانشگاه طهران برای تدریس کرسی نجوم
وهیئت انتخاب گردید.

(نشریه فرهنگی کرمان تحصیل ۳۲ -
۳۳ ص ۱۴۰).

۱- سرسیدنامه:

طهران، بی تاریخ، سری، رقمی، بی شماره

صفحه.

۲- هیئت:

بمشارکت سینا، طهران، سری،

عباس زریاب خوئی:

(- معاصر)

۱- تاریخ فلسفه:

ویل دورانت، ترجمه، طهران، ۱۳۳۵ ش،

سری، وزیرى، دانش، ۴۲۶ ص.

عباس سامره:

(- معاصر)

۱- لبخند تلخ (شعر):

طهران، ۱۳۳۷ ش، رقمی، ۸۰ ص.

سید عباس رضوی متخلص بسراج هاشمی:

(- معاصر)

۱- دیوان گلزار هاشمی (شعر):

جلد دوم، مشهد، بی تاریخ، سری، رقمی،

عباس بن (ملاحمد روضه‌خوان) شایان:
(۱۲۷۶ ش - معاصر)

در آمل متولد شده و مقدمات علوم قدیمه را در مدارس علوم دینی و علوم جدید در مدرسه مدارس اقدسیه و آلیانس فرانسه تحصیل کرده وی متجاوز از سی سال به خدمت دولت اشتغال داشت. آخرین پست او معاونت کل آمار و ثبت احوال بود. از آبان سال ۱۳۳۷ بازنشسته شد (روزنامه اطلاعات ۳۸/۱/۱۴).

۱- مازندران، اوضاع جغرافیایی و تاریخی و تراجم

رجال معاصران سامان :

۲- جلد، طهران، ۲۶-۱۳۲۷ ش، سری،

رقعی، ۲۹۸+۲۰۰ ص+ ۵۸ گراور.

جلداول، طهران، ۱۳۳۶ ش، سری، وزیر،

۲۷۲ ص، در مقدمه عکس شاعر.

عباس سردادور :

(۱۲۸۷ ش - ۱۳۳۳ ش)

در طهران متولد شده. پس از پایان تحصیلات ابتدائی و متوسطه و دانشسرای عالی طهران برای تکمیل تحصیلات جزو محصلین اعزامی دولت روانه فرانسه شد و در آنجا وارد دانشگاه (لیل) شده در علوم طبیعی موفق به دریافت لیسانس گردید. در مراجعت وارد خدمت وزارت فرهنگ شده و با سمت دبیری در دبیرستانهای قزوین و کرمان و پس از آن در طهران به دبیری دبیرستانهای دولتی والبرز اشتغال داشته و تا آخر عمر بسمت دبیرانجام وظیفه نموده. سال ۱۳۳۳ ش در طهران درگذشت (نقل از خطبه ادب مؤلف، روزنامه اطلاعات ۱۰/۳/۱۳۳۳).

۱- اسکت سبز :

ادوارد بردکر، ترجمه، طهران، ۱۳۲۳ ش،

سری، رقی، ۱۶۲ ص.

۲- مره پکه میمون شد :

ژ. ماکوک، ترجمه، طهران، سری، جیبی،

۳۶۰ ص.

عباس شاهنده :

(- معاصر)

۱- آلمان بعد از جنگ :

طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، وزیر، روزنامه

فرمان، چاپ دوم، ۱۳۶ ص.

۲- انگلستان یا مهوره دمکراسی :

طهران، ۱۳۳۹ ش، سری، رقی، ۱۲۴ ص.

۳- همسایه ما ترکیه :

طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، رقی، روزنامه

فرمان، چاپ دوم، ۱۵۸+۱۶ ص.

چاپ دوم، ۳۶۰ ص.

محمد عباس بن امجد شروانی

( )

۱- تاریخ شرفشاه یا تحفه شرفشاهی :

پاریس، ۱۸۶۵ م، سربی، وزیری، ۱۶۴ ص.

۲- کتاب سلطان :

بمبئی، ۱۳۰۴ ق، سنگی، وزیری، ۸۹ ص.

ملا عباس شباب شوستری :

( )

۱- جامع المحسنات (شعر) :

بمبئی، ۱۳۱۲ ق، سنگی، رحلی، ۳۰۸ ص،

در مقدمه شرح حال شاعر.

اصفهان، ۱۳۳۶ ش، سربی، وزیری، چاپ

دوم، کتابفروشی بهار ۴۸۳ ص.

عباس بن محسن شوقی :

(- معاصر)

درهمدان متولد شده . تحصیلات خود را در مدرسه آلیانس و آمریکائی و سپس در کالج آمریکائی طهران بیابان رسانیده . علوم ادبی و زبان عربی را درهمدان و طهران و بغداد فرا گرفت . دوره خدمات فرهنگی خود را در وزارت فرهنگ شروع کرد و به دبیری و مدیری دبیرستانها و نمایندگی

فرهنگ گذرانید . سپس بریاست فرهنگ

بعض شهرستانها منصوب و بعد از مدتی در

طهران بسمت های مختلف مشغول خدمت

گردید . چندی نیز در امریکا و فرانسه و

انگلستان بمطالعه متدهای تربیتی پرداخت

و در کتا بهای درسی از دانشگاه تمپل درجه

تخصصی بدست آورد .

(سالنامه گلستان، سال سوم)

۱- آراء و عقاید :

گوستا ولوبون، ترجمه، طهران، ۱۳۲۴ ش،

سربی، رقمی، علمی، ۲۹۳ ص.

۲- بنیاد انواع در فلسفه :

چارلز وبرت داروین، ترجمه، جلد اول

طهران، ۱۳۱۸ ش، سربی، رقمی، مرکزی،

۲۷۴ ص .

۳- پرونده :

آندره ژید، ترجمه، طهران، سربی،

۴- تاریخ فلسفه در اسلام :

ت . ج . دی بور، ترجمه، طهران، ۱۳۱۹ ش

سربی، رقمی، خاور، ۲۱۸ ص.

۵- در تربیت بخصوص در دوره اول کودکی :

برتراند راسل، ترجمه، طهران، ۱۳۲۸ ش،

سربی، وزیری، ۲۲۶ ص .

طهران، ۱۳۳۹ ش، سربی، وزیری، چاپ

دوم، ۲۲۶ ص .

۶- دشت گرگان :

طهران، ۱۳۱۴ ش، سربی، رقمی، ۴۸ ص.

۷- روشهای تربیتی در ممالک متحده امریکای شمالی :

طهران، ۱۳۳۵ ش، سربی، رقمی، ۱۷۲ ص.

۸- مسئله عرب :

ژنرال پیر کله، ترجمه، طهران، سربی، جیبی،

مجموعه چه میدانم شماره ۴۰، ۱۱۴ ص .

عباس بن اسمعیل شهری :

(۱۲۸۹ ش - معاصر)

در طهران متولد شده . پس از فرا گرفتن علوم ابتدائی وارد دانشکده کشاورزی شده در سال ۱۳۰۸ ش از دانشکده مزبور فارغ التحصیل گردیده . اکنون در وزارت کشاورزی بخدمت اشتغال دارد . هنر وی بیشتر در سرودن مثنوی است که اغلب دارای جنبه اخلاقی میباشد و نیز منتخبی از آثار شعرای قدیم و جدید را گرد آورده است . (سخنوران نامی معاصر ج ۱ ص ۱۳۷) .

۱- نتیجه سوء ازواج :

طهران، سربی،

عباس شیخ الرئسی :

(- معاصر)

۱- جهان دانش :

بمشارکت محمد شیخ الرئسی، قم، ۱۳۳۹ ش،

سربی، رقی، ۳۱۲ ص .

شاطر عباس بن کر بلائی محمد علی صبوچی :

(۱۲۷۵ - ۱۳۱۵ ق)

در شهر قم متولد شده شغلش خیابازی بوده طبع او موهبتی است و در غزلسرائی طبع عالی داشت و از شعرای خوب زمان خود بود . در سنه ۱۳۱۵ ق وفات یافت .

(تاریخ علماء و شعرای گیلان ص ۱۵۱) .

۱- دیوان شعر :

«بعضی از نویسندگان و گویندگان (نه بعضی شاعران) برای اینکه متبوع و پیرو اطلاع جلوه کنند اشعار شعرای گمنامی را یافته و بشعراء بزرگ نسبت میدهند... در دوازده سال پیش همین نیت در وجود بعضی از مطابع بصورتی عامیانه جلوه کرده بود و اشعار شعرای متوسطی مانند مؤمن و نادم و مشتاق و دیگرانرا که اتفاقاً برخی از آنها بنام صاحبان خود قبلاً در حواشی مثنوی شاه و درویش هلالی جغتائی و مثنوی ذوبحرین و ذوقافیتین اهلی شیرازی در طهران چاپ شده بود بشاطر عباس صبوچی نامی نسبت داده و چندین بار آنها را بنام همین شاطر آقای شاعر که معلوم نبود از کجا آمده و چطور شاعر شده چاپ کردند و شاید اصلاً چنین کسی هم وجود نداشت و بکلی نام ساختگی بود . ولی از آنجائیکه چاپ کنندگان آن اشعار حسن اعجاب عوام را تحریک کرده بودند مردم نادان همانهارا میخریدند و از شاطر آقا تعجب میکردند که چطور شاعر شده و شعرهای خوبی هم گفته (مجله یادگار سال ۲ شماره ۲ ص ۴۸) .

۴ جزء، طهران، ۳۰۶-۱۳۰۷ ش، سنکی، جیبی، ۱۶۸ ص .

طهران، ۱۳۵۴ ق، سنکی، جیبی، (غزلیات) چاپ چهارم، ۴۸+۴۸+۲۴ ص .

مشهد، ۱۳۲۲ ش، سربی، جیبی، ۶۳ ص .

حاج شیخ عباس بن محمد علی صفائی قمی

حائری :

(۱۳۲۲ ق - معاصر)

در سامراء متولد شده و بیشتر تحصیلات خود را نزد پدرش نموده و نیز در قم به تحصیلات خود ادامه داده در سن بیست - سالگی بدرجه اجتهاد رسیده. اکنون جزء مدرسین حوزه علمیه قم است .
(آثا الحجة ج ۲ ص ۵۵)

۱- تاریخ حضرت سیدالشهداء :

۲ جلد، قم، ۱۳۳۵ ش، سری، رقمی، ۲۹۱ + ۲۷۵ ص .

۳- تاریخ مجاهدات پیغمبر اکرم بادشمنان دین :

قم، ۱۳۳۳ ش، سری، رقمی، ۵۴۸ .

میرزا عباس بن علیمحمد حسن آبادی طارمی
زنجان :

(۱۲۹۵ - ۱۳۵۱ ق)

در قریه حسن آباد از قرای محال طارم متولد شده . متون فقهیه را نزد اساتید وقت در زنجان خوانده بعداً در سنه ۱۳۱۷ ق برای ادامه تحصیلات بنجف مهاجرت کرده در سنه ۱۳۲۵ ق بزنجان معاودت نموده و از مجتهدین معروف عصر خود بوده و اشعار لطیفی از او بهجا مانده. در شعبان ۱۳۵۱ ق بطهران درگذشت و در حضرت عبدالعظیم

مدفون گردید .

(کتب الفهرست له شاهی علماء الزنجان
ص ۸۶) .

۱- نتیجه الحیات :

طهران، ۱۳۴۰ ق، سری، خشتی، ۱۷۲ ص .

عباس عارفی :

(- معاصر)

۱- تلخ و شیرین :

۲ جلد، تهران، ۱۳۳۹ ش، سری، جیبی، ۴۹ ص .

۲- سرگذشتهای حقیقی :

۲ جلد . طهران، ۲۶-۱۳۲۷ ش، سری،

رقمی، روزنامه ایران، ۹۶+۶۳ ص .

۳- عشق و انتقام ،

طهران، سری، جیبی، ۶۰ ص .

عباس عطار (شاطری) :

( )

۱- مجموعه ترسل :

تبریز، ۱۲۶۱ ق، سنگی، وزیری، ۲۸ ورق .

تبریز، ۱۲۶۷ ق، سنگی، وزیری، ۱۹ ورق .

تبریز، ۱۲۶۲ ق، سنگی، وزیری، ۱۶ ورق .

میر محمد عباس بن علی اکبر بن محمد جعفر

موسوی شوشتری لکهنوی :

(۱۲۲۴ - ۱۳۰۶ ق)

در ۱۵ رجب ۱۳۰۶ ق وفات یافت و در
حسینیه سید دلدار علی در لکهنو مدفون شد .
(احسن الودیعة ج ۱ ص ۲۰۴) .

۱- (الف) آب زلال (مثنوی) :

۲- (ب) گوهر شاد (مثنوی) :

۳- اجناس الجناس، مرصع (شعر) :

لکهنو ، ۱۳۰۷ ق ، سنگی ، وزیري ،
۱۶۰ ص .

۴- بیت الحزن (مثنوی) :

هند .

۵- تحفة الادیب :

هند .

۶- تعلیقة الایقة فی شرح روضة البهیة (عربی) :

شهید ثانی، شرح ، هند .

۷- جواهر العبقریة :

(رد تحفة اثنی عشریة در معنی غیبی)

هند ، ۱۲۷۱ ق ، سنگی .

۸- خطاب الفاصل (مثنوی) :

(رد دمع الباطل منظومة امام بخش دهلوی) .

هند ۱۲۸۶ ق .

۹- دلیل قوی بر حقیقت دین مرتضوی :

بمبئی ، ۱۲۸۵ ق ، سنگی ، رحلی ، ۳۹۲ ص .

ضمن مطارح الانظار .

۱۰- رطب العرب (شعر عربی) :

لکهنو ، ۱۲۸۵ ق ، سنگی .

۱۱- روائج القرآن فی فضائل ابناء الرحمن (عربی) :

هند ، ۱۲۷۷ ق ، سنگی .

۱۲- شرح خطبة شفشیه :

لکهنو ، ۱۲۸۷ ق ، سنگی ، باحواشی و

تعلیقات شارح و در هاشم کتاب .

۱۳- الشعلة الجواله (عربی) :

لکهنو ، بی تاریخ ، سنگی ، رقمی ، ۴۰ ص .

۱۴- شمع المجالس :

لکهنو ، ۱۸۹۲ م ، سنگی ، وزیري ، ۶۴ ص .

۱۵- صحن چمن در معجزة حسنین (شعر) :

عظیم آباد هند .

۱۶- عشرة كاملة در مسائل الامة :

ترجمه ، هند .

۱۷- قصيدة العلوية (باء العلوية) (شعر عربی) :

(در مدح امیر المؤمنین ع) .

هند .

۱۸- محن الاولیاء ، جواهر منظوم :

(جواب سئوال یهودی از امیر المؤمنین ع) .

هند .

۱۹- من وساوی (مثنوی) :

لکهنو ، ۱۲۶۳ ق ، سنگی ، دهلی ، ۱۲۶۳ ق ،

سنگی ، وزیري ، ۱۷۲ ص .

هند ، ۱۳۰۲ ق ، ۲۴۴ ص ، میر تهیه ، ۱۸۹۴

م ، سنگی ، وزیري ، ۱۵۱ ص ، عظیم آباد ،

۱۲۹۶ ق ، سنگی ، وزیري ، ۲۰۲ + ۱۶ ص .

۲۰- منابر الاسلام :

لکهنو ، ۱۳۱۰ ق ، سنگی ، وزیري ، ۲۰۲ ص .

۲۱- نبأ الاسلام فی احکام الصیام :

لکهنو ، سنگی .

عباس الغراوی المحامی :

(- معاصر)

۱- تاریخ الزیدية واصل عقیدتهم (عربی) :

بغداد ، ۱۳۵۴ ق ، سری ، رقمی ، ۲۲۸ ص .

۲- تاریخ العراق بین الاحتلالین (عربی) :

۳ جلد ، بغداد ، ۱۳۵۷-۵۳ ق ، سری ،

وزیري ، ۶۴۴ + ۵۶ + ۴۲۴ + ۴۳ ص .

۳- التعریف بالمورخين فی عهد المغول والترکمان

(عربی) :

بغداد ، ۱۳۷۶ ق ، سری ، وزیري ، ۲۹۹ ص .

۴ - رحلة المنشی البغدادی (عربی) :

سید محمد بن احمد الحسینی ، ترجمه از
فارسی، بغداد ، ۱۳۶۷ ق، سری، وزیر،
۱۲۸ ص.

۵ - عشایر العراق القديمة والحديثة (عربی):

بغداد، ۱۳۶۵ ق، سری، وزیر، ۵۲۸ ص.

۶ - الموسيقى العراقية في عهد المغول (عربی):

بغداد ، ۱۳۷۰ ق، سری، رقی، ۱۲۹ ص.

عباس بن (شیخ محمد بدیع) فاضل زاده

شیرازی :

(۱۲۸۴ ش - معاصر)

در شیراز متولد شده و در مدرسه شاعیه
تحصیل کرده . مقدمات علوم ادبیه و زبان
انگلیسی را در خارج نزد اساتید فرا گرفته
در هیجده سالگی در اداره فرهنگ بسمت
معلمی استخدام شده اکنون در شیراز معلم
زبان انگلیسی است .

(دانشمندان و سخن سرایان فارس ج ۱
ص ۴۴۴) .

۱ - اراده آهنین :

س . مادرن ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۱۸ ش ،

سری، رقی، ۵۶ ص.

۲ - بزرگامان :

(شرح حال و منتخب اشعار فردوسی)

شیراز ، ۱۳۱۲ ش ، سری .

عباس فتحیان :

(- معاصر)

۱ - لورنس پادشاه بی تخت و تاج عرب :

جلداول ، طهران ، ۱۳۲۳ ش ، سری، رقی،
۵۶ ص.

عباس بن محمد کاظم فرات یزدی :

(۱۲۷۳ ش - معاصر)

در یزد متولد شده در سن دوازده سالگی
پدرش در گذشت و تربیت او را مادر ودائی
های او بعهده گرفتند . یکی ازدائی های او بنام
میرزای مضطرب را بشعر آشنا کرده و با انجمن
ادبی بخانه مرحوم قریخی یزدی همراه خود
میبرد . پس از خاتمه تحصیلات ابتداء در
یزد و سپس در اصفهان بخدمت فرهنگه داخل
شده در سنه ۱۳۰۵ بساداره ژاندارمری و
بعداً بدارائی آرتش انتقال یافت . و رود
فرات بطهران باتشکیل انجمن ادبی ایران
که در خانه مرحوم محمد هاشم میرزا افسر
دائر گردیده بود مصادف شده و در آنجا به
عضویت هیئت رئیسه و منشی انجمن پذیرفته

تکمیل تحصیلات وارد دانشکده ادبیات
شده در رشته فلسفه و علوم تربیتی بتحصیل
ادامه داد .

(سخنوران نامی معاصر ج ۲ ص ۲۱۱)

۱- بزرگان عالم :

طهران، ۱۳۳۰ ش، سربی، رقمی، ۲۰۴ ص.

۲- بیتا : (شعرواثر)

طهران، سربی، رقمی، ۱۰۰ ص .

میرزا عباس بن موسی فروغی بسطامی :

(۱۲۷۴-۱۲۱۳ ق)

از سنادید اسانید شعراء این عصر بود و
در غزل سعدی ثانی محسوب میگردد . و
فروغی تخلص داشت باسم فروغ الدوله از
فرزندان حسنعلی میرزا شجاع السلطنه .
چنانکه قآنی نیز منسوب است باسم فرزند
دیگر وی اوکتای قآن میرزا . چه در
اوائل کار، این دو استاد بزرگوار و مداح این
دوشاهزاده بودند. از غزلیات فروغی مرحوم
بسیاری بطبع رسیده و غالباً تغزلاتش بنام
همایون این پادشاه دانش پرور زیب و زیور
یافته است . رحلت فروغی در طهران اتفاق
افتاد (المآثر و الآثار ص ۲۰۶) .

سایر مآخذ : مجله یادگار سال ۵ شماره ۱ و

۲ ص ۱۴۵ ، ریحانة الادب ج ۳ ص ۲۱۳ .

شد . (نخستین کنگره نویسندگان ایران

ص ۸۱) .

سایر مآخذ سخنوران نامی معاصر ج ۱ ص

۱۷۳ ، مجله ارمغان سال ۱۰ ص ۵۱۰ .

۱- دیوان شعر :

جلد اول، طهران، ۱۳۲۵ ش، سربی، رقمی،

۲۱۶ ص .

جلد سوم، موسوم به نفحات، طهران، ۱۳۳۶

ش، سربی، رقمی، ۲۴۸ ص .

طهران، ۳۵ - ۱۳۳۶ ش، سربی،

رقمی، ۲۴۳ + ۱۹۲ + ۲۴۸ + ۲۴۸

ص .

۲- نخبه النحو :

طهران، سربی، رقمی، ۴۰ ص .

عباس میرزا فرزند فرمانفرما :

( )

بعد از تکمیل تحصیلات مقدماتی در

مدرسه هارو و تکمیل نظامی در مدرسه

سائده و رست انگلستان برای دیدن عمل

بقشون فرانسه داخل شده و یکسال در سرحد

آلپ بسمت نایبی مستخدم بود .

(روزنامه ایران نو، سال اول ص ۱۵۷) .

۱- روابط ناپلئون و ایران :

طهران، ۱۳۰۲ ق، سربی، رقمی، ۱۰۹ ص .

طهران، ۱۳۲۸ ق سنگی، رقمی، ۱۰۹ ص .

۲- یکسال در قشون فرانسه :

طهران، ۱۳۲۸ ق، سربی، رقمی، ۷۶ ص .

عباس فروتن :

(۱۳۰۳ ش - معاصر)

در کرمان متولد شده . پس از خاتمه

تحصیلات متوسطه از کرمان بطهران آمده

بوزارت فرهنگ داخل و در ضمن برای

بدریافت جواز مدرسی مطابق تصدیق نامه وزارت نائل و پس از طی مدارج تحصیلی در همان آغاز شباب مدتی هم در صحن قم به تدریس ادبیات و سطوح مقدماتی پرداخته است.

(مقدمه تاریخ کاظمین).

۱- آئین تشیع یا اهرام اقلیت :

قم، ۱۳۶۰ ق، سری، وزیری، ۵۰۰ ص.

۲- استقلال پاکستان :

قم، ۱۳۳۰ ش، سری، رقعی، ۱۳۹ ص.

۳- انجم فروزان :

جلد اول، قم، ۱۳۲۲ ش، سری، خشتی،

۲۲۷ ص.

۴- بدر فروزان :

قم، ۱۳۶۳ ق، سری، رقعی، ۴۵۲ ص.

۵- تاریخ کاظمین و بغداد :

جلد اول، قم، ۱۳۲۷ ش، سری، وزیری،

۲۹۰ ص.

۶- جدی فروزان :

قم، بی تاریخ، سری، رقعی، ۳۲۰ ص.

۷- خلاصه المقال فی احوال الائمة والآل :

۲ جلد، قم، ۱۳۳۰ ش، سری، رقعی، ۶۰۳ ص.

۸- قم و روحانیت :

جلد اول، قم، ۱۳۱۷ ش، سری، رقعی،

۲۹۱ ص.

۱- دیوان شعر :

طهران، ۱۲۷۲ ق، سنگی، رحلی، باهتمام

جلال الدین میرزا، ضمن دیوان قاضی.

طهران، ۱۳۰۲ ق، سنگی، رحلی، باهتمام

ملا عبدالحسین و ملا محمود خوانساری،

۷۵ ص.

طهران، ۱۳۲۰ ش، سری، رقعی، باهتمام

علی غفاری، ۲۴۴ ص.

طهران، ۱۳۳۶ ش، سری، وزیری، امیر کبیر،

بتصحیح حسن نخعی، ۲۶۷ ص.

طهران، بی تاریخ، سنگی، وزیری، خط

کله، باهتمام عبد الرحمن سیف آزاد، بی

شماره صفحه.

طهران، غزلیات، ۱۳۳۶ ش، سری، خشتی،

باهتمام منصور مشفق، مطبوعات صفی علی شاه،

۳۷۲ ص.

طهران، منتخبی از غزلیات، ۱۳۳۶ ش،

سری، جیبی، ۹۶ ص.

عباس فصیحی :

(- معاصر)

۱- زندگی نین :

طهران، ۱۳۲۳ ش، سری، رقعی، ۹۷ ص.

میرزا عباس بن محمد فیض قمی :

(۱۳۲۸ ق - معاصر)

در سامراء متولد شده . دوره صباوت را

در همانجا گذرانده سپس در سنه ۱۳۳۳ ق

باتفاق والد خود بمقام آمد و در آنجا بتحصیلات

خود در ادبیات و سطوح عالی و علوم نظری

ادامه داده . در سنه ۱۳۴۸ ق با دادن امتحان

نهایی باخذ تصدیق سال ششم عالی دوره

تحصیلات طلاب علوم دینی را بر گواهی نامه

وزارت معارف موفق و در سال ۱۳۴۹ ق نیز

دکتر عباس قره باغی :

(- معاصر)

۱- حقوق و روابط بین الملل :

بمشارکت سروان حسین پرنیان ، طهران ، ۱۳۳۷ ش، سری، رقی، ۲۶۸ ص.

حاج شیخ عباس بن محمد رضا بن

ابوالقاسم قمی :

(حدود ۱۲۹۴ - ۱۳۵۹ ق)

درقم متولد و تاسنه ۱۳۱۶ ق در آنجا

مشغول تحصیل بودم . بعد پنجف رفته و در خدمت حاج میرزا حسین نوری خاتمه مستدرک السائل را برای او تحریر می کردم و تاسنه ۱۳۱۸ ق در خدمت وی بودم . پس از آن بحج رفته و از طریق فارس برای تجدید دیدار والدین خود بقم آمده و پس از اندکی توقف پنجف رفته و ملتزم خدمت حاج میرزا حسین نوری شدم و در مقابله تألیف با آن مرحوم کمک مینمودم . و در این بین اجل نوری فرا رسید و سال ۱۳۲۰ ق در گذشت . در اواخر استفاده از استاد خویش موفق به استجازه روایت مؤلفات اصحاب قدیم و جدیداً در تفسیر و حدیث و غیره بطریق مذکور در خاتمه مستدرک السائل شدم . بعد از وفات استاد خود دو سال در نجف مانده پس از آن بقم آمدم و تا سنه ۱۳۲۹ ق در آنجا

متوقف بودم و دوباره بمکه مشرف شده و در مراجعت از مکه بقم آمدم و بعد از دو سال توقف بمشهد رضوی رهسپار شده و تاسنه ۱۳۴۶ ق در آنجا مقیم بودم . بعداً بعتبات مهاجرت کردم .

(فوائد الرضویه ص ۲۲۰) .

در ۲۳ ذی الحجه ۱۳۵۹ ق پنجف در گذشت و در ایوان حجره صحن جنب استاد خود حاج میرزا حسین نوری مدفون گردید .

سایر مآخذ : کتاب علمای معاصرین ، مجله یادگار سال ۵ شماره ۸ ص ۴۱ و ص ۶۶ ، مختار البلاد ص ۲۶۸ .

۱- ادعیه منتخبه (عربی) :

طهران ، ۱۳۶۱ ق ، سنگی ، جیبی ، ۲۹۹ ص .

۲- اربعین ، چهل حدیث :

طهران ، ۱۳۵۱ ق ، سری ، جیبی ، ۸۳ ص .

طهران ، ۱۳۶۷ ق ، گراوری ، با هدایه الانام .

طهران ، ۱۳۶۴ ق ، سنگی ، گراوی ، در هامش مکارم الکرائم .

طهران ، ۱۳۶۷ ق ، سنگی ، جیبی ، ۱۶۷ ص .

طهران ، ۱۳۶۵ ق ، سنگی ، جیبی ، (اسلامیة ،

۱۵۸ ص ، با هدایه الانام .

۳- انوار الالهیه فی تواریخ الحجج الالهیه (عربی) :

تبریز ، ۱۳۴۴ ق ، سنگی .

طهران ، سری ، رقی ، کتاب فروشی ثقفی ،

۱۹۷ ص .

مشهد ، ۱۳۳۷ ش ، سری ، رقی ، ۳۵۹ ص .

۴- باقیات الصالحات :

در هامش مفاتیح الجنان چاپ شده است .

۵- بیت الاحزان فی مصائب سیده النور (عربی) :

(این کتاب را سید محمود معمر می بفارسی

ترجمه نموده است) .

طهران ، ۱۳۶۳ ق ، سنگی ، رقی ، ۸۶ ص .

- طهران، بی تاریخ، سری، رقمی، ۸۲ ص.
- ۶- تذکرة المنتهى فی وقایع ایام الخلفاء :
طهران، جلد سوم منتهی الآمال، طهران،
۱۳۳۳ ش، سنگی، رقمی، ۴۳۴ ص.
- جلد دوم، طهران، ۱۳۲۵ ش، سری، رقمی،
از ص ۳۱۷ تا ص ۶۱۴.
- ۷- تهذیب تحفة الزائر :
«تن تحفة الزائر از حاج میرزا حسین نوری،
طهران، ۱۳۲۷ ق، سنگی .
تبریز، ۱۳۲۳ ق، سنگی .
۸- تحفة الاحباب فی نوادر آثار الاصحاب :
طهران، ۱۳۶۹ ق، سری، وزیر، ۴۴۲ ص.
- ۹- تحفة العوسية ونبذة قدسية :
(تاریخ طوس)
طهران، ۱۳۳۷ ق، سنگی، جیبی، ۱۲۰ ص.
- طهران، ۱۳۵۷ ق، سنگی، جیبی، کتابفروشی
اسلام، ۷۱ ص.
- طهران، ۱۳۲۷ ش، سنگی، دو دهامش،
مکرم الکرائم .
طهران، اخوان کتابچی .
- ۱۰- جمال الاسبوع :
سید علی بن طاوس، ترجمه، طهران، درهامش
مقالات العلية .
- ۱۱- حکمة بائقة و آة کلمة جامعه :
(صد کلمة قصار امیر المؤمنین) .
طهران، ۱۳۳۲ ق، سنگی، رقمی، ۸۸ ص.
- طهران، ۱۳۶۲ ق، سری، جیبی، ۱۰۴ ص.
- طهران، ۱۲۶۵ ق، سری، جیبی، اسلامی،
۱۰۴ ص .
- طهران، ۱۳۶۶ ق، سری، جیبی، ۱۰۸ ص.
- طهران، ۱۳۶۷ ق، سری، جیبی، ۱۰۸ ص.
- طهران، ۱۳۶۷ ق، سری، جیبی، ۱۶۸ ص.
- طهران، ۱۳۳۹ ق، سنگی، جیبی، ۱۷۴ +
- ۶۳ ص، بانزهة النواظر .
نجف، ۱۳۵۴ ق، سنگی، جیبی، ۱۱۶ +
۴۹ ص، بانزهة النواظر .
- ۱۲- الدرة الیقیمة فی ثمرات الدرة الثمينة :
(شرح نصاب و تتمیم شرح نصاب فاضل یزدی) .
طهران، ۱۳۱۶ ق، سنگی، رقمی، ۱۵۶ ص.
- ۱۳- ذخيرة الارراقی منتخب انیس التجار :
بغداد، ۱۳۳۰ ق، سری، ضمن مجلد دوم
غایة الوثقی .
- ۱۴- رساله در گناهان کبیره و صغیره :
طهران .
- ۱۵- رساله دستور العمل :
طهران، ۱۳۵۹، سنگی .
- ۱۶- سبیل الرشاد یا اصول دین، محمدی :
قم، ۱۳۳۰ ش، سری، جیبی، چاپ دوم،
۳۰ ص .
- ۱۷- سفينة البحار و مدينة الحكم والآثار (عربی) :
(فهرست و مختصر مجلدات بحار الانوار) .
۲ جلد، نجف ۵۲-۱۳۵۵ ق، سنگی، وزیر،
۷۳۶ + ۷۴۱ ص .
- ۱۸- غایة الفصوى در ترجمه عروة الوثقی :
(از کتاب طهارت تا اواخر احکام اموات
ترجمه حاج شيخ عباس قمی و بقیه تا آخر
کتاب خمس ترجمه ابو القاسم موسوی
اصفهانی) .
سید محمد کاظم طباطبائی یزدی، تبریز،
۱۳۳۶ ق، سنگی، رحلی، ۳۳۴ ص.
- بمبئی، ۱۳۳۹ ق، سنگی، وزیر بزرگ،
خط جواد جهرمی، ۶۲۸ ص.
- ۲ جلد، بغداد، ۲۸-۱۳۳۰ ق، سری، وزیر،
بتصحیح شيخ محمد رضا نائینی، ۵۵۱ +
۲۵۹ + ۸۴ + ۸۸ ص .
- ۱۹- فصول العلية فی المناقب المراضیة :
قم، ۱۳۲۶ ش، سری، رقمی، ۱۳۶ ص .

طهران، ١٣٣٨ ش، سري، وزيرى،
 ١٠٠٢ ص با ترجمه ادعيه از مهدى الهى قمشه
 طهران، ١٣٥٤ ق، سنگى، وزيرى، ٧٦٥ ص.
 طهران، ١٣٣٧ ش، سنگى، وزيرى، خط
 طاهر، ٦١١ ص.

طهران، ١٣١٦ ش، سنگى، وزيرى، ٦٠١ ص.
 طهران، ١٣٥٧ ق، سنگى، خشتى، ٧٢٠ ص.
 طهران، ١٣٥٦ ق، سنگى، خشتى، ٦١٢ ص.
 طهران، ١٣٥٩ ق، سنگى، وزيرى، ٦٠٢ ص.
 تبريز، ١٣٤٦ ق، سنگى، وزيرى، ٧٢٠ ص.
 تبريز، ١٣٣٦ ق، سنگى، وزيرى، چاپ
 چهارم.

٣٠ - مقالات العلوية فى موجبات سعادة الابدية :
 (مختصر معراج السعادة).

طهران، ١٣٣٠ ص.
 طهران، ١٣٤٨ ق، سنگى، رقمى، خط
 محمد على تبريزى، ٢٢٦ ص.

طهران، ١٣٦٤ ق، سنگى، وزيرى، ٤١٣ ص،
 دره امش مكارم الكرائم.

طهران، ١٣٦٧ ق، سنگى، رقمى، ٢٠٢ ص.
 طهران، ١٣٥٧ ق، سنگى، رقمى، اسلاميه،
 ٢٢٤ ص.

طهران، ١٣٦١ ق، سنگى، جيبى، ١٦٨ ص.
 طهران، ١٣٧٥ ق، سنگى، جيبى، اسلاميه،
 ١٦٧ ص.

٣١ - منازل الآخرة فى مطالب الآخرة :

طهران، بى تاريخ، سنگى، رقمى، ١٦ ص.
 طهران، بى تاريخ، سري، رقمى، شركت
 مطبوعات، ١٥٠ ص.

طهران، ١٣٥٩ ق، سنگى، جيبى، اسلاميه،
 ١٣٤ ص.

نجف، ١٣٥٣ ق، سنگى، جيبى، ١٣٤ ص.

٣٢ - منتخبات مفاتيح الجنان :

٢٠ - فوائد ارجبية فيما يتعلق بالشهور العربية (عربى):
 طهران، ١٣١٥ ق، سنگى، جيبى، ٥٥ ص.

٢١ - فوائد الرضوية فى احوال علماء المذهب الجعفرية:
 ٢ جلد، طهران، ١٣٦٧ ق، سري، وزيرى،
 مركزى، ٧٢٠ ص.

٢٢ - كحل البصر فى سيرة سيد البشر (عربى):

قم، ١٣٧٧ ق، سري، وزيرى، ١٥٢ ص.

٢٣ - الكنى واللقاب (عربى):

(تراجم علماء عامه وخاصه).

٣ جلد، صيدا، ١٣٥٨-٥٧ ق، سري، رقمى،
 ٢٤٨ + ٢٦٣ + ٢٢٩ ص.

نجف، ١٣٧٦ ق، سري، رقمى، ٠٠٠ +
 ٢٦٤ + ٢٧٢ ص.

٢٤ - اللآلى المنورة فى الاحراز والاذكار المأثورة :

بدون مشخصات طبع، سري، رقمى، ٨٨ ص.

٢٥ - لهوف :

ترجمه مسلك دوم، طهران، ١٣٢٣ ق، سنگى،
 جيبى، ١٧٥ ص، دره امش لهوف.

٢٦ - مختصر الابواب فى السنن والآداب الحقيقية كذا
 (مختصر حلية المتقين).

طهران، بى تاريخ، سنگى، رقمى، چاپ شيخ
 احمد شيرازى، ٣٣٤ ص.

طهران، ١٣٧٢ ق، سري، جيبى، ٢٥٦ ص.

طهران، ١٣٣٣ ش، سنگى، جيبى، مصطفى،
 ٢٥٥ ص.

٢٧ - مختصر انيس التجار :

ملا مهدى نراقى، بغداد، سري.

٢٨ - مصباح المتعبد :

شيخ طوسى، ترجمه، طهران، ١٣٤٧ ق،
 سنگى، رقمى، خط محمد حسين نجف آبادى،
 ٣١٩ ص، دره امش منازل الآخرة.

طهران، ١٣٢٨ ق، سنگى، اخوان كتابچى.

٢٩ - مفاتيح الجنان :

طهران، ١٣٤٦ ق، سنگى.

طهران، اخوان کتابچی، ۱۳۱۰ ش، سنگی، جیبی، ۲۸۰ ص.

۳۳- منتهی الآمال فی تواریخ انبی و آل :

طهران، ۷۲-۱۳۷۳ ق، سنگی، وزیر، مصطفوی، باب اول و دوم، حمد و قاطمه (ع) ۱۶۵+۱۸ ص.

باب سوم تا پنجم، امیر المؤمنین و حسین (ع) ۱۱۳+۸۹+۲۵۷ ص.

باب ششم تا هشتم، امام سجاد و باقر و صادق (ع) ۱۱۵+۴۴+۷۷ ص.

باب نهم و دهم، امام موسی و امام رضا (ع) ۸۹+۹۶ ص.

باب یازدهم تا چهاردهم، از امام محمد تقی تا امام دوازدهم (ع)، ۴۲+۳۳+۱۲۰ ص.

جلد اول، تبریز، بی تاریخ، سنگی، رحلی، ۴۱۹ ص.

۲ جلد، طهران، ۵۲-۱۳۵۳ ق، سنگی، رحلی، ۲۸۹+۱۹۳+۴۴۴ (ع) ۵ ص.

۲ جلد، طهران، ۷۲-۱۳۶۸ ق، سنگی، رحلی، گراوری، اسلامی، خط عباسی، فاضل زاده بدیع، ۴۱۶+۴۳۶ ص.

۲ جلد، طهران، ۷۰-۱۳۷۱ ق، سنگی، وزیر، خط طاهر، ۳۴۴+۳۴۶ ص.

۲ جلد، طهران، ۱۳۷۳ ق، سرب، وزیر، کانون کتاب، ۵۵۶+۵۷۴ ص.

جلد دوم، طهران، ۱۳۶۸ ق، سنگی، رحلی، خط مهدی مروج، ۴۳۴ ص.

۲ جلد، ۷۲-۱۳۷۴ ق، سنگی، وزیر، محمد علی علمی، ۵۰۵+۵۴۰ ص.

طهران، ۱۳۴۴ ق، سنگی، رحلی، ۵۵۵ ص، با ترجمه مسلك دوم از لهوف.

۳۴- نزهة النواظر فی ترجمة معادن الجواهر : ابوالفتح کراچکی، ترجمه، طهران، بی

تاریخ، سرب، جیبی، ۱۶۲ ص.

طهران، ۱۳۵۷ ق، سنگی، جیبی، به

اهتمام ابوالقاسم و محمود شفیعی، ۱۵۹ ص.

طهران، ۱۳۶۳ ق، سرب، جیبی، ۱۷۱ ص.

طهران، بی تاریخ، سنگی، جیبی، اسلامی، ۱۳۸ ص.

۳۵- نفثة المصدور فیما تعدد به حزن ایرم العاشور : (متمم نفس المهموم)

طهران، ۱۳۴۲ ق، سرب، رقی، اسلامی، ۶۲ ص.

طهران، ۱۳۴۴ ق، سنگی، خشتی، خط طاهر، چاپ دوم، ۱۹۸ ص.

طهران، ۱۳۶۹ ق، سرب، رقی، اسلامی، ۶۴ ص.

۳۶- نفس المهموم در مقتل :

طهران، ۱۳۳۵ ق، سنگی، خشتی، ۳۳۶ ص.

طهران، ۱۳۶۸ ق، سرب، رقی، ۳۹ ص.

۳۷- هداية الانام الى وقایع الایام :

طهران، ۱۳۵۱ ق، سنگی، جیبی، ۸۶+۱۱ ص.

طهران، ۱۳۵۶ ق، سنگی، جیبی، ۸۶+۱۱ ص.

طهران، ۱۳۶۵ ق، سنگی، جیبی، گراوری، ۱۵۸ ص، با چهل حدیث.

طهران، ۱۳۶۷ ق، سنگی، جیبی، گراوری، ۱۶۷ ص، با چهل حدیث.

۳۸- هداية الزائرین و بهجة الناظرین :

مشمول بر زیارات و قبور علماء در مشاهد مشرفة .

طهران، ۱۳۲۴ ق، سنگی، خشتی، خط احمد بن محمد حسینی تبریزی، ۵۵۹ ص.

تبریز، ۱۳۴۳ ق، سنگی، خشتی، ۵۵۹ ص.

پزشکی پاریس شده بعد از هشت سال متوالی تحصیل در سال ۱۳۱۴ باخذ دیپلم دولتی فرانسه با حق طبابت در کشور مزبور موفق شده است، چندی نیز در انگلستان و اسپانیا و ایتالیا برای تکمیل مطالعات و تحصیلات خود بخصوص در مورد بیماری های مناطق گرمسیر بسر برده، سپس به ایران بازگشت نموده است.

در سال ۱۳۱۴ بسمت دانشیار کرسی بیماریهای داخلی دانشکده پزشکی منصوب شد و مشاغل مختلف زیر را عهده دار گردیده، عضو انجمن شهر تهران، استاد کرسی درمان شناسی دانشکده پزشکی، نماینده دوره ۱۳ مجلس، دبیر جمعیت شیر و خورشید سرخ ایران، عضو هیئت مدیره سازمان خدمات اجتماعی، معاون وزارت بهداشت، (سالنامه کشور ایران ج ۴ ص ۱۵۸، راهنمای دانشگاه ج ۲ ص ۶۵).

۱ - بهداشت :

بمشارکت دکتر نصیری، تهران، برای سال اول تاسوم دبیرستانها، ۱۳۱۹ ش، سربی، رقی، ۱۱۰ + ۹۲ + ۸۳ ص،
۲ - درمانشناسی :

جلد اول، درمان بیماریهای قلب و عروق، تهران، سربی، خشتی، ۱۴۱ ص.

عباس مجنون سیچانی اصفهانی

(۱۲۷۱ ش - معاصر)

در قریه سیچان اصفهان متولد شده. کمی درس خوانده و بشل کشاورزی روزگار میگذارند، دارای طبع روان و قدرت بیان و بیشتر اشعارش مثنوی و قطعه است (تذکره شعرای معاصر اصفهان ص ۴۱۳).

۳۹ - هدایه الاحباب فی ذکر المعروفین بالکتی و الاقارب والانساب :

نجف، ۱۳۴۹ ق، سنگی، رقی، ۲۸۸ ص،
طهران، ۱۳۳۲ ش، سربی، رقی، امیر کبیر، ۲۸۰ ص.

عباس کدیور :

(- معاصر)

مدیر داخلی کتابخانه دانشسرای عالی در سال ۱۳۱۹ ش.

۱ - تاریخ میلان :

طهران، ۱۳۱۹ ش، سربی، رقی، ۱۲۷ ص.

۲ - جغرافیای میلان :

طهران، سربی.

مهندس عباس گرمان :

(- معاصر)

۱ - هسته اتمی :

م، کورسونسکی، ترجمه، تهران، بی تاریخ، سربی، رقی، خپام، ۴۱۵ ص.

دکتر عباس بن (مؤدب الدوله علی اصغر)

مؤدب نفیسی :

(۱۲۸۴ ش - معاصر)

در رشت متولد شده، پس از گذراندن تحصیلات متوسطه در مدرسه سن لوئی در سنه ۱۳۰۱ برای ادامه تحصیلات بفرانسه عزیمت نموده و مدرسه لا کانال پاریس را در ۱۳۰۴ با تمام رسانده پس از آن وارد دانشکده

۱- نامه مجنون (نعر)

اصفهان، ۱۳۲۱ ش، سری، رقی، ۱۴۲ ص.

عباس بن (محتشم الممالک حسین)

محتشم نوری :

(- معاصر)

لیسانس در علم حقوق و سیاسی واداری،
معلم سابق مدرسه سن لوئی طهران، صاحب
ملکات خاصه اخلاق و فضائل معنوی و از
یاران و همکاران صمیمی سالنامه پارس
(سالنامه پارس ۱۳۱۳) اکنون در شهرداری
بخش خدمات اشتغال دارد.

۱- امثال انگلیسی فارسی :

طهران، ۱۳۲۳ ش، سری، رقی، ۹۹ ص.

۲- ماریولا :

طهران، ۱۳۰۶ ش، سری، رقی، ۹۲ ص.

۳- وقایع صد سال قبل در ایران :

طهران ۱۳۲۸ ش، سری، رقی، ۱۱۶ ص.

عباس محمودی :

(- معاصر)

۱- ایران دهکرات :

طهران، سری، جیبی، ۱۳۶ ص

۳- راهنمای ورزش :

طهران، سری.

مهندس عباس وزدا :

(- معاصر)

۱- نفوذ سبک اروپائی در نقاشی :

طهران، ۱۳۲۵ ش، سری.

عباس مسعودی :

(۱۲۷۵ ش - معاصر)

در طهران متولد شده، پس از تحصیلات
مقدماتی بعلت علاقه بمطبوعات بسمت
مخبری بعضی جراید شروع بکسار کرد.
در سال ۱۳۰۵ روزنامه اطلاعات را در دو
صفحه منتشر ساخت. و روز بروز برترقی
روزنامه اطلاعات افزود. در دوره هشتم تا
پانزدهم بنماینده گی مجلس و در دوره اول
بنماینده گی مجلس سنا انتخاب گردید.

(پارلمان ایران ص ۳۲)

۱- اطلاعات در بکرع قرن :

طهران، ۱۳۱۹ ش، سری، وزیر، ضمن

سازمان روزنامه اطلاعات.

۲- باهن بامریکا بیائید :

جلد اول، طهران، ۱۳۲۸ ش، سری، رقی،

۳۰۳ + ۲۴۰ ص.

۳- پشت پرده آهین چه دیدم :

(خاطرات سفر مسکو)

طهران، ۱۳۳۱ ش، سری، جیبی، ۱۳۱ ص.

۴ - خاطرات مسافرت بچین :

طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، رقی، ۹۷ ص.

عباس کی منش مشفق کاشانی :

(- معاصر)

۱ - تضمین دوازده بند محشم (شعر) :

تبریز، ۱۳۱۰ ش، سری، جیبی، ۴۰ ص.

۲ - خاطرات جوانی (شعر) :

کاشان، ۱۳۲۷ ش، سری، رقی، کتاب -

فروشی سعادت، ۲۰ ص.

۳ - شباهنگ (شعر) :

کاشان، سری، رقی، کتاب فروشی سعادت،

۳۲ ص.

عباس مشیری :

(- معاصر)

۱ - گریه خنده آور :

طهران، سری.

۲ - مرد بادستکش :

ترجمه از فرانسه، طهران، سری.

شیخ عباس مصباح :

(- معاصر)

۱ - جلوه حقیقت :

اصفهان، ۱۳۳۲ ش، سری، وزیری،

۲۷۶ ص.

عباس میرزا ملک آرا :

(۱۲۵۵ - ۱۳۱۴ ق)

(۱۳۱۶ ق)

پسر دوم محمدشاه قاجار و برادر کوچکتر

ناصرالدین شاه است که بتاريخ رجب ۱۲۵۵

ق تولد یافته . موقعی که محمدشاه درگذشت

عباس میرزا نه ساله بود و تحت للکی رضاقلی

خان هدایت در طهران سر میکرد . درایام

مرض محمدشاه حاجی میرزا آقاسی از لاله

خواست که عباس میرزا را نزد او ببرد و

تا ورود ناصرالدین شاه بطهران عباس میرزا

را نایب السلطنه قرار دهد . اما رضاقلیخان

از ترس مهدعلیا مادر ناصرالدین شاه که

دشمن عباس میرزا و مادر او بود این تکلیف

را نپذیرفت . این زن دسیسه کار بد نیت

مصمم گردید که عباس میرزا را کور کند ولی

بعمل دخالت فرهاد میرزا معتمد الدوله و

و کاردار سفارت انگلیس صورت عمل نیافت .

دو سه روز بعد از ورود شاه بطهران تمام

جواهر و اموال عباس میرزا و مادرش را

بمصادره گرفتند و بعد از زمینه سازیهای

بقم و از آنجا در سنه ۱۲۶۸ ق پیغمداد روانه

گردید . و مدت بیست و هفت سال در عراق

و مدتی نیز در این فاصله در استانبول گذرانید .

در سنه ۱۲۹۴ ق بطهران آمده . بلقب بملک

آرائی ملقب و بحکومت زنجان منصوب

گشت . اما طولی نکشید که عباس میرزا

از آنجا به قفقازیه فرار کرد ولی بوساطت

سیه سالار مراجعت کرده و و حاکم قزوین

شد . بعداً استعفا کرده و خانه نشین بود

در سنه ۱۲۱۱ ق بحکومت گیلان منصوب

گشت . در سنه ۱۳۱۳ ق استعفا کرده بطهران

آمد شاه باصرار وزیر مختار روس او را بسفارت

فوق العاده برای تبریک جلوس نیکلای دوم

برگزید . در سنه ۱۳۱۶ ق بوزارت عدلیه

برقرار گردید .

در سنه ۱۳۱۶ ق در طهران وفات یافت .

و جنازه او را بقم حمل کردند و در جنب قبر

پدرش محمدشاه بخاک سپردند .

(مقدمه کتاب بقلم عباس اقبال آشتیانی)

در روزنامه ایران مورخه ذی القعدة ۱۳۱۴

ق شماره ۹۱۰ مسطور است که ملک آرا

روز پنجشنبه دوازدهم ذی القعدة در دوشان

تپه روز اسب دوانی در بین صرف نهار
بمرض سکنه درگذشت و در روزنامه شرف
عکس ملک آرا گراور شده است .

سایر مآخذ : المآثر والآثار ص ۱۹۱ .

۱- شرح حال عباس میرزا بقلم خود او :

(در نهایت روانی و بدون تکلف نوشته
شده نویسنده آن که از فارسی و عربی بهره
وافی داشته آنرا با انشائی سلیس و عاری از
عیب و نقص نوشته تا آنجا که کمتر غلط املائی
یا انشائی در آن دیده میشود و شیوه نگارش
او برای نوشتن این قبیل کتابها میتواند
سرمشق باشد

(مقدمه کتاب بقلم اقبال آشتیانی) .

طهران ، ۱۳۲۵ ش ، سربی ، وزیری ، باهتمام
عبدالحسین نوائی ، با مقدمه عباس اقبال -
آشتیانی ، نشریه انجمن نشر آثار ایران
شماره يك ، ۱۶۸ ص .

پرفسور عباس بن (محمد علی حنین)

مهرین شوشتری :

(۱۲۹۸ ق - معاصر)

در حیدرآباد دکن بدنیآ آمده . پدرش
محمد علی متخلص به حنین صاحب کتاب ناله
حنین است . تحصیلات ابتدائی و متوسطه

خود را در مدارس هند بیایان رسانید . پس
از تحصیلات عالییه در دانشگاه میسیونر
در جنوب هند عهده دار کرسی زبان فارسی
و عربی گردید . سپس این مقام را در دانشگاه
پنجاب و لاهور احراز نمود و سمت مدرس
رسمی مؤسسات معروف فرهنگی عالمگیر
هندوستان ، حیدرآباد دکن ، ناکپور را
داشته . وی در تاریخ ایران باستان و تاریخ
اسلام تسلط کامل داشته و استاد زبانهای
فارسی ، عربی ، اردو ، هندی بوده است . در
تاریخ خرداد ۱۳۳۷ از هند بطهران
مهاجرت کرده و تصمیم دارد تا آخر عمر در
طهران بماند . او از ایرانیانی است که
در ازمنه گذشته از ایران به هندوستان رفته
و در آنجا اقامت نموده اند .

(روزنامه اطلاعات ۳/۲۶ و ۳۷/۳ و ۲۸/۸/۴۰)
مقدمه کتاب تصوف ترجمه مهرداد

مهرین .

ایران نامه یا کارنامه ایران در عصر اشکانیان :

جلد اول ، حیدرآباد دکن ، ۱۹۲۵ م ،
سربی ، وزیری ، ۵۹۶ ص .

جلد دوم و سوم ، طهران ، ۱۳۲۱ ش ،
سربی ، رقمی ، ۵۴۶ + ۵۵۰ ص .

۲ - خاتم النبیین و آموزش اسلام :

طهران ، ۱۳۲۴ ش ، سربی ، وزیری ،
۳۵۲ ص .

۳ - داستان کرشنا در فلسفه هندوستان :

طهران ، ۱۳۱۵ ش ، سربی ، رقمی ، مجله
ارمغان ، ۱۲۴ ص .

دکتر عباس نرسی :

(- معاصر)

۱- ترکیه امروز :

طهران، ۱۳۲۰ ش، سری، رقی، ۱۵۱ ص.

عباس سمانی ملقب به نشاطی خان :

(۱۲۶۲ ق -)

شاعر است قادر و استادی است ماهر صاحب طبع بلند و قدرت آسمان مانند بطلاقت لسان معروف و بر شاکت بیان موصوف در ابداع کنایات و ایقاع استعارات بی بدو در رعایت نظیر در کلام و تطبیق مقام ضرب المثل . . . (مدایح معتمد الدولة نسخه کتابخانه ملی ملک) نشاطی خان هزارجریبی مازندرانی اصلش از سرخ رود دامغان و اسمش عباس است .

(تذکره نواب نسخه خطی)

سایر مأخذ : مجمع محمود نسخه خطی کتابخانه ملی ملک ، مجمع الفصحاء ج ۲ ص ۵۱۵ ، مجله یادگار سال ۵ شماره یک و دو ص ۱۴۱ .

۱ - دیوان شعر :

تبریز ، ۱۲۵۹ ق، سنگی .

طهران ، سری ، ناشر محمد بن فتحعلی - لسانی ، ۲۴۱ + ۱۰۰ ص .

عباس هادیان :

(- ۱۳۴۰ ش)

۱ - خطای معلم :

طهران ، ۱۳۳۸ ش، سری، رقی، چاپ دوم، ۱۸ ص .

عباس بن (علی اکبر صراف) یزدی :

( )

۱ - آفتاب و زمین تنبیه المفاصلین :

اصفهان ، ۱۳۳۲ ق، سنگی، رقی، ۱۷۸ ص .

۲ - کبری نامه تاریخ ساسانیان :

کلکته ، ۱۳۱۲ ق، لکهنو، سنگی، طهران ،

۱۳۲۰ ش، سری، وزیر، ۱۶۲ ص .

عباس یمینی شریف :

(۱۲۹۸ ش - معاصر)

تحصیلات مقدماتی و متوسطه را در

- طهران انجام داده و از دانشکده ادبیات به
 اخذ لیسانس نائل گردیده . وی طبع شعر
 دارد و اشعاری هم سروده است . اکنون در
 وزارت فرهنگ بخدمت اشتغال دارد .
 (سختوران نامی معاصر ج ۳ ص ۲۸۵) .
- ۱- آواز فرشتگان یا شعر کودکان :
 طهران، ۱۳۲۵ ش، سری، جیبی، ۸۰ ص .
 طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، جیبی، ابن سینا،
 چاپ سوم، ۸۰ ص .
- ۲- جزیره مرجان :
 بلنتین، ترجمه، طهران، ۱۳۳۷ ش، سری،
 رقعی، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۳۶۷ ص .
- ۳- داستان عروسک :
 بمشارکت اسمعیل والی زاده ، طهران ،
 ۱۳۳۷ ش، سری، وزیری، ۳۹ ص .
- ۴- دنیاگری جمشید و مهشید :
 طهران، ۱۳۳۲ ش، سری، رقعی، ۱۱۴ ص .
- ۵- دو کدخدا :
 طهران، ۱۳۲۹ ش، سری، رقعی، ۵۲ ص .
- ۶- روی زمین و وزیر زمین :
 (گیاه شناسی برای کودکان) .
 اریاوبر، ۱، ترجمه، طهران، ۱۳۳۶ ش،
 سری، خشتی، ۱۶ ص .
- ۷- قصه های شیرین (شعر) :
 طهران، ۱۳۲۶ ش، سری، رقعی، ۳۹ ص .
- ۸- گریه های شیپور زن (شعر) :
 طهران، سری، رقعی، ۱۷ ص .
- عباس آبادی (رجوع شود به) عبدالمطلب .
 عباس پور (رجوع شود به) سعید .
- سید عباس حسین بن جعفر علی جارچوی :
 ( )
- ۱- الحرف ما بین الذو و الصرف :
 هند، ۱۳۲۱ ق .

۲- دروس الموازین مع دروس التمرین :
 هند، ۱۸۹۷ م .

عباس زاده (رجوع شود به) ح. عباس زاده

محمد عباسعلی خان :

( )

۱- بناء الصرف :

هند، ۱۳۱۶ ق .

حاج شیخ عباسعلی بن محمد جعفر ادیب :

(۱۳۱۵ ق - معاصر)

در حبیب آباد برخوار اصفهان متولد
 شده و از سید ابوالحسن اصفهانی و سید محمد
 حجة کوهمری و میرزا محمد حسین فشارکی
 اجازه اجتهاد دارد . اکنون در اصفهان
 مقیم است .

(نقل از مقدمه کتاب) .

۱- اثر الشیعة :

اصفهان، ۱۳۲۵ ش، سری، رقعی، ۱۶۳ ص .

ابوالمعالی عباسعلی بینش حق جو

اعمال آبادی مرودشتی :

(۱۲۹۶ ق - معاصر)

در قریه اعمال آباد از قرای مرودشت
 شیراز متولد شده و تا سن هفده سالگی در
 موطن خود میزیسته . پس از آن برای تحصیل
 کمالات مهاجرت کرده است .

(مقدمه دیوان)

۱- بدیع المعانی (مثنوی) :

بمبئی، ۱۳۴۱ ق، سنگی، رقعی، ۲۳۲ ص .

۲- هزار رباعی (شعر) :

بیروت، ۱۳۰۸ ش، سری، رقعی، ۱۶۰ ص .

در خاتمه عکس شاعر .

عباسعلی خرم اصفهانی :

(- معاصر)

۱- دیوان شعر :

اصفهان، ۱۳۱۸ ش .

داعی الاسلام حاج شیخ عباسعلی خراسانی :

(- معاصر)

۱- رساله در اثبات وجوب حجاب در دین مبین اسلام :

طهران، ۱۳۲۷ ش، سری، رقی، ۲۳ ص .

عباسعلی رضائی :

(- معاصر)

۱- نوشته ها (انگلیسی - فارسی) :

بمشارکت سید مهدی امین، تبریز، ۱۳۴۰ ش،

سری، وزیر، امید، ۲۰۸ ص .

عباسعلی روحانی نجف آبادی :

(- معاصر)

لیسانس علوم تربیتی و پرورش کودکان

مدیر مجله کودک .

۱- رمز سعادت جامعه یا طریق تربیت :

طهران، ۱۳۲۶ ش، سری، وزیر، ۲۷۳ ص

عباسعلی سعیدی :

(- معاصر)

۱- بزم خنده یا بوستان شادی :

تبریز، بی تاریخ، سری، رقی، کتابفروشی

اسلامی، ۱۱۲ ص .

۲- خنده های قهقهه و ممتاز الحکایه :

جلد دوم، تبریز، ۱۳۱۲ ش، سنگی، جیبی،

۲۰۸ ص .

جلد سوم، تبریز، ۱۳۱۳ ش، سری، جیبی،

۱۲۸ ص .

۳- کشف کول کیمیا تلخیص از مجموعه ضیاء الدین

چرخانی :

تبریز، ۱۳۵۴ ق، سنگی، جیبی، اسلامی،

۱۵۱ ص .

شیخ عباسعلی بن ملاقدیر شاهرودی :

(۱۳۲۰ ق - معاصر)

در شاهرود متولد شده و در سنه ۱۳۴۱ ق

بمقام آمده و در محضر شیخ عبدالکریم یزدی

با استفاده براخته و اکنون از مدرسین و علمای

قم بشمار است .

(آئینه دانشوران ص ۷۲) .

۱- ۱۵۱ اثر الشیعة فی اثبات الرجعة :

طهران، ۱۳۵۴ ق، سنگی، جیبی، ۵۶ ص .

۲- تعلیقه علی کفایة الاصول (عربی) :

آخوند ملا محمد کاظم خراسانی، حاشیه،

نجف، ۱۳۵۶ ق، سری، وزیر، ۱۴۸ +

۱۳۹ ص .

میرزا عباسعلی صفا :

(- معاصر)

۱- نصرت نامه، ظفر نامه ناصری :

(وقایع تسخیر خراسان در وقعه سالار و تسخیر

هرات) .

طهران، ۱۲۷۵ ق، سنگی، رقی، ۱۵۷ ص

مصور .

عباسعلی عمید زنجان :

(- معاصر)

۱- آفریدگار جهان :

بمشارکت علی حجتی کرمانی و سیدحسن طاهری، طهران، ۱۳۴۰ ش، سری، رقمی، محمدی .

۲- ملاحی اجتماعی قرن ما :

بمشارکت علی حجتی کرمانی و زین العابدین قربانی و حسین حقانی و محمد شبستری مجتهدی، قم، ۱۳۴۱ ق، سری، رقمی، کتابفروشی طباطبائی، شماره دوم سلسله انتشارات از اسلام چه میدانیم، ۳۵۲ ص.

منصورعلیشاه حاج ملاعباسعلی بن اسمعیل

کیوان قزوینی :

(۱۲۷۷ ق -)

در قزوین متولد شده و در سال ۱۳۰۶ ق جهت تکمیل تحصیلات به عتبات رفته و در ۱۳۱۳ ق بخراسان مسافرت نموده و بحاج ملاسلطانعلی گنابادی گروید و یکسال بعد بطهران آمده رشته منبر را پیشه خود قرار داد و بلقب منصورعلیشاه ملقب گردید . در سنه ۱۳۴۴ ق از این سلك اعراض نمود .

۱- اختلافیه در بیان کل اختلافات بشر :

جلد اول، طهران، ۱۳۱۱ ش، سری، ۱۱۲ ص.

۳- استوارنامه :

(شرح حال فرقه صوفیه و اعمال آنان بخصوص فرقه گنابادی) .

طهران، ۱۳۱۱ ش، سری، ۲۶۳ ص .

۳- (الف) بهین سخن در عقاید و اعمال پنهانی صوفیان :

۴- (ب) رازگشا در اسرار صوفیان :

طهران، ۱۳۱۰ ش، سری، رقمی، ۲۵۰ + ۱۰۲ ص .

۵- تفسیر کیوان :

۴ جلد، طهران، ۱۳۱۵-۳۱۰ ش، ۳۲۸ +

۱۶۰ + ۲۳۲ + ۲۸۸ + ۲۸ ص .

۶- تقریرات دومجلس موعظه :

طهران، ۱۳۳۲ ق، سنگی، جیبی، ۱۰ ص .

۷- روش در تعلیم اطفال :

طهران .

۸- فریاد بشر از خدایات طبیعت با قوانین عقلیه :

طهران، ۱۶ ص .

۹- کنوز القوائد (بنج کنز عربی دو کنز فارسی) :

۱- تفسیر فواتح السور (عربی) ابن سینا

۲- کلام فی الخلوة (عربی) ابن سینا ۳ -

سؤالات العشر (عربی) ابن سینا ۴- عصمت نامه

(فارسی) ۵- ثمرات الحیات (فارسی) .

طهران، ۱۳۰۸ ش، سری، رقمی، ۱۷۱ ص .

۱۰- کیوان نامه، حج نامه، عرفان نامه :

طهران، ۳۰۸ - ۱۳۱۱ ش، سری، رقمی،

۴۰۰ + ۲۲۶ + ۱۴۸ + ۲۲۶ ص .

۱۱- (الف) میوه زندگانی :

۱۲- (ب) شرح رباعیات خیام :

طهران، ۱۳۴۹ ق، سنگی، وزیری، ۳۶۰ ص .

معین الواعظین حاج شیخ عباسعلی بن علیمحمد

جورتانی اصفهانی حسینی معینی :

(۱۲۸۷-۱۳۶۰ ق)

در قره (گورتان) از قرای محال اصفهان

عباسقلی بن ابوالحسن اردلان :
(۱۲۷۹ ش - معاصر)

از صاحب‌منصبان قدیمی وزارت دارائی .
۱- اصول بانکداری :

طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سری ، رقعی .

۲- حسابدار متخصص :

طهران ، ۱۳۱۷ ش ، سری ، وزیری ، ۳۵۳ ص .

۳- ریاضیات تجاری :

طهران ، ۱۳۱۷ ش ، سری ، وزیری ، ۱۲۳ ص .

اعتماد الفقراء حاج میرزا عباسقلی ابن

محمد حسین تبریزی :

(- معاصر)

۱- تحفة الاطفال :

تبریز ، ۱۲۷۴ ق ، سری ، جیبی ، ۲۱ ص .

عباسقلی تبریزی :

(- معاصر)

معلم ریاضیات و دستور زبان فارسی

مدرسه ایرانیان واقع در بمبئی .

۱- دستور زبان :

بمبئی ، کلاس سوم ابتدائی ، ۱۳۴۱ ق ،

سنگی ، رقعی ، ۴۸ ص .

متولد شده واز وعاظ وفضلاء اصفهان بوده
در ربیع الثانی ۱۳۶۰ ق باصفهان وفات
یافت ودرتخت فولاد مدفون گردید .

(رجال اصفهان ص ۲۳۰) .

۱- تسلیة الفقراء و تذکرة الانبیاء :

اصفهان ، ۱۳۵۳ ق ، سنگی ، جیبی ، ۲۲۱ ص .

۲- فوائد الصلوة و فوائد التحیات :

اصفهان ، ۱۳۵۲ ق ، سنگی ، رقعی ، ۲۳۸ ص .

۳- وقایع الظهور و علاقه :

اصفهان ، ۱۳۶۴ ق ، سنگی ، رقعی ، ۲۲۸ ص .

عباسعلی بن کربعلی موزون اصفهانی :

(۱۳۱۴ ق - معاصر)

در اصفهان متولد شده . در کارخانه
ریسباف بشغل سراجی اشتغال دارد و اندکی
تحصیل کرده است .

(تذکرة شعراء معاصر اصفهان ص ۴۷۵) .

۱- اندوهنامه (شعر) :

اصفهان ، سری ، جیبی ، شرکت مطبوعات ،

۹۴ ص .

عباسقلی آذری :

(- معاصر)

۱- گذشت :

طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سری ، رقعی ، ۲۰۱ ص .

مهندس عباسقلی خواجه نوری :

(معاصر)

۱- آمارگیری نمونه اردهات طهران و دماوند :

طهران، ۱۳۲۸ ش، سری، رقمی، سازمان برنامه، ۱۰۷ ص.

۲- رمز نفوذ در دیگران :

دیل کارنگی، ترجمه، طهران، ۱۳۲۷ ش، سری، رقمی، ۱۴۴ ص.

طهران، سری، رقمی، ۱۷۸ ص.

طهران، ۱۳۳۱ ش، سری، رقمی، چاپ سوم، ۲۰۴ ص.

۳- سعادت :

طهران، سری، رقمی، ۱۰۲ ص.

لسان الملك عباسقلی بن محمد تقی ابن

(ملاعلی ضرابی کاشانی) سپهر ثانی :

(- ۱۳۴۰ ق)

عباسقلی کاشانی سپهر ثانی منشی و شاعر است و در این دو فن هر دو ماهر. کتب چندین ساخته و رسائل ارجمند پرداخته در تتبع و استقراء واحاطه و استقصاء و سایر شرایط تألیف ثالی برادر است بلکه در برخی برابر (المآثر والآثار ص ۱۹۰).

در روزنامه شرف عکس و شرح جال دارد، سایر مآخذ، خلد برین، زیحانة الادب ج ۳ ص ۴۱۴.

۱- اوصاف ناصری :

(در احوالات ناصرالدین شاه ۱۲۴۷ - ۱۳۱۳ ق).

طهران، ۱۳۰۱ ق، سنگی، رقمی، خط محمدرضا صفا، ۲۵۴ ص.

۲- برهان النبوة :

طهران، ۱۳۰۵ ق، سنگی، با تقریظ ملافیض الله دربندی.

۳- نسخ التواریخ :

(طراز المذهب در احوال حضرت زینب (ع) . طهران، ۱۳۱۵ ق، سنگی، رحلی، خط محمد اسمعیل بن علی اکبر شاهرودی، ۴۰۸ ص.

طهران، ۱۳۲۳ ق، سنگی، رحلی، ۲۲۲ ص.

طهران، ۱۳۱۹ ق، سنگی، رحلی، ۳۹۸ ص.

بمبئی، ۱۳۲۲ ق، سنگی، رحلی، ۶۶۰ ص.

۴- نسخ التواریخ :

(وقایع اول سال شهادت)

طهران، ۱۳۷۵ ق، سنگی، رحلی، چاپ

اول، کتایف روشی شفیع.

۵- نسخ التواریخ :

(مشکوة الادب ناصری، احوال حضرت

سجاد (ع) .

جلد اول، قم، بی تاریخ، سری، وزیر

۴۲۰ ص.

ربع دوم، جلد اول، طهران، ۱۳۱۳ ق،

سنگی، رحلی، خط نستعلیق از میرزا رضا

صفا سلطان الکتاب، خط نسخ از عبدالکریم

شیرازی، بتصحیح شیخ محمد کاظم رشتی،

بنفقة وجیه الله امیرخان سردار از ص ۲۹۳

تا ص ۱۰۹۰.

ربع دوم، جلد اول، طهران، ۱۳۲۱ ق،

سنگی، رحلی، ۸۸۴ ص.

جلد دوم، طهران، ۱۳۱۶ ق، خط محمدرضا

صفا سلطان الکتاب، بنفقة امیرخان

سردار وزیر جنگ، ۹۴۱ ص.

جلد دوم، طهران، ۱۳۲۳ ق، سنگی، رحلی،

۷۵۳ ص.

جلد دوم، طهران، سنگی، رحلی، ۹۵۲ ص.

جلد اول، نقلیس، ۱۳۲۴ ق، سری، رحلی

با اهتمام عبدالعلی مورخ السلطنة سپهر،

بنفقه زین العابدین تقی اف مقیم بادکوبه ،
۴۹۹ ص .

۶- ناسخ التواریخ امام محمد باقر (ع) :

جلد اول، از کتاب دوم طهران، ۱۳۲۳ ق،
سنکی، رحلی، خط محمدحسین بن ملا محمد
خوانساری، ۶۰۴ ص .

جلد اول، طهران، ۱۳۱۸ ق، سنکی، رحلی،
خط محمد رضا صفا سلطان الکتاب، ۸۲۱ ص .
جلد دوم از مجلد هشتم از کتاب دوم ،
طهران، ۱۳۲۴ ق، سنکی، رحلی، ۸۰۰ ص .
۷- ناسخ التواریخ امام موسی کاظم :

جلد اول، طهران، ۱۳۶۷ ق، سنکی، رحلی،
۶۸۶ ص .

جلد دوم، ۱۳۶۵ ق، سنکی، رحلی، باهتمام
حاج سید سعید، ۶۲۶ ص .

جلد سوم، ۱۳۶۶ ق، سنکی رحلی، باهتمام
حاج سید سعید، ۶۳۷ ص .

عباسقلی صابر تبریزی الاصل خراسانی المصنوع
(معاصر)

۱- توسلات صابر تبریزی (شعر) :

تبریز، ۱۳۳۴ ش، سنکی، رقمی، بتصحیح
سعدی زمان، ۲۹۶ ص .

عباسقلی بن میرزا محمدخان ثانی قدسی :

(۱۲۵۲-۱۲۰۸ ق)

درقریه امیرحاجان بادکوبه تولد یافته
و پس از تحصیل فنون ادبیه و زبان روسی
اکثر ولایات شروان وارمن و داغستان و
گرجستان و اناطولی و آذربایجان را سیاحت
نموده و در امور جنگ و صلح بایران و روم
ازمقربان پاسکویچ و مترجم وی بوده . در
سنه ۱۲۵۲ ق بممالک عثمانی و مکه
مسافرت نموده . دروادی فاطمه وفات نموده

و در آنجا مدفونست . قدسی ازادبای نامی
و منشیان آن حدود بوده است .

(دانشمندان آذربایجان ص ۳۰۶) .

سایر مآخذ : مجله ارمنان سال ۲۵ شماره
۸ ص ۳۶۸ .

۱- افکار الملکوت فی ترجمه اسرار الملکوت (فارسی
و عربی) :

(در هیئت جدید و قدیم) .

تفلیس، ۱۲۶۵ ق .

۲- قانون قدسی در صرف و نحو :

تفلیس، ۱۲۴۷ ق .

عباسقلی مظهر خونی :

( )

از فضای شعرای اواخر قرن سیزدهم
هجری بوده و در اواخر آن قرن بسی سال
نرسیده در طهران وفات نمود .

(دانشمندان آذربایجان ص ۳۴۹) .

سایر مآخذ : ریخانة الادب ج ۳ ص ۳۷ .
۱- دیوان شعر :

تبریز، ۱۳۰۷ ق، سنکی، با دیوان خرم
کردشتی .

طهران، بی تاریخ، سنکی، رقمی، ۱۱۳ ص .

سرتیپ عباسقلی بن محتشم السلطنه حسن

نوری اسفندیاری :

(۱۲۷۰ ش - معاصر)

تا شانزده سالگی در طهران در مدرسه
الیانس مشغول تحصیل بود . پس از آن به
اروپا رفته و مدت سه سال در ژنو تحصیلات
متوسطه را فراگرفت و دو سال نیز در یکی از
شهرهای پاریس برای آماده شدن ورود به
دانشکده نظامی سن سیر مشغول تحصیل شد
و دوره آن دانشکده را بی پایان رسانیده و

موفق باخذ گواهی نامه رسمی شد .

در سال ۱۳۰۰ ش وارد خدمت وزارت جنگ شده و پس از طی مراحل مختلفه بدرجه سرتیپی نائل شد .

(تاریخ خانواده اسفندیاری ص ۱۴۱)

۱- زندگانی حاج اسفندیاری :

طهران، ۱۳۱۴ ش، سربی، وزیر، شرکت تجارتی سهامی چاپ، ۴۵ ص .

حاج عباسقلی آقا واعظ چرندابى :

(- معاصر)

از اعلام معاصر و در تیرین بوظایف امور شرعیه و وعظ و تبلیغ اشتغال دارد .

۱- ذوالقرنین سید یا جوج و ما جوج :

سید هبة الدین شهرستانی، تبریز، ۱۳۲۹ ش، سربی، رقعی، چاپ سوم بامقدمه و تعلیقات و حواشی واعظ چرندابى، ۳۲ ص .

۲- زندگانی محمد یا تاریخ حیات پیغمبر اسلام :

ترجمه ابو عبد الله زنجانی، تبریز، ۱۳۱۹ ش، سربی، رقعی، چاپ پنجم، با مقدمه و هشت مقاله بقلم واعظ چرندابى، ۱۷۲ ص .

تبریز، ۱۳۷۰ ق سربی، رقعی، چاپ ششم،

با مقدمه و ده مقاله تاریخی و علمی و دینی بقلم چرندابى، و استدراکات در مواضع متنوعه، ۱۸۴ ص .

۳- عظمت حسین بن علی (ع) :

(شرح زندگانی روحی حسین بن علی ع)

ابو عبد الله زنجانی، تبریز، ۱۳۱۸ ش، سربی، رقعی، چاپ دوم، با مقدمه و حواشی و ملحقات بقلم واعظ چرندابى، ۱۳۵ ص .

تبریز، ۱۳۲۳ ش، سربی، رقعی، چاپ سوم باملاحقات و استدراکات بقلم واعظ چرندابى، ۱۸۱ ص .

۴- مفتاح باب الابواب یا تاریخ باب و بهاء :

مهدی زعیم الدوله، ترجمه حسن فرید گلیایگانی، طهران ۱۳۲۵ ش سربی، رقعی، بامقدمه و شرح حال و آثار مؤلف بقلم واعظ چرندابى، مجله یقما سال ۱۰ شماره ۲ ص ۸۰ .

عباسی (رجوع شود به) خدایار .

عباسی (رجوع شود به) م . عباسی .

مولوی عبدالاحد متخلص به رابط :

( )

۱- انجمن نگارستان دانش :

لکهنو، ۱۸۷۷ م، سنگی، وزیرى، ۲۶۱ ص .

۲- شرح احادیث بروقايع محمدیه :

(شرح وقایع نعمت خان عالی)

بمبئی، ۱۲۷۱ ق، سنگی، وزیرى، ۲۸۱ ص .

۳- شرح پنج رقعۀ ارادتخان :

گانیپور، ۱۲۹۱ ق، سنگی، وزیرى، ۴۸ ص .

گانیپور، ۱۲۹۹ ق، سنگی، وزیرى، ۴۷ ص .

عبدالاحد بن امامعلی متخلص به شمشاد :

( )

۱- مخزن الفصاحة :

الله آباد، ۱۳۰۷ ق، سنگی، وزیرى، ۷۹ ص .

۲- نهر الافاضة :

لکھنؤ، ۱۳۰۳ ق، سنکی، وزیری، ۱۴۸ ص،
با حدائق البلاغة .

لکھنؤ، ۱۸۹۳ م، سنکی، رقمی، ۱۶۸ ص.

عبدالاحد ظامی :

( )

۱- هفت خوان :

لکھنؤ، ۱۲۹۰ ق، سنکی، وزیری، ۳۲ ص.

لکھنؤ، ۱۸۷۳ م، سنکی، وزیری، ۳۲ ص.

عبدالاحد شاه معروف به وارث :

( )

۱- رباعیات :

دہلی، ۱۳۱۹ ق، سنکی، وزیری، ۳۸ ص.

۲- مثنوی جام وحدت :

غلیکرہ، ۱۳۱۸ ق، سنکی، وزیری، ۳۶ ص.

با رسالہ نتایج و رسالہ تلقین .

۳- مظهر الاحدیة :

جونپور، ۱۳۳۲ ق، سنکی، وزیری، ۸۲ ص.

عبدالاعلیٰ بن کریم اللہ صدیقی نقشبندی

بنارس غازیپوری :

(۱۲۰۴ ق - ۱۲۷۴ ق)

در توابع غازیپور متولد شدہ و در بنارس
مقیم گردیدہ . علوم متعارفہ را نزد والد
خود و سایر علما تحصیل نموده . در بنارس
مدرس عربی بود . بعداً مستعفی شدہ بہ
عبادت مشغول شد . در سنہ ۱۲۷۴ ق در گذشت
و در بنارس مدفون گردید .

(تذکرہ علمای ہند ص ۱۰۶) .

۱- مجلۃ الادیب لاجلۃ السندیب (عربی و فارسی) :

لکھنؤ، ۱۳۲۲ ق، سنکی، وزیری، ۸۸ ص.

۲- نظم تہذیب المنطق (شعر) :

بنارس، ۱۳۰۷ ق، سنکی، رقمی، ۱۴ ص.

شیخ عبدالاعلیٰ بن محمد قاضی سبزواری :

( )

۱- شرح دعای کمیل (عربی) :

طہران، ۱۳۴۳ ق، سنکی، رقمی، ۲۰۰ ص.

شیخ عبدالامیر بن شیخ عبداللہ البصری :

(۱۳۴۶ ق -)

۱- نزهة الطالب (عربی) :

(شرح منظومہ مرجان و یاقوت) .

قطب الدین سید محمد ذہبی شیرازی، شرح .

شیخ عبدالامیر :

(۱۲۹۷ ق - ۱۳۸۰ ق)

بسال ۱۲۹۷ ق در ہند متولد شدہ و در ہفتم

ذی القعدہ ۱۳۸۰ ق در مخشاب وفات یافت .

۱- سلوة الذاکرین فی النبی وآلہ الطاہرین (شعر عربی) :

جزء اول نجف، ۱۹۶۲ م، سری، وزیری،

۲۳۹ ص .

عبدالامیر علم :

(- معاصر)

۱- روابط سیاسی ایران و امریکا از جنگ دوم جهانی :

طہران، ۱۳۳۶ ش، سری، رقمی، ۹۰ ص.

محمد عبدالباری :

( )

۱- النظرات والاضاع الحديثة للمقام الصناعي

(عربی) :

مصر، ۱۹۳۶ م، سری .

عبدالباری آشتی :

( )

۱- شرح تحفة العراقيين خاقانی :

لکھنؤ، سنکی .

حکیم الممالک مولوی حکیم عبدالباسط

متخلص بہ عشق :

(۱۲۳۸ - ۱۳۰۲ ق)

فرزند مولوى محمد واصف

۱- ترانه عشق (شعر) :

حصه اول، حيدرآباد دکن، بي تاريخ، سنگي،

رقمي، ۱۴۳ ص .

اعضادا لطباء حاج ميرزا عبدالباقي ابن

حاج محمد اسماعيل بيك ثقفى حكيمباشى :
(حدود ۱۳۱۶ ق)

از افاضل اطباء قرن اخير و اوائل قرن حاضر بود و علاوه بر طب در علوم ادبى و حكمت نيز مهارتى داشته است و شرح حال مختصرى از او در المآثر والآثار ص ۲۳۳ مذکور است . وي پندر حاذق الدوله و از شاگردان حاج ميرزا اسدالله طيب و حاج ميرزا اسدالله شاگرد حاج ميرزا با معروف حكيمباشى عباس ميرزا نايب السلطنه و محمدشاه است مرحوم ميرزا عبدالباقي مدتها حكيمباشى ناصرالدين شاه و مظفرالدين شاه بود و گذشته از طبابت چند كتاب طبي و ادبى را بچاپ رسانده و بر غالب آنها مقدمه و حواشى و تعليقات نوشته و در حدود ۱۶-۱۳۱۷ ق در كر بلا وفات يافته است .

(مجله يادگار سال ۳ شماره ۵ ص ۴۵)

۱- ديوان يفا (شعر) :

طهران، ۱۲۷۳ ق ، سنگي ، با مقدمه بقلم

حاج اسماعيل بيك ثقفى ، ناشر اعتضاد السلطنه ،

۳۹۰ ص .

۲- كليات قانون (عربى) :

ابوعلی سینا ، با مقدمه و تعليقات و حواشى

ميرزا عبدالباقي ، طهران، ۱۲۸۴ ق، سنگي،

وزيرى ، خط ميرزا عبدالباقي حكيمباشى

۴۴۴ ص .

۳- گنجينه معتد :

معمد الدوله نشاط ، با حواشى و مقدمه بقلم

ميرزا عبدالباقي ، طهران، ۱۲۸۱ ق، سنگي،

۳۴۱ ص .

عبدالباقي بن سليمان فاروقى عمرى :

(۱۲۰۴ - ۱۲۷۸ ق)

۱- تخميس الهمة البوصيرة (شعر عربى) :

... ۱۳۰۳ ق و ۱۳۰۹ ق .

۲- باقوات الصالحات ديوان تريباقى الفاروقى

(شعر عربى) :

(در مدح اهل البيت) .

چاپ سنگي ، ۱۲۷۶ ق ، بي شماره صفحه

... ۱۳۱۶ ق و ۱۳۴۷ ق .

عبدالباقي مخبرسيار :

(- معاصر)

۱- راه راست ياد و كلمه حقگوئى :

هند، ۱۳۲۷ ق، سربى، رقمي، ۵۲ ص .

ملا عبدالباقي نهاوندى :

(- ۱۰۴۵ ق)

در قريه جولاك نهاوند از توابع همدان

متولد شده و از طايفه كرد جولاك كه در حوالى

بغداد و عراق عرب و قصرشيرين ماوا داشته

و در اوایل سلطنت شاه اسماعيل صفوى بواسطه

نزاعهاى ايلي در نهاوند سكنى اختيار

كرده اند بوده . پدر اعيانى صاحب ترجمه

هند ، بی تاریخ ، سنگی ، رقمی ، ۶۲ + ۹۹ ص ۸۸ +

آخوند عبد الجبار بن آخوند حاج زین -
العابدین پیش نماز زاده شکوئی :
(زنده در سال ۱۳۲۳ ق)

از فضلاء قرن چهاردهم هجری و از
مردمان قفقاز است .

(فهرست رضویه ج ۵ ص ۳۲۴)

۱- مصباح الحرمین در اسرار حج وشہادت امام حسین :
علیہ السلام :

تفلیس ، ۱۳۲۳ ق ، سربی ، خشتی ، ۴۵۹
ص ، تفلیس ، ۱۳۲۲ ق ، سربی ، خشتی ،
۴۷۸ ص .

تبریز ، بی تاریخ ، سنگی ، خشتی ، ۴۵۹ ص .
تبریز ، ۱۳۲۹ ق ، سنگی .

مولوی ابو تراب محمد عبد الجبار خان -

صاحب صوفی ملکا پوری براری
حیدر آبادی صدر :

( )

مدرس فارسی و عربی مدرسه اعزہ حیدر -
آباد دکن

آقا بابا متخصص به مدرکی ادیب وشاعر و
از جمله اعیان ولایت همدان بوده . برادر
اعیانی صاحب ترجمہ آقا خضرا در زمان شاه
عباس صفوی وزیر لاهیجان بوده ... وصاحب
ترجمہ در ایام وزارت برادر اعیانی خود در
همدان و بعضی اوقات در سمنان و بسطام و لاهیجان
و بوانات فارس و ابرقوه بامر وزارت بسر
میبرده و بعد از مدتی متصدی محصولات خالصه
کاشان بوده و پیوستہ با برادر خود همکاری
میکرده . تا آنکہ آقا خضرا بسال ۱۰۱۶ ق
شہید شد .

بعد از وفات برادر خویش بعزت سمایت
همکاران از کار برکنار شد . در سنہ ۱۰۲۳
ق بہ برهان پور ہندوستان مهاجرت کردہ
و در حمایت سلطان آنجا قرار گرفت و پیشان
۱۰۴۵ ق در ہندوستان در گذشت .

(مقدمہ مآثر رحیمی)

سایر مآخذ ، تذکرہ عرفات العاشقین نسخہ
خطی کتابخانہ ملی ملک . مرکز تحقیقات و ترویج علوم و فنون

۱- تاریخ مآثر رحیمی :

(خاتمہ آن در بیان علماء و فضلاء و شعراء
و سپاہیان)

۲ جلد ، کلکتہ ، ۳۱ - ۱۹۲۴ م ، سربی ،
وزیری ، ۹۲۵ + ۶۵۳ + ۱۶۹۹ ص .

عبدالباہا (رجوع شود بہ) عباس افندی .

نظام الملک آصفجہ مولوی عبد الجبار بن
(حافظ محمد عبد الرزاق) آصفی نظامی :
( )

۱- کلیات نظم آصفی (شعر) :

حیدر آباد دکن ، ۱۳۰۶ ق ، سنگی ، رقمی ،
۳۶۶ ص .

۲- نثر آصفی معروف بمحبوب الکلام :

۱- محبوب الزمن من تذکرة شعراى دکن (اردو) :
جلد ۲ ، حیدر آباد دکن ، ۱۳۲۹ ق ،
سنکی ، وزیرى ، خط علیرضا خوشنویس
۱۲۲۴ ص .

عبد الجبار غزنوى :

( )

۱- سوانح عمرى ومجموعه مکتوبات (فارسی و هندی) :
(عبدالله غزنوى مشهور به محمد اعظم)
بمشارکت غلام رسول ، امرتھه ، ۱۸۹۵ م
سنکی ، وزیرى ، ۴۸ + ۴۴ ص .

سید عبد الجلیل بن احمد حسینی واسطی بلگرامی :

(۱۰۷۱ - ۱۱۳۸ ق)

در بلگرام متولد شده ، علوم عقلی و نقلی
را تحصیل نموده و در تفسیر و حدیث و تاریخ
ولغت و ادب و سرودن اشعار بزبان عربی و
فارسی و ترکی و هندی مهارت و طلاقتی وافر
و بسزا داشت و بهر زبانی تصنیفی رشیق از
وی پیادگار مانده . در ربیع الآخر ۱۱۳۸
ق در بلدة شاهجهان آباد در گذشت و در
بلگرام موطن خود مدفون گردید .
(تذکره علمای هند ص ۱۰۹)
سایر مآخذ : تذکره حسینی ص ۲۲۴ .

۱- مثنوی :

کلکته ، ۱۸۸۲ م ، سنکی ، وزیرى ،
۷۲ ص .

لکهنو ، ۱۲۹۹ ق ، سنکی ، وزیرى ،
۷۱ ص .

۲- منشآت (فارسی و فرانسه) :

هند ، ص ۱۷۱ .

عبدالجلیل بن فیروز بن حسن غزنوى :

( )

از علمای غزنین است . بگفته صفدی
در تاریخ الکبیر تألیفاتی از وی بهجامانده :
الهدایة فی النحو ، ابیات التصریف ،
معانی الحروف ، مونس الانساب ، مذهب -
الاخوان .

(روضات الجنات چاپ دوم ص ۴۰۷)

۱- الهدایة فی النحو (عربی) :

(این کتاب مردد بین سه نفر مؤلف است)
ضمن جامع المقدمات مکرر بطبع رسیده است

سید عبد الجلیل بن عبدالحی طباطبائی یزدی :

(- معاصر)

۱- جواهر اعتقادات در بیان اصول مقدمه اسلام :
شیخ مفید ، ترجمه ، نجف ، ۱۳۷۴ ق ،
سربی ، رقمی ، ۲۵ + ۳۴۴ ص .
۲- مسائل افیر المؤمنین و ادلة الخلافة :

علامه حلی ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۳ ش ،
سربی ، رقمی ، مصطفوی ، ۳۰۸ ص .

عبدالجلیل بن یحیی یزدی :

( )

۱- تاریخ آل بروه :

هند ، ۸۵ - ۱۸۸۳ م ، وزیرى .

نصیرالدین ابوالرشید شیخ عبدالجلیل ابن

ابی الحسین قزوینی رازی :

(زنده در سال ۵۵۰ ق)

از ازکیای علمای اعلام و اتقیای مشایخ
کرام بوده و در زمان خود بملو فطرت و
چودت طبع از سایر اقران امتیاز داشته .

تا آنکه چون بعض معاصران از غلاة سنیان شهرری و ناصبیان وادی ضلالت و غی مجموعه در رد مذهب شیعه تألیف نمود .

علمای شیعه که درری و آن نواحی بودند با اتفاق قرار دادند که شیخ عبدالجلیل اولی و احق است یا آنکه متصدی دفع و نقض آن شود . و آخر او توفیق تألیف کتابی شریف در نقض آن مجموعه یافت .

(جلس پنجم مجالس المؤمنین)

سایر مآخذ : حاشیه تفسیر ابو الفتوح بقلم میرزا محمدخان قزوینی ، فوائد الرضویه ص ۲۲۳ ، مقدمه کتاب النقض .

۱- کتاب النقض بعض مثالب النواصب فی نقض بعض فضايل الروافض :

طهران ، ۱۳۷۱ ق ، سربسی ، وزیر ،
بتصحیح سید جلال الدین ارموی محدث ،
۷۴۱ ص .

شیخ عبدالجواد بن ملاعباس ادیب نیشابوری قزوینی
(۱۲۸۱ ق - ۱۳۴۴ ق)

در چهارده سالگی يك چشمش بکل از آبله کور شد و از چشم دیگر بقول خودش

جز ربعی باقی نماند . پدرش از دهقانان متوسط الحال نیشابور بود بسبب کسوری فرزند را از تحصیل باز میداشت ولی چون قوت حافظه و شوق او بدانش معلوم گردید او را بمکتب سپرد . تا شانزده سالگی در نیشابور بخواندن مقدمات مشغول بود آنگاه بمشهد رهسپار شده و فنون ادبی را فرا گرفت . حافظه او بعدی بود که در هر موضوع ادبی هزاران شعر و مثل از عربی و فارسی میخواند . علاوه بر فنون ادبی در معقول نیز صاحب نظر بود و فنون ریاضی را مانند نجوم و هندسه و هیئت و جبر و مقابله میدانست از طب و فقه و اصول و رجال نیز بهره داشت . در آغاز بسبب قساوتی سخن میگفت ولی بعد شیوه خراسانی را اختیار کرد . در شعر فارسی و عربی از استادان مسلم زمان بود . در ۱۲ ذی القعدة ۱۳۴۴ ق درگذشت .

(ادبیات معاصر ص ۱۵)
۱- تالی مکنونی (شعر) :

مشهد ۱۳۳۳ ش ، سنگی ، جیبی ، خط
عباس زرین قلم ، ۱۱۹ ص .

میرزا عبدالجواد جوادی خراسانی :
(- ۱۳۰۱ ق)

از مردم عنبران کوهپایه مشهد و در مصیبت اهل بیت و خاندان آل عبا صاحب مرایی است . اختر در ماده تاریخ وی گفته : کند حسین بر و جزا شفاعت جوادی .

(دانشوران خراسان ص ۲۸۳)

در ایوان یکی از حجرات شمالی صحن نو مشهد مقدس مدفونست .

سایر مآخذ : منتخب التواریخ ملاهاشم ص ۶۶۳ ، فهرست رضویه ج ۴ ص ۳۱۳ .

۱- دیوان شعر درمراثی :

طهران ، ۱۳۰۲ ق ، سنگی ، در هاشم چنگ

المناقب مهدی پرس .

طهران ، ۱۳۱۶ ق ، سنگی ، خشتی ،

۲۲۳ ص .

طهران ، ۱۳۲۲ ق ، سنگی ،

طهران ، ۱۳۴۶ ق ، سنگی ، خشتی ،

۱۵۹ ص .

طهران ، ۱۳۱۰ ش ، سنگی ، خشتی ، علمی

۳۸۰ ص .

طهران ، ۱۳۲۶ ش ، سنگی ، رقعی ، علمی

۱۶۰ ص .

طهران ، ۱۳۲۶ ش ، سری ، رقعی ،

۱۸۹ ص .

طهران ، سری ، رقعی ، ۱۵۲ ص .

بمبئی ، ۱۳۴۱ ق ، سنگی ، رقعی ،

۱۶۸ ص .

بمبئی ، ۱۳۴۵ ق ، سنگی ،

۱۶۹ ص .

سرهنگ عبدالجواد ظلی :

(- معاصر)

۱- اموراداری ، سال افری دوم ستوانی :

طهران ، ۱۹-۱۳۱۸ ش ، سری ،

۲- اموراداری ، سال دوم افری سوم ستوانی :

طهران ، ۱۹-۱۳۱۸ ش ، سری ،

۳- اموراداری ، افری احتیاط :

طهران ، ۱۹-۱۳۱۸ ش ، سری ،

عبدالجواد بن محمد حسین فلاطوری :

(۱۳۰۴ ش - معاصر)

۱- جانشینان محکوم :

شیخ حسین بن عبدالوهاب معاصر سیدرضی ،

ترجمه الاستغاثه فی بدع الثلاثة :

طهران ، ۱۳۷۰ ق ، سری ، رقعی ، ۱۷۹ ص

۲- جبهه اسلامی آزاد :

طهران ، سری ، ابن سینا .

۳- نصاب آموز :

طهران ، سری ،

عبد الجواد بن شمس العلماء محمد حسین

قریب گرمائی :

(۱۲۶۸ ش - معاصر)

درهمدان متولد شده . تحصیلات متوسطه

را در مدرسه علمیه و دارالقنون خاتمه داده .

سپس داخل مدرسه سیاسی شده و در سال

۱۲۸۵ ش از این مدرسه اخیر در حالیکه

خود شاگرد اول بود با دریافت نشان طلای

علمی فارغ التحصیل گردید ، پس از آن یکسال

بسمت مترجمی زبان فرانسه وارد خدمت

وزارت خارجه شده و سپس در مدرسه آلمانی

بسمت آموزگاری مشغول خدمت شد .

مجدداً با سمت معاونت دارالترجمه بوزارت

خارجه انتقال یافت .

در سنه ۱۲۹۶ . بسمت کارگذاری پخوزستان

و در سال ۱۲۹۸ با سمت یآوری بوزارت جنگ

در اصفهان متولد شده . در اصفهان و قم تحصیلات خود را بیایان رسانده و از بزرگان و اساتید خود اجازه روایت و اجتهاد گرفته . سپس بطهران رفته و در آنجا ضمن تکمیل تحصیلات دست ارادت بشمس العرفا داده و از وی تلقین و ارشاد یافته و پس از وفات او بملاقات حاج ذوالریاستین نائل آمده و بمشایضات اشتغال جسته و از وی نیز اجازه ارشاد یافته . سپس بطهران مراجعت نموده و مدتی بمشغل دولتی پرداخته . بعداً از وزارت معارف بموجب مدارک و اجازات علماء قم و نجف جواز اجتهاد از درجه اول گرفته است .

(مقدمه تذکره القبور چاپ دوم) .

بلاغی از ذوالریاستین اجازه ارشاد یافته و بعد از وفات مرشد خویش خود را قطب سلسله نعمت الهی معرفی نموده است . (تذکره شعرای اصفهان ص ۹۲) .

۱- تاریخ نجف و حیره :

جلد اول ، طهران ، ۱۳۲۸ ش ، سری ، وزیر ، ۱۸۲ + ۱۶ ص ، مصور .

۲- تاریخ و جغرافیای کاشمر :

طهران .

انتقال یافت و در آذربایجان و گیلان و مازندران مأموریت یافت . بعداً از سنه ۱۳۰۱ عهده دار مشاغل ذیل گردید ، رئیس ستاد لشکر شمال غرب ، رئیس کابینه وزارت جنگ ، رئیس ستاد لشکر غرب ، در سنه ۱۳۰۲ بدرجه سرتیپی ارتقاء یافت ، در ۱۳۱۴ مجدداً بوزارت خارجه منتقل و بریاست دفتر منصوب شد . در ۱۳۱۵ به معاونت اداره کل ژاندارمری ، بازرس مالی ، دادستان آرتش ، ۱۳۱۹ پارتیه ۹ اداری مجدداً بوزارت خارجه منتقل و یک سال بعد تقاضای بازنشستگی نمود .

(گلهای رنگارنگ سال ۱۴)

۱- طلوع آفتاب در اندلس :

طهران ، سری .

۲- غروب آفتاب در اندلس :

قم ، ۱۳۲۳ ش ، سری ، رقعی ، ۱۶ ص .

طهران ، ۱۳۳۰ ش ، سری ، رقعی ، چاپ علمی .

پنجم ، بمساعدت میرزا خلیل کمره ۲۱ ص .

قم ، ۱۳۲۹ ش ، سری ، رقعی ، ۱۶ ص .

سرهنگ عبدالجواد نبهی :

(- معاصر)

۱- مکانیک اتومبیل شناسائی خودرو :

طهران ، ۱۳۲۵ ش ، سری ، رقعی ، هنر -

کده فنی ، ۳۷۱ ص .

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سری ، وزیر ، ابن

سینا ، چاپ دوم ، ۲۴۲ ص .

حجت علیشاه سید عبدالحجۃ (بن سید حسن

مهاجری) بلاغی فائینی :

(۱۳۱۳ ق - معاصر)

شیراز، ۱۳۳۶ ش، سربی، رقمی، ۲۴۰ ص.

عبدالحسین بن (حاج شیخ محمد مشهور به
حاج آخوند) آواره آیتی :
(۱۲۸۸ ق - معاصر)

در قصه تفت در يك خانواده علم و عرفان
بدنیا آمده . از کوچکی شعر میسروده . در
هیجده سالگی پدرش وفات نمود . بعد از پدر
از نویسندگی و روضه خوانی کسب معاش
مینمود . در بیست و دو سالگی بترغیب اهل
محل در شهر یزد امام جماعت شده و مدت
ده سال باینکار مداومت داد . بعداً ترک امامت
جماعت نموده بنقاط مختلفه مسافرت کرده
و با فرق مختلف آمیزش نمود بالاخره مسلک
بهائی را اختیار نمود و در این مسلک
مدت هیجده سال باقی بود بعدها تغییر
مسلک داده و شاعری و نویسندگی را پیشه
خود ساخت . وی از آغاز شاعری تا پایان
سیاحت (آواره) تخلص مینمود . در این
تاریخ (۱۳۶۰ ق) . دو سال متجاوز است
در شهر یزد اقامت دارد

(مدهینه الادب نسخه خطی کتابخانه مجلس) .
سایر مآخذ : سخنوران ایران در عصر حاضر ،
سخنوران نامی معاصر ج ۲ ص ۴۰ ، تاریخ یزد

۳- زندگانی علی بن سهل اصفهانی :

اصفهان، نشریه روزنامه عرفان .

۴- صحیفه کامله (ترجمه) :

طهران، بی تاریخ، سنگی، جیبی، ۲۵۲ ص.

۵- (الف) فرهنگ سمات در شرح دعای سمات :

۶- (ب) تاریخ پیغمبران اولوالعزم :

۲ جلد طهران، ۱۳۷۱ ش، سربی، رقمی،

ابن سینا ۵۳ + ۱۱۲ ص.

۷- (الف) مدینه لعرفاء تاریخ نائین :

۸- (ب) میر حضرت رضا (ع) :

۹- (ج) فرهنگ تاریخ نائین :

۱۰- (د) انساب خاندانهای مردم نائین :

۱۱- (هـ) شطرنج العرفاء :

۵ جلد، طهران، ۱۳۶۹ ق، سربی، وزیری،

۴۰۰ + ۱۳۶ + ۱۹۶ ص.

۱۲- مقالات الحنفاء فی مقامات شمس العرفاء :

طهران، ۱۳۶۹ ق، سربی، وزیری، ۲۹۲ ص.

۱۳- مقامات العرفاء یازندگانی شمس العرفاء :

طهران، ۱۳۷۱ ق، سربی، وزیری، ۶۳۱ ص.

۱۴- مقلاذ الرشاد فی المؤننات السماعیه والاضداد

(عربی و فارسی)

طهران، ۱۳۴۳ ق.

عبدالحسین آذر :

(- معاصر)

۱- رهبر نگارش :

طهران، سربی، رقمی، ۴۲ ص.

حسام العلماء عبدالحسین آقاولی :

(- معاصر)

وکیل دادگستری در شیراز

۱- در الادب در معانی و بیان و بدیع :

شیراز، ۱۳۱۵ ش، سربی، وزیری، ۱۵۷ ص.

ص ۲۷۷ .

۱- آشکده یزدان، تاریخ یزد :

یزد، ۱۳۱۷ش، سری، وزیری، ۴۳۳ص.

۲- اشعه حیات (شیر) :

یزد، ۱۳۲۸ش، سری، رقمی، ۱۷۳ص.

۳- انشاء عالی یا چهار فصل آیتی :

تبریز، ۱۳۱۱ش .

۴- تاریخ فلاسفه

طهران، ۱۳۱۲ش، سری، جیبی، ۱۶۰ص.

۵- چکامه شمیر (شعر) :

طهران .

۶- خردنامه (شعر) :

استانبول، سری .

۷- روه نگارش یا موضوع لوئی :

طهران، سری، ۷۵ص .

۸- سیاحت نامه دکتر ژاک امریکائی :

(۱- سه گه شده ۲- سه فراری ۳- سه عروسی).

۳جلد، طهران، ۱۳۰۶ش، سری، رقمی .

مرکزی، ۳۳۹ + ۲۷۸ + ۶۰۶ص.

۹- فرهنگ آیتی در لغت :

گلین اول، طهران، سری، ۴۹۶ص .

۱۰- قصیده قرآنیه یا ترانه روحی (شعر) :

طهران، سری، جیبی، ۳۴ص .

۱۱- کتاب نبی یا قرآن فارسی :

۳جلد، یزد، ۲۶-۱۳۲۴ش، سری، خشتی،

۳۹۶ + ۴۱۶ + ۵۲۴ص .

۱۲- کشف الحیل رد بهائیه :

۳جلد، طهران، ۳۰۷-۱۳۱۰ش، سری،

رقمی، خاور، ۲۲۰ + ۲۶۸ + ۳۲۸ +

۴۴ص .

۳جلد، طهران، بی تاریخ، سری، رقمی،

۲۲۰ + ۱۷۹ + ۳۲۰ص .

طهران، ضمیمه کشف الحیل یا جواب مقالة

عبدالله رازی، ۱۳۰۷ش، سری، رقمی،

۲۲۴ص .

طهران، ۱۳۲۶ش، سری، رقمی، چاپ

سوم، ۱۵۶ + ۱۹۱ + ۲۴۳ص.

طهران، ۱۳۳۷ش، سری، رقمی، شمس،

۵۸۹ص .

۱۳- الکواکب الدریه فی آثار البهائیه :

(شرح پیدایش بهائیت)

جلد اول، مصر، ۱۳۴۲ق، سری، ۵۷۵ص.

طهران، سری، وزیری، ۵۷۵ص.

جلد اول، مصر، ترجمه احمد فائق بزبان

عربی، ۱۳۴۳ق، سری، ۴۶۲ص .

۱۴- افتار آیتی :

طهران، ۱۳۴۷ق، سری، جیبی، ۴۴ص .

۱۵- ملکه عقل و عفت چهل :

طهران، ۱۳۱۲ش، سری، دانش، ۳۴ص .

۱۶- نفقه دل (شعر) :

طهران .

۱۷- هوگوی ایرانی یا نخستین پرواز بشر :

یزد، ۱۳۲۱ش، سری، جیبی، ۹۶ص.

شیخ عبدالحسین بن علی اصغر، ابن الدین :

(۱۲۸۳ش - معاصر)

در قم متولد شده . پس از تکمیل ادبیات
فارسی و عربی به تحصیل سطوح فقه و اصول
و فلسفه پرداخت . پس از آن در حدود

دوازده سال بدرس خارج فقه و اصول در قم حاضر شده و باخذ اجتهاد از حاج شیخ عبدالکریم حائری یزدی نائل گردیده و در سنه ۱۳۱۶ بطهران آمده و اکنون در حدود پنج سالست که در مدرسه عالی سپهسالار مشغول تدریس است .

(تاریخ مدرسه عالی سپهسالار ص ۱۸۱).

۱- اعجاز قرآن و بلاغت محمد :

مصطفی صادق رافعی ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۰ ش ، سری ، رقمی ، ۱۹۹ ص .

طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سری ، وزیری ، چاپ

دوم ، ۲۰۶ ص .

۲- سخنرانیهای دینی :

طهران ، ۱۳۲۴ ش ، سری ، رقمی ، ۹۶ ص .

ادیب الممالک عبدالحسین بن خلیل بنان زاده
متخلص بدبیر مشهور بادیب فرهمند :

(۱۳۱۷ - ۱۳۵۳ ق)

در بروجن اصفهان متولد شده . وی دارای ذوقی سرشار و علاقه نامی بادییات داشته . از آثار او مجله تحفه الادباء و روزنامه گیتی نما (است که در اصفهان منتشر میشده . آن مرحوم اشعارش دارای خلوت مخصوص بود و بطرز قدیم و جدید هر دو شعر و تصنیف

میسرود . در رجب ۱۳۵۳ ق بعد از کسالت ممتد باصفهان در گذشت و در تخت فولاد مدفون گردید (تاریخ جراید و مجلات ج ۲ ص ۱۱۲ ، تذکره القبور ص ۵۰) .

۱- جشن جفدها (شعر) :

اصفهان سری ، جیبی ، ۴۲ ص .

شیخ عبدالحسین اعتصامی برازجانی :

(- معاصر)

مقیم برازجان .

۱- هدایة الاخوان :

شیراز ، ۱۳۲۸ ش ، سری ، رقمی ، ۳۶۰ ص .

عبدالحسین امیر ابراهیمی :

(- معاصر)

میرداد نامی ایران :

(شرح حال سران حزب ایران و همکاران
دکتر صدق) .

طهران ، ۱۳۳۲ ش ، سری ، رقمی ، ۶۴ ص .

میرزا عبدالحسین بن احمد بن ملانجفعلی

تبریزی امینی :

(۱۳۲۰ ق - معاصر)

در تبریز متولد شده چون جدا و ملانجفعلی امین شرع بوده بامینی شهرت یافته پدرش میرزا احمد تبریزی از علماء و جدش فیز مردی فاضل بوده و بفارسی و ترکی شعر میسروده .

امینی تحصیلات مقدماتی را در تبریز فرا گرفته . سپس بنجف رفته و تحصیل فقه و اصول نموده و از میرزا سید ابوالحسن اصفهانی و حاج میرزا محمد حسین نائینی و حاج شیخ عبدالکریم یزدی و شیخ محمد حسین آل کاشف الغطاء اجازه اجتهاد گرفته و از

طهران، ۱۳۵۶ ق، سری، وزیر، ۵۵۴
+ ۱۱۸ + ۱۰۷ ص، ضمن اسرار خلقت.

عبدالحسین بهنیا :

(- معاصر)

۱- پرده‌های سیاست :

طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، وزیر، ۱۲۲ ص.

شیخ عبدالحسین بن محمد تقی بن حسن آل
اسدالله کاظمی :

( )

از علماء و فقهای مقیم کاظمین بوده است .
(احسن الودیعة ج ۲ ص ۱۱۴) .

۱- الهدایة فی شرح الکفاة (عربی) :

آخوند ملا محمد کاظم خراسانی، شرح، بغداد،
۱۳۳۰ ق، سری، وزیر، ۵۰۸ ص .

عبدالحسین جلالی :

(- معاصر)

۱- آئین شوهرداری :

دیل کارنگی، ترجمه، طهران، سری، رقی،
امیر کبیر، ۱۷۳ ص .

حاج شیخ عبدالحسین بن حاج جواد بغدادی :
(- ۱۳۶۵ ق)

از قدمای تلامذه میرزا محمد تقی شیرازی
بوده و در سال ۱۳۳۶ ق از سامرا به بغداد
مهاجرت کرده و در این شهر اخیر مرجع

علماء حوزه علمیة نجف است .

وی در زبان عربی عصری قلمی شیوا
دارد و از مسافرتها و دورو دراز خودداری
نکرده و کتابخانه‌های معتبر ایران و عراق
را زیر و رو نموده است .

(رجال آذربایجان در عصر مشروطیت ص ۳۲)
سایر مآخذ : مقدمه شهداء الفضیلة بقلم
محمد خلیل الزین العاملی ، مصفی المقال فی

مصافی علم الرجال ص ۲۱۹

۱- ادب الزائر لمن یم الحائر (عربی) :
نجف .

۲- شواهد الفضیلة (عربی) :

نجف، ۱۳۵۵ ق، سری، وزیر، ۴۱۲ ص.

۳- القدير (عربی) :

نجف ۶۴ - ۱۳۶۷ ق، سری، وزیر،

۳۶۴ + ۳۵۴ + ۳۶۸ + ۳۶۴ + ۳۹۹
+ ۳۸۰ + ۳۱۶ + ۰۰۰ ص .

طهران، ۱۳۷۲ ق، سری، وزیر، چاپ

دوم، ۴۱۱ + ۳۹۴ + ۴۲۰ + ۴۲۳
+ ۴۶۳ + ۴۰۶ + ۴۱۶ + ۳۹۶ ص .

۴۰۱ ص .

۴- یکماه مسافرت در اصفهان :

مشهد، ۱۳۷۶ ق، سری، رقی، باهتمام

فرهنگ نخعی، ۸۲ ص .

شیخ عبدالحسین بهار دزفولی :

( )

۱- اشعار بهار دزفولی :

بمبئی، ۱۳۰۴ ق، سنگی، وزیر، ۱۴۲ ص،
ضمن مخزن الدرر .

عبدالحسین بن شکرالله بهمنی شیرازی :

(۱۳۱۸ ق - مرحوم)

۱- بی‌چون و چرا نامه (شعر) :

امور شرعیه بود. در اواخر عمر بمرض سل مبتلا و در رجب ۱۳۶۵ ق در بغداد وفات یافت. جنازه اش بنجف نقل و در مقبره شیخ جعفر شوشتری مدفون گردید.
(الدریمة ج ۷ ص ۲۸۴).

۱ - غیر الزاد لیوم التناد فی الف مسألة من فرائض الصلاة (عربی):

بغداد، ۱۳۴۰ ق، سری.

شیخ عبدالحسین مبارک ابن

جواد بن عبدالحسین:

(۱۳۰۱ ق - معاصر)

۱ - بشارة الزائرین (عربی):

نجف، ۱۳۴۸ ق.

عبدالحسین حائری:

(معاصر)

۱ - فهرست کتابخانه مجلس شورای ملی:

(کتب خطی در موضوعات مختلف)

جلد چهارم، طهران، ۱۳۳۵ ش، سری،

رقعی، ۴۷۹ ص.

سید عبدالحسین بن حبیب الله موسوی

حائری:

(۱۳۲۱ ق - معاصر)

در کربلا تولد یافته.

۱ - الفاجعة العظمی (عربی):

نجف، چاپ دوم.

۲ - مصابیح الهدایة (عربی):

۲ جزء، نجف، ۶۸ - ۱۳۷۰ ق، سری،

رقعی، ۲۱۶ + ۰۰۰ ص.

۳ - المواعظ والآداب (عربی):

نجف.

۴ - النجوم الزاهرة فی احوال العترة الطاهرة

(عربی):

نجف، ۱۳۸۱ ق، سری، چاپ دوم، ۶۷ ص.

سپهبد عبدالحسین حجازی:

(معاصر)

در اسفند ماه ۱۳۳۹ از فرماندهی نیروی

زمینی بریاست ستاد بزرگ آرتشتاران

منصوب شد.

۱ - تاریخ نظامی جنگ روس و اهستان:

طهران، سال دوم افسری، سال دوم ستوانی،

۱۹ - ۱۳۱۸ ش، سری.

۲ - تاکتیک عمومی:

طهران، ۱۳۲۰ ش، سری، ۱۷۶ ص.

۳ - دورة تاکتیک:

طهران، ۱۳۱۲ ش، سری، خشتی، ۳۱۳ ص.

فخرالایاله حاج میرزا عبدالحسین ابن

محمد حسن دنبلی:

( )

۱ - استنطاق نامه، رمان:

جلد اول، طهران، ۱۳۲۵ ق، سری، رقی،

۲۰۱ ص.

شیخ عبدالحسین حلی نجفی :

(- معاصر)

۱- النقد التنزیه لرسالة التنزیه (عربی) :

نجف، ۱۳۴۷ ق. سری، رقمی، ۱۶۴ ص.

سید عبدالحسین خسروی پژوهشک همدانی :

(- معاصر)

۱- بهان قویم در غفلت طب قدیم :

جلد اول، از گفتار بوعلی، همدان، ۱۳۳۳

ش، سری، رقمی، ۶۳ ص. مرکز تحقیقات کتب و اسناد

مهندس عبدالحسین خلیلی :

(- معاصر)

تحصیلات خود را در اروپا پایان رسانیده و پس از مراجعت بایران کار خود را در شرکت کل ساختمان آغاز کرده و از سال ۱۳۱۶ ش با سمت دانشیاری وارد دانشکده

فنی شده و در سال ۱۳۲۹ به سمت ریاست

دانشکده فنی انتخاب گردیده است.

(مجله آشفته دوره نهم شماره ۶) .

۱- بتون آرمه :

جلد دوم، طهران، سری، وزیر، نشریه

۲۴۶ دانشگاه، از ص ۲۹۵ تا ص ۶۶۲ .

۲- بتون فولادی :

جلد اول، طهران، ۱۳۳۴ ش، سری،

وزیری، نشریه ۱۹۱ دانشگاه، ۲۹۴ ص.

عبدالحسین دانشپور بابلی :

(- معاصر)

لیسانس در علوم بازرگانی و اقتصادی

از دانشگاه لیور پول انگلستان .

(سالنامه دنیا شماره ۳ ص ۱۷۴) .

مدیر عامل اسبق شرکت سهامی بیمه ایران،

۱- ابتهاج و نرخ اسعار :

طهران، ۱۳۲۶ ش، سری، رقمی، ۴۸ ص .

۲- بانک شاهی و امتیاز :

طهران، ۱۳۲۶ ش، سری، رقمی، روزنامه

مظفر، ۶۲ ص.

طهران، ۱۳۲۷ ش، سری، رقمی، چاپ -

دوم، ۶۲ ص.

۳- دزد خارجی در سرای ایران :

طهران، سری، رقمی، ۲۴ ص.

از مکه بسال ۱۳۲۳ ق بمشهد مقدس رفته و در مراجعت بمشروطه خواهان پیوست و بعد روزنامه (احیاء) را منتشر نمود . در سنه ۱۳۳۴ ق بعد از انقلاب فارس از فعالیت کناره گرفته تا آنکه پدرش در سنه ۱۳۳۶ ق در گذشت و جانشین پدر گردید و در عرب نموده و بسال ۱۳۵۰ ق بشیراز بازگشت .

(تاریخ جراید و مجلات ج ۱ ص ۵۹)

بسال ۱۳۳۲ ش در گذشت .

سایر مآخذ : سخنوران نامی معاصر ص ۲۱۹ ،

مجله ارمغان ، سال ۱۳ ص ۱۶۸ .

۱- جبر و تفویض :

طهران ، ۱۳۱۱ ش ، سری ، درخاتمہ رسائل

شاه نعمت الله ولی .

۲- کفایة التجوید :

طهران .

۳- مونس السالکین :

طهران ، ۱۳۱۶ ش ، سری ، جیبی ، ۷۰ ص .

۴- دستور جدید زبان انگلیسی :

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سری ، رقعی ، ۲۹۹ ص .

۵- قهرمان تنزل ریال :

شیراز ، ۱۳۲۷ ش ، سری ، رقعی ، روزنامه

مظفر ، ۷۲ ص .

۶- نیرنگ باران نفت :

طهران ، سری .

۷- نیم قرن بردگی اقتصادی :

طهران ، ۱۳۲۸ ش ، سری ، رقعی ، ۱۳۱ ص .

حاج سید عبدالحسین دست غیب شیرازی :

(- معاصر)

پیش نماز مسجد جامع عتیق شیراز .

(دانشمندان و سخن سرایان فارس ج ۲

ص ۵۳۳) .

۱- هشتاد دو پرسش :

شیراز ، ۱۳۳۷ ش ، سری ، رقعی ، ۱۱۶ ص .

مونسعلی شاه حاج میرزا عبدالحسین (بن وفا -

علیشاه حاج علی) ذوالریاستین شیرازی :

(۱۲۹۰ ق - ۱۳۳۲ ش)

علم فقه و اصول و تفسیر و حکمت را از

آغاز جوانی نزد اساتید خوانده و عرفان

را از مرشد خود کسب کرده . در سال

۱۳۱۷ ق بمکه مشرف شده و در مراجعت

عبدالحسین رحیمی :

(- معاصر)

۱- خودآموز فرانسه :

طهران، سربی.

عبدالحسین بن میرزا رضا ملقب بمیرزا بزرگ :

( )

۱- امتحان القلوب (شعر) :

تبریز، ۱۳۰۹ ق، سنکی، خشتی، ۲۶۹ ص.

شیخ عبدالحسین بن محمد رضا شوشتری :

( )

از علمای بزرگ و ائمه جماعت دارالخلافة

طهران بوده است .

(المآثر والآثار ص ۱۵۹)

۱ - حاشیه حجية المظنه (عربی) :

شیخ مرتضی انصاری ، حاشیه ، طهران ،

۱۲۶۸ ق، سنکی، باحجیه المظنه در یک جلد

شیخ عبدالحسین بن ملا محمد رفیع ورامینی :

۱- عقاید الایمان :

طهران ، طهران ، ۱۳۲۷ ق ، سنکی ،

جیبی ، ۱۶۰ ص.

دکتر عبدالحسین زرین کوب :

(۱۳۰۱ ش - معاصر)

دوره ابتدائی را در زادگاه خویش و

دوره متوسطه را در طهران پایان رسانید

آنگاه بخدمت فرهنگ در آمد و بتدریس

تاریخ و ادبیات در دبیرستانها پرداخت

چندی بعد در دانشکده ادبیات ادامه

تحصیل اشتغال یافت و دوره دکترای ادبیات

فارسی را پایان رسانید . چندی نیز

سر دبیر مجله ادبی و سیاسی (مهرگان

هفتگی) بود و بر حسب تفنن نیز شعر
میسراید .

(تذکره شعرای معاصر ایران ج ۲ ص ۱۲۶)

اکنون رئیس کتابخانه مجلس سنا میباشد .

۱- ادبیات فرانسه در دوره رئالیسم :

شارل وردن . ل . سولنیه ، ترجمه ، طهران ،

۱۳۲۸ ش ، سربی ، جیبی ، ۱۴۱ ص.

۲- ادبیات فرانسه در قرون وسطی :

شارل وردن . ل . سولنیه ، ترجمه ، طهران ،

۱۳۲۸ ش ، رقعی ، شماره ۲۸ مجموعه چه

میدانم ، ۱۵۷ ص.

طهران ، سربی ، رقعی ، شماره ۳۲ مجموعه

چهارمیدانم ، ۱۴۲ ص.

۳- خاقانی و آندرو نیکوس کومنه لوس :

ولادیمیر مینورسکی ، ترجمه ، طهران ، سربی ،

رقعی ، ۸۰ ص.

۴- دو قرن سکوت چگونگی پیروزی اسلام بر ایران :

طهران ، ۱۳۳۰ ش ، سربی ، رقعی ، روزنامه

مهرگان ، ۱۵۰ ص.

طهران ، سربی ، رقعی ، چاپ دوم ، امیر -

کبیر ، ۴۰۷ ص.

۵ - فلسفه شعر ، تاریخ شعر و شاعری :

طهران، ۱۳۲۰ ق، ناشر عباسخان

عبدالحسین بن غلامرضا سپنتا :
(۱۲۸۲ ش - معاصر)

در طهران متولد شده و تحصیلات خود را در آنجا شروع و در هندوستان پایان رسانده. پس از توقف طولانی در آنحد و بدسال ۱۳۱۶ ش بایران مراجعت کرده . علاوه بر انتشار روزنامه دورنمای ایران در بمبئی فیلم های ناطق فارسی تهیه کرده و در هر يك از آنها از جمله در فیلم (دختر لر) دل جعفر را بازی کرده. زبان انگلیسی را خوب میداند و ادبیات و زبان فارسی قدیم را نزد دینشاه ایرانی و پرفسور انگلس فرا گرفته . طبع شعر نیز دارد .

(تاریخ جراید و مجلات ج ۲ ص ۳۰۰) .

۱- آیین نامه زرتشت :

عقیده را پندرا نات تاگور، ترجمه از انگلیسی،

طهران، ۱۳۱۲ ش، سربی، جیبی، چاپ

دوم، ۱۴ ص .

۲- اسرار جنگل :

اصفهان، نشریه روزنامه عرفان، سربی.

۳- ایران و اهمیت آن در ترقی تمدن بشر :

بلسارا، ترجمه، بمبئی، ۱۹۳۶ م، نشریه

بروجرد، ۱۳۲۳ ش، سربی، خشتی، ۸۰ ص.

۶- فن شعر از ارسطو :

طهران، ۱۳۳۷ ش، سربی، رقمی، پنک-ا.

ترجمه و نشر کتاب، ۱۲۰ + ۱۴۲ ص.

۷ - متافیزیک :

فیلسین شاله، ترجمه، طهران، ۱۳۲۹ ش،

سربی، رقمی، ۹۰ ص.

۸ - نقد ادبی :

طهران، ۱۳۲۸ ش، سربی، رقمی، ۵۸۹ ص.

مؤلف الدوله عبدالحسین زائد :

( )

از عنفوان جوانی ترك كامرانی گفته

در کسب فضائل و تحصیل کمالات و اطلاعات

مفیده کوشیده و پیش از این لغتی جامع که

شاید کمتر از هفتاد هزار لغت نباشد از

آن مردکار دیده ام و میدانم معانی صحیحیه

آن قاموس محیط را بخون دل پیدامیکرد

نمیدانم آن کتاب چه شد بخرج کسی مروج

یا چون گنج در نهان خانه عطلت ماند .

خبریکه دارم اینست که دانشمند محترم

بمساعدت دوست محمد خان معیر الممالک

و فرزندش اعتصام السلطنه مشغول زحمت

تألیف و تصنیف است اگر مکارم شامله

آن پند و این پسر نبود باین درجه فضل و

کمال نمیرسید . پیش از این از حالات

صاحب ترجمه مطلع نیستم .

(روزنامه تربیت ص ۳۰۴) .

۱ - بداية القراءة :

طهران، ۱۳۲۷ ق، سنگی.

۲ - لسان الصبيان معیری (فرانسه فارسی) :

۳ جلد، طهران، ۱۳۲۱ ق، سنگی.

۳ - منظومه اعصابیه (فرهنگ منظوم فارسی بفرهنگ) :

انجمن ایران لیک، ۱۴۷ ص .

۴- بیاد دینشاه ایرانی چندقطره اشک :

اصفهان، ۱۳۱۷ش، سری، جیبی، ۲۲ ص.

۵- پیام راستی :

(تفسیریک آیه از گائها) .

بمبئی، ۱۳۰۷ش، سری، جیبی، ۳۶ ص .

۶- دیوان شعر :

طهران، ۱۳۱۷ش، سری .

۷- شرح حال فردوسی :

اقتباس از مجله کوه ، بمبئی، ۱۹۳۴ م

سری، وزیری، ۴۴+۲۹ ص .

سیدعبدالحسین بن سید فاضل همدانی :

(زنده در سال ۱۳۳۱ ش)

۱- شهاب الثاقب فی تفضیح الکاذب :

(رد بهائیه) .

طهران، ۱۳۳۳ش، سری، جیبی، ۵۴ ص .

شیخ عبدالحسین شرع الاسلام نجفی :

(معاذ الله) (معاذ الله)

۱- لسان المسلمین فی رد البلیغین من المسیحیه

والکلیبیین :

طهران، ۱۳۴۹ق، سنگی، جیبی، ۷۲ ص .

اصفهان، ۱۳۴۹ق، سری، جیبی، چاپ

سوم، ۸۸ ص .

طهران، ۱۳۴۹ق، سری، رقمی، چاپ

چهارم، ۵۲ ص .

شرف‌الدین سید عبدالحسین بن یوسف ابن

جواد موسوی جبل عاملی :

(۱۲۹۰ ق - ۱۳۷۷ ق)

در کاظمین تولد یافته . پس از تحصیلات

مقدماتی علوم دینیّه نزد والد خود برای

ادامه تحصیل بنجف رفته و بتحصیلات خود

ادامه داده و باخذ اجازه اجتهاد نائل

گردیده . در حدود سی سالگی به جبل عامل
مراجعت و بقاصله ده سال بمنظور استفاده از
علمای مصر آن دیار رفته . در سنه ۱۳۳۳ ق
بزیارت مدینه منوره عزیمت و به جبل عامل
مراجعت نموده .

در جنگ بین المللی اول در نتیجه نهضت‌های
داخلی شامات و همکاری وی با ملیون آنجا
از جانب دولت فرانسه بفرستادن تبعید
گردید . . . بعد از رفع تبعید به جبل عامل
معاودت نمود در سنه ۱۳۵۶ ق بمراق و ایران
رهسپار و در مراجعت به جبل عامل مدرسه
بنام نادی و مدرسه دیگر نادی البنات تأسیس
نمود اکنون در جبل عامل مقیم است .
(ریحانة الادب ج ۲ ص ۱۳۰۹) .

۱- اجوبة مسائل جارالله (عربی) :

صیدا، ۱۳۵۵ق، سری، رقمی، ۱۵۲ ص .

۲- الی المجمع العلوی العربی بدشق (عربی) :

صیدا، ۱۹۵۰م، سری، رقمی، ۱۲۸ ص .

۳- ثبت الایات فی سلسله الرواة او ثبت الموسوی

(عربی) :

صیدا، ۱۳۵۵ ق .

۴- (الف) حول الرؤیة (عربی) :

۵- (ب) الميثاق والولاية (عربی) :

صیدا، ۱۳۷۱ ق سری، رقمی، چاپ دوم ،

وحید الملک عبدالحسین شیبانی فرزند میرزا

آقاخان :

(۱۲۹۴ق - معاصر)

بعد از تحصیل زبان و ادبیات فارسی و
عربی و ریاضیات و انگلیسی در دارالفنون
به هندوستان رفته و در یکی از لیسه‌های بمبئی
مدت ۶ سال تحصیل کرده . در سال ۱۳۱۶ به
انگلستان رهسپار شده مدت ۳ سال در لندن
و ۴ سال در دانشگاه کمبریج به تحصیل ادبیات
و فلسفه پرداخته و در سال آخر تحصیلی خود
معلم یکرشته از ادبیات فارسی نیز بوده است .
در سال ۱۳۲۴ ق بایران برگشته و در مدرسه
دارالفنون به تدریس بعضی از رشته‌های حقوق
و زبان انگلیسی مشغول گردید . دو دوره به
وکالت مجلس شورای ملی و چندی نیز
سرپرستی و ریاست مدرسه سیاسی را داشته .
بعداً بوزارت معارف منصوب و سپس در دوره
چهارم مجلس بوزارت پست و تلگراف انتخاب
شد . (سالنامه دانشسرای عالی تحصیلی
۱۵ - ۱۳۱۴ ص ۶۹)

سایر مآخذ : مجله یغما سال پنجم شماره ۱۲

ص ۵۴۱ .

۱- تاریخ عمومی قرون وسطی :

۱۲۲ + ۳۲ ص .

۶- حیات ابی حریره (عربی) :

نجف ، ۱۳۷۵ ق ، سری ، رقعی ، چاپ دوم ،

۲۹۲ ص .

۷- (الف) فصول المهمة في تأليف الامه (عربی) :

۸- (ب) كلمة القراء في تفضيل الزهراء (عربی) :

صیدا ، ۱۳۴۷ ق ، سری ، وزیري ، چاپ -

دوم ، ۱۹۲ + ۴۰ ص .

صیدا ، ۱۳۶۷ ق ، سری ، وزیري ، ۱۹۲

+ ۴۰ ص .

۹- الکلمات (عربی) :

(تاریخ احوال عرب در جاهلیت بمنظور

خلافت علی ع)

جلد ۱ ، صیدا ، ۱۳۴۷ ق ، سری ، رقعی ،

۲۶۴ ص .

۱۰- الكلية الجعفرية من المهد الى المجد (عربی) :

صیدا ، ۱۹۵۳ م ، سری ، رقعی ، ۲۸ ص .

۱۱- مجالس الفاعرة في مآتم العرة الطاهرة (عربی) :

صیدا ، ۱۳۳۲ ق ، سری ، رقعی ، ۷۲ ص .

۱۲- المراجعات ، در مناظره و احتجاج کتبی در امر

امامت (عربی) :

صیدا ، ۱۳۵۵ ق ، سری ، وزیري ،

۳۱۲ ص .

صیدا ، ۱۹۵۳ م ، سری ، وزیري ، چاپ -

سوم ، ۳۴۰ ص .

صیدا ، ۱۳۷۳ ق ، سری ، وزیري ،

۳۴۰ ص .

۱۳- مسائل فقهية خلافة (عربی) :

بیروت ، بی تاریخ ، سری ، رقعی ، ۱۰۸ ص .

۱۴- النص والاجتهاد (عربی) :

نجف ، ۱۳۷۵ ق ، سری ، وزیري ،

۲۹۸ ص .

شیخ عبدالحسین صادق بن ابراهیم مخزومی
قرشی عاملی خیامی :
(۱۲۷۹-۱۳۶۱ ق)

در نجف متولد شده و مقدمات را در عامله فرا گرفته . در سنه ۱۳۰۰ ق بنجف مهاجرت نموده و نزد اساتید وقت مدت پانزده سال بتحصیل اشتغال داشته . پس از اخذ اجازه اجتهاد از علمای اعلام بمأملة معاوت نموده و مدت هشتاد سال در آنجا میزیسته و مسجد و مدرسه برای خود بنا نموده در نبطیه نیز حسینیه ای بنا نهاده است .
(شهداء الفضيلة ص ۳۳۲)

بگفته صاحب الذریعة ج ۱ ص ۴۴۵ و ج ۵ ص ۶۵ در صفر سال ۱۲۷۹ ق متولد و در ذی الحجة ۱۳۶۶ ق درگذشت . صاحب دیوان شعراء الحسین ج ص ۲۶ مینویسد بسال ۱۳۶۱ ق وفات یافت و در حسینیه که خود بنا نهاده بود مدفون گردید .

۱- جامع الفوائد (عربی) :

.....

۲- تنبيه القائلین عقائد الوهابیین (عربی) :

.....

۳- سیماء الصلحاء (عربی) :

۳ جلد ، طهران ، ۱۱ - ۱۳۱۵ ش ،
۱۸۴۲ ص ..

شیخ العراقین شیخ عبدالحسین بن علی
طهرانی :
(- ۱۲۸۶ ق)

نادره دهر و اعجوبه زمان خود در دقت و تحقیق وجودت فهم و کثرت حفظ و احاطه بفقہ و حدیث و رجال و لغت بود . در سال ۱۲۸۰ ق برای تعمیر صحن بکر بلا آمده و در آنجا مجاور گردید و بتذهیب گنبد و بسای صحن و کاشی ایوان و حجره ها و توسعه صحن از سمت بالای سر بمباشرت ایشان انجام شد و بعد از چندی جهت تذهیب گنبد عسکریین بسامرا رفت و بعد از اتمام کار آنجا در کاظمین مرخص شده در بیست و دوم شعبان ۱۲۸۶ ق درگذشت و در حجره متصل بندرب باب سلطانی در کربلا مدفون گردید . جمیع کتاب های خود را وقف طلاب نمود .

(فوائد الرضویه ص ۲۲۵)

سایر مآخذ : المآثر والآثار ص ۱۸۱ و ص ۱۳۹ ، روح وریحان ص ۵۳۰ .

۱- مصباح النجاح فی اسرار الصلوة :

طهران ، ۱۳۷۸ ق ، سریسی ، رقمی ،
۲۹۷ ص .

۲- نجات العباد :

شیخ محمد حسن صاحب الجواهر ، ترجمه ،
طهران ، ۱۳۲۲ ق ، سنکی ، خط عبدالحسین
مصحح کتابخانه آستان قدس رضوی ، بار سالة
اصول عقاید ملا محمد بن ملا علی اکبر ترشیزی
در یک جلد .

۰۰۰، ۱۳۴۵ ق.

عبدالحسین (بن علی اکبر صنعتی) صنعتی -

زاده کرمانی :

(۱۲۷۳ ش - معاصر)

در کرمان تولد یافت و از چهارده سالگی در بازار کرمان و طهران مشغول کسب و تجارت بود و هیچوقت در خدمات دولتی و سیاسی وارد نبوده و با تکی فعالیت و کارهای آزاد امرار معاش کرده ام . معمولاً روزی دوساعت از اوقات خود را صرف امور خیریه و سر - کشی پدرمانندگان مینمایم و امیدوارم تا عمر دارم این رویه را از دست ندهم .
(نقل از خط مؤلف)

۱- چگونه ممکنست معمول شد :

طهران ، ۱۳۰۹ ش ، سربسی ، رقمی ،

۱۵۶ ص .

۲- داستان مانی نقاش :

طهران ، ۱۳۰۵ ش ، سربسی ، رقمی ،

۱۲۶ ص .

جلد دوم ، طهران ، ۱۳۰۶ ش ، سربسی ،

رقمی ، مروج ، ۱۳۵ ص .

۳- دامستان یا انتقام خواهان زدك :

(در تاریخ ادبی برون ترجمه رشید یاسمی

ص ۳۱۳ راجع باین کتاب شرحی نوشته شده

است) .

بمبئی ، ۱۳۳۹ ق ، ۱۱۲ ص .

جلد اول ، طهران ، ۱۳۰۳ ش ، چاپ -

دوم ، ۱۱۱ ص .

جلد دوم ، طهران ، ۱۳۰۹ ش ، سربسی ،

رقمی ، ۱۳۵ ص .

۴- رستم در قرن ۲۲ :

طهران ، ۱۳۱۳ ش ، سربسی ، رقمی .

طهران ، ۱۳۱۶ ش ، سربسی ، رقمی ،

مرکزی ، ۱۳۰ ص .

طهران ، ۱۳۳۲ ش ، سربسی ، رقمی ، چاپ

پنجم ، ۱۳۰ ص .

۵- سلحشور :

طهران ، ۱۳۱۲ ش ، سربسی ، رقمی ، اقبال

۲۱۲ ص .

۶- سیاه پوشان ، داستان ابو مسلم :

طهران ، ۱۳۲۳ ش ، سربسی ، رقمی ،

۱۸۸ ص .

۷- عالم ابدی :

طهران ، ۱۳۱۷ ش ، سربسی ، جیبی ،

۱۲۸ ص .

۸- فرشته صلح یا فتانه اصفهانی :

طهران ، ۱۳۳۱ ش ، سربسی ، رقمی ،

۱۳۸ ص .

۹- دیوانگان :

جلد اول ، رشت ، سربسی ، جیبی ، ۴۸ ص .

جلد دوم ، طهران ، سربسی ، رقمی ، ۲۹ ص .

۱۰- نادر فاتح دہلی :

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سری ، وزیر ، ابن
سینا ، ۵۰۰ ص .

طهران ، ۱۳۴۰ ش ، سری ، وزیر ، چاپ -
دوم ، ۴۰۸ ص .

عبدالحسین میرزا بن مؤید الدوله طهماسب
میرزا بن محمد علی میرزا دولتشاه :

( )

در جمع کمالات وارث پدر بزرگوار است .
(المآثر والاثار ص ۱۹۱) .

۱- ابومسلم خراسانی و گلنار خاتون :

جرجی زیدان ، ترجمه بمشارکت حبیب‌الله
آموزگار ، ۲ جلد ، طهران ، ۳۳-۱۳۳۴
ش ، سری ، رقمی ، گنج دانش ، ۱۳۸ +
۲۰۰ ص .

۲- پلیس لندن :

کونان دوویل ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۲ ق .

۳- تاریخ تمدن اسلامی :

جرجی زیدان ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۹
ق ، سری ، رحلی ، ۱۹۱ ص .

جلد دوم ، طهران ، ۱۳۰۲ ش ، سری ،
رحلی ، ناشر میرزا ابراهیم قمی نماینده
مجلس ، ۱۴۱ ص .

۴- تاریخ سلمی :

جرجی زیدان ، ترجمه غاده کربلا ، طهران ،
۱۳۲۱ ق ، سنگی ، خشتی ، ناشر مستعان -
السلطان ، ۴۵۱ ص .

۵- تمثیل آثار :

الکساندر دوما ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۳ ق .

۶- العمار یحیی اسفارا :

طهران ، ۱۳۰۶ ق ، سنگی ، رقمی ،
۱۷۳ ص .

طهران ، ۱۳۲۲ ق ، سری ، رقمی ،
۱۹۵ ص .

۷- خاتم شامی :

جرجی زیدان ترجمه ، فتاة غسان ، طهران
۱۳۳۰ ق ، و ۱۳۴۴ ق .

۸- دوشیزه دلیر :

ترجمه ، ۲ جلد ، طهران .

۹- دوشیزه شامی :

جرجی زیدان ، ترجمه ، ۳ جلد ، طهران ،
بی تاریخ ، سری ، جیبی ، خاور ، چاپ دوم ،
۶۰۰ ص .

۱۰- روضة النضيرة فی ایام بمبای الاخيرة :

جلد اول ، قسمت دوم کتاب ومی ، طهران ،
۱۳۲۲ ق ، سری ، خشتی ، ۳۸۸ ص .

۱۱- سرگذشت ارمانوس مصری ، تاریخ فتح مصر به

دست اسلام ، تاریخ فتوحی ، هرمس مصری :

جرجی زیدان ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۳
ق ، سری ، ۴۰۲ ص .

۱۲- طبایع الاستبداد : ومصارع الاستبعاد :

کواکبی ، ترجمه از عربی بفارسی ، طهران
۱۳۲۵ ق ، سنگی ، رقمی ، خط مر تفضی حسینی
برغانی ، ۲۲۹ ص .

۱۳- عروس کربلا :

جرجی زیدان ، ترجمه ، جلد اول ، طهران
بی تاریخ ، سری ، جیبی ، نشریه محسن ،
۲۱۰ ص .

جلد دوم ، طهران ، ۱۳۲۹ ش ، سری ، جیبی
نشریه محسن ، تا ص ۳۸۴ .

۱۴- مارگریت :

الکساندر دوما ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۲
ق ، خشتی ، ناشر علیقلی سردار اسعد ،
۱۶۲ ص .

۱۵- محمد بن ابی بکر و اسماء :

جرجی زیدان ، ترجمه ، طهران ، بی تاریخ
سربی ، جیبی ، چاپ دوم ، نشریه محسن
۳۴۸ ص .

۱۶- مکالمات الرجال و مداموازل و سیدیه فرانسوی :

الکساندر دوما ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۳
ق ، سربی ، ۵۷۰ ص .

۱۷- و بی آتش فشان :

بو اورلوتین ، ترجمه ، طهران .

۱۸- هفدهم رمضان قطعه و ابن ملجم :

جرجی زیدان ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۲
ق ، سربی ، رحلی ، ۵۳۶ ص .

طهران ، بی تاریخ ، سربی ، جیبی ، جلد
اول و دوم تا ص ۳۲۰ .

طهران ، سنگی ، خشتی ، ۵۳۶ ص .

۲ جلد ، طهران بی تاریخ ، سربی ، جیبی ،
۳۲۰ ص .

شیخ عبدالحسین بن عباس الاعظم النجفی

( )

۱- الرحلة الاعمية فی الدیار الهندیة (عربی) :

(الزهور فی رامبور)

بمبئی ، ۱۳۴۶ ق ، سربی ، وزیری ، ۲۸۵ +

۱۶ ص ، درخاته عکس صاحب ترجمه .

عبدالحسین بن شیخ عبدالله المظفر المعروف

بابی ذر زمانه :

( )

۱- شرح اصول کافی :

قسم اول ، جزء سوم ، نجف ، ۱۳۷۷ ق ،

سربی ، وزیری ، ۱۶۶ ص .

مشهدی عبدالحسین عبدی اصفهانی :

(- ۱۳۷۲ ق)

از شعرای متوسط و معاصر اصفهان بود
و در ربیع الاول ۱۳۷۲ ق بسن هفتاد و
پنج سالگی وفات یافت .

(تذکره شعرای معاصر اصفهان)

۱- درر المصاب (شعر) :

اصفهان ، ۱۳۶۸ ق .

سید عبدالحسین (ابن علی بن جعفر) الشرع :

( )

۱- منهل الشرع (شعر عربی) :

جزء اول ، نجف ، ۱۳۷۲ ق ، سربی ، وزیری

۲۱۴ ص .

شیخ عبدالحسین بن محمد علی بن حسین اعظم

زبیدی نجفی :

(- ۱۲۴۷ ق)

عالم فاضل و از نلامذه سید محسن اعرجی
بوده و در صحن نجف اشرف در مقبره خانوادگی

نزد پدرش مدفونست .

(هدیه الاحباب ص ۹۹)

۱- منظومه الموالد (عربی) :

(شرح رجوزه فی مبحث الارث)

محمد علی بن حسین اعظم ، شرح ، نجف ،

۱۳۴۹ ق ، سربی ، مطبعه علوی .

دکتر عبدالحسین علی آبادی :

(۱۲۸۱ ش - معاصر)

در طهران تولد یافت . پس از تحصیلات

ابتدائی و متوسطه وارد مدرسه سیاسی قدیم شده

بعد از پایان تحصیلات خود در آن مدرسه با اولین

دسته دانشجویان به فرانسه رهسپار شده و در

رشته حقوق با خدلیسانس و دیپلم عالی در حقوق

خصوصی و اقتصاد نائل گردید . پس از آن

بتحصیل رشته فلسفه پرداخته و باخذ دیپلم

طهران ، ۱۳۲۵ ق ، سنگی ، رقمی ، خط
محمد صادق بن محمد رضا توسرگانی ، ۸۰ ص .

شیخ عبدالحسین بن عیسی رشتی حائری
طهرانی :
( )

در کر بلا متولد شده و در نجف ساکن بوده
و بیشتر بحال تجرد و انزوا زندگانی مینمود
و در طهران و قم درس خوانده است

(ریحانة الادب ج ۶ ص ۳۱)

۱ - اتحادیه مسلمین بمناسبت قضایات روس و انگلیس :

نجف ۱۳۲۹ ق ، ۲۱۲ ص .

۲ - شرح کفایه الاصول (عربی) :

آخوند ملا محمد کاظم خراسانی ، نجف ،
۱۳۷۰ ق سرب ، وزیر ، ۳۶۸ + ۳۷۳ ص .

۳ - کشف الاشتباه فی رد موسی جارالله (عربی) :

دهلی ، ۱۳۵۶ ق ، سرب ، با ترجمه و
تحمیه سید محمد مجتبی هندی بزبان اردو ،
۵۴۴ ص .

طهران ، ۱۳۶۸ ق ، سرب ، رقمی ، ۲۱۶ ص .

صدرالعلماء عبدالحسین بن شمس العلماء

حاج میرزا فتحعلی لاهیجی :

(- معاصر)

در معرفه النفس برآمد . سپس بانگلستان
مساافت نمود و در دانشگاه لندن بفرافرفتن
زبان و ادبیات انگلیسی پرداخت و بایران
مراجعت نموده در دانشکده حقوق و دبیرستان
دارائی بتدریس اشتغال ورزید . اکنون
در وزارت دادگستری بسمت مشاور عالی
قضائی اشتغال دارد .

(سالنامه دبیرستان ، تحصیلی ۲۸ - ۱۳۳۷)

۱ - حقوق جنائی :

جلد اول ، طهران ، سرب ، وزیر ،

نشریه ۲۷۱ دانشگاه ، ۳۲۵ ص

جلد اول ، طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سرب ،

وزیری ، نشریه ۴۹۰ دانشگاه ، ۳۲۲ ص .

سید عبدالحسین بن علیرضا رضوی راوری

کرمانی :

( )

معلم مدرسه مظفریه و مدرسه خرد و مدرسه
تربیت .

۱ - تاریخ شورش روسیه :

(سرگذشت سرجیوس ولادیمیر)

خلیل سعادة ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۷

ق ، سنگی ، رقمی ، ۲۹۳ ص

۲ - قواعد الصرفیه :

۱ - منظومه نورانیه در اساسی و تعداد سور قرآنی
(شعر) :

طهران ، ۱۳۴۱ ق ، سنگی ، مطبعه حقیقت .

فیلسوف الدوله رکن الحکماء امین الاطباء
عبدالحسین بن محمد حسن زنوزی تبریزی :
(۱۳۴۳ ش - ۱۳۲۲ ش)

زنوز از قرای نزدیک مرند است . پدرش از علمای تبریز بوده . خود وی
مقدمات علوم قدیمه و طب را در تبریز آموخته
سپس بطهران مهاجرت کرد و نزد دکتر
طولوزان فرانسیسی طب جدید را تحصیل
کرد . پس از مراجعت به تبریز طبابت
مشغول شد و طبیب مخصوص محمد علی
میرزای ولیعهد بود .

بعد از روی کار آمدن اطبای جدید و تحصیل
کرده فرنگ طبابت او در تبریز از رونق
افتاد و در نتیجه بقم مهاجرت نمود و در آنجا
وفات یافت . میرزا رضی آقا تبریزی برادر
او در قم اقامت دارد .

(رجال آذربایجان در عصر مشروطیت
ص ۱۸۲) .

سایر مآخذ : ریحانة الادب ج ۳ ص ۲۵۰ ،

داستان دوستان ص ۱۷۳ ص .

۱ - گریب ، رساله در مرض آنفلوآنزا :

طهران ، ۱۳۰۹ ق ، سنگی ، وزیری ، ۲۳

ص ، درخانة مفتاح الادویه ناصری .

۲ - مطرح الانظار فی تراجم اطباء الاعصار :

جلد اول ، تبریز ۱۳۳۴ ق ، سرب ، وزیری

بزرگ ، ۳۷۵ ص .

۳ - معرفة السوم ناصری :

تبریز ، ۱۳۱۳ ق ، سنگی ، رقعی ۱۷۵ ص .

میرزا عبدالحسین بن محمدعلی قدس
اصفہانی :

(۱۲۸۷ - ۱۳۶۶ ق)

از ادبا و شعرای اصفهان و مؤسس دبیرستان
قدسیه بوده . بسیاری از دانشمندان از
شاگردان مدرسه او میباشند ، در رمضان
۱۲۸۷ ق در اصفهان متولد و در صفر ۱۳۶۶
ق در این شهر وفات یافت و در تکیه میرزا
عبدالقار توسرگانی در صفا ایوان دست راست
مدفون گردید (تذکرة القبور ص ۳۸) .
سایر مآخذ : تذکرة شعرای معاصر اصفهان
ص ۳۷۵ .

۱ - تحفة الفاطمية :

(در مناقب و مصائب فاطمة زهراء (ع))

زکریا سپهبداران ، شخصی بطور پنهانی
عکس برداشته و برای ملاحظه مشروطه
طلبان باستانبول جهت روزنامه شمس فرستاده.
روزنامه شمس سال اول شماره ۴۱ مورخه
جمادی الاول ۱۳۲۷ ق.

در سوم صفر ۱۲۶۴ ق بنجف اشرف تولد
یافت و در آنجا بتحصیلات خود ادامه داد
تا بدرجه اجتهاد نائل گردید ، و در سال
۱۳۰۹ ق بر حسب تقاضای اهالی لار به -
دانشجوی ریسه پار شد و مدت بیست و پنج سال
در آنجا مرجعیت داشت ، در آغاز مشروطیت
بآزادیخواهان پیوست و با جمعی بشیراز رفت
و بعد از آن مبارزات بعراق عرب تبعید شد ،
بعد از چندی بشیراز برگشته و بتدریس و
تبلیغ مشغول شد ، در چهارم شوال ۱۳۴۰
ق درگذشت .

(دانشمندان و سخن سرايان فارس ج ۳
ص ۵۷۸)

۱ - (الف) اکبر السعادة فی اسرار الشهادة (عربی) :

۲ - (ب) آیات النازلة فی شأن علی و تفسیرها :

۳ - (ج) قصائد فارسیه و عربیه :

شیراز ، ۱۳۱۹ ق . سنگی ، رقعی ، مطبوعه
محمدي ۱۱۱ + ۶۲ ص .

شیراز ، ۱۳۱۴ ق ، سنگی .

۴ - تریع الخیره ، در استخراج (عربی) :

اصفهان ، ۱۳۲۸ ق ، با تقریظ محمد حسین
ابن جعفر فشارکی .

دکتر عبدالحسین کافی :
(- معاصر)

طبيب مریضخانه دولتی و در سال ۱۳۲۹

ش . عضویت امیرالحاج بمکه مشرف بود .
اکنون (۱۳۴۱) در شمال شهر طهران بطبابت
اشتغال دارد .

۱ - پس از کمونسم یا حکومت حق و عدالت :

طهران ، ۱۳۳۳ ش . سربی ، رقعی ، ۲۲۴ ص .

۲ - دستورزیبائی یا رموز آرایش بانوان :

طهران ، ۱۳۱۶ ش ، سربی ، رقعی ،

۱۳۶ ص .

۳ - صحت زنان و دعوتان :

طهران ، ۱۳۱۴ ش ، سربی ، رقعی ،

۳۰۰ ص .

حاج سید عبدالحسین بن عبدالله بن عبد -
الرحیم موسوی دزفولی معروف به لاری :

(۱۲۶۴ - ۱۳۴۰ ق)

» نفاول لاریست و در پشت سر وی شیخ

شیراز ، ۱۳۱۷ ق، سنگی، مطبعه محمدی ،
خط فخرالدین .

۵ - مختلف المسائل من جميع الرسائل :

شیراز ، ۱۳۱۶ ق، سنگی، رقعی، ۶۰ ص .

۶ - معارف السامانی بمرااتب الخلفاء الرحمانی
(عربی) :

(در علم امام علیه السلام) .

طهران ، ۱۳۱۳ ق، سنگی، خشتی، ۸۶ ص .

۷ - نافع و سراج لامع :

طهران ، ۱۳۱۴ ق، سنگی، رقعی، ۷۸ ص .

مولوی عبدالحسین بن محمد عسکری لکهنوی :

(- زنده در سال ۱۳۱۷ ق)

۱ - حقیقة البرائر فی تحقیق الکبائر والصفائر :

لکهنو .

میرزا عبدالحسین بن شیخ مرآتی غروی

تبریزی :

(۱۳۲۸ ق - معاصر)

در نجف اشرف تولد یافت . تا سنه
۱۳۵۰ ق، که در آنجا بسر میبرد در رشته
علوم شرعی به تحصیل اشتغال داشته . پس از
آن به تبریز رفته و در سنه ۱۳۵۳ ق از
تبریز بقم مهاجرت نموده و در رشته فقه
و اصول به تحصیلات خود ادامه داده است .
سال ۱۳۶۲ ق به تبریز معاودت نموده و

بوظایف امور شرعی پرداخت .

(آثار الحجة ج ۲ ص ۲۳۱) .

۱ - اسلام و شیعه :

تبریز ، ۱۳۶۳ ق، سری، جیبی، ۱۳۶ ص .

شیخ عبدالحسین کبیر مسکین محلاتی

فرزند میرزا علیمحمد :

(۱۳۰۷ - ۱۳۵۸ ق)

۱ - دیوان شعر :

قم ، بی تاریخ، سری، رقعی، ۷۲ ص .

قم ، ۱۳۷۵ ق، سری، رقعی، ۷۳ ص .

حاج عبدالحسین بن (میرزا) مشفق اصفهانی :

(۱۳۱۰ - ۱۳۶۲ ق)

پدرش به میرزا موسوم بود . وی در سال

۱۳۱۰ ق در اصفهان متولد شده و کمی

تحصیل نموده . دارای طبع روان و ذوق

سرشار بود . سال ۱۳۶۲ ق در اصفهان

وفات یافت و در تکیه سید العزاقین در

تخت فولاد مدفون گردید .

(تذکره شرای معاصر اصفهان ص ۴۵۲) .

۱ - اشعار مشفق :

قسمتی از این اشعار ضمن مصیبت نامه

محمدحسین صغیر اصفهانی، چاپ سوم بطبع

رسیده است .

میرزا عبدالحسین بن عبدالحسین بر دسیری

معروف به میرزا آقاخان کرمانی :

(۱۲۷۰ ق - ۱۳۱۴ ق)

نوه دختری مظفرعلیشاه محمدکاظم ابن

محمدتقی کرمانی و چندی هم بواسطه مصاهرت

بامیرزا یحیی صبح ازل به تبلیغ مرام بابیه

اشتغال داشته و از آنجمله کتابی بنام (هشت -

بهشت) راجع بابیه نوشته و در اول آن کتاب

هـ نامه باستان :

طهران ، ۱۳۱۶ ق، سنکی، باهتمام علاء -
الملك، بتصحيح جهانگیرخان صوراسرافیل.

دکتر عبدالحسین بن معزز الملك اسمعیل

میرسیاسی :

(۱۲۸۲ ش - معاصه)

تحصیلات متوسطه را در مشهد و دارالفنون
طهران و تحصیلات پزشکی را در دانشکده
پزشکی لیون سال ۱۹۳۵ م بیایان رسانیده
مدت دو سال نیز در رشته طب قانونی و
بیماریهای روانی کار کرده. پس از آن عهده
دارمشاغل ذیل گردیده :

پزشک تیمارستان طهران ، پزشک و
رئیس تیمارستان، پزشک بیماریهای روانی
بیمارستان روزبه .

(راهنمای دانشکده پزشکی ج ۲ ص ۱۲۷)

۱- تاریخ تکامل مراکز دماغی :

طهران، ۱۳۱۶ ش، سربی، رقمی، ۴۸ ص.

۲- تاریخ تکامل هیستری یا بیماری حمله از دیروز تا
تا امروز :

طهران ، ۱۳۱۹ ش، سربی، رقمی، نشریه

بیمارستان ویژه، ۵۶ ص.

۳- جنون جوانی :

این بیت را آورده و با شیخ احمد روحی
فغان که دانه انگور آب میسازند
ستاره میشکنند آفتاب میسازند.

کرمانی باجناب و هردواز بیروان سید
جمال الدین اسدآبادی بوده اند. صاحب
ترجمه دراستانبول مدیریت روزنامه اخگر
را داشته و در سنه ۱۳۱۴ ق بشریحی که در جلدات
شیخ احمد رومی کرمانی گذشت، قتل رسید.
(مجله یادگار سال ۳ شماره ۴ ص ۵۴، مجله
یغما سال ۲ شماره ۶ ص ۲۵۵).

۱- آئینه سکندری در تاریخ ایران :

(از ماقبل تاریخ تا رحلت پیغمبر)

۲ جلد، طهران، ۱۳۲۴ ق، سربی، خشتی،
بتصحیح جهانگیرخان صوراسرافیل، ۶۳۸ ص

۳- جنگ هفتاد و دو ملت :

برلن، ۱۳۰۳ ش، سربی، رقمی، ۱۶۲ ص،

باقهوه خانه سورات در یک جلد.

۴- دیوان شعر :

طهران، سنکی، باهتمام عبدالحسین میرزا
فرمانفرما.

۵- عهدنامه مالک اشتر و دستور حکومت :

شرح و ترجمه، طهران، ۱۳۲۱ ق، سنکی.

- جلداول، طهران، ۱۳۲۰ش، سری، رقعی،
نشریه بیمارستان ویژه، ۲۱۶ص.
- ۴- روانشناسی پزشکی:
طهران، ۱۳۲۷ش، سری، وزیری، نشریه
۲۱۹ دانشگاه، ۳۲۷ص.
- طهران، ۱۳۳۰ش، سری، وزیری، ۲۹۴ص.
طهران، ۱۳۳۳ش، سری، وزیری، ۳۲۷ص.
- ۵- سالنامه بیمارستان:
طهران، ۱۳۲۶ش، سری.
- ۶- قانون جنون:
جلددوم، طهران، ۱۳۲۵ش، سری، خشتی
۲۰۲ص.

مهندس عبدالحسین میکده:
(۱۲۷۹ش - معاصر)

درطهران تولد یافت. تحصیلات مقدماتی
را درطهران گذرانیده و برای انجام تحصیلات
متوسطه و زبان خارجه عازم بیروت شده پس از
کسب موفقیت بآلمان رفته و در آنجا رشته
مهندسی را تمام کرده و مشاغل عمده وی از
اینقرار است،
معاونت و کفالت وزارت راه، ریاست
اداره برق، مدیرکل لوله کشی، ریاست
شورای عالی فنی راه آهن، مدتی هم به شغل

- مقاطعه کاری اشتغال داشته، وزیر راه،
۱- افسانه های آسیائی:
گوبینو، ترجمه، طهران، سری.
- ۲- برمکیان بنا بر وایت مورخین عرب و ایرانی:
لوسین بووا، ترجمه، طهران، ۱۳۳۶ش،
سری، وزیری، بنگاه، ترجمه و نشر کتاب،
۲۱۸ص.
- ۳- شرح حال بزرگوار هر حکیم:
کریستن سن دانمارکی، ترجمه با همکاری
مجتبی مینوی، طهران، سری.
- ۴- ماری استوارت:
شیلر، ترجمه، طهران، سری.
- ۵- ماریتا یادردبای بیماران:
طهران، ۱۳۲۳ش، سری، رقعی، ۲۷۱ص.
- طهران، ۱۳۲۵ش، سری، رقعی، ۲۷۱ص.
- ۶- هرمان و دوروته:
گوت، ترجمه، طهران، سری.

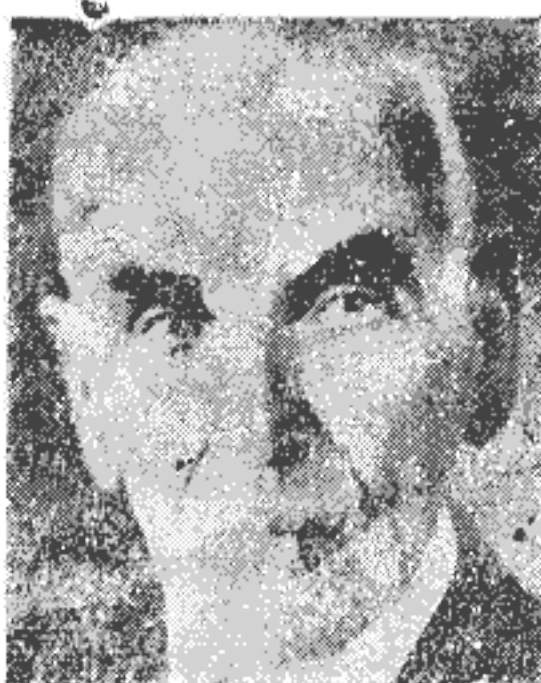
شیخ عبدالحسین نجم آبادی:

(معاصر)

رئیس دفتر اسناد رسمی درطهران
۱- سخنی چند راجع با اثر گرانمایه محتشم کاشانی:
طهران، ۱۲۷۰ق، سری، جیبی، ۲۷ص.

نصرة الملك عبدالحسين بن (محمد حسن امين
وظايف) منشی باشی نصرت خراسانی:
(۱۲۸۹ق - ۱۳۳۶ش)

در اصفهان متولد شده. در هفت سالگی
با پدرش بمشهد مقدس مهاجرت کرده.
تحصیلات مقدماتی و علم عربی را از فقه
واصول و حکمت در همان شهر نزد اساتید فن
آموخته پس از آنکه مدتی معمم بود داخل
مشاغل دولتی شده و سالها در مشهد و کرمان

بزرگوار و تاریخ دان نامی و استاد دانشگاه است .

مطالعات و نوشته های وی بیشتر در زمینه تاریخ معاصر میباشد .
(اقبال نامه ص ۱۷۹).

۱- تاریخ آل مظفر :

محمود کتبی ، طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ،
وزیری ، ابن سینا ، بتصحیح نوائی ، ۱۲۷ ص .

۲- رجال حبیب السیر :

طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سری ، خشتی ، شرکت
سهامی چاپ ، ۳۰۳ ص .

۳- فتنه باب :

اعتضاد السلطنه ، باحواشی نوائی طهران ،
۱۳۳۳ ش ، سری ، وزیری ، ۱۲۲ ص .

۴- یادداشت های عباس میرزا ملک آرا :

طهران ، سری ، باهتمام نوائی .

عبدالحسین نوروزی لاری :

(- معاصر)

۱- احتیاج بشر به پیغمبر و امام :

طهران ، ۱۳۲۴ ش ، سری ، خشتی ، ۷۴ ص .

وطهران سمت منشی باشی و ریاست کلینیک
ایالتی بخدمت اشتغال داشته و سپس متقاعد
گردیده است و همچنان در عهد مجاور است .
وی طبع شعر دارد و اشعار بهم سروده است

(تذکره شعرا ی معاصر ایران ص ۲۳۸)

۱- مثنوی فروزنده ، منتخب آثار نصرت :

مشهد ، ۱۳۳۱ ش ، سری ، رقی ، باهتمام
محمود فرخ ، ۹۳ ص .

برهان المحققین شیخ عبدالحسین بن نصرالله

حضرت عبدالعظیمی :

( )

۱- تاریخ انبیاء برای مدارس :

طهران ، ۱۳۳۲ ق ، سنگی ، رقی ، خط
مرتضی حسینی ، ۱۸۸ ص .

دکتر عبدالحسین نوائی :

(۱۳۰۲ ش - معاصر)

در طهران متولد شده و تحصیلات خود را
تادوره دکترای ادبیات فارسی دنبال نموده
شاگرد لایق و دستیار عباس اقبال دانشمند

عبدالحسین نوشین :

(- معاصر)

در جوانی بمشهد میزیست بعدها بطهران مهاجرت نموده و شغل هنرپیشگی را اختیار کرد. وی از سران حزب توده و از فراریان زندان قصر است.

۱- اصول علم اقتصاد :

ترجمه ، جلد اول ، طهران ، بی تاریخ ، رقمی ، ۱۰۳ ص .

طهران ۱۳۲۶ ش ، سری ، رقمی ، چاپ - سوم ، ۱۱۲ ص .

۲- پرندة آبی :

مترلینگ ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۸ ش ، سری ، وزیری ، ۱۱۵ ص .

۳- تاثیر زن و طیفه شناس در زندگی :

طهران ، ۱۳۰۹ ش ، سری ، جیبی ، خاور ، ۴۸ ص .

۴- خروس سحر ، درسه پرده :

طهران ۱۳۲۶ ش ، سری ، وزیری ، ۶۲ ص .

۵ - در اعماق اجتماع :

ماکسیم گورگی ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۰ ش ، سری ، رقمی ، ۱۴۱ ص .

۶- روسپی بزرگوار :

پل سارتین ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۵ ش ،

سری ، خشتی ، نشریه نامه مردم ، چاپ - دوم ، ۳۲ ص .

۷- مردم ، آثار :

طهران .

۸- ولین ، کمدی در پنج پرده :

بن جونسون ، ترجمه ، طهران ، بی تاریخ ، سری ، رقمی ، ۹۶ ص .

۹- هنر آثار :

طهران ، ۱۳۳۱ ش ، سری ، جیبی ، ۲۳۰ ص .
طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سری ، رقمی ، چاپ دوم ، ۳۲۶ ص .

۱۰- هیاهوی بسیار برای هیچ :

شکسپیر ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۹ ش ، سری ، رقمی ، ۱۲۸ ص .

عبدالحسین نیری :

(- معاصر)

۱- فلکور :

طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سری ، رقمی ، ۶۲ ص .

عبدالحسین بن موسی نیک گهر :

(- معاصر)

دانشجوی فلسفه و علوم تربیتی دانشکده ادبیات تبریز .

۱- متافزیک یا فلسفه اولی :

فلیسین شاله ، ترجمه ، تبریز ، سری .

عبدالحسین وجدانی :

(- معاصر)

۱- محمد رضا نیک سفیر سلطان حسین صفوی در دربار لویی چهاردهم :

میرسهرت ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۰ ش ، سری ، رقمی ، ۸۰ ص .

حاج شیخ عبدالحسین و کیلی قمی :

(- معاصر)

از فضلاء و ادباء قم و در آن شهر سکونت دارد . مقدمات و سطوح را در قم تحصیل نموده و بواسطه ذوق ادبی و داشتن طبع شعر غالب قعه جعفری را منظوم ساخته و اکنون متصدی مدرسه جهانگیر خان واقع در پائین شهر قم است .

(آثار الحجة ج ۲ ص ۹۷)

۱ - فقه جعفری (شعر) :

جلد اول ، قم .

۲ - لئالی الفقهاء (شعر عربی) :

قم ، بی تاریخ ، سری ، جیبی ، ۱۸۴ + ۲۳ ص

قم ، ۱۳۷۲ ق ، سری ، جیبی ، ۱۱ ص

ملك المورخين لسان السلطنة عبدالحسين

(بن هدايت الله بن محمد تقی ميهري) متخلص

به ادیب :

(۱۲۸۹ ق - ۱۳۱۲ ش)

از طرف پدر بمیرزا مهدیخان منشی
نادرشاه و از جانب مادر به فتحعلی خان
ملك الشعراء کاشانی منسوبست . وی در

طهران متولد شده و مردی شاعر و ادیب و علاوه بر زبان عربی بچند زبان خارجی آشنا بود . از چهارده سالگی بتدوین تاریخ انبیاء پرداخته و بعد از فوت پدر مأمور اتمام دوره ناسخ التواریخ گردیده در دوران زندگانی خود در حدود یکصد جلد کتاب در تاریخ و ادبیات تألیف کرده و تاریخ بومیة ایرانرا در مدت بیست و شش سال آخر عمر خود مرتباً نوشته و وقایع هر سالی را جداگانه تنظیم نموده حتی تا دوسه روز قبل از فوت خود آنرا ادامه داده بوده است . وی با آنکه تمام مدت عمر خود را صرف خدمات دولتی کرده بود تا آخر عمر سوابق خدمتش را مرتب نکرد . بسال ۱۲۹۷ ش مستخدم رسمی وزارت فرهنگ شناخته شد و مدتی هم پس از آن ریاست معارف و اوقاف کاشان را عهده دار بود . در ۳۱ تیرماه ۱۳۱۲ ش درگذشت .

(تاریخ جراید و مجلات ج ۱ ص ۴۲ ،
سالنامه پارس سال ۱۳۱۳ ش ص ۱۲۹) .
سایر مآخذ : مجله یادگار سال ۵ شماره ۱ و ۲ ص ۹۹ .

۱ - خلاصة الاعصار فی تاریخ بختیار :

طهران ، ۱۳۲۷ ق ، سنگی ، رحلی ، بی شماره - صفحه .

طهران ، ۱۳۳۳ ق ، سنگی ، رحلی ، بی شماره - صفحه .

عبدالحسین بن محمد هژیر :

(۱۳۲۲ ق - ۱۳۶۹ ق)

از محصلین مدرسه سیاسی و در روز جوانی نزد اورنگ پریده بود . در تحصیل

بسیار جدی و پرکار و مقالاتی هم ترجمه و تحریر میکرد. بعدها در زندگی اجتماعی مراتب ارتقاء را پیمود. در سال ۱۳۱۲ ش در کابینه فروغی بوزارت پیشه و هنر رسید بعد از آن در هر کابینه ای که تشکیل می یافت از وزیران مؤثر بود. در سال ۱۳۱۷ بریاست وزرائی و امسال بوزارت دربار شاهنشاهی منصوب گشت. وی در حدود پنجاه و دو سال داشت و جوانی مستعد و فعال و دانشمند و جاه طلب بود. روسی و فرانسه را بخوبی میدانست انگلیسی را هم بعداً تحصیل کرد. آن مرحوم به تقی زاده و فاضل تونی و علی اکبر دهخدا ارادت خاص داشت و وزارتش در نخستین وهله بتوجه تقی زاده بود.

در روز جمعه ۱۲ محرم ۱۳۶۹ ق با داشتن شغل وزیر دربار در مدرسه عالی سپهسالار در موقع پذیرائی از سوگواران سیدالشهداء بوسیله سید حسین امامی به طیانچه مقتول شد و با تشریفات رسمی در ایوان بقعه ناصرالدین شاه در حضرت عبدالعظیم مدفون گردید.

(مجله یغما سال ۲ ص ۳۹۱)

سایر ماخذ: چند پرده از زندگانی رجال معروف ایران، مجله یادگار سال اول شماره ۹ ص ۷۸.

- ۱- پطرزبورغ تا استانبول: (روابط دربار ایران با دو دربار مزبور از ظهور صفویه تا مرگ نادرشاه). تهران ۱۳۲۲ ش، سنگی، رقی، ۱۰۰ ص.
- ۲- تاریخ قرون وسطی یا جنگ صدساله: آلبر ماله و ژول ایزاک، ترجمه، تهران، ۱۳۱۱ ش، سری، وزیر، ۴۲۸ ص.
- تهران، ۱۳۳۵ ش، سری، وزیر، چاپ دوم، ۴۲۸ ص.
- ۳- تاریخ ملل مشرق و یونان: آلبر ماله و ژول ایزاک، ترجمه، تهران، ۱۳۰۹ ش، سری، وزیر، ۳۴۶ ص.
- تهران، ۱۳۳۲ ش، سری، وزیر، ۳۶۴ ص.
- ۴- حافظ تشریح: (تبویب و تقسیم آن از روی مضامین). تهران، ۱۳۰۷ ش، سری، رقی، ۲۳۰ ص.

حاج میرزا عبدالحسین بن مشیر لشکر یوسف نائینی:

( )

در صحن آئینه قم مدفونست.

(مدینه العرفاء ص ۱۱۵).

۱- دثار المؤمنین و شعار المتقین در ادعیه:

جلد ۲، تهران، ۴۹-۱۳۵۰ ق، سنگی، خشتی، ۶۲۳+۳۱۶ ص.

تهران، ۱۳۵۶ ق، سنگی.

عبدالحق حامد:

( )

۱- دختر هند:

استانبول، سربى .

حكيم عبدالحق بن شاه ابوالحسن:

( )

۱ - علاج الابدان در طب :

هند، ۱۸۸۱ م، لکهنو، ۱۸۷۳ م، سنگى،
وزيرى، ۵۵ ص.

عبدالحق چشتى:

( )

۱ - اكمال الايمان :

لاهور، ۱۳۱۶ ق، سنگى، وزيرى، ۱۷۲ ص.
لکهنو، ۱۸۷۳ م، سنگى، وزيرى، ۵۵ ص.
لکهنو، ۱۲۸۷ ق، سنگى، وزيرى،
۵۵ ص.

لکهنو، ۱۲۸۹ ق، سنگى، وزيرى، ۵۵ ص.
هند، ۱۸۸۱ م، سنگى،

مولوى عبدالحق سجاوول سرهندى:

( )

۱ - (الف) ترجمه فارسى شرح وقايع الروايع
محمود بن عبیدالله، شرح برهان الدين
مرغیانى موسوم بخلصة الهداية .

۲ - (ب) ملتقى الابحر (عربى) :

جلد ۲، بمبئى، ۱۲۷۸ ق، سنگى، وزيرى،
جلد ۲، دهلى، ۱۲۸۵ ق، سنگى، وزيرى،
۲۷۴ + ۱۹۴ .

جلد اول، گانپور، ۱۳۰۲ ق = ۱۸۸۶ م،
سنگى، وزيرى، چاپ دوم.

گانپور، ۱۸۷۳ م، سنگى، وزيرى، ۲۶۶ +
۱۷۴ ص.

گانپور، ۱۳۲۷ ق، سنگى، وزيرى،
۲۶۲ + ۱۸۴ ص.

بمبئى، ۱۲۹۴ ق، سنگى، وزيرى، ۲۴۳ +
۲۰۸ ص.

عبدالحق بن ملاعبدالاحدخان بى تاب :

(۱۳۰۶ ق - معاصر)

استاد ادبيات فارسى در دانشكده ادبيات
ودانشسرایعالى كابل . متولد ۱۳۰۶ ق از
شاعران معمر و معروف فارسى زبان افغانستان
وازكسانىست كه در غزل استاد مسلم ديار
خود و عصر خود بشمار ميرود . و با
آنكه بيشتر شاعران قافى آن سرزمين غزل
را بسبك هندى مىسرايند وى سبكى دارد
كه بمذاق ايرانى نزديكتر و پسندیده تر
است . و ميتوان گفته ويرا از بهترين
نمونه هاى غزل روان و ساده امروز افغانستان
دانست .

(مجله پیام نو، دوره ۵ شماره ۶ ص ۸۱).

۱ - ديوان بى تاب (شعر) :

كابل، ۱۳۳۰ ش، سربى، رقيقى، ۲۱۹ +
۱۲ ص .

ابوالمجد شيخ عبدالحق بن سيف الدين سعدالله

ترك بخارى دهلوى متخلص به حقى:

(۹۵۸ ق - ۱۰۵۲ ق)

يكى از اجدادش از بخارا به دهلى مهاجرت
كرده و در آنجا ساكن شده . وى در محرم
۹۵۸ ق متولد شده و از بدو شعور كمهرمت
با طاعت حق و تحصيل علم بسته و نزديك
بلوغ اكثر علوم دينيه را فرا گرفت
و در بيست و دو سالگى از فضائل و كمالات
فراغت يافت و قرآنرا حفظ كرد . بالجمله
فقيه و محدث جامع علوم ظاهر و باطن بود .
علم حديث در هندوستان از او شيوع يافته و
مقبوليت خدادادى داشت . در عنفوان شباب
به حرمين شريفين متوجه شده مدتى در آن
ديار با علماء و مشايخ وقت مصاحبه داشت و

تکمیل فن حدیث را بدرجہ اعلی رسانید
و بموطن خود بازگشت میگویند تصنیفاتش
از صد متجاوز است چون طبع موزون داشت
به (حق) تخلص مینمود. اشعارش به پنج لك
میرسد. سال ۱۰۵۲ ق در دہلی وفات یافت
و در جنب مقبرہ قطب در کنار حوض شمس
مدفون گردید.

(تذکرہ علمای ہند، ص ۱۰۹).

سایر مآخذ، خزینۃ الاصفیاء ج ۱ ص ۱۶۴،
عمل صالح ج ۳ ص ۳۸۴، سیحۃ المرجان
ص ۵۲، تذکرہ صبح گلشن ص ۱۴۱.

۱- اخبار الاخبار فی احوال ابرار:

(در تراجم).

ہند، ۱۳۰۹ ق، سنگی.

۲- اشعة اللغات فی شرح مشکوٰۃ، در احادیث:

۴ جلد، بمبئی، ۷۷-۱۲۷۹ ق، سنگی،
رحلی، ۳۶۶+۱۸۸+۳۶۰+۶۱۷ ص.

۴ جلد، لکھنؤ، ۱۳۱۱ ق، سنگی،
۷۶۷+۴۲۵+۰۰۰+۰۰۰ ص.

۳- تذکرہ مصنفین دہلی:

حیدرآباد دکن، ۱۹۳۰ م، سنگی، رقعی،
۵۰ ص.

۴- تکمیل الايمان و تقوية الايقان:

لکھنؤ، ۱۲۹۷ ق، سنگی، وزیر، ۱۰۸ ص.
مدراس، ۱۳۰۸ ق، سنگی، وزیر، ۱۱۹
ص، با حواشی سید وحید الدین قادری.

۵- جلب القلوب الی دیار المحبوب:

(در وقایع مدینہ).

کلکتہ، ۱۲۸۳ ق.

کلکتہ، ۱۸۴۷ م، وزیر، ۳۹۷ ص.

گانپور، ۱۸۹۳ م، سنگی، وزیر، ۲۵۶ ص.

لکھنؤ، ۱۲۸۶ ق = ۱۸۶۹ م، سنگی،

وزیر، ۲۵۶ ص.

لکھنؤ، ۱۹۱۴ م، سنگی، وزیر، ۲۷۶ ص.

لکھنؤ، ۱۹۱۶ م، سنگی، وزیر، ۲۷۶ ص.

۶- رسالہ آداب لباس:

ہند، ۱۹۰۲ م، سنگی.

۷- زبدۃ الآثار:

دہلی، ۱۸۹۰ م، سنگی، وزیر، ۱۱۶ ص.

۸- شرح سفر العادة در فقه حنفی:

محمد بن یعقوب بن محمد، شرح، ہند،

۱۲۵۳ ق، سنگی.

لکھنؤ، ۱۸۸۵ م، سنگی، رحلی، ۵۸۴+۶ ص

۹- فنوح الغیب:

متن عربی منظوم از محیی الدین عبدالقادر

کیلانی، شرح فارسی.

لکھنؤ، ۱۳۰۵ ق، سنگی، رقعی، ۴۲۴ ص.

لکھنؤ، ۱۳۱۳ ق، سنگی، وزیر، ۴۲۴ ص.

لکھنؤ، ۱۸۸۱ م، سنگی، وزیر، ۴۲۴ +

۴ ص، بامتن عربی.

بمبئی، سنگی.

۱۰- كشف الالتباس فی استجاب المباس:

لاہور، ۱۸۹۲ م، سنگی، وزیر، ۸ ص.

۱۱- مدارج النبوة در حالات حضرت محمد:

۲ جلد، لکھنؤ، ۱۲-۱۹۱۴ م، سنگی،

وزیر، ۴۸۷+۶۲۵ ص.

۲ جلد، لکھنؤ، ۱۸۸۰ م، سنگی، وزیر،

۲ جلد، لکھنؤ، ۱۸۶۷ م، سنگی، رحلی، ۳۵۸ ص

ہند، ۱۲۷۴ ق، سنگی.

گانپور، ۱۹۱۳ م، سنگی، چاپ سوم،

وزیر، ۴۸۷+۶۲۶ ص.

۱۲- مقدمہ در علم حدیث (عربی):

بمبئی، ۱۲۸۲ ق، سنگی، بامشکوٰۃ المصابیح

در یک جلد.

۱۳- المکاتیب والرسائل الی ارباب الکمال والفضائل:

ہند، سنگی.

عبدالحق فاضل :

(- معاصر)

۱- قاضی واقی واق :

طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، رقمی، گوتمبرگ،
۹۴ ص .

ملا عبدالحکیم تاجر :

( )

۱- فندیہ :

(درمزارات اولیاء و مشایخ تصوف در سمرقند)

سمرقند، ۱۹۰۹ م، باهتمام بارتولد .

طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، رقمی، باهتمام

ایرج افشار، نشریۃ فرهنگ ایران زمین،

۱۲۶ ص .

مولوی عبدالحکیم :

( )

۱- آغاز فارسی درباره فعل :

میرتہ، ۱۸۷۲ م، ۲۳ ص

۲- غنیۃ الطالبین :

ترجمہ، ہند .

۳- قرہ فارسی صورت الفبائی افعال :

میرتہ، ۱۸۷۶ م، ۵۸ ص .

عبدالحکیم حاکم :

(- ۱۱۲۰)

۱- تذکرۃ مردم دینہ، تذکرۃ شعراء :

لاہور، ۱۹۶۱ م، سری، وزیری، باهتمام

دکتر سید عبداللہ، ۲۲۹ ص .

قاضی عبدالحکیم بن شمس الدین

سیالکوٹی ہندی :

(- ۱۰۶۷ ق)

علامۃ زمان سرآمد اقران و ازشاگردان

مولی کمال الدین کشمیری و خواجہ تاش

شیخ احمد سرہندی مجدد الف ثانی ہود و

بہ مجدد عقیدہ راسخ داشت و مجدد ویرا
آفتاب پنجاب می نامید . در عہد سلطنت
شاہ جهان بن جہانگیر مرتبت او بالا گرفت
و شاہ جهان دومرتبہ بوزن او نقرۃ خالص
بدو عطا نمود . تمام عمر خود بتدریس و
تألیف اشتغال داشت . در شانزدہم ربیع الاول
۱۰۶۷ ق در سیالکوٹ وفات یافتہ و در آنجا
مدفون گردید .

(تذکرۃ علمای ہند ص ۱۱۰)

صاحب خزینۃ الاصفیاء ج ۲ ص ۳۵۱ سال
وفات ویرا ۱۰۶۸ ق ضبط نموده است ہگفتہ
صاحب الذریعہ ج ۶ ص ۳۵ وی در ظاہر بہ
تسنن و در خفا بمعیدۃ امامیہ ہود . بعد از
رحلتش یکی از تألیفات او بنام اثبات الامامۃ
عقیدہ اش را آشکارا ساخت .

سایر ماخذ ، خزینۃ الاصفیاء ج ۱ ص ۶۳۲ ،
عمل صالح ج ۳ ص ۳۸۲ ، سبحة المرجان
ص ۶۴ .

۱- حاشیہ علی تحریر القواعد المنطقیۃ فی شرح التسمیۃ
(عربی) :

نجم الدین عمر کاتبی قزوینی ، شرح قطب الدین
محمد رازی ، حاشیہ ، آستانہ ، ۱۲۳۸ ق .

۲- حاشیہ علی تفسیر البضاوی (عربی) :

آستانہ ، ۱۲۷۰ ق .

۳- حاشیہ علی الحاشیۃ الخیالی علی شرح العقائد النسفی
(عربی) :

نجم الدین عمر بن محمد نسفی ، شرح تفتازانی ،
حاشیۃ ملا احمد بن موسی خیالی ، حاشیہ .

آستانہ ، ۱۳۱۶ ق ۳۳۵ ص .

۴- حاشیہ علی شرح عقائد العزلی (عربی) :

قاضی عضد الدین ایچی ، شرح ملاجلالدوانی ،
حاشیہ ، آستانہ ، ۱۲۷۵ ق ، درہامش شرح

عقائد قاضی نوراللہ .

در سنه ۱۲۸۵ درگذشت و بر حسب وصیت در
پائین پای قبر شاه یوسف قادری مدفون
گردید .

(تذکره علمای هند ص ۱۱۲) .

۱- خیر الکلام فی مسائل الصیام :

هند، ۱۲۶۸ ق، سنگی .

۲- غایة الکلام فی بیان الحلال والحرام :

لاهور، ۱۳۱۲ ق، سنگی، وزیر، ۴۰ ص .

۳- مجربات عزیز :

لکهنو، ۱۹۲۹ م، سنگی، وزیر، ۲۲۴ ص .

عبدالحمید :

( )

۱- مثنوی شهر آشوب :

الله آباد، ۱۹۲۳ م، سنگی، رقمی، ۲۳ ص .

عبدالحمید اشراق خاوری :
(معاصر)

۱- ابراهیم ادوم، رمان :

طهران، سری .

۲- اسماء ورشید، رمان .

طهران، سری .

۳- افغان و ایران، رمان :

طهران، سری .

۴- امین و ماهون :

چرچی زیدان، ترجمه، طهران، ۱۳۱۴ ش،

۵- حاشیه علی شرح الکافی (عربی) :

ابن مالک، شرح ملاعبدالرحمن جامی،

حاشیه، آستانه، ۱۳۰۷ ق، سری، ۴۹۶ ص،

با فوائد الضیائیة فی شرح الکافی در یک جلد .

لکهنو، سنگی وزیر، ۵۹۸ ص، با حاشیه

ملاعبدالغفور لاری .

۶- حاشیه علی شرح المواقف (عربی) :

قاضی عضدالدین ایچی، شرح میرسید شریف

چرجانی حاشیه، ۲ جلد، آستانه، سری،

۵۲۲ ص .

۴ جلد، مصر، ۱۳۲۵ ق، سری، با شرح

مواقف و حاشیه حسن چلبی در یک جلد .

۷- حاشیه علی المظول (عربی) :

ملاسعد تفتازانی، حاشیه، آستانه، سری .

۸- غنیة الطالبین :

محبی الدین عبدالقادر جیلانی، ترجمه،

دهلی، ۱۳۰۰ ق، سنگی، وزیر، ۱۰۴ ص،

ترجمه فارسی بین السطور متن عربی .

محمد عبدالحلیم بن (امین الله بن مولوی

محمد اکبر) انصاری فرنگی محلی لکهنوی

(۱۲۳۹ ق - ۱۲۸۵ ق)

در لکهنو متولد شده بدو سالگی از حفظ

قرآن فراغت یافت و بتحصیل علوم پرداخت

در شانزده سالگی از اکتساب علوم درسی

متداول خاندان قطبیة شهیدیه فراغت یافت

دانشمند متبحر جامع علوم عقلی و نقلی گشت .

در سنه ۱۲۶۰ ق بشهر باندای مضاف هوندریل

کهند رفته رئیس آنجا وی را مدرس مدرسه

خود گردانید . بعد از مدتی به لکهنو بازگشته

پس از یکسال توقف به جونپور رهسپار شده

و مدت نه سال در آنجا متصدی مدرسه امامیه

حنفیه بود . بسال ۱۲۷۷ ق بحیدرآباد دکن

رفته بمدرسی مدرسه نظامیه برقرار گشت .

سربی، رقی، مجله ارمنان، ۳۵۷ ص.

۵ - بانوی قیروان :

جرجی زیدان، ترجمه، ۲ جلد، طهران،

بی تاریخ، سربی، رقی، نشریه محسن،

۳۹۸ ص.

۶ - پرناز پرورده :

ترجمه از عربی، طهران، سربی.

۷ - تلخیص تاریخ فیصل زرنندی :

طهران، ۱۳۲۸ ش، سربی، رقی، ۶۶۰ ص.

۸ - درس مفید :

ترجمه از عربی، طهران، سربی.

۹ - رساله اثبات الوهیت :

حسب الامر محفل روحانی طهران درس ۱۰۴

بابی تحت نظر لجنة ملی نشر آثار امری

تکثیر شده است.

(محاكمه و بررسی تاریخ باب و بهاء)

۱۰ - رساله وحدت اساس ادیان :

حسب الامر محفل روحانی بهائیان طهران

درس ۱۰۴ تکثیر شده است در ۱۵۶ صفحه

بیست سطر (محاكمه و بررسی تاریخ باب

و بهاء ص ۲۱۷).

۱۱ - گنجهای پنهانی، رمان :

طهران، سربی، جیبی، ۴۰ ص.

۱۲ - گنجینه حدود و احکام :

در ۳۸۴ صفحه باضافه فهرست و هر صفحه

در ۲۰ سطر برای دفعه چهارم در طهران در

سنه ۱۰۹ بدیع مطابق با ۱۳۳۱ شمسی

تکثیر شده است.

(محاكمه و بررسی باب و بهاء ص ۱۸۲).

مولوی محمد عبد الحمید اعظم گدهی :

( )

۱ - رساله بده الاسلام در احوال و سیر :

مولوی شبلی نعمانی، ترجمه، هند، سنگی.

۲ - طبقات واقعی :

ترجمه فارسی قسمتی از طبقات، آگره،

۱۸۹۱ م، سنگی.

مولوی عبد الحمید بن سعادت حسین :

۱ - مفتاح الكنوز (کتاب خطی عربی) :

(فهرست کتابخانه خدابخش واقع در

بانگی پور پتنه)

۲ جلد، پتنه، ۱۸ - ۱۹۲۲ م، سربی، رحای،

۵۶۱ + ۲۹۱ + ۱۰ ص.

دکتر عبد الحمید اعظمی زنگنه کرمانشاهی :

(۱۲۸۳ ش - مقتول ۱۳۳۰ ش)

از فارغ التحصیل های مدرسه علوم سیاسی

است. در سال ۱۳۰۷ ش برای تکمیل تحصیلات

خود در رشته علوم سیاسی و اقتصادی داخل

مدرسه حقوق و سیاسی شده و باخذ درجه

لیسانس موفق گشت. بعد بفرانسه رفته و

پس از پایان تحصیلات و احراز درجه دکترا

بایران مراجعت نمود. مدتی را با جدیت

بمعاونت دانشکده اشتغال داشته. در تاریخ

بهمن ۱۳۱۳ ش بکفالت اداره تعلیمات

عالیه منصوب گردید.

(سالنامه دانشکده حقوق و علوم سیاسی

ص ۱۳)

وی در موقع تصدی ریاست دانشکده حقوق بضرب گلوله مجروح و پس از عمل جراحی در فروردین سال ۱۳۳۰ ش. بطهران درگذشت.

۱ - بانك :

طهران ، ۱۳۱۸ ش. ، سری، رقمی ، شرکت سهامی چاپ ، ۴۱۴ ص.

۲ - حقوق بازرگانی و شرح قانون تجارت :

طهران ، ۱۳۲۲ ش. ، سری، رقمی ، ۳۷۶ ص.

طهران ، ۱۳۲۶ ش. ، سری، رقمی ، چاپ -

۳۷۲ ص.

هتین السلطنه عبد الحمید بن اعتضاد الاطباء

عبد الباقي ثقفی :

(۱۲۹۶ ق - مقتول ۱۳۳۵ ق)

درس سیزده سالگی از طهران به لندن رفت و مدت هفت سال در آنجا بتحصیلات خود ادامه داد . در بیست سالگی از لندن باستانبول رهسپار شده و در سفارت ایران بسمت مترجمی و نایب سفارت برقرار گشت . زبان فرانسه را نیز خوب میدانست عربی و ترکی را هم تا حدی تحصیل کرده بود و در شعب عام حقوق و سیاسی و مالیه از مدرسه

اکسفورد انگلستان و غیره تصدیق نامه داشت . بعداً از استانبول بطهران آمده بسمت مترجمی و نایب رئیس گمرکات بنادر برقرار شد . در بهشت اول روزنامه طلوع و بعد در سنه ۱۳۱۹ ق روزنامه مظفری را تأسیس نمود . بعد از چند سال بگمرکات خراسان منتقل شد و در مشهد راه شوسه عشق آباد را شروع کرد . بعداً بسمت نمایندگی مجلس انتخاب و پس از انقضاء دوره نمایندگی دو سال خزانهدار بود . وی در سه سال آخر عمر خود روزنامه عصر جدید را تأسیس نمود و از معرفه الروح جدید یعنی معرفه الروح تجربتی بهر مند بوده در اول شب چهارشنبه غره شعبان سال ۱۳۳۵ ق در منزل خود روی مدرسه امریکائی طهران مقتول شد و جسد او را در ابن بابویه بخاک سپردند .

(تاریخ جراید و مجلات ج ۳ ص ۱۵۵ بقام

دکتر خلیل ثقفی) .

۱ - انیس الادباء :

طهران ، ۱۳۱۱ ق ، سنگی ، رقمی ، ۱۱۲ ص.

طهران ، ۱۳۲۵ ق ، سنگی ، رقمی ، ۱۰۷ ص.

۲ - انیس الاطفال :

طهران ، ۱۳۱۹ ق ، سنگی .

۳ - سرگذشت معنوفه آقاب آهنبین پوش :

زورزد کولک فرانسوی ، طهران ، ۱۳۲۹ ق ،

سنگی ، رقمی ، ۱۵۲ ص.

۴ - مقالات تاریخی :

جلد اول ، طهران ، ۱۳۳۴ ق.

سید عبد الحمید خلخالی :

(- معاصر)

۱ - تذکره شعرای معاصر ایران :

۲ جلد ، طهران ، ۱۳۳۷ ش. ، سری ،

وزیری . طهوری ، ۴۵۲ + ۴۱۳ ص.

عبدالحمید الخياط :

(- معاصر)

۱ - الروضة الحنبیه (عربی) :

بغداد، ۱۳۷۶ ق، سربی، وزیری، ۴۷ ص.

عبدالحمید رمزی قبطان :

( )

۱ - کلمات الخمس فی الفلسفة (عربی) :

تاخیص کشف اللبس عن حقيقة النفس ابن-

صلاح الحلبي، بغداد، ۱۳۵۷ ق، سربی، مطبعة النجاح.

عبد الحمید شعاعی :

(- معاصر)

۱ - از گل‌های پراکنده :

مشهد، ۱۳۲۳ ش، سربی، ۶۳ ص.

۲ - رودن، رمان :

مشهد.

۳ - سخنان بزرگمان :

مشهد، بی تاریخ، سربی، رقی، کتابخانه عمومی شهرداری

رحمانیان، ۴۶ ص.

۴ - علل پیدایش مشروطیت ایران :

تهران، سربی، رقی، ۲۹ ص.

عبد الحمید صفا تفرشی :

( )

بکمالات صوری و معنوی آراسته با آنکه طبعش بقصیده سرائی مایلست مدح دونان نکوید و بردر خانه‌ها نپوید. معانی را در قصیده بالقاظ خوش ادا مینماید و خوشتر از آن میخواند که میسر آید. روزگاریست که در دار الخلافه بسر میبرد و معاش وی بکتابت میگذرد خط نستعلیق را مانند وی بدست نویسی کم است و سرعت قلم در همه جا مسلم. شبانروزی مکرر یکهزار

بیت نوشته و هرگز بازو وانگشت پنجه و مشت وی رنجه نکشته. (گنج شایگان ص ۲۳۸) در شعر استاد بود و از حسن خط نیز بهره داشت و صفا تخلص میکرد. (المآثر والآثار ص ۲۰۵).

۱ - اکبر الحکما یا گنج دانش :

تهران، ۱۲۶۴ ق، سکی، رقی، ۳۱ ص.

خواجه عبدالحمید عرفانی :

(- معاصر)

وی قبل از آمدن بایران در دانشگاه پنجاب بتدریس فارسی و ادبیات انگلیسی اشتغال داشته و دارای درجه دکتری در این دورشته از همان دانشگاه است.

(اقبالنامه ص ۲۸).

عضو وابسته مطبوعاتی سفارت کبرای پاکستان است و در تیر ماه ۱۳۳۴ شمسی بپاکستان معاودت نمود.

۱ - احوال وآثار ملك الشعراء بهار :

تهران، ۱۳۳۵ ش، سربی، وزیری، ابن سینا،

۴۸۶ ص.

۲ - ایران صغیر یا تذکره شعرای پارسی زبان کشمیر :

تهران، ۱۳۳۵ ش، سربی، جیبی، ابن سینا،

چاپ دوم، ۱۹۶ ص.

طهران، ۱۳۳۵ ش، سربی، جیبی، ابن سینا،
۱۹۰ ص

۳- حدیث عشق یارباعیات عرفانی:

طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی، جیبی، ۸۲ ص.
۴- رومی، مصر، شرح احوال و آثار محمد اقبال شاعر-
ملی پاکستان:

طهران، ۱۳۳۳ ش، سربی، رقمی، چاپ دوم،
کانون معرفت، ۲۹۶ + ۱۶ ص.

۵- ضرب کلیم:

اقبال لاهوری، ترجمه، کراچی، ۱۹۵۷،
سربی، رقمی، ۱۶۰ ص.

۶- فارسی امروز:

جلد اول، طهران، ۱۳۳۷ ش، سربی، رقمی،
۳۳۶ ص.

عبدالحمید گلشن:

(- معاصر)

۱- دلکش و پرورش:

طهران، ۱۳۱۵ ش، سربی، رقمی، ۱۳۲ ص.

۲- روابط حکمت اشراق، فلسفه ایران باستان، ترجمه
خطابه هانری کوربن بزبان فرانسه، ترجمه
بمشارکت احمد فردید، طهران، ۱۳۲۵
ش، سربی، رقمی، سومین نشریه انجمن-
ایران شناسی، ۵۶ + ۶۴ ص.

ملا عبدالحمید لاهوری:

(- ۱۰۶۵ ق)

از علماء مبرز در تاریخ و انشاء و شعر-
بوده. ب لاهور متولد شده و در آنجا نشونما
یافته و مدتی مهید مصاحب سلاطین و امراء
بوده. بعداً تجرد و انزوا پیشه گرفته و به عظیم
آباد مهاجرت نموده. بسال ۱۰۶۵ در گذشت
(نزهة الخواطر ج ۵ ص ۲۱۲).

۱- پادشاهنامه در تاریخ هند:

۳ جلد، کلکته، ۶۷-۱۸۶۸، سربی، بتصحیح

کبیرالدین احمد و عبدالرحیم، ۳۵۹ + ۱۲
۷۵۹ + ۵۵۴ + ۱۷۸ ص.

عزالدين عبدالحميد بن هبة الله مدائني ابن
ابي الحدید:

(۵۸۶ - ۶۵۵ ق)

ادیب و مورخ و از رجال دربار بنی عباس
بوده. مهمترین کتاب او شرح نهج البلاغه است
که بنام وزیر ابن علقمی نوشته و مطالب
تاریخی و ادبی بسیار در آن گنجانیده و ابن
علقمی صدهزار دینار برای تألیف این کتاب
باوصله داده. (لغت نامه دهخدا ص ۲۸۶)

فاضل ادیب مورخ حکیم شاعر، شارح
نهج البلاغه و صاحب قصائد السبع. مذهب
اعتزال داشته و خودش در یکی از قصائد در
مدح امیر المؤمنین باین امر شهادت داده
است،

ورایت دین الاعتزال و اننی

اهوی لاجلک کل من یتشیع

درغرة ذی الحجة ۵۸۶ متولد و در سنه
۶۵۵ ق بغداد در گذشت. آیه الله علامه
حلی از پدرش ازوی روایت میکند (الکنی
والالقب قمی، ج ۱ ص ۱۸۵).

۱- شرح نهج البلاغه (عربی):

۲ جلد، طهران، ۱۲۷۱ ق، سنکی، رحلی،
خط کلبعلی افشار قزوینی، باهتمام محمد-
ابراهیم نواب، بی شماره صفحه.

۲ جلد، طهران، ۳۰۲ - ۱۳۰۴ ق، سنکی،
رحلی، خط حاج محمد بن ملاعلی و محمد-
حسن بن عبدالله و محمد صادق گلپایگانی،
۵۸۷ + ۵۱۲ ص.

۴ جلد، مصر، ۱۲۲۹ ق، سربی، وزیر

وزیری .

عبدالحی دهلوی :

( )

۱- لغات القرآن :

جونیور ، ۳۰۷ - ۱۳۰۶ ق . سنگی ،

وزیری ، ۲ + ۶۴ ص .

ابوالفلاح عبدالحی بن احمد بن محمد

صالحی حنبلی ابن عماد :

(۱۰۳۲ - ۱۰۸۹ ق)

بعد از انجام تحصیلات خود بدمشق و
 قاهره رهسپار شد و مدتی مدید نزد علمای
 آنجا مشغول تحصیل بود . پس از آن بدمشق
 برگشته بافاده و تدریس پرداخته است .
 بعد از انجام حج در ۱۶ ذی الحجة ۱۰۸۹ ق
 بمکه در گذشت و در المعلاة مدفون گردید .
 (خلاصة الاثر ج ۳ ص ۳۴۰)

۱- کتابات الذهب فی اخبار من ذهب (عربی) :

(تراجم علماء از آغاز هجرت تا قرن دهم)

جلد ۸ ، مصر ، ۵۰ - ۱۳۵۱ ق ، سربی ،

وزیری ، ۳۹۲ + ۴۶۸ + ۴۴۸ + ۴۲۱

+ ۵۱۲ + ۴۱۶ + ۴۰۸ + ۴۸۵ ص .

ابوسعید عبدالحی بن ضحاک بن محمود

گردیزی :

( )

گردیز که گردیز نیز نویسند قصبه و
 قلعه بوده است از مجال غزنین بیک منزلی آن
 بطرف مشرق ، صاحب ترجمه از معاصرین
 ابوریحان بیرونی بوده و مؤلف زین الاخبار
 در تاریخ و آثار و عادات و رسوم و انساب و
 معارف ملل ماضیه تا اندازه شبیه بآثار
 الباقیه ابو ریحان بیرونی این کتاب را در

پزرگ ، ۵۰۶ + ۵۹۸ + ۴۹۹ + ۵۷۶ ص .

بیروت ۱۳۷۳ ق ، سربی ، وزیری ، چاپ دوم ،

۶۸۴ + ۹۱۹ + ۷۲۸ + ۷۳۶ ص .

بیروت ، ۱۳۷۵ ق ، سربی ، وزیری ، چاپ

سوم ۶۸۴ + ۹۲۰ + ۷۲۸ + ۷۳۶ ص .

۲- فلك الدائر على المثل السائر (عربی) :

بمبئی ۱۳۰۸ ق ، سنگی ، رقی ، ۱۸۴ ص .

۳- الفوائد السبع العلویات (شعر عربی) :

مصر ، ۱۳۱۷ ق ، سنگی .

صیدا ، سربی ، ۱۳۷ ص .

بیروت ، ۱۳۷۳ ق ، سربی ، رقی ، ۶۱ ص

۴- کلمات القصار لامیر المؤمنین (عربی) :

« ابن ابی الحدید پس از شرح کلمات قصار

موجوده در باب سوم از نهج البلاغة ، هزار

کلمه قصار را جمع آوری نموده و بدو شرح در

بسط در آخر شرح خود بر نهج البلاغة آورده

است . »

بیروت ، ۱۳۲۹ ق ، سربی ، تحقیق کتبیور علوم

۵- المستنصریات (عربی) :

بغداد ، ۱۳۳۸ ق ، مطبعة دار السلام .

حاج حافظ محمد عبدالحی :

( )

۱- حاشیه علی شرح هداية الحکمة (عربی) :

اثیر الدین ابهری ، شرح ملاصدرا ، حاشیه

حیدر آباد دکن ، ۱۲۹۱ ق ، سنگی ، با شرح

ملاصدرا و حاشیه مولوی ابوالحسن حسین -

علی فتحفوری لکهنوی و حاشیه قاضی ارتضا -

علیخان . و حاشیه محمد سعد الله در یک جلد .

۲- مجموعه فتاوی :

لکهنو ، ۱۸۸۸ م ، سنگی ، وزیری ، ۴۶

+ ۱۵۴ ص .

جلد ۳ ، لکهنو ، ۱۰ - ۱۳۰۹ ق ، سنگی ،

سلطنت عبدالرشید بن مسعود بن محمود
سبکتکین (۴۴۱-۴۴۴) ظاهراً در غزنه
در حدود سال ۴۴۰ ق تألیف نموده است.
(بیست مقاله قزوینی ج ۲ ص ۱۹۶)

۱- زین الاخبار، تاریخ گردیزی:

بعضی از فصول متفرقه این کتاب بتوسط
بارتولد مستشرق روسی بطبع رسیده (رجوع
شود بدائرة المعارف اسلام ج ۲ ص ۱۳۸ در
عنوان گردیزی).

برلن، ۱۳۴۶ ق، مقدار ربع کتاب تقریباً
(۱۲۰ صفحه از ۴۱۸ از صفحات اصل نسخه)
در مطبعه ایرانشهر توسط شخصی هندی موسوم
به محمد ناظم در ۱۲۸ صفحه و ۶ صفحه ضمیمه.
طهران، ۱۳۱۵ ش، سری، خشتی با مقدمه
میرزا محمدخان قزوینی، ۱۰۷ ص.

طهران، ۱۳۲۷ ش، سری، وزیر، با مقدمه
میرزا محمدخان قزوینی، ۱۰۷ ص.

طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، رقمی، ۱۴۶ ص.

ابوالحسنات مولوی عبدالحی بن عبدالحلیم ابن
محمد امین فرنگی محلی لکهنوی:
(۱۲۶۴ - ۱۳۰۴ ق)

از اولاد قطب الدین سها لوی بوده. در
ده سالگی از حفظ قرآن فراغت یافته و بعد
نزد والد خود بتحصیل علوم متداوله آغاز
نموده و در هفده سالگی فارغ گشت و علوم
ریاضی را نزد خال خود تحصیل کرد و دو
مرتبه بزیارت بیت الله رفت. جماعتی از
افاضل نامداران مجلس درس او برخاستند.
بالجمله صاحب ترجمه کثیر الدرس والتصنیف
بود بدرجه که صیت افاضه و اشاعه علومش
در حیات او اکناف را فرا گرفت قریب به
مجددیت رسید.

در ۲۹ ربیع الاول ۱۳۰۴ ق در لکهنو وفات
یافت و در همانجا مدفون گردید.
(تذکره علمای هند ص ۱۱۵).
۱- تبیان فی شرح المیزان:

هند، ۱۲۹۲ ق، سنگی.

۲- تعلوق المجد علی موطا (عربی):

لکهنو، ۱۳۰۶ ق، سنگی.

۳- حل المفلق فی بحث المجهول المطلق (عربی):

(تعلیق بر بحث مجهول مطلق سلم العلوم).

گانپور، ۱۳۰۱ ق، سنگی، ضمن مجموعه
سنة ضروریه.

۴- (الف) الدرر البهیة فی تراجم الحنفیة (عربی):

(طبقات الحنفیة).

۵- (ب) التعليقات السنية علی الفوائد البهیة (عربی):

لکهنو، ۱۲۹۳ ق، سنگی.

۶- (الف) الکلام المبرم فی نقض القول المحقق المحکم

(عربی):

۷- (ب) الکلام المبرور فی رد المنصور (عربی):

۸- (ج) البعی المشکور فی رد المذهب المأثور (عربی):

(رد بر رسائل مولوی محمد بشیر در باب

زیارت نبی (ص).

لکهنو، سنگی.

سید عبدالحی بن فخرالدین ابن

عبدالعلی حسنی:

(۱۲۸۶ - ۱۳۴۱ ق)

در بلده رأی بریلی از توابع لکهنو بدنیا
آمده. پدرش فاضل و عارف و اعمام و
اقاربش از صلحاء و مرجع اهالی بوده اند.
وی علم صرف و نحو و فقه و اصول و تفسیر و
معقول را نزد علمای لکهنو خوانده پس از
آن به بهوپال مسافرت کرده و در سن ۱۳۱۱ ق
بموطن خود لکهنو معاودت نموده و بتحصیل
علم و کمالات همت گماشته. پس از آن به

دهلی و سایر بلاد هند مسافرت نموده و از علمای آن دیار مجاز شده است بعداً در لکهنو اقامت نموده در منتهی قناعت میزیسته و بمعالجه و طبابت میپرداخته . در تأسیس انجمن موسوم به (ندوة العلماء) و مدرسه دارالعلوم لکهنو متحمل زحماتی شده . در جمادی الآخره ۱۳۴۱ ق در گذشت و در زاویه خارج بلده رأی بریلی مدفون گردید .
(نزهة الخواطر ج ۲ ص ۱۸۱) .

۱- نزهة الخواطر وبهجة السامع والنواظر (عربی) :
(ذیل دررالکامنة فی اعیان مائة الثامنة) .

حیدرآباد دکن ۴۱-۱۳۵۳ ق ، سری ،
وزیری باهتمام عبدالرحمن بن یحیی ۲۴۰+
۲۱۴+۱۸۲+۳۹۸+۴۴۲+۵۶ ص .
فهرست و متمم این کتاب بنام : معجم الامکنة
التي ذكر فی نزهة الخواطر در ۵۶ صفحه
مستقلاً بطبع رسیده است .

مولوی عبدالحی متخلص به **موسی** (تبریزی)
(۱۲۶۸ ق -)

۱- دیوان وصف (شعر) :
حیدرآباد دکن ، ۱۳۶۰ ق ، سری ، جیبی ،
در مقدمه عکس شاعر .

دکتر عبدالحق آخوند زاده :

( )

۱- حفظ الصحة نسوان :

رشت ، بی تاریخ ، سری ، رقعی ، ۱۸۸ ص .

ملا عبدالحق بن عبدالرحیم یزدی مشهدی :
(۱۲۶۸ ق -)

صاحب مصائب الاثمة در حدیث و
معین الطالبین در اصول و کتابی دیگر در فقه .
از شاگردان مشهور شیخ احمد بن زین الدین

احسائی بوده . بعد از تحصیل اصول در خدمت
شریف العلماء به یزد بازگشت و از آنجا به
مشهد مقدس باز آمد و در توحیدخانه مبارکه
تدریس مینمود و در مواسم مخصوص بمواعظ
اشتغال میجست و در این صنعت استیلا و
تسلطی عجیب داشت . مابین او که بر مسلک
شیخیه میرفت بسا علماء مشهد مجدالس
مناظرات مکرر منعقد شد و ماده نزاع منجم
نکشت تا در ۱۲۶۸ هـ مشهد در گذشت .

(مطلع الشمس ج ۲ ص ۳۹۷) .

سایر مآخذ : المآثر والآثار ص ۱۷۵ ،
ریحانة الادب ج ۴ ص ۳۳۳ ، فوائد الرضویه
ص ۲۲۶ .

۱- بیت الاحزان فی مصائب سادات الزمان الخمسة الطاهرة
من ولد عدنان :

تبریز ، ۱۲۷۵ ق ، سنگی ، مطبوعه حاج عبداللہ
ومشهدی اللهوردی .

ایران ، ۱۳۲۵ ق ، سنگی .

۲- مصائب المعصومین الاربعة عشر :

طهران .

۳- مناقب المعصومین :

طهران ، ۱۳۱۳ ق ، سنگی ، وزیری ، ۲۷۲ ص .

عبد خدائی (رجوع شود به) غلامحسین .

سید عبدالرؤف امین عاملی :

۱- دیدان العواطف (شعر عربی) :

... ، ۱۳۴۷ ق .

شیخ عبدالرؤف بن تاج العارفين علی مناوی

قاهری شافعی :

(۹۵۲ - ۱۰۳۱ ق)

در ۲۳ صفر ۱۰۳۱ ق بقاهره در گذشت .

(معجم المؤلفين ج ۵ ص ۲۲۰) .

۱- فیض القدير شرح الجامع الصغير (عربی) :

ہند .

محمد عبدالرحمن :

( )

۱- استفاء اهل سنت از قرآن مجید :

ہند، ۱۲۸۵ ق، سنگی .

جلال الدین ابوالفضل عبدالرحمن بن ابی بکر

ابن محمد شافعی سیوطی :

(۸۴۹ - ۹۱۱ ق)

فاضل متبحر ادیب نزد جماعتی از شیوخ
درس خوانده و در غالب علوم کتاب تصنیف
نموده مصنفاتش بسیار است و لکن بیشتر آنها
اسم بزرگی دارد . روزی برای استاد من
کتاب درالمنثور سیوطی را آورده بودند .

چون من (شیخ عباس قمی) اسم او را شنیدم
کثرت مصنفاتش را تذکر دادم . استاد گفت
گول اسامی کتب او را مخور کہ غالب آن
چیزی نیست . اگر سیوطی دارالسلام مرا

از قول سیدعلیخان صاحب انوارالربیع نقل
کرده اند کہ سیوطی از مذهب شافعی بمذهب
امامیہ منتقل گردیده و سیدعلیخان از سیوطی
کتابی دیدہ کہ در آن رجوع خود را بمذهب
امامیہ ذکر نموده و بسر خلافت بلافضل
امیرالمؤمنین استدلال کردہ بود .
(تنمۃ المنتهی ص ۵۷۴ ، ہدیۃ الاحباب
ص ۱۵۷) .

۱- الاتقان فی علوم القرآن (عربی) :

لاہور، ۱۲۸۰ ق، سنگی، وزیری، ۴۵۹ ص .
مصر، ۱۳۴۳ ق، سربی .

۳ جلد، قاہرہ، ۶۰-۱۳۶۸ ق، ۳۵۵ +
۳۴۴ + ۲۰۸ ص .

۳- اتمام الدراية لقراءة الدرية (عربی) :

بمبئی، ۱۳۰۹ ق، سنگی، رقمی، ۲۳۲ ص .

سیوطی، شرح، مصر، ۵۷-۱۳۵۶ ق، سربی،
وزیری، ۵۶۸+۵۷۶+۵۷۶+۵۵۲+
۵۲۸+۴۶۸ ص .

۲- کنوز الحقائق فی حدیث خیر الخلائق (عربی) :

بمبئی، بی تاریخ، سنگی، وزیری، ۱۷۶ ص .

۳- التواکب الدریۃ فی تراجم الائمة الصوفیۃ (عربی) :

جلد اول، مصر، ۱۳۵۷ ق، سربی، وزیری،

بتصحیح محمود حسن زبیع مدرس الازھر،

۲۷۵ ص .

مولوی محمد عبدالرؤف متخلص بہ وحید :

( )

۱- خلاصۃ النواربغ :

ہند، ۱۲۶۹ ق، سنگی .

۲- نحو وحیدی :

کلکتہ، ۱۸۶۲ م وزیری ۲۴+۳۷۷+۷ ص .

عبدالرب آبادی (رجوع شود بہ) مہدی
شمس العلماء .

شاه عبدالرحمن :

( )

۱- ازالة الغناء :

ہند، ۱۲۴۲ ق، سنگی .

حافظ عبدالرحمن :

( )

۱- مجموعه :

(۱ - چراغ عقل ۲ - شمامہ مشام افروز

۳ - محبوب خفائی ۴ - نقد عرفان) .

ہند، ۱۳۰۳ ق، سنگی .

قاضی عبدالرحمن :

( )

۱- شمس الظہیرۃ الضاحۃ المنیرۃ (عربی) :

۲- رسالۃ فی تعریف اصول النسب (عربی) :

(ہردو در انساب اہل البیت) .

- ۳- الارج فی الفرج (عربی) :
(ملخص الفرج بعد الشدة ابن ابی الدنيا).
دمشق، ۱۳۵۰ ق، سربی.
- ۴- الاشياء والنظائر النحویة (عربی) :
جلد ۴ حیدرآباد دکن، ۵۹-۱۳۶۰ ق،
سربی، وزیر، چاپ دوم، ۳۴۸+۳۳۸+
۳۱۱+۴۰۴ ص.
- ۵- الاقتراح فی علم اصول النحو (عربی) :
حیدرآباد دکن، ۱۳۵۹ ق، سربی، رفعی،
۹۲ ص.
- ۶- الاکلیل فی استنباط التنزیل (عربی) :
دهلی، ۱۲۹۶ ق، ۵۲۶ ص.
- ۷- الالفیة فی المعانی والبیان المسماة (بفتوح الجمان)
(شعر عربی) :
طهران، ۱۳۱۶ ق، سنکی، جیبی، چاپ شیخ
احمد شیرازی، ۱۳۴ ص، با بدیعیة ابن المحجة
ومنظومة الجزریة.
- ۸- بهجة المرضیة فی شرح الالفیة (عربی) :
ابن مالک، شرح طهران، ۱۲۷۵ ق، سنکی،
۳۰۶ ص.
- طهران، ۱۲۷۶ ق، سنکی، وزیر،
بی شماره صفحه.
- طهران، ۱۲۷۳ ق، سنکی، وزیر، چاپ
کاظم، بی شماره صفحه.
- طهران، ۱۲۷۹ ق، سنکی، زحلی، باهتمام
محمد علی بن ملا حسین خراسانی، بی
شماره صفحه.
- طهران، ۱۲۷۰ ق، سنکی، خشتی، خط
محمد صادق حسینی، بی شماره صفحه.
- طهران، ۱۲۷۱ ق، سنکی، وزیر، خط
محمد علی بن محمد رضا خوانساری، بی
شماره صفحه.
- طهران، ۱۲۶۴ ق، سنکی، خشتی، بی
- شماره صفحه.
- طهران، ۱۲۸۱ ق، سنکی، وزیر، بی
شماره صفحه.
- طهران، ۱۲۹۲ ق، سنکی، وزیر.
- طهران، ۱۲۹۸ ق، سنکی، وزیر.
- طهران، گراوری از روی چاپ عبدالرحیم،
۱۲۹۳ ق، سنکی، وزیر، ۲۵۵ ص.
- تبریز، ۱۲۸۲ ق، سنکی، رحلی، بی
شماره صفحه.
- تبریز، ۱۲۹۳ ق، سنکی، وزیر، چاپ
عبدالرحیم، ۲۵۵ ص.
- تبریز، ۱۲۹۷ ق، سنکی، وزیر، چاپ
عبدالرحیم، ۲۵۵ ص.
- تبریز، ۱۳۰۸ ق، سنکی، خشتی، ۲۴۸ ص.
- تبریز، ۱۳۰۴ ق، سنکی، وزیر، چاپ
عبدالرحیم، ۲۷۱ ص.
- تبریز، ۱۲۸۶ ق، سنکی، وزیر.
- تبریز، ۱۳۱۱ ق، سنکی، وزیر.
- مصر، ۱۳۴۳ ق، سربی.
- ۹- تاریخ الخلفاء امراء المؤمنین القائلین بامر الله
(عربی) :
مصر، ۱۳۰۵ ق، سربی.
- قاهره، ۱۳۵۱ ق، سربی، وزیر، ۳۵۱ ص.
- دهلی، ۱۳۰۹ ق، سنکی، وزیر، ۳۷۲ ص.
- لکهنو، ۱۳۲۱ ق، سنکی، وزیر،
۳۷۲ ص. در هامش آن حل اللغات بفارسی
از محمد جعفر علی نجینوی.
- ۱۰- تفسیر جلالین (عربی) :
«در پایدان تفسیر سورة نبی جلال الدین
سیوطی در گذشته بقیه را جلال الدین محمد
شافعی (۷۹۱-۸۶۴) با تمام رسانیده است».
- طهران، ۱۲۷۶ ق، سنکی، رحلی، بی شماره
صفحه، در هامش آن التبیان فی غرائب -

القرآن ابى البقاء نحوى يا ابى البقاء بفيش
ابن على وكشف الآيات محمد شاهى سيد محمد
ابن مهدى حسيني

بمبئى، ١٣١٣ ق، سنكى .

١١ - الحاوى للفتاوى (عربى) :

قاهر، ١٢٩٧ ق، سربى، مكتبة القدس .

قاهره ، ١٣٠٨ ق، سربى .

١٢ - الحن المحاضرة فى اخبار المصر والقاهرة
(عربى) :

٢ جلد، قاهره، ١٣٢٧ ق، سربى .

١٣ - الحصول الرزق فى الادعية (عربى) :

بمبئى، سنكى .

١٤ - الخصائص الكبرى (عربى) :

(در معجزات حضرت محمد ص) .

حيدرآباد دكن، ١٩ - ١٣٢٠ ق، سربى .

وزيرى، ٢٨٦ + ٣٠٤ ص .

١٥ - الدر المنثور فى التفسير المأثور (عربى) :

طهران، ١٣٧٧ ق، سربى، وزيرى بزركى .

سنكى افست، اسلاميه، ٣٨٠ + ٣٥٠ +

٣٥٧ + ٣٧٣ + ٣٦٧ ص، درهامش آن

تنوير المقباس .

١٦ - الدفع التعف (عربى) :

لاهور .

١٧ - ذيل طبقات الحفاظ (عربى) :

شمس الدين محمد بن احمد الذهبى، دمشق،

١٣٤٧ ق، سربى، وزيرى، ٤٥٤ ص، باذيل

طبقات ابن فهد مكي وذيل طبقات ابى المحاسن

الحسينى .

١٨ - الرحمة فى الطب والحكمة (عربى) :

مصر، چاپ دوم .

١٩ - فتح الغريب بشواهد مغنى اللبيب (عربى) :

طهران، ١٣٧١ ق، سنكى، وزيرى، خط

محمد على خوانسارى، بى شماره صفحه .

٢٠ - المتوكلى فيما وافق من العربية للغات العجمية

واصول الكلمات اللغوية (عربى) :

قاهره، مكتبة القدس، سربى .

٢١ - المتوكلى فيما ورد فى القرآن باللغة الحبشية

والفارسية والهنديه والتركية والزنجية والنبطية

والقبطية والسريانية والعبرانية والسرومية

والبربرية (عربى) :

دمشق، ١٣٤٨ ق، سربى، رقمى، ٨٠ ص .

٢٢ - مجموعة الرسائل (عربى) :

١ - مسالك الجفاف فى والدى المصطفى

٢ - الدرج المنيفة فى الآباء الشريفة ٣ -

المقامة السندسية فى النسبة المصطفوية

٤ - التعظيم والمنة فى ان ابوى رسول الله

فى الجنة ٥ - نشر الصالحين المنيفين فى احياء

الابوين الشريفين ٦ - السبل الجلية فى الآباء

العلية ٧ - انباء الاذكياء فى حيات الانبياء

٨ - تنزيه الانبياء عن تشبيه الاغنياء ٩ -

تمييز الصحيفة فى مناقب الامام ابى حنيفة .

حيدرآباد دكن، ١٣٢٤ ق، سربى، وزيرى،

٦٤ + ١٩ + ٢٠ + ٥١ + ١٩ + ١٨ +

٢٠ + ٢٠ + ٤٠ ص .

٢٣ - المقامات (عربى) :

طهران، ١٢٨٦ ق، سنكى، رقمى، ٢٢٠ ص،

باظرائف ولطائف ومحاسن واخذاد ابى منصور

ثعالبي .

٢٤ - النزول الرحمة (عربى) :

لاهور .

٢٥ - نزهة العبر التفصيل بين البيض والود والسر

(عربى) :

دمشق، ١٣٤٩ ق .

٢٦ - نظم العقيان فى اعيان الاعيان (عربى) :

(تراجم علماء قرن نهم هجرى) .

نيويورك، ١٩٢٧ م، سربى، باهتمام دكتور

فلیپ حتی.

عبدالرحمن بن احمد :

( )

۱- مرآت القلندریة :

لکهنو، ۱۹۰۵ م، سنکی، وزیر، ۲۰ ص.

قاضی عضدالدین عبد الرحمن بن رکن الدین

احمد بن عبدالغفار ایچی :

(۷۵۶ ق -)

وی هر چند در قصبه (ایچی) واقع در فارس

بین دارا بجرد و نیریز تولد یافته . ظاهراً

بزیان مادری خویش کمتر بلکه هیچ اثری

بجای نگذاشته . خواجه حافظ او را مانند

یکی از زینت های پنجگانه ملک فارس

ستایش کرده و فقیهی است شافعی که بمنصب

قضا مشغول و با سلسله آل مظفر رابطه زیاد

داشته و نیز وقتی به سفارتی سیاسی مبادور

شده . به گفته صاحب فارسنامه ناصری از

طرف شیخ ابواسحق حکمران فارس در

سال ۷۵۳ ق نزد امیر مبارز الدین محمد

مظفری که در آن زمان در خطه فارس اقامت

داشت بر سالت فرستاده شد .

وی اگر چه در این رسالت بمقصود نائل

نیامد لکن امیر مبارز الدین او را بحرمت

بسیار پذیرائی نمود و بعد از آن سه روز در قصبه

ایچی مولد او از وی ضیافت نمود . سپس از

طرف امیر مأمور شد که المفصل زمخشری را

در علم نحو بفرزند او شاه شجاع که بعدها

سلطان فارس گردید تعلیم دهد .

(از سعدی تاجامی ص ۷۳۹)

سایر مآخذ ، رجال حمید السیر ص ۳۰ ،

تذکره هفت اقلیم ص ۱۹۷ .

۱- شرح مختصر المنتهی (عربی) :

ابن حاجب ، شرح ، جلد اول ، مدراس ،

۱۳۰۷ ق، سری، وزیر، ۴۹۶ ص.

۲- المواقف فی علم الکلام (عربی) :

لیپزیک، ۱۸۴۸ م، با شرح مواقف میرسید-

شریف جرجانی.

... ۱۳۵۷ ق، سری، وزیر، ۴۳۰ ص.

زین الدین ابوالفرج عبدالرحمن بن شهاب -

الدین احمد بن ابی احمد رجب بغدادی

دمشقی حنبلی ابن رجب :

(۷۳۶ - ۷۹۵ ق)

محدث حافظ فقیه اصولی مورخ . در بغداد

متولد شده . سال ۷۴۴ با پدرش بدمشق

رهسپار دده و در مکه و مصر استماع حدیث

کرده . در ۱۴ رمضان ۷۹۵ بدمشق

وفات یافت و در باب الصغیر مدفون گردید .

(معجم المؤلفین ص ۱۱۸) .

سایر مآخذ : شذرات الذهب ج ۶ ص ۳۳۹ .

۱- الذیل علی طبقات الحنابلہ (عربی) :

مصر، ۱۳۷۲ ق، سری، وزیر، ۴۵۴ +

۴۸۰ ص.

۲- القواعد فی الفقه الاسلامی (عربی) :

مصر، ۱۳۵۲ ق، سری.

شهاب الدین ابو محمد عبدالرحمن بن اسمعيل

ابن ابراهيم مقدسی شافعی مقری نحوی

ابوشامة :

(۵۹۶ - ۶۶۵ ق)

مورخ و ادیب و فقیه شافعی . پدر وی

اسمعيل به بیت المقدس میزیست و سپس به

دمشق شد و مولد ابوشامة بدمشق است سال ۵۹۶

یا ۵۹۹ و از آنروا در ابوشامة گفتند که خالی

بر بالای ابرو داشت . وی از دمشق با سکندریه

رفت وحديث و فقه و ادب و ديگر دانشها
بدانجا فرا گرفت و توليت دارالحديث
اشرفيه بدو مفوض گشت . وفات وی بسال
۶۶۵ ق بود .

(لغت نامه دهخدا ص ۵۳۵)

در نوزدهم رمضان ۶۶۵ مقتول شد و
در باب الفردیس بدمشق مدفون گردید .

(معجم المؤلفين ج ۵ ص ۱۲۵)

۱- ابرار المعانی من حرر الامانی فی القرات (عربی) :
(شرح شاطبية) .

قاهره . سربى ، با ارشاد المرید شرح بر شاطبية
و بهجة المرضية فی القرات الثلاثة الممتدة
للعشر در یکجلد .

۲- الباعث علی التكرار البدع والحوادث (عربی) :

الازهر ، ۱۳۷۴ ق ، سربى ، وزیرى ، ۸۰ ص .

۳- تراجم الرجال القرنين السادس والسابع (عربی) :

قاهره ۱۳۶۶ ق ، سربى ، وزیرى ، باهتمام
شيخ محمد زاهد بن الحسن الكوثري
۲۸۵ ص

۴- الذیل علی الروضتين (عربی) :

مصر ، ۱۳۶۶ ق ، سربى .

امیر عبدالرحمن بن محمد افضل خان :

(۱۳۱۹ ق -)

امیر عبد الرحمن پادشاه افغانستان در
تاریخ ۱۹ جمادى الآخر سال ۱۳۱۹ ق
پس از بیست و یکسال فرمانروائی هکابل
درگذشت و نسخه کتاب تاریخ او بوسیله
یکی از خواص و محارم وی بلندن برده شده
و در آنجا آن تاریخ با انگلیسی ترجمه و بعد
از پایان ترجمه غلام مرتضی خان نایب اول
قونسولگری انگلیس آنرا از زبان انگلیسی
به فارسی ترجمه کرده است .

(روزنامه ادب مورخه ۱۳۱۹ ق شماره ۴

ص ۴۴ و ۲۵۱ .

۱- تاج التواریخ تاریخ حالات عبدالرحمن خان امیر
افغانستان :

جلد ۲ ، مشهد ، ۱۳۱۹ ق ، سنگی ، وزیرى ،

خط محمد کاظم آشتیانی ، ۴۰۰ + ۴۳۳ ص .

جلد دوم ، لکهنو ، ۱۳۲۲ ق ، سنگی ، وزیرى ،

۲۲۰ ص .

۲- سررشته اسلامیه روم :

کابل ، ۱۳۰۴ ق ، سنگی ، وزیرى ، ۸ ص .

۳- کلمات امیر البلاد فی الترغیب علی الجهاد :

کابل ۱۳۰۴ ق ، سنگی ، رقمی ، ۴۰ ص .

۴- معراج العقول :

کابل ، ۱۳۱۱ ق ، سنگی ، رقمی ، ۲۸ ص .

۵- نصاب نامه :

کابل ، ۱۳۰۳ ق ، سنگی ، رقمی ، ۱۶ ص .

نورالدین ابوالبركات عبدالرحمن بن نظام -

الدين احمد جامی :

(۸۱۷ - ۸۹۸ ق)

بزرگترین دانشمند و شاعر ایران در
قرن نهم بود . پدرش از مردم محله دشت
اصفهان نسبش از یکسوی امام محمد شیبانی
واز سوی دیگر بشیخ الاسلام احمد زنده پیل
جامی میرسد . خانواده اش در خرچرد جام
ساکن بودند و وی در ۲۳ شعبان ۸۱۷ در
آنجا ولادت یافت . در جوانی که پدرش از
جام بهرات رفت با وی در آن شهر ساکن
شد و در همان زمان بشاعری آغاز کرد و
چندی دشتی تخلص مینمود و هم در آن زمان
که بتحصیل علوم متداول مشغول بود مجتوب
طریقه تصوف شد و در حلقه مریدان سعد -
الدین محمد کاشغری درآمد و در این زمان
در مدرسه نظامیه هرات ساکن بود و نزد

معروفترین دانشمندان زمان تحصیل علم کرد. پس از آن برای ادامه تحصیل به سمرقند رفته بعداً بهرات بازگشت. پس از مرگ سعدالدین کاشغری در حلقه مریدان خواجه ناصرالدین عبیدالله معروف بخواجه احرار درآمد. در این میان یک سفر به مرو و دو سفر در ۸۷۰ و ۸۸۴ بسمرفند کرد و سفری بفاراب و تاشکند رفت و در ۸۷۷ بهجاز وحسب و از راه خراسان و همدان و کردستان و بغداد و کربلا و نجف و مدینه و مکه و دمشق و حلب و تبریز رفت و این سفر از اواسط ربیع الاول ۸۷۷ آغاز و چندماه کشیده است.

جامی در جوانی که بشاعری آغاز کرده در این فن معروف شده و فخرت میرزا ابوالقاسم بابر و پس از آن میرزا سلطان ابوسعید بوی توجه کرده اند. سببی مورد توجه خاص ابوالغازی سلطان حسین بایقرا و امیرعلیشیر قرار گرفته و در بازمانده عمر خود در دربار سلطان حسین بسیار معزز و محترم بوده است و در ضمن شهرت وی در نواحی دیگر کشور های اسلامی پیچیده. در ضمن همه اوقات اومستغرق در کسب دانش و تحقیق و تألیف بوده و مردی وارسته و دارای عزت نفس و استغناء بشمار میرفته و زندگی بسیار ساده داشته و در نیکوخواهی و ذوق و خوش طبعی و ظرافت و گشاده رویی و کرم در زمان خویش مشهور بوده و در میان شاعران و دانشمندان زمانه از همه مشهورتر بوده. وی نه تنها یکی از بزرگان شعرای ایران بشمارست بلکه او را خاتم شعرای ایران دانسته اند.

سرانجام روز ۱۸ محرم ۸۹۸ بهرات درگذشت و در همان شهر در کنار مزار سعدالدین کاشغری مدفون شد. (مجله پارس بقلم سعید نفیسی).
درس پطرزبورگ (لنین گراد) مؤسسه - السنة شرقیة وزارت خارجه روس يك نسخه خطی بخط مؤلف از کلیات جامی موجود است. (کلیکسیون علمی بنگاه زبانهای شرقی وزارت امور خارجه سن پطرزبورگ ص ۲۱۵ - ۲۵۹). در کتابخانه ملی طهران نیز نسخه نسبتاً جامع و قدیمی موجود است که متعلق بکتابخانه سلطنتی بوده و بظن قوی باید بخط مؤلف باشد.

در مؤسسه نسخ خطی فرهنگستان جمهوری شوروی در تاشکند نیز نسخه از منشآت جامی و هم چنین نسخه از شواهد النبوة هر دو نسخه بخط خود مؤلف موجود است که تاریخ کتابت دومی صفر ۸۹۱ میباشد. (از سعدی تاجامی ص ۵۶۲ - ۵۹۷).
سایر مأخذ: مجله یادگار سال ۲ شماره ۲ ص ۵۶.

۱- اربعین (ترجمه شعر):

طهران، ۱۲۹۵ ق، سنگی، باسراج القلوب در یک جلد

فیروز پور، ۱۸۸۷ م، سنگی، وزیری، ۱۶ ص.

۲- اشعة الممعات، شرح لمعات:

شیخ فخرالدین ابراهیم همدانی مشهور به عراقی شرح، طهران، ۱۳۲۹ ق، سنگی، وزیری، ۴۶۲ ص.

طهران، ۱۳۵۳ ق، سنگی، وزیری، ۴۶۲ ص. در هامش آن رسائل ذیل چاپ شده:

۱- قسمتی از لمعات عراقی ۲- مقصداسنی
۳- زبدة الحقایق در مبدء و معاد ۴- رساله
در بیان علم و موجودات (شماره ۲ تا ۴
تألیف عزیزالدین معتمد نسفی) ۵- منتخب
جواهر الاسرار شیخ آذری ۶- لمعات جامی
شرح بر لمعات عراقی ۷- طرب المجالس -
حسینی هروی ۸- منتخب کیمیای سعادت
غزالی ۹- مفاتیح الاعجاز فی شرح گلشن راز
۱۰- نی نامه یا شرح دوبیت از مثنوی

۳- اعتقادنامه (شعر) :

هند ، ۱۲۸۹ ق، سنگی ، وزیری ، ۴۱۴ ص ،
دره ماش نفحات الانس .

لکهنو ، ۱۳۲۳ ق ، سنگی ، وزیری ، چاپ
پنجم ۵۷۲ دره ماش نفحات الانس
لاهور ، سنگی ، وزیری ، ۱۵ ص .

۴- انشاء جامی ، رقعات :

کلکته ، ۱۸۱۱ م ، سربی ، ۱۶۹ ص ، با سبحة
الابرار .

کلکته ، ۱۲۷۰ ق ، سربی .

لاهور ، ۱۲۸۶ ق ، سنگی ، وزیری ، ۷۶ ص .

لکهنو ، ۱۳۱۰ ق ، سنگی ، رقعی ، ۷۶ ص .

۵- بهارستان :

(روضه هفتم آن در احوال شعراء)

گانپور ، ۱۳۲۹ ق ، سنگی ، وزیری ، ۱۲۴ ص .

گانپور ، ۱۸۸۲ م ، سنگی ، وزیری ، ۱۲۴ ص .

گانپور ، ۱۸۷۰ م ، سنگی ، وزیری ، ۱۲۴ ص .

لکهنو ، ۱۳۲۹ ق ، سنگی ، وزیری ، ۱۲۳ ص .

هند ، ۱۸۸۷ م ، ترجمه انگلیسی توسط

انجمن کاماشاسترا .

استانبول ، ۱۲۵۲ و ۱۲۹۴ ق ، سربی ،

وزیری ، با شرح ترکی آن بنام هدیه العرفان

۶۰۷ ص .

وین ، ۱۸۴۶ م ترجمه آلمانی بقلم شلشتا
وسارد .

اروپا ، ترجمه روضه ششم بقلم ویلسون .

طهران ، ۱۳۰۸ ش ، سربی ، رقعی ، ۱۷۱ ص .

طهران ، ۱۳۱۸ ش ، سربی ، رقعی ، ۱۷۱ +

۱۴ ص .

طهران ، ۱۳۱۱ ش ، سنگی ، رقعی ، مرکزی ،

۱۷۲ ص .

۶- درة الفاخرة (عربی) :

مصر ، ۱۳۲۸ ق ، سربی ، با اساس التقدیس

امام فخر رازی .

۷- دیوان بی نقاط (شعر) :

لکهنو ، ۱۸۸۲ م ، سنگی ، وزیری ، ۸۶ ص .

۸- دیوان کلیات (شعر) :

استانبول ، ۱۲۸۴ ق ، سربی ، وزیری ،

۱۸۲ ص .

لکهنو ، ۱۸۷۶ م ، سنگی ، وزیری ، ۵۶۸ ص .

لکهنو ، ۱۹۳۰ م ، سنگی ، وزیری ، ۶۲۴ ص .

گانپور ، ۱۲۹۸ ق ، سنگی ، وزیری ،

۵۶۸ ص .

گانپور ، ۱۸۹۰ م ، سنگی ، وزیری ،

۵۶۸ ص .

گانپور ، ۱۹۱۲ م ، سنگی ، وزیری ،

۵۶۸ ص .

طهران ، ۱۳۱۷ ش ، سربی ، رقعی ، با اهتمام

حسین پیرمان ، تضامنی علمی ، ۳۱۶ +

۲۸ ص .

طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سربی ، رقعی ، با اهتمام -

حسین پیرمان ، چاپ دوم ، ۳۲۰ ص .

۹- رباعیات (شعر) :

هند ، ۱۹۰۱ م ، وزیری .

۱۰- رساله در عروض و قافیه (فارسی و عربی) :

استانبول ، ۱۲۶۱ ق ، میزان ، ۱۸۵۷ م ،

(شرح کافیة ابن حاجب)
 طهران، ۱۲۹۵ ق، سنگی، رحلی، مطبعة
 اللهقلى خان قاجار بی شماره صفحه .
 طهران، ۱۲۷۵ ق، سنگی، رحلی، خط
 محمد رضا بن عبدالله طبیب خوانساری،
 بی شماره صفحه .
 طهران، ۱۲۷۲ ق، سنگی، رحلی، بی شماره
 صفحه .
 طهران، ۱۲۸۰ ق، سنگی، وزیرى، خط
 کلبعلی افشارقزوینی، بی شماره صفحه .
 طهران، ۱۲۸۲ ق، سنگی، رحلی، خط
 اسمعیل بن علی خوانساری و محمد رحیم
 همدانی بی شماره صفحه .
 طهران، ۱۲۷۵ ق، سنگی، رحلی، مطبعة
 اللهقلى خان قاجار .
 طهران، ۱۲۹۷ ق، سنگی، رحلی، باهتمام
 محمد علی بن ملا محمد حسین خراسانی،
 بی شماره صفحه .
 طهران، ۱۳۱۴ ق، سنگی، رحلی، خط
 کلبعلی افشارقزوینی ۲۲۲ ص.
 تبریز، ۱۲۷۴ ق، سنگی، رحلی، مطبعة
 ملا صالح، ۳۲۷ ص .
 تبریز، ۱۲۸۸ ق، سنگی، رحلی، چاپ
 عبدالرحیم، ۲۹۲ ص.
 تبریز، ۱۳۱۰ ق، سنگی، رحلی، چاپ -
 عبدالرحیم، ۳۷۶ ص.
 تبریز، ۱۲۶۷ ق و ۱۲۷۶ ق و ۱۲۸۲ ق و
 ۱۲۸۷ و ۱۳۰۵ ق .
 تبریز، ۱۲۷۴ ق، سنگی، رحلی، چاپ کاظم،
 ۲۹۸ ص.
 ایران، ۱۲۹۰ ق، سنگی، رحلی، ۲۳۴ ص.
 ایران، ۱۳۲۳ ق، سنگی، رحلی، ۳۰۸ ص.

وزیری .
 کلکته، ۱۸۷۲ م، باهتمام بلو کمان، بارسالة
 عروض وقافیة سیفی .
 هند، ۱۸۴۵ م، وزیرى .
 پاریس، ۱۸۲۷ م، بارسالة عروض وقافیة
 سیفی .
 ۱۱- شرح آة عامل بر نحو (شعر) :
 لکهنو، ۱۸۹۰ م، سنگی، وزیرى، ضمن
 مجموعه نجومین .
 لکهنو، ۱۲۸۹ ق، سنگی، وزیرى، ضمن
 مجموعه نجومین .
 لاهور، بی تاریخ، سنگی، وزیرى، ۹۶ ص.
 ضمن مجموعه نجومین .
 ۱۲- شرح وقایة در فقه :
 ۴ جلد، گانپور، ۱۸۹۷ م، سنگی، وزیرى .
 ۱۷۴ + ۹۵ + ۱۱۶ + ۸۷ ص .
 ۴ جلد، لکهنو، سنگی، وزیرى .
 بمبئی، سنگی .
 ۱۳- شواهد النبوة للقوة اهل الفترة :
 (در حالات پیغمبر ص واصحاب)
 هند، ۱۲۷۹ ق و ۱۲۸۸ ق .
 بمبئی، سنگی، وزیرى، ۲۴۴ ص .
 لکهنو، ۱۸۷۶ م، سنگی، وزیرى، ۲۴۴ ص .
 لکهنو، ۱۸۸۲ م، سنگی، وزیرى، ۲۴۴ ص .
 ۱۴- صدای عاشقان مدلس بر نعت جامی :
 مراد آباد، ۱۹۰۵ م، سنگی، خشتی، ۸ ص .
 ۱۵- صد کلمة قصار علی (ع) (شعر) :
 طهران، ۱۳۰۸ ق، سنگی، رقمی، باهتمام
 علی اصغر بن عبدالجبار اصفهانی، ۱۷۸ +
 ۳۴ ص .
 ضمن مجموعه نصاب الصبیان و لغات مثلثة و
 عوامل منظومه و تجارب الانسان و چهل حدیث .
 ۱۶- الفوائد الضیائیة (عربی) :

ایران، ۱۲۷۱ ق، سنگی، رحلی، ۲۳۸ ص.
بمبئی، ۱۲۷۶ ق، سنگی، رحلی، ۴۰۰ ص.
مصر، ۱۳۴۰ ق، سربی.

گانپور، ۱۲۹۳ ق، سنگی، وزیر، ۳۹۹ ص.
استانبول، ۱۳۱۸ ق، سربی، ۲۲۴ ص.
لکهنو، ۱۸۸۸ م، سنگی، وزیر، ۳۹۹ ص.
قسطنطنیه، ۱۳۱۰ ق، سربی.

کلکته، ۱۲۴۴ ق = ۱۸۲۸ م، سربی.
رحلی، ۳۱۲ ص.

۱۷- لوايح در تصوف :

لکهنو، ۱۹۳۶ م، سنگی، ۳۲ ص.
لکهنو، ۱۸۸۰ م، سنگی، وزیر، ۲۹ ص.
لندن، ۱۹۲۸ م، سربی، گراوری، چاپ سوم،
۵۴ + ۶۱ + ۱۸ ص.

لندن، ۱۹۰۶ م، سربی، شانزدهمین مجلد
از سری جدید ترجمه‌های شرقی، بامقدمه و
ترجمه فرانسوی و ضمایم، با اهتمام قتیبه‌زاده
محمدخان قزوینی، تحت نظر انجمن سلطنتی
آسیائی، ۵۴ + ۱۶ + ۷۱ ص.

استانبول، ۱۳۰۹ ق، سربی، ۱۵۹ ص.
طهران، ۱۳۱۲ ق، سنگی، رقعی، ۴۷ ص.
با شرح قصیده یائیه میرفندرسکی از سید-
محمد صالح خلخالی و شرح دعای حضرت
امیر (ع) از محمد جعفر کبودر آهنگی.
طهران، ۱۳۱۴ ق، سنگی، رقعی، ۵۰ ص.
بارساله جبر و اختیار و جام جهان‌نما.

طهران، ۱۳۱۲ ش، سربی، رقعی، با اهتمام
حسین کوهی کرمانی، ۷۲ ص.

لندن، ۱۹۱۴ م، سربی، گراوری، ۵۴ + ۶۱
+ ۱۸ ص.

۱۸- محبت‌نامه :

جلد اول، هند، ۱۸۲۸ م، رقعی.
۱۹- منتخبی از غزلیات جامی (شعر) :

طهران، ۱۳۳۶ ش، سربی، جیبی، مطبوعاتی
عطائی، ۷۹ ص.

۲۰- نفحات الانس من حضرات القدس :

(تذکره واحوال بزرگان تصوف)
کلکته، ۱۸۵۹ م، سربی، وزیر، بامقدمه
بقلم ناسیولیس انگلیسی، ۷۴۰ ص.
هند، ۱۲۸۹ ق، سنگی، وزیر، بزرگ،
باهتمام قاضی ابراهیم و ملا نورالدین،
۴۶۶ ص، در هامش آن سلسله‌الذهب.

لکهنو، ۱۹۱۵ م، سنگی، وزیر.
لکهنو، ۱۳۲۳ ق، سنگی، وزیر، چاپ پنجم،
۵۷۲ ص، در هامش آن سلسله‌الذهب.

طهران، ۱۳۳۷ ش، سربی، بتصحیح مهدی-
توحیدی‌پور، ۱۶۵ + ۶۷۹ ص.

۲۱- نقد النصوص فی شرح النصوص :

صدرالدین قونیوی، شرح.
طهران، سنگی.

بمبئی، ۱۳۲۶ ق، سنگی، وزیر، با اهتمام
ملك الكتاب شیرازی، ۱۱۹ ص.

بمبئی، ۱۳۰۶ ق، سنگی، وزیر، با اهتمام
ملك الكتاب شیرازی، ۱۲۸ ص.

بمبئی، سنگی، رقعی، با اهتمام مهدی ابن
محمد ابراهیم جیلانی، ۱۲۸ ص، در این چاپ
متن به محیی‌الدین عربی نسبت داده شده-
است.

۲۲- نی‌نامه :

کابل، ۱۳۳۶ ش، سربی، رقعی، با حواشی و
مقدمه خلیل‌الله خلیلی، ۱۱۷ + ۷۰ +
۹ ص، بارساله نائیه چرخ.

طهران، ۱۳۵۳ ق، سنگی، وزیر، ۴۶۲ ص،
در هامش اشعه‌اللمعات.

۲۳- ہفت اورنگ ، سبہ : (مثنوی) :

»جلد اول« سلسلۃ الذهب،

ہند، ۱۲۸۹ق، سنگی، وزیری، ۴۱۴ ص.

درہامش تفحات الانس.

لکھنؤ، ۱۳۲۳ق، سنگی، وزیری، ۵۷۲ ص.

چاپ پنجم، درہامش تفحات الانس.

»جلد دوم«: سلامان و ابسال.

لندن، ۱۲۶۶ق = ۱۸۵۰م، سری، باہتمام

فورین فالکونز، ۶۸ + ۱۸ ص.

لندن، ۱۸۵۶م، ترجمہ بہ نشر انگلیسی بقلم

ادوارد فیتزجرالد.

طهران، ۱۳۰۶ش، سری، جیبی، خاور،

۱۱۶ ص.

»جلد سوم«: تحفة الاحرار:

لکھنؤ، ۱۸۶۹م، سنگی، وزیری، ۱۴۴ ص.

بمبئی، سنگی.

لندن ۱۸۴۸م، باہتمام فورین فالکونز.

»جلد چہارم«: سبحة الابرار:

لکھنؤ، ۱۸۸۳م، سنگی، وزیری، ۱۶۰ ص.

لکھنؤ، ۱۳۰۰ق، سنگی، وزیری، ۱۶۰ ص.

کلکتہ، ۱۸۱۸م.

کلکتہ، ۱۸۱۱م، سری، رقی، ۱۶۹ ص.

بارقعات جامی.

کلکتہ، ۱۲۲۶ق، سنگی، وزیری، ۱۶۹ ص.

کلکتہ، ۱۸۴۸م.

ہند، ۱۳۲۳م.

طهران، ۱۳۱۵ق، سنگی.

طهران، ۱۳۱۲ق، ناشر میرزا حسن خان

قاضی.

طهران، ۱۳۵۲ق، سنگی، رقی، علمی،

۲۳۲ + ۱۲ ص.

طهران، ۱۳۵۳ق، سنگی، رقی، ۲۳۲ ص.

»جلد پنجم«: یوسف زلیخا،

طهران، ۱۲۹۳ق، سنگی.

طهران، ۱۳۲۵ش، سنگی، رقی، اسلامیہ،

۱۸۴ ص.

شیراز، ۱۳۱۰ق، سنگی، رقی، ۲۰۸ ص.

اصفہان، ۱۳۵۱ق، سری، رقی، گلیہار،

۱۷۵ ص.

وین، ۱۸۲۴م، سری، با ترجمہ منظوم.

آلمانی، با نضمام حواشی بارون روزنویک.

بمبئی، ۱۳۴۷ق، سنگی، رقی، ۱۹۶ ص.

لکھنؤ، ۱۹۲۳م، سنگی، وزیری، ۳۸۴ ص.

»جلد ششم«: لیلی و مجنون :

این کتاب را دکتور محمد غنیمی ہلال بنام :

(لیلی و مجنون و الحب اوصوفی) بزبان عربی

ترجمہ نموده و این ترجمہ در مصر بسال

۱۳۵۴ق در ۲۰۶ صفحہ رقی بطبع رسیدہ

است.

»جلد ہفتم«: خردنامہ اسکندری :

تاشکند، (مثنوی ہفت اورنگ)

۳۱ - ۱۳۳۲ق = ۱۹۱۳م، سنگی،

وزیری، ۴۹۹ + ۰۰۰ ص.

طهران، (مثنوی ہفت اورنگ، ۱۳۳۸ق،

سری، وزیری، بتصحیح مدرس چہاردهی،

سی و شش + ۱۰۵۱ ص.

عبدالرحمن جاہدی ہوشہری :

(- معاصر)

۱- تراوشت قلم :

شیراز، ۱۳۲۶ش، سری، رقی، ۶۴ ص.

در مقدمہ عکس مؤلف.

عبدالرحمن حیرت :

(- معاصر)

۱- سفینه رحمانی :

بمبئی، ۱۲۸۴ ق، سنگی .

ابوالفتح عبدالرحمن خازنی یا خازن :

(- ۵۵۰ ق)

مولد و منشأ اودیارروم بوده سپر غلام
و خازن علی مروزی گشته . وی از حب جاه
عاری بود و منکر طریقه دنیا داری، لباسش
لباس زهاد و غذایش همچون ابرار و عباد .
هر چند در انواع حکمیه رنج فراوان برد
ولکن ذوقش بیشتر مایل ریاضی شده . در علم
هندسه همچون اقلیدس صوری و در علم نجوم
و زیج چون بطلموس بود . خازن زیجی
برای سلطان سنجر بنوشت و تقدیم او نمود .
سلطان برای او مبلغ هزار دینار هدیه فرستاد
صله سلطانرا رد نمود گفت مراده دینار
کافیست زیرا مخارج سالیه من سه دینار
است . کتاب زیج از معروف بزج سنجر است
و محل اعتماد اهل فن تمام اوساط و تعدیلات
کواکب را بطور مبسوط بنکاشته مکر تقویم
عطار در در حالت رجوع چون تقویم عطار در
موافق با رؤیت و امتحانست .
(کنز الحکمة ج ۲ ص ۱۰۷) .

سال ۵۵۰ ق در گذشت (معجم المؤلفین ج ۵
ص ۱۲۶) .

سایر مأخذ ، معجم المطبوعات ص ۸۰ ،
لفت نامه دهخدا ص ۷۰۵ .

۱- میزان الحکمة (عربی) :

حیدرآباد دکن، ۱۳۵۹ ق، سری ، رقمی ،
۱۸۴ ص .

دبیر الملك سید عبدالرحمن خان :

( )

۱- دبیره :

۳ جلد، رشت، ۱۳۲۶ ق .

محمد عبدالرحمن دل :

( )

۱- نفقه دل :

بنگلور، ۱۲۹۶ ق، سنگی، وزیر، ۲۴ ص .

عبدالرحمن بن محمد روش شاکرین

متخلص به صائب :

(- زنده در سال ۱۲۶۱ ق)

۱- پنجه نگارین :

کانپور، ۱۲۸۶ ق، سنگی، رقمی، ۴۰ ص .

کانپور، ۱۳۰۳ ق، سنگی، رقمی، ۴۰ ص .

۲- دیوان صائب :

هند، ۱۸۷۱ م، سنگی، وزیر .

لاهور، ۱۹۰۳ م، سنگی، ۱۱۵ ص .

۳- ضابطه هلالیه :

کانپور، ۱۸۸۳ م، سنگی، رقمی، ۹۸ ص

۴- قطعات الجواهر در تعلیم خط نسخ :

کانپور، ۱۲۷۰ ق، سنگی .

۵- گلستان هسرت، حدائق المعانی (شعر) :

(تاریخ فراغت از نظم ۱۲۶۱ ق) .

لاهور، ۱۳۳۱ ق، سنگی، وزیر، ۵۶۲ ص .

عبدالرحمن بن زیدان :

(۱۲۹۰-۱۳۶۵ ق)

ابو زید عبدالرحمن بن محمد ابن
عبدالرحمن بن علی بن زیدان بن اسمعیل
حسنی علوی سجماسی . مورخ، شاعر، در
مکناسه الزیتون متولد و نشو نما یافته
تحصیلات خوهر را در جامعه القرویین بناس
بیابان رسانیده و نقابت اشراف را در مکناس
و زرهون بعهده گرفته . در مکناس وفات یافت .

(معجم المؤلفین ج ۵ ص ۱۷۶) .

۱- اتحاف اعلام الناس بجمال اخبار حاضرة مکناس

(عربی):

رابطہ مراکش.

عبدالرحمن بن سیف الدین غزنوی:

( )

۱- رسالہ در موسیقی:

طهران، ۱۳۰۰ ق، سنگی، وزیر، ضمن

قرآن سعدین از ص ۱۹۵ تا ص ۲۰۴.

دکتر عبدالرحمن صدریہ:

(- معاصر)

۱- قصر:

فرانتس کافکا، ترجمہ، طهران ۱۳۳۰ ش،

سربی، وزیر، د + ۳۰۱ ص.

عبدالرحمن صفاری:

(- معاصر)

۱- در جنگال نا اعلان:

طهران.

۲- خواندہام، شنیدہام، دیدہام:

طهران، ۱۳۳۷ ش، سربی، رقمی، ۹۲ ص.

عبدالرحمن صلیبی:

(- معاصر)

۱- سنگ و لغرد:

چخوف، ترجمہ، طهران، ۱۳۳۷ ش، سربی،

رقمی، مطبوعات عطائی، ۹۶ ص.

عبدالرحمن بن عبدالسلام بن عبدالرحمن ابن

عثمان صغوری شافعی:

(- ۸۹۴ ق)

مورخ، مشارک در بعض علوم. (معجم المؤلفین

ج ۵ ص ۱۴۴. ہدیۃ العارفین ج ۱ ص ۵۳۳).

۱- ازہۃ المجالس و منتخب النفاہ عن اخبار الصالحین

(عربی):

۲ جلد، مصر، ۱۳۵۷ ق، سربی.

عبدالرحمن کالیانی:

( )

۱- کنز الاخلاق لاهل اتفاق:

مراد آباد، ۱۸۹۱ م، سنگی، وزیر،

۱۹۲ ص.

شیخ عبدالرحمن بن شیخ عبدالعظیم محمدی

ہمدجی زنجان:

(۱۳۴۴ ق - معاصر)

در قریہ ہمدج واقع در دوفرسخی ابهر

از توابع زنجان متولد شدہ. مقدماترا در

موطن خود فرا گرفته و در سال ۱۳۶۱ ق از

آنجا بقم رہسپار و مقدماترا در قم پایان

رسانیدہ و سطح رانین تحصیل نمودہ و اکنون

در قم بادامہ تحصیلات خود اشتغال دارد.

۱- درقا القاج فی حقیقۃ المعراج:

قم، ۱۳۷۵ ق، سربی، رقمی، کتابفروشی

برقمی، ۱۳۶ ص.

ابوالفرج عبدالرحمن بن ابی الحسن علی ابن

محمد بن علی جوزی قرشی تمیمی مکی

بغدادی فقیہ حنبلی ابن جوزی:

(۵۰۸ - ۵۹۷ ق)

منسوب بہ فرضۃ الجوز، محلی ببغداد.

از علمای فقه و حدیث و متغتن در علوم دیگر

مانند اخلاق و فلسفہ و طب و تاریخ و جز آن.

مولد او بغداد بسال ۵۰۸ و نیز در همان شهر

در ۵۹۷ وفات کردہ است. اورا در فنون

مختلفہ بیش از صد کتاب است.

(لغت نامہ دہخدا، ص ۳۰۰)

در سال ۵۱۰ بغداد تولد یافت و در سال

۵۹۷ بآنجا در گذشت و در باب حرب

مدفون گردید .

(معجم المؤلفین ج ۵ ص ۱۵۷) .

سایر مآخذ : اکتفاء القنوع بما هو المطبوع

ص ۳۴۴، الکنی والالقب قمی ج ۱ ص ۲۳۷،

تذکره هفت اقلیم ص ۱۲۷ .

۱- اخبار الطراف والمعاجین من الرجال والنساء

(عربی) :

قاهره، مطبعة مكتبة القدس، سربى .

۳- الحن البصرى (عربی) :

مصر، ۱۳۵۰ ق، سربى .

۳- دفع شها التشبيه (عربی) :

قاهره، مطبعة مكتبة القدس، سربى .

۴- سيرة عمر بن الخطاب (عربی) :

مصر، ۱۳۴۲ ق، سربى، رقمی، ۲۵۶ ص .

۵- الطب الروحاني (عربی) :

قاهره، مطبعة مكتبة القدس، سربى .

۶- صفوة الصفوة في التراجم (عربی) :

جلد ۴، حیدرآباد دکن، ۵۵-۱۳۵۶ ق،

سربى، وزیرى، ۲۲۸+۳۰۱+۲۹۳+۵۵۶ ق،

۴۰۷ ص .

۷- المدهش (عربی) :

(علم قرآن، حدیث، لغت، تاریخ) .

بغداد، ۱۳۴۸ ق، سربى، وزیرى، ۵۶۹ ص .

۸- المنتظم مع فهرست، في التراجم (عربی) :

۱۰ جزء، حیدرآباد دکن، ۷-۱۳۵۸ ق،

سربى، وزیرى، (چهار جزء اول) ۲۸۷+

۵۹۴+۴۲۹+۴۵۳+۳۶۱+۲۱۸

(شش جزء آخر) ۱۷۶+۳۳۴+۳۳۲

+۲۸۷+۲۱۴ ص .

۹- فهرس الاسماء المذكورين في القسم الثاني من

مجلد لغاس من كتاب المنتظم (عربی) :

حیدرآباد دکن، ۶۰-۱۳۶۲ ق، سربى،

وزیرى، از جلد پنجم تا جلد نهم ۹۲+۱۵۷

+۱۰۲+۸۲+۶۸ ص .

۱۰- نقدا العلم والعلماء، تلبیس الالبیس (عربی) :

مصر، ۱۳۴۰ ق، سربى، وزیرى، ناشر محمد-

امین خنجی و محمد منیر دمشقى، ۴۴ ص .

ابوالحسن عبدالرحمن بن عمر بن محمد ابن

سهل صوفی رازی :

(۲۹۱ - ۳۷۶ هـ)

فاضل کمال نبیه نبیل، منجم عضدالدوله،

مصنف کتب جلیله در علم فلک . وی از اهل

نساء فارس بوده . در ۱۴ محرم ۲۹۱ ق در

ری بدنیا آمده و در سیزدهم محرم ۳۷۶

وفات یافته است .

(اخبار العلماء باخبار الحکماء) .

۱- صور الکواکب الثمانية والاربعین (عربی) :

۲- ارجوزة فی صور الکواکب (عربی) :

(ارجوزة تألیف ابوعلی الحسین بن ابی الحسین

عبدالرحمن صوفی فرزند صاحب ترجمه) .

حیدرآباد دکن، ۱۳۷۳ ق، سربى، وزیرى،

۳۵۳+۳۱ ص .

عبدالرحمن فتح آبادی :

( )

۱- مثنوی گنج راز :

لکهنو، ۱۹۱۰ م، سنگی، وزیرى، ۵۰ ص .

عبدالرحمن بن شیخ عبدالواحد فرامرزی :

(۱۳۱۵ ق - معاصر)

در قصبه گجواز قرای ایالت فارس (کلا نتر نشین

فرامرزان) متولد شده . تحصیلات مقدماتی

را در آنجا بیایان رسانیده . در استبداد

صغیر هنگام هرج و مرج فارس پا بند خود در

بحرین سکنی گزید . چندی در آنجا و نقاط

دیگر عربستان به تحصیل زبان و ادبیات عربی

پرداخته و بعداً به سمت معلمی مدرسه ایرانیان

۱۳۰۸ ش، سری، حشتی، خاور، ۱۱۰ ص.
۴- سرگذشت يك بدبخت، افسانه :
طهران، سری.

مولوی سید عبدالرحمن لکهنوی :
(۱۲۵۹ ق)

عالم متصوف، بیعت و خلافت سلسله چشتیه
داشت و در لکهنو مقیم بود. و در سنه ۱۲۵۹ ق
در آن شهر وفات یافت و در صحن مسجد پند
ماتن مدفون گردید.

وی عالم و خادم سادات و قانع و متوکل
و عزلت نشین و مولع و حریص سرود و غنا بود.
(تذکره علمای هند ص ۱۱۸)

۱- انوار الرحمن در تصوف :

لکهنو، سنگی، نول کشور.

۲- کلمة الحق در مائه وحدت وجود :

لکهنو، ۱۸۸۶ م، سنگی، رقمی، ۱۶۸ ص،

با شرح نور المطلق ملا نور الله و کتاب دلائل
ورفع سلوک در یک جلد.

ابو محمد عبدالرحمن بن ابی حاتم محمد ابن
ادریس تمیمی حنظلی ابن ابی حاتم رازی :
(۲۴۰ - ۲۲۷ ق)

عالم، محدث، عارف برجال، فقیه، اصولی،
مشکلم، مفسر، در مجرم ۳۲۷ ق، در ری وفات

یافت.

(معجم المؤلفین ج ۵ ص ۱۷۰)

۱- آداب الشافعی و مناقبه (عربی) :

مصر، ۱۹۵۳ م، سری، رقمی، ۳۸۸ ص.

لاهور، ۱۹۳۱ م، ۵۶۲ ص.

۲- الجرح والتعديل، نقد المعرفة (عربی) :

حیدرآباد دکن، ۶۰ - ۱۳۷۲ ق، سری،

وژی، ج اول، ۳۷۵ + ۵۵۲ + ۶۲۵ ص.

در بحرین اشتغال یافت. چندی بعد به علت
قضایای سیاسی با برادرش احمد فرامرزی
تحت مراقبت انگلیسها قرار گرفت و از
خروج از بحرین ممنوع شدند. با نتیجه
شبهانه به شبه جزیره قطر فرار اختیار کردند و
پس از یکسال خود را بطهران رسانید. بعداً
به تدریس ادبیات عربی و فارسی در معارف
مشغول وبعلاوه در وزارت خارجه به مترجمی
عربی انتخاب گردید. وی طبع شعر دارد
اشعاری نیز سروده است.

(سخنوران ایران در عصر حاضر ص ۲۸۳).

اکنون در طهران مدیر روزنامه کیهان است.

سایر مآخذ : سخنوران نامی معاصر ج ۲

ص ۱۹۸.

۱- حیات ادبی یا مجموعه مقالات فرامرزی :

جلد اول، طهران، ۱۳۲۷ ش، سری، رقمی،

گردآورنده صادق هادوی، ۲۴۰ ص.

طهران، ۱۳۳۲ ش، سری، رقمی، ۱۲۸ ص.

۲- داستان دوستان، رمان :

طهران، سری.

۳- دستور زندگی :

لر داربری انگلیسی، ترجمه از عربی، طهران،

جلد دوم ۵۰۳ + ۴۱۳ ص، جلد سوم ۴۲۵ + ۳۴۰ ص، جلد چهارم ۵۱۲ + ۴۶۷ ص

ولی الدین ابو زید عبدالرحمن بن محمد
تونسى حصرى اذىبلى مالکى ابن خلدون:
(۷۳۲ - ۸۰۸ ق)

در تونس بدنیا آمده . در اوان صبا نزد پدر و دیگر دانشمندان در مدنی کوتاه فنون و علوم متنوعه دیگر فرا گرفت . پدر و مادرو نزدیکان و بیشتر از اساتید او در بیماری طاعونی عام در گذشتند و او از غایت اندوه بترك تونس مجازم گشت . لکن محمد ابن تافراگین حکمران تونس او را از این عزیمت بازداشت و طغرانویسی خویش بدو محول کرد . در جنگی که متعاقب آن پیش آمد و محمد مزبور مغلوب گشت ابن خلدون با او به سبته شد و از آنجا بتلمسان و بسکره رفت . ملوک طوایف این نواحی مقدم او را گرامی داشتند و در عنفوان شباب صیت علم و فضل او بهمه اقطار مغرب برسید و امیر فاس ابو عنان یکی از دوستان او و مروجین علم او را بنزد خویش خواند و ابن خلدون بپذیرفت و بفاس رفت (۸۵۵) و رتبت کاتبی سلطان فاس بدو مفوض گشت و در این وقت هنوز از پای طلب نمی نشست و از علماء مهاجر اندلس و دانشمندان بومی مغرب استفادت علمی میکرد . بعداً عهده دار مشاغل مختلفه گردید :

ریاست کاتبان ابوسالم مرینی در فاس ،
منصب وزارت یا حاجبی ابو عبدالله امیر -
بجایه ، وزیر ابن احمر در اندلس ، درسنة
۷۸۰ ق بتونس مسقط الرأس خود باز گشت

و بتدریس اشتغال جست . در ۷۸۴ از تونس بهجرت اسکندریه ناگزیر گشت و پس از آن بقاهره رفته در جامع ازهر به تدریس مشغول و از دست برقوق سلطان مصر به قاضی القضااتی مذهب مالکی منصوب گشت (۷۸۶) بعداً از شغل قضا استعفا گفت و بقیة عمر را در قاهره بتدریس و تألیف و مکاتبه با ادبای اندلس و مغرب صرف کرد . وفات او در ۸۰۶ یا ۸۰۸ است .
(لغت نامه دهخدا ص ۳۰۶)

- ۱- الدقایق والحقایق فی مقدمه ابن خلدون (عربی): بغداد ، ۱۳۷۴ ق، سربی، رقمی، ۹۸ ص.
- ۲- مقدمه ابن خلدون (عربی) :

(این مقدمه بوسیله پروین گنابادی ترجمه و چاپ شده) .

مصر، بی تاریخ، سربی، وزیری، ۵۸۸ ص .
مصر، ۱۳۴۹ ق، سربی، وزیری، ۵۳۸ ص .

محمد عبد الرحمن معروف بعد الله مشتاق :

( )

۱- تاریخ نبوی :

هند، ۱۲۷۹ ق.

عبدالرحمن مشفق:

(- ۹۹۶ ق)

در بخارا متولد شده و اصلاً مرویست . در اوان کودکی از والدین خود جدا شده و بی پرستار مانده است پس از زمانی بدستگیری یکی از هنرمندان شهر بخارا داخل شده و با حمایت وی بتحصیل همت گماشت . پس از ختم تحصیل سرودن شعر را پیشه خود ساخت . در سال ۹۷۲ از بخارا بسمرقند کوچ کرده و در آنجا بکتابداری سلطان سعید

عبدالرحیم الهی اهری :

( )

۱- تبشیر اندر تبشیر :

طهران، ۱۳۱۳ ق، سنگی.

۲- ناله امر معروف و تکالیف عمومیه انجمن الهی :

طهران، ۱۳۲۵ ق، سنگی، جیبی، ۳۲ ص.

عبدالرحیم انصاری :

(- معاصر)

۱- فرهنگ فرانسه بفارسی :

طهران، سری، رقی، ۸۷۰ ص.

دکتر عبدالرحیم ایادی :

(- معاصر)

۱- بهداشت نظامی :

طهران، ۱۳۲۱ ش، سری.

برهان الواعظین سید عبد الرحیم خطیب**برهان :**

(- معاصر)

۱- سه مقاله برهان :

کرمان، ۱۳۲۴ ش، سری، رقی، ۸۰ ص.

مولوی عبدالرحیم بکروی :

( )

۱- دیوان شعر :

چاپ سلیمانی، ۱۹۴۵ م، ۲۳۱ ص.

منصوب شد . سال ۹۸۵ راه هندوستان را

پیش گرفت و پس از یکسال به بخارا باز -

گشت . سال ۹۹۶ به بخارا درگذشت و

درجوار شیخ جلال مدفون گردید .

(مجله پیام نورین سال ۲ شماره ۹ ص ۱) .

۱- کتاب مشفق :

استالین آباد، ۱۹۵۹ م، سری، رقی،

۲۵۶ ص.

قاضی عبدالرحیم بن احمد :

( )

۱- دقایق الاخبار فی ذکر اللجنة والنار :

بمبئی، ۱۸۸۰ م، سنگی، وزیری، ۱۴۸ ص

دهلی، ۱۲۸۹ ق، سنگی، وزیری، ۱۲۷ ص.

دهلی، ۱۲۹۲ ق، سنگی، وزیری، ۱۲۷ ص.

۲- کایف اللغات والاصطلاحات :

۲ جلد، کلکته، ۱۲۴۲ ق، وزیری،

۷۳۱ + ۷۳۰ ص.

جلد اول، کلکته، ۱۸۷۴ م، سنگی، وزیری،

۶۰۹ ص.

عبدالرحیم احمدی :

(- معاصر)

۱- خوشه های خشم :

جان اشتاین بک، ترجمه به مشارکت م

بهیار، طهران، ۱۳۴۱ ش، سری، وزیری،

امیر کبیر، ۶۲۴ ص.

۲- کارگران دریا :

جان اشتاین بک، ترجمه به مشارکت بهیار،

طهران، ۱۳۴۱ ش، سری، وزیری، امیر -

کبیر، چاپ دوم، ۶۲۲ ص.

۳- مکتب :

ویلیام شکسپیر، ترجمه، طهران، ۱۳۳۷ ش،

سری، رقی، نیل، ۱۹۲ ص.

مواوی عبدالرحیم متخلص به تمنا :

(- متوفی قبل از ۱۲۷۵ ق)

ساکن گورگهپور هندوستان بوده است .
۱ - تاریخ هندوستان از دوره باستانی تا سلطنت مغول :

جان سی مار شمن انگلیسی ، ترجمه ، کلکته ،
۱۸۵۹ م ، - ۱۲۷۵ ق ، سنکی ، وزیری ،
بتصحیح عبدالرئوف و مولوی عبیدالله و
منشی عبدالرحمن ، ۴۰۴ ص .

عبدالرحیم بن محمد جعفر شیرازی :

( )

۱ - کنفاتیات :

طهران ، ۱۲۸۱ ق ، سنکی ، رحلی ، مطبعة
میر باقر طهرانی ، ۱۳۶ ص .

عبدالرحیم جعفری :

(- معاصر)

۱ - مؤسسه مطبوعاتی امیرکبیر :

طهران ، ۱۳۲۸ ش ، سربی ، رقمی ، ۴۷ ص .

جمال الدین ابومحمد عبدالرحیم بن حسن ابن

علی اسنوی شافعی :

(۷۰۴ - ۷۷۲ ق)

مقیم قاهره ، مورخ ، مفسر ، فقیه ،
اصولی ، عالم بعلوم عربی و عروض ، در
اسنا از توابع مصر تولد یافته بعداً بقاهره
رهپار شده در ۱۸ جمادی الاول ۷۷۲ ق ،
بمصر درگذشت .

(معجم المؤلفین ج ۵ ص ۲۰۳) .

۱ - نهاية الاصول ، شرح منهاج الوصول (عربی) :

۴ جلد ، مصر ، ۴۳ - ۱۳۴۵ ق ، سربی ،
وزیری .

عبدالرحیم بن (محمد بهرام خان قرمانلو)

خانخانان :

(۹۶۴ - ۱۰۳۲ ق)

خانخانان دهلوی نامش عبدالرحیم
پسر محمد بیرم خان خانخانان است . در
۱۴ صفر ۹۶۴ در لاهور متولد شد و در
قابلیت استعداد ممتاز و یکتای روزگار بود .
بزبان فارسی و هندی سنسکریت اشعار نیکو
میکفت . واقعات بابری از تصنیفات اوست .
بمعرف هفتاد و دو سالگی در سال ۱۰۳۲ ق ،
وفات یافت و در دهلوی مدفون گشت .

(تذکره علمای هند ص ۵۵) .

در سالنامه یارس بقلم سعید نفیسی تاریخ
تولد وی ۹۴۶ و تاریخ وفاتش ۱۰۳۶ ضبط شده .
سایر ماخذ : از سعدی تاجامی ص ۴۲۶ ،
تذکره نصر آبادی ص ۵۵ .

۱ - تجارب الملوك ، واقعات ، توك بابری ، ترجمه

مركز تحقیقات کتب و اسناد

ظهیرالدین محمد بابر ، ترجمه از ترکی
جغتای بفارسی ، بمبئی ، ۱۳۰۸ ق ، سنکی ،
وزیری ، (چاپ مغلوط) ملك الكتاب
شیرازی ناشر این کتاب را تجارب الملوك
نام گذارده . ۲۳۶ ص .

سید عبدالرحیم خلخالی :

(- ۱۳۲۱ ش)

از آزادیخواهان و مشروطه طلبان قدیم
و همکار مرحوم سید محمد رضا شیرازی
در تحریر و نشر روزنامه یومیة مساوات که
از جراید منتسب به حزب دمکرات طهران
بود . وی طابع مشهور قدیمترین نسخه
تاریخ دار از دیوان حافظ است که اکنون
در زمان ما دیده شده است . یعنی نسخه

۱ - نقائد جاهله، در تصوف :

هند ۱۲۹۱ ق، سنگی.

حاج ملا عبدالرحیم بن ابیطالب نجار ابن

علیمراد طالب اوف نجارزاده تبریزی :

(۱۲۶۲ - ۱۳۲۹ ق)

در تبریز متولد شده . در ایام شباب دوره علوم منطق و نحو عربی را تکمیل نموده . سپس درسی سالکی به تفلیس آمده و در آنجا با عرفای مسلمین معارفه پیدا کرد بعد امتیاز راه شوشه قفقاز استاورد پول را تحصیل نموده و در عین حال آنی از مجاهدات خود در راه معارف کوتاهی نمی ورزید . در این اوقات محل اقامت وی (خاصاریوت) و در آنجا برای ایرانیان مسجدی بنا نمود . و خود از ارباب تجارت و احسان نیز بود و برای تأسیس مدرسه ریال تیمورخان شورا مبلغ کلی داد . در استبداد صغیر خیلی از احرار مهمان او بودند . و در انتخابات مجلس اول اهالی تبریز و ویرا بوکالت مجلس شورای ملی انتخاب نمودند و او هم قبول کرده تا یاد کوبه آمد . بعد از آنجا بوسیله

مورخه ۷۲۸ ق که فقط سی و پنج سال بعد

از وفات حافظ کتابت شده و ملک خود آن -

مرحوم بود ...

(مجله یادگار سال ۳ شماره ۵ ص ۴۳ بقلم

میرزا محمدخان قزوینی).

وی از اعضاء قدیمی وزارت دارائی

و دودرا و آخر عمر خود متقاعد گردید. در

خرداد ماه ۱۳۲۱ ش در حدود هفتاد سالگی

ب طهران در گذشت .

۱ - یکدیگر محبت کنید :

تولستوی ، ترجمه ، از ترکی ، طهران ،

۱۳۲۸ ق، سری، رقمی، ۲۲ ص.

۲ - حافظ نامه :

طهران، ۱۳۲۰ ش، سری، رقمی، ۱۰ ص.

۳ - حرص باعث هلاکت است :

تولستوی، ترجمه از ترکی، طهران، ۱۳۲۹ ق،

سری، رقمی، ۲۸ ص. *میرزا تحقیق کبیر علم*

۴ - داستان خونین یا سرگذشت برمکیان :

(نمایشنامه درام) .

طهران، ۱۳۰۴ ش، سری، رقمی، ۷۲ ص .

۵ - شارل و عبدالرحمن :

جرجی زیدان، ترجمه، ۴ جلد، ۱۳۳۳ ق،

سری، خشتی، مطبعه باقرزاده .

عبدالرحیم ضرابی سهیل کاشانی :

(- معاصر)

۱ - تاریخ کاشان :

طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، رقمی، نشریه

شماره ۲ فرهنگ ایران زمین، باهتمام

ایرج افشار، ۳۱۷ ص.

عبدالرحیم ضیاء :

( )

جرايد بادکوبه استمعا نموده به تیمورخان شورا برگشت و علت استعفای خود را در جرايد اینطور نمایانده بود که مرحوم شیخ فضل الله نوری در طهران فتوائی بیه تکفیر او داده است. قبل از عید نوروز روز چهارم مرحوم صنیع الدوله حاج میرزا یحیی دولت آبادی خبر فوت طالب اوف را اعلام نمود.

(روزنامه ایران نو سال سوم شماره ۳ مورخه ۱۳۱۹ ق) .

سایر مآخذ : رجال آذربایجان در عصر مشروطیت ص ۲۱۴، دانشمندان آذربایجان ص ۲۵۴، شاهکارهای نثر فارسی معاصر ۳۷۳.

۱- ایضاحات در خصوص آزادی :

طهران، ۱۳۲۵ ق، سربی، رقعی، ۷۴ ص .

۲- پندنامه مارکوس :

اورزوف روسی، ترجمه، استانبول، ۱۳۰۱ ق، سربی، رقعی، بی شماره صفحه .

استانبول، ۱۳۱۰ ق، سربی، رقعی، ۹۶ ص .

طهران، ۱۳۰۷ ش، سربی، رقعی، خاور، ۱۱۲ ص .

جلد ۲، ۰۰۰، ۱۱- ۱۳۱۲ ق، ۲۴۳+ ۱۱۶ ص .

۳- رساله هیئت جدید :

کامل فلاماریون، ترجمه ب چارکسوف از فرانسه بروسی، ترجمه طالب اوف از روسی بفارسی، استانبول، ۱۳۱۲ ق، سربی، رقعی، ۲۳۰ ص .

۴- سفینه طالب اوف یا کتاب احمد :

استانبول، ۱۹- ۱۳۱۴ ق، سربی، وزیري، ۲۲۰+۱۱۶+۲۴۳ ص .

۵- سیاست طالبی :

طهران، ۱۳۲۹ ق، سربی، وزیري، ۱۱۶ ص .

۶- عبدالرحیم طالبوف :

تبریز، ۱۳۲۶ ش، سربی، رقعی، نشریه انجمن روابط فرهنگی ایران و شوروی، ۲۲ ص .

۷- عزیزك طالب اوف :

استانبول، ۱۳۱۱ ق، سربی، رقعی، ۹۴ ص .

۸- مسائل الحیات یا کتاب احمد بیاق سفینه طالبی :

تفلیس، ۱۳۲۴ ق، سربی، رقعی، ۱۵۱ ص .

۹- سالک المحسنین :

(سفرنامه پنج نفری بقله دماوند برای کشف معدن یخ) .

قاهره، ۱۳۲۳ ق، سربی، وزیري، ۲۶۲ ص .

۱۰- فخریه بهری یا تاریخ نبوی :

استانبول، ۱۳۱۰ ق، سربی، رقعی، ۱۳۰ ص .

تبریز، ۱۳۲۷ ق، سنگی، رقعی، ۱۵۶ ص .

طهران، ۱۳۲۲ ق، سنگی، جیبی، ۱۲۴ ص .

رشت، ۱۳۲۷ ق، سربی، رقعی، چاپ سوم، ۲۰۰ ص .

۱۱- هیئت جدید فلاماریون :

کامل فلاماریون، ترجمه ب . چارکسوف

از فرانسه بروسی، ترجمه طالب اوف بفارسی،

استانبول، ۱۳۱۲ ق، سربی، رقعی، ۲۳۰ ص .

طهران، ۱۳۱۳ ش، سربی، جیبی، ۱۵۶ ص .

با اهتمام سید جلال الدین طهرانی، ضمن گاهنامه

حاج شیخ عبدالرحیم بن عبدالحمین بن (شیخ محمد حسین صاحب الفصول) حائری طهرانی:

(۱۲۹۴ - ۱۳۶۷ ق)

در دوم ربیع الاول ۱۲۹۴ ق در کربلا

متولد شده . تحصیلات مقدماتی را در کربلا

قبل از سن پانزده سالگی فراگرفت . در سنه ۱۳۱۰ ق باصفهان مهاجرت نمود و در ۱۳۲۰ ق، ثانیاً بعتبات معاودت نموده و در نجف مقیم شد . در سنه ۱۳۳۰ ق در انقلاب عراق و جنگ بین الملل بایران آمده و در طهران اقامت اختیار نمود . در سال ۱۳۴۹ ق پس از گذراندن دو مرتبه حج بقم رفته و در آنجا مقیم شده و اقامه نماز جمعه می نمود . سپس بطهران برگشته و تا آخر در این شهر بود . در سنه ۱۳۶۷ ق در گذشت .
(مقدمه مشرق الانوار) .

۱- داستان حمی بن یقظان و شمه از احوال ابدال و سلامان :

تبریز، ۱۳۴۳ ق، سنگی، جیبی، ۱۹۱ ص.

۲- (الف) دعوت بشر بنگالگی :

۳- (ب) مشرق الانوار در اسرار قرآنی (شعر) :

۴- (ج) مجمع الاسرار (شعر) :

طهران، ۱۳۳۲ ش، سری، سنگی، رقمی،

۴۱ + ۹۹ + ۴۲ ص.

۵- رساله اخلاصیت صلاة برزگر :

طهران.

۶- رساله حکم تفریع احکام دین :

(رد بر متصوفه) .

طهران، ۱۳۳۶ ق، سری، رقمی، ۵۳ ص.
۷- رساله در نماز و روزه ساکنین قطب (فارسی و

عربی) :

طهران.

۸- رساله در وجوب عینی نماز جمعه :

طهران.

۹- ملخص المقال اوجوزة فی الرجل (شعر عربی) :

طهران، ۱۳۴۳ ق.

۱۰- موجز المقال فی علم الادریة (شعر عربی) :

طهران.

حاج شیخ عبد الرحیم بن ملا عبد الرحمن ابن
عبد الاحد کرمانشاهی متخلص به شائق :
(۱۲۲۲ - ۱۳۰۵ ق)

از اعلام معاصر خود بوده . علوم مقدماتی و سطوح فقه و اصول را در کرمانشاهان و بروجرد دیده . در سنه ۱۲۵۵ ق بنجف مهاجرت نموده و بتحصیلات خود ادامه داده . تا بدرجه اجتهاد نائل گردیده ، پس از آن بکرمانشاهان مراجعت نمود . بسال ۱۳۰۵ ق در آنجا وفات یافت و در وادی السلام نجف مدفون گردید . حاج شیخ هادی جلیلی از علمای مقیم کرمانشاهان فرزند آن مرحوم میباشد .

(فهرست رضویه ج ۵ ص ۲۷۷) .

سایر مآخذ : المآثر والآثار ص ۱۷۶ .

۱- رجم الشیطان فی رد اهل البیان :

(رد بر کتاب الایمان فی اظهار نقطة البیان) .

بمبئی، ۱۸۹۲ م، سنگی، رقمی، ۱۷۹ ص .

۲- سر الاسرار فی مصیبة ابی الالعة الاطهار :

طهران، سنگی، باهتمام آقا هادی جلیلی .

مولوی عبدالرحیم بن عبدالکریم صفی پوری:

(- زنده در سال ۱۲۵۲ ق)

دانشمند متبحر ، در علوم ادبیه حظی وافر داشت. از تصانیف او شرح قصیده معلقه و غایة البیان فی علم اللسان در صرف و المصالح البهیة فی القواعد النحویة و ضرورة الادیب فی المؤنث السماعی . تاریخ و فاش معلوم نشد .

(تذکره علمای هند ص ۱۱۹)

۱- حکایات عبرت آیات :

هند ، ۱۸۳۰ م ، سری .

۲- زبدة التواریخ ، ملخص سبرائنا آخرین :

غلامعلیخان طباطبائی ، ملخص ، هند ، ۱۸۲۷ م ،

سری .

۳- غایة البیان فی علم اللسان :

هند ، ۱۲۸۶ ق .

۴- کارنامه حیدری :

کلکته ، ۱۸۴۸ م ، سنگی .

۵- منتهی الارب فی لغات العرب :

(ترجمه قاموس محیط با اضافاتی از صاحب و دیوان الادب و تاج المصادر و غیره) تاریخ فراغت از تألیف ۱۲۵۲ ق) .

کلکته ، ۱۲۵۲ ق = ۱۸۳۶ م ، سنگی ، رحلی .

لاهور ، ۱۸۶۳ م ، سنگی ، رحلی .

۲ جلد ، طهران ، ۱۲۹۸-۹۶ ق ، سنگی ، رحلی ، خط محمدصادق حسینی خوانساری ، ۱۳۹۹ ص .

۳ جلد ، طهران ، ۱۳۷۷ ق ، چاپ افست ،

سنگی ، رحلی ، ۱۳۹۹ ص .

۶- نور الایمان :

هند .

حاج ملاعبدالرحیم نجف آبادی اصفهانی :

(- زنده در سال ۱۲۸۶ ق)

رئیس بزرگ و مجتهدی فحل بود و کتابش در اصول فقه بطبع رسیده است .

(المآثر والآثار ص ۱۸۶) .

سایر : آخذ ، طبقات اعلام الشیعة ج ۲ ص ۷۲۶ ، احسن الودیعة ج ۱ ص ۵۸ .

۱- حقایق الاصول (عربی) :

طهران ، ۱۲۸۶ ق ، سنگی ، رحلی ، باهتمام ملا محمد بن علی خوانساری ، بی شماره - صفحه .

عبدالرحیم بن محمد علی نجفی :

(- معاصر)

۱- القرآن والترجمة (عربی) :

نجف ، ۱۳۷۵ ق ، سری ، جیبی ، ۸۰ ص .

ابوالحسن عبدالرحیم بن محمد بن عثمان

خیاط معتزلی :

(- حدود ۳۰۰ ق)

از شیوخ معتزله بغداد بوده . فرقه خیاطیه بوی منسوبند (معجم المؤلفین ج ۵ ص ۲۱۳) .

۱- الانتصار والرد علی ابن الراوندی (عربی) :

قاهره ، ۱۳۴۴ ق ، سری ، رقعی ، بتصحیح دکتر نیبرج استاد دانشگاه سوئد .

عبدالرحیم مدرسی ماهر تبریزی :

(- معاصر)

۱- الاء الرحمن فی الرد علی تحریف القرآن :

طهران ، ۱۳۴۰ ش ، سری ، رقعی ، ۶۳ ص .

عبدالرحیم نبهی :

(۱۲۹۳ ش - معاصر)

در کرمان متولد شده . پس از تکمیل دوره ابتدائی و متوسطه در موطن خود به

میرزا عبدالرحیم بن نصرالله انصاری
جابری کلیبری قراچه داغی :
(- ۱۳۳۴ ق)

در هجر ندیس متولد شده و در تبریز ساکن بوده . تحصیلات خود را در نجف تکمیل نموده و در خط نسخ و نستعلیق امتیاز داشت . سالها در تبریز بتدریس فقه و اصول پرداخته و متصدی امور شرعیه بود . در نهم صفر ۱۳۳۴ ق در حدود شصت و دو سالگی در گذشت . هجر ندیس ، مخفف هجران دوست از قرای کلیبر از مضافات قراچه داغ است .
(ریحانة الادب ج ۳ ص ۳۷۷)

۱- صراط النجاة در اصول دین :

۲- مشکوة السالك فی ظلم المسالك در ادعیه :

تبریز ، ۱۳۳۱ ق ، سنگی ، رقعی ، خط
علی اصغر بن عبدالصمد ، ۳۶۶ ص .

سروان عبدالرحیم ورزگر :

(- معاصر)

۱- آموزش رزم انفرادی :

طهران ، ۱۳۱۹ ش ، سربی ،

۲- شرق اقصی و ژاپن :

طهران ، ۱۳۱۶ ش ، سربی ، ۲۹ ص ،

طهران آمده و تحصیلات خود را ادامه داده و در رشته فلسفه و علوم تربیتی باخذ لیسانس موفق شد . در سال ۱۳۱۰ ش بوزارت فرهنگ داخل شده و عهده دار مشاغل ذیل گردید :
آموزگار ، ناظم دبیرستان ، مدیر دبستان ، ناظم و رئیس دبیرستان ، رئیس بخش فرهنگی در طهران ، دبیر دبیرستانها (سالنامه دبیرستان علمیه تحصیل ۳۵ - ۱۳۳۴ ص ۷۹)

۱- علم الاخلاق :

طهران ، ۱۳۳۱ ش ، سربی ، رقعی ، ۸۴ ص .

طهران ، ۱۳۳۰ ش ، سربی ، رقعی ، ۷۶ ص .

طهران ، ۱۳۳۲ ش ، سربی ، رقعی ، ۹۲ ص .

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سربی ، رقعی ، چاپ ششم ،

۱۰۰ ص .

عبدالرحیم بن محمد نبی شیرازی

متخلص به شعری :

( )

۱- فتوح العرب و کنوز الادب :

(تاریخ اسپانیا و مراکش)

مستر جمهر انگلیسی ، ترجمه ، بمبئی ،

۱۳۲۹ ق ، سنگی ، رقعی ، ۱۳۶ ص .

عبدالرحیم بن حاج محمد حسین
همایونفرخ :
(۱۳۰۱ق-۱۳۳۸ش)

درکشان متولد شده و در یک خانواده
فضل و تقوی که تاهشت پشت از علمای بنام
بوده اند نشو و نما یافته و ازدو خانوادۀ غفاری
و شبانی میباشد . وی در او ان طفولیت از
کاشان بطهران آمده و تحت سرپرستی دائی
خود مجیرالدولۀ شبانی بتحصیل پرداخته
و مدتی در دارالفنون و سپس در کالج آمریکائی
بتحصیل زبان و ادبیات انگلیسی مشغول و
دورۀ آنرا باتمام رسانیده است . پس از چند
سال در دانشکده حقوق سیاسی استاد علوم
دفترداری بوده و سالها در وزارت دارائی
ریاست کل حسابداری را بعهده داشته است .
از سنین جوانی بنایتم بیت خانوادگی و ذوق
فطری بتحصیل علوم ادبی و تحقیق و تشیع
در این رشته پرداخته و بزرگترین موفقیتهای
که در این راه حاصل نموده تدوین هفت جلد
دستور جامع زبان فارسی است متجاوز از یک
هزار صفحه و باالنتیجه موفق باخذ دو قطعه

نشان درجۀ یک علمی از وزارت فرهنگ شده
است .

(نقل از خط رکن الدین همایونفرخ)
در تیر ماه ۱۳۳۸ش وفات یافت .

- ۱- آئین نگارش :
طهران ، سری ، بامقدمۀ غلامرضا سمیعی
کیوان و اخگر .
- ۲- اتم کشفیات بزرگ دانشمند ایرانی :
طهران ، ۱۳۲۴ش ، سری ، وزیر ، ۴۱ ص .
- ۳- داستان تاریخی بابک و اقشبن :
طهران ، ۱۳۲۷ش ، سری ، وزیر ، اقبال ،
۸۸ ص .
- ۴- دستور جامع زبان فارسی :
(اسم ، صفت ، فعل ، قیود ، ظروف ، ضمائر ،
صرف و نحو) .
۷ جلد ، ۱۳۳۷ش ، سری ، وزیر ، علمی -
اکبر علمی ، ۸۰ + ۳۱ + ۱۱۴۲ ص .
- جلد اول و دوم (اسم و صفت) طهران ، ۱۳۲۴ش
سری ، وزیر ، ۲۸۷ + ۲۱۰ ص .
- ۵- عمرو بن لبث و سهل عبدالله و فاطمه :
طهران ، ۱۳۱۴ش ، سری ، رقعی .
- طهران ، ۱۳۲۶ش ، سری ، رقعی ، ۳۲ ص .
- ۶- فاجعۀ کر بلا :
ترجمه از انگلیسی ، طهران ، سری ، مجلۀ
ماه نو .
- ۷- هیئت جدید :
طهران ، سری ، وزیر ، نشریۀ اخگر ،
۸۰ ص .

عبدالرزاق :

( )

- ۱- تحقیق الانساب :
(نسب افغانان ، مغلان ، شیوخ)
هند ، ۱۲۹۲ق ، سنگی .

۲- مظهر الحق :

لکهنو، ۱۲۹۲ ق، سنگی، وزیری، ۱۰۰ ص.

۳- مهناج الضوان فرمال قیام رمضان :

لکهنو، ۱۲۹۰ ق، سنگی، رقمی، ۳۴ ص.

سید عبدالرزاق آل الوهاب الحارثی :

(- معاصر)

۱- تاریخ کر بلا (عربی) :

(از صدر اسلام تا سلطان سلیمان عثمانی، از

انگلینس تا استقلال عراق).

جلد ۳، بغداد، ۱۳۵۳ ق، سری، وزیری.

ابو افضل کمال الدین عبدالرزاق بن احمد

ابن محمد مروزی بغدادی ابن فوطی

یا ابن صابونی :

(۶۴۲-۷۲۳ ق)

از مشاهیر علمای حدیث و تاریخ و صاحب

ید طولی در حکمت. مولد او به (۶۴۲) و

وفات (۷۲۳) و گویند او از اخلاق معین

زائده شیبانی است.

آنگاه که هلا کو بغداد را تسخیر کرد او

را ببردگی گرفتند و چون غنیمتی جنگی در

سهم خواجه نصیرالدین حکیم طوسی معروف

افتاد و او نزد خواجه بتکمیل علوم و فنون

خویش پرداخت و چون صاحب خطی نیکو بود

آثار خواجه و کتب دیگر را برای او استنساخ

میکرد آنگاه که حکیم طوسی رصدخانه مراغه

تأسیس کرد دستیار خواجه بود و سپس ببغداد شد

و کتابداری مدرسه مستنصریه بدو واگذاشتند

و در این وقت وی بمطالعه تواریخ بسیار فرصت

یافت و تألیفات کثیره اود را این زمان آغاز شد

و او را بفارسی و عربی اشعار بوده است (لغت-

نامه دهخدا ص ۳۲۳).

سایر مآخذ، مقدمه حوادث الجامعة، معجم

المؤلفین ج ۵ ص ۲۱۵.

۱- الحوادث الجامعة والتجارب النافعة فی المال -

السابعة (عربی) :

بغداد، ۱۳۵۱ ق، سری، وزیری، ۵۱۲ ص.

کمال الدین عبدالرزاق بن جلال الدین اسحق

سمرقندی :

(۸۱۶ - ۸۸۷ ق)

این مورخ در شهر هرات متولد شده مشهور

بسمرقندی است زیرا سمرقند موطن جلال -

الدین اسحق بوده است و در آنجا در سپاه

شاهرخ منصب قاضی عکسری داشته و در بیست

و پنج سالگی پس از مرگ پدر رساله در صرف

و نحو تألیف نموده و بنام آن پادشاه موسوم

نموده و از این رو مورد نظر و توجه وی واقع

شده . چهار سال بعد در سن ۸۴۵ ق ویرا به

سفارت دربار سلطان بیجانکار بهندوستان

فرستادند و این سفارت مدت سه سال بطول -

انجامید . از آن سفر شرحی مفصل در تاریخ

بخود نگاشته است . در سال ۸۵۰ ق وی را

برسالت بگیلان گسیل داشتند بعد از آنکه در

همان سال شاهرخ وفات یافت وی متوالیا به

خدمت امیرزادگان پیوست . بعد از آن -

زندگانی انزوا و عزلت پیش گرفت و در -

خانقاه شاهرخیه در هرات شیخ گردید و آن

در سال ۸۶۷ ق بوده و هم در آنجا بسال ۸۸۷

ق وفات یافت .

(از سعدی تاجامی ص ۴۷۹).

۱- مطلع السعدین و مجمع البحرین :

(در تاریخ تیموریان از وقایع ۷۰۰ تا -

۸۷۵ ق).

لاهور، ۶۰ - ۱۳۶۵ ق، سنگی، وزیری،

با اهتمام محمد شفیع لاهوری، چاپ دوم،

۱۵۵۴ ص.

کاترمر فرانسوی در سال ۱۸۴۳ م منتخباتی

از مطلع السعیدین بفرائسه ترجمه و طبع -
نموده است.

ابوالیمین عبدالرزاق بن اسحق حسینی -

سورقی :

( )

۱- شرح پنج رقعۀ ارادتخان :

گانپور، ۱۲۹۱ ق = ۱۸۷۴ م، سنگی،
وزیری، ۴۸ ص. با پنج رقعۀ شرح مولوی
عبدالاحد.

گانپور، ۱۲۹۹ ق، سنگی، وزیری، ۴۷ ص،
با پنج رقعۀ شرح مولوی عبدالاحد.

لکهنو، بی تاریخ، سنگی، وزیری، ۴۸ ص.
۲- مقدمات ظهوری تردیزی :

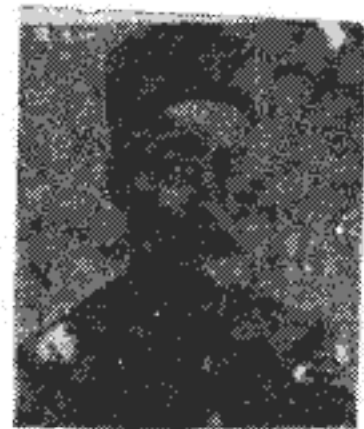
لکهنو، بی تاریخ، سنگی، وزیری، ۳۱ ص.

گانپور، بی تاریخ، سنگی، وزیری، ۳۱ ص.

گانپور، ۱۸۷۲ م، سنگی، وزیری، ۸۲ ص.

گانپور، ۱۹۲۳ م، سنگی، وزیری، ۳۱ ص.

سرتیپ عبدالرزاق خان بن محسن بغایری
(۱۲۸۶ ق - ۱۳۳۲ ش)

در ۲۲ محرم ۱۲۸۶ ق در اصفهان متولد
شده. اجداد پدرش از خوانین خراسان و از
طرف مادر از خوانین کرون اصفهان است که
اصلاً از بصره و بحرین بایران آمده و در
خدمت نادرشاه و کریمخان زند بوده اند.

چهل و هفت پشت به حبیب بن مظاهر فاصله
دارد. در سن ده سالگی به تهران آمده و در
نوزده سالگی به دارالفنون داخل گردید. علوم
ریاضی را نیز تحصیل کرده تا سن ۱۳۳۸ ق در
مدارس مختلفه و مدرسه علوم سیاسی مشغول
تدریس در رشته ریاضی و جغرافیا بوده.

بعداً عهده دار مشاغل مختلفه شده، تحدید
حدود بین ایران و عثمانی، تصفیه امور سرحدی
روس و ایران در خراسان، نسبت باختلافات
سرحدی مغان برای نقشه برداری کنار رود
ارس مسافرت کرده و در همین سال برای تحدید
حدود بین ایران و ترکیه همه جاسمت ریاست
مهندسین را داشته و هم چنین از کارهای او
ترسیم نقشه ایران است که در مدت هشت سال
از روی شصت نقشه مختلف ترسیم و بطبع
رسانده و نیز یکدوره نقشه پنج قطعه عالم
که کتاب فروشی بروخیم منتشر نموده است.
(سالنامه دانش سال ۱۳۱۰ ص ۱۲۵).

بسال ۱۳۳۲ ش در طهران بدرود زندگی گفت.

۱- اصول علم جغرافیا :

طهران، ۱۳۲۷ ق و ۱۳۲۹ ق، سنگی.

۲- مامهندس داریم :

(در جواب مذاکرات مجلس که طرح شده
مهندس نداریم)

طهران، ۱۳۴۵ ق، سری، خشتی، ۳۴ ص.

۳- معرفة القبله :

طهران، ۱۳۷۱ ق، سری، رقعی، بیاضی،

باهتمام شیخ حسین خراسانی ۷ + ۱۰۴ ص.

کمال الدین ابوالغنائم عبدالرزاق بن -

جمال الدین کاشانی :

۷۳۰-

(۷۳۵ ق)

وی مرید شیخ نورالدین عبدالصمد - نظیری است . جامع بوده میان علوم ظاهرو باطنی . ویرامصنفات بسیار است . (نقحات - الانس ص ۳۱۴) .

سایر آخذ : تاریخ تصوف در اسلام از دکتر غنی ص ۵۴۰ هدیه الاحباب ص ۲۱۴ ، فوائد الرضویه ص ۲۲۹ .

۱- (الف) اصطلاحات الصوفیة (عربی) :

بمبئی، ۱۳۱۲ق، سنکی، وزیر، ۷۹ص . کلکته، ۱۸۴۵م، سری، باهتمام سیرنگر متشرق آلمانی، ۹+۱۶۷ص .

۲- (ب) شرح منازل السائرین (عربی) :

خواجه عبدالله انصاری، شرح، طهران، ۱۳۱۵ق، سنکی، وزیر، خط محمدصادق ابن محمد رضا توسرگانی، ۳۰۰ص، بارشالہ فکوک و نصوص صدرالدین قونیوی در - یکجلد .

۳- تفسیر تأویلات القرآن (عربی)

بمبئی، ۱۲۹۱ق، سنکی، در این طبع - محیی الدین عربی نسبت داده شده است .

بولاق، ۱۲۸۳ق، سری .

مصر، ۱۳۱۷ق، سری، مطبعة المیمنة

۴- رساله فی القضاء والقدر (عربی) :

نوجین لرونرو، ۱۸۷۵م، باهتمام کویار - مستشرق فرانسوی با ترجمه فرانسه آن، ۴۵ص .

پاریس، ۱۸۷۹م، سری، ۶+۲۶ص .

۴- شرح فصوص الحکم (عربی) :

محیی الدین عربی، شرح، قاهره، ۱۳۰۹ق، سنکی، رقی، ۲۵۸ص .

مصر، ۱۳۲۲ق، سری، رقی، ۲۸۴ص ، هامش آن مختصر شرح بالی زاده متوفی ۹۶۰ق .

۶- کشف الوجوه الغرر المعانی نظم الدرر (عربی) : (شرح تائیه ابن فارض الکبری المشتهرة بنظم السلوک) .

طهران، ۱۳۱۹ق، سنکی، رقی، خط احمد ابن محمد هزار جریبی، باهتمام شیخ - اسمعیل جیلانی، ۴۷۰ص .

عبدالرزاق حسینی اصفهانی :

( )

۱- احوال اشویه وارومیه :

وین، ۱۸۹۵م، سری، وزیر، ۹۷ص .

۲- انموذج الکمال :

لکهنو، ۱۸۴۹م، سنکی، وزیر، ۵۱۶+۴۶۵ص .

عبدالرزاق الحصان :

(- معاصر)

۱- ربعة العراق (عربی) :

بغداد، ۱۳۵۵ق، سری .

۲- العروة فی المیزان (عربی) :

(نظرة فی تاریخ العراق السیاسی) .

بغداد، ۱۹۳۳م، سری، رقی، ۱۱۸ص .

۳- نظرة عابرة فی شمال العراق (عربی) :

بغداد، ۱۳۵۹ق، سری .

ابومحمد عزالدین عبدالرزاق بن رزق الله ابن ابی بکر بن خلف بن ابی الهیجار سعنی حنبلی :

(۵۹۰ - ۶۶۱ ق)

رسعی بفتح راه و عین و سکون سین

منسوب به رأس عین الجزیره از توابع سوریه

است . وی در آنجا متولد شده، محدث،

مفسر، فقیه، متکلم، ادیب، شاعر بوده .

استماع حدیث ببغداد و دمشق نموده، ذهبی

اورا از حفاظ شمرده و نزد صاحب موصل

احترامی وافر داشته . در شب جمعه ۱۲ ربیع الثانی خرسال ۶۶۱ ق بسنجار وفات یافت. (شذرات الذهب ج ۵ ص ۳۰۶، معجم المؤلفین ج ۵ ص ۲۱۸).

۱- مختصر الفرق بین الفرق (عربی) :

قاهره، ۱۹۲۴ م، سری، باهتمام فلیپ حتی.

عبدالرزاق سپهری :
(- معاصر)

۱- شاه لازم است :

طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، رقمی، ۳۹ ص.

ملاعبدالرزاق بن علی بن حسین لاهیجی

قمی متخلص به فیاض :
(۱۰۷۲ ق - ۱۰۵۹)

عالم، فاضل، حکیم، متکلم، شاعر، محقق، مدقق، متشرع، مقاله، وی شاگرد ملاصدرا و داماد اوست و در مدرسه مقم مدرس بوده . بسال ۱۰۵۱ ق در آنجا وفات یافت. (فوائد الرضویه ص ۲۳۹).

سایر مآخذ : مجمع الفصحاء ج ۲ ص ۲۷، تذکره نصر آبادی ص ۱۵۶، رجحانة الادب ج ۳ ص ۳۳۴.

۱- سرمایه ایمان :

(مختصر گوهر مراد است).

بمبئی، ۱۳۰۴ ق، سنگی، رقمی، باهتمام ملك الكتاب شیرازی، ۱۲۵ ص.

طهران، ۱۳۱۰ ق، سنگی، خشتی، ۱۱۱ ص.

نجف، بی تاریخ، سنگی، رقمی، ۱۱۸ ص.

۲- شوارق الالهام فی شرح تجرید الکلام (عربی) :

طهران، ۶۶-۱۲۶۷ ق، سنگی، وزیر، ۳۲۰ ص.

طهران، ۱۲۷۷ ق، سنگی، وزیر، خط محمد علی طهرانی، بی شماره صفحه، با حواشی ملا محمد اسمعیل اصفهانی.

طهران، ۱۲۸۰ ق و ۱۳۱۲ ق، سنگی، وزیر، طهران، ۱۲۹۱ ق، سنگی، رحلی، ۲۵۸ ص، طهران، ۱۲۹۹ ق، سنگی، رحلی، باهتمام عبدالحسین بن ملا محمد علی خراسانی طهرانی، بی شماره صفحه.

طهران، ۱۳۰۶ ق، سنگی، رحلی، خط زین العابدین قمی، بی شماره صفحه.

طهران، ۱۳۱۱ ق، سنگی، رحلی، خط محمد تقی و خط احمد بن حسین تفرشی طایری رازی، ۲۳۹ + ۳۰۰ ص، با حواشی شیخ علی نوری.

طهران، ۱۳۱۷ ق، سنگی، با حواشی آخوند ملا اسمعیل خواجویی.

طهران، ۱۳۳۰ ق، سنگی، رحلی، ۵۲۲ ص، گوهر مراد :

(در اصول عقاید بر وفق حکمت مشام).

طهران، ۱۲۷۱ ق، سنگی، وزیر، خط محمد تقی، باهتمام میرزا محمد باقر، بی شماره صفحه.

طهران، ۱۲۷۷ ق، سنگی، وزیر، خط محمد تقی، بی شماره صفحه.

طهران، ۱۳۳۶ ش، چاپ افست، از روی چاپ ۱۲۷۱ ق، ۵۰۶ ص.

تبریز، ۱۵-۱۳۱۳ ق، سنگی، وزیر، ۳۳۳ ص.

بمبئی، ۱۳۰۱ ق، سنگی، وزیر، ۲۶۲ ص.

شیخ عبدالرزاق بن ملا علی اصغر خائف قمی
(- حدود ۱۳۳۲ ش)

۱- تاریخ ایران دوره مقدماهی :

طهران، ۱۳۲۹ ق، سنگی، رقمی، ۷۰ ص.

محمد عبدالرزاق قادری :
( )

۱- رساله سعدونحس :

لکھنو، ۱۳۲۰ ق، سنکی، وزیر، ۵۶ ص.

سید عبدالرزاق کچھوچھوی :

( )

۱- مکتوب اشرفی در تصرف :

هند، ۱۳۰۹ ق، سنکی .

عبدالرزاق بن عبدالکریم بن عبدالرزاق

کرمانی :

(زنده در سال ۹۱۱ ق)

۱- تذکرہ در مناقب شاہ نعمت اللہ ولی :

(تاریخ تألیف ۹۱۱ ق) .

طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، وزیر، بتصحیح

ژان او بن فرانسیس، نشریة قسمت ایران شناسی

انستیتو ایران و فرانسه، ۳۴۳ + ۳۵ ص،

ضمن مجموعه در ترجمه احوال شاہ نعمت اللہ

ولی .

عبدالرزاق گیلانی شیرازی :

( )

۱- رسالہ در اصول دین :

(مشتمل بر مقدمه و شش مقاله و خاتمه) .

۲ جلد، طهران، ۱۳۲۲ ق، سنکی، خشتی،

خط محمد علی بن شمس الکتاب، ۱۱۳۲ ص،

ضمن زاد الواعظین .

میرزا عبدالرزاق محدث حائری اصفهانی :

(- معاصر)

واعظ معاصر و در همدان مقیم است (زنده گانی

شمس العرفا ص ۲۵۹) .

۱- اسلام و خلافت :

همدان، ۱۳۳۷ ش، سری، جیبی، ۱۱۱ ص.

۲- سلاسل الحديد فی عنق الفريد :

(رد بر کتاب اسلام و رجعت عبدالوهاب فريد) .

طهران، ۱۳۱۸ ش، سری، رقمی، ۲۳۴ ص.

۳- قرآن و حجاب :

طهران، سری، رقمی، ۱۰۴ ص.

۴- مواکب (دستجات) حدیثیہ :

طهران، ۱۳۷۵ ق، سری، رقمی، ۱۳۶ ص.

سید عبدالرزاق بن محمد حسنی موسوی

بغدادی نجفی آل مقرم :

(- معاصر)

۱- لاغائی الشعبیة فی شعوب الاغنیة (عربی) :

بغداد، ۱۳۴۸ ق، سری .

۲- الامام الجواد (عربی) :

نجف، ۱۳۷۱ ق، سری، رقمی، ۱۰۳ ص .

۳- الامام الرضا (عربی) :

نجف، سری .

۴- الامام زین العابدین (عربی) :

نجف، ۱۳۷۴ ق، سری، رقمی، ۲۳۶ ص .

۵- البایون فی التاريخ (عربی) :

صیدا، ۱۳۴۹ ق، سری .

۶- تاریخ الثورة العراقیة (عربی) :

صیدا، سری، مطبعة العرفان .

۷- تاریخ الصحافة العراقية (عربی) :

(آمار جراید و مجلات از زمان مدحت پاشا

تا سال ۱۳۵۲ ق) .

نجف، ۱۳۵۳ ق، سری، رقمی، ۱۱۲ ص.

۸- تاریخ لوزارات العراقیة (عربی) :

۲ جلد، صیدا، ۵۲-۱۳۵۹ ق، سری.

۹- تاریخ لیریدة راصل عقیدتهم (عربی) :

بغداد، ۱۳۴۷ ق، سری، رقمی، ۲۲۸ ص.

۱۰- تعریف الشيعة (عربی) :

صیدا، ۱۳۵۲ ق، سری، با مقدمه شیخ -

محمد رضا آل کاشف الغطاء

۱۱- تعلیقة علی المحضرات فی الفقه الجعفری (عربی) :

تقریر درس سید ابوالقاسم خوئی، تحریر سید

علی شاهرودی، حاشیه، نجف، سری، وزیر،

وزیری .

۱۲ - حیات الزید اوزید الشهید ابن الامام علی ابن
الحسین (عربی) :

نجف ، ۱۳۷۲ ق، سری، رقمی، ۲۰۳ ص.

۱۳ - حیاة المختار او تنزیه المختار الثقفی (عربی) :

نجف، ۵۵-۱۳۵۶ ق، سری، رقمی، ۴۳ ص.

۱۴ - الخطرات الحسنى، رحلة العراق (عربی) :

بغداد ، ۱۳۴۳ ق، سری.

۱۵ - سر لايمان الشهادة الثالثة في الاذان (عربی) :

نجف، سری .

۱۶ - السيدة المكيبة بنت الحسين (عربی) :

نجف، ۱۳۶۸ ق، سری، رقمی، چاپ دوم ،

۹۲ ص.

۱۷ - الشهيد مسلم بن عقيل (عربی) :

نجف ، ۱۳۶۹ ق، سری، رقمی، ۲۲۴ ص.

۱۸ - الصديقة الزهراء (عربی) :

نجف، ۱۳۷۰ ق، سری، رقمی، ۱۵۲ ص.

۱۹ - العباس بن امير المؤمنين (عربی) :

نجف، بی تاریخ ، سری، رقمی، ۳۴۰ ص.

۲۰ - العراق في دورى الاحتلال والانتداب (عربی) :

جلداول، صیدا ، ۵۷-۱۳۵۴ ق ، سری ،

وزیری ، ۳۲۰ ص .

۲۱ - علی اکبر بن ابی عبدالله الحسین (عربی) :

نجف، ۱۳۶۸ ق، سری، رقمی، چاپ دوم ،

۱۴۶ ص .

نجف، ۱۳۶۹ ق، سری، رقمی، ۱۴۶ ص.

۲۲ - قمر بنی هاشم (عربی) :

نجف، ۱۳۶۹ ق، سری، رقمی، ۱۷۶ ص .

۲۳ - مقتل الحسين او حديث كربلا (عربی) :

نجف، ۱۳۶۸ ق، سری، رقمی، ۲۶۸ ص .

نجف، ۱۳۷۶ ق، سری، رقمی، چاپ دوم،

۴۸۸ ص.

۲۴ - موجز تاريخ لمدان العراقية (عربی) :

بغداد ، ۱۳۴۹ ق، سری، رقمی، ۱۸۴ ص.

۲۵ - اليزيديون في حاضرهم وماضيهم (عربی) :

صیدا ، ۱۹۵۱ م، سری، رقمی، ۱۱۲ ص .

عبد الرزاق بن نجفقلی مفتون دنبلی :

(۱۱۷۶ - ۱۲۴۳ ق)

خلف نجفقلی خان بیکلربیگی سابق
تبریز و مضافات است که بعد از پدر از
مشاغل دنیا طوعاً و کرهاً استعفا و در
نهایت استغناء با کتساب علوم و مجالست
دانشمندان آن مرز و بوم مشغول و سعی
خود را در تحصیل معارف بقدر مقدور مبذول
تا آنکه ترقی کافی و تحصیلی وافی کرد . از
کتب فصحاء عرب و عجم و قواعد ارباب
حکم اطلاعی حاصل نمود . مرجع اصحاب
کمال و ارباب حال آمد جامع خیالات متین
شد . گویند در تألیف تاریخ زینت التواریخ
بامیرزا رضی متخلص به بنده مشارکتی
داشته و خود نیز کتابی مشتمل بر اشعار
فصحای عرب و عجم نگاشته . در سنه ۱۲۳۴ ق
بزیارت بیت الله رفته است . این ابیات که
منتخب اشعارش میسر شد نگاشته آمد ...
(تذکره دلکشا نسخه خطی) .

سایر مأخذ :

تذکره محمد شاهی نسخه خطی کتابخانه
مجلس ص ۴۱۳ ، مجله یادگار سال ۵ شماره
۸ و ۹ ص ۱۳۹ ، فهرست کتابخانه مجلس
ج ۳ ص ۱۷۵ .

۱ - عبرت نامه یا بصیرت نامه :

کرونیسکی لهستانی ، ترجمه بترکی ،
ترجمه بفارسی ، طهران ، ۱۲۹۹ ق، سنگی ،
رحلی ، ۳۳۱ + ۴۸ ص ، قسمت مهم این
کتاب ضمن مجلد دوم منظم ناصری در و قبع
سال ۱۱۴۵ ق گنجانیده شده است .

در تبریز متولد شده . پس از تحصیلات
مقدماتی بپهران عازم و در سال ۱۳۰۶ ش
باخذ گواهی نامه از شعبه ادبی مدرسه دارالفنون
نائل آمده . پس از سه سال خدمت دبیری
در دبیرستان شاهپور اهواز در طهران وارد
دانشسرای عالی شد . و در فلسفه و ادبیات
لیسانس گرفته و چون در امتحانات رشته
منور درجه اول را حائز بوده بدریافت
یک قطعه مدال علمی درجه اول نائل شد .
پس از آن بارتبه چهاراداری سمت دبیری
منسوب گردید و بعداً عهده دار مشاغل ذیل
شد : متصدی و مدیر دفتر دانشکده معقول و
منقول ، مدیر دبستان ایران در استانبول در
این مسافرت پس از چهار سال تحصیل در
دانشکده ادبیات از شعبه (ترکولوژی)
استانبول لیسانسیده و در تیرماه ۱۳۲۵ ش
بایران بازگشت . معلم دروس ادبی و
فلسفه در رشت ، معلم زبان و ادبیات فارسی
در دانشکده ادبیات تبریز ، معاون دانشکده
تبریز . (سالنامه دانشکده ادبیات تبریز
تحصیلی ۱۳۳۰ ص ۴۲) .

۱- تذکره مجمع الخواص .

صادقی یک افشار ، ترجمه از ترکی جغتائی ،

۲- آثار السلطانیه ، تاریخ قاجاریه :

تبریز ، ۱۳۴۱ ق ، سری ، رقعی ، باهتمام
ملا محمد باقر تبریزی ، بی شماره صفحه .
لندن ، ۱۸۳۳ م ، سری ، ترجمه انگلیسی
بقلم سرهار فورد جانس بیچ ، ۱۱۱ ص .

عبدالرسول لاهوری :

(- زنده در سال ۱۱۲۰ ق)

۱- نیرنگ زمانه :

لاهور ، ۱۳۳۸ ش ، سری ، وزیری ، باهتمام
دکتر محمد باقر ، ۸۰ ص .

میرزا عبدالرسول منشی تبریزی :

( )

۱- راهنمای سفر در حقوق و قوانین :

ترجمه از ترکی ، بمبئی ، ۱۳۰۱ ق ، سنگی ،
رقعی ، ۱۶۷ ص .

سید عبدالرسول بن محمد طاهر سجازی
قمشه :

(۱۳۲۱ ش - معاصر)

ساکن قم .

۱- رمز سعادت بشریائیش :

قم ، ۱۳۴۱ ق ، سری ، رقعی ، ۱۳۰ ص .

عبدالرسول خاوری خراسانی :

(- معاصر)

۱- منطق :

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سری ، رقعی ، باهتمام
عباس اباصلتی و علینقی ربانی ، ۱۶۳ ص .

دکتر عبدالرسول بن (حاج محمود طاهباز)

خیام پور :

(۱۳۱۶ ق - معاصر)

- تبریز، متن و ترجمه در یک جلد، ۱۳۲۷ ش،
 سری، وزیر، ۳۲۷ ص.
 ۲- حالات اسم در فارسی امروزی :
 تبریز، ۱۳۳۲ ش، سری، وزیر، نشریه
 شماره یک دانشکده ادبیات.
 ۳- خاقانی شروانی :
 تبریز، ۱۳۲۷ ش، سری، رقمی، ۳۱ ص.
 ۴- دستور زبان فارسی :
 تبریز، ۱۳۳۳ ش، سری، وزیر، ۱۴۲ ص.
 تبریز، ۱۳۳۴ ش، سری، وزیر، چاپ
 دوم، ۱۵۴ ص.
 تبریز، ۱۳۳۸ ش، سری، وزیر، ۱۵۲ ص.
 ۵- فرهنگ سخنوران :
 تبریز، ۱۳۴۰ ش، سری، وزیر، کب +
 ۶۶۲ ص.

عبدالرسول قاضی :

( )

۱- مسائل عشره :

بمبئی، ۱۸۹۲ م، سنگی، وزیر، ۲۴ ص.

عبدالرسول مداح شوشتی :

(- مرحوم)

درس قبر آقا بیرون دروازه در دشت اصفهان
 در وسط تکیه مدفونست (تذکرة القبور
 ص ۱۱۷)

۱- دیوان در مدایح اله (شعر) :

طهران، ۱۳۰۵ ق، سنگی، خشتی، خط
 علیرضا خوانساری، بی شماره صفحه، در هامش
 دیوان وفائی شوشتی .

ملا عبدالرسول بن ملا محمد بن زین العابدین
 مدنی کشانی :

(۱۲۸۰ ق - ۱۳۶۶ ق)

در کاشان مدفونست

- ۱- آب حیات، شرح دعای سمات :
 کاشان، ۱۳۱۹ ش، سری، رقمی، ۷۹ ص.
 ۲- اخلاق مدنی :
 کاشان، ۱۳۱۹ ش، سری، رقمی، ۱۱۶ ص.
 ۳- تریاق السموم :
 طهران، ۱۳۶۵ ق، سری، رقمی، ۱۰۰ ص.
 ۴- تفکیک حقیقت از طبیعت :
 طهران، ۱۳۱۸ ش، سری، ناشر اسدالله
 شهبهانی .
 ۵- الرد علی الباطیه والبهائیه :
 طهران، ۱۳۷۴ ق، سری، خشتی، ۶۰ ص.
 ۶- رساله انصافیه در بنیان مشروطیت :
 کاشان، ۱۳۲۸ ق، سنگی، خشتی، بدستور
 میرزا حبیب الله بن علی محمد، ۷۸ ص.
 ۷- رساله حجابیه :
 کاشان، ۱۳۲۳ ش، سری، جیبی، ۶۶ ص.
 ۸- علائم الحقیقه و آثار الطریقه :
 طهران، ۱۳۲۴ ش، سری، جیبی، ۸۰ ص.
 ۹- مجمع النصایح :
 طهران، ۱۳۳۹ ش، سری، رقمی، ۷۹۹ ص.
 ۱۰- هدیه المحب در آداب و سنن :
 طهران، ۱۳۲۵ ق، سنگی، رقمی، ۱۵۰ ص.
- عبدالرسول بن (عبدالحسین بن نظام الدوله
 صدر اصفهانی) مهندس :
 ( )
 ۱- علم حساب :
 بوهلوفرانسوی، ترجمه، طهران، ۱۲۷۴ ق،
 سنگی، خشتی، خط میرزا صفی و جعفر قلی،
 ۲۲۹ ص .
 ۲- هندسه :
 بوهلوفرانسوی، ترجمه، طهران، ۱۲۷۳ ق،
 سنگی، خشتی، ۸۹ + ۶۹ + ۳۱ + ۶۹ +
 ۴۰ ص مصور.

ملا عبد الرسول فیروزکوهی قزقانی

معروف به نوری :

(- بعد از ۱۳۳۲ ق)

مقیم دارالخلافه فاضلی است کامل و در علوم شرعی به درجات عالیّه نائل (المآثر والآثار ص ۱۸۲) .

از اجله نلامده حاج میرزا محمد حسن آشتیانی و در طهران مقیم بوده . بعد از سنه ۱۳۳۲ ق وفات یافت .

(الذریعه ج ۲ ص ۴۷۱) .

در تذکره القبور چاپ دوم ص ۱۰۹ تاریخ وفات وی سال ۱۳۲۲ ق ضبط شده است .

۱- حاشیه اسرار الصلوة (عربی) :

شیخ زین الدین شهید ثانی، حاشیه، طهران، ۱۳۱۲ ق، سنگی، وزیر، خط زین العابدین ابن احمد رضوی قمی، ۳۰۷ ص، ضمن کشف الفوائد فی شرح قوائد المعقائد .

۲- رسالة الشطر نجیة (عربی) :

(در حرمت بازی شطرنج) . مرکز تحقیقات مکتب نوری علی . طهران، ۱۳۲۰ ق، سنگی، رقمی، خط زین العابدین محلاتی، ۳۷+۵۱ ص، با ترجمه رسالة شطر نجیة علی عبد الرسولی در یک جلد .

۳- (الف) شرح زیارت اعاشور (عربی) :

۴- (ب) الدعاء من صاحب الزماد فی مسجد صعصعة (عربی) :

۵- (ج) رسالة فی حکم عقد الانقطاع علی الصغیر او الصغیرة للمعریة (عربی) :

۶- (د) رسالة فی حکم تکلیف الکافر بالتقضا ومع سقوطه بالاسلام (عربی) :

۷- (ه) رسالة فی التمسک بآیة البیئة لاشتراط القرية فی العبارة (عربی) :

طهران، ۱۳۲۱ ق، سنگی، رقمی، ۲۶۲ ص.

ملا عبد الرسول هندی :

(- زنده در سال ۱۲۱۶ ق)

از علمای سنت هندوستان .

۱- عوامل، شرح مائة عامل (شعر) :

(تاریخ فراغت از نظم ۱۲۱۶ ق) .

لاهور، بی تاریخ، سنگی، ۹۶ ص، ضمن مجموعه نجومیر .

عبد الرسولی (رجوع شود به) علی .

محمد عبد الرشید :

( )

۱- درد دل :

مراد آباد، ۱۲۹۳ ق، سنگی، وزیر، ۱۶ ص.

۲- کلیات رشید :

مراد آباد، ۱۹۰۹ م، سنگی، وزیر،

۱۱۲ ص .

۳- مثنوی ما فی الضمور :

مراد آباد، ۱۲۹۳ ق، سنگی، وزیر، ۸ ص.

۴- مجربات سلیمانی :

لاهور، بمشارکت عبد العزیز لاهوری، حصه

اول نقش سلیمانی، بی تاریخ، سنگی،

وزیر، ۹۲ ص .

لاهور، ۱۹۱۹ م، سنگی، وزیر، ۸۰ ص.

ملا عبد الرشید بن عبد الغفور حسنی مدنی

تتوی سندی :

(- زنده در سال ۱۰۶۴ ق)

از علمای لغت و معروف بفضل و کمال

بوده . در شهرتته از بلاد سند متولد شده و در

آنجا نشو و نما یافته . بعداً با کبرآباد رفته

و در آنجا اقامت نموده است .

(نزهة الخواطر ج ۵ ص ۲۲۰) .

سایر مأخذ، فهرست مجلس ج ۱ ص ۱۵۰،

فهرست مدرسه سپهسالار ج ۲ ص ۲۱۷ .

۱- (الف) - فرهنگ رشیدی :

۲- (ب) رساله معربات :

۲ جلد، کلکتہ، ۷۲-۱۸۷۵ م، سری،

رحلی، ۳۷۹+۳۲۴ ص.

۲ جلد، طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، وزیر،

بارانی، باهتمام محمد عباسی، ۱۵۳۲

+ ۷۵ ص.

۳- قواعد وضوابط زبان فارسی :

هالیس، ۱۸۴۶ م، سنگی، رحلی، ۵۱ ص.

۴- منتخب اللغات شاهجهانی (عربی فارسی) :

کلکتہ، ۱۸۰۸ م = ۱۲۲۳ ق، با مقدمه

انکایسی بقلم لوسدن انگلیسی، باهتمام الله

داد، ۸۷۹ ص.

لکهنو، ۱۲۸۶ ق، سنگی، وزیر، ۵۱۲ ص.

گانپور، ۱۲۹۲ ق، سنگی، وزیر، با

غیاث اللغه.

بمبئی، ۱۳۲۲ ق، سنگی، رقی، (با حنف

مقدمه کتاب و مثالهای عربی) سنگی، رقی

ضمن حدائق السحر.

بمبئی، ۱۲۷۹ ق، سنگی، رقی، ۲۷۲+

۲۱۶ ص.

طهران، ۱۲۹۱ ق، سنگی، جیبی، خط

نصر الله تفرشی، بی شماره صفحه، ضمن

منتخب اللغات.

طهران، ۱۲۶۲ ق، سنگی، وزیر، ۶۳۶ ص.

طهران، ۱۳۲۶ ق، سنگی، وزیر، چاپ

شیخ احمد شیرازی، ۴۶۵ ص.

طهران، ۱۳۴۰ ش، سری، رقی، اسلامی،

۵۷۶ ص.

سید عبدالرضا بن زین العابدین مرعشی

شهرستانی :

(۱۳۳۹ ق - معاصر)

۱- تقویم مائة سنة هجرية (عربی) :

بغداد، ۱۳۶۹ ق، سری، مطبعة النجاح.

۲- الصلاة الجمعة (عربی) :

نجف، ۱۳۸۰ ق، سری، وزیر، ۴۲ ص.

۳- النیروز فی الاسلام (عربی) :

بغداد، ۱۳۷۱ ق، سری.

سید عبدالرضا بن محمد طاهر حجازی

قمشه شهرزائی :

(- معاصر)

دانشجوی دینی قم.

۱- جنایات تهمت :

قم، ۱۳۳۴ ش، سری، رقی، ۱۰۰ ص.

۲- در راه انقلاب فکری سیستم اقتصادی اسلام :

قم، ۱۳۳۸ ش، سری، رقی، ۲۷۲ ص.

شیخ العراقین شیخ عبدالرضا بن عبدالحسین ابن

محمد آل کاشف الغطاء :

(- معاصر)

۱- انوار الحسینیه و الشعائر الاسلامیه (عربی) :

۳ جلد، بمبئی، ۱۳۴۶ ق، سنگی، رقی،

۶۷+۱۳۵+۶۳ ص.

۲- اشعة من حياة الصادق (عربی) :

نیم در انگلستان و فرانسه بود و موفق باخذ
درجه دکتری از دانشگاه پاریس گردید
و از اکادمی بین المللی لاهه گواهی نامه
گرفت اکنون وکیل دادگستری و سردبیر
مجله (اخبار هفتنه) است .

(روزنامه کیهان شماره ۴۱۴۹) .

۱- درهین شانس :

کنستانتین ویرژیل گورگیو، ترجمه، طهران،
۱۳۳۵ ش، سری، وزیر، ۴۵۰ ص.

عبدالزهراء الصغير:

(- معاصر)

استاد ادبیات عربی در مدرسه متوسطه
جمفریه نجف است .

(در اسات ادبیه ص ۶۱) .

۱- الحزمة فنی عبدالعظیم (عربی) :

نجف

عبدالستار البعاج:

(- معاصر)

۱- خدیجة الكبرى (عربی) :

نجف، ۱۳۷۵ ق، سری، رقی، ۸۷ ص.

شیخ عبدالسلام (رجوع شود به) احمد -
قویسنی .

شیخ عبد السلام آخوند زاده :

( )

۱- مدافعه بره مقابله خصم :

(رد برایقان)

تفلیس، ۱۳۱۴ ق، سنگی .

مولوی سید محمد عبدالسلام :

( )

۱- تذکرة جمعة در فقه جنفی :

۳ جلد نجف، ۱۳۶۸ ق، سری، رقی،
منشورات دارالنشر و التألیف، ۱۲۲ +

...

۳- العراق والحکومة الجديدة (عربی) :

...

۴- العرب والعجم (عربی) :

...

۵- مائة كلمة وكلمة (عربی) :

بمبئی

۶- المرأة والحجاب (عربی) :

لاهور

۷- مقالات فی الادب والحياة (عربی) :

...

۸- المقالة النجفية فی القارة الهندية (عربی) :

...

۹- نصاب الشیخ للشباب الشرقي (عربی) :

۴ جزء، بمبئی .

۱۰- نظرات فی معارف العراق (عربی)

۲ جزء، نجف، ۱۳۶۹ ق، سنگی، وزیر،

۳۱۶ ص.

دکتر عبدالرضا مهدوی :

(۱۳۰۷ ش - معاصر)

تحصیلات خود را در رشته حقوق و علوم
سیاسی در دانشگاه طهران پایان رسانیده
پس از آن به اروپا عزیمت نموده و سه سال و

هند، ۱۲۸۴ ق، سنگی.

عبدالسلام رفیعی نورپوری:

( )

۱- شجره طیبہ سلسلہ علیہ :

لاہور، ۱۸۹۹ م، سنگی، رحلی، ۲ ورق.

محمد عبدالسلام کشمیری :

( )

۱- کواکب الدریۃ فی شرح القصیدۃ القطبیۃ :

شیخ عبدالقادر جیلانی، شرح، میرتھہ،

۱۳۲۴ ق، سنگی، وزیری، ۱۲۴ ص.

شہاب الدین حاج شیخ عبدالسلام بن ملا -

علی اکبر سلامی تربتی :

(۱۲۹۸ ق - ۱۳۳۳ ش)

۱- راز عشاق ترجمہ دعای کبیر (شعر) :

۲- کلید نیایش ترجمہ دعای افتتاح (شعر) :

۳- خیام و گمنام رد رباعیات خیام (شعر) :

طهران، ۱۳۲۱ ش، سری، جیبی، ۱۴ ص.

۵۱ + ۱۹ + ۲۲ ص.

۴- گنج نھتہ در وقایع کربلا (شعر)

تبریز، ۱۳۲۴ ش، سری، رقمی، ۹۱ +

۲۱ ص.

عبدالسلام بن محمود بن احمد فارسی:

( )

۱- اشارت و تنبیہات :

شیخ الرئيس ابوعلی سینا، ترجمہ، طهران،

۱۳۳۲ ش، سری، رقمی، نشریۃ انجمن -

آذرملی، بامقدمہ دکتر یارشاطر، ۳۲۵ ص.

محمد عبدالشکور (رجوع شود بہ) رحمن -

علی صاحب .

عبدالصاحب (رجوع شود بہ) محمد بن احمد.

معزالدين ابوالرضا شيخ عبدالصاحب بن -

حسن (بن صاحب الجواهر شيخ محمد -

حسن نجفی) آل صاحب الجواهر:

(۱۳۰۰ - ۱۳۵۳ ق)

در ۱۵ صفر ۱۳۰۰ ق در نجف متولد و در

بادی امرنزد والد خود درس خوانده .

سپس زبان فارسی و مقدمات علوم عربی

را فرا گرفته و بعدنزد علماء و اساتید نجف

بتحصیلات خود ادامه داده و از اساتید خود

اجازۃ اجتہاد قریب المضمون گرفته . در

تدریس مکاسب و رسائل و لمعہ و قوانین و کفایہ

و تقریرات آقا ضیاء عراقی بہت کثرت -

مجالست و مزاوالت متخصص بود . در ۱۲ ذی

الحجۃ ۱۳۵۳ ق بہ نجف در گذشت و در مقبرہ

صاحب جواهر مدفون گردید (مقدمہ اشارات

الدلائل) .

۱- الاشارات والدلائل فیما تقدم وما یلی من الرسائل

نجف، ۱۳۵۶ ق، سنگی، وزیری، ۲۷۰ ص.

عبدالصاحب بن شیخ محمد علی بن ملا محمد -

زمان صفائی سواد کوهی:

(۱۲۸۸ ش - ۱۳۳۴ ش)

تحصیلات وی در علوم قدیمه از فقه و اصول و کلام و حکمت در نجف و قم بوده . بعداً به ریاست دفتر اسناد رسمی بابل منصوب گردیده پس از چهار سال اشتغال مورد سوء ظن مأمورین دولت واقع و زندانی شد و تحت نظر بود . برای اینکه وضعیت او جلب نظر نکند در دانشکده معقول و منقول و کلاس قضائی و دانشسرای عالی به تحصیل پرداخته بدریافت لیسانس نائل آمد . بعداً عهده دار مشاغل مختلفه شد : عضو بازرسی دارائی ، متصدی املاک و اگذاری شهسوار ، متصدی خواربار گیلان و مازندران ، سرپرست شهرداریهای استان دوم ، مدیر - روزنامه صفا منتشره در ساری ، مدیر مجله صفا ، وکیل دادگستری ، وکیل مجله شورای ملی (مازندران ج ۲ ص ۱۰۸) .

- ۱- بیوگرافی و ۳۰ ساله دوره چهاردهم مآخذ تاریخ و جغرافیا ، ج ۱ ، ۱۳۲۴ ش ، سری ، رقمی ، ۳۰ ص .
- ۲- تاریخ مختصر احزاب سیاسی : (جزء اول راجع به حزب توده پس از شهریور ۲۰) .
- جزء اول ، طهران ، ۱۳۲۷ ش ، سری ، رقمی ، ۵۰ ص .

محمد عبدالصمد :

( )

- ۱- راه جنت :

کلکته ، ۱۲۵۹ ق ، سری ، رقمی ، ۱۳۱ ص

- ۲- رقعات صمدی :

لکهنو ، ۱۲۹۳ ق ، سنگی ، وزیری ، ۳۳ ص .

سرگرد عبدالصمد :

(- معاصر)

- ۱- سخنوری دهلی :

دهلی ، سری ، رقمی ، ۱۰۲ ص .

- ۲- شنیدید چه گفت ؟ حرف بدی نزده :

دهلی ، سری ، رقمی ، ۳۹ ص .

عبدالصمد چشتی :

( )

- ۱- سراج حنفی :

کراچی ، ۱۹۲۷ م ، سنگی ، رقمی ، ۱۶ ص .

عبدالصمد خلعتبری :

(- مرداد ۱۳۳۹ ش)

مدیر روزنامه شهسوار بود .

- ۱- بیاد بست و نه من سال اندازم ، ولیخان خلعتبری : طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سری ، خشتی ، ۲۴ ص .
- ۲- تاریخ مختصر زندگانی و خدمات محمد ولیخان - سرهنگ لارتنکابی بایا : داشتهای شخصی او : طهران ، ۱۳۲۸ ش ، سری ، وزیری ، ۱۹۴ ص .

سید عبدالصمد بن عبدالله حسینی -

مازندرانی :

( )

- ۱- تریاق فاروق :

مشهد ، ۱۳۰۸ ق ، سنگی ، رقمی ، ۲۲۳ ص .

عبدالصمد فرهنگ :

(- معاصر)

۱- خط پہلوی نو :

اھواز، ۱۳۴۷ ق، سری .

فخرالدین ملا عبدالصمد بن محمد حسین

ہمدانی :

(- مقتول ۱۲۱۶ ق)

فاضل ، فقیہ ، ماهر ، متکلم ، لغوی ،
تلمیذ استاد اکبر محقق بہمانی ، صاحب کتاب
کبیر در لغت و کتابی دیگر در ترتیب فقہ ، در
فتنہ و ہابیہ در کربلا روز عید غدیر سال
۱۲۱۶ ق شہید شد .

(فوائد الرضویہ ص ۲۳۲)

سایر مآخذ : شہداء الفضیلۃ ص ۲۸۶ ،
تذکرہ شمس التواریخ ص ۵۲

۱- بحر المعارف :

تبریز، ۱۲۹۳ ق، سنگی، رحلی، ۵۵۰ ص.
بمبئی، سنگی.

۲- رسالہ در دفع بعضی شبہات از علم ہاربتعالی :

ایران، ۱۳۱۷ ق، سنگی، جیبی، خط محمد
شریف بن عبدالمجید، ۳۳۶ ص، ضمن شرح
دعای سحر از محمد کریم کرمانی .

حکیم محمد عبدالعزیز :

( )

۱- تحفہ عزیزی در طب :

ہند، ۱۳۰۴ ق.

مولوی عبدالعزیز صاحب آروی :

( )

۱- الفاظ عزیزہ :

گانپور، ۱۲۸۷ ق، سنگی، وزیری، ۴۲ ص.

۲- انشاء بہار ہند :

لکھنؤ، ۱۲۸۷ ق، سنگی، وزیری، ۲۴ ص.

لکھنؤ، ۱۲۹۷ ق، سنگی، وزیری، ۲۴ ص.

لکھنؤ، ۱۸۷۰ م، سنگی، وزیری، ۲۴ ص.

لکھنؤ، ۱۸۸۰ م، سنگی، وزیری، ۲۴ ص.

۳- انشاء دلاویز :

گانپور، ۱۹۱۳ م، سنگی، وزیری، ۴۰ ص.

لکھنؤ، ۱۸۷۷ م، سنگی، وزیری، ۴۰ ص.

۴- خلاصۃ المصاہر :

آرہ ، ۱۲۹۰ ق، سنگی، وزیری، ۳۲ ص.

لکھنؤ، ۱۲۹۱ ق، سنگی، وزیری، ۳۲ ص.

۵- رقعات عزیزی :

گانپور، ۱۳۱۳ ق، سنگی، وزیری، ۳۲ ص.

۶- عزیز التریبہ :

آرہ ، ۱۲۹۲ ق، سنگی، وزیری، ۱۸ ص.

۷- عزیز الصبیان :

لکھنؤ، ۱۲۹۱ ق، سنگی، وزیری، ۱۶ ص.

۸- المستان حکمت :

لکھنؤ، ۱۲۹۱ ق، سنگی، وزیری، ۳۴ ص.

لکھنؤ، ۱۸۷۳ م، سنگی، وزیری، ۴۰ ص.

عبدالعزیز بن محمد امین خانجی :

(- معاصر)

۱- حکیم بیدبا الفیلوف الہندی (عربی) :

مصر، سری، مطبعۃ وادی الملوک .

۲- خواطر الامیرۃ قدریۃ (عربی) :

ترجمہ از ترکی، مصر، ۱۳۳۸ ق، سری .

۳- الراب (عربی) :

ترجمہ از ترکی، مصر، ۱۳۳۸ ق، سری .

۴- شہیرات النساء فی العالم الاسلامی (عربی) :

قاہرہ ، ۱۳۳۴ ق ، سری .

ملا عبدالعزیز غلام حلیم بن قطب الدین احمد

ابن شیخ ابوالفیض شاہ ولی اللہ محدث دہلوی :

(۱۱۵۹ - ۱۲۳۹ ق)

در سال ۱۱۵۹ ق متولد شده و به غلام
حلیم موسوم گشت . در پانزده سالگی نزد
والد خود از تحصیل علوم عقلیه و نقلیه و
تکمیل کمالات خفیه و جلیه فارغ شده و بعد
از پدر خویش بجای وی بدرس و ارشاد پرداخت
(تذکرہ علمای ہند ص ۱۲۴)

۱- اطیب النعم :

مراد آباد ، ۱۳۰۴ ق ، سنگی ، وزیری ،
۲+۵۲ ص .

۲- الطاف القدس :

دہلی ، ۱۳۰۵ ق ، سنگی ، وزیری ،
۶۰ ص .

۳- بستان المحدثین :

دہلی ، ۱۲۹۳ ق ، سنگی ، وزیری ، ۱۴۸ ص

لاہور ، ۱۸۹۳ م ، سنگی ، وزیری ،
۱۳۶ ص .

۴- بلاغ المبین :

لاہور ، ۱۸۷۹ م ، سنگی ، وزیری ،
۶۸ ص .

لاہور ، ۱۸۹۰ م ، سنگی ، وزیری ، ۶۶ ص .

۵- تہذیب دلائل شیعہ در بیان حدیث ثنائین :

ہند ، ۱۲۴۸ ق ، سنگی .

۶- تحریر الشہادتین شرح سرائل الشہادتین :

لکھنؤ ، ۱۸۸۲ م ، سنگی ، وزیری ،
۱۰۶ ص .

۷- تحفہ اثنی عشریہ :

«علمای امامیہ ہر این کتاب رد نوشتہ اند

از جملہ : عیقات الانوار ، میر حامد حسین

ہندی ۲ - بوارق الموبقہ ، سید محمد بن -

دلدار علی لکھنوی ۳ - نزہۃ اثنی عشریہ ،

میر محمد کشمیری دہلوی ۴ - رسالہ در غیبت

۵ - حسام الاسلام ۶ - صوارم الالہیہ ، این

سہ کتاب از سید دلدار علی نقوی لکھنوی

۷- تقلیب المکائد ۸- تشیید المطاعن ، این

دو کتاب از محمد قلی کنتوری ۹- جواہر -

العقربۃ ، میر محمد عباس شوشتری

کلکتہ ، ۱۲۱۵ ق .

ہند ، ۱۲۶۹ ق و ۱۲۹۵ ق .

لکھنؤ ، ۱۸۸۵ م ، سنگی ، وزیری ،

۶۳۸ ص .

۸- تحفۃ الموحدین :

دہلی ، ۱۸۹۴ م ، سنگی ، وزیری ، ۳۲ ص

۹- جوابات سؤالات عشرۃ شاہ بخارا :

۱۰ - وسیلۃ النجاة :

کلکتہ .

۱۱- سطعات :

دہلی ، ۱۸۹۰ م ، سنگی ، وزیری ، ۲۸ ص

۱۲- عجائبات نافعہ در اصول حدیث :

لاہور ، ۱۸۹۰ م ، سنگی ، وزیری ، ۳۲ ص .

دہلی ، ۱۲۹۳ ق ، سنگی ، وزیری ، ۳۲ ص .

۱۳- فتاویٰ عزیزی :

۲ جلد ، دہلی ، ۱۴ - ۱۳۱۱ ق ، سنگی ،

وزیری .

۱۴- فتح العزیز ، شہور بہ تفسیر عزیزی :

ہند ، ۱۲۶۴ ق .

لاہور ، ۱۲۷۷ ق ، سنگی ، وزیری ، ۵۴۲ ص .

بمبئی ، ۱۸۸۹ م ، سنگی ، وزیری ، ۳۸۴ ص .

۱۵ - فیض عام در فقہ حنفی :

ہند ، ۱۲۹۱ ق ، سنگی .

۱۶ - قرۃ العینین فی تفضیل الشیخین :

دہلی ، ۱۳۱۰ ق ، سنگی ، وزیری ، ۳۳۶ ص .

۱۷ - مکتوبات :

ہند ، ۱۳۱۴ ق ، سنگی .

۱۸- ملفوظات :

میر تھہ ، ۱۳۱۳ ق ، سنگی ، وزیری ،

۱۲۰ ص .

۱۹- ہدایۃ لصرف:

ہند.

مولوی محمد عبدالعزیز رامپوری:

( )

۱- تحفة الاحباب فی تصحیح الخصاب:

ہند، ۱۳۱۹ ق، سنگی.

۲- نصاب عزیزیہ:

ہند، ۱۳۱۷ ق، سنگی.

عبدالعزیز بن شیر ملک بن محمد واعظی:

( )

۱- رسالہ در سیر شاہ نعمت اللہ ولی:

طهران، ۱۳۲۵ ش، سری، وزیری، نشریہ

قسمت ایران شناسی انستیتوی ایران و فرانسه،

بتصحیح ژان اوین فرانسوی، ۳۴۳ +

۳۵ ص، ضمن مجموعه در ترجمہ احوال

شاہ نعمت اللہ ولی.

شیخ عبدالعزیز بن عبدالحسین بن عبدالعلی ابن

(صاحب الجواهر شیخ محمد حسن)

صاحب جواهر:

(- معاصر)

در طهران مقیم است.

۱- آثار الشیعة (عربی):

جزء دوم، (از آل بویه تا قاضی شاهیہ) طهران،

۱۳۴۲ ق، سری، وزیری، ۱۵۶ ص.

جزء سوم (در احوال ملوک و سلاطین)

طهران، ۱۳۰۷ ش، سری، وزیری، ۲۲۱ ص.

جزء چهارم (در احوال وزراء و امراء)

ترجمہ شیخ علی جواهر الکلام بفارسی)

طهران، ۱۳۴۷ ق، سری، وزیری، ۲۲۱ ص.

۲- باز دید کتابخانہ های هندوستان:

طهران ۱۳۲۶ ش، سری، ۲۰ ص.

۳- تاریخ طهران:

شماره یک از جزء اول، طهران، ۱۳۲۵ ش،

سری، وزیری، ۹۶ ص + ۳۲ گراور.

۴- جواهر الآثار ترجمہ مثنوی (شعر عربی):

چاپ اول، طهران، ۱۳۳۶ ش، سری،

وزیری، نشریہ ۳۷۵ دانشگاه، ۱۸ +

۶ + ۴ + ۸۴۳ + ۴ + ۲۴ ص.

جلد دوم، طهران، ۱۳۳۷ ش، سری،

وزیری، نشریہ ۴۷۸ دانشگاه، ۸۴۳ +

۱۵ ص.

جلد سوم، طهران، بی تاریخ، سری، وزیری،

نشریہ ۶۹۸ دانشگاه، ۶۷۹ + ۴۵ +

۲۱ ص.

۵- دائرة المعارف الاسلامیہ:

جلد اول، طهران، بی تاریخ، سری، وزیری،

چاپ دوم، ۱۵۶ + ۱۸ ص.

۶- جلد، (الف-الحجۃ البالغة) طهران،

۳۶ - ۱۳۳۹ ش، سری، وزیری، ۱۵۶ +

۱۰ + ۲۴۰ + ۲۴۸ + ۰۰۰ + ۱۵۴ +

۷۲ + ۱۱۶ + ۶۴.

۶- فهرست کتابخانہ معارف، قسمت خطی:

۲ جلد، طهران، ۱۳ - ۱۳۱۴ ش، سری،

رقعی، ۲۴۱ + ۲۲۷ ص.

۷- کتابخانہ های ایران پیش از اسلام تا این عصر:

طهران، ۱۳۱۱ ش، سری، رقی، ۱۰۷ ص.

عبدالعزیز بن فرید بخش متخلص بعزیزی:

( )

۱- کلیات عزیزی:

بنارس، ۱۳۱۴ ق، سنگی، رقی، ۱۴ +

۱۶ + ۱۸ + ۴۲ + ۶۴ + ۱۱۲ ص.

شیخ صفی الدین ابوالحسن عبدالعزیز ابن

محسن بن سراپا حلی ابن سراپا:

(۶۷۷ - ۷۵۰ ق)

(معجم المؤلفين ج ۵ ص ۲۴۷)

۱- فتح المعين شرح قرة العين (عربی) :

مصر، ۱۳۵۶ ق، سربی، وزیری، ۲۷۲+
۳۷۵+۳۹۵+۳۴۵ ص.

ابونظر عبدالعزيز بن منصور عسجدی مروزی:

(۴۳۲ ق -)

از شعرای نامدار دربار محمود و از
اقران عنصری و فرخی بوده و در اغلب سفرها
در رکاب محمود رفته است . چنانکه در
فتح سومنات قصیده سروده و صد هزار درم
صلت گرفته و سپس در دربار مسمود نیز
زندگی کرده و در سال ۴۳۲ ق در گذشته
است .

دیوان شعر او نزدیک سه هزار بیت بوده
ولی اینک در دست نیست .

(سالنامه پارس بقلم سعید نفیسی)

۱- دیوان شعر:

طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی، رقعی، باهتمام
طاهری شهاب، ۳۸ ص.

محمد عبدالعزيز مولثانی:

( )

۱- زمرد فارسی:

لاهور، ۱۸۹۳ م: سنگی، وزیری، ۳۱۶ ص

۲- عزیز المصادر دستور زبان :

لکهنو، ۱۸۷۷ م، سنگی، وزیری، ۲۴ ص.

قاضی سعدالدین ابوالقاسم عبدالعزيز ابن

تحرير بن عبدالعزيز بن براج ، ابن براج :

(۴۸۱ ق -)

وجه اصحاب و فقیه آنان ، چون در
طرابلس قاضی بود او را قاضی لقب دادند
و مدت بیست سال یاسی سال در آنجا قضاوت

از اکابر شعرای شیعه جزیره العرب
که در تمام فنون شعریه متبحر و جلالت و
فضل و کمالات او مسلم فریقین بوده . در
سال ۷۳۶ بمصر رفته و با فضلی نامی آنجا
ملاقات کرده و کمالات وی مورد تصدیق
آنان واقع شده . وی عالمی است فاضل و
ادیبی کامل و شاعری ماهر و در عداد ائمه
علم و ادب معدود و در علم بدیع دارای
مهارتی بدیع بوده و تمامی محسنات بدیعه را
بدون تکلف در اشعار خود آورده است .

(ریحانة الادب ج ۲ ص ۴۸۹)

سایر مآخذ : فوائد الرضویه ص ۲۳۳ ،

اکتفاء القنوع ص ۳۹۱ . مجالس المؤمنین

ص ۴۹۳ روضات الجنات ص ۴۴۰ .

۱- درر النور فی مدایح الملك المنصور (شعر عربی):

مصر، ۱۲۸۳ ق ، مطبعة مصطفى الوهيبي ،

سرای .

مصر، ۱۳۲۲ ق. ضمن مجموعة العز و حیات

لجماعة من الافاضل السادات ،

بولاق، ۱۲۸۶ ق، سربی.

قاهره، ۱۲۹۹ ق، مطبعة التلوخي، سربی .

۲- دیوان الصغير (شعر عربی):

مصر، ۱۲۸۳ ق، ۳۶ ص.

۳- دیوان الكبير (شعر عربی) :

بیروت ۱۸۹۳، ۵۲۸ ص.

عبدالعزيز بن (حفید) زين الدين بن علي

ميلباري معبري :

(- زنده در سال ۹۹۳ ق)

فاضل، نزبل مکه، مؤلف مسلك الانتقاء
ومنهج الاصفیاء علی هداية الاذکياء الی
طريقة الاولیاء لوجه، تاریخ فراغت از
تألیف ۹۹۳ ق.

کرد. بر سید مرتضی و شیخ طوسی قرائت کرد.
نقل شده که سید مرتضی علم الهدی بشاگردان
خویش شهریه میداد. شهریه شیخ طوسی
هر ماهی دوازده دینار و شهریه قاضی ابن
براج هشت دینار برد و قریه را برای کاغذ
فقها وقف نموده بود. ابن براج در شب جمعه
نهم شعبان ۴۸۱ ق وفات یافت.

(فوائد الرضویه ص ۴۸۱)

سایر مأخذ: لغت نامه دهخدا ص ۲۹۴

۱- الجواهر الفقه (عربی) :

طهران، ۱۲۷۶ ق، سنگی، رحلی، بی شماره
صفحه، ضمن جوامع الفقه.

عماد العلماء حاج سید عبد العظیم خلخالی :

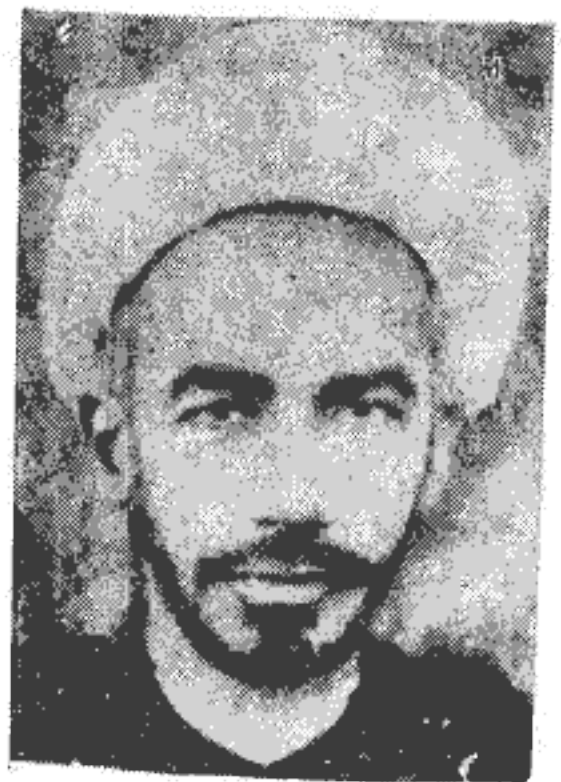
( )

۱- بیان معنی سلطنت مشروطه :

طهران، ۱۳۲۵ ق، سری، رقی، ۶۲ ص.

عبدالعظیم الربیع :

(- معاصر)

۱- دیوان الربیع (شعر عربی) :

جزء دوم، نجف، ۱۳۷۰ ق، سری، رقی،

چاپ دوم، ۲۰۰ ص.

۲- سیامة الحسین (عربی) :

طهران، ۱۳۷۸ ق، سنگی، رقی، ۱۸۴ +

۱۹۶ ص.

عبدالعظیم صبوری :

(- معاصر)

بیاس خدمات فرهنگی و مطبوعات

صبوری بازرس کل وزارت دارائی از طرف

شورای عالی فرهنگ یکقطعه نشان سپاس

بمشارالیه اعطا شده است.

(روزنامه اطلاعات ۳۸/۲/۱۴)

۱- تاریخ طبیعی و سیاسی بریتانیا :

ترجمه، طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، رقی،

۳۱۱ ص.

۲- دبداد حوادث، یا و و ترینگهاپتز :

امیلی برونته، ترجمه، طهران، ۱۳۳۶ ش،

سری، رقی، ۲۹۹ ص.

۳- رضاشاه کبیر یا ایران نو :

ال. پی. الول ساتن، ترجمه، طهران،

۱۳۳۵ ش، سری، رقی، ۵۴۲ ص.

طهران، ۱۳۴۰ ش، سری، رقی، ۵۶۰ ص.

شیخ العلماء شیخ عبدالعظیم صدوقی -

اردبیلی :

(- مرداد ۱۳۴۰ ش)

تبریز، ۱۳۳۱ ش، سری، جیبی، چاپ سوم
۴۱ ص.

۱۱- دالستنبهای ضروری، حقایق المسائل:

تبریز، ۱۳۷۲ ق، سری، رقمی، ۲۲ ص.

۱۲- رساله جهاد نفس:

۱۳- رساله اقیمو الصلاة:

اردبیل، سری:

۱۴- رساله حبل الله المتین:

اردبیل، ۱۳۳۰ ش، سری، رقمی، ۴۶ ص.

۱۵- رساله مبادی قرآن:

اردبیل، ۱۳۳۰ ش، سری، رقمی، ۹۶ ص.

۱۶- صباح الارتياج، تفسیر:

طهران.

۱۷- عنکبوتیه و حکمتیه:

(تفسیر سورة عنکبوت و لقمان)

تبریز، ۱۳۳۵ ش، سری، خشتی، ۳۷ ص.

۱۸- میزان العلم:

اردبیل، ۱۳۳۲ ش، سری، رقمی، مطبعة اتفاق

۱۹- نور الشکوة، تفسیر سورة نور:

تبریز، ۱۳۳۲ ش، سری، وزیر، ۱۶۶ ص.

میرزا عبدالعظیم بن علی اکبر گرکانی قریب:

(۱۲۹۶ ق - معاصر)

در رمضان ۱۲۹۶ ق در قم به گران متولد

۱- احسن الحديث:

طهران، ۱۳۷۹ ق، سری، رقمی، ۱۷۴ ص.

۲- اساس الايمان و اصول الدين:

تبریز، ۱۳۶۶ ق، سری، رقمی، ۵۸ ص.

۳- اصول دين حکمتی:

اردبیل، ۱۳۲۹ ش، سری، رقمی، ۹۸ ص.

۴- ايمان صدق، تفسیر سورة ماعون:

تبریز، ۱۳۶۷ ق، سری، جیبی، ۴۲ ص.

۵- باب النجاح در ولایت علی (ع):

طهران، ۱۳۷۱ ق، سری، جیبی، ۱۴۳ ص.

طهران، ۱۳۷۹ ق، سری، رقمی، مصطفوی،

۱۳۲ ص.

۶- پراهن بهبه:

اردبیل، ۱۳۳۰ ش، سری، رقمی،

۱۲۰ ص.

۷- تفسیر آية الكرسي:

تبریز، بی تاریخ، سری، رقمی، ۴۸ ص.

۸- تفسیر دعای صباح یا مفقاح صباح:

طهران، ۱۳۶۸ ق، سری، رقمی، ۳۲ ص.

۹- جامع الانوار:

تبریز، ۱۳۷۵ ق، سری، خشتی، ناشر محمد

ملکی، ۳۱ ص.

۱۰- خلاصة نماز و شفاعت صفری:

شده و مقدمات را در آنجا فرا گرفته و در سنه ۱۳۱۱ ق به تهران آمده و به تحصیلات خود ادامه داده و در ضمن با موختن زبان فرانسه پرداخته و مخصوصاً در ادبیات فارسی با مشقات زیاد متبحر و یکی از اساتید گشت. در سنه ۱۳۱۷ ق در مدرسه علمیه به سمت معامی وارد گردید و سپس سمت استادی و آموزگاری در مدارس عالییه طهران تائل شد. غالب ادبها و فضایل عصر حاضر از تربیت یافتگان او میباشند. وی در اخلاق و صفات ممتاز و بتعلیمات مذهبی کاملاً مقید است باین نظر در اشعار و آثار او برخلاف کلیه شعرا نامی از می و معشوق و غیره نیست، با آنکه دارای قریحه عالی و طبع موزون است کمتر بسرودن اشعار پرداخته و احیای زبان و ادبیات ایران را بر سر سرودن شعر ترجیح داده است.

(سخنوران ایران در عصر حاضر ج ۱ ص ۲۱۹)

سایر مآخذ : نشر فارسی معاصر ص ۸۷ .

۱- اخبار برامکه :

بروایت ابوالقاسم بن غسان ، طهران ، ۱۳۱۳ ش ، سری ، رقمی ، بامقدمه مفصل قریب ، ر . ع + ۱۹۷ ص .

۲- بدایة الادب :

طهران ، ۱۳۴۶ ق ، مطبعه علمی ، چاپ دوم ، ۸۰ ص .

طهران ، ۱۳۴۴ ق .

۳- بوستان سعدی (شعر) :

طهران ، ۱۳۳۰ ش ، سری ، رقمی ، بتصحیح قریب ، ۲۳۸ ص .

طهران ، ۱۳۳۰ ش ، سری ، رقمی ، بتصحیح قریب .

۴- دستور زبان :

طهران ، ۱۳۲۹ ق ، سنگی ، چاپ اول ، ۲۲۳ ص .

طهران ، ۱۳۱۵ ش ، سری ، جیبی ، چاپ شانزدهم ، ۲۲۳ ص .

طهران ، ۱۳۱۷ ش ، سری ، جیبی ، چاپ نوزدهم ، ۲۲۳ ص .

طهران ، دوره سوم ، ۱۳۱۶ ش ، سری ، جیبی ، ۲۲۳ ص .

طهران ، دوره دوم جدید ، ۱۳۰۸ ش ، سری ، جیبی ، چاپ سوم ، ۱۴۹ ص .

طهران ، ۱۳۱۸ ش ، سری ، جیبی ، چاپ چهاردهم ، ۱۴۸ ص .

طهران ، ۱۳۱۵ ش . برای پنجم و ششم دبستان ، سری ، جیبی ، چاپ دهم ، ۱۴۸ ص .

طهران ، ۱۳۱۳ ش ، سری ، جیبی ، چاپ هفتم ، ۱۴۸ ص .

طهران ، ۱۳۰۵ ش ، ۱۴۸ ص .

طهران ، ۱۳۲۵ ش ، سنگی ، جیبی ، چاپ بیست و دوم ، ۱۴۷ ص .

۵- دستور زبان :

بمشارکت فروزانفر ، ملك الشعراء بهار ،

جلال همائی ، رشیدیاسمی ، برای سال ۳ و ۴

دبیرستانها ، طهران ، ۱۳۲۹ ش ، سری ،

رقمی ، ۱۳۷ ص .

۶- دستور زبان باسلوب السنه مغرب زمین :

طهران ، دوره دوم ، ۱۳۰۶ ش ، چاپ

پانزدهم ، ۷۹ ص .

طهران ، ۱۳۰۴ ش ، سری ، جیبی ، چاپ

سیزدهم ، ۴۷ ص .

طهران ، ۱۳۲۶ ش ، سری ، جیبی ، ۷۹ ص .

طهران ، ۱۳۳۲ ش ، سری ، جیبی ، ۷۹ ص .

۷- زبان فارسی :

طهران، ۱۳۱۷ ش، سری، وزیر، نشریه
مؤسسه وعظ و خطابه، ۴۰ + ۷۶ ص.

۸- سخنان شیوا :

(منتخبات نظم و نثر اساتید سخن)

طهران، ۱۳۱۷ ش، سری، رقعی،
۲۴۰ ص.

طهران، ۱۳۱۸ ش، سری، رقعی،
۲۳۷ ص.

۹- علم بدیع :

طهران، ۱۳۰۶ ش، سری، ۳۳ ص.

طهران، ۱۳۰۸ ش، سری، ۳۸ ص.

طهران، ۱۳۰۲ ش، سری، رقعی،
۴۰ ص.

۱۰- فوائد الادب :

(یک سلسله کتاب قرائتی در شش دوره
متضمن قطعات نظم و نثر نویسندگان و شعرائی
بزرگ با شرح حال آنان و رعایت تناسب
سنوات تحصیلی)

طهران، دوره مقدماتی، ۱۳۴۳ ق، سری
رقعی، ۱۰۰ ص.

طهران، ۱۳۴۴ ق، سنگی، رقعی، چاپ
ششم، ۱۰۰ ص.

طهران، ۱۳۴۸ ق، سنگی، رقعی، ۱۰۰ ص.
طهران، دوره دوم، سال چهارم ابتدائی
۱۳۰۹ ش، ۱۲۰ ص.

طهران، دوره اول، ۱۳۳۱ ق، ۱۴۴ ص.
طهران، ۱۳۳۴ ق، سری، رقعی، چاپ
چهارم، ۱۴۴ ص.

طهران، بخش اول از دوره دوم، ۱۳۳۶ ق،
چاپ چهارم، ۱۷۰ ص.

طهران، سال ۵ و ۶ ابتدائی، ۱۳۱۲ ش،

چاپ هفدهم، ۲۰۸ ص.

طهران، ۱۳۵۶ ق، علمی، ۲۰۸ ص.

طهران، ۱۳۳۴ ق، سنگی، رقعی، ۲۰۴ ص.

طهران، سال دوم متوسطه، دوره چهارم،
۱۳۱۱ ش، ۲۳۶ ص.

طهران، ۱۳۴۵ ق، ۲۳۶ ص.

طهران، ۱۳۵۲ ق، سنگی، رقعی، خط
ملک الخطاطین، ۲۳۶ ص.

۱۱- قواعد فارسی در صرف و نحو :

۳ جلد، طهران.

۱۲- کتاب الاملاء :

طهران، ۱۳۴۶ ق، سری، رقعی، ۷۵ ص.

طهران، ۱۳۱۵ ق، سری، رقعی، چاپ
چهارم، ۷۰ ص.

جلد دوم، طهران، ۱۳۵۰ ق، سنگی،

رقعی، چاپ سوم، ۱۵۲ ص.

۱۳- کلیله و دمنه بهرامشاهی :

طهران، ۱۳۱۱ ش = ۱۳۵۱ ق، سری،

وزیری، بتصحیح قریب، ۳۵۷ ص.

۱۴- منتخب کلیله و دمنه :

طهران، ۱۳۲۰ ش، سری، رقعی،

۲۷۲ ص.

طهران، ۱۳۳۱ ش، سری، رقعی،

۲۷۲ ص.

طهران، ۱۳۲۸ ش، سری، رقعی، چاپ ششم

۳۳۷ ص.

دکتر عبدالعظیم محمدحسین :

(معاصر)

۱- نظامی الکنجوی شاعر الفصیلة (عربی) :

قاهره، ۱۹۵۴ م، سری، وزیر،

۵۲۷ ص.

سرگرد عبدالعظیم ولیان :

(- معاصر)

سرگرد توپخانه ، لیسانس در علوم
سیاسی ، وی با سمت عضویت هیئت نمایندگی
ارتش شاهنشاهی ایران مسافرت‌هایی بنقاط
مختلف پاکستان نموده است .
(روزنامه اطلاعات ۴۰/۵/۳۱)

۱- افغانستان :

طهران ، ۱۳۴۰ ش ، سربی ، رقی ، زوار
و + ۱۷۰ ص .

۲- پاکستان :

طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سربی ، وزیر ، چاپ
دوم ، زوار ، ۲۱۰ ص .

عبدالعلاء بن کریم الله قاضی پوری :

( )

۱- قلم تهذیب :

بنارس ، ۱۳۰۷ ق ، سنگی ، وزیر ، ۱۴ ص .

میرزا عبدالعلی بن ملااحمد گوکانی

(جاو جانی) :

(- ۱۳۳۵ ق)

علم نجوم را محکم ساخته . در استخراج

واحکام و نوشتن تقویم نیک ماهر است . و
تکمیل این فن را خدمت استاد ماهر میرزا
اسدالله هزارجریبی منجم باشی کرده و گوکان
قریه ایست از تبریز .

(المآثر والآثار ص ۲۲۱)

سایر مآخذ : دانشمندان آذربایجان ص ۲۵۷ .

۱- شرح سی فصل در معرفت تقویم :

خواجه نصیرالدین طوسی ، شرح ، تبریز ،

۱۳۲۲ ق ، سنگی ، خشتی ، ۱۲۴ ص .

۲- معرفت تقویم :

طهران ، ۱۳۰۲ ق ، سنگی ، خشتی ، ۵۲ ص .

عبدالعلی بن مصطفی قلی ادیب برومند :

(۱۳۰۰ ش - معاصر)

در قریه کز برخوار اصفهان متولد شده
تحصیلات ابتدائی و متوسطه را در رشته حقوق
بپایان رسانیده و موفق با خدایسانس گردیده .
پس از آن بشفل و کالت پرداخته و در ضمن از
اساتید ادبیات را آموخته است .

(سخنوران نامی معاصر ج ۲ ص ۶)

۱- در آستانه پیروزی :

آرول میخائیل ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۲

ش، سربى، رفقى، ۱۱۴ ص.

۲- سرود رهائى (شعر) :

طهران، ۱۳۳۱ ش، سربى، جيبى، ناشر

رکن الدين همايون فرخ، ۵۹ ص.

۳- ناله هاى وطن :

طهران، سربى، رفقى، ۱۳۰ ص.

دکتر عبدالعلى بن مرتضى ارسطا :

(۱۲۷۶ ش - معاصر)

تحصيلات ابتدائى و متوسطه و طب را در

خارج از ايران (دانشگاه بيروت) انجام داده

مدتى در بغداد مشغول طبابت بوده و چندین

سال در کرمانشاهان بسمت رئيس بهدارى و

پزشک قانونى انجام وظيفه نموده. اخير آمدت

هفت سال است که در طهران اقامت دارد و

معاون پزشکى قانونى ميباشد.

(نقل از خط مؤلف)

۱- البى نونيت باراهنماى سواد عمومى :

طهران، ۱۳۲۵ ش، سربى، رفقى، ناشر

۱۰۰ ص.

عبدالعلى بن منتعلى اسلام آبادى :

(۱۲۶۲ ق -)

پس از آموختن دروس مقدماتى به کلکته

رهسپار و بمدرسه انگليسى داخل شده

بعد از فراغت از تحصيل بمعلمى زبان فارسى

و عربى آن مدرسه انتخاب شد.

(تذکره علمای هند ص ۱۲۵).

۱- صیحه الاعمال و مرآت الاحوال :

(تاریخ اسلام آبادى).

آکره، ۱۸۸۹ م، سنگى، وزبرى، ۲۷۶ ص.

عبدالعلى ميرزا اوكتائى :

(- معاصر)

از فضلاى معاصر و سالهاى متمادى است

که رياست کتابخانه آستان قدس رضوى را

بعهده دارد و در مشهد مقدس مقیم است

۱- فهرست فاضليه :

(مدرسه فاضل خان علاءالملک تونى).

مشهد، ۱۳۰۹ ش، سربى، خشتى، ۲۶۵ ص.

۲- فهرست کتابخانه رضويه :

۳ جلد، مشهد، ۱۳۰۵ ش، سربى، رحلى،

۵۶۰ + ۳۹۲ + ۳۷۰ ص.

جلد چهارم، مشهد، ۱۳۲۵ ش، سربى،

رحلى، ۵۴۴ ص.

جلد پنجم، مشهد، ۱۳۲۹ ش، سربى، رحلى،

۶۸۴ ص.

عبدالعلى باقى شهرضاى :

(- معاصر)

۱- بهار ا ب :

طهران، ۱۳۴۰ ش، سنگى، جيبى، خطعلى

شاهميرى، ۲۴۱ ص.

شيخ عبدالعلى بن محمد باقر بيدگلى کاشانى

متخلص بصبحى ملقب بمؤيد :

( )

مؤيد دانای بزرگوار است بى نهايت شام

پرست و وطن پرور. از علوم عقليه و نقليه و

معارف حديثه و قديمه آگاهى و استحضار بکمال

دارد. باسکارنده اوراقش سابقه آشنائى و

يگانگى بيش از آنستکه در اين نامه توان

گنجايش داد. در اين ايام از تاليفات خود

با دارة فرستاده. . . از الفباى اختراعى

خود که براى فراگرفتن اطفال دبستان اسهل

قواعد هجائيه است با کليات تاريخى و حساب

و جغرافيا بقدر ضرورت در اين گنجينه ضبط

است. . .

طهران، ۱۳۲۲ ق، سنگی، خشتی، ۱۴۸ ص.

ابوالعباس بحر العلوم ملا عبدالعلی ابن

نظام الدین لکهنوی :

(- ۱۲۳۵ ق)

در حقه سالکی از علوم متعارفه نزد پدر خود فارغ گشت. بعد از فوت پدر نزد ملا جمال الدین مشغول شد. در اوائل حال وی سانه عظیمی بوطنش لکهنو پیش آمده بدان سبب بجهانپور روانه گشت و در آنجا بتدریس پرداخت بعد از آنجا به بهار و مدراس رفت. در ۱۲ رجب ۱۲۳۵ ق در گذشت و در مدراس مدفون گردید.

(تذکره علمای هند ص ۱۲۲)

۱- ازلات سته:

هند، ۱۲۹۹ ق، سنگی.

۲- شرح مسلم الثبوت :

لکهنو، ۱۸۶۸ م، سنگی، رحلی، ۶۳۰ ص.

۳- شرح مثنوی رومی :

لکهنو، ۱۲۹۰ ق - ۱۸۷۳ م، سنگی، رحلی،

۲۳۶ + ۲۱۱ + ۲۱۶ + ۲۵۳ + ۲۷۳

۲۸۶ ص.

سید عبدالعلی پرتوعلوی :

(۱۲۸۱ ش - معاصر)

در تهران متولد شده پس از پایان تحصیل مقدساتی در مدرسه اقدسیه بدارالمعلمین سابق دارد و از این مدرسه باخذ گواهی نامه موفق گردیده است. ضمن تحصیلات متوسطه در مدارس قدیمه نیز بدرس استادان علوم معقول حاضر میشده. سال ۱۳۰۰ ش به عراق عرب و مصر مسافرت و متجاوز از دو سال در جامع الازهر بتکمیل تحصیلات در قسمت معقول

(روزنامه ادب، سال ۱۳۲۰ ق شماره ۳۷)

بیدگلی که در تعلیم و تعلم ابنای وطن باهمت و غیرت ز ادتحمل بسی رنج و زحمت کرده و کتابی تألیف و طبع نموده که جامع هر گونه مطلب مفید از اصول دین و مسائل شرعی و تاریخ و جغرافیا و نقشه و لغات فرس قدیم و معین و میباید و مبلغی معلومات را آن بدست می آید. (روزنامه تربیت سال ۱۳۲۰ ق، شماره

۲۵۸)

۱- خجسته نامه مؤید :

طهران ۱۳۲۰ ق، سنگی.

۲- مجموعه مؤید :

(در آثار و مآثر شیخ هادی نجم آبادی که بیدگلی از خواص آن مرحوم بوده است - روزنامه تربیت سال ۱۳۲۲ ق)

طهران ۱۳۲۰ ق.

۳- نامه مؤید، نسخ مؤید، پستای مؤید :

طهران، ۱۳۱۹ ق، سنگی، رقی، ۳۰۴ +

۳۲ ص.

۴- هنایش خرد (دیوان شعر) :

۲۸۰ ص.

عبدالعلی جمشیدی :
(۱۲۹۷ ش - معاصر)

در کر بلا بدنیآ آمده . درشش سالگی بمکتب رفت و در سال ۱۳۰۵ ش بدبستان همان شهر وارد و در سال ۱۳۱۴ از مدرسه متوسطه کر بلا فارغ التحصیل گردید . پس از آن باتفاق پدر به بیروت عزیمت نموده و در کالج آمریکائی آنجا مشغول تحصیل شد ولی بعد آنجا را ترک گفته و بعراق مراجعت نمود و در دبیرستان (الثانویة المركزية) مشغول تحصیل شد و در سال ۱۳۱۷ باخذ دیپلم در رشته علوم موفق گردید . در سال ۱۳۱۷ بایران آمده و پس از گذراندن دوره تحصیلی دانشسرای عالی موفق بدریافت دانشنامه - لیسانس در علوم طبیعی شد . در مهر ماه ۱۳۲۴ بسمت دبیر دبیرستانهای پایتخت منصوب و بتدریس زبان انگلیسی و علوم طبیعی اشتغال یافت . در ۱۳۲۷ بنظامت دوره اول دبیرستان شرف منصوب گردید .
(سالنامه دبیرستان شرف تحصیلی ۲۸-۱۳۲۷ ص ۱۸)

پرداخته سپس از مصر باروفا رهسپار و در مدرسه عالی فلاحت برلن داخل شده و مدت دو سال در آن مدرسه تحصیل کرده ولی بواسطه لزوم مراجعت بایران موفق باخذ گواهی نامه از آن مدرسه نشده . پس از معاودت بایران ابتداء در وزارت دادگستری با سمت قضائی و سپس در راه آهن وارد خدمت شده و از سن ۱۳۱۱ ش بمعد در هنرسرائی عالی بتدریس ادبیات فارسی و زبان آلمانی اشتغال پیدا کرده . طبع شعر نیز دارد اشعار بهم سروده است .

(نخستین گنگره نویسندگان ایران ص ۶۱)
سایر مآخذ : سخنوران نامی معاصر ج ۲ ص ۶۰۰

۱- خودآموز و گرامر آلمانی :

طهران ۱۳۳۶ ش ، سری ، رقمی ، چاپ دوم
صفی علیشاه ، ۲۶۲ ص .

۲- راست و لو :

طهران ، ۱۳۱۰ ش ، سری ، رقمی ، ۷۹ ص .

۳- زندگانی علی بن ابیطالب :

عمر ابوالنصر ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۱۸ ش ،
سری ، رقمی ، چاپ دوم ، شرکت طبع کتاب ،

عبدالعلی بن اسمعیل طاعتی :
(۱۳۳۶ ق - معاصر)

بامداد اول رمضان در رشت تولد یافتیم.
پدرم اسمعیل در نخستین سال تولدم در -
حالیکه سه فرزند ذکور از خود بجا گذاشت
ومن کوچکترین آنان بودم جوان و مرد .
تحصیلات دبیرستانی را در رشته علمی
بسال ۱۳۱۸ بیابان رساندم . پس از آن
وارد دانشسرای عالی شده و در سال ۱۳۲۱
ش در رشته زبان و ادبیات فارسی و علوم
تربیتی با جلب تحسین تمام خاتمه دادم .

۱- استعداد آموزش اطفال :

ریولین هاری، ترجمه، طهران ۱۳۳۴ ش،
سربی، رقعی، صفی علیشاه، ۸۹ ص.

۲- بهداشت اطفال :

ج . روزول کارلاگر، ترجمه، طهران،
۱۳۳۵ ش، سربی، وقعی، صفی علیشاه،
۹۷ ص.

۳- جوانان چه میخواهند وجه میگیرند :

ه. ه. رمرز، ترجمه، طهران، ۱۳۳۴ ش،
سربی، رقعی، ۹۶ ص.

۴- چگونه باید بزرگان رفتار کنیم :

برنیس ل . نیوگارتن، ترجمه، طهران،
۱۳۳۴ ش، سربی، رقعی، نشریه کیهان،
۶۶ ص.

شیخ عبدالعلی بن خلف بن عبدالعلی آل عصفور :
(۱۳۰۳ ق -)

امام جمعه بوشهر از آل عصفور، بتاريخ
۱۳۰۳ ق درگذشت .
(المآثر والآثار ص ۱۵۹) .

سایر مآخذ : شهداء الفضيلة ص ۳۱۳ ،
فارسنامه ناصری ج ۴ ص ۲۰۴

۱- ازهار الانظار و مولد الاله الاطهار (عربی) :

شیراز، ۱۳۴۶ ق، سربی، رقعی، ۷۹ ص.

۲- جواب المسائل الارالیه (عربی) :

(در موضوع مبده حدوث اخباری و اصولی

و فرق آنان بایکدیگر)

طهران، ۱۲۸۵ ق .

۳. لذای الافکار در اصول (عربی) :

طهران .

ملا عبدالعلی شکر جی عبدلی :

(- معاصر)

۱- خیر الزاد لیوم المعاد (شعر عربی) :

بغداد، ۱۳۶۹ ق، سربی، رقعی، ۹۸ ص.

عبدالعلی کارنگ :

(- معاصر)

و تاکنون چهار سال است که در دوره دوم دبیرستانهای رشت و رشته های اختصاصی ادبی و طبیعی بتدریس دروس و فنون ادبی اشتغال دارم. شاعری من از آخرین سال های تحصیلی در دبستان آغاز میشود. (نخستین کنگره نویسندگان ایران) سایر مآخذ : سالنامه شرف سال ۱۳۲۸ ش.

۱- حدیث سعدی:

طهران، سریبی.

۲- دفاع از نین مراد:

طهران، سریبی.

۳- دینداری دکانداری نیست:

طهران، ۱۳۲۳ ش، سریبی، رقعی.

از دانشکده ادبیات تبریز فارغ التحصیل و با معدل ۱۶/۳۰ حائز رتبه اول شده است. (سالنامه دانشکده ادبیات تحصیلی ۲۹ - ۱۳۳۰).

۱- ادبیات پارسی، سال چهارم دبیرستان:

بمشارکت علی اکبر صبا، حسن محمد خانلو، علی لک دینچی، تبریز، ۱۳۳۴ ش، سریبی، وزیری، ۱۰۳ ص.

۲- تالی و هزلانی:

(تحقیق در باره دو لهجه ایسرانی در آذربایجان)

تبریز، ۱۳۳۳ ش، سریبی، وزیری، مطبوعاتی واعظپور، ۱۶۶ ص.

۳- تاریخ تبریز:

مینورسکی، ترجمه، تبریز، ۱۳۳۷ ش،

سریبی، وزیری، و ۱۳۸ ص،

۴- خلخالیک لهجه از آذری:

تبریز، ۱۳۳۴ ش، سریبی، وزیری، ۱۶ ص

۵- دستور زبان فارسی:

بمشارکت صبا، با تمنا نقلیچ، دولت آبادی،

شهرستانی، فرهنگ، لک دینچی، محمد -

حاج عبدالعلی بن حاج محمد حسن فائز تبریزی:

(۱۳۱۳ ق - معاصر)

در ۲۸ صفر ۱۳۱۳ ق در محله خاقانی

تبریز تولد یافته. از شعرای مرثیه گوی

معاصر و اکنون در طهران مقیم است.

۱- دیوان چهارده معصوم (شعر):

طهران، ۱۳۶۸ ق، سریبی، جیبی، مصطفوی،

۹۸ ص.

خانلو، تبریز، برای ۵۳ و ۶ دبستانها،

۱۳۳۷ ش، سری، جیبی، ۴۶ ص.

۶- دستور زبان کنونی آذربایجان:

تبریز، ۱۳۴۰ ش، سری، وزیرى، ۵۲ ص.

نظام الدین ملاعبدالعلى بن محمد میرجندی:

(۹۳۲ ق)

جامع اصناف علوم محسوس و منقول

است و حاوی انواع فروع و اصول. در علم

نجوم و حکمیات بی مثل و بدل است و در

شیوه زهد و تقوی ضرب المثل. علم حدیث

را نزد خواجه غیاث مطالعه نموده و آن-

جناب بصفت تسوابع و پرهیزکاری و حلم

و دینداری اتصاف دارد و همواره نقش

افاده و تالیف بر صحیفه خاطر شریف میسگارد.

بر تذکره و تحریر مجسطی و شمسیه حساب و

زیج جدید گورگانی شروح مفیده در

سلك تحریر کشیده و رساله شریفه در ایعاد

واجرام در عقد انشاء منتظم گردانیده.

(حبیب السیر جزم ۲ از جلد ۳ ص ۱۱۷).

سایر مآخذ: تاریخ بهارستان آیتی.

۱- بیست باب در معرفت تقویم:

طهران، ۱۲۶۶ ق، و ۱۲۷۱ ق، و

۱۲۷۶ ق و ۱۲۸۲ ق.

تبریز، ۱۳۲۰ ق، سنگی، خشتی، ۵۲ ص.

مورخ السلطنه عبدالعلى پیشخدمت همایونی:

( )

۱- اللرة البيضاء فی مشاهیر النساء:

طهران، ۱۳۲۳ ق، ۳۱۷ ص.

طهران، ۱۳۲۵ ق.

سدید السلطنه عبدالعلى مستوفی نوری:

( )

۱- ایضاح المشكلات:

طهران، ۱۳۴۳ ق، سنگی، رقمی، ۲۶۸ ص.

باغزلیات وثوق الوزاره افضلی.

حکیم عبد العلیم نصرالله احمدی خورجوی

ناظم فوجداری حیدر آباد:

(۱۲۹۹ ق)

مولوی نصرالله خان ساکن خورجه

از قبیله افغانه خویشکی، نامش عبدالعلیم

بود. از علمای عصر اکتساب علوم متداوله

رسمیه کرده استعداد کامل حاصل نمود و

بمزاوالت علمی میپرداخت. در سرکار -

انگریزی معزز بود. بعد استحصال حق

تقاعد از آن سرکار بر سرکار نظام حیدر -

آباد بمنصب صدر تعلقه دار سرافرازی

یافت. بسال ۱۲۹۹ ق وفات یافت.

(تذکره علمای هند ص ۲۳۷).

۱- تنویر کدایبر، در فلسفه:

هند، ۱۲۸۵ ق، سنگی.

۲- جامع فتح خان:

دهلی، ۱۸۴۸ م، سنگی، رقمی، ۸۴ ص.

۳- المعالجة المؤدبة بالنسخ المجرية:

(شرح رباعیات طب یوسفی).

یوسف بن محمد هروی، شرح، لکهنو،

۱۲۸۶ ق، سنگی، رقمی، ۲۸۶ ص.

گامبور، ۱۲۹۹ ق، سنگی، رقمی، ۳۰۶ ص.

عبدالغفار:

( )

۱- الفاء قاضی:

لاهور، ۱۹۲۸ م، سنگی، وزیرى، ۶۴ ص.

عبدالغفار توسرکانی:

(- معاصر)

۱- برهاد الدین فر د اثنین و سبعین:

رقم، بی تاریخ، سری، جیبی، ۸۴ ص.

عبدالغفار طهوری:

(- معاصر)

۱- مختصری از شرح حال و منتخبی از اشعار دهخدا:

طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، جیبی، باهتمام

طهوری، ۶۴ ص.

عبدالغفار غفاری:

(- معاصر)

مقیم اصفهان .

۱- شاهنامه ارتش پهلوی (دعری):

اصفهان، ۱۳۳۷ ش، سری، رقعی، ۱۳۷ ص.

عبدالغفار بن محمد بن یحیی:

( )

۱- حاشیه علی تهذیب النطق (عربی):

ملا عبدالله، حاشیه، طهران، ۱۳۲۳ ق.

سنکی، وزیر، چاپ شیخ رضا، قسمتی از

آن در هامش حاشیه ملا عبدالله.

نجم الملك نجم الدوله حاج میرزا عبدالغفار

ابن آخوند علیه محمد اصفهانی:

(۱۲۵۹-۱۳۲۶ ق)

علوم ریاضی ایرانی را خدمت والد خود و ریاضیات اروپائی و بسیاری از فنون جدید را در مدرسه دارالفنون تحصیل و تکمیل کرده و سالهاست که در فنون ریاضیه داخله و خارجه و غیرها بتدریس و تصنیف میگذراند و آثار قلم آن استاد را بسیار است و برخی بطبع رسیده و بر حسب حکم همایونی سالهاست که طبع بتقویم استخراجی وی اختصاص و انحصار یافته و گذشته از فنون اضافی خود بشخصه انسانی است کامل ذاتاً درویش صفت و وارسته و بی تعین میباشد و باهل فقر و سیر و سلوک زاید الوصف معتقد است. همانا وقتی که در مراتب و مقامات امثال وی می بینیم حکمت این همه خرج گراف که در این عهد همایون براه مدرسه دارالفنون تحمل شده است - رأی العین می نگریم (المآثر والآثار ص ۱۹۲)

در جمادی الاول ۱۳۲۶ ق در گذشت.

سایر مآخذ: بدیع التواریخ نعمت فسانی

نسخه خطی، مرآت البلدان ج ۲ ص ۲۵۴.

حاشیه کشکول شیخ بهائی ص ۱۵۱.

۱- اصول اوائل هندسه و عملیات آن:

طهران، ۱۳۱۷ ق، سنکی، جیبی، ۱۲۶ ص

۲- اصول علم جغرافیا سیاسی و طبیعی:

طهران، ۱۲۹۸ ق، سنکی، خشتی، ۲۸۸ ص.

۳- اصول مثلثات مستقیمه الخطوط:

طهران، ۱۲۹۲ ق، سنکی، ۱۱۰ ص.

طهران، ۱۲۹۱ ق، سنکی، خشتی، ۱۵۹ ص.

۴- اصول هندسه:

طهران، ۱۲۹۲ ق، سنکی، خشتی،

۲۸۶ ص.

طهران، ۱۳۱۹ ق، سنکی، خشتی،

۴۴۵ ص.

- طهران ، ۱۳۳۳ ق ، سنگی ، وزیرى ،
چاپ سوم ، ۴۴۵ ص .
۵ - اطلس تازه جغرافيا :
طهران ، ۱۳۰۸ ق ، اداره انطباعات ۴۸
ورق نقشه .
۶ - بداية الجبر :
طهران ، ۱۳۱۹ ق ، سنگی ، ۳۲۰ ص .
۷ - بداية الحساب بادو هزار مسئله :
طهران ، ۱۲۹۲ ق ، سنگی ، رقمی ، ۴۷۰ ص
طهران ، ۱۳۲۲ ، سنگی ، ۲۷۰ ص .
طهران ، ۱۳۲۸ ق ، سنگی ، چاپ سوم ،
۲۷۰ ص .
۸ - بداية الحساب بدون مسائل :
طهران ، ۱۲۹۲ ق ، سنگی ، جیبی ،
۴۷۸ ص .
طهران ، ۱۳۱۱ ق ، سنگی .
۹ - بداية النجوم درهیت جدید :
طهران ، ۱۳۱۹ ق ، سنگی ، جیبی ،
۱۷۶ ص .
۱۰ - بداية الهندسه :
طهران ، ۱۳۱۸ ق ، سنگی .
۱۱ - جداول التاریم :
طهران ، ۱۲۹۲ ق ،
۱۲ - رساله تطبیقه :
(مطابقه وتحويل تاریخ هجرى ومسیحی از
ابتدای هجرت تا هزار و چهارصد سال و از
ابتدای میلاد تا دو هزار سال) .
طهران ، ۱۳۲۱ ق ، سنگی ، جیبی ، ۸۰ ص
۱۳ - عیون اخبار الرضا (عربی) :
طهران ، ۱۳۱۷ ق ، سنگی ، وزیرى ، خط
زین العابدین قمی ، باهتمام نجم الدوله ، ۳۸۷ ص
۱۴ - فروع علم جغرافيا :
طهران ، ۱۳۰۱ ق ،
۱۵ - كفاية الجغرافيا طبعی و سیاسی :

- طهران ، ۱۲۹۸ ق ، سنگی ، رقمی ، ۲۸۳ ص
طهران ، ۱۳۱۹ ق ، سنگی ، رقمی ، ۲۹۰ ص
۱۶ - كفاية الحساب :
طهران ، ۱۲۹۱ ق ، سنگی ، رقمی ، ۴۴۶ ص ،
۱۷ - كفاية الهندسه :
طهران ، سنگی .
۱۸ - مجموعه علم ایرانى :
طهران ، ۱۳۳۳ ق ، سنگی .
۱۹ - منتخب مرصاد العباد :
طهران ، ۱۳۰۱ ق ، سنگی ، ۳۸۱ ص .
۲۰ - وسيط الحساب اصول حساب ابتدائى :
طهران ، ۱۳۱۸ ، سنگی ، رقمی ، ۴۰۸ ص

عبد الغفار همدانى :

( )

يكي از خطاطين بوده است .
۱ - توسل :

طهران ، ۱۳۱۰ ق ، سنگی .
۲ - جدى الشافى :

طهران ، ۱۳۰۲ ق ، سنگی ، درهامش آن
ديوان جودى خراسانى .

عبد الغفور سجاوندى :

( )

۱ - رساله هزده آيات :

حيدر آباد دكن ، ۱۳۷۰ ق ، ۵۹ ص .

عبد الغفور فرهادى كابلئى :

(- معاصر)

۱ - منصور حلاج وقوس سرگذشت او :

لوئيس ماسينيون ، ترجمه ، پاریس ، ۱۳۳۰
ش ، فوتومكانيك ، خشتى بزرگ ، ۴۱ ص .

رضى الدين ملا عبد الغفور لاری

(- ۹۱۲ ق)

از شهر لار فارس است، گویند از اولاد
سعد بن عباده انصاری است و از نلامذه ملا
عبدالرحمن جامی و در غالب علوم متداوله
یگانه بوده. حواشی بر شرح جامی و نفحات
الانس وی معروفست و در تصوف به سلسله
نقشبندیه متصف است، بسال ۹۱۲ قوفات
یافت (طرائق الحقائق ج ۳ ص ۴۸)
بگفته صاحب کتاب از سعدی تا جامی ص
۵۱۹ قبر او در هرات و در جوار استاد
خود در خیابان هرات مدفونست .
سایر مآخذ: خزینة الاصفیاء ج ۱ ص ۵۹۸ ،
کتاب جامی تألیف علی اصغر حکمت ص ۱۷۶ .
مجاهد پیام نو سال ۴ شماره ۹ ص ۵۴ .
۱ - حاشیه علی شرح الکافی (عربی) :
ابن حاجب ، شرح ملا عبدالرحمن جامی ،
استانه ۱۲۸۲ ق و ۱۳۰۶ ق و ۱۳۰۹ ق
و ۱۳۰۹ ق .
لکهنو ، سنگی ، وزیر ، ۵۹۸ ص ، ۱ ،
حاشیه ملا عبدالحکیم .

ابو محمد عبدالغفور ناسخ:

( )

۱ - دیوان شعر :

لکهنو ، ۱۲۹۱ ، سنگی وزیر ،

۲ - قند فارسی ، منتخب اشعار :

لکهنو ، ۱۸۷۲ ، سنگی ، وزیر ، ۱۱۸ ص .

۳ - گنج تاریخ واره فان :

کانپور ، ۴ - ۱۲۹۲ ق ، سنگی ، وزیر ،

۱۲۸ + ۵۰ ص

۴ - مرغوب دل ، رباعیات :

لکهنو ، ۱۸۷۴ ، سنگی ، وزیر ، ۲۴ ص

لکهنو ، ۱۲۹۱ ق ، سنگی ، وزیر ، ۲۴ ص .

۵ - نیرنگ فصاحت :

غزلی پور ، ۱۲۹۲ ق ، سنگی ، وزیر ،
۱۶ ص .

عبدالغفور ندیم کابل:

(۱۲۹۸ - ۱۳۳۵ ق)

۱ - دیوان شعر :

کابل .

عبدالغنی بن ابیطالب کشمیری:

( )

از شاگردان ملا محمد صالح بن عبدالباقی

ابن ملا صالح مازندرانی مشهور بآبزرک

اصفهان بوده است (الذریعة ج ۵ ص ۵۴)

۱ - جامع الرضوی :

محقق حلی ، ترجمه شرایع الاسلام ، ۲ جلد ،

۱۳۰۳ ق ، سنگی ، وزیر ، ۴۰۶ +

۴۲۰ ص .

۱ - کانپور ، ۱۳۰۸ ق ، سنگی ، وزیر .

مولوی عبدالغنی بن سکندر جنگ

متخلص بامیر :

(۱۳۰۶ ق)

۱ - ارمغان :

آگره ، ۱۳۲۳ ق ، سنگی ، رقی ، ۲۷۵ ص

۴ جلد ، آگره ، ۱۹۰۴ م ، سنگی ، وزیر

۲ - نظم دلچسب :

هند ، سنگی .

ملا عبدالغنی حافظ شروانی:

( )

۱ - انوار الرمل :

هند ، ۱۲۹۳ ق و ۱۳۱۳ ق ، سنگی ،

لکهنو ، ۱۳۳۵ ق ، سنگی ، وزیر ، ۵۲۴ ص .

لکهنو ، ۱۸۷۷ ، سنگی ، وزیر ، بتصحیح

عزیز الحسن ، ۵۲۴ ص
بمبئی سنگی .

ابومحمد عبدالغنی شکیب :

( )

۱- تأثیر درد ، شرح حال خواجه الله بخش :
دهلی ، ۱۳۱۹ ق ، سنگی ، وزیری ، ۳۶ ص .

حاج میرزا عبدالغنی قراچه داغی :

(۱۳۱۶ ق)

قراچه داغی الاصل ساکن تبریز . در
فقه و اصول و تفسیر و علوم عربیه و شعب ادب
مهارتی کامل و حدفتی فائق دارد ، او برادر
میرزا حاج آقامدرس ریاضی استاد المنجمین
است . چند سال قبل مقیم دار الخلافه بود .
علمای عظام باو تکریم و احترام همی مسلوک
مینمودند و در این تاریخ در تبریز از وجود
او قرین تقدم و تبریز است ، منظومه اش در فقه
مطبوع افتاده علی المعنین .
(المآثر والآثار ص ۱۷۶)

حاج میرزا عبدالغنی مجتهد اهر که یکی
از فحول علماء واجله دانشمندان شهر و در
علوم دینیہ و مراسم یقینیہ مهارت و حدافتی
یکمال داشت و در فهم و فراست متبحر و جامعیت
کمتر کسی بوی میرسید در ۱۶ رمضان ۱۳۱۶
ق در تبریز بر حمت ایزدی پیوست .
(روزنامه ناصری سال ۱۳۱۶ ق شماره ۳۶)

۱- فريدة الثانی منظومه در صلاة (شعر عربی) :

(متمم منظومه بحر العلوم)

طهران ، ۱۳۰۲ ق ، سنگی .

محمد عبدالغنی موفرخ آبادی :

(- ۱۹۱۶ م)

۱- ارمغان آصفی :

(افعال فارسی با شواهد شعری)

آکره ، ۲۳ - ۱۳۲۶ ق ، سنگی ، رقعی ،
۲۰۱ + ۲۷۵ + ۲۱۸ + ۲۲۰ + ۱۶۳ +
۲۵۶ + ۱۸۳ + ۱۹۶ ص .

۲- تذكرة الشعراء :

علیگره ، ۱۹۳۶ م ، سنگی ، وزیری ،
۱۴۶ ص .

۳- حوار العرب ، در لغت :

علیگره ، ۱۹۰۴ م .

عبدالغنی میرزا یوف :

( )

۱- رود کو و اکتشاف غزل :

استالین آباد ، ۱۹۵۷ م ، سربی ، رقعی ،
نشریه آکادمی تاجیکستان ، ۷۷ ص .

عبدالغفور :

( )

۱- حجة الاسلام :

دهلی ، ۱۸۷۸ م ، سنگی ، وزیری ، ۵۶ ص .

میر عبدالفتاح بن سید علی حسینی مراغی :

(- ۱۲۵۰ ق)

از شاگردان شیخ موسی و شیخ علی
فرزندان شیخ جعفر کاشف الغطاء بوده و پنجف
در گذشته است .

مآخذ ، دانشمندان آذربایجان ص ۲۵۸ ،
الذریعه ج ۶ ص ۱۵۱ ، فهرست رضویه ج ۵
ص ۴۶۷ .

۱- عناوین الاصول (عربی) :

تبریز ، ۱۲۷۴ ق ، سنگی ، رحلی ، به
تصحیح محمد حسین و سید مهدی کرمانی
بی شماره صفحه .

ایران ، ۱۲۹۷ ق ، سنگی ، وزیری ، خط

محمد باقر اروجنی ، ۴۰۵ ص .

میر عبدالفتاح موسوی مراغی متخلص به اشراق :

(- ۱۱۷۵ ق)

شیخ الاسلام عصر خود در مراغه بوده و بصحبت میر محمد تقی شاهی مشهدی رسیده و مرید او شده . پس از آن بمراغه برگشته و در آنجا متوطن شده . بسال ۱۱۷۵ با آنجا در گذشت و در جنوب آن شهر در سر راه محال هشت رود مدفون گردید . در ایام حیاتش معروف به میر بوده است .

(مقدمه کتاب)

۱- ساقی نامه و مثنوی ریاض الفوج (شعر) :

تبریز ، ۱۳۳۸ ش ، سنگی ، سری ، رقمی ،
باحواشی سیدیونسی ، ۵۲ + کبص .

عبدالفتاح فومنی :

(- زنده در سال ۱۰۳۸ ق)

بگفته خود فومنی در تاریخ گیلان در سنه ۱۰۱۸ ق بایهزاد بیک وزیر فومن در مسافرت به لشت نشام همراه بوده و هنگامیکه بهزاد بیک از وزارت گیلان معزول شده عبدالفتاح فومنی یکی از سه اشخاصی بوده است که برای تصفیه حساب چهارده ساله بیه پس معین شده بود . در سال ۱۰۳۸ که عادل شاه از رشت بقصد تسخیر فومن حرکت کرده بود عبدالفتاح باتفاق چند تن از اعیان آنجا با اهل و عیال عازم عراق شدند بهمین جهت در تاریخ خود مینویسد : (این کتاب را موقعی که در گوشه غربت و انقطاع بسر میبرد نوشته است)

(مقدمه تاریخ گیلان)

۱- تاریخ گیلان :

پطرزبورگ ، ۱۲۷۴ ق ، ناشر برنهاردان ،
۲۷۰ + ۲۱ ص .

رشت ، ۱۳۱۵ ش ، سری ، رقمی ، نشریه
دبیرستان شاهپور ، ۲۱۸ ص .

مولوی سید عبدالفتاح اشرفعلی بن عبدالله حسینی گلشن آبادی :

(- زنده در سال ۱۲۸۴ ق)

از سادات نقویه ساکن گلشن آباد بوده . عالم فاضل و تحصیل علوم متعارفه را نموده و در سنه ۱۲۶۴ ق بعد از امتحان مسند افتا را یافته . در سال ۱۲۷۱ ق بمنصب افتای عدالت ضلع خانه بس ممتاز گشت و در سال ۱۲۸۴ ق بمدرسه الفلستن واقع در بمبئی مدرس عربی و فارسی شد . اکنون در وطن خود مقیم است .

(تذکره علمای هند ص ۱۲۶)

۱- اشرف القوانین ، دستور زبان فارسی :

بمبئی ، ۱۸۷۶ م ، ۱۰۳ ص .

۲- تحفة العقال فی الاصطلاحات والامثال :

(امثال عربی ، فارسی ، انگلیسی ، هندی)

بمبئی ، ۱۸۷۲ م ، ۲۰۸ ص .

۳- خزانه العلوم (عربی) :

بمبئی ، ۱۸۶۸ م ، سنگی ، ۹۶ ص .

۴- صد حکایت :

بمبئی ، ۱۲۸۲ ق ، سنگی ، وزیری ، ۸۸ ص

۵- صد حکمت :

بمبئی ، ۱۸۹۰ م ، سنگی ، وزیری ،

۱۶۰ ص .

بمبئی ، ۱۳۰۱ ق ، سنگی ، رقمی ، ۱۸۴ ص .

بمبئی ، ۱۲۹۰ ق ، سنگی ، رقمی ، ۲۰۰ ص .

بمبئی ، ۱۳۳۸ ق ، سنگی ، رقمی ، ۱۴۴ ص .

لاهور، ۱۳۱۰ ق، سنگی، رقمی ۱۰۴ ص.

۶- کلید دانش :

گانیور، ۱۲۶۶ ق، سنگی، وزیري،

۴۶ ص.

۷- مصدر الافعال :

بمبئی، ۱۸۷۰ م، سنگی، وزیري، ۹۶ ص.

سید عبدالقادر :

( )

۱- مثنوی خردنامه، جنگ‌نامه بلغارستان :

دهلی، ۱۳۱۳ ق، سنگی، وزیري، ۷۴ ص.

ابو محمد غوث اعظم محیی الدین سید -

عبدالقادر بن ابی صالح بن موسی حسنی

حسینی جیلانی:

(۴۷۱-۵۶۱ ق)

سلسله قادریه، منسوب باوست مولدش

گیلان و از سادات حسنی بوده و بعد از تمام

بعلوم ادبیه و فقه و حدیث مشغول گردیده .

بعد از تکمیل علوم ظاهر به تحصیل مقامات

باطن پرداخت و بمجاهدت و ریاضت اشتغال

نمود و بالاخره لباس خرقه وی بچند واسطه

بمعروف کرخی رسید . شیخ سعدی در گلستان

گوید که عبدالقادر گیلانی را دیدم در حرم

کعبه روی بر حصا نهاده میگفت ای خداوندا

بر من ببخشای و اگر هر آینه مستوجب عقوبتم

بقیامت مرا نابینا برانگیز تا بر روی نیکن

شر مسار نکردم ... بعضی شیخ عبدالقادر را

از جیل بغداد دانسته اند نه گیلان . وفات

وی در سنه ۵۶۱ ق بوده است .

(طریق الحقایق ج ۱ ص ۵۲)

سایر مآخذ : خزینه الاصفیاء ج ۱ ص ۹۴ .

تذکره حسینی ص ۲۸۵ .

۱- اکسیرالاکبر فی کبریت الاحمر :

هند، ۱۸۷۱ م، وزیري .

۲- دیوان غوث اعظم (شعر) :

لکهنو، ۱۲۸۶ ق، سنگی، رقمی، ۵۶ ص .

لکهنو، ۱۸۶۵ م، سنگی، رقمی، ۵۶ ص .

لکهنو، ۱۳۰۹ ق، سنگی .

۳- غنیة الطالبین (عربی)

ترجمه بین السطور از عبدالحکیم سیالکوٹی

دهلی، ۱۳۰۰ ق، سنگی، وزیري،

۱۱۰۴ ص .

۴- فتوح الحرمین (شعر) :

لکهنو، ۱۸۷۵ م، سنگی، وزیري،

۱۳۳ ص .

لکهنو، ۱۸۹۳ م، سنگی، وزیري،

۱۳۸ ص .

دهلی، ۱۸۷۵ م، سنگی، وزیري، ۳۴

ص .

۵- فتوح الغیب (عربی) :

لکهنو، ۱۸۸۱ م، سنگی، وزیري، ۴۲۴

ص + ۴، باشرح فارسی از عبدالحق محدث

دهلوی .

۶- مکتوبات :

گانیور، ۱۸۸۱ م، سنگی، وزیري، ۵۲

ص، با مکتوبات شرف الدین یحیی منیری .

۷- هفتاد و دو ملت :

هند، ۱۸۷۲ م، وزیري .

عبدالقادر احمد يوسف :

(- معاصر)

۱- الامام علی الرضا (عربی) :

بغداد، بی تاریخ، سری، رقمی، ۱۲۴ ص

شاه محمد عبدالقادر بن شیخ احمد قادری:

( )

۱- احوالات شاه محمد عبدالقادر مسمی بمذاح قادریه :

حیدرآباد دکن ، بی تاریخ ، سنگی ، رقمی ،
۱۳۴ ص .

۲- معدن الجواهر :

حیدرآباد دکن ، ۱۳۰۴ ق ، سنگی ، وزیری
۱۶۸ ص .

عبدالقادر حاتم :

(- معاصر)

۱- کانال سوئر :

چاپ ۱۹۵۶ م ، سری ، رقمی ، ۱۰۶ ص .

محمد عبدالقادر حیدر آبادی :

( )

۱- فغان راز (شعر) :

هند ، ۱۳۳۹ ق ، سنگی ، رقمی ، ۲۰۲ ص .

عبدالقادر خطیبی شهر بانی :

( )

۱- تذکرۃ الشعراء اوشعراء بغداد و کتابها (عربی) :

(بین سنوات ۱۲۰۰-۱۲۴۹ ق)

بغداد ، ۱۹۳۶ م ، سری ، باهتمام مار -
الکرملی .

شیخ عبدالقادر سرفراز :

( )

۱- فهرست کتابخانه دانشگاه بمبئی (فارسی ، انگلیسی ،
عربی) :

بمبئی ، ۱۹۳۵ م ، سری ، وزیری ، ۴۳۰ ص

ابوبکر محیی الدین عبدالقادر بن شیخ ابن

عبدالله عیدرس شافعی حضرمی گجراتی :

(۹۷۸ - ۱۰۳۷ ق)

در ربیع الاول ۹۷۸ در احمد آباد کجرات
متولد شده . نزد علمای وقت اکتساب علوم
نموده دانشمند متبحر گشت و علوم عجیبه
وفنون غریبه شایع کرد . در احمد آباد کجرات
رحلت نمود .

(تذکرۃ علمای هند ص ۱۲۹)

سایر مآخذ : نزہۃ الخواطر ج ۵ ص ۲۳۵ ،
ہدیۃ العارفین ص ۶۰۰ ، نور السافر
ص ۳۴۴ .

۱- النور السافر عن اخبار القرن العاشر (عربی) :

بغداد ، ۱۳۵۳ ق ، سری ، وزیری ،
۵۰۸ ص .

عبدالقادر بن عبدالحق بیدل عظیم آبادی :

(۱۰۵۴-۱۱۳۳ ق)

از نژاد قوم برلاس است . در بلده عظیم
آباد پتنه متولد شده و در هندوستان نشو و نما
یافته . در بادی حال ملازم محمد اعظم بود
بعد ترک این شغل گفته در شاه جهان آباد منزوی
شد . پس از دہلی بجانب لاہور رفت و ثانیاً
بشاه جهان آباد برگشت و در این شهر اخیر
در سنہ ۱۱۳۳ ق در گذشت و در صحن خانہ
خود مدفون گردید .

(مآثر الکرام ج ۲ ص ۱۴۸)

سایر مآخذ : تذکرۃ مرآت الخیال ص ۲۰۴ ،
تذکرۃ سرخوش ص ۱۴ ، تذکرۃ حسینی
ص ۷۴ ، تذکرۃ نصر آبادی ص ۴۵۱ ،
شمع انجمن ص ۸۲ ، ریاض العارفین ص ۷۰ .

۱- چهار عنصر بیدل (شعر) :

لکھنؤ ، سنگی ، رقمی ، ۵۰۸ ص .

۲- دیوان شعر :

بمبئی ، ۱۲۹۹ ق ، سنگی ، وزیری ، ۱۳۶ +
۳۵۸ + ۱۰۰ + ۵۲ + ۷۱ ص .

بمبئی، ۱۹۱۴ م، سنگی .

بمبئی، ۱۸۷۵ م، سنگی، وزیری، ۳۷۶ ص.

دهلی، ۱۸۸۳ م، سنگی، وزیری، ۶۸ + ۲۲۰ ص.

کانپور، ۱۸۸۶ م، سنگی، وزیری ۲۵۸ ص.

لکهنو، (کلیات، نکات، رقعات، دیوان،

عناصر، چهارعنصر) ۱۲۸۷ ق، سنگی، رقمی

۵۸۹ ص.

۳- رقعات :

هند، ۱۲۶۱ ق و ۱۳۰۲ ق، سنگی، ۱۵۶ ص.

۴- ساقی نامه (مثنوی) :

سیالکوٹ، ۱۸۸۳ م، سنگی، خشتی،

۱۷۶ ص.

۵- غزلیات :

تاشکند، ۱۳۳۳ ق، سنگی، رقمی، ۱۲۰ ص.

۶- کلیات (شعر) :

(عرفان، طور معرفت، مثنوی، چهارعنصر،

رقعات، نکات، اشارات، حکایات، غزلیات،

رباعیات، طلسم، حیرت)

بمبئی، ۱۲۹۹ ق، سنگی، وزیری، ۶۶ +

۱۹ + ۳۲ + ۱۳۶ + ۵۲ + ۳۸ + ۱۸ +

۳۵۸ + ۷۱ ص.

هند، ۱۲۷۸ ق، سنگی.

عبدالقادر عقیلی تاروتی:

( )

۱- الزافات المحسنة فی رثاء العترة الطاهرة النبوية

(عربی) :

نجف، ۱۳۷۱ ق، سری، وزیری، ۲۰۷ ص.

عبدالقادر معروف بغدادی بگلستان راز:

( )

۱- فیض معنوی :

مدراش، ۱۳۲۱ ق، سنگی، وزیری، ۳۵ ص.

ملا عبدالقادر بن ملوکشاہ بدیوانی:

(۹۳۷-۱۰۰۴ ق)

از اکابر بلده بدیوان و بفضل و کمال متصف

بود . بملازمت اکبر شاه منسلک شده در-

محفل خلوت بارداشت . اکثر با انتخاب و ترجمه

کتب هندی به مأمور میشد کتاب راماین بفارسی

ترجمه کرده و تاریخ کشمیر منتخب کرده و در

تاریخ گوئی مهارتی وافر داشت . منتخب -

التواریخ بدیوانی که در ۲۳ ج ۲ سال ۱۰۰۴

ق اتمام پذیرفته برحقگوئی و فضل و کمال

او دلیلی واضحست . ترجمه سنکاسن تیشی

موسوم بنامه خردافزا که از آن تاریخ ترجمه

برمی آید نیز از صناعت او است.

(تذکره علمای هند ص ۱۳۰)

سایر مآخذ: تاریخ ادبی برون ترجمه رشید

یاسعی ص ۱۶۱ و ص ۱۳۳، سالنامه پارس

سال ۱۳۲۷ ش ۵۷ بقلم سعید نفیسی. شمع

۲۹۹

۱- منتخب التواریخ :

(ضمن وقایع هر سال شرح حال علماء و شعراء)

۳ جلد، کلکته، ۶۵-۱۸۶۹ م، سری،

وزیری، به تصحیح ولیم ناسیولیس و احمد-

علی صاحب، ۴۹۲+۴۰۷+۴۱۱ ص.

۵ جلد، کلکته، ۱۸۴۸ م، وزیری.

نصرت الدین ابوالمظفر عبدالقادر ناظم :

( )

۱- کلمات مخفیه :

لکهنو، ۱۲۹۸ ق، سنگی، وزیری، ۲۸ ص.

ابوبکر عبدالقاهر بن عبدالرحمن بن محمد

اشعری شافعی جرجانی:

۴۷۱

(۴۷۴ ق)

ادیب نحوی لغوی - از پیشوایان نحو و ادبیات عرب و از مشاهیر علمای علم معانی و بیان بوده است .
(ریحانة الادب ج ۱ ص ۲۵۹)
سایر مآخذ : الکنی والقاب قمی ج ۲ ص - ۱۲۸ ، معجم المؤلفین ج ۵ ص ۳۱۰
۱- اسرار البلاغة (عربی) :
استانبول ، ۱۹۵۴ م ، سری ، وزیري ، ۴۸۵ ص .
۲- شرح مائة عامل (عربی) :

متن از جرجانی ، شرح ، با یادداشت‌هایی از الهی بخش زبان فارسی ، لکهنو ، ۱۲۵۹ ق سنکی ، وزیري ، ۵۲ ص .

لکهنو ، ۱۸۶۹ م ، سنکی ، وزیري ، ۵۰ ص .

لکهنو ، ۱۲۵۹ ق ، سنکی ، وزیري ، ۵۲ ص .

لکهنو ، ۱۸۸۲ م ، سنکی ، وزیري ، ۵۰ ص .

گانیور ، ۱۳۰۴ ق ، سنکی ، وزیري ، ۷۲ ص .

گانیور ، ۱۲۱۶ م ، سنکی ، وزیري ، ۸۰ ص .

کلکته ، ۱۹۵۱ م ، سنکی ، وزیري ، ۵۰ ص .

گانیور ، ۱۸۸۷ م ، سنکی ، وزیري ، ۷۲ ص .

گانیور ، ۱۸۹۶ م ، سنکی ، وزیري ، ۵۰ ص .

دهلی ، ۱۹۰۶ م ، سنکی ، وزیري ، ۱۰۸ ص .

دهلی ، ۱۸۷۰ م ، سنکی ، وزیري ، ۵۰ ص .

لاهور ، ۱۸۹۶ م ، سنکی ، وزیري ، ۱۲۰ ص .

۳- شرح نظم العوامل الموسومة بالثمة :

متن از جرجانی ، لاهور ، ۱۸۹۸ م ، سنکی ،

وزیري ، ۳۲ ص .

۴- کشف المنظوم مائة عامل (عربی) :

جرجانی ، شرح احمد بن عبد القدیر اسرائیلی ،

چونیور ، ۱۳۲۱ ق ، سنکی ، وزیري ، ۵۰ ص .

ابومنصور عبد القاهر بن طاهر بن محمد -

تمیمی بغدادی :

(- ۴۲۹ ق)

از مشاهیر ادباء و فقهای شافعی ه است .
اوراد حساب و فرائض ید طولی بوده است .
مولد و منشاء او بغداد است سپس به نیشابور شد و تا گاه وفات بدانجا میزیست . وی فقه از ابواسحق اسفراینی فرا گرفت و پس از مرگ استاد خویش بجای او در مسجد عقیل بتدریس و اعلام پرداخت و وی صاحب ثروت و مالی بسیار بود و طلاب علوم را از مال خویش احسان میکرد و در سال ۴۲۹ با سفر این درگذشت (لغت نامه دهخدا ص ۸۶۷)

۱- اصول الدین ، تبصرة البغدادية (عربی) :

(کتاب اصول الدین معروف به تبصرة البغدادية

است تا از تبصرة النسفية ابو معین نسفی موسوم

به تبصرة الادلة متمایز باشد - مقدمه تاریخ

مذاهب اسلام)

آستانه ، ۱۳۴۶ ق ، سری ، باهتمام پرفسور -

ریتر .

شیخ عبد القدوس بن اسمعیل بن صفی -

گنگوهی :

(- ۹۴۵ ق)

از علمای صوفیه بوده . در بردولی تولد

و نشو و نما یافته بعداً بشاه آباد و از آنجا به

گنگورفته و در این بلدة اخیر مقیم شده و هم

بآنجا درگذشت .

(نزهة الخواطر ج ۵ ص ۱۹۸)

سایر مآخذ : تذکرة علمای هند ص ۱۳۰

۱- انوار العیون فی اسرار المکتون :

(ملفوظات شیخ عبد الحق)

لکهنو ، ۱۲۹۵ ق ، سنکی ، وزیري ،

۱۶۴ ص .

۲- لغتیش امانیه :

دهرادون ، ۱۹۲۷ م ، سنکی ، رقی ، ۲۰ ص

۳- رشدنامه محشی:

جهج، ۱۲۱۲ق، سنگی، وزیری، باهتمام

رکن الدین بن عبدالقدوس، ۳۶ص.

۴- لطائف قدوسی:

دهلی، ۱۳۱۱ق، سنگی، وزیری، باهتمام

رکن الدین بن عبدالقدوس، ۱۱۰ص.

۵- مکتوبات قدوسیہ:

دهلی، ۱۲۸۷ق، سنگی، وزیری، ۳۶۰+

۱۱ص.

سید عبدالقدیر:

( )

۱- تصویر عبرت:

مدرس، ۱۹۲۲م، رقمی، ۹۲ص.

۲- حشم کشمیر:

کلکتہ، ۱۸۳۲م، سنگی، رقمی، ۱۳۰ص.

۳- خردنامه معروف بچنگ نامہ بلغار (مثنوی):

دهلی، ۱۳۱۳ق، سنگی، وزیری، ۷۴ص.

۴- سیف الاسلام:

آگرہ، ۱۸۷۰م، سنگی، وزیری، ۱۰۰ص.

محمد عبدالقوی فانی

( )

۱- عدل جهانگیری:

بمبئی، ۱۹۳۷م، ۳۲+۶۳ص.

۲- ملزار عثمانی:

لکهنو، ۱۹۳۲م، سنگی، رقمی، ۴۰ص.

عبدالقهار بن اسحق شریف:

( )

۱- (الف) عروض هما یون یا میزان الاوزان:

۲- (ب) لسان القلم:

(مختصر المعجم شمس الدین محمد بن قیس-

رازی)

طهران، ۱۳۳۷ش، سربی، رقمی، اقبال،

باحواشی محمد حسن ادیب هروی، ۱۰۳+

۱۲۲ص.

عبدالکریم:

( )

۱- کتاب علی:

بمبئی، ۱۳۴۰ق، سنگی، رقمی، ۱۴۴ص.

۲- مخزن الاخلاق:

هند، ۱۹۲۲م، رقمی، ۶۶ص.

شیخ عبدالکریم بن ابراهیم خوئینی قزوینی:

(حدود ۱۲۵۰ ش-۱۳۷۲ق)

در خوئین بدینا آمده، مقدماتی در قزوین

بپایان رسانیده و بعد بعتبات مهاجرت نموده

و نزد علمای آنجا تلمذ نموده. پس از آن

بایران مراجعت کرده و تا سال ۱۳۲۰ ش

ریاست حوزه علمیة زنجان را داشت. در

سنه ۱۳۲۵ ش بقم مهاجرت نمود.

(مقدمه شرح کفایه).

در ۲۸ صفر ۱۳۷۲ ق وفات یافت و در قبرستان

شیخان قم مدفون گردید.

سایر مأخذ: آثار الحجه ج ۱ ص ۲۲۶.

۱- خود آموز کفایه یا تقریرات اخوند خراسانی:

جلد ۲، قم، سربی، رقمی، ۲۴۶+۱۸۰+

۲۰۴+۱۵۹ص.

جلد دوم، قم، بی تاریخ، سربی، وزیری،

مصطفوی، چاپ دوم، ۲۴۶+۱۸۰+

۳۶۲ص.

جلد دوم (از استصحاب تا اجتهاد و تقلید) قم،

بی تاریخ، سربی، وزیری، ۱۵۹ص.

جلد سوم (از قطع تا اشتغال) قم، بی تاریخ،

سربی، رقمی، ۲۰۴ص.

جلد ۲، قم، بی تاریخ، سربی، وزیری، ۲۴۷+

۱۸۰+۲۰۴ص.

عبدالکریم بن ابوالقاسم اصفهانی :

( )

۱- رساله عملیه :

طهران .

حاج میرزا عبدالکریم بن ابوالقاسم بن محمد

ایروانی تبریزی ملاباشی :

(۱۲۲۰ - ۱۲۹۴ ق)

عالمی بود از اخبار انکار معری و عارفی از
وصفه ایراد مبری . فرق انام از علماء و
عوام بو ثوق و دیانت و ورع و امانت وی معترف
بودند و تمجید اخلاق و فضایلش مینمودند
در بلده ایروان متولد و در تبریز در گذشت .
(مطرح الانظار ص ۱۵۳)

در شب ۳ شنبه ۱۴ صفر ۱۲۹۴ ق در شهر
تبریز در گذشت و در تبریز در مقبره حاجی
ملاباشی مدفونست و از آثار باقیه او مسجد و
تکیه و آب انبار و بقعه ایست که برای مرحوم
حاج محمد جعفر مجد و بعلی شاه که در آنجا میزی
همدانی قراگوزلوی حاجیلو بنا کرده است
(مجله یادگار سال ۳ شماره ۶ و ۷ ص ۱۱۱) .
سایر مآخذ : رجال آذربایجان در عصر
مشروطیت ص ۱۲۵ ، دانشمندان آذربایجان
ص ۳۵۸ .

۱- رساله در قواعد زبان فارسی :

تبریز ، ۱۲۶۲ ق .

۲- مختصر العروض :

تبریز ، ۱۲۶۲ ق ، سنگی .

میر عبدالکریم بن اسمعیل بخارائی :

(۱۲۴۶ ق)

۱- تاریخ حکمرانان افغان و کابل و بخارا و خبوه
و خوقند :

۲ جلد ، پاریس ، ۱۸۷۶ م ، سنگی ، وزیری ،

۳۰۴ ص

بولاق ، ۱۲۹۰ ق رحلی ، ۵۶ ص .

استانبول ، ۱۲۴۶ ق ، ۱۱۱ ص .

میرزا عبدالکریم بن اسمعیل یزدی طهرانی :

( )

اصلا یزدی است و در سنگلج مطبعی بسیار
دائر دارد و مرجع کافه اهالی آن حوالی است .
این علم را نزد مرحوم میرزا ولی
اردو بادی حکیمباشی نظام و مدرسه
دار الفنون تکمیل کرده و کتاب علم الامراض
و دستور العلاج تألیف نموده . والدش حاج
ملا اسمعیل یزدی از علماء عصر خاقان بوده
است و در همان عهد از یزد به طهران بارگشود .
میرزا محمود خان خلف صاحب این عنوان
فعلا برای تکمیل طبابت و جراحی پاریس
رفته . (المآثر والآثار ص ۲۱۰) .

۱- رساله علی قوانین حفظ الصحة من الوباء و انواعه
و معالجهه :

طهران ، ۱۲۸۰ ق ، سنگی ، جیبی ، ۳۹ ص ،

ضمن طب النبی و قانونه .

۲- شفا لیه در طب :

دکتر شلیمر ، ترجمه ، طهران ، ۱۲۸۱ ق ،

سنگی ، رحلی ، ۵۹۳ ص .

۳- علاج الامراض و دستور العلاج :

طهران .

شیخ عبدالکریم اقدمی :

(- معاصر)

۱- حقوق فراموش شده :

جلد اول ، طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سربی ،

رقعی ، ۱۳۲ ص .

سلطان الواعظین حاج ملا عبدالکریم ابن

محمد علی تربتی خراسانی مشهور بواعظ :

(- زنده در سال ۱۲۵۷ ق)

۱- انیس الواعظین :

(تاریخ فراغت از تالیف ۱۲۵۷ ق)

طهران، ۱۲۸۸ ق، سنگی، رحلی، ۳۵۰ ص،
ضمن آن نان و سرکه .طهران، ۱۳۰۲ ق، سنگی، رحلی، خط
محمد رضا خورانی اصفهانی، بی شماره صفحه.
طهران، ۱۳۰۷ ق، سنگی، رحلی، ۳۴۹ ص،
ضمن آن نان و سرکه .

۲- نان و سرکه (شعر) :

(تاریخ فراغت از نظم ۱۲۴۵ ق)

بمبئی، ۱۳۰۸ ق، سنگی، وزیر، ۴۸ ص

شیخ عبدالکریم جزائری :

(۱۲۸۹ ق -)

سطور بسمت نیابت حکومت بنی طرف منصوب
و مشغول کار بود و در آن ایام که تقسیم اراضی
خالصه بین رعایای بنی طرف شروع شده بود
از طرف سفارت ایران در بغداد بوسیله
وزارت امور خارجه شرحی بکمیسیون تقسیم
اراضی خوزستان نوشته بودند که چون شیخ
عبدالکریم جزائری از معارف ایران مقیم
عراق است و در ایام خزعل سالیانه سهمی از
عایدات اراضی بنی طرف بوی داده میشده
حالی که هم باید از آن اراضی سهمی بایشان
داده شود. تصویر شیخ در کتاب ماضی النجف
وحاضرها موجود است . (مجله یادگار سال
۳ شماره ۷ و ۶ ص ۱۴۱ بقلم سید مرتضی
مدرسی)

۳- اریاض الخزعلیه (عربی) :

(یک یادگار شکفت شیخ هم اینکه پول برای
کسی فرستاده و او کتابی تألیف کرده و اگر
دانشمند و مؤلف نیست .
تاریخ پانصدساله خوزستان ص ۴۵)
مصر، بدست یاری عبدالملک .

غیاث الدین ابوالمظفر سید عبدالکریم ابن

جلال الدین بن سعد الدین ابراهیم علوی

حسنی ابن طاوس :

(۶۴۸ - ۶۹۳ ق)

ابن داود در رجال خود گفته ریاست
سادات باو منتهی شد و اوحد اهل زمان خود
بود مولدش حائر و نشو و نمایش حله و
تحصیلش در بغداد و خاتمه اش در کاظمین بوده.
در شعبان ۶۴۸ ق متولد و در شوال ۶۹۳ ق
وفات یافت . ومن قرین او بودم در طفولیت
تا وفات نمود و مانند او بخلق و خلوت

از معارف علماء و سیاسیون بزرگ و
مشهور عراق عرب محسوب میشود شیخ
جزائری از خواص شیخ خزعل بوده و با
محاضرات و نکته سنجیهای خویش مجلس
خزعل را زینت میداده و مالیانه مبالغه
هنگفتی از او دریافت میکرد و جزائری از
مجرکین و پیشقدمان مهم آنسامان بشمار
میرفت و در سال ۱۳۱۶ ش که نگارنده این

معاشرت و ذکاء و قوه حافظه کسی را ندیدم.
دانش نشد در ذهن او کلامیکه آفرای فراموش
کند و قرآنرا حفظ کرد در حالیکه یازده ساله
بود. در چهارده سالگی در مدت چهل روز از
معلم خط مستغنی شد و در کظمین وفات یافت
انتهی.

لکن در حله مزاری است منسوب بوی و نقل
اواز کظمین بحله بعید است.
(فوائد الرضویه ص ۲۳۸).

۱- (الف) رساله فی ان رقیه و زینب المزدجین من عثمان
من بنات رسول الله (عربی):
مؤلف نا معلوم.

۲- (ب) فرحة العری بصرحة العری (عربی):
(در قبر امیر المؤمنین بنجف).

طهران، ۱۳۱۱ ق، سنگی، وزیری، ۳۰۹+
۷۳+۲۸ ص، بامکارم الاخلاق در یک جلد.
نجف، ۱۳۶۸ ق، سری، رقمی، چاپ دوم،
۱۳۸ ص.

حاج شیخ عبدالکریم بن محمد جعفر
مهرجودی یزدی حائری:
(۱۲۷۶ - ۱۳۵۵ ق)

در یزد متولد شده و بعد از تحصیل مقدمات

عربی و ادبیه برای ادامه تحصیل به ثبات
مهاجرت نموده و بعد از فراغت از تحصیل از
اکثر اکابر علمای عصر خود اجازه اجتهاد
گرفت. بعد از وفات آخوند ملا محمد کاظم
خراسانی در کربلا بتدریس اشتغال ورزید.
در سنه ۱۳۳۲ ق از کربلا به عراق سلطان آباد
مهاجرت کرد و بسال ۱۳۴۰ ق به قم آمده و در
آنجا مقیم شد و حوزه علمیه را در آن پلده
تشکیل داد و با اهتمام وی حوزه علمیه رونق
بسیار گرفت و از مراجع تقلید بود. تأسیسات
خیریه او در قم، بیمارستان قم، قبرستان
جدید، تأسیس کتابخانه مدرسه فیضیه،
ساختن طابق فوقانی مدرسه فیضیه و مدرسه
دارالشفاء و تعمیر سایر مدارس آنجا. در
ذی القعدة ۱۳۵۵ ق در قم وفات یافت و در
مسجد بالاسرمدفون گردید.

(کتاب علمای معاصرین ص ۱۷۶).

سایر مآخذ: احسن الودیع ج ۲ ص ۱۱۸،
مختار البلاد ص ۲۶۹.

۱- حاشیه انوس النجار:

ملا مهدی نراقی، حاشیه، طهران، ۱۳۴۹ ق،
سنگی، ۳۰۰ ص، در هامش آن افسان النجار.
۲- حاشیه عروة الوثقی (عربی):

سید محمد کاظم طباطبائی، حاشیه، طهران،
۱۳۴۷ ق، سنگی، خشتی، اسلامی، ۳۱ ص.
۳- الدرر الفرائد (عربی):

(از مبحث الفاظ تا تعادل و تراجیح).

طهران، ۳۷+۱۳۳۸ ق، سنگی، وزیری،
بنفقه سید اسمعیل بن حاج آقا محسن عراقی، ۷۳+
۱۳۹ ص.

۲ جلد، طهران، ۱۳۴۴ ق، سنگی، وزیری،
با اهتمام جلال الدین بن شیخ محمد حسین
خوانساری، ۱۰۵+۱۷۱ ص.

بفداد، ۱۳۲۹ ق، سری، مطبعة دارالسلام.

شیخ عبدالکریم بن محمد رضا بن محمد حسن ابن

محمد علی زنجانى :

(۱۳۰۳ ق - معاصر)

۱۳۰۰

درقریه باروت آقاجی از محال زنجان متولد شده . فقه و اصول را در زنجان تحصیل نموده بعداً علوم ریاضیه و فلسفه و الهیات و طبیعیات را فرا گرفته . پس از آن بطهران مسافرت نموده و بتکمیل تحصیلات فلسفی پرداخت . در سال ۱۳۲۶ ق بنجف رهسپار شده و بتحصیلات خود ادامه داد . سرانجام در سنه ۱۳۳۲ ق بتدریس و تعلیم و تألیف پرداخت . وی در فلسفه و فقه و اصول و تفسیر و کلام و سایر علوم اسلامی متجاوز از هفتاد جلد تألیف دارد که در حدود بیست و پنج جلد از آنها بطبع رسیده است و این آثار تمام بزبان عربی است . وی در اثر مسافرت پی در پی بممالک اسلامی و محاضره و محاوره با علما دارای مقامی شامخ است .

(بازیگران سیاست ص ۱۶۰) .

سایر مآخذ : الفهرست المشاهیر علماء - الزنجان ص ۷۴

جلد اول، طهران، ۱۳۵۵ ق، سنگی، رقمی،

خط سید علی بن ابوالقاسم رضوی خوانساری،

۱۲۴ ص .

جلد اول، طهران، ۱۳۳۱ ش، سری، وزیرى،

۲۰۵ ص .

جلد ۲، طهران، ۱۳۶۱ ق، سنگی، وزیرى،

مصطفوی، ۲۰۵ + ۳۰۴ ص .

۴ - ذخیره المعاد :

طهران، ۱۳۳۹ ق، سنگی، خشتی، ۱۶۸ ص .

۵ - کتاب الصلوة (عربی) :

طهران، ۱۳۵۳ ق، سنگی، وزیرى، خط

سید علی خوانساری، ۴۷۱ ص .

۶ - مجمع المسائل، رساله عملیه :

طهران، ۱۳۰۹ ش، سنگی، وزیرى، ۴۹۴ ص .

۷ - مناسک حج :

طهران، ۱۳۴۷ ق، سنگی، رقمی، ۱۷۶ ص .

۸ - منتخب الرسائل، رساله عملیه :

طهران، ۱۳۰۷ ش، سری، رقمی، ۱۴۸ ص .

طهران، ۱۳۰۹ ش، سری، رقمی، مطبعة

فره مند .

۹ - وسیلة النجاة، رساله عملیه :

طهران، سنگی، جیبی، اخوان کتابچی،

۱۱۲ ص .

عبدالکریم بن حسن :

( )

۱ - کلدسته فرهنگ :

عظیم آباد، سنگی، وزیرى، ۲۲ ص .

سید عبدالکریم بن حسین بن احمد بن حیدر

حسینی حسنی کاظمی :

( )

۱ - تمرین الصبیان فی مسائل الصلوة (عربی) :

۱- الدروس الفلسفة (عربی) :

جزء اول ، نجف ، ۱۳۶۰ ق ، سری ،
رقعی ، ۱۷۷ ص

۲- ذخیره الصالحین (عربی) :

نجف ، ۱۳۶۶ ق ، سری ، رقی ، ۱۵۱ ص .

۳- رحلة الامام الزنجانی وخطبه فی الاقطار العربیة
(عربی)

جلد اول ، نجف ۱۳۶۶ ق ، سری ، رقی ،
۴۹۳ ص .

۴- مناسک حج :

نجف ، ۱۳۶۷ ق ، سری ، رقی ، ۱۳۶ ص

۵- الفقه الارقی فی شرح العروة الوثقی (عربی) :

جزء اول ، نجف ، ۱۳۸۰ ق ، چاپ دوم ،

۶- (الف) وحی و الهام :

۷- (ب) برهان امامت :

لاهور ، ۱۳۵۴ ق ، سنکی ، وزیر ،

۱۱۱ ص .

۸- وسیلة النجاة ، رساله عملیه :

نجف ، ۱۳۴۱ ق ، سری ، وزیر ، ۵۶ ص .

رائض الدین عار فعلیشاه عبدالکریم ذهبی
زنجانى :

( )

۱- ده بند ، رائی (شعر) :

سلاماس ، ۱۳۲۲ ق ، سنکی ، رقی ، ۸۲

+ ۱۳۸ ص ، با تحفة الوجود وفتوئیة .

۲- شرح ۴۳ راز :

تبریز ، ۱۳۳۶ ش ، سری ، وزیر ،

۴۱۸ + ۲۵ ص ، با وصیت نامه مجدالاشراف

و رساله تنبییه حسام الدین خسروی .

۳- قصائد و غزلیات (شعر) :

تبریز ، ۱۳۰۶ ق ، سنکی ، خشتی ، ۳۳۲

ص ، در هاشم کوثر نامه .

۴- (الف) کنوز الاسرار :

۵- (ب) کرائم الکریمة :

۶- (ج) اصول پرویزیه موسوم بر سالة الفیبة :

تبریز ، ۱۳۳۴ ش ، سری ، خشتی ، ناشر

شمس الدین پرویزی ۴۷ + ۳۲ + ۱۳۰ ص .

۷- مجموعه :

(۱ - رساله محمودیه ذکریه ۲ - اسرار

الطالبین ۳ - مزامیه ۴ - حق الیقین ۵ -

۵ - منبهه ۶ - واردات کریمیه ۷ - درویشیه

۸ - عبقات ۹ - شرح فصل الخطاب راز

شیرازی ۱۰ - اسرار النقطة ۱۱ - نوریه

سلماسی ۱۲ - وصیت نامه مجدالاشراف)

تبریز ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، رقی ، ناشر

شمس الدین پرویزی ، ۳۸۴ ص .

عبدالکریم بن محمود متخلص به سرمست

روحی :

( )

دراوا ائل شباب سال ۱۳۰۷ ق بطهران آمده

واز آنجا باصفهان رفته و در دستگاه ظل-

السلطان وارد خدمت شده است (الذریعه

ج ۶ ص ۳۸۰ ، رجاء الادب ج ۲ ص ۱۸۷)

۱- حدیقه الانصاف :

طهران ، ۱۳۰۷ ق ، سنکی ، خشتی ،

۴۰۹ ص .

شیخ عبدالکریم بن محمد علی سعادت :

(۱۲۹۷ ق - ۱۳۳۷ ش)

در نجف متولد شده . در سال ۱۳۱۷ ق با

کمک برادر خود مرحوم شیخ محمد حسین

سعادت دبیرستان سعادت بوشهر را تأسیس

نمود و مدتی در بوشهر و نجف بمعلمی اشتغال

داشت سپس بشیراز آمده و در آنجا در

دبیرستانها بتدریس پرداخت در سال ۱۳۲۹

شبیل الحکماء متخلص بشبیل قرزند مرحوم
شیخ الحکماء میرزا محمد حسین از اهل
بندر عباس (ام الفساد ص ۲۳۱) .

۱ - بهار توحید :

کرمان ۱۳۲۴ ش ، سری ، رقمی ۸۲ ص

عبدالکریم شمس :

(- معاصر)

۱ - دیوان شمس (شعر)

بخش اول ، طهران ، بی تاریخ ، سری ،

رقمی ، ۱۲۰ ص ، در مقدمه عکس شاعر .

سید عبدالکریم بن حاج سید حسین طباطبائی :

(- معاصر)

مدیر سالنامه دنیا .

۱ - سالنامه دنیا :

از شماره اول تا شماره هجدهم ، طهران ،

۲۴ - ۱۳۴۱ ش ، سری ، وزیری بزرگ ،

۲۸۸ + ۲۵۶ + ۲۷۲ + ۳۲۸ + ۲۶۴

۲۰۰ + ۲۱۶ + ۱۹۹ + ۲۴۸ + ۰۰۰ +

۲۳۱ + ۰۰۰ + ۲۰۸ + ۲۱۶ + ۰۰۰ +

۲۵۶ + ۲۸۸ + ۳۲۸ ص .

شیراز نشسته شد (شهر شیراز ص ۱۳۱)

در بهمن ماه ۱۳۳۷ ش در شیراز وفات

یافت .

۱ - حساب جدید :

بمبئی ، ۱۳۲۷ ق .

۲ - میزان التعلیم :

بهمن ۱۳۴۲ ق ، سنگی ، جیبی ، ۲۷۹ ص

حاج شیخ عبدالکریم انوار دستگردی

متخلص بسودائی معروف بحاج آخوند :

(۱۲۸۱ - ۱۳۵۳ ق)

از شعرای معروف اصفهان بود که بر روی

وفارسی در نهایت استادی شعر میسرود و

کتاب و رسائلی چند تألیف نموده . بسال

۱۳۵۳ ق وفات یافت و در دستگرد خیار

اصفهان مدفون شد (رجال اصفهان ص ۹۸)

۱ - گزارش سودائی (شعر) :

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سری ، رقمی ، باهتمام

دکتر ابراهیم انواری ، ۲۹۷ ص

شبیل الحکماء حاج عبدالکریم (بن شیخ

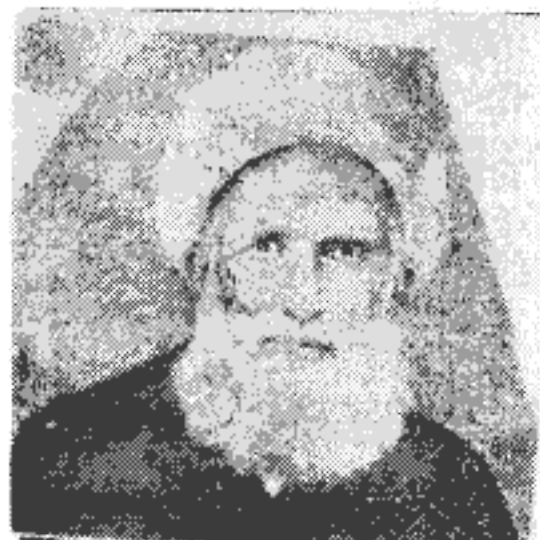
الحکماء محمد حسین) متخلص به شبیل :

(- معاصر)

حاج میرزا عبدالکریم معروف بهاج میرزا -

آقا بن عباسقلی تفرشی قمی

(۱۲۴۷ ق)

از اعزه دانشمندان و گویندگان و اصلا
از اهالی تفرش ولی در طهران مقیم بوده و مدت
زمانی بو عظمی میردازد و در طبع کتب اسلامی
و ترویج دین زحمتهای کشیده و در ماه صفر
۱۳۴۷ ق بعد از مراجعت از حج در عیال
در گذشت و در همانجا مدفون گردید.
(خلد پیرین ص ۲۷۹)

۱- انچه الهمین:

میرزا احمد بن محمد بن علی انصاری یمنی
مقیم کلکته ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۴۶ ق ،
سنگی ، وزیری ، ۳۲۳ ص ، ترجمه در هاشم
متن عربی .

شیخ عبدالکریم بن حاج عبدالرضا حلی:

(- معاصر)

۱- احکام الجعفریة فی احوال الشخصية (عربی):

بغداد ، ۱۳۴۲ ق ، سربی ، خشتی ، مطبعة -
الفرات ، ۲۶۴ ص .
بغداد ، ۱۳۴۲ ق ، سربی ، خشتی ، مطبعة -
النجاح ، ۲۶۲ ص .

منشی عبدالکریم علوی :

(حدود ۱۲۵۰ ق)

۱- تاریخ احمد ، محاربات سلاطین در آنه :

لکهنو ، ۱۲۶۶ ق ، سنگی ، وزیری ،

۵۶ ص .

۲- لحة الاحباب ، تاریخ پنجاب :

لکهنو ، ۱۲۶۵ ق ، سنگی ، وزیری ،

۱۱۲ ص .

۳- محاربة کابل و قندهار :

کانبور ، ۱۲۶۳ ق ، سنگی ، وزیری ، ۸۸ ص .

کانبور ، ۱۲۶۷ ق ، سنگی ، وزیری ، ۸۸ ص .

لکهنو ، ۱۸۴۸ م ، سنگی ، وزیری ، ۸۷ ص .

عبدالکریم بن علیرضا شیرازی شریف :

(- زنده در سال ۱۲۲۶ ق)

از نویسندة ذیل نخستین ، میرزا عبد -
الکریم بن علیرضا الشریف آگاهی درستی
نیست . ادگار بلوشه خاورشناس فرانسوی
در فهرست کتابهای خطی فارسی کتابخانه ملی
پاریس (مجلد اول ص ۳۰۳) مینویسد پس
از مرگ میرزا محمد صادق نامی میرزا -
عبدالکریم را که در قیمومیت نامی بوده میرزا -
حسین خان قراغانی وزیر مأمور کرد که این
کتاب را تمام کند و پس از مرگ آخرین پادشاه
زند لطفعلی خان در سنه ۱۲۰۹ ق میرزا -
عبدالکریم بخدمت پادشاهان قاجار پیوست
و تاریخی از سلطنت فتحعلیشاه نوشت .

ظاهراً این میرزا عبدالکریم بن علیرضا
الشریف همان عبدالکریم بن علیرضا الشریف
الشهاورست که فتحعلیشاه مأمور کرده است
بامیرزا محمد رضی تبریزی منشی معروف
قرن سیزدهم ایران کتاب زینت التواریخ را
که تاریخ عمومی از آغاز جهان تا سال ۱۲۲۶

ق است بنویسد و از اینقرار وی تا ۱۲۲۶ ق زنده بوده است .

چنانکه پیش از اینهم اشارت رفت کتاب کوچکی در تاریخ جانشینان کریمخان بنام تاریخ زندیه در لندن بدستگیری ارنست پیر خاورشناس آلمانی چاپ شده است که نام مؤلف در آن علیرضا بن عبدالکریم شیرازی آمده و احتمال زیاد می رود که آنهم از همین نویسنده ذیل نخستین باشد و کاتب نام پدر او را قلب کرده و بجای آنکه عبدالکریم بن علیرضا بنویسد علیرضا بن عبدالکریم نوشته است .

مؤلف این ذیل، خود در خاتمه آن (ص ۳۷۲ از چاپ حاضر) در ذکر فرار لطفعلی خان از مرودشت بکرمان می نویسد که در آن زمان در سلك ملتزمان آقا محمدخان بوده و در آن شب حضور داشته است . از اینقرار وی پیش از نابود شدن لطفعلی خان بدربار قاجاریان پیوسته است . و چون در ص ۳۷۳ از ذیل تاریخ خود بتاریخ گلشن مراد تألیف میرزا ابوالحسن غفاری کاشانی که در ۱۲۱۰ ق نوشته است اشاره میکند معلوم میشود که این ذیل را پس از ۱۲۱۰ ق نوشته است و چنانکه خود در ص ۲۷۹ گوید می خواسته است بازمانده وقایع لطفعلی خان را بنویسد و (جلوس ثانی) نام گذارد .

(مقدمه تاریخ گیتی گشا بقلم سعید نفیسی).

۱- تاریخ زندیه :

لندن، ۱۸۸۸ م، سری، رقی، بدستگیری ارنست پیر خاورشناس آلمانی، ۱۰۶ ص + ۲۷ ص آلمانی .

۲- ذیل تاریخ گیتی گشا :

محمدصادق نامی، ذیل، طهران، ۱۳۱۷ ش، سری، وزیر، باهتمام سعید نفیسی، ۴۳۲ ص، با تاریخ گیتی گشا در یک جلد .

سید عبدالکریم بن عباس عرب غیرت

کرمانشاهی :

(۱۲۵۷ ش - ۱۳۳۵ ش)

از دودمان مشهور و از سادات عرب مقیم کرمانشاهان و نسب آنان پشرفاه مکه و حضرت مجتبی (ع) می پیوندد . وی در شهر همدان متولد شده و علوم ادبیه را در مدارس قدیمه آنجا فرا گرفت . در ابتدای مشروطیت روزنامه کرمانشاهان و بیستون و غرب ایران و دانش و رهبر را نظماً و نثرأ کمک میکرد و چندی نیز عضو هیئت تحریریه اخوت بود . (سخنوران نامی معاصر ج ۱ ص ۱۷۱) .

۱- دنامه (شعر) :

طهران .

۲- معنون نامه (شعر) :

بمبئی، ۱۳۱۵ ش، سری، جیبی، ناشر عبدالحسین سینتا، ۲۸ ص .

۳- کلیات آثار غیرت (شعر) :

طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، وزیر، ۶۰۵ ص،

لاهور، ۱۳۰۹ ق، سنگی، وزیری، ۱۷۵ ص.

معصومعلیشاه جلالی شیخ عبدالکریم ابن

شیخ علی مدرسی عالم :

(۱۳۰۵ ش - معاصر)

در نجف متولد شده و در سه سالگی با والد خود بکاظمین رفته و در آنجا تحصیل نموده. سال ۱۳۱۸ ش بایران آمده و در سال ۱۳۲۲ ش بمشهد مقدس رفته و مدت سه سال بر ریاضت مشغول بوده است .

(مقدمه تحفه درویش)

۱- تبیان الحق آیات ولایه یا تحفه درویش :

طهران، ۱۳۳۸ ش، سربی، خشتی، ۱۲۰ + ۳۱ ص .

طهران، ۱۳۳۷ ش، سربی، خشتی، ۱۲۰ + ۳۱ ص .

۲- شمشیرکاری بر فرق نسیم رستگاری :

(ردبر کقاب بطلان اجتهاد یا نسیم رستگاری تألیف شیخ محمد مردوخ) .

نجف، ۱۳۷۵ ق، سربی، رقعی، ۱۹۹ ص

۳- گنجینه اولیاء و باطنیه عرفا :

طهران، ۱۳۳۸ ش، سربی، وزیری، ۱۶۰ ص.

۴- مونس الشیعه :

طهران .

بامقدمه و حواشی در تاریخ کرمانشاه و شرح

حال عده از معارف آن شهر بقلم محمد سعید

غیرت .

دکتر عبدالکریم بن (میرزا ابوالحسن مجتهد)

قریب :

(- معاصر)

۱- بلورشناسی از نظر هندسی کانیها :

طهران، سربی، رقعی، ۱۷۴ ص .

۲- زلزله و آتش فشان :

ژان روت، ترجمه، طهران، بی تاریخ، سربی،

جیبی، شماره ۳۴ مجموعه چه میدانم،

۱۵۰ ص .

۳- کانی شناسی :

(تحقیق درباره بعضی کانیهای جزیره هرمز)

طهران، ۱۳۳۶ ش، سربی، وزیری، نشریه

۴۳۱ دانشگاه، ۴۸ + ۱۴ ص

عبدالکریم بن مخدوم مشهور با خودند در ویزه :

۱- ارشاد الطالبین :

دهلی، ۱۲۹۹ ق، سنگی، وزیری، ۸۰ +

۵۵۲ ص .

دهلی، ۱۳۰۴ ق، سنگی، وزیری، ۱۲ +

۴۹۲ ص .

دهلی، ۱۳۱۲ ق، سنگی، وزیری، ۶۴ +

۵۵۱ ص .

لاهور، ۱۳۱۰ ق، سنگی، وزیری، ۴۶۰ ص.

لکهنو، ۱۳۱۰ ق، سنگی، وزیری، ۱۲ +

۴۴۲ ص .

۲- تذکرة الابرار والاشرار :

دهلی، ۱۳۰۹ ق، سنگی، وزیری، ۴۰ +

۲۳۶ ص .

۳- مسائل و تان :

عبدالکریم مغیثی شیرازی:

( )

۱ - عروس چمن (شعر)

شیراز .

۲ - مقالات نظامی :

شیراز ، ۱۳۱۵ ق ، سنگی ، رقمی ،

۲۴۶ ص .

ملا عبدالکریم بن مهدی گزی برخواری
اصفهان :

(- ۱۳۳۹ ق)

قریه جز (یا) گز واقع در یلوک برخوار
از توابع اصفهان است ، وی در اصفهان و
عتبات تلمذ نموده و در حدود سالهای ۱۲۹۶
ق تا ۱۲۹۸ ق در نجف بوده پس از فراغت
از تحصیل و اخذ اجازه اجتهاد باصفهان
معاودت نموده و در مدرسه نماورد ساکن
و بتدریس اشتغال جسته است . در شب
پنجشنبه ۱۴ ذی الحجة ۱۳۳۹ ق در اصفهان
وفات یافت و در تخت فولاد در تکیه گلرونیها
در بقعه میان تکیه مدفون گردید (مقدمه
تذکرة القبور)

۱ - تذکرة القبور ، رجال اصفهان :

اصفهان ، ۱۳۲۴ ق ، سنگی ، جیبی ، ۱۵۲

ص ، ضمن آن مثنوی گزی .

اصفهان ، ۱۳۶۹ ق ، سنگی ، رقمی ، چاپ

دوم ، ۲۶۰ ص .

۲ - صیغ العقود والایقاعات :

۳ - اصول دین :

طهران ، ۱۳۳۵ ق ، سنگی ، جیبی ، ۹۵

+ ۳۸ ص .

سید عبدالکریم ناطق بهاء دزفولی :

( )

۱ - اشعار بهاء دزفولی :

بمبئی ، ۱۳۰۴ ق ، سنگی ، وزیر ، ۱۴۲
ص ، ضمن مخزن الدرر .عبدالکریم نیری بروجردی :
(- معاصر)

۱ - تفسیر العیزان :

سید محمد حسین طباطبائی ، ترجمه ، جلد پنجم ،

قم ، ۱۳۴۰ ش ، سری ، وزیر ، ۳۲۶ ص

سید عبدالکریم هاشمی نژاد :
(معاصر)

۱ - مناظره پیر و دکتر :

قم ، ۱۳۳۹ ش ، سری ، رقمی ، ۴۳۶ ص .

ابوالقاسم عبدالکریم بن هوازن نیشابوری :
(۳۷۶ - ۴۶۵ ق)

ابن خلکان آرد که او علامه در فقه و
تفسیر و حدیث و اصول و ادب و شعر و کتابت و
علم تصوف است و میان حقیقت و شریعت جمع
کرده است و اصل او از ناحیه استواست و
شروع فقه کرد تا از تعلیق آن فراغت یافت
پس در علم اصول معتقن شد با اینهمه همواره
در مجالس درس ابوعلی دقاق حاضر میآمد
و ابوعلی با اینکه کسان و اقرباء بسیار داشت
دختر خود بوی تزویج کرد و ابوالقاسم پس
از وفات ابی علی مسلک مجاهدات و تجرید
پیش گرفت و در همانحال بتصانیف خویش
پرداخت . سپس با جمعی از همراهان به
حج شد و در مجلس گفتن و وعظ و تذکیر او
امام این فن بود و مجلس املائی منعقد کرد .
و خطیب دژ تاریخ خویش ذکر او آورده و
گویند او بسال ۴۴۸ هجری در آمد و باملاء حدیث
پرداخت و ما از وی احادیث نوشتیم و او ثقه
و نیکو وعظ و ملیح اشاره بود و اصول را بر
مذهب اشعری و فروع را بر مذهب شافعی
نیکو میدانست . مولد شیرازی در ربیع الاول

سال ۳۷۶ و وفات وی در صبیحة یکشنبه
پیش از طلوع شمس شانزدهم ربیع الآخر
سال ۴۶۵ به نیشابور بود (لقت نامه
دهخدا ص ۷۶۵)
سایر مآخذ : نفحات الانس ص ۲۰۰ ، از
سعدی تا جامی ص ۱۰۷ ، کشف المحجوب ص
۱۳۳ ، اکتفاء القنوع ص ۱۰۸ و ص ۱۸۹ ،
شداالازار ص ۴۴ بقلم میرزا محمد خان
قزوینی .

۱ - رسالة القشیری (عربی) :

(در تراجم ۸۳ نفر از مشاهیر صوفیه)
مصر ، ۱۳۴۶ ق ، سربى ، وزیرى ، ۱۸۴ ص
مصر ، ۱۳۵۹ ق - ۱۹۴۰ م ، سربى ،
وزیرى ، ۲۰۸ ص .

میر عبداللطیف بن ابیطالب بن نورالدین ابن
سید نعمت الله جزایری موسوی شوشتری :
(۱۱۷۲ ق -)

در نهم ذی الحجة سنة ۱۱۷۲ ق در شوشتر
متولد شد مقدّمات را در موطن خود شوشتر
فرا گرفته و بقصد ادامه تحصیل از طریق
دزفول و بروجرد بکرمانشاهان رفته و شش
هفت ماه در آنجا تلمذ نمود و جمعی از
مستعدان کرمانشاه نزد من بخواندن فارسی
هیئت و بعض رسائل نجومی و استخراج شروع
نمودند ولی بعداً با آنکه قصد عزیمت
اصفهان داشت بنا بدعوت پدرم بشوشتر
بازگشتم و تحصیلات خود را ادامه دادم و
در خلال والدیم مرحوم شد و سال قحطی بمیان
آمد از نظر سختی معیشت با باز ماندگان
بصوب عتبات عزیمت و در کربلا اقامت نمودم
و در محضر اعلام آنجا حاضر شده و بعد از
دو سال اقامت در عتبات بشوشتر معاودت

کردم و تا سنة ۱۱۹۵ ق در شوشتر و عتبات
بمباحثه و تحصیل کوشیده و از آن تاریخ
بعد تحصیلاتم دیگر ادامه نیافت .

بالجملة در شوشتر بودم تا برادر مرا
بمشهر طلبید و از آنجا روانه بصره شده و
دو سال در آنجا بودم و بعد بغداد رفته و
دو سال هم در آنجا بسر بردم و در سنة ۱۲۰۲
ق بهندوستان مسافرت نموده و بکلکته و
لکنهو و حیدر آباد رفتم در سنة ۱۲۱۶ ق
از حیدر آباد به بمبئی رفتم و از آنجا بشهر
(یونه) عزیمت نموده و تا سال ۱۲۱۹ ق
در آن صفحات بسر بردم (تحفة العالم ص
۱۱۲ تا ص ۱۳۸ و ص ۱۵۹ ، ص ۲ ذیل
تحفة العالم)

سایر مآخذ : فوائد الرضویه ص ۲۴۳

۱ - تحفة العام :

(در تاریخ شوشتر و تراجم علمای آنجا .

۲ - ذیل تحفة العالم :

حیدر آباد دکن ، ۱۲۶۳ ق ، سنگی ،
وزیرى ، ۵۹۴ + ۲۲ ص .
حیدر آباد دکن ، ۱۲۹۴ ق ، سنگی ،
وزیرى ، ۵۹۴ + ۲۷ ص .
حیدر آباد دکن ، بی تاریخ ، سنگی ، وزیرى ،
خط میرزا محمد حسین طهرانی ، ۳۸۸ +
۱۲ ص .
حیدر آباد دکن ، ۱۳۱۳ ق .
بمبئی ، ۱۲۶۳ ق ، سنگی ، وزیرى ،
۶۱۲ + ص .

نواب عبداللطیف خان بهادر :

( )

۱ - رسالة رویداد جلسه سلامی :

هند ، ۱۲۸۱ ق ، سربى .

ملا عبدالمطیف طسوجی تبریزی :
(- حدود ۱۳۰۰ ق)

مرحوم میرزا یحیی دولت آبادی در جواب سؤال مرحوم میرزا محمدخان قزوینی در (مجله یادگار شماره ۸ و ۹ ص ۶۹) مینویسد: من آن مرحوم را در سن چهارده سالگی خویش در حدود ۱۲۹۴ ق در کربلا دیده‌ام که زیارت آمده بود و روزی بدیدن پدرم آمد. قامت کوتاه داشت اندکی تنومند بود و عمرش در آنوقت شاید از شصت متجاوز بود چه خوب بخاطر دارم که مدت خضاب محاسنش طول کشیده سفیدی مو در اطراف بشره نمایان بود. عمامه ترمه بر سر داشت و عبا و قبا میپوشید. معمولی اهل علم آن زمان در تبریز. ملا عبدالمطیف در تبریز در زمان ولیعهدی ناصرالدین میرزای قاجار ملا باشی ولیمهد و یا یکی از شاهزادگان بود. خودش شخصی درویش مسلک فاضل و عیالش از زنهای تحصیل کرده افضل الفهمه بود و در کارهای ترجمه و تألیف شوهر خود را کمک میکرد. . . . در این مکتوب چنانکه ملاحظه میشود ابداً ذکری از وفات صاحب ترجمه نشده است و همچنین نه در المآثر و الآثار و نه در دانشمندان آذربایجان از تاریخ وفات وی اثری نیست ولی چون در مکتوب دولت آبادی تصریح شده که طسوجی در حدود ۱۲۹۴ ق که مرحوم دولت آبادی او را در کربلا دیده بوده مردی شصت ساله بنظر میرسیده و از طرف دیگر چون المآثر و الآثار افعال راجع باور بصیغه ماضی ذکر مینماید واضح میشود که در سنه ۱۳۰۶ ق که تاریخ تألیف کتاب مزبور است وی دیگر در حیات نبوده است. پس بالضرورة وفات او بین این دو تاریخ یعنی ۱۲۹۴ ق و

۱۳۰۶ ق محصور خواهد بود. انتهی بقلم

میرزا محمدخان قزوینی .

سایر مآخذ: سبک شناسی بهار

۱- هزارویکتب :

(ترجمه الف لیله و لیله) .

«شاهزاده بهمن میرزا والی آذربایجان پسر چهارم عباس میرزای نایب السلطنه از دونفر فضلاء عهد خود تقاضا کرد که الف لیله و لیله عربی را از نثر و نظم بفارسی ترجمه کنند. یکی از آنها ملا عبدالمطیف طسوجی پدر مظفرالملک بود که متن نثر الف لیله و لیله عربی را بنثر عالی فصیح فارسی در آورده و دوم همین سرور اصفهانی بود که ترجمه‌های عربی الف لیله و لیله به شعر فارسی با و محول گردید و آواز عهده این کار در نهایت خوبی که بهتر از آن تصور نمیشود برآمد. باین معنی که بجای اشعار عربی الف لیله و لیله بعضی جاها بر حسب مناسب سیاق اشعار مشهور اساتید شعرای فارسی را درج گردانید و بعضی جاها دیگر اشعار عربی کتاب مزبور را خود او بشعر فصیح بلیغ بلیغ فارسی ترجمه نمود و بدین طریق این ترجمه فارسی الف لیله و لیله که بدست است یک مخزن الاشعار بسیار نفیس از بهترین و فصیح ترین و شیرین ترین اشعار فارسی شده است. . . صاحب دانشمندان آذربایجان تاریخ ترجمه کتاب را بفارسی در سنه ۱۲۵۹ ق و اولین مرتبه طبع آنرا در سنه ۱۲۶۱ ق (یعنی در حیات محمدشاه قاجار) در تبریز ضبط کرده و لابد از روی مآخذی این دو فقره تاریخ مهم را راجع بترجمه الف لیله و لیله نقل کرده است و گمان میرود که این دو تاریخ در دیباچه چاپ اول این ترجمه که چنانکه

گذشت در سنہ ۱۲۶۱ ہجری قمری و منہر گزندی نہ ام
باید مرقوم باشد . چہ در چاپہای دیگر این
کتاب این دو تاریخ موجود نیست ولی در
دیباچہ یکی از چاپہای متأخر آن کتاب
واضحاً تصریح شدہ است کہ تالیف و چاپ آن
در حیات محمد شاہ قاجار یعنی قبل از سنہ
۱۲۶۴ ق ہجری قمری - مجلہ یادگار سال ۵ شمارہ
۱ و ۲ ص ۱۰۲ بقلم مرحوم میرزا محمد خان
قزوینی «

تبریز، ۱۲۶۱ ق، سنگی، رحلی، خط میرزا
علی خوشنویس .

طہران، ۱۲۷۳ ق و ۱۲۷۵ ق و ۱۳۴۴ ق، سنگی
طہران، ۱۲۹۲ ق، سنگی، رحلی، باہتمام

حاج شیخ باقر طہرانی، بی شمارہ صفحہ

۳ جلد، طہران، ۱۳۳۶-۱۵ ش، سری،

وزیری، خاور، ۵۶۱+۵۴۲+۴۲۰ ص

۵ جلد، طہران، ۱۳۳۷ ش، سری، وزیری،

ابن سینا، چاپ دوم .

طہران، ۱۳۲۸ ش، سری، وزیری بزرگ،

علی اکبر علمی و شرکاء، ۷۱۲ ص .

محمد عبد اللطیف بن محمد صدیق :

( )

۱-۳ نیشن فضاٹل :

ہند، ۱۹۰۳ م، وزیری .

شیخ عبد اللطیف بن عبد اللہ عباسی اکبر آبادی :

(- زندہ در سال ۱۰۳۸ ق)

از فحول علماء ومؤلف لطائف الحقائق

من نفائس الدقائق شرح بسیط فارسی - در

حدیقہ حکیم سنائی غزنوی کہ سال ۱۰۳۸

ق تالیف کردہ و لطائف المثنوی شرح مختصر

مثنوی معنوی است (نزہۃ الخواطر ج ۵

ص ۲۴۶)

سایر ماخذ : فہرست مدرسہ سیہ سالار ج ۲

(ص ۲۲۶)

۱- سلسلہ علیہ :

ہند، ۱۹۱۷ م، سنگی، رقمی، ۱۱ ص .

۲- لطائف المعنوی من حقایق المثنوی :

(اطائف اللغات)

گانپور، ۱۲۹۲ ق، سنگی، وزیری، ۲۰۶ ص .

گانپور، ۱۹۰۵ م، سنگی، وزیری، ۲۰۶ ص .

لکھنؤ، ۱۲۹۴ ق، سنگی، وزیری، ۲۰۶ ص .

سید عبد اللطیف قادری دیلوری :

( )

۱- فصل الخطاب بین الخطاء والصواب :

ہند، ۱۲۸۸ ق، سنگی

عبد اللطیف بن محب اللہ :

( )

۱- ترویج اصلاح :

رحلی، ۱۸۷۴ م، سنگی، رقمی، ۳۲ ص .

عبد اللطیف محیی الدین :

( )

۱- جواہر الحقایق در علم ہیئت :

مدرس، ۱۲۷۴ ق، سنگی، رحلی، ۱۴+۱

۱۸۲ ص .

۲- جواہر السلوک :

مدرس، ۱۲۸۳ ق، سنگی، رحلی، ۲+۱۱

۲۷۶ ص

عبد اللہ خان :

( )

۱- گلدستہ حکیم :

لاہور، ۱۳۲۲ ق، سنگی، رقمی، ۴۸ ص .

۲- گلزار دانش :

ہند، سنگی، ۵۸ ص .

عبدالله خان :

( )

مدیر مدرسه سراجیه

۱- مفتاح الصرف :

مشهد، ۱۲۴۱ ق، سری، جیبی، ۱۵۱ ص

عبدالله آشکدی :

(- معاصر)

۱- نامه سرگنده در پاسخ ترهات ناسید احمد کروی :

اهواز، ۱۳۲۳ ش، سری، رقمی، ۴۹ ص

ابوبکر عبدالله (عبدالله) بن محمد قرشی -

ابن ابی الدنيا :

(۲۰۸ - ۲۸۱ ق)

مؤدب و معلم المكتفی خلیفه عباسی ،

زاهد و ورع و عالم باخبر و روایات بود

متولد سال ۲۰۸ و در سال ۲۸۱ درگذشته است

(لغت نامه دهخدا ص ۲۸۷)

سایر مآخذ : دائرة المعارف خلیف

ص ۱۱۳ ، معجم المؤلفین ج ۶ ص ۱۳۱

۱- الفرج بعد الغدة (عربی) :

بغداد ، بی تاریخ ، سری ، رقمی ، ۳۲ ص

حاج سید عبدالله بن ابوالقاسم موسوی -

بلادی بهبهانی بوشهری :

(۱۲۹۲ ق - حدود ۱۳۷۰ ق)

در بوشهر متولد شده و پس از تحصیل

مقدماتی بنجف رفت و باخذ اجتهاد نائل و

بموطن خود مراجعت کرد و در حدود سال

۱۳۷۰ ق در بوشهر وفات یافت

(دانشمندان و سخن سرايان فارس ج ۲ ص

(۵۹۸

۱- اربعین (عربی) :

بمبئی، ۱۳۳۰ ق، سنگی، رقمی، ۲۶۱ ص

۲- بصرا الحديد فی معرفة الهيئة علی الطرز الجديد -

(عربی) :

بمبئی

۳- بصرا الحديد در هیئت :

ترجمه ، بمبئی

۴- پنجاه سؤال در مسائل شرعیه :

بمبئی

۵- توضیح المآرب فی احکام اللحية والشوارب (عربی) :

بمبئی، ۱۳۴۳ ق، سنگی، رقمی، ۷۲ ص

۶- رحلة الحرمين :

بمبئی، ۱۳۴۶ ق، سنگی، رقمی، ۱۲۸ + ۸

+ ۳ ص

۷- ردودسته (عربی) :

بمبئی، ۱۳۴۹ ق، سنگی، رقمی، خط -

عبد الوهاب بن عبد الرحیم ، ۲۱۵ ص

۸- سخا البتالی فی المطالب الحرامی، کشکول (عربی) :

شیراز، ۱۳۳۳ ق، سنگی، ۲۹۷ ص، در مقدمه

عکس مؤلف

۹- سدول الجلباب فی فوائد الحجاب :

شیراز، ۱۳۳۱ ق، سنگی

۱۰ ضیاء المستضیین :

شیراز، ۱۳۲۲ ق

۱۱- محظلة الانوار، ترجمه کلمات قصار امیر المومنین ع:
شیراز، ۱۳۴۳ ق، باهتمام شيخ عبدالکريم
سمادت .

۱۲- مختصر جواب ابلاغیه مخبر السلطنه :

بمبئی، ۱۳۴۶ ق، سنکی، رقی، ۲۳ ص.

۱۳- مظهر الانوار فی احوال الائمة الاعهار:

طهران، ۱۳۱۹ ق، سربى، رقی، ۴۶ ص.

۱۴- الوجوب فی تعجب النوان یا البرهانه فی تعجب
النوان :

شیراز .

حافظ الدین ابوالبركات عبدالله بن احمد ابن

محمود نسفی حنفی :

(- ۷۱۰ ق)

از مشاهیر فقها و اصولیین و محدثین
حنفیه که در فقه و اصول و حدیث و معانی
حدیث متبحر و بمعاصرین خود مقدم بوده .

سال ۷۰۱ ق یا ۷۱۰ ق در بغداد وفات یافت
(ریحانة الادب ج ۴ ص ۱۹۰)

سایر مأخذ : معجم المؤلفین ج ۶ ص ۳۲

۱- کنز الدقائق (عربی):

هند، ۱۲۷۳ ق، سنکی، وزیرى، ۲۳۰ ص.

بیروت، ۱۳۰۸ ق، سربى، وزیرى، ۲۷۲ ص.

دهلی، ۱۳۰۶ ق، سنکی، وزیرى، ۱۸۴ ص.

دهلی، ۱۳۰۸ ق، سنکی، وزیرى، ۲۰۸ ص.

دهلی، ۱۳۰۹ ق، سنکی، وزیرى، ۳۴۴ ص.

دهلی، ۱۳۱۱ ق، سنکی، وزیرى، ۳۲۴ ص.

دهلی، ۱۸۷۰ م، سنکی، وزیرى، ۲۴ +

۳۹۶ ص

لکهنو، ۱۸۷۵ م، سنکی، وزیرى،

۲۹۲ ص.

لاهور، ۱۸۷۰ م، سنکی، وزیرى، ۲۴ +

۳۹۶ ص.

لاهور، ۱۳۰۷ ق، سنکی، وزیرى، ۲۹۲ ص.

لاهور، ۱۳۳۰ ق، سنکی، وزیرى، ۳۲۴ ص.

لاهور، ۱۳۳۱ ق، سنکی، وزیرى، ۳۶۵ ص.

لاهور، ۱۸۹۱ م، سنکی، وزیرى، ۳۴۴ ص.

۲- مدارك التنزيل وحقائق التأویل (عربی):

مصر، ۱۳۳۴ ق، سربى،

شيخ عبدالله بن شيخ احمد احسائي :

(- معاصر)

ترجمه، بمبئی، ۱۳۱۰ ق، سنکی، رقی،

ناشر محمد طاهر، ۹۶ ص.

دکتر عبدالله احمدیه بندار :

(- ۱۳۲۸ ش)

از اطباءى مقیم طهران بود و در محله
سرچشمه برسم قدیم طبابت میکرد . در مرداد
ماه سال ۱۳۳۸ ش در گذشت .

۱- درمان رماتیسم، نفرس، سیکالک از نظر ابوعلی:

طهران، ۱۳۳۲ ش، سربى، رقی، کتابفروشی

کنج دانش، ۱۱۲ ص.

۲- راز درمان :

طهران، ۱۳۲۹ ش، سربى، رقی، ۳۶۰ ص.

سید عبدالله بن اسدالله موسوی شبستری :
(- معاصر)

بسال ۱۳۵۰ ق در شبستر مشغول تحصیل
مقدمات شد . پس از طی مراتب به تبریز
رهسپار گردیده و مدت شش ماه در آنجا به تحصیل
پرداخته . پس از آن بقم مهاجرت کرده و
به تحصیلات خود ادامه داده است و از سید
ابوالحسن اصفهانی و سید محمد حجت کوه -
کمری و سید محمد تقی خوانساری و سید
محسن حکیم و سید ابوالقاسم خوئی و شیخ
عبدالنبی عراقی باخذ اجازه اجتهاد نائل
آمده . در خلال مدت توقف برای معالجه
بپهران آمده و در مسجد جنب بازارچه سعادت
که شیخ محمد تقی پروچردی بسوی محول
نموده مدت ده سال است مشغول ترویج
میباشد (نقل از خط مؤلف)

۱- مصباح الهدایة یا مفتاح العادة :

طهران ، بی تاریخ ، سری ، رقی ، ۸۰ ص .

عقیق الدین ابوالسعادات شیخ عبدالله ابن -

اسعد بن علی یمنی یافعی :

(۷۰۰ - ۷۶۸ ق)

از کبار مشایخ وقت و عالم به علوم ظاهریه
و باطنیه و صاحب تصانیف بسیار . صاحب
روضات گوید شیخ محمد جزری در آخر کتاب
بدایة النهایة آنجا که ذکرویات جماعه از
علماء آرد گوید وفات امام حارف ابوالمحمد
عبدالله بن اسعد یافعی مکی صاحب المصنفات
بسال ۷۶۸ بود . و او را اشعار لطیفه و مقامات
شریفه است .

(لغت نامه دهخدا ص ۵۰۲)

وفات وی در مکه در باب مصلی نزد قبر فضیل
ابن عیاض مدفون گردید

(ریحانة الادب ج ۴ ص ۳۳۱)

سایر مآخذ ، نفحات الانس جامی ص ۳۸۳ ،

روضات الجنات ص ۴۵۷ ، فهرست رضویه ج

۴ ص ۴۸۷

۱- در النظم فی فضائل القرآن و الذکر الحکیم (عربی) :

چاپ سنگی ، رحلی ، خط نسخ مشخصات طبع

المعلوم

۲- در النظم فی خواص قرآن العظیم :

یافعی ، ترجمه ، بهمنی ، ۱۳۱۱ ق ، سنگی ،

رقعی ، ۱۳۸ ص .

طهران ، ۱۳۷۶ ق ، سنگی ، رحلی ، ۳۶۶ +

۹۵ ص .

عبدالله بن محمد اشرف صدیقی :

( )

۱- تحقیق الاوزان :

لاهور ، ۱۳۶۴ ق ، سنگی ، وزیری ، ۲۸ ص .

عبدالله اشرفی :

(- معاصر)

۱- راهنمای معاشرت :

طهران ، ۱۳۱۵ ش ، سری ، جیبی ، ناشر

بوی اصابت کرده و در ۱۵ فروردین ۱۳۰۷
در گذشت و در پروجر مدفون گردید .
(سالنامه پارس سال ۱۳۰۷ ص ۲۱)

۱- بیانیه :

تبریز، ۱۳۰۲ ش، سری، رقی، ۹ ص .

۲- تاریخ شاهنشاهی بهلولی :

طهران، ۱۳۰۵ ش، سری، وزیر، ۷۲۸ ص .

۳- سردار سپه کیست :

تبریز، سری، رقی، ۲۱ ص .

عبدالله انتظام :

(- معاصر)

مدیر عامل شرکت نفت ملی .

۱- سرنوشت بشر :

محمود رمضانی- ۱۳۸ ص .

صاری عبدالله افندی :

(- ۱۰۷۹ ق)

۱- دستورالانشاء :

چندین مکتوب مفید دولتی مأخوذ از این
کتاب توسط شارل شفر در کتاب منتخبات و
آثار فارسی در جلد دوم در صفحات ۲۱۸ و
۲۳۱ و ۲۹۰ با حواشی بسیار بطبع رسیده
است .

(حاشیه تاریخ ادبی برون ترجمه رشید یاسمی
ص ۶) .

پاریس، ۱۸۷۵ م، سری،

عبدالله الیاسی :

(- معاصر)

۱- روش خوش بختی :

قم، ۱۲۷۹ ق، سری، رقی، ۱۶۰ ص .

عبدالله امجدی توری :

(- معاصر)

۱- عشق و جوانی :

طهران، سری، رقی، بنگاه افشاری .

۱۷۴ ص .

۲- ماجرای زندگی :

طهران، ۱۳۱۸ ش، سری، جیبی، بنگاه

افشاری، ۸۴ ص .

امیر لشکر عبدالله بن محمد حسن امیر طهماسبی :

(- ۱۳۰۷ ش)

از صاحب منصبان ارشد بوده در ۲۹ اسفند

۱۳۰۶ ش که وزیر فوائد عامه بود بعزم

بازدید طرق خوزستان و لرستان از طهران

حرکت نموده و در رنگرزان بین خرم آباد

باعد دزد مسلح مصادف شد و سه تیر گلوله

لکنت دونوئی ، ترجمہ ، طہران ، رقعی ،
چاپخانہ فردوسی ، ۱۲ + ۳۴۹ ص .

عبدالله انصاری :

(- معاصر)

لیسانسیہ دانشکدہ حقوق

۱- انگلیس درہشت قرن پیش :

سروالتراسکات ، ترجمہ ، طہران ، ۱۳۲۰ ش ،
سربی ، رقعی ، ۱۶۴ ص .

۲- زندگانی سیاسی و خصوصی و نظامی فلڈ مارشال
ہندنبورک بقلم خود وی :

ترجمہ ، جلد اول ، تبریز ، ۱۳۲۰ ش ، سربی ،
جیبی ، ۳۱۶ ص .

سید عبدالله انوار :

(- معاصر)

۱- فلسفہ علمی :

(۱- تکامل حیات : ہانری برگسون ،

ترجمہ سیدعبدالله انوار ۲- روش تعبیر خواب :

زیگموند فروید ، ترجمہ محمود صناعتی

۳- علم و فلسفہ : آلفرد نورث وایتھد ،

ترجمہ احمد آرام ۴- علیت علم و عرفان :

سر آرتور ستانلی ادینگتون ، ترجمہ

محمد حسین تمدن ۵- بعضی مسائل فلسفی :

سرجیمس جینز ، ترجمہ ابوطالب صارمی
۶- نظریہ خاص نسبیت : انشتین ، ترجمہ
دکتر جناب) .

جلد دوم ، طہران ، ۱۳۴۰ ش ، سربی ، رقعی ،
انتشارات سخن ، ۳۱۶ ص .

سید عبدالله باقری :

(- معاصر)

۱- فرمان حضرت امیر (ع) ہمالٹ اشتر (فارسی و
انگلیسی و عربی) :

ترجمہ بمشارکت سرہنگ صادقان ، تبریز ،
۱۳۳۴ ش ، سربی رقعی .

عبدالله برزش آبادی :

(- معاصر)

۱- رسالہ کمالیہ :

شیراز ، ۱۳۵۰ ق ، سربی ، رقعی .

مولوی حافظ عبدالله بلگرامی ابن سید آل

احمد واسطی :

(۱۲۴۸-۱۳۰۵ ق)

۱- تحفۃ العلیہ ، حاشیہ ہدیۃ السعدیہ (عربی) :

گانپور ، ۱۲۹۲ ق ، سنگی ، وزیری ، ۳۳۹

+ ۲۷ ص ، درہامش ہدیۃ السعدیہ .

۲- عین الافادہ فی کشف الاضافۃ :

(دستور زبان)

ہند ، ۱۲۷۰ ق ، سنگی .

۳- مفیض ، دستور زبان :

لکھنؤ ، ۱۸۷۴ م ، سنگی ، ۶۷ ص .

اوحاد الدین سیدعبدالله حسینی بلیانی کازرونی

معروف بہ شاہ ملا و عبدالله اولیا :

(- زندہ در سال ۹۸۴ ق)

از اولاد اوحاد الدین عبدالله بلیانی کازرونی

عارف مشہور قرن ہفتم ہجری و لقب و نام جدش

را داشته و بهمین جهت وی را با جدش اشتباه کرده اند و او در قرن نهم میزیسته و در حدود ۹۰۰ ق در گذشته است .

(مجله پارس بقلم سعید نفیسی) .

وی در مقدمه جهان الرمل نسخه خطی کتابخانه دانشگاه طهران ج ۳ ص ۹۶۸ میگوید: در سنه ۹۶۰ در موطن خود شیراز نزد برادرم شمس محمد رمل خوانده ام و نیز میگوید: در سنه ۹۸۴ ق این دفتر به پرداختم و آنرا جهان الرمل نامیدم - انتهى .
سایر مآخذ: ریخانه الادب ج ۲ ص ۲۹۵ .

۱- جهان الرمل یا جهات الرمل :

(تاریخ فراغت از تألیف ۹۸۴ ق) .

بمبئی، سنکی .

عبدالله بهرامی :

(- معاصر)

۱- از طهران قانیو پورک :

طهران، ۱۳۰۴ ش، سری، رقمی ۱۴۱۱، شرفنامه، مجموعه مکاتیب :

۲- بیجارستان :

طهران، ۱۳۲۵ ش، سری، وزیر، ۲۸۰ ص

۳- حاجی مراد :

تولستوی، ترجمه از انگلیسی، طهران،

۱۳۱۰ ش، سری، رقمی، ۲۱۶ ص .

۴- شرح حال پیرکروبتکن :

ترجمه، جلد اول، طهران، ۱۳۳۲ ش،

سری، رقمی، ۹۶ ص .

خواجه شهاب الدین عبدالله بن خواجه

شمس الدین محمد مروارید کرمانی متخلص

به بیانی معروف به عبدالله مروارید :

(- ۹۲۲ ق)

در دربار سلطان حسین بایقرا بمقامات

بزرگ رسید تا اینکه بوزارت برگزیده

شد و چنان مقرب بود که در همه جنگها همراه بود و پس از مرگ سلطان حسین در ۹۱۲ از کارهای دولتی اعراض کرده و گوشه نشین شد. ولی باصرار شاه اسمعیل وزارت او را پذیرفت و در این زمان بنوشتن تاریخ سلطنت او آغاز کرد و چون آنرا بپایان رساند در سال ۹۲۲ به بیماری آبله درگذشت. عبدالله مروارید یکی از معروفترین نویسندگان دوره تیموریست و مخصوصاً در انشای دیوانی شهرت بسیار داشته و خط را بسیار خوب می نوشته و از خوشنویسان معروف بوده و چنان در خط تسلط داشته است که با دست چپ خوشنویسی میکرد است .

(سالنامه پارس بقلم سعید نفیسی) .

سایر مآخذ: رجال حبیب السیر ص ۱۵۷،

تذکره دلگشا ص ۳۴۶، دستورالوزراء

ص ۳۹۴ .

شرفنامه، مجموعه مکاتیب :

جلد سوم، آلمان، ویسبادن، ۱۹۵۱ م،

گراوری، وزیری، با ترجمه آلمانی از هانس

روبرت رومر، ۷۵ + ۲۲۴ ص .

عبدالله توکل :

(- معاصر)

۱- آفرودیت یا الهه عشق :

پیرلوتیس، ترجمه، طهران، بی تاریخ، سری

رقمی، ۲۱۲ ص .

۲- از انگلستان دیدن کنیم :

گی رمزی، ترجمه، طهران، ۱۳۲۴ ش،

سری، جیبی، ۸۲ ص .

۳- اوزنی مراند یا عشق و محبت :

بالزاک، ترجمه، طهران، ۱۳۲۸ ش، سری،

رقمی، ۲۳۲ ص .

۴- بنده عاشق :

- ۱۴- سرهنك شاپو:
بالزاك، ترجمه، طهران، ۱۳۲۷ش، سربی،
رقعی، مطبوعاتی سپهر، ۹۶ص.
- ۱۵- سنگها و صخره‌ها:
آن تری وایت، ترجمه، طهران، ۱۳۴۰ش،
سربی، خشتی، فرانکلین و نیل، ۱۶۰ص.
- ۱۶- سنین بحرانی:
کلرین میخائلیس، ترجمه، طهران، ۱۳۳۷ش،
سربی، رقعی، اندیشه، ۱۲۶ص.
- ۱۷- شاهکار گمنام:
بالزاك هو نوره دو، ترجمه، طهران، ۱۳۳۵ش،
سربی، رقعی، سپهر، ۸۴ص.
- ۱۸- شب رؤیائی یاشب عجیب:
استفان زوایك، ترجمه، طهران، سربی،
رقعی، معرفت، ۷۲ص.
- طهران، ۱۳۴۰ش، سربی، رقعی، چاپ دوم،
معرفت، ۷۲ص.
- ۱۹- عشق و خست:
بیرت هالیدی، ترجمه، طهران، ۱۳۴۰ش، سربی، رقعی،
۲۳۲ص.
- ۲۰- مالک سافرانسکو:
استفان زوایك، ترجمه، بمشارکت رضا سید حسینی،
طهران، سربی،
۲۱- مردی که سایه اش را فروخت:
شامیسو، ترجمه، طهران، ۱۳۳۶ش، سربی،
رقعی، معرفت، ۸۷ص.
- ۲۲- مکتب زنان:
اندره ژید، ترجمه، بمشارکت رضا سید حسینی،
طهران، سربی، رقعی، معرفت، ۶۸ص.
- ۲۳- میل جنسی در زن و مرد:
زیگموند فروید، طهران سربی، رقعی،
معرفت، ۱۶۰ص.
- ۲۴- نامزدی:
لاژوس زیلاهی، ترجمه، طهران، ۱۳۲۸ش،
سربی، رقعی، ۸۸ص.
- ماکسیم گورگی، ترجمه، طهران سربی، رقعی،
۸۶ص.
- ۵- بیست و چهار ساعت از زندگی یک زن:
استفان زوایك، ترجمه، بمشارکت رضا سید
حسینی، طهران، ۱۳۲۶ش، سربی، جیبی،
۷۶ص.
- طهران، ۱۳۴۰ش، سربی، جیبی، چاپ سوم،
کانون معرفت، ۷۵ص.
- ۶- دافنیز و کلوه:
لونگوس، ترجمه، طهران، ۱۳۳۷ش، سربی،
رقعی، اندیشه، ۲۰۶ص.
- ۷- دختر چشم طلائی:
بالزاك، ترجمه، بمشارکت رضا سید حسینی،
طهران، سربی، رقعی، ۱۲۰ص.
- ۸- درلنك:
اندره ژید، ترجمه، بمشارکت رضا سید حسینی،
طهران، ۱۳۲۷ش، سربی، رقعی، ۱۴۴ص.
- ۹- در ظلمت بیدار شد:
بیرت هالیدی، ترجمه، طهران، ۱۳۴۰ش، سربی، جیبی،
۲۱۷ص.
- ۱۰- دنیای امروز:
استفان زوایك، ترجمه، طهران، ۱۳۲۶ش،
سربی، رقعی، مطبوعاتی سپهر، ۶۶ص.
- ۱۱- دنیای دیروز:
استفان زوایك، ترجمه، طهران، ۱۳۲۷ش،
سربی، رقعی، ۶۶ص.
- ۱۲- زن و بازیچه او:
پیر لوئیس، ترجمه، بمشارکت رضا سید حسینی،
طهران، ۱۳۲۷ش، سربی، رقعی، ۱۰۰ص.
- طهران، ۱۳۳۵ش، سربی، رقعی، چاپ دوم،
۱۰۳ص.
- ۱۳- سرخ و سیاه:
استانداال، ترجمه، دومین کتاب از مجموعه
ده رمان بزرگ، طهران، ۳۴-۱۳۳۵ش،
سربی، رقعی، نیل، ۲۳+۳۰۶+۳۸۰ص.

طهران، ۱۳۲۷ ش، سری، رقعی، معرفت،
۸۶ ص.

طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، رقعی، معرفت،
۸۸ ص.

۲۵- نیرنگ زنان :

استفان زوایک، ترجمه، طهران، ۱۳۲۷ ش،
سری، رقعی، مطبوعاتی سپهر، ۴۶ ص.
طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، رقعی، چاپ دوم،
معرفت، ۴۷ ص.

عبدالله جبل پوری :

( )

۱- ممالک البهیة :

هند، ۱۲۸۶ ق، سنکی .

ابوالعباس عبدالله بن جعفر قمی حمیری :

( )

شیخ القمیین ووجههم، ثقة جلیل القدر،
از اصحاب امام حسن عسکری علیه السلام .
در سال ۲۹۷ ق بکوفه رفته و از محدثین آنجا
استماع حدیث نموده . قرب الاسناد مانند
امالی از مؤلفات شایعه بین محدثین است و
محدثین در سابق پاره از احادیث عالی السند
و قلیل الواسطه را تا برسد بمعصوم (ع) در
رساله مخصوصی جمع مینمودند و آنرا
قرب الاسناد میگفتند . بگفته حاج میرزا
حسین نوری صاحب مستدرک الوسائل از
اجزاء قرب الاسناد حمیری قرب الاستاد به
امام جعفر صادق و بامام موسی کاظم و بامام
رضا (ع) تاکنون باقیمانده و بقیه از بین رفته
است .

(تحفة الاحباب فی نوادر الاصحاب ص ۱۷۷) .

۱- رساله فی توصیف قرب الاسناد حمیری (عربی) :

شیخ محمد باقر کرمانی، اصفهان، ۱۳۶۵ ق،
سری، جیبی، ۱۰۶ + ۲۹ + ۲۴ ص ضمن
فیوضات اللامعة .
۲- قرب الانقاد (عربی) :

طهران، ۱۳۶۹ ق، سنکی، رقعی، اسلامیة
بدستور حاج آقا حسین پروجر دی، ب سرمایه
سید محمد باقر اصفهانی، ۱۷۷ ص، با
جعفریات و اشعشیات در یک جلد .
نجف، ۱۳۶۹ ق، سری، رقعی، ۲۳۴ ص.

عبدالله جودت :

( )

۱- فنون فلسفه :

استانبول .

شیخ عبدالله بن حجازی مصری ازهری

شافعی شرقاوی :

(حدود ۱۱۵۸ - ۱۲۲۷ ق)

فقیه اصولی، نحوی، صوفی، محدث،
مورخ، مشارک در بعض علوم، در طویله
از قری مدیریت الشرقیة متولد شده و در الازهر
تحصیل نموده و بپاقره در گذشته است .
(معجم المؤلفین ج ۶ ص ۴۱) .

۱- فتح المبدی بشرح مختصر الزییدی (عربی) :
مصر، ۱۳۶۷ ق، سری، وزیری، چاپ
دوم، ۳۳۶ + ۳۴۷ + ۳۹۴ + ۴۰۷ ص .

ملا عبدالله خراسانی :

( )

۱- سماوخر :

ایران، ۱۳۰۵ ق، سنکی، خشتی، ۸ ورق .

ملک النحاة شیخ عبدالله بن محمد حسن

خوراسکانی اصفهانی :

( )

در موقع طبع کتاب سال ۱۳۱۴ ق در
مدرسه عبدالله خان واقع در طهران مقیم بوده
است .

(فهرست رضویه ج ۲ ص ۳۲۹) .

۱- عنالذ المؤمنین :

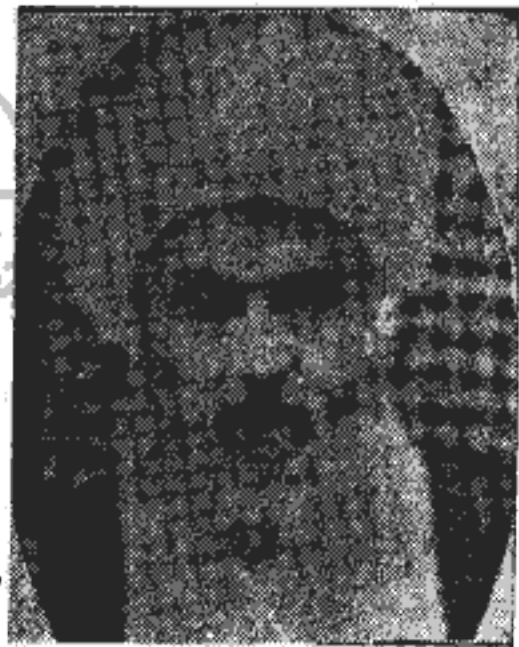
طهران ، ۱۳۱۴ ق ، سنگی ، رقمی ،
۱۵۹ ص .

۲- قطرب العلوم ، شرح نصاب الصبیان :

طهران ، ۱۳۲۴ ق ، سنگی ، وزیري ،
۲۷۰ ص .

حاج شیخ عبدالله بن شیخ محمد حسن مامقانی :

(۱۲۶۰-۱۳۵۱ ق)

در ربیع الاول ۱۲۶۰ ق در نجف متولد
شده از اجلاء علماء عصر ما که بسیار متتبع
و از مراجع تقلید شیعه بوده . پس از تحصیلات
مقدمانی و تکمیل ادبیات در حوزه فقه
استدلالی خارج والد خود حاضر و تقریرات
هر دو درس خارج را نوشته و در تمام دوره
سال جزر روز عاشورا تعطیل نکرده و از والد
خود اجازه اجتهاد دارد . در شعبان ۱۳۵۱
در نجف وفات یافت و در مقبره والد خود

مدفون گردید .

(ریحانة الادب ج ۳ ص ۴۳۱ ، کتاب علماء

معاصرین ص ۱۵۸)

۱- ارشاد المستصرین ، رسالة عقلیه (عربی) :

نجف ، ۱۳۴۲ ق ، سری ، خشتی ، ۱۲۸ ص .

۲- ازاحة الوسوسة عن تقبیل الاعتاب المقدمة (عربی)

نجف ، ۱۳۴۵ ق ، سنگی ، خشتی ، ۲۷۷ ص .

۳- تحفة الصلوة فی احکام الحبوۃ (عربی)

۴- غایة السؤل (عربی) :

تبریز ، ۱۳۲۰ ق ، سنگی ، خشتی ، ۱۵۹

۳۲ ص .

۵- تنقیح المقال فی علم الرجال (عربی) :

۳ جلد ، نجف ، ۴۹-۱۳۵۲ ق ، سنگی ،

رحلی ، ۲۲۴+۴۷۶+۳۶۸+۹۷

۳۴۵ ص .

۶- جوابات المسائل البصریة (عربی) :

نجف ، ۱۳۴۲ ق ، سری .

۷- جوابات المسائل البغدادیة (عربی) :

نجف ، ۱۳۳۶ ق .

۸- حاشیة جامع عباسی :

طهران ، در هامش جامع عباسی ، سنگی ،

نجف ، ۱۳۴۶ ق ، سنگی .

۹- در المنصور فی صیغ الاقاعات و الفقرۃ (عربی) :

۱۰- در المنصورة (شعر عربی) :

نجف ، ۱۳۴۶ ق ، سنگی ، خط احمد

زنجانى .

۱۱- رد بابیة :

نجف ، ۱۳۴۵ ق ، سنگی ، رقمی ، در خانه

ترجمه سیف التبار فی دفع شبهات الکفار ،

تألیف میرزا رحیم اردوبی .

۱۲- سراج الشیعة فی احکام الشریعة :

(ترجمه مرآت الکمال)

نجف ، ۱۳۴۸ ق ، سنگی ، وزیري ، ۲۱۲ ص .

طهران ، ۱۳۷۴ ق ، سری ، وزیري ،

۳۹۸ ص .

۱۳- سیف التبار فی دفع شبهات الکفار (عربی) :

طهران ، ۱۳۴۳ ق ، سری ، رقی ، ۸۰ ص

۱۴- مجموعه اثنا عشریة (عربی) :

۱- وسیلة النجاة فی اجوبة جملة من-

الاستفتات ۲- مجمع الدرر فی مسائل اثنا-

عشر ۳- مسائل الاربعین العاملیة ۴- مسائل

الخوئیة ۵- رسالة فی المسافرة لمن علیه

قضاء رمضان مع ضیق الوقت ۶- رسالة عدم

ایراث العقد والوطی لذات البعل شبهة حر

منها ابدأ ۷- رسالة المحاکمة بین علمین

فی فرع عدم ارث الزوجة من لاراضی ۸-

كشف الريب والسوء عن اغناء كل غسل عن

الوضو ۹- رسالة فی اقرار بعض الورثة یدین

وانکار الباقي ۱۰- كشف الاستار عن وجوب

الغسل علی الکفار ۱۱- غاية المسئول فی

انتصاف المهر بالموت قبل الدخول ۱۲-

مخزن اللثالی فی فروع الاجمالی

نجف ۱۳۴۴ ق ، سنکی ، وزیری ، ۳۴۴ ص

۱۵- مخزن اللثالی فی فروع الاجمالی (عربی) :

نجف ۱۳۴۵ ق ، سنکی ، باازاحة الوسوسة

در یکجلد .

۱۶- مخزن المعالی فی ترجمة المحقق الممقانی (عربی) :

(شرح حال شیخ محمد حسن مامقانی)

نجف ۱۳۴۵ ق ، سنکی ، خشتی ، ۲۷۷ ص

بامقاس الهدایة در یکجلد .

طهران ، سنکی ، بامقاس الیاقوت وهدیة-

النملة .

۱۷- مرآت الرشاد فی الوصیة الی الاحبة والاولاد (عربی) :

۱۸- مرآت الکمال فی الآداب والسنن (عربی) :

نجف ، ۱۳۴۲ ق ، سنکی ، رحای ، ۲۹۵ ص .

۱۹- مقباس الهدایة فی علم الدراية (عربی) :

نجف ، ۱۳۵۲ ق ، سنکی ، رحلی ، ۱۱۳ ص .

در خاتمة تنقیح المقال .

نجف ، ۱۳۴۵ ق ، سنکی ، خشتی ، ۲۷۷

ص ، بامخزن المعانی در یکجلد .

۲۰- مناسک حج :

نجف ، ۱۳۴۵ ق ، سنکی ، جیبی ، ۱۱۰ ص

۲۱- مناهج المتقین در فقه (عربی) :

نجف ، ۱۳۴۴ ق ، سنکی .

۲۲- منتهی المقاصد ، شرح شرایع (عربی) :

نجف ، ۱۳۴۸ ق ، سنکی .

۲۳- نتایج التنقیح ملخص و فهرست تنقیح المقال

(عربی) :

نجف ، ۱۳۴۹ ق ، سنکی ، رحلی ، در مقدمه

تنقیح المقال .

۲۴- نهاية المقال فی تکملة غاية الآمال (عربی) :

شیخ مرتضی انصاری ، شیخ محمد حسن مامقانی

حاشیه بر مکاسب .

۲۵- قلائد الثمينة علی الرسائل الست السنية (عربی) :

نجف ، ۱۳۴۵ ق ، سنکی ، رحلی ، ۳۴۵ ص .

۲۶- هداية الانام فی احوال الامام علیه افضل السلام :

(عربی) :

تبریز ، ۱۳۲۱ ق ، سنکی ، خشتی ،

۱۹۵ ص .

ابو البقاء محب الدین عبدالله بن حسین ابن

ابی البقاء حنبلی عکبری بغدادی :

(۵۳۸-۶۱۶ ق)

مولد او بغداد در نحو شاگرد ابن خشاب

و یحیی بن نجاح بود .

وقتی تدریس مدرسه نظامیه را با شرط

قبول مذهب شافعی بدو دادند و او سر باز زد .

وی در کودکی به ملت آبله نابینا گشت .

گویند کتب را بر او میخواندند و او مطالب

را در ذهن خویش فراهم میآورد . و سپس

بکاتب املامیکرد و طریقه تألیف او بدین-
گونه بود . وفات او در ۶۱۶ هـ بمبغداد بود .
(لفت نامه دهخدا ص ۳۷۶)

سایر مآخذ : الکنی والالاقاب قمی ج ۱ ص ۱۸
معجم المؤلفین ج ۶ ص ۴۶ ، ریحانة الادب
ج ۵ ص ۲۵ .

۱- التبيان في اعراب القرآن (عربی) :

طهران ۱۲۷۶ ق ، سنگی ، رحلی ، مطبعة
حاج عبدالمحمد طهرانی ، بی شماره صفحه
در هامش تفسیر جلالین .

نجم الدین ملا عبدالله بن شهاب الدین حسین
یزدی :

(۹۸۱ ق -)

فاضل ، کامل ، عالم ، جلیل ، منطقی ،
امامی ، صاحب حاشیه تهذیب ملا سعد تفتازانی
معروف بحاشیه ملا عبدالله و حاشیه بر حاشیه
خطائی و حاشیه بر شرح شمسیه و حاشیه بر
استبصار و غیره . باملا احمد اردبیلی همدانی
شریک بوده و صاحب معالم و مدارک بر او قرائت
کرده و هم چنین وی نزد آن دو در علوم شرعیه
تلمذ نموده است . صاحب سلافة المصدر و وصف
او گفته : عبدالله بن الحسین الیزدی استاد
شیخ بهاء الدین کن نالامه زمانه . لم یدانه
احد فی العلم والورع . . . و صاحب الروضات
از احسن التواریخ رو ملو نقل کرده که ملا
عبدالله یزدی در عراق عرب در سنه ۹۸۱ ق
وفات یافت .

(فوائد الرضویه ص ۲۴۹)

۱- حاشیه علی تهذیب المنطق (عربی) :

(معروف بحاشیه ملا عبدالله) .

ملا سعد الدین تفتازانی ، حاشیه ،

طهران ، ۱۲۷۴ ق ، سنگی ، رقی ،
بی شماره صفحه .

طهران ، ۱۲۸۵ ق و ۱۲۶۸ ق و ۱۲۷۶ ق
ق و ۱۲۹۵ ق و ۱۲۹۶ ق و ۱۳۱۴ ق ،
سنگی ، رقی ،

طهران ، ۱۲۸۲ ق ، سنگی ، رقی ، ۸۴ ص
طهران ، ۱۲۹۰ ق ، سنگی ، رقی ، ۱۱۵ ص
طهران ، ۱۲۸۱ ق ، سنگی ، رقی ، خط
محمد رحیم بن محمد تقی یزدی ، ۸۴ ص .
طهران ، ۱۲۸۰ ق ، سنگی ، وزیر ،
بی شماره صفحه .

طهران ، ۱۳۱۵ ق ، سنگی ، وزیر ، با
حاشیه شیخ عبدالجواد نیشابوری و اعظ ،
۱۰۲ + ۲۲ ص .

طهران ، ۱۳۲۳ ق ، سنگی ، وزیر ، خط
محمد علی بن محمد حسن طبرسی ، ۱۱۳ +

۲۷ ص ، در هامش آن حواشی ذیل :
۱ حاشیه تعدیل المیزان ۲ - حاشیه کشف
الاستار ۳ - حاشیه شیخ عبدالرحیم ۴ -
حاشیه ملا جلال دوانی ۵ - حاشیه میرزا
محمد علی تبریزی ۶ - مختصری از شمسیه
و شرح شمسیه ۷ - مختصری از جوهر النضید
۸ - حاشیه عبدالغفار میرا بوالفتح ۹ - شرح
میرسید شریف ۱۰ - تجرید المنطق از شرح
مطالع ۱۱ - حاشیه میرزا محمد یزدی
۱۲ - حاشیه محیی الدین میرزا موسی ۱۱ -
حاشیه ملا علی رضا .

طهران ، ۱۳۶۷ ق ، گراوری از روی چاپ
عبدالرحیم ، بساهتمام ابوالقاسم و محمود
شفیعی ، ۱۶۴ ص .

تبریز ، ۱۳۰۶ ق ، سنگی ، خشتی ، ۱۷۰ ص
تبریز ، ۱۳۰۳ ق ، سنگی ، خشتی ،
۱۶۸ ص .

تبریز ، ۱۲۷۰ ق ، سنگی ، خشتی ، چاپ

عبدالرحیم ، ۱۶۴ ص .

تبریز ، ۱۲۹۳ ق ، سنگی ، خشتی ، چاپ

عبدالرحیم ، ۱۶۴ ص .

تبریز ، ۱۲۸۷ ق ، سنگی ، رقی ، چاپ

عبدالرحیم ، ۱۶۴ ص .

تبریز ، ۱۳۱۶ ق ، سنگی ، رقی ،

هند ، سنگی .

عبدالله حکیم الهی

(- معاصر)

۱- لیلاج :

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، وزیری ،

۱۰۴ ص .

عبدالله حکیم عراقی

(- معاصر)

۱- از عشق تا کلیسا :

طهران ، بی تاریخ ، سری ، رقی ، ۱۴۹ ص

۲- غوغای طهران :

طهران ، ۱۳۳۰ ش ، سری ، جیبی چاپ

سوم ، ۲۳۰ ص

۳- قلندر و درویش :

طهران ، ۱۳۲۱ ش ، سری ، رقی ،

۴- ونگردان طهران :

طهران ، ۱۳۲۳ ش ، سری ، رقی ،

۱۷۸ ص .

خواجه عبدالله حوراء مغربی

(- زنده در سال ۱۰۵۳ ق)

مغربی اشخاص متعدد هستند از جمله :

ابو عبدالله محمد بن اسمعیل مغربی خلیفه

بایزید متوفی ۲۷۹ ق یا ۲۹۹ ق

۲- ابو محمد عبدالله مرجانی مغربی متوفی

در تونس سال ۶۹۹ ق .

۳- شیخ ابو محمد بکری مغربی از اصحاب

ابن مطرف اندلسی مجاور مکه متوفی ۷۰۷ ق

۴- شیخ محمد شیرین مغربی متوفی ۸۰۹

ق مدفون در سرخاب تبریز .

۵- خواجه عبدالله معروف بخواجه حوراء

متخلص به مغربی صاحب رساله نور وحدت

و در اول آن رساله میگوید : در شب جمعه

در عرس خواجه بهاء الحق والدین معروف

به نقشبندی در سوم ربیع الاول ۱۰۵۳ ق

شروع در اظهار این اسرار واقع شد . و

بهاء الدین نقشبندی در سوم ربیع الاول ۷۹۱

ق فوت شده است (طرائق الحقائق ج ۲ ص ۹۹) .

۱- ترجیع بند توحید (شعر) :

۲- رساله نور وحدت در معارف :

طهران ، ۱۲۸۳ ق ، سنگی ، رقی ، ۲۴۵

ص ضمن عوارف المعارف .

طهران ، ۱۳۱۸ ق ، سنگی ، رقی ،

۳۵۴ ص ضمن عوارف المعارف .

چاپ سوم ۵۴ + ۲۱۹ ص

شیراز ، ۱۳۱۷ ش سنگی رقی ضمن عوارف -

المعارف

سرهنگ عبدالله بن صدیق خلوت محمد -

ابراهیم خلوتی شیرازی

(- ۱۳۲۹ ش)

در سال ۱۳۱۴ ق به خدمت ژاندارمری

در ردیف ژاندارم ساده وارد شدم در مدارس

امریکائی والیانس و جاویدان تحصیلات خود

را بیایان رسانیده در کمتر از هفده سالگی

در کلاس اول دانشکده نظام وارد گردیدم .

در جنگ بین المللی اول رتبه نایب اولی

فرماندهی گروهان سوار را داشته . پس از

کودتای ۱۲۹۹ ش بر رتبه سلطان اولی

رسیده و در سال ۱۳۰۱ برتبه سرگردی و
 ۱۳۰۷ بدرجه سرهنگی رسیده و بعدها برای
 تحصیل علوم قدیمه نزد استادان اقدام نمود.
 بسال ۱۳۲۲ ش از خدمت ارتش استعفا
 نمود (بازیگران سیاست ص ۲۱۶) .
 ۱ - انسانیت در خطر افتاده :

طهران ، ۱۳۲۵ ق ، سری ،
 ۲ - اس . او . اس :

طهران ، ۱۳۲۵ ش ، سری ، وزیر ،
 ۵۵۶ ص .

عبدالله خوانساری :

( )

غلام و پیشخدمت در زمان مظفرالدین شاه
 قاجار .

۱ - فرستاده :

طهران ، ۱۳۲۶ ق ، سنگی ، خشتی ،
 خط علیرضا آشتیانی ، ۶۶ ص .

دکتر عبدالله دانشور :

(- معاصر)

طبيب صحیه بلدیة شیراز .

۱ - مادر آینده (در طب) :

بمبئی ، ۱۳۴۷ ق ، سنگی ، رقی ، ۹۲ ص .

امیر اصیل الدین عبدالله بن عبدالرحمن

دشنگی شیرازی هروی :

(- ۸۸۳ ق)

در علم تفسیر و حدیث و انشاء و تألیف نظیر
 نداشت . در زمان سلطنت سلطان سعید از

شیراز بهرات آمد و درایت اقامت برافراشت
 هفته یک نوبت در مدرسه مهدعلیا گوهرشاد

آغا بموعظه خلایق میپرداخت در ۱۷
 جمادی الآخر ۸۸۳ ق درگذشت . خاقان

منصور به تسلی خواطر اولادوی توجه کرده

سیور غالات سید مرحوم را بدیشان عنایت
 فرمود .

(رجال حبیب السیر ص ۱۷۰) .

سایر مآخذ ، از سعدی تاجامی ص ۴۷۲ ،
 هفت اقلیم ص ۲۶۱ .

۱ - وزارت هرات :

هرات ، ۱۳۱۰ ق ، سنگی ، باهتمام عبد -
 الکریم احراری .

مهندس عبدالله دشتی :

(- معاصر)

مهندس معادن و معرفه الارض ، مهندس
 دولتی ، عضو آکادمی مهندسين معادن و
 ميثولوجی امریکا .

۱ - ده سال در امریکا :

طهران ، ۱۳۱۱ ش ، سری ، رقی ، ۱۲۸ ص .

مولوی عبدالله دهلوی :

( )

۱ - محکم البیان فی اعجاز القرآن (عربی) :

هند ، ۸۸۰ ص .

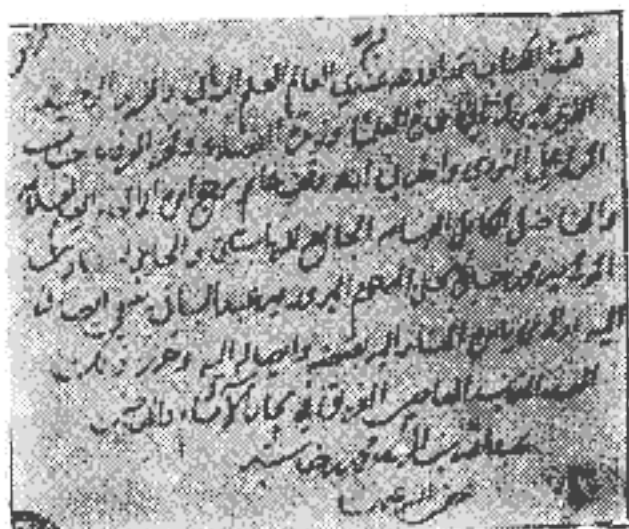
عبدالله بن ابراهیم رازی همدانی :

(۱۲۷۳ ش - معاصر)

پس از تحصیلات مقدماتی بهندوستان

نزد شیخ جعفر نجفی و سید علی صاحب ریاض
و شیخ احمد احسائی و میرزا محمد مهدی
شهر - ثانی و محقق قمی و غیره تلمذ نموده .
تألیفات او متجاوز از صد و پنجاه مجلد
است و حاج میرزا حسین ذوری در دار -
السلام اسامی آنها را با عدد ابیات آن ذکر
نموده . شیخ اسدالله صاحب مقابس الانوار
در موقع ورود بروی از کثرت تصانیف او
وقلت تصانیف خود با آن فهم و استقامت و
اطلاع دقت تعجب کرد . سر آنرا از سید شبر
پرسید گفت کثرت تصانیف من از توجه
موسی بن جعفر (ع) است که در خواب قلمی
بمن داد و فرمود بنویس . در رجب ۱۲۴۲
ق و بقولی در حدود ۱۲۳۰ ق در کاظمین
وفات یافت و در حرم کاظمین در حجره
دست راست باب قبله (موقع ورود بحرم)
نزدیک والد خود مدفون گردید .
(فوائد الرضویه ص ۲۴۹) .
سایر مآخذ ، تنقه المنتهی ص ۵۹۲ ، هدیه -
الاحباب ص ۱۶۰ .
۱- احسن التقویم ، در شناسایی روج و احکام سعد و
نحس و ادعیه ایام و شهور :

مسافرت کرده و از آنجا برای ادامه تحصیلات
خود به پاریس رهسپار شده و در رشته حقوق
تحصیل نموده و باخذ لیسانس نائل آمد .
پس از اتمام تحصیلات بهند رفته و در آنجا
به نشر مجله (رستاخیز ، سودمند ، عصر -
پهلوی) پرداخت ولی مجلات مذکور دیری
نپائید بعد بایران مراجعت کرده و چند
شماره از مجله (سودمند) را ثانیاً منتشر
ساخت بعد از طرف وزارت کشور در کلاس
اختصاصی اداره آمار به تدریس تاریخ ایران
پرداخت و تا سال ۱۳۱۶ ش باین شغل باقی
بود وی طبع شعر دارد و اشعاری نیز سروده
است . اکنون وکیل دادگستری است .

(سخنوران نامی معاصر ج ۲ ص ۱۳۲)

سایر مآخذ ، تاریخ جراید و مجلات ج ۲
ص ۳۱۹ ج ۳ ص ۴۷ و ۲۸۴ .

۱- تاریخ ایران از ازمنه باستانی تا سال ۱۳۱۶ ش :

طهران ، ۱۳۱۷ ش ، سری ، وزیر ، چاپ
۹۳۶ ص .

۲- تاریخ مختصر ایران :

طهران ، سری ، اقبال .

۳- تاریخ مفصل ایران :

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، وزیر ، چاپ
دوم ، ۶۸۶ ص .

۴- معجم تاریخ ایران از جهاننداری ساسانیان تا زمان
حاضر :

طهران ، سری ، وزیر ، ۸۰۸ ص .

سید عبدالله بن محمد رضا علوی حسینی

کاظمی شیر :

(۱۱۸۸ - ۱۲۴۲ ق)

عالم ، محدث ، جلیل ، فقیه ، خبیر ، متتبع
نبیل . در عصر خود مشهور به مجلس ثانی .

- ۱۔ الکتریسیتہ و موارد استعمال آن :
طهران ، ۱۳۱۹ ش ، سری ، وزیر ،
۵۱۱ ص
- طهران ، ۱۳۳۰ ش ، سری ، وزیر ، نشریہ
۱۰۷ دانشکاه ، ۵۰۴ ص
- ۲۔ تاسیسات بی :
طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سری ، وزیر ، نشریہ
۴۱۹ دانشکاه ، ۳۳۶ ص
- ۳۔ حساب عددی تریسمی :
طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سری ، وزیر ، نشریہ
۴۸۲ دانشکاه ، ۳۶۰ ص
- ۴۔ مکانیک نظری و عملی :
جلد اول ، طهران ، ۱۳۱۷ ش ، سری ، جیبی
۲۸۰ ص
- جلد دوم ، طهران ، ۱۳۱۹ ش ، سری ،
رقعی ، ۳۶۸ ص
- ۵۔ هیدرولیک عمومی :
طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سری ، وزیر ، نشریہ
۲۲۵ دانشکاه ، ۳۴۳ ص
- طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سری ، وزیر ، نشریہ
۴۹۹ دانشکاه ، چاپ دوم ، ۳۶۷ ص

- بمبئی ، ۱۳۴۰ ق ، سنگی ، وزیر ، ۱۹۲ ص
- نجف ، ہی تاریخ ، سری ، وزیر ، ۱۶۹ ص
- ۳۔ ارشاد المستبصر ، دراستخاره :
طهران ، ۱۳۰۶ ق ، سنگی ، رقی ، ۹۱ ص ،
بامقا تبیح الغیب مجلسی
- ۴۔ تحفة النفلد ، رسالہ عملیہ :
طهران
- ۴۔ تفحیر شہر (عربی) :
طهران ، ۱۳۲۹ ق
- طهران ، ۱۳۵۲ ق ، سری ، وزیر ، باہتمام
سید نصرالله تقوی ، ۱۳۲۹ ص
- ۵۔ جلاء العیون (عربی) :
نجف ، ۱۳۷۴ ق ، سری ، وزیر ، ۳۸۰ +
۲۵۲ ص
- ۶۔ حق البقین فر معرفۃ اصول الدین (عربی) :
(مختصر برهان المبین فی فتح ابواب علوم
الائمة المعصومین)
- ۲ جلد ، ۵۳ - ۱۳۵۵ ق ، سری ، وزیر ،
۲۵۲ + ۲۵۶ ص
- ۷۔ مصابیح الانوار فی حل مشکلات الاخبار (عربی) :
جلد اول ، بغداد ، ۱۹۵۱ م ، سری ، وزیر ،
۴۴۸ ص
- جلد دوم ، نجف ، ۱۳۷۱ ق ، سری ، وزیر ،
۴۶۲ ص

عبدالله رهنما :

- (- معاصر)
- ۱۔ دائرة المعارف جنسی بارہبر عشق :
فارمن ہیر ، ترجمہ ، طهران ، ۱۳۲۵ ش ،
سری ، رقی ، ۲۶۸ ص

مهندس عبدالله ریاضی :

- (- معاصر)
- رئیس دانشکدہ فنی در سال ۱۳۴۰ ش

شیخ عبدالله بن شیخ زین العابدین مازندرانی حائری :

( )

الآن ساکن طهران ، واز اکابر مشایخ صوفیه است و او در طریقه پدر و برادرانش بود ولی اخیراً مصداق عمل غیر صالح شد و پدر و برادرش حاج شیخ محمد حسین منکر او بودند .

(کتاب علمای معاصرین ص ۲۹) .

۱- لایحه معمم لایحه لیلۀ هفدهم ربیع الثانی ۱۳۳۲ق :

طهران ، ۱۳۳۲ق . سنگی ، جیبی ، ۵۸ص ، بالایحه هفدهم ربیع الثانی سید مجتبی قزوینی .

ابو محمد عبدالله بن سعید بن یحیی معروف به

خفاجی حلبی ابن سنان :

(۴۶۶ق)

مذهب شیعی داشته و از مردهم حلب بوده

است و در سال ۴۶۶ وفات کرده است .

(لغت نامه دهخدا ص ۳۲۱) .

۱- سرالفصاحه در لغت (عربی) :

مصر ، ۱۳۵۰ق . سربی ، وزیری ، ۳۲۰ص .

حاج شیخ عبدالله تاجر سلطانیه متخلص به

سلطانی :

( )

۱- غزلیات سلطانی :

چاپ ایران ، بی تاریخ ، سربی ، جیبی ،

۶۴ص .

سید عبدالله بن عباسقلی خان سیار :

(۱۲۷۴ش - معاصر)

در تهران متولد شده بعد از تحصیلات

مقدمانی وارد مدرسه دارالفنون گردیده و

رسانیده است . سپس وارد خدمات فرهنگی و مأمور خراسان شده و بالاخره وارد خدمت پست و تلگراف که شغل پدری بوده شد . و تا بحال در آن وزارتخانه بخدمت اشتغال دارد . (نقل از خط مؤلف) .

۱- سربانی و سربانی :

طهران ، ۱۳۰۷ش ، سربی ، رقعی ، خاور ،

۱۲۹ص .

۲- حل المسائل هزارویک مسئله حساب و هندسه :

طهران ، ۱۳۱۱ش ، سربی ، وزیری ، کتاب

فروشی تمدن .

۳- هزارویک مسئله حساب و هندسه :

طهران ، ۱۳۱۸ش ، سربی ، شرکت طبع -

کتاب .

طهران ، ۱۳۱۴ش ، سربی ، جیبی ، چاپ -

چهارم ، ۲۷۱ص .

۴- هفتصد مسئله حساب و هندسه :

طهران ، ۱۳۱۱ش ، شرکت طبع کتاب .

طهران ، ۱۳۱۶ش ، سربی ، جیبی ، چاپ -

سوم .

دکتر عبدالله سینا:

(- معاصر)

۱- پی نامه :

طهران، ۱۳۱۷ ش، سربی، شرکت سهامی -
چاپ .

عبدالله شایق :

(- معاصر)

۱- رومنضون انگلیسی :

دانیال دفو، ترجمه، بادکوبه .

دکتر عبدالله شیبانی :

(- معاصر)

تدریس فیزیولوژی حیوانی و شیمی حیات
اشتهال یافت (سالنامه دانشسرای عالی تحصیلی

(۱۵ - ۱۳۱۴ ص ۹۷)

۱ - جانور شناسی :

بمشارکت بهرامی و دکتر غلامحسین فردین ،
طهران ، برای سال دوم دبیرستانها ، ۱۳۱۹
ش ، سربی ، رقعی ، ۲۶۹ ص .

۲ - فیزیولوژی عمومی ، فیزیولوژی سلولی :

طهران ، ۱۳۲۰ ش ، سربی ، رقعی ، ۲۲۸
+ ۲۷۷ ص .

۳ - فیزیولوژی عمومی :

هانری فردریک ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۲
ش ، سربی ، وزیری ، نشریه ۱۹۸ دانشگاه
۵۳۲ ص .

شیخ عبدالله بن صالح بن جمعة سماهيجي
بحرانی:

(- ۱۱۳۵ ق)

محدث ، متتبع ، خبير ، ماهر ، شاعر ،
صالح ، عالم ، عامل ، فاضل ، كامل ، صاحب
مؤلفات كثيره . مانند جوهر البحرين في
احكام الثقلين در آن اخبار اربعه را بنهجي
غير از نهج وافى و وسائل مرتب کرده . و
كتاب صحيفة علويه كه در آن ادعيه امير المومنين
(ع) و ساير مناجات و عوده و احراز آن حضرت
را جمع نموده و صاحب مستدرک الوسائل
استدراك آن نموده و آنچه از قلم وی ساقط
شده جمع نموده و آنرا صحيفة رابعه نامیده
است . او اخباری صرف بود و چون خوارج
بر بلاد بحرین غلبه کردند در بهبهان متوطن
شد و در همانجا در شب چهارشنبه نهم جمادی
الآخره سال ۱۱۳۵ ق وفات یافت (فوائد

تحصيلات ابتدائی را در مدرسه ترغيب
و دوره متوسطه را در مدرسه آلمانی و سپس
مدرسه سن لوئی را بپایان رسانید . در سنه
۱۲۹۸ ش بمدرسه تلکراف داخل گردید .
در سال ۱۳۰۰ رسماً وارد خدمت اداری
شد در ضمن بتحصیل پرداخته پس ازانعام
دارالمعلمین مرکزی در سنه ۱۳۰۸ بامحصلین
اعزامی دوره دوم بیاریس روانه شد . در
اواخر ۱۳۱۴ موفق باخذ درجه دکتری در
علوم طبیعی از دانشگاه علوم آنجا گردید
و در مراجعت پیران در دانشسرای عالی به

و سایر علوم دینی را بیایان رسانیده و مشغول تدریس گردید بعد از چندی بشیراز آمد و بوظایف شرعی مشغول شده در سال ۱۳۵۴ ق ثانیاً نجف رهسپار شد و بتدریس پرداخت اکنون در نجف مقیم است (دانشمندان و سخن سرایان فارس ج ۴ ص ۱۰۱۲)

- ۱ - الدرر البیض فی حکم منجزات العریض (عربی) : شیراز ، ۱۳۴۸ ق ، سنگی ، رقعی ، ۴۲ ص
- ۲ - عمدة الوسائل فی الحاشیة علی الرسائل (عربی) : (در مبحث قطع و ظن)

- نجف ، ۱۳۶۵ ق سربی ، خشتی ، ۹۶ ص
- ۳ - القطرة فی زکوة الفطرة (عربی) : تقریر حاج شیخ علی ، نجف

عبدالله بن عبدالله حسینی :
(معاصر)

- ۱ - هدایة الالة الی زیارة الائمة : حاج سید مرتضی خسروشاهی ، ترجمه کشف المحجور والاستار عن وجه زیارة الزوار ، مشهد ، ۱۳۲۳ ش ، سربی ، خشتی ، ۵۶ ص

ابن عباس عبدالله بن عباس بن عبدالمطلب
ابن هاشم بن عبدمناف مکنی بابی العباس :
(۶۸ ق -)

مولد او مکه مکرمه ، به شعب ابی طالب آنگاه که مسلمین و بنی هاشم بداجام محصور بودند (سه سال پیش از هجرت) مادرش لبابه بنت حارث و حارث پسر عم رسول کرم (ص) است و با اینکه هنگام رحلت آن حضرت کودکی میزده ساله بود احادیث بدو نسبت کنند او بسال ۲۷ هجری با عبدالله بن ابی سرح بغزای افریقیه شد و در زمان خلافت امیرالمؤمنین علی (ع) با آن حضرت بعراق رفت و در جنگ صفین حاضر بود و سپس حکومت بصره بوی مقبوض

الرضویه ص ۲۵۱) .

- ۱ - صحیفة الثانیة العلویة و التحفة الرضویة (عربی) :

طهران ، ۱۳۱۱ ق ، سنگی ، رقعی ، ۲۵۳ ص
طهران ، بی تاریخ ، سنگی ، وزیری ، بی شمار صفحه ، در هامش صحیفة کامله .

طهران ، ۱۳۰۹ ق ، سنگی ، رقعی ، تبریز ، ۱۲۷۶ ق ، سنگی ، جیبی ، ۳۹۷ ص
ایران ، بی تاریخ ، سنگی ، رقعی ، ۳۶۷ ص
بمبئی ، ۱۲۷۹ ق ، سنگی .

بمبئی ، ۱۳۲۵ ق ، سنگی ، جیبی ، ۳۶۰ ص

مصر ، ۱۳۲۲ ق ، سربی ، جیبی ، ۳۰۴ ص

سورن ، ۱۲۷۷ ق ،

عبدالله صدق :

(معاصر)

- ۱ - خودآموز روسی بقارسی :

۲ جلد ، تبریز ، ۱۳۱۰ ش ، سربی ، خشتی ، ۱۰۴ + ۵۲ ص

حاج سید عبدالله بن محمد طاهر بن محمد علی

موسوی شیرازی نجفی

(۱۳۱۹ ق - معاصر)

پس از تحصیل مقدمات در شیراز بسال ۱۳۳۹ رهسپار نجف شد و دوره فقه و اصول

گردید و پیش از شهادت علی (ع) از عراق بطائف هجرت کرد و تا زمان مرگ (۶۸ هجری) بدانجا ببود. خلفای عباسی از نسل او باشند و نیز گفته اند ابن عباس بسال ۴۹ با ابویوب انصاری به معیت یزید بن معاویه بغزای روم رفت و او اکبر اولاد پدر خویش بوده و عبدالله و فضل و قثم و معبد برادران او باشند و چون ابن عباس مطلق گویند منصرف به عبدالله باشد و کتاب تفسیری نیز به عبدالله بن عباس نسبت کنند (لفت نامه دهخدا ص ۳۲۸)

از اصحاب حضرت رسول و از محبین آن جنابست. علامه حلی در خلاصه گوید که حال عبدالله در جلالت و اخلاص بامیر المؤمنین اشهر از آنست که مخفی باشد و هر چند شیخ کشی اخباری متضمن قدح وی ذکر نموده و من آن احادیث را در کتاب کبیر خود آورده و جواب آنرا نیز گفته ام. *مرآت الحقائق* حکایت ابن عباس در اخذ بیت المال از بصره و رفتن او بمکه و نوشتن نامه امیر المؤمنین بوی و جواب بآنحضرت با آن عبارت جسارت آمیز محققین را به تحیر درآورده است. قطب راوندی گوید که او عبدالله بن عباس است نه عبدالله. دیگران این قول را تأیید نکرده اند چه عبدالله عامل آنحضرت در یمن بوده و او را با بصره چه کار واحدی نیز این مطلب را از او نقل ننموده است. ابن ابی الحدید گفته این امر بر من مشکل شده چه اگر تکذیب نقل کنم مخالف با روایت و اکثر کتب سیر کرده ام با آنکه همه بر نقل آن اتفاق نموده اند و اگر بگویم مراد ابن عباس است گمان نمیکنم در حق او این امر را

با آن ملازمت و اطاعت و اخلاصش نسبت به علی (ع) در حیات و ممات آن حضرت و اگر این امر از وی ندانم یکی نسبت دهم و من در این مقام متوقفم.

ابن میثم گفته که این مجرد استبعاد است و ابن عباس معصوم نبوده و امیر المؤمنین در امر حق ملاحظه احدی را نمیفرمود اگر چه اعز اولادش بود بلکه غلظت بر اقربا در این امور واجب است اشد باشد و این همان ابن عباس است.

بالجملة ابن عباس مردی عالم و فصیح اللسان بود و از ترس ابن زبیر از مکه بطائف رفت و در سنه ۶۸ یا ۶۹ ق در حالتیکه چشمش از کثرت گریستن بر امیر المؤمنین و حسنین (ع) کور شده بود وفات یافت (تحفة الاحباب فی نوادر الاصحاب ص ۱۸۶)

سایر مأخذ: اکتفاء القنوع ص ۱۱۳ و ۱۲۲ - الاسراء والمعراج (عربی):

بغداد، بی تاریخ، سربی، رقمی، مکتبه - نعمان الاعظمی، ۴۰ ص

۲- اسناد دعای سریانی:

هند، ۱۸۷۲ م، وزیری، ۶۷ + ۵۸ ص.

۳- تنویر المقباس فی تفسیر ابن عباس (عربی):

مصر، ۱۳۱۴ ق، سربی، مطبعة الیمینیة، در هامش در المنثور فی التفسیر المأثور، مصر، ۱۳۵۶ ق، سربی، وزیری، ۴۹ ص.

بولاق، ۱۲۹۰ ق، سربی، در هامش آن - المعتقد لتلخیص ما فی المرشد، بمبئی، ۱۲۸۰ ق، سنگی.

۴- دعای سریانی:

لاهور، ۱۲۸۹ ق، سنگی، وزیری، ۱۶ ص

۵- شرح سورة زبور داود:

ترجمه از زبان سریانی ، طهران ، ۱۲۷۱ ق ، سنگی ، خشتی ، خط سید محمد-ود ابن حسین بن رضوی ، بی شماره صفحه ، در هامش دیوان امیرالمؤمنین و با نشر اللثالی بن کلام علی .

ابو محمد عبدالله بن عبدالرحمن دارمی

تمیمی سمرقندی :

(۱۸۱ - ۲۵۵ ق)

از پیشوایان اهل حدیث بوده و تمامی فنون آنرا از اکابر وقت خود فرا گرفته و کمال فضل وی مسلم کل بوده . در مرو وفات یافت و هم در آنجا بخاک رفت . (ریحانة الادب ج ۲ ص ۸)

۱- السنن (عربی) :

۲- جلد ، دمشق ، ۱۲۴۹ ق ، سریانی ، وزیری ، ۴۰۸ + ۴۷۴ + ۴۲ ص .

ابو عبید عبدالله بن عبدالعزیز بکری اندلسی (عربی) (۴۳۲ - ۴۸۷ ق)

لقب وی ، مورخ ، نساب ، جغرافیدان . در قرطبة متولد شده و هم و در آنجا وفات یافت و در مقبره ام سلمه مدفون گردید . (معجم المؤلفین ج ۶ ص ۷۵)

۱- اللثالی فی شرح امالی القالی (عربی) :

ابو علی قالی ، شرح ، ۲ جلد ، ۱۳۵۴ ق ، سریانی .

۲- المعجم ما استعجم (عربی) :

پاریس ، ۱۸۷۶ م ، سریانی ، رقمی ، ۸۶۴ + ۵۶ ص .

مصر ، ۱۳۶۴ ق ، سریانی .

عبدالله بن عبدالله :

( )

۱- اظهار الحق ، آیات فضائل اهل البيت : هند ، ۱۲۸۰ ق ، سنگی .

عبدالله العیالی :

( )

۱- تاریخ الحسین ، حلقة الثانية من سيرة الحسين (ع) (عربی) :

بیروت ، بی تاریخ ، سریانی ، وزیری ، ۳۱۷ ص .

۲- خدیجة ام المؤمنین (عربی) :

بغداد ، بی تاریخ ، سریانی ، رقمی ، حدیث-الشهر ، شماره اول ، ۱۱۶ ص .

عبدالله علوی :

۱- صغیر بلبل وصحت نامه :

لکهنو ، ۱۸۷۶ م ، سنگی ، وزیری ، ۴۴ + ۵۰ ص .

عبدالله بن علی خائفی گیلانی : (- معاصر)

۱- راهنمای ارث :

(ترجمة مبرات روضة البهية)

قم ، ۱۳۱۹ ش ، سریانی ، رقمی ، ۲۵۶ ص .

عبدالله الشیخ علی الخنیزری :

(- معاصر)

۱- ابوطالب مؤمن قریش (عربی) :

بیروت ، ۱۳۸۱ ق ، سریانی ، وزیری ، ۴۳۸ ص .

ابو یکر صفی الدین عبدالله بن عمر :

( )

۱- فضائل بلخ :

جلد اول ، ۱۸۸۳ م ، وزیری .

قاضی ناصرالدین عبدالله بن عمر بن محمد

بیضاوی شیرازی اشعری شافعی :

(- ۶۹۵ ق)

از معارف علماء و اعلام فقها و بزرگان علم تفسیر و مدتی در بیضای فارس قضاوت داشته و بصحبت خواجه نصیرالدین طوسی رسیده . سال ۶۹۵ ق وفات یافت و در قبرستان چرنداب تبریز مدفون گردید . تاریخ وفات او با اقوال مختلف ۶۸۲ ، ۶۸۵ ، ۶۹۵ ق ضبط شده است .

(فارسنامه ناصری ج ۳ ص ۱۸۳ ، فهرست رضویه ج ۱ ص ۵۱ ، الکنی و الألقاب قمی ج ۱ ص ۱۰۰)

۱- انوار التنزیل و اسرار التأویل (عربی) :

جلد اول ، طهران ، ۱۲۸۲ ق ، سنگی ، رحلی ، خط محمد علی بن ملا محمد رضا خوانساری ، ۴۶۹ ص .
طهران ، بی تاریخ ، سنگی ، رحلی ، خط کاظم جناب ، ۴۶۹ ص .
آستانه ، ۱۲۷۰ ق ، درهامش آن حاشیه عبدالحکیم سیالکوتی .
لیبیا ۱۸۶۶ م .
استانبول ، ۱۳۰۳ ق .

مصر ، ۱۳۵۵ ق ، سری ، رحلی ، ۲۷۵ + ۲۷۳ ص ، درهامش قرآن مجید .

۲- نظام التواریخ :

طهران ، ۱۳۱۳ ش ، سری ، رقمی ، بتصحیح بهمن کریمی ، ۹۵ ص .
حیدرآباد دکن .

میرزا عبدالله بن عیسیٰ بیک افندی اصفهانی :

(حدود ۱۰۶۶ - ۱۱۳۷ ق)

وی نزد پدر خود که از فضلا بود در سن شش سالگی شاطبیه را قرائت نمود و در هفت سالگی پدرش وفات یافت بعداً نزد برادرش میرزا محمد جعفر بآموختن علوم پرداخت پس از آن بیشتر اوقات در خدمت مجلسی بود . افندی بغالب کشور های اسلامی مسافرت نموده و از کتابخانه های سودمند نقاط مختلفه استفاده کرده و بلکه نیم عمرش بمسافرت گذشته . وی در بسیاری مواضع کتابهای خود از مجلسی با استاد استناد و از محقق سبزواری با استادنا الماضل و از آقا حسین خوانساری با استادنا المحقق و از محقق شروانی با استادنا الملامه تمبیر نموده است .

(دائرة المعارف الاسلامیه ج ۳ ص ۵)

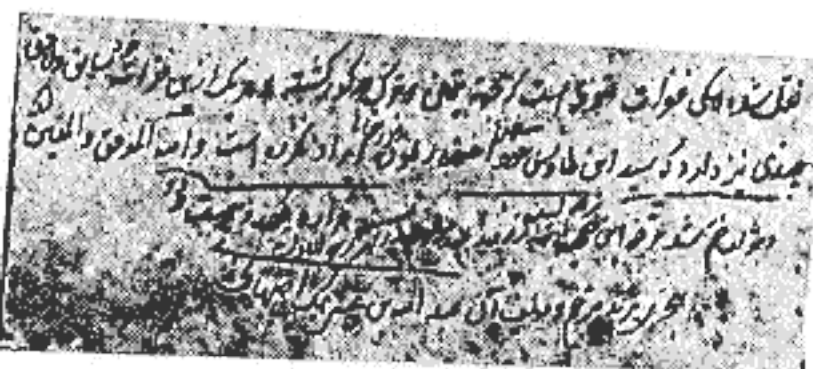
سایر مآخذ : ریحانة الادب ج ۱ ص ۹۷ ، رجال اصفهان ص ۲۲۷ ، فوائد الرضویه ص ۲۵۳ .

۱- حاشیه علی مشارق الشموس فی شرح الدروس (عربی) :

(از طهارت تامبخت ققاع)

شهید اول محمد بن مکی ، آقا حسین خوانساری مؤلف مشارق ، حاشیه ، طهران ، ۱۳۰۵ ق ، سنگی ، با مشارق الشموس و حاشیه آقا جمال در یک جلد .

۲- الدرر المنظومة المأثورة فی جمع لنالی ادعية السجادة المشهورة (عربی) :

(صحیفه الثالثة)

طهران ، ۱۳۲۴ ق ، سنگی ، رقمی ، خط
علیرضا ، ۲۵۱ ص .

نور الدین محمد عبدالله حکیم عین الملک
شیرازی :

(— زنده در سال ۱۲۳۶ ق)

۱- الفاظ الادویه در طب :

(تاریخ فراغت از تألیف ۱۲۳۶ ق)

لکهنو ، ۱۲۴۰ ق ، سنگی ، رقمی ، ۳۴۲
ص ، درهامش آن میزان الادویه و فرهنگ
نصیری و ریاض الادویه .

دکتر عبدالله فریار :

(۱۲۸۹ ش - معاصر)

وی قبل از مسافرت با آمریکا مدت ده -
سال در وزارت فرهنگ بمعامی و خدمات
فرهنگی مشغول بود . در آمریکا به تکمیل
تحصیلات خود در رشته آموزش و پرورش
پرداخته و از دانشگاه کلمبیا فارغ التحصیل
شده و در ضمن در دبیرخانه سازمان ملل متحد
کار میکرد و در موقعیکه سازمان مزبور
خواست اداره اطلاعات تأسیس کند او را
بریاست آن انتخاب کرد .

(-النامة کشور ایران سال هفتم ص ۵۰)
دارای درجه A . B از دانشگاه لندن .
دبیر زبان انگلیسی .

۱- تاریخ صنایع ایران ، باستانشناسی :

کریستو ویلسن ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۱۷
ش ، سربی ، وزیری ، بروخیم ، ۲۴۰ ص .

۲- دکتر جرج واشنگتن کارو :

شرلی گراهام و جرج لیبیکم ، ترجمه طهران ،
۱۳۳۲ ش ، سربی ، رقمی ، نشریه اداره
اطلاعات سفارت آمریکا ، ۱۳۶ ص .

۳- راهنمای صنایع اسلامی :

۴ . س . دیماند ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۶
ش ، سربی ، وزیری ، بنگاه ترجمه و نشر -
کتاب ۲۹۷ ص .

۴- روش آموزش و پرورش در چند کشور ، انگلستان -
سوئیس و مصر :

ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۰ ش ، سربی ، رقمی ،
۹۶ ص .

۵- طرز اداره آموزشگاه :

طهران ، ۱۳۱۷ ش ، سربی .

۶- طوفان :

جرج ر . استوارت ، ترجمه ، طهران ،
بی تاریخ ، سربی ، رقمی ، ۱۳۷ ص .

۷- فلسفه تاریخ :

امری نف ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۴۰ ش ،
سربی ، وزیری ، فرانکلین ، دهخدا ،
۲۶۸ ص .

۸- کتاب انگلیسی :

بمشارکت علمی یاشا صالح ، طهران ، برای
سال ششم ، ۱۳۲۳ ش ، سربی ، رقمی ، ۲۰۷ +
۲۹ ص .

عبدالله بن فریدون معروف به میرزا اشتها -

گرچی متخلص به سرگشته :

(۱۲۳۵ - ۱۲۸۹ ق)

آقا محمد خان قاجار اورا با چند تن دیگر از نجبای گرجستان بایران آورده. میرزا اشتها در اصفهان بدنیآ آمد. و در اوان جوانی بتحصیل علوم ادبیه پرداخته و در صرف ونحو و منطق و کلام و عروض و قافیه بهره گرفت. در خط حظی وافر داشت و از این راه کسب معاش مینمود و در اواخر اشتها تخلص کرد. سال ۱۲۸۹ ق وفات یافت.

(فهرست کتابخانه مجلس، ج ۳ ص ۲۱۷)

۱- دیوان میرزا اشتها (شعر) :

طهران، ۱۲۸۲ ق، سنگی، جیبی، ۷۹ ص.

طهران، ۱۳۰۶ ق، سنگی، جیبی، ۱۰۰ ص.

طهران، ۱۳۱۴ ق، سنگی، جیبی، خط محمد -

حسن بن ابوالقاسم خوانساری، بی شماره صفحه

بمبئی، ۱۳۱۲ ق، سنگی، جیبی، باهتمام

ملك الكتاب شیرازی، ۸۰ ص.

شرف الدین عبدالله بن عزالدین فضل الله -

شیرازی و صاف الحضرة :

(۶۶۳ ۷۳۰ ق)

از فضلا و ادباء و مورخین عصر خود بوده که بشغل جمع آوری مالیات و وجوه دیوانی اشتغال داشته و از بستگان وزیر بزرگ خواجه رشیدالدین فضل الله بوده و او در سال ۷۱۲ ق کتاب و صاف را بحضور اولجایتو معرفی و تقدیم کرده است (از سعدی تاجامی ص ۷۷).

در حدود سال هفتصد و سی و اند در شیراز وفات یافت و قبرش در میان تکیه چهل تنان و تکیه خواجه حافظ معروف است

(فارسانه ج ۲ ص ۱۳۸)

۱- تجزیة الامصار و ترجمه الاعصار :

(تاریخ و صاف)

تبریز، ۱۲۹۱ ق، سنگی، وزیر، چاپ

عبدالرحیم، ۲۸۰ ص.

تبریز، ۱۲۷۲ ق، سنگی، وزیر، خط حاج

آقا بن عبدالله تبریزی، ۲۸۰ ص.

تبریز، ۱۳۱۵ ق، سنگی، وزیر، خط -

میرزا احمد.

طهران، ۱۳۱۴ ق، سنگی، خشتی، ۳۰۳ ص.

طهران، ۱۳۰۳ ق، سنگی، وزیر، ۳۲۶ ص.

ایران، بی تاریخ، سنگی، وزیر، خط

علی بن حاج حسن تبریزی، ۲۸۰ ص.

ایران، ۱۳۳۳ ق، سنگی، وزیر، بنصحبیح

محمد شریف، ۲۲۶ ص.

بمبئی، ۱۲۶۹ ق، سنگی، وزیر، خط اولیا -

سبع باهتمام مهدی ارباب اصفهانی،

۷۰۳ ص.

۲ جلد، لندن، ۱۸۷۹ م، سری، وزیر

۳۵۲ + ۳۰۳ ص.

پاریس، ۱۸۷۸ م، سری، رقمی، ۲۱۹ ص.

وین، ۱۸۵۶ م، سری، وزیر، باهتمام

دکتر هانر، با ترجمه آلمانی ۲۹۵ + ۵ + ۲ ص

بیروت، ۱۹۲۷ م، سری، وزیر، ۴۵۰ +

۶۰ ص.

عبدالله فهیمی دیلمی :

(- معاصر)

۱- راهنمای دریائی :

شیراز، ۱۳۲۸ ش، سری، رقمی، ۷۴ ص.

عبدالله بهادر فیروز جنگ :

( )

۱- فرسانه هاشمی :

ترجمه کتاب شالہو تراسبان، از ہندی
بفارسی، کلکتہ، ۱۹۱۰ م، سری، رقمی،
۱۱۶ ص.

ملک الشعراء عبدالله قاری :

( )

۱- دیوان شعر :

لاہور، ۱۳۴۲ ق.

لاہور، ۱۹۲۳ م، سنگی، رقمی، ۴۶۸ ص.

۲- قواعد فارسی :

لاہور، ۱۳۴۶ ق، سنگی، وزیری، ۷۸ ص.

عبدالله کاوہ

(معاصر -)

۱- قلب طرح جدید، افسانہ :

طهران، سری.

عبدالله گلہ داری :

(معاصر -)

۱- عقاب در طوفان :

اراست، ک، کل، ترجمہ، طهران، ۱۳۳۸ ش،

سری، رقمی، ۱۷۰ ص.

شہاب الدین عبدالله بن لطف اللہ بن عبدالرشید

خوافی حافظ ابرو :

(۸۲۳ ق -)

اصلاً از مردم خواف است و شاید بعلمت
طول اقامت درہرات در دستگاه شاعر و
بایستقرہروی معروف شدہ باشدوزین الدین
لطف اللہ لقب و نام پدر اوست نہ لقب و نام
خودش و این جملہ را ہم مشہری و معاصر او
لحمدين محمد بن محمد فصیح خوافی در مجمل
فصیحی بصراحت تمام یاد آور میشود . این
خلط یعنی نامیدن حافظ ابرو بنام نورالدین
لطف اللہ ہر وی ظاہراً ابتداء از مؤلف مطلع -

السعدین سرزدہ و بعدہا دیگران ارقبیل
صاحب حمہ السیر و بعضی از مستشرقین اروپائی
آنرا با اعتماد نگارندہ مطلع السعدین اقتباس
و منتشر کردہ اند . خود حافظ ابرو مکرر -
خود را بنظم و نشر در ابتدای قسمت ہائی از
زبدۃ التواریخ عبداللہ بن لطف اللہ نامیدہ
است .

(مقدمہ تاریخ حافظ ابرو بقلم دکتر قاسم -
غنی) .

سایر ماخذ : از سعدی تاجامی ص ۴۷۵

۱- مجمع التواریخ سلطانی یازبدۃ التواریخ :

طهران، ۱۳۱۷ ش، سری، رقمی، بہ تصحیح

دکتر خانباہا بیانی، ۲۹۰ ص.

لاہور، ۱۹۳۴ م، رقمی، ۱۲۳ ش.

۲- ذیل ظفر نامہ شامی :

پراک، ۱۹۳۲ م، سری، رقمی، باہتمام

للیکس ناوور مستشرق چک اسلواکی.

طهران، ۱۳۲۸ ش، سری، رقمی، مطبوعاتی

افشاری، بہ تصحیح دکتر ہمن کریمانی،

۵۴ ص.

مؤید دفتر سید عبدالله :

( )

دفتر دار مالیه گیلان و طوالش .

۱- اصول علم دفتر داری بدون معلم :

طهران، ۱۳۲۹ ق.

رشت، ۱۳۲۸ ق، سری، خشتی، ۴۸۶ ص.

ثقة الاسلام سید عبدالله بن محمد محسن -

اصفہانی :

(۱۲۸۵ ق - معاصر)

در اصفہان متولد شدہ و در ہیجده سالگی

بمبتیات رفتہ و بعد از تحصیل درجہ اجتہاد

بموطن خود مراجعت نموده است
(مقدمه کتاب)

۱- انیس العارفین :

اصفهان ، ۱۳۸۰ ق ، سری ، ۱۵۵ ص ، در
در مقدمه عکس مؤلف .

شیخ نجم الدین ابوبکر عبدالله بن محمد
اسد رازی دایه :

(۶۵۴ ق -)

از مردم ری بود و در جوانی بخوارزم
رفت و در سلك مریدان و شاگردان نجم الدین
کبری در آمد و هم چنان در بخوارزم بود تا
در ۶۱۸ در مئنه مغول ، استاد وی کشته شد
و او از آن دیار فرار کرد و عن م وطن خود داشت
ولی لشکر مغول دری او می آمدند ناچار به
همدان رفت و از آنجا از راه اردبیل به عز
آسیای صغر رفت و سپس در شهر ملطیه وارد
شد و در شهر قونیه ساکن گردید و عاقبت پس از
سی و شش سال توقف در آن دیار به سال ۶۵۴ ق
در بغداد رحلت کرد و در بیرون شهر به اد
در مزار شیخ سری و جنید بغدادی او را بخاک
سپردند

(سالنامه پارس بقلم سعید نفیسی)

سایر ماخذ : خزینة الاصفیاء ج ۲ ص ۲۷۳ ،
مقالات الحنفی ص ۲۶۵

۱- مرصاد العباد من المبدء الى المعاد :

طهران ، ۱۳۱۴ ق ، سنگی ، وزیري ، خط
محمد صادق بن محمد رضا توسرکانی باهتمام
عبدالفار نجم الدوله ، ۲۷۳ + ۲۳ ص ،
بارسالة آغاز و انجام خواجه نصیر طوسی
طهران ، ۱۳۵۲ ق ، سری ، وزیري ، باهتمام
سید حسن شمس العرفاء ۳۱۲ ص

طهران ، ۱۳۷۷ ق ، سری ، وزیري ، اسلامیه

باهتمام شمس العرفاء ۳۱۲ ص

۲- منتخب مرصاد العباد :

طهران ، ۱۳۰۱ ق ، سنگی ، باهتمام عبدالغفار
نجم الدوله ، در نسخه مطبوعه سهواً به نجم -
الدین کبری نسبت داده شده ، ۳۸۱ ص .

ضیاء الدین سید عبدالله بن محمد الدین -

ابوالفوارس محمد بن علی بن محمد ابن

اعرج حسینی :

(- زنده در سال ۷۴۰ ق)

عالم ، فاضل ، جلیل ، از مشایخ شهید
اول است . از دائی خود علامه حلی روا ت
میکند و برادر کوچک عمید الدین عبدال مطلب
است و تهذیب علامه را شرح کرده است

(فوائد الرضویه ص ۲۵۶)

سایر ماخذ : الذریعة ج ۳ و ۶ ص ۵۱۲ و ص

۲۲۶

۱- منیة اللیب فی شرح التهذیب (عربی) :

علامه حلی ، تاریخ فراغت از شرح ۱۵۰ ج

۷۴۰ ق .

مشهور اینست که این شرح از عمید الدین
عبدال مطلب برادر صاحب ترجمه است .
بگفته صاحب الذریعة این دو برادر هر کدام
شرح جداگانه بر تهذیب نوشته اند . نسخه
شرح عمید الدین عبدال مطلب در کتابخانه
آستان قدس رضوی موجود است . و شهید اول
بشرح تهذیب این دو برادر شرحی بنام
(جامع البین الجامع شرحی الاخوان) نوشته
و برای عمید الدین علامت (ع) و جهت ضیاء -
الدین علامت (ض) ممیز قائل شده است و نسخه
جامع البین نیز در کتابخانه آستان قدس
رضوی موجود است .

طهران ، ۱۳۰۸ ق ، سنگی .

لکهنو، ۱۳۱۶ ق، سنگی، رقمی، ۲۸۸ ص.

عبدالله بن محمد بشرویه خراسانی :

(- ۱۰۷۱ ق)

ساکن مشهد، عالم، فاضل، ماهر،
فقیه، زاهد، عابد، ورع، نظیر ملا احمد
مقدس اردبیلی در تقوی. این شیخ برادر ملا
احمد است که بر شرح لمعه حاشیه نوشته و
رساله بر رد صوفیه تألیف نموده. وی در ۱۶
ربیع الاول ۱۰۷۱ ق در کرمانشاهان وفات
یافت و در جنب پل شاه در طرف راست جاده
بخاک رفت و بر سر قبر او در آخر قبرستان
قبره ایست

(فوائد الرضویه ص ۲۵۵)

۱- الوافی فی الاصول (عربی) :

(تاریخ فراغت از تألیف ۱۰۵۹ ق)

لکهنو، ۱۳۰۱ ق، سنگی، رقمی، ۱۸۹ ص

ابوالولید عبدالله بن محمد بن یوسف الارزی

ابن الفرضی :

(۳۵۱ - ۳۰۳ ق)

در (کردو) متولد شده و لغت و حدیث و
ادبیات و تاریخ را در موطن خود فرا گرفته
است. در سال ۳۸۲ هـ از راه قیروان بمکه
رفته و در قیروان و قاهره و مکه و مدینه نین
تحصیل کرده و چون باندلس بازگشت مدتی
در (کردو) تدریس مینمود و بعد در دوره
محمد المهدی مروانی قاضی و الانس شد. در
سال ۴۰۳ در اثنای حمله بر برها بکردو و
غارت آن شهر در منزل خود بقتل رسید. وی
در علم حدیث و رجال و ادبیات اطلاع زیاد
داشته و این برجسته فقهی او علاوه بود و در ضمن
مسافرتهاى خود کتابخانه جمع آوری نموده

بوده است.

(دائرة المعارف خلیلی ج ۱ ص ۳۸۴)

۱- تاریخ الغناء والرواة بالاندلس (عربی) :

جلد ۲، مصر، ۱۳۷۲ ق، سری، وزیرى،

۴۸۵ + ۲۷۰ ص.

عبدالله بن محمد :

( )

۱- گلدسته انگلستان :

کلکته، ۱۲۸۱ ق، رقمی، ۸ + ۳۶ +

۵ ص.

ابو عبدالله عبدالله بن محمد :

( )

۱- قرۃ العین فی اخذ ثار الحسین (عربی) :

(در احوال مختار)

طهران، ۱۳۱۸ ق، سنگی، پامشیر الاحزان

در یک جلد.

بمبئی، ۱۲۹۹ ق، سنگی، رقمی، باهتمام

ملك لکتاب شیرازی و محمد حسین ابن

امان الله همدانی، ۱۳۲ ص، بانورالین

فی مشهد الحسین.

بمبئی، ۱۳۰۷ ق، سنگی.

نجف، ۱۳۶۹ ق، سنگی، رقمی، ۱۳۴ ص.

با مشیر الاحزان.

مصر، ۱۳۰۳ ق، سری، رقمی، ۴۸ +

۱۵ ص.

مصر، ۱۲۹۸ ق، ۱۳۰۲ ق و ۱۳۰۷ ق.

شیخ الاسلام ابواسمعیل خواجه عبدالله ابن

ابی منصور محمد انصاری هروی پیر انصار

خواجه عبدالله انصاری :

(۳۷۶ - ۴۸۱ ق)

از اولاد مت انصاری بود که در زمان

خلافت عثمان با احنف بن قیس بهرات رفت

- و پدران وی همه در هرات بوده اند و او غروب
جمعه ۲ شعبان ۳۷۶ در قهندز هرات متولد
شده و از کودکی جودت ذهن بسیار بروز
میداد چنانکه در مکتب شعر عربی بدیقه
میگفت و از نوادر عصر خود بود و بیش از صد
هزار شعر عربی در حفظ داشت و در حدیث و
کلام و فقه بزرگترین مردمان زمان خود بود
و او از ارکان مذهب شافعی بشمارست که در
ضمن مایل بتصوف بود . بیشتر اوقات خود
را در هرات گذرانده و در ضمن سفرهایی
کرده عاقبت بسن ۱۰۵ سالگی در سال ۴۸۱
در هرات رحلت کرد .
(سالنامه پارس بقلم سعید نفیسی)
سایر مأخذ ، مجمع الفصحاء ج ۱ ص ۶۵ ،
مجله آرمغان سال هم شماره ۸ و ۹ ص ۵۶۵
مجله دانش سال دوم شماره ۸ ص ۴۴۴ .
۱- انوار التحقیق :
طهران ۱۳۶۶ ق ، سربی ، جیبی ، مصطفوی ،
۵۶ ص .
۲- رباعیات :
هند ، ۱۸۹۱ م ، سنگی ، وزیر ، ۹۶ +
۷۷ ص .
بمبئی ، ۱۲۹۷ ق ، سنگی ، رقعی ، باهتمام
ملك الكتاب شیرازی ، ۱۱۲ ص ، بارباعیات
خیام و غیره .
طهران ، ۱۳۱۳ ق ، سنگی ، رقعی ، با
رباعیات و خیام و غیره ، ۱۵۹ ص .
۳- رسائل :
(۱- رساله دل و جان ۲- رساله کنز الصالحین
۳- رساله واردات ۴- رساله قلندرنامه ۵
رساله هفت حصار ۶- رساله محبت نامه ۷-
رساله مقولات ۸- رساله الهی نامه)
طهران ، ۱۳۱۹ ش ، سربی ، رقعی ، باهتمام
- سلطان حسین تابنده گنابادی ، ۱۸۰ ص .
۴- صد پند :
هند ، ۱۸۵۹ م ، سنگی ، وزیر ، ۱۲ +
۷ ص .
۵- صد میدان :
چاپ اروپا ، ۱۹۵۴ م ، سربی ، وزیر ،
از ص ۳۰ تا ص ۹۰ .
۶- کشف الاسرار و عدة الابرار : تفسیر :
جلد اول ، ۱۳۳۱ ش ، سربی ، وزیر ،
نشریه ۱۵۸ دانشگاه ، باهتمام علی اصغر
حکمت ، ۷۸۹ ص .
۷- کلمات ، منتخبات و نصایح :
برلن ، ۱۳۴۲ ق ، سربی ، رقعی ، ۷۸ ص .
۸- مجموعه رسائل :
(۱- شرح حال خواجه انصاری ۲- انوار التحقیق
و مباحثات آن ۳- مقامات ۴- رباعیات)
شیراز ، ۱۳۵۱ ق ، سربی ، جیبی ، باهتمام
محسن مجالی اردبیلی ، ۸ + ۷۲ + ۲۲ +
۱۶ + ۲۰ ص با رباعیات ابو سعید ابو -
الخیر و شرح حال حسین گمنام تفرشی
اردبیلی .
۹- مقالات :
طهران ، ۵۸ - ۱۳۵۹ ق ، سنگی ، جیبی ،
باهتمام علی بن طیفور بسطامی ، ۱۱۲ +
۵۶ ص ، ضمن مجموعه نصایح لقمان و
افلاطون و زیة المتقین .
طهران ، ۱۳۳۰ ش ، سنگی ، رقعی ، کتاب -
فروشی علمیه ، ۹۲ ص .
طهران ، ۱۲۹۱ ق ، سنگی ، رقعی ، ۱۱۱
ص ، ضمن تحفة الوزراء و نصایح لقمان و
رباعیات ابو سعید ابو الخیر .
۱۰- مقامات :
شیراز ، ۱۳۴۲ ق ، سنگی ، در هاشم سبع -

طهران ، ۱۲۹۹ ق ، سنگی ، رقمی ، خط کلهر ،
هند ، ۱۲۸۶ ق ، و ۱۲۹۷ ق و ۱۳۱۷ ق .
طهران ، ۱۳۰۴ ق ، سنگی .
مصر ، ۱۳۲۷ ق ، سری ، رقمی ، ۵۲ ص ،
با شرح کمال الدین عبد الرزاق .

شیخ عبدالله بن محمد بهبهانی :

(- زنده در سال ۱۳۳۳ ق)

۱- عقائد المؤمنین :

شیراز ، ۱۳۲۶ ق ، سنگی ، رقمی ، ۱۵۱ ص .
۲- نشاة الاخری :

(در مبدء و معاد و کیفیت حشر اجساد و ارواح ،
تاریخ فراغت از تالیف ۱۳۳۳ ق ، در خاتمه
اجاره نامه ای ، مؤلف از رؤسای فرقه شیخیه)
شیراز ، ۱۳۳۸ ق ، سنگی ، خشتی ، خط
فتح لله بن لطفعلی تبریزی ، ۳۲۶ ص .

شیخ عبدالله بن محمد بن حسن سبیتی عاملی
کفرآوی :

(- معاصر)

۱- تحت راية الحق فی الرد علی الجزء الاول من فجر
الاسلام (عربی) :

صیدا ، ۱۳۵۱ ق ، سری ، رقمی .
صیدا ، ۱۹۳۳ ق ، سری ، وزیر ۱۴۴ ص
در مرتبة اول در نجف چاپ شده ولی از
طرف حکومت جمع آوری و سوزانده شده
است .

طهران ، ۱۳۶۴ ق ، سری ، وزیر ،
۱۷۰ ص .

۲- حیات ابی ذر (عربی) :

طهران ، ۱۳۶۵ ق ، سری .

۳- حیات سلمان (عربی) :

...

المثانی نجیب الدین رضا .

شیراز ، ۱۳۵۰ ق ، ضمن مجموعه رسائل
ردیف ۸ .

۱۱- منابع الحكم :

قسط طنبیه ، ۱۳۰۴ ق ، سری ، وزیر ،
۱۸۰ ص .

۱۲- مناجات نامه ، انوار التحقیق (شعر) :

طهران ، ۱۳۰۲ ق ، سنگی ، رقمی ، از روی
چاپ بمبئی ، خط محمد باقر ، با اهتمام محمد-
حسین کاشانی ، ۸۱ + ۵۱ ص ، با اوصاف
الاشراف و خلد برین و رباعیات بابا طاهر و
ابوسعید ابوالخیر .

طهران ، ۱۳۰۷ ق ، سنگی ، رقمی ، خط
محمد باقر ، با اهتمام محمد حسین کاشانی ،
۸۵ + ۵۱ ص . با اوصاف الاشراف و خلد
برین و غیره .

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سنگی ، رقمی - کفرآوی
خط میرعماد ، نشریه انجمن دوستداران
کتاب ، ۲۰۰ ص .

طهران ، ۱۳۵۱ ق ، سنگی ، جیبی ، ۷ ص .

طهران ، ۱۳۶۶ ق ، سری ، جیبی ، با مقدمه
حسن مصطفوی ، ۵۶ ص .

ایران ، ۱۲۷۰ ق ، سنگی .

استانبول ، ۱۳۰۷ ق ، سری ، رقمی ، ۵۶ ص .

استانبول ، ۱۳۰۱ ق ، سری ، رقمی ، ۵۳ ص .

برلن ، سری ، جیبی ، ۸۰ ص .

بمبئی ، ۱۲۸۶ ق ، سنگی ، جیبی ، ۴۸ ص

بمبئی ، ۱۲۹۷ ق ، سنگی ، رقمی ، با اهتمام

ملك الكتاب شیرازی ، ۱۱۲ ص ، با رباعیات

خیام و بابا طاهر و ابوسعید ابوالخیر و قصیده

سلمان ساوجی .

۱۳- منازل السائرین :

۴- حیات عمارت یاسر (عربی) :

بغداد ، ۱۳۶۵ ق ، سری ، رقعی ، ۱۹۴ ص .

۵- المباهلة (عربی) :

۰۰۰ ، ۱۳۶۶ ق ، سری ، رقعی ، ۱۵۱ ص .

عبدالله بن محمد بن کیا مازندرانی :

(- زنده در سال ۸۶۵ ق)

۱- رساله فلکیه در علم سیاق :

(متضمن لغات متداوله واصطلاحات اداری

و نام پارچه ها و نام بسیاری از رجال و کسانیکه

در امور مالیه مملکت و در جمع و خرج آن

زمان دست داشته اند . تاریخ فراغت از تألیف

حدود ۸۶۵ ق - مجله سخن دوره ۵ شماره

۱۰ ص ۸۰۵)

آلمان ، ویس بادن ، ۱۹۵۲ م ، سری ،

وزیری ، بتصحیح والتر هینس ، ۲۶۲ +

۲۵ ص .

عبدالله بن (محمود حکیم بن محمد شفیع وصال)

رحمت شیرازی :

(۱۲۷۰ - ۱۳۴۴ ق)

در شیراز متولد شده در هیجده ماهگی

پدرش در گذشت و تحت نظر عمه و می خود و قار

تربیت یافته خط نسخ و طب قدیم را بیاموخت

در سال ۱۳۲۵ ق با پسر عمش اورنگ به

هندوستان رفت و پس از یکسال به شیراز باز

گشته بطبابت مشغول شد . در حکومت ظل -

السلطان تا سال ۱۳۳۹ ق رئیس انجمن

حفظ الصحه بود بعداً بریاست اداره معارف

فارس برقرار گردید .

در سال ۱۳۴۴ ق در گذشت و در جنب بقعه

ابوالوفا مدفون شد .

(دانشمندان و سخن سرايان فارس ج ۲ ص

۵۷۴) .

۱- زینة المساجد ، ادعية منتخب :

بمبئی ، ۱۳۲۶ ق ، سنگی ، رقعی ، ۱۱۵ ص

قطب الدین عبدالله بن محیی بن محمود شیرازی

جهرمی انصاری خزر جی سعدی معروف به

عبدالله قطب :

(- بعد از ۹۱۰ ق)

از عرفای نیمه دوم قرن نهم و مقیم شیراز

بود و پس از سال ۹۱۰ ق در گذشته است .

(مجله یارس بقلم سعید نفیسی)

۱- مکاتیب عبدالله قطب :

شیراز ، ۱۳۳۷ ، ۳۵۸ ص .

شیراز ، ۱۳۳۹ ش ، سری ، وزیری ،

۱۸۸ ص .

مهندس عبدالله بن حسن مخبر فرهمند متخاص

به مخبری :

(۱۲۸۴ ش معاصر)

در طهران متولد شده و از سن پنج سالگی

شروع بتحصیل نموده و تا ۱۴ سالگی زیر

نظر جد خود محمد حسن میرزا کمال الدوله

۴۰۰ + ۳۵۰ ص.

۲- چهل ساعت محاکمه در شیراز:

طهران ۱۳۲۴ ش، سربی، رقعی، ۸۰ ص.

۳- شرح زندگانی یا تاریخ اجتماعی و اداری قاجاریه:

جلد ۴، ۲۶-۱۳۲۴ ش، سربی، وزیری،

۷۲۸ + ۷۲۵ + ۳۶۶ + ۵۴۰ ص.

۴- محاکمه انسان و حیوان:

(ترجمه رساله ۲۲ رسائل اخوان الصفا)

طهران ۱۳۲۴ ش، سربی، رقعی، ۲۴۸ ص.

شیخ اوحدالدین عبدالله بن ضياء الدين -

مسعود بلیانی کازرونی:

(۶۸۶ ق)

بلیانی متوفی در سنه ۶۸۶ هـ بر روایت-

جامی صاحب نفعات با سنه ۶۸۳ بر روایت صاحب

شیرازنامه، و در بلیان کازرون مدفونست.

لقب این شیخ در جمیع مآخذ آئیه باستانی

شیرازنامه (اوحدالدین) مسطور است و لی در

شیرازنامه هم چاپی و هم نسخه خطی مورخه

۸۳۳ هـ (اصیل الدین) لیکن در ص ۱۴۷ در

ترجمه برادرزاده اش شیخ امین الدین آتی-

الذکر در شیرازنامه هم خطی و هم چاپی لقب

او طبق سایر مآخذ اوحدالدین نگاشته شده

است.

شرح احوال او در مآخذ ذیل مذکور است:

شیرازنامه ص ۱۴۰، نفعات الانس ص ۲۹۱

سفینه الاولیاء ص ۱۸۰، ریاض العارفین ص

۱۰۴، مجمع الفصحاء ج ۱ ص ۳۳۶، فارسنامه

ناصری ج ۲ ص ۲۴۹، آثار عجم ص ۳۲۶

(حاشیه شد الازار ص ۴۸۶ بقلم میرزا محمد-

خان قزوینی)

۱- رساله عینیه الوجود:

طهران ۱۳۱۶ ق، سنگی، رقعی، ۲۳۱ ص

مؤلف الف النهار تعلیم و تربیت یافت، سپس

با پدر خود عازم همدان گردیده و در آنجا

دبیرستان امریکائی والیان را با تمام رسانید

و در ضمن بفرار گرفتن عربی و ادبیات پرداخت

و از همان اوان بسرودن اشعار پرداخت. در

سال ۱۳۰۳ عازم اروپا شده و در مهرماه

۱۳۱۳ پس از اخذ سه دانشنامه از مدارس

فرانسه ورشته های برق و مکانیک و بی سیم به

ایران مراجعت نمود و در وزارت پست و

تلهگراف و وزارت صنایع و سازمان برنامه

بخدمت پرداخت و مدت چند سال امور

مخابرات کشور را در آن سازمان به عهده

داشت در آذرماه سال ۱۳۳۸ مشمول قانون

بازنشستگی شده و به کار آزاد اشتغال دارد.

(نقل از خط مؤلف)

۱- شرح حال رقیه خاتون (شعر):

طهران ۱۳۷۱ ق، سنگی، رقعی، ۱۳ ص.

عبدالله مستوفی:

(- ۱۳۲۹ ش)

از قضات وزارت دادگستری بوده. به

سال ۱۳۲۹ ش وفات یافت.

۱- انقلاب کبیر فرانسه:

مینیه فرانسوی، ترجمه، ۲ جلد، طهران

۱۳۰۶ ش، سربی، وزیری، محمد مصطفائی،

بالنصوص في تحقيق الطورالخصوص و
تمهيد القواعد شرح واءالتوحيد دريكجلد

ابومحمد عبدالله بن مسلم بن قتيبة دينوري

نحوى لغوى ابن قتيبة :

(۲۱۳-۲۷۶ق)

پدر او از مردم مرو رود و مولداودر مستهل
رجب ۲۲۱ بكوفه بوده .

ابومحمد ادبي عالم ب لغت و نحو و غريب القرآن
و معاني قرآن و شعر و فقه بوده است و با آنكه
در مذهب بصريين غلو داشت خلط هر دو مذهب
ميكرد . چنانكه در كتب او از كوفيين نقل
بسيار است . او در روايات خویش صادق و
كثير التصنيف است و كتب او در جبل مرغوب
و مقبول نزد اديبانست . وی مدتی منصب قضاء
دينور داشت و از اين رويه دينوري مشهور
گشت و پس از آن در بغداد تدریس ميکرد .
وفات او بسال ۲۷۰ بوده است .
(لغت نامه دهخدا ص ۳۳۸)

۱- الاختلاف في اللفظ (عربي) :

قاهره ، ۱۳۴۹ق ، سري ، رقي ، مكتبة-
السعادة ، ۸۶ص .

قاهره ، سري ، مكتبة القدسي .

۲- ادب الكاتب (عربي) :

لپسيك ، ۱۸۷۷ م ، بامقدمه و ترجمه -
انگليسي .

۳- السياسة والامانة (عربي) :

مصر ، ۱۳۴۶ق ، سري .

۴- الشعر والنساء (عربي) :

مصر ، ۱۳۶۳ ق ، مطبعة الحلبي ، بتحقيق

احمد محمد شاكر .

۵- غيون الاخبار (عربي) :

جلد ۴ مصر ، ۴۳-۱۳۴۹ق ، سري ، مطبعة

دار الكتب .

۶- الغنم والبهائم والوحوش والسباع والطيور والهوام
وحشرات الارض (عربي) :

لپسيك ، باهتمام مورييس بويج اليسوعي ،
۱۳۸ص .

۷- المسائل والاجوبة في الحديث واللغة (عربي) :

قاهره ، ۱۳۴۹ق ، سري ، رقي ، ۲۸ص .

۸- مشكل القرآن وغريبه (عربي) :

کرد آوري ابن مطرف الكناني ، مصر ،

۱۳۵۵ق ، سري .

۹- المعارف في التاريخ والتراجم (عربي) :

مصر ، ۱۳۰۰ق ، سري ، رقي ، ۲۲۷ص .

مصر ، ۱۳۵۳ق ، سري ، رقي .

غوطاء ، ۱۸۵۰ م ، سنكي ، بتصحيح ، و

ستفلد ، ۳۶۶ص .

۱۰- المعاني الكبير (عربي) :

(ج ۱ : الخيل ، السباع ، الطعام ، الضيافة .

ج ۲ : الذباب ، الوعيد ، البيان الحرب . ج

۳ : السير ، الشعر ، الشيب ، الآداب وغيرها

مع الفهارس) .

حيدر آباد دكن ۶۸ - ۱۳۶۹ق ، سري ،

وزيرى ، ۱۲۷۰ + ۲۲۳ص .

عبدالله مشكوفي :

(- معاصر)

۱- مادر و خانه داري ، وظائف زن در اسلام :

طهران ، سري ، جيبى ، ۳۱ص .

ابوالعباس عبدالله بن معتز بن متوكل ابن

المعتز :

(مقتول ۲۹۶ ق)

او در ادب و شعر يگانه روزگار خویش بود

و درك صحبت بسيارى از علماء و نحو و اخبارين

کرد و از فصحاى اعراب شعر و لغت فرا

گرفت و در علوم ادبيه تلمذ نمود و ثعلب بود

و نزد عم خویش معتضد خليفه جاء و حرمتى

بزرگداشت و نخست او در علم بدیع کتاب کرد.
پس از مرگ مقتفی دربان خلیفه مقتدر را
خلع و او را در ۲۰ ربیع الاول ۲۹۶ بنام
مرتضی بالله یا المنصف یا الغالب بخلافت
برداشتند و وی تنها یکروز دست خلافت -
داشت و فردا حاکم مقتدر فائق آمدند و این -
المعتز در خانه ابن الجصاص گوهری پنهان
گشت و بدوم ربیع الثانی دستگیر و با مر مقتدر
کشته شد .

(لغت نامه دهخدا ص ۳۵۰)

۱- البدیع (عربی) :

لندن ، ۱۹۳۵ م ، سری ، رقعی ، ۱۴۲ +
۳۱ ص .

۲- طبقات الشعراء فی المدايح الخلفاء الوزراء (عربی) :

لیدن ، ۱۹۳۹ م ، سری ، وزیری ، بزرگ
با اهتمام عباس اقبال آشتیانی ، نشریه اوقاف
کیب ، ۲۲۶ + ۵۴ ص .

۳- فصول التماثيل فی نباشیر السرور (مختصر) ،
مصر ، ۱۳۴۴ ق ، سری ، رقعی ، ۱۱۲ ص .

شیخ عبدالله معین الدین شیرازی :

( )

۱- حل المقاصد الجامع لغرائب الاسرار والفوائد :

بمبئی ، سنکی .

۲- زبده روشن در علم رمل :

۳- نادر الرمل :

لکهنو ، ۱۳۳۵ ق ، سنکی ، وزیری ، ۷۱ ص .

ضمن مجموعه ششکانه رمل .

بمبئی ، سنکی ، هند ، ۱۸۸۱ م ، وزیری .

ابو محمد عبدالله بن المقفع ابن المقفع :

(- ۱۴۳ ق)

از مردم فارس بود . در اصول فن ادب و
انشاء مهارتی تمام و تبحری کامل داشت .

رسائل و مکاتیب وی در میان مترسلان تازی
مشهور است با اینکه فارسی بوده در لسان و
بنیان کافصحاء قحطان میکرد و در سلوک
کیش زردشتی داشت بدست عیسی بن علی اسلام
اختیار کرد . ابن المقفع مترجم کتب ارسطو
از جانب عبدالله منصور ترجمه کتاب کلیله و
دمنه از زبان پهلوی بزبان عربی مأمور شد .
مورخین و ارباب طبقات آورده اند که ابن -
المقفع با آن فرط فضل و وفور علم که بدان
اشتهار داشت در دین و عقیده متهم بن نداه و
الحاد معروف بود و با تهمت دین و شهرت الحاد
کلمات بلیغ و عبارات فصیح مشتمل بر حکم
و امثال بلسان و بیان می آورد و در این فن صنعت
نصبی وافر داشت . گویند ابن المقفع بر سفیان
ابن معاویه فرزند زاده یزید بن مهلب از آل
صفه پیوسته توهین و استخفاف میکرد و با آنکه
او امیر بصره بود و بهیچوجه رعایت شأن و
محشمتش نمینمود و بلسان هزل در استهزام
او میکوشید و سفیان از این سخنان بسیار
آزرده میشد و دنبال بهانه میگشت و با
محرمات خویش میگفت که اگر بر او مسلط
شوم اندامش پند بند از هم جدا کنم بر حالیکه
دیده اش نگران باشد . تا اینکه ابن المقفع
موجب سخط منصور گردید و منصور قتل وی
بر سفیان بن معاویه حواله کرد و سفیان او را
بر وجهیکه میخواست هلاک ساخت و این امر
در سال ۱۴۲ یا ۱۴۳ اتفاق افتاد
(نامه دانشوران ج ۲ ص ۵۰۰)

۱- الادب الصغير (عربی) :

اسکندریه ، ۱۳۲۹ ق ، سری ، وزیری ،

بتصحیح احمد زکی پاشا ، ۷۸ ص ، ضمن

مجموعه محتوی ۲۳ رساله

مصر ، ۱۳۳۲ ق ، سری ، رقعی ، مطبعة المعارف

۲- الادب الكبير، الدرة اليتيمة والجواهر الثمينة -

(عربی) :

اسکندریه ، ۱۳۳۰ ق ، سری ، رقمی ،
۱۵۵ ص .

طهران ، ۱۳۱۵ ش ، سری ، رقمی ، متن
عربی با ترجمه فارسی بقلم محمد هادی بیرجندی ،
۱۳۲ ص .

۳- حکم ابن المقفع (عربی) :

مصر ، ۱۳۲۴ ق ، سری ، ضمن مجموعه

۴- رسالة ابن المقفع (عربی) :

مصر ، ۱۳۳۱ ق ، سری ، وزیري ، ضمن -

رسائل البلغا :

۵- التکلیف والدمنة (عربی) :

بیروت ، ۱۹۲۳ م ، سری ، وزیري ، باهتمام

الاب لويس شيخو اليسوعي ، ۲۶۰ + ۷۶ ص .

بیروت ، ۱۹۱۲ م ، سری ، وزیري ، ۴۳۶ ص .

بیروت ، ۱۸۹۰ م ، سری ، وزیري ، طبع -

الثالث .

بیروت ، ۱۸۸۸ م ، سری ، وزیري ، ۳۶۳ ص .

دمشق ، سری .

بمبئی ، ۱۲۹۵ ق ، سنگی ، رقمی ، ۱۵۴ ص .

مصر ، ۱۳۲۳ ق ، مطبعة الامين هندية .

مصر ، ۱۹۲۷ م ، سری ، وزیري ، با حواشی

محمد حسن نائل المصفي ، ۲۸۸ ص .

مصر ، ۱۳۵۶ ق ، سری ، وزیري ، ضمن فاكهة -

الخلافة .

مصر ، ۱۳۴۴ ق ، سری ، وزیري ، با حواشی

احمد حسن طيارة ومصطفى لطفى المنفلوطي ،

۳۱۴ ص .

مصر ، ۱۳۳۹ ق ، سری ، وزیري ، طبع نهم

۲۰۱ ص .

عبدالله ناهید :

(- معاصر)

۱- پهلوان گمنام :

طهران ، سری ، جیبی ، ۲۶۶ ص .

۲- چگونگی بیریح رفتن :

طهران ، ۱۳۲۰ ش ، سری ، رقمی ، ۲۸۸ ص .

۳- غیث خشت مال :

شیخ عبدالله بن محمد نصیر گیلانی نجفی -

مازندرانی :

(- ۱۳۳۰ ق)

مجتهد آزادخواه معروف از بزرگان

تلامذه میرزا حبیب الله رشتی متوفی ۱۳۱۲

ق بوده ، در ۱۲ ذی الحجة ۱۳۳۰ ق در نجف

مرحوم شد و در مقبره شیخ جعفر شوشتری و

میرزا محمد حسن آشتیانی مدفون گردید

(الذریعة ج ۲ ص ۴۸۲ ، مجلة یادگار سال ۵

شماره ۷ و ۸ ص ۷۱)

۱- احبة العباد لیوم النعاد ، رسالة عملیه (عربی) :

بغداد ، ۱۳۲۷ ق ، سری .

رضی الدین سید عبدالله بن نورالدین بن -

نعمت الله جزائری متخلص به فقر :

(۱۱۱۴ - ۱۱۷۳ ق)

در هفتم شعبان ۱۱۱۴ در شوشتر متولد

شده پدرش او را از سن سه چهار سالگی تعلیم

نمود و در اندک زمانی بخواندن عربی و علوم
متداوله شروع نمود و در سن پانزده سالگی
جامع علوم دینی و یقینیه گردید . پس از
شوشتر بخراسان و اصفهان و آذربایجان و
فارس و بعضی بلاد روم سیاحت پرداخت و
از بسیاری از علماء باستفاده ریاضیات و
حکمیات تکمیل نموده بشوشتر بازگشت و
در شوشتر و آن نواحی علم نجوم و استخراج
تقاویم و هیئت رواج یافته اوست . بالجمله
در علوم منقول و معقول و در شعر فارسی و لغز
و معما بی نظیر و بنایت درویش مسلک بود .
طریقه وی در فروع مسائل میانۀ اخباریین و
مجتهدین بود . در سنه ۱۱۷۳ در گذشت و
در جوار پدر خود در شوشتر مدفون گردید و از
او دوازده پسر مانده است ...
(تحفة العالم ص ۶۳)

سایر مآخذ : فوائد الرضویه ص ۲۵۶ ، تنویر
المنتهی ص ۵۹۲

۱- تاریخ و تذکره شوشتر :

کلکته ، ۱۳۴۳ ق ، سری ، رقعی ، بتصحیح
مولوی بخش و محمد هدایت حسین ۱۹۳ +
ص ۱۱

۲- تحفة السنیة فی شرح النخبة المحسنة (عربی) :

ملا محسن فیض ، شرح ، جلد اول ، طهران ،
۱۳۷۰ ق ، سری ، وزیر ، بتصحیح علیرضا
ریحان ، ۲۹۲ ص .

شیخ عبدالله بن نورالله بحرانی :

( )

محدث ، ماهر ، متتبع ، جلیل ، متبحر ،
نبیل . صاحب عوام الکبیر در جمیع آنچه از
اخبار وارده از ائمه اطهار نزد وی یافت شده
در مجلدات متعدد بترتیب بحار الانوار .

وی از تلامذه ملا محمد باقر مجلسی است و از او
روایت میکنند و از جمله اشخاصی است که در
تألیف بحار الانوار مانند سید نعمت الله ابن
عبدالله موسوی جزائری و غیره از علماء با
وی کمک میکردند .

(روضات الجنات ص ۳۶۵)

۱- عوالم العلوم (عربی) :

(جلد هفدهم عوالم در مقتل . دوره این
کتاب قریب یکصد مجلد است . بگفته حاج
میرزا حسین نوری در فیض القدسی در واقع
بحار الانوار استاد خود را بصورتی دیگر لباس
پوشانده است) .

تبریز ، ۱۲۹۵ ق ، سنگی ، وزیر ،
۲۵۰ ص .

طهران ، ۱۳۱۸ ق ، سنگی .

عبدالله بن نور محمد جامی :

( )

۱- صدقه جاریه :

لاهور ، ۱۳۲۰ ق ، سنگی ، وزیر ،
۱۰۳۶ ص .

عبدالله وزیر الهی :

(- معاصر)

۱- افسانه های منظوم :

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سری ، جیبی ، معرفت ،
۱۵۲ ص .

عبدالله وزیر :

(- معاصر)

۱- سه یار دبستانی :

هالدین ماتقال انگلیسی ، ترجمه به مشارکت
اسدالله طاهری ، طهران ، بی تاریخ ، سری .

ملا عبدالله هاتفی جامی :

(۹۲۷ ق)

خواهرزاده ملا عبدالرحمن جامی بود و در نظم مثنوی از سایر شعراء زمان گوی تقوی میر بود .
اکثر کتب خمسة نظامی را مانند لیلی و مجنون و خسرو شیرین و هفت پیکر تتبع کرد و در برابر اسکندرنامه ظفرنامه تیموری بنظم آورد و افتتاح نظم فتوحات شاهي نیز نمود اما توفیق اتمام نیافت و در محرم سنه ۹۲۷ مالم آخرت شناخت .

(رجال حبیب السیر ص ۲۰۸)

مولدش قصبه خرجرد جام و با جامه چندان آمیزش نمیکرد و اکثر اوقات تنها بسر میبرد . وفاتش در قصبه مزبور سال ۹۲۷ و در باغ مسکونی خود مدفون گردید

(مجله ارمغان سال ۱۷ شماره ۲ ص ۹۵)

سایر مآخذ : تحفه سامی ص ۷ ، رمثو و زولیت ص ۲۴۱ ، خلاصه الاخبار خواند میر نسخه -

خطی

۱- خمسة هاتفی (شعر) :

(۱- لیلی مجنون ۲- شیرین فرهاد ۳- هفت پیکر ۴- تمر نامه یا ظفر نامه ۵- دفتر پنجم در دست نیست)
لکهنو، ۱۸۶۹ م، سنگی، وزیري، ظفر نامه ۱۰۸ ص، لیلی و مجنون، ۵۸ ص.
کلکته، ۱۷۸۸ م، وزیري، لیلی و مجنون، ۶۸ ورق .

مدرس، ۱۹۵۷ م، ظفر نامه

عبدالله بن اسدالله هادی :

(۱۲۹۶ ش - معاصر)

در تبریز متولد شده تحصیلات دوره دبستان و دبیرستان را در تبریز طی نموده و در تمام سالهای تحصیلی شاگرد اول بوده سپس در دانشکده حقوق طهران بتحصیلات خود ادامه داده و در رشته قضائی بامعدل ۱۷/۳ از بین ۴۳ نفر فارغ التحصیل شاگرد اول شناخته شد .

(سالنامه یارم سال ۱۳۱۸ ص ۱۶۶)

۱- تحولات حقوق فطری :

طهران، ۱۳۲۶ ش، سربی، جیبی، ۸۵ ص.

عبدالله هاشمی :

( )

۱- نامه هاشمی در حقانیت اسلام و جواب عبدالسیح
کندی در اثبات مسیحیت :

هند، ۱۸۸۸ م، سنگی، رقعی، ۳۶۰ ص.

سپهبد عبدالله بن غلامرضا هدایت :

(۱۳۳۲ ق - معاصر)

در طهران متولد شده . پس از طی مدرسه
نظام مشیرالدوله در بیست و یک سالگی بدرجه
ستوان سومی نائل و در سال ۱۳۰۲ برای
تکمیل تحصیلات توپخانه بفرانسه رفته و
در مدرسه فتن پلو بتحصیل اشتغال ورزید
پس از سه سال اقامت در فرانسه بطهران
معاودت نموده و فرمانده هنگ توپخانه شد
در سنه ۱۳۱۱ مجدداً بفرانسه عزیمت کرده
و پس از دو سال مطالعه در امور نظامی بایران
مراجعت نموده و عهده دار مشاغل ذیل گردید
از جمله : رئیس رکن ۳ استاد آرتش، معاون
ستاد آرتش ، وزیر جنگ، وزیر دفاع ملی،
رئیس هیئت نظامی ایران در آمریکا

(سالنامه قیام ۲۸ مرداد ۱۳۲۰ ص ۳۳) بعداً

رئیس ستاد بزرگ آرتش تاران

سایر مآخذ : سالنامه دنیا شماره ۴ ص ۱۲۶

۱- اسلحه شناسی پیاده نظام :

طهران، ۱۳۱۰ ش و ۱۳۱۶ ش، سری

۲- تاریخ جنگ ترانسوال :

طهران، سری

۳- تاریخ جنگهای روس و ژاپن :

طهران، سری

۴- تاریخ نظامی تکامل صنعت جنگ :

طهران ۱۳۱۰ ش، سری، خشتی، ۱۱۸ +

۳۲ نقشه

طهران

۵- تاریخ نظامی جنگهای ناپلئون :

طهران، سال یکم اقصی سال دوم ستوانی،

۱۹-۱۳۱۸ ش

۶- تاکتیک توپخانه :

طهران، سری

۷- تاکتیک عمومی لشکر :

طهران، ۱۳۱۶ ش، سری، ۲۴۲ ص.

طهران، ۱۳۲۰ ش، سری، ۲۳۲ ص.

۸- توپخانه عمومی مهمات :

طهران، ۱۳۱۰ ش، سری

۹- جنگ روس و ترک :

طهران، سری

۱۰- جنگهای بالکان :

طهران، سری

۱۱- نقشه تاریخ نظامی :

طهران، ۱۳۱۷ ش، سری

۱۲- نقشه های تاریخ نظامی تکامل صنعت جنگ :

طهران، ۱۳۱۰ ش، سری

عبدالله هوش :

( )

۱- گفتگو نامه فارسی :

هند، ۱۲۹۲ ق، سنگی، وزیری، ۲۶ ص.

لکهنو، ۱۳۲۰ ق، سنگی، وزیری، ۲۴ ص.

عبدالله بن یحیی الکاهلی الکوفی :

( )

برادر اسحق است و هر دو از روات -
حضرت صادق و کاظم (ع) میباشند و عبدالله
نزد حضرت کاظم (ع) وجاهت داشت و آنحضرت
سفارش او را بمعلی بن یقظین کرده بود و باو
فرموده بود که ضمانت کن برای من کفالت
کاهلی و عیال او را تا ضامن شوم برای تو بهشت
را اعلی قبول کرد و پیوسته طعام و پول و سایر
نفقات برای ایشان میداد و چندان هر کاهلی
نعمت عطا میکرد که عیالات و قرابات او را
فرو میگرفت . و ایشان مستغنی بودند تا کاهلی
وفات یافت و کاهلی قبل از وفات خود به حج
رفت و خدمت حضرت امام موسی (ع) وارد شد
حضرت باو فرمود عمل خیر بجا آور در این
سال یعنی اهتمام در عمل خیر زیادتر باشد
همانا اجل تو نزدیک شده کاهلی گفت بسم الله
حضرت فرمود برای چه میگری گفت برای
اینکه خبر مرگ بمن دادی فرمود بشارت باد
ترا تو از شیعیان مایی و امر تو بخیر است . راوی
گفت که پس از این زنده نما ند عبدالله مگر
زمان کمی و وفات نمود
(تحفة الاحباب ص ۲۰۰)

۱- کتاب عبدالله بن یحیی الکاهلی (عربی):

طهران ، بی تاریخ ، سربی ، رقمی ، باهتمام
حسن مصطفوی ، ۱۷۲ ص ، ضمن اصول السنة
عشر .

جمال الدین عبدالله بن یوسف مصری انصاری

حنبلی ابن هشام النحوی :

(۷۰۸ - ۷۶۱ ق)

مولد او بقاهره بسال ۷۰۸ ق او علوم

مختلفه را فرا گرفت و پنج سال پیش از مرگ
از مذهب شافعی بحنبلی بگشت و تدریس
مدرسه حنابله باو گذاشتند و نیز در قبه
منصوریه درس تفسیر میگفت و ابن خلدون
که معاصر او بود گوید که مادر مغرب میشنیدیم
که بمصر عالم عربیتی ظهور کرده موسوم به
ابن هشام که پرسیبویه در فحو پیشی دارد .
وفات او بقاهره در سال ۷۶۱ بوده است
(لغت نامه دهخدا ص ۳۶۱)

۱- شرح قطر الندی و بل الصدی (عربی):

طهران ، ۱۲۹۷ ق ، سنگی ، خشتی ، خط
محمد صادق گلپایگانی ، باهتمام شیخ محمود
خوانساری ، بی شماره صفحه

طهران ، سنگی ، خشتی ، ۱۹۱ ص .

ایران ، ۱۲۷۰ ق ، سنگی ، خشتی ، ۱۰۱ ص .

ایران ، ۱۲۸۵ ق ، سنگی ، خشتی ، خط .

عباسعلی بن علی اکبر تفرشی ، بی شماره .

صفحه

۲- المغنی اللیب عن کتب الاعراب (عربی):

طهران ، ۱۲۶۴ ق ، سنگی ، رحلی ، بی شماره

صفحه .

طهران ، ۱۲۷۳ ق ، سنگی ، رحلی ، باهتمام

شیخ محمد بن ملا محمد تقی یزدی و محمد

حسین بن محمد علی یزدی ، بی شماره صفحه .

طهران ، ۱۲۷۴ ق ، سنگی ، رحلی ، خط

محمد حسن بن حسین همدانی ، ۳۱۴ ص .

طهران ، ۱۲۷۶ ق ، سنگی ، رحلی ، ۳۰۴ ص .

طهران ، ۱۲۹۹ ق ، سنگی ، رحلی .

طهران ، ۱۳۰۰ ق ، سنگی ، رحلی .

طهران ، ۱۳۰۲ ق ، سنگی ، رحلی ، ۳۶۹ ص .

طهران ، ۱۳۷۴ ق ، سنگی ، رحلی ، گراوری ،

۳۶۷ ص .

طهران ، سنگی ، رحلی ، گراوری ، از روی

بستند و انا الحق گویان بردار فنا آمدند
بعضی طعمه شمشیر شدند و بعضی را سوختند
و باقی نیز همین آتش و کاسه است و من خود از
خدا خواسته‌ام درینا هنوز دور است کی
باشد و کی .

قتلش در ۵۳۳ واقع گردید .

(ریاض العارفین ص ۱۷۶)

۱- تمهیدات ، زبدة الحقایق فی کشف الدقایق :

شیراز ، ۱۳۴۲ ق ، سنگی ، وزیری ،

۵۱ + ۳۹۲ ص ، دره‌امش سبع‌الثانی .

طهران ، ۱۳۴۱ ش ، سری ، وزیری ، نشریه

۶۹۵ دانشگاه ، بتصحیح عقیف عسیران ، ۱۹۲

+ ۵۲۳ ص .

۲- رساله نواجی :

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سری ، وزیری ،

بتصحیح و تحشیه دکتر رحیم فرموش ،

۱۶۹ ص .

عبدالله زاده (رجوع شوده) اسمعیل .

میرزا عبدالله زاده فریور :

۱- نظامنامه مدرسه وطن ایرانیان در قصبه سراب :

پادکوبه ، ۱۳۳۵ ق ، سری ، رقی ، ۲۳ ص .

عبداللهی (رجوع شوده) حسین .

عبداللهی (رجوع شوده) محمد .

پرفسور عبداللهیان :

(- معاصر)

۱- لرزشهای قشر زمین :

طهران ، سری ، جیبی ، ۴۰ ص .

چاپ عبدالرحیم ، اسلامی ، ۳۶۷ ص .

ایران ، ۱۳۱۴ ق ، سنگی ، رحلی ، ۳۶۷ ص .

تبریز ، ۱۲۸۴ ق ، سنگی ، رحلی ، چاپ

عبدالرحیم ، بی شماره صفحه .

تبریز ، ۱۲۹۲ ق ، سنگی ، رحلی ، چاپ

عبدالرحیم ، ۳۶۷ ص .

تبریز ، ۱۳۱۲ ق ، سنگی ، رحلی ، ۳۶۷ ص .

تبریز ، ۱۲۸۶ ق ، سنگی ، رحلی ، چاپ

کاظم ، ۳۶۷ ص .

تبریز ، ۱۳۳۰ ق ، سنگی ، رحلی ، مؤید -

العلماء ، ۳۶۷ ص .

عین القضاة ابوالمعالي عبدالله بن محمد

میانجی همدانی :

(- مقتول ۵۲۵ ق)

فاضلی است گرانمایه و کاملی است بلند

پایه ، شیخ احمد غزالی او را به محبوبیت تربیت

کرده ... در کتب این طایفه آمده که بدعای

وی احیاء و امانت حاصل شده خود نیز در

تمهیدات بیان میکند . آخر الامر او را

بدعوی الوهیت متهم ساختند محضری بر

قتلش پرداخته و سعی ابوالقاسم در گزینی

وزیر خلیفه پوست او را کنده در مدرسه خودش

بردار کردند پس از آن وزیر آورده در بوریای

نقطه آلود پیچیده سوختند .

در کتاب تمهیدات گوید بعضی سالکان این

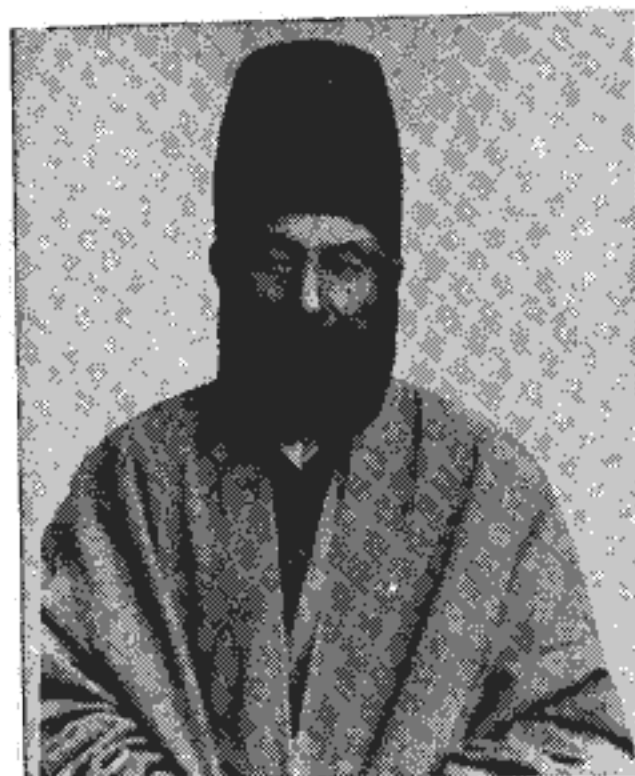
راه در مقام بیهوشی گمان برده اند که مساوی

الطرفین شده اند چون صفرا غالب بود زنا

غلامنامہ

ستون	سطر	نادرست	درست	ستون	سطر	نادرست	درست
۵	۷	خوانساری	خوانساری	۶۰۱	۲	فوائد الاصول	فوائد الاصول
۲۱	۱۳	اصیر فی	اصیر فی	۶۳۸	۱۷	الفلسفۃ	الفلسفۃ
۲۲	۲	بو	بو	۶۴۸	۱۶	مصر	مصری
۲۴	۹	مشاہر	مشاہیر	۶۸۸	۶	اللغافلین	للغافلین
۲۵	۲۷	شر	بشر	۶۹۴	۲۲	الحبات	الحيات
۲۵	۲۷	ار	از	۷۰۱	۱۲	سید	سد
۳۱	۱۹	علم	عالم	۷۴۲	۳۱	معجم	مجمع
۴۶	۱۵	مہین	مہین	۷۵۶	۱۵	روزہ	روزہ
۴۷	۱۷	ژان آوی	ژان آنوی	۷۷۳	۱۲	چلی	چلبی
۹۹	۱۰	الاتصار	الاتصار	۷۷۸	۱۲	الروح	الروح
۱۰۹	۱۱	مطفوی	مصطفوی	۸۰۴	۳	قاجار	قاجار
۱۰۹۹	۱۳	مداس	مدارس	۸۱۱	۲۳	صفوری	صفوری
۱۱۶	۳	ابتدائی	ابتدائی	۸۲۸	۷	ملخص	ملخص
۱۱۶	۱۲	اردواج	ازدواج	۸۲۸	۷	اروزہ	ارجوزہ
۱۲۲	۲۳	منفی	حنفی	۸۳۰	۱۴	القرآن	القرآن
۱۲۲	۲۷	شہ	شدہ	۸۳۵	۳	منہاج	منہاج
۲۰۵	۶	مرقما	مرقمہ	۸۴۵	۲۹	معتل	مقتل
۲۲۶	۹	مصایب الاوار	مصایب الانوار	۸۴۵	۳۳	موجر	موجز
۲۳۳	۱۷	تہون	تہون	۸۵۳	۱۱	کلکۃ	کلکۃ
۲۴۳	۱۵	لمخلوقات	المخلوقات	۸۶۴	۸	تحفہ	تحفہ
۳۲۸	۹	خاندانی	خاندانی	۸۶۴	۱۱	عزری	عزری
۳۴۲	۹	ماوردہ	ماوردہ	۸۶۴	۲۵	فیض ع	فیض عام
۳۴۷	۲۷	الفلاح	العلاج	۸۷۵	۱۷	شر	شر
۳۵۵	۷	لغمان	نعمان	۸۸۶	۶	حال	کمال
۳۶۸	۱۰	سجم	سجم	۸۹۰	۳	وئوق	وئوق
۴۲۲	۶	نامہ	نافعہ	۹۰۷	۲	ادبیات	ادبیات
۴۳۷	۶	بفاری	بفارسی	۹۱۵	۲	دل	داخل
۴۷۲	۹	بقدوبت	بعنوبت	۹۳۷	۵	آتشکدی	آتشکدی
۴۷۷	۱۳	تحضہ	تحفہ	۹۳۸	۱	الہینۃ	الہینۃ
۵۰۲	۲۲	جالینوس	جالینوسی	۹۳۹	۱۹	معجم المؤمنین	معجم المؤلفین
۵۲۱	۱۱	تاریخ فراغت از شرح ۱۱۹۲	تاریخ فراغت از شرح ۱۱۹۲	۹۴۰	بین سطر ۸ و ۹	شرح حالات شیخ احمد احسانی	شرح حالات شیخ احمد احسانی
۵۶۰	۱	اعراج	اعرج				

هکسهای از قلم افتاده :

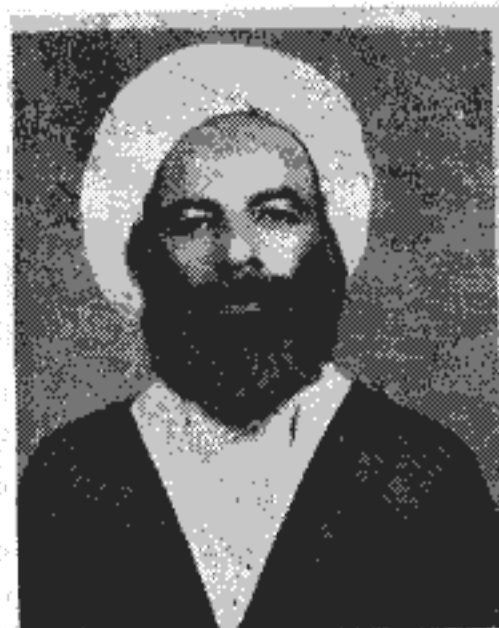
محمد طاهر بصیر الملک متوفی غرة ربيع الاول ۱۳۳۰ ق

ج ۳ ص ۵۸۱

مرکز تحقیقات کتب و آثار اسلامی

محمد حسین بن حاج شیخ علی الادیب متولد
۱۳۴۱ ق، ج ۲ ص ۸۲۱

محمد رضا محقق طهرانی
جلد ۳ ص ۱۹۸